III. WYJAŚNIENIA DO PKD 2025

SEKCJA A ROLNICTWO, LEŚNICTWO I RYBACTWO

Sekcja ta obejmuje działalności związane z:
- eksploatacją naturalnych zasobów roślinnych i zwierzęcych,
- uprawą zbóż i innych roślin uprawnych,
- chowem i hodowlą zwierząt,
- pozyskiwaniem drewna i surowców leśnych,
- pozyskiwaniem zwierząt lub produktów zwierzęcych z gospodarstw rolnych lub ich naturalnego środowiska,
- rolnictwem ekologicznym, akwakulturą, uprawą i hodowlą roślin genetycznie modyfikowanych oraz chowem i hodowlą zwierząt genetycznie modyfikowanych.

Sekcja ta nie obejmuje:
- działalności gospodarstw domowych produkujących różnorodne wyroby na własne potrzeby, sklasyfikowanej w 98.10.Z.

DZIAŁ 01 Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową

Dział ten obejmuje:
- uprawę i hodowlę roślin,
- chów i hodowlę zwierząt oraz wytwarzanie produktów zwierzęcych,
- bezglebową uprawę roślin z wykorzystaniem metod, takich jak hydroponika i akwaponika,
- działalność usługową związaną z rolnictwem i łowiectwem, pozyskiwaniem zwierząt oraz działalność pokrewną.

Działalność mieszana (grupa 01.5) obejmuje gospodarstwa rolne prowadzące jednocześnie produkcję roślinną i zwierzęcą w zrównoważonej wielkości. Grupa ta została utworzona w celu uniknięcia zaklasyfikowania gospodarstw mieszanych w różnych grupowaniach.
W rolnictwie jedną z częstych sytuacji, w której podział wartości dodanej stwarza trudności jest, gdy podmiot gospodarczy produkuje wyroby z produktów rolnych pochodzących z własnych upraw. Przykładem jest podmiot gospodarczy zajmujący się uprawą winogron i jednocześnie produkujący wina z uprawianych przez siebie winogron. W takich przypadkach najbardziej odpowiednim wskaźnikiem stosowanym pomocniczo jest liczba przepracowanych godzin, a zastosowanie go do tego typu integracji pionowej działalności, zasadniczo prowadzi do klasyfikacji takich podmiotów gospodarczych w rolnictwie. Zgodnie z powyższą zasadą należy również klasyfikować podmioty gospodarcze zajmujące się uprawą i produkcją własną innych produktów rolnych.

Dział ten nie obejmuje:
- przetwórstwa produktów rolnych (odpowiednie podklasy działu 10 „Produkcja artykułów spożywczych", działu 11 „Produkcja napojów" oraz

działu 12 „Produkcja wyrobów tytoniowych"), z wyłączeniem przygotowywania ich na rynek pierwotny, sklasyfikowanego w niniejszym dziale,
- robót ziemnych budowlanych wykonywanych na polach, na przykład orki warstwicowej gruntów rolnych (w celu utworzenia tarasów), drenażu, przygotowania pól pod uprawę ryżu niełuskanego i tym podobnych, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach sekcji F „Budownictwo",
- handlu produktami rolnymi sklasyfikowanymi w odpowiednich podklasach sekcji G „Handel hurtowy i detaliczny",
- zagospodarowania terenów zieleni, sklasyfikowanego w 81.30.Z.

01.1 Uprawy rolne inne niż wieloletnie

Grupa ta obejmuje uprawę roślin innych niż wieloletnie (to jest roślin, które rosną nie dłużej niż przez dwa sezony wzrostu), w tym uprawę tych roślin do celów produkcji nasion.

01.11.Z Uprawa zbóż innych niż ryż, roślin strączkowych i roślin oleistych na nasiona

Podklasa ta obejmuje uprawę zbóż, roślin strączkowych i roślin oleistych. Ponadto obejmuje uprawę tych roślin do celów produkcji nasion. Uprawa tych zbóż jest często łączona w obrębie gospodarstwa rolnego.

Podklasa ta obejmuje:
- uprawę zbóż, na przykład:
 • pszenicy,
 • kukurydzy innej niż pastewnej,
 • sorgo,
 • jęczmienia,
 • żyta,
 • owsa,
 • prosa,
 • pseudozbóż, to jest owoców lub nasion, wykorzystywanych podobnie jak zboża tradycyjne, na przykład:
  - komosy ryżowej,
  - amarantusa,
  - chia,
- uprawę roślin strączkowych, na przykład:
 • fasoli,
 • bobu,
 • ciecierzycy,
 • wspięgi chińskiej,
 • soczewicy,
 • łubinu innego niż pastewny,
 • grochu,
 • nikli indyjskiej,
- uprawę roślin oleistych na nasiona, na przykład:
 • soi,
 • orzeszków ziemnych,
 • rącznika pospolitego,

• siemienia lnianego,
• gorczycy,
• bawełny,
• rzepaku,
• szafranu,
• sezamu,
• słonecznika.

Podklasa ta nie obejmuje:
- uprawy ryżu, sklasyfikowanej w 01.12.Z,
- uprawy kukurydzy cukrowej, sklasyfikowanej w 01.13.Z,
- uprawy roślin pastewnych: kukurydzy, łubinu lub jarmużu, sklasyfikowanej w 01.19.Z,
- uprawy drzew oleistych na owoce, sklasyfikowanej w 01.26.Z.

01.12.Z Uprawa ryżu

Podklasa ta obejmuje:
- uprawę ryżu.

01.13.Z Uprawa warzyw, włączając melony oraz uprawa roślin korzeniowych i roślin bulwiastych

Podklasa ta obejmuje:
- uprawę warzyw kwiatostanowych, liściowych i łodygowych, na przykład:
• karczochów,
• szparagów,
• kapusty,
• kalafiora i brokułów,
• sałaty i cykorii,
• szpinaku,
- uprawę warzyw owocowych, na przykład:
• ogórków, w tym korniszonów,
• bakłażanów (oberżyn),
• pomidorów,
• arbuzów,
• kantalup,
• melonów,
- uprawę warzyw korzeniowych, cebulowych i bulwiastych, na przykład:
• marchwi,
• rzepy,
• czosnku,
• cebuli, w tym szalotki,
• pora i pozostałych warzyw cebulowych,
- uprawę grzybów, w tym trufli,
- uprawę buraków cukrowych,
- uprawę kukurydzy cukrowej,
- uprawę chili i papryki słodkiej (z rodzaju *Capsicum*),
- produkcję nasion warzyw, w tym nasion buraka cukrowego,
- uprawę roślin korzeniowych i bulwiastych, na przykład:
• ziemniaków,

• słodkich ziemniaków (patatów, batatów),
• manioków,
• pochrzynu (ignamu),
• brukwi i buraka liściowego (boćwiny).

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji nasion buraka pastewnego, sklasyfikowanej w 01.19.Z,
- uprawy roślin przyprawowych i aromatycznych oraz roślin wykorzystywanych do produkcji leków i wyrobów farmaceutycznych, sklasyfikowanej w 01.28.Z,
- uprawy grzybni, sklasyfikowanej w 01.30.Z.

01.14.Z Uprawa trzciny cukrowej

Podklasa ta nie obejmuje:
- uprawy buraka cukrowego, sklasyfikowanej w 01.13.Z.

01.15.Z Uprawa tytoniu

Podklasa ta obejmuje:
- uprawę tytoniu,
- wstępną obróbkę tytoniu związaną z jego uprawą.

Podklasa ta nie obejmuje:
- przygotowywania liści tytoniu (na przykład suszenia w warunkach naturalnych) wykonywanego na zlecenie, sklasyfikowanego w 01.63.Z,
- produkcji wyrobów tytoniowych, sklasyfikowanej w 12.00.Z.

01.16.Z Uprawa roślin włóknistych

Podklasa ta obejmuje uprawę roślin włóknistych, na przykład:
- bawełny,
- juty, ketmii konopiowatej i pozostałych roślin na włókna łykowe,
- lnu i konopi,
- sizalu i pozostałych roślin z rodziny agawy na włókna tekstylne,
- konopi manilskich, ramii i pozostałych roślin na włókna tekstylne.

Podklasa ta obejmuje również roszenie uprawianych roślin włóknistych przeprowadzane w warunkach naturalnych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- roszenia roślin włóknistych świadczonego na zlecenie, sklasyfikowanego w 01.63.Z.

01.19.Z Pozostałe uprawy rolne inne niż wieloletnie

Podklasa ta obejmuje pozostałe uprawy rolne inne niż wieloletnie, na przykład:
- uprawę koniczyny, lucerny (*alfalfa*), esparcety, kukurydzy pastewnej, łubinu pastewnego i pozostałych traw innych niż rośliny wieloletnie, kapusty pastewnej i podobnych roślin pastewnych,
- produkcję nasion buraka pastewnego,
- produkcję nasion pozostałych roślin pastewnych,

- uprawę kwiatów, w tym kwiatów ciętych i pączków kwiatowych,
- produkcję nasion kwiatów.

Podklasa ta obejmuje również:
- uprawę kwiatów wieloletnich i innych roślin ozdobnych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji nasion buraka cukrowego, sklasyfikowanej w 01.13.Z,
- uprawy roślin przyprawowych i aromatycznych, roślin wykorzystywanych do produkcji leków i wyrobów farmaceutycznych, innych niż rośliny wieloletnie, sklasyfikowanej w 01.28.Z.

01.2 Uprawa roślin wieloletnich

Grupa ta obejmuje uprawę roślin wieloletnich (to jest uprawę roślin, które rosną dłużej niż przez dwa sezony wzrostu, bez względu na to, czy rośliny te obumierają po każdym sezonie, czy też stale rosną), w tym uprawę tych roślin w celu produkcji nasion.

Grupa ta nie obejmuje:
- uprawy kwiatów wieloletnich i innych roślin ozdobnych, sklasyfikowanej w 01.19.Z.

01.21.Z Uprawa winogron

Podklasa ta obejmuje:
- uprawę winogron do konsumpcji lub do dalszej produkcji na wino, soki, ocet i suszone owoce, na przykład na rodzynki, w tym rodzynki koryntki lub rodzynki sułtańskie.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji soków, sklasyfikowanej w 10.32.Z,
- produkcji wina, sklasyfikowanej w 11.02.Z.

01.22.Z Uprawa drzew i krzewów owocowych tropikalnych i podzwrotnikowych

Podklasa ta obejmuje uprawę drzew i krzewów owocowych tropikalnych i podzwrotnikowych, na przykład:
- awokado,
- bananów i platanów,
- daktyli,
- fig,
- mango,
- papai,
- ananasów,
- rambutanów,
- liczi.

01.23.Z Uprawa drzew i krzewów owocowych cytrusowych

Podklasa ta obejmuje uprawę drzew i krzewów owocowych cytrusowych, na przykład:
- grejpfrutów i pomelo,

- cytryn i limonek,
- pomarańczy,
- tangerynek, mandarynek i klementynek.

01.24.Z Uprawa drzew i krzewów owocowych ziarnkowych i pestkowych

Podklasa ta obejmuje uprawę drzew i krzewów owocowych ziarnkowych i pestkowych, na przykład:
- jabłek,
- moreli,
- czereśni i wiśni,
- brzoskwiń i nektarynek,
- gruszek i pigw,
- śliwek i tarnin.

Podklasa ta nie obejmuje:
- uprawy mango, rambutanów i liczi, sklasyfikowanej w 01.22.Z,
- uprawy oliwek, sklasyfikowanej w 01.26.Z.

01.25.Z Uprawa pozostałych drzew i krzewów owocowych oraz orzechowych

Podklasa ta obejmuje:
- uprawę drzew i krzewów owocowych jagodowych, na przykład:
  • czarnej borówki,
  • porzeczki,
  • agrestu,
  • owoców kiwi,
  • malin,
  • truskawek,
  • rokitnika,
- produkcję nasion owoców,
- uprawę orzechów jadalnych:
  • migdałów,
  • orzechów nerkowca,
  • kasztanów jadalnych,
  • orzechów laskowych,
  • orzeszków pistacjowych,
  • orzechów włoskich,
  • orzeszków piniowych,
- uprawę pozostałych drzew i krzewów owocowych, na przykład:
  • chleba świętojańskiego.

Podklasa ta nie obejmuje:
- uprawy orzechów kokosowych, sklasyfikowanej w 01.26.Z.

01.26.Z Uprawa drzew oleistych

Podklasa ta obejmuje uprawę drzew oleistych na owoce, na przykład:
- orzechów kokosowych,
- oliwek,
- olejowców.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji nasion soi, nasion orzechów ziemnych i pozostałych nasion oleistych, sklasyfikowanej w 01.11.Z,
- uprawy orzechów na olej (na przykład orzechów włoskich, migdałów, orzechów laskowych, orzeszków piniowych lub orzeszków pistacjowych), sklasyfikowanej w 01.25.Z.

01.27.Z Uprawa roślin wykorzystywanych do produkcji napojów

Podklasa ta obejmuje uprawę roślin wykorzystywanych do produkcji napojów, na przykład:
- kawy,
- herbaty,
- *maté* (herbaty paragwajskiej),
- kakao.

Podklasa ta nie obejmuje:
- uprawy winogron, sklasyfikowanej w 01.21.Z,
- uprawy chmielu, sklasyfikowanej w 01.28.Z.

01.28.Z Uprawa roślin przyprawowych i aromatycznych oraz roślin wykorzystywanych do produkcji leków i wyrobów farmaceutycznych

Podklasa ta obejmuje:
- uprawę roślin przyprawowych i aromatycznych, wieloletnich i innych niż wieloletnie:
  • pieprzu (z rodzaju *Piper*),
  • gałki muszkatołowej, kwiatu muszkatołowego i kardamonu,
  • anyżu, badianu i kopru włoskiego, przyprawowych lub aromatycznych,
  • cynamonu,
  • goździków,
  • imbiru,
  • wanilii,
  • chmielu,
  • kminku,
- uprawę roślin wykorzystywanych do produkcji leków, środków odurzających i wyrobów farmaceutycznych,
- suszenie w warunkach naturalnych roślin przyprawowych i aromatycznych, roślin wykorzystywanych do produkcji leków i wyrobów farmaceutycznych, związane z uprawą tych roślin.

Podklasa ta nie obejmuje:
- suszenia roślin przyprawowych i aromatycznych, roślin wykorzystywanych do produkcji leków i wyrobów farmaceutycznych, wykonywanego na zlecenie, sklasyfikowanego w 01.63.Z.

01.29.Z Uprawa pozostałych roślin wieloletnich

Podklasa ta obejmuje:
- uprawę drzew kauczukowych w celu zbierania mleczka kauczukowego (lateksu),
- uprawę choinek świątecznych,

- uprawę drzew w celu uzyskania soków,
- uprawę roślin wieloletnich używanych do wyplatania.

Podklasa nie obejmuje:
- uprawy kwiatów, w tym kwiatów ciętych i pączków kwiatowych, sklasyfikowanej w 01.19.Z,
- zbierania soków lub żywic gumopodobnych z drzew dziko rosnących, sklasyfikowanego w 02.30.Z.

01.3 Rozmnażanie roślin

01.30.Z Rozmnażanie roślin

Podklasa ta obejmuje produkcję roślinnych materiałów wegetatywnych, w tym sadzonek, odrostów i rozsad przeznaczonych do bezpośredniego rozmnażania roślin lub gromadzenia szczepów roślinnych, do których zaszczepiany jest wybrany szczep, do ewentualnego obsadzania upraw.

Podklasa ta obejmuje:
- uprawę roślin do rozmnażania,
- uprawę roślin ozdobnych, w tym darni do przesadzania,
- uprawę roślin dla cebulek, bulw i korzeni; sadzonki i szczepy,
- uprawę grzybni, w tym podłoża z wsianą grzybnią,
- uprawę szkółkarską, z wyłączeniem szkółek leśnych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- uprawy roślin do produkcji nasion, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grup 01.1 i 01.2,
- działalności szkółek leśnych, sklasyfikowanej w 02.10.Z,
- produkcji podłoża bez wsianej grzybni, sklasyfikowanej w 20.15.Z.

01.4 Chów i hodowla zwierząt

Grupa ta obejmuje:
- chów i hodowlę wszystkich zwierząt, z wyłączeniem zwierząt wodnych.

Grupa ta nie obejmuje:
- żywienia i opieki nad zwierzętami hodowlanymi, sklasyfikowanych w 01.62.Z,
- produkcji surowych skór i skórek pochodzących z rzeźni, sklasyfikowanej w 10.11.Z.

01.41.Z Chów i hodowla bydła mlecznego

Podklasa ta obejmuje:
- chów i hodowlę bydła i bawołów ras mlecznych,
- produkcję surowego mleka krowiego lub bawolego,
- produkcję nasienia bydlęcego i bawolego ras mlecznych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- przetwórstwa mleka, sklasyfikowanego w 10.51.Z.

01.42.Z Chów i hodowla pozostałego bydła i bawołów

Podklasa ta obejmuje:
- chów i hodowlę bydła i bawołów na mięso,
- produkcję nasienia bydlęcego i bawolego ras innych niż mleczne,
- chów i hodowlę bydła i bawołów pociągowych,
- chów i hodowlę byków bojowych.

01.43.Z Chów i hodowla koni i pozostałych zwierząt koniowatych

Podklasa ta obejmuje:
- chów i hodowlę koni, osłów, mułów lub osłomułów, bez względu na ich przeznaczenie,
- produkcję nasienia ogierów.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności stajni koni wyścigowych i jeździeckich, nieprowadzących działalności hodowlanej, sklasyfikowanej w 93.19.Z.

01.44.Z Chów i hodowla wielbłądów i zwierząt wielbłądowatych

Podklasa ta obejmuje:
- chów i hodowlę wielbłądów (dromaderów) i zwierząt wielbłądowatych,
- produkcję nasienia wielbłądów.

01.45.Z Chów i hodowla owiec i kóz

Podklasa ta obejmuje:
- chów i hodowlę owiec i kóz,
- produkcję surowego mleka owczego i koziego,
- produkcję surowej wełny,
- produkcję nasienia kozłów i tryków.

Podklasa ta nie obejmuje:
- strzyżenia owiec, wykonywanego na zlecenie, sklasyfikowanego w 01.62.Z,
- produkcji wełny surowej poubojowej, sklasyfikowanej w 10.11.Z,
- przetwórstwa mleka, sklasyfikowanego w 10.51.Z.

01.46.Z Chów i hodowla świń

Podklasa ta obejmuje:
- chów i hodowlę świń,
- produkcję nasienia knurów.

01.47.Z Chów i hodowla drobiu

Podklasa ta obejmuje:
- chów i hodowlę drobiu, na przykład:
  • kurczaków, indyków, kaczek, gęsi, przepiórek, strusi, perliczek,
- produkcję jaj drobiowych,
- działalność wylęgarni drobiu.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji pierza i puchu, sklasyfikowanej w 10.12.Z.

01.48.Z Chów i hodowla pozostałych zwierząt

Podklasa ta obejmuje:
- chów i hodowlę pozostałych zwierząt, w tym częściowo udomowionych, na przykład:
 • ptaków (z wyłączeniem drobiu i strusi),
 • owadów,
 • królików i pozostałych zwierząt futerkowych,
 • reniferów,
- pozyskiwanie skór surowych z pozostałych zwierząt, w tym z ptaków lub gadów, na przykład węży i żółwi, w gospodarstwach hodowlanych,
- chów i hodowlę gadów, z wyłączeniem krokodyli,
- chów i hodowlę robaków, mięczaków, w tym ślimaków i tym podobnych zwierząt lądowych,
- chów i hodowlę jedwabników; produkcję kokonów jedwabników,
- chów i hodowlę pszczół; produkcję produktów pszczelich (na przykład miodu, wosku pszczelego, propolisu, plastrów miodu, jadu pszczelego); rozmnażanie pszczół na sprzedaż,
- chów i hodowlę zwierząt domowych (z wyłączeniem ryb), na przykład:
 • kotów i psów,
 • ptaków, na przykład papużek,
 • chomików.

Podklasa ta nie obejmuje:
- chowu i hodowli drobiu, sklasyfikowanych w 01.47.Z,
- chowu i hodowli ryb ozdobnych, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach grupy 03.2,
- chowu i hodowli ryb, żab, krokodyli i robaków wodnych, sklasyfikowanych w 03.21.Z, 03.22.Z,
- tresury zwierząt domowych, sklasyfikowanej w 96.99.Z,
- prowadzenia schronisk dla zwierząt domowych, sklasyfikowanego w 96.99.Z.

01.5 Uprawy rolne połączone z chowem i hodowlą zwierząt (działalność mieszana)

01.50.Z Uprawy rolne połączone z chowem i hodowlą zwierząt (działalność mieszana)

Podklasa ta obejmuje gospodarstwa rolne prowadzące jednocześnie produkcję roślinną i zwierzęcą, bez specjalizacji produkcji w kierunku upraw rolnych czy też chowu i hodowli zwierząt.

Wielkość produkcji rolnej nie jest czynnikiem decydującym. Jeżeli jednak stopień specjalizacji produkcji wynosi 66 % i powyżej w jednej dziedzinie, to działalność podmiotu gospodarczego nie powinna być klasyfikowana w niniejszej podklasie, ale do upraw rolnych lub chowu i hodowli zwierząt.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności podmiotów gospodarczych zajmujących się głównie uprawami rolnymi, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grup 01.1 i 01.2,

- działalności podmiotów gospodarczych zajmujących się głównie chowem i hodowlą zwierząt, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 01.4.

01.6 Działalność usługowa wspomagająca rolnictwo i następująca po zbiorach

Grupa ta obejmuje:
- działalność usługową wspomagającą zazwyczaj świadczoną na zlecenie, związaną z rolnictwem, ale nie podejmowaną dla celów produkcyjnych (w sensie zbiorów produktów rolniczych),
- czynności następujące po zbiorach, mające na celu przygotowanie produktów rolnych na rynek pierwotny.

01.61.Z Działalność usługowa wspomagająca produkcję roślinną

Podklasa ta obejmuje:
- działalność związaną z produkcją roślinną świadczoną na zlecenie, w zakresie:
 • przygotowania pól do upraw, siewu i sadzenia,
 • pielęgnowania, zraszania, opryskiwania upraw, w tym usług agrolotniczych,
 • przycinania drzew owocowych oraz winorośli,
 • przesadzania ryżu, przerywania buraków,
 • zbiorów,
 • zwalczania szkodników (w tym królików) związanego z rolnictwem,
- eksploatację systemów irygacyjnych dla celów rolniczych,
- wynajem maszyn rolniczych z obsługą,
- utrzymanie gruntów własnych lub dzierżawionych w dobrym stanie ekologicznym, wyłączając produkcję rolną.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności rolniczej następującej po zbiorach, sklasyfikowanej w 01.63.Z,
- odwadniania gruntów rolnych, sklasyfikowanego w 43.12.Z,
- działalności w zakresie architektury krajobrazu, sklasyfikowanej w 71.11.Z,
- działalności agronomów i ekonomistów rolnych, sklasyfikowanej w 74.99.Z,
- zagospodarowania terenów zieleni, sklasyfikowanego w 81.30.Z,
- organizowania pokazów i targów rolniczych, sklasyfikowanego w 82.30.Z.

01.62.Z Działalność usługowa wspomagająca chów i hodowlę zwierząt gospodarskich

Podklasa ta obejmuje:
- działalność związaną z chowem i hodowlą zwierząt gospodarskich, świadczoną na zlecenie, w zakresie:
 • działalności promujących wzrost produkcji zwierząt gospodarskich,
 • opieki nad stadem, wypasania cudzego inwentarza, trzebienia kogutów, czyszczenia kojców i tym podobnych,
 • działalności związanych ze sztucznym unasiennianiem,
 • kolczykowania zwierząt,
 • korekty racic, usuwania poroża, obcinania kiełków u prosiąt, kurtyzacji zwierząt gospodarskich (obcinanie ogonków),
 • przygotowania zwierząt gospodarskich do wystaw i pokazów,
 • strzyżenia owiec,
 • prowadzenia schronisk dla zwierząt gospodarskich,

- podkuwanie koni.

Podklasa ta nie obejmuje:
- wynajmu miejsc w schroniskach dla zwierząt gospodarskich, sklasyfikowanego w 68.20.Z,
- działalności w zakresie badań naukowych w dziedzinie nauk rolniczych, sklasyfikowanej w 72.10.Z,
- działalności weterynaryjnej, w tym szczepienia zwierząt, sklasyfikowanej w 75.00.Z,
- wynajmowania zwierząt (na przykład stada zwierząt, koni wyścigowych), sklasyfikowanego w 77.39.Z,
- prowadzenia schronisk dla zwierząt domowych, sklasyfikowanego w 96.99.Z.

01.63.Z Działalność usługowa następująca po zbiorach oraz obróbka nasion dla celów rozmnażania roślin

Podklasa ta obejmuje działalność usługową następującą po zbiorach, wykonywaną na zlecenie:
- przygotowanie plonów do sprzedaży na rynek pierwotny, na przykład poprzez czyszczenie, obcinanie, sortowanie, odkażanie,
- odziarnianie bawełny,
- przygotowanie liści tytoniowych, szyszek chmielowych, ziół, na przykład suszenie w warunkach naturalnych,
- przygotowanie ziaren kakaowych, na przykład łuskanie,
- woskowanie owoców,
- suszenie owoców, warzyw, ziół, przypraw, ziół leczniczych i tytoniu,
- sortowanie, czyszczenie, cięcie i suszenie ziół leczniczych,
- suszenie ziarna,
- działalność następującą po zbiorach skierowaną na polepszenie jakości nasion, na przykład poprzez usunięcie nasion niewyrośniętych, uszkodzonych, niedojrzałych lub poprzez utrzymywanie wilgotności nasion na poziomie bezpiecznym dla ich przechowywania,
- roszenie roślin włóknistych (takich jak juta, len, kokos) niezwiązane z ich uprawą,
- zabiegi przyspieszające dojrzewanie owoców, na przykład przyspieszające dojrzewanie bananów,
- suszenie, czyszczenie, sortowanie i przechowywanie nasion do momentu ich sprzedaży,
- obróbkę nasion genetycznie modyfikowanych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- przygotowania do sprzedaży produktów rolniczych przez producenta, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grup 01.1, 01.2 i 01.3,
- produkcji nasion, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grup 01.1 i 01.2,
- usług związanych z przetwarzaniem nasion w celu otrzymania oleju, sklasyfikowanych w 10.41.Z,
- wstępnego przetwarzania surowca tytoniowego, to jest przygotowania do dalszego przerobu przez producentów wyrobów tytoniowych surowca

tytoniowego, polegającego w szczególności na odżyłowaniu, cięciu, nasączaniu lub dosuszaniu blaszki liściowej, sklasyfikowanego w 12.00.Z,
- działalności marketingowej wykonywanej na zlecenie, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 46,
- sprzedaży hurtowej płodów rolnych, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 46.2,
- badań eksperymentalnych związanych z rozwojem i modyfikacją nasion, sklasyfikowanych w 72.10.Z.

01.7 Łowiectwo i pozyskiwanie zwierząt łownych, włączając działalność usługową

01.70.Z Łowiectwo i pozyskiwanie zwierząt łownych, włączając działalność usługową

Podklasa ta obejmuje:
- pozyskiwanie zwierząt łownych w celach handlowych, w tym uzyskania trofeów, futer, skór, przeprowadzania badań naukowych, a także w celu umieszczenia ich w ogrodach zoologicznych lub jako zwierzęta domowe,
- pozyskiwanie z działalności łowieckiej skór zwierząt futerkowych oraz skór gadów lub ptaków,
- pozyskiwanie żab i ślimaków żyjących w środowisku naturalnym,
- polowanie odbywające się na lądzie na ssaki morskie, na przykład morsy, foki,
- odstrzał lisów, norek i wilków w celu ochrony zwierząt gospodarskich,
- odstrzał zwierząt łownych w celu kontroli liczebności populacji.

Podklasa ta nie obejmuje:
- chowu i hodowli zwierząt łownych w gospodarstwach hodowlanych, sklasyfikowanych w 01.48.Z,
- pozyskiwania skór surowych z pozostałych zwierząt, w tym z ptaków lub gadów (na przykład węży i żółwi) w gospodarstwach hodowlanych, sklasyfikowanego w 01.48.Z,
- zwalczania szkodników (w tym królików) związanego z rolnictwem, sklasyfikowanego w 01.61.Z,
- polowania na wieloryby, sklasyfikowanego w 03.11.Z,
- produkcji surowych skór i skórek pochodzących z rzeźni, sklasyfikowanej w 10.11.Z,
- łowiectwa sportowego i rekreacyjnego, sklasyfikowanego w 93.19.Z,
- działalności wspomagającej myślistwo i łowiectwo, sklasyfikowanej w 94.99.Z.

DZIAŁ 02 Leśnictwo i pozyskiwanie drewna

Dział ten obejmuje:
- leśnictwo i pozyskiwanie drewna okrągłego do dalszego przerobu,
- pozyskiwanie i zbieranie dziko rosnących produktów leśnych,
- wytwarzanie produktów używanych w postaci nieprzetworzonej lub przetworzonych w niewielkim stopniu, na przykład drewna opałowego, węgla drzewnego, zrębków lub drewna okrągłego (takiego jak stojaki kopalniane, żerdzie),
- urządzanie lasu,

- utrzymanie i powiększanie zasobów i upraw leśnych,
- zagospodarowanie i ochronę lasu,
- działalność usługową związaną z leśnictwem.

Działalności te mogą być wykonywane w lasach naturalnych, półnaturalnych lub zasadzonych.

Dział ten nie obejmuje:
- dalszej obróbki drewna związanej z jego piłowaniem i heblowaniem, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 16.

02.1 Gospodarka leśna i pozostała działalność leśna, z wyłączeniem pozyskiwania produktów leśnych

02.10.Z Gospodarka leśna i pozostała działalność leśna, z wyłączeniem pozyskiwania produktów leśnych

Podklasa ta obejmuje:
- urządzanie lasu,
- zagospodarowanie lasu,
- utrzymanie, trzebież i powiększanie zasobów i upraw leśnych,
- utrzymanie dróg leśnych,
- ochronę lasów i traktów,
- działalność szkółek leśnych,
- uprawę topoli i wierzby.

Działalność ta może być wykonywana w lasach naturalnych, częściowo naturalnych lub całkowicie zasadzonych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- uprawy choinek świątecznych, sklasyfikowanej w 01.29.Z,
- szkółkarstwa innego niż leśne, sklasyfikowanego w 01.30.Z,
- pozyskiwania drewna, sklasyfikowanego w 02.20.Z,
- pozyskiwania grzybów i innych dziko rosnących produktów leśnych innych niż drewno, sklasyfikowanego w 02.30.Z,
- produkcji wiórów drewnianych, niezwiązanej z leśnictwem, sklasyfikowanej w 16.11.Z,
- produkcji drewnianych kłód opałowych, niezwiązanej z leśnictwem, sklasyfikowanej w 16.26.Z,
- działalności związanej z zagospodarowaniem terenów zieleni, sklasyfikowanej w 81.30.Z,
- działalności usługowej związanej z ochroną i utrzymaniem parków narodowych, parków przyrody i rezerwatów, sklasyfikowanej w 91.42.Z.

02.2 Pozyskiwanie drewna

02.20.Z Pozyskiwanie drewna

Podklasa ta obejmuje pozyskiwanie:
- drewna okrągłego do dalszego przerobu w przemyśle przetwórczym,
- drewna okrągłego używanego w postaci nieprzetworzonej (takiej jak kopalniak, żerdzie i słupy),

- drewna i innych produktów leśnych na cele opałowe (na przykład chrustu, pniaków, zrębków z wycinki drzew i innych odpadów leśnych),
- produkcję węgla drzewnego w lesie (z wykorzystaniem metod tradycyjnych).

Podklasa ta nie obejmuje:
- uprawy choinek świątecznych, sklasyfikowanej w 01.29.Z,
- urządzania i zagospodarowania lasu oraz utrzymania i powiększania zasobów i upraw leśnych, sklasyfikowanych w 02.10.Z,
- pozyskiwania dziko rosnących produktów leśnych, sklasyfikowanego w 02.30.Z,
- produkcji wiórów drewnianych, niezwiązanej z leśnictwem, sklasyfikowanej w 16.11.Z,
- produkcji węgla drzewnego otrzymywanego w procesie destylacji drewna, sklasyfikowanej w 20.14.Z.

02.3 Pozyskiwanie dziko rosnących produktów leśnych, z wyłączeniem drewna

02.30.Z Pozyskiwanie dziko rosnących produktów leśnych, z wyłączeniem drewna

Podklasa ta obejmuje pozyskiwanie dziko rosnących produktów leśnych, na przykład:
- grzybów, w tym trufli,
- owoców jagodowych,
- orzechów leśnych,
- balatów i pozostałych żywic gumopodobnych,
- korka,
- żywicy i szelaku nieczyszczonego,
- karpiny,
- kory,
- igliwia,
- balsamów,
- żołędzi, kasztanów, szyszek, nasion, owocni,
- mchów i porostów,
- włókien roślinnych,
- trawy morskiej,
- dziko rosnących ziół, w tym z ich naturalne suszenie,
- innych roślin leśnych i ich części.

Podklasa ta nie obejmuje:
- uprawy któregokolwiek produktu wymienionego w podklasie 02.30.Z (z wyłączeniem uprawy drzew korkowych), sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 01,
- uprawy grzybów, w tym trufli, sklasyfikowanej w 01.13.Z,
- uprawy drzew i krzewów owocowych jagodowych lub orzechowych, sklasyfikowanej w 01.25.Z,
- uprawy choinek świątecznych, sklasyfikowanej w 01.29.Z,
- pozyskiwania drewna opałowego, sklasyfikowanego w 02.20.Z.

02.4 Działalność usługowa związana z leśnictwem

02.40.Z Działalność usługowa związana z leśnictwem

Podklasa ta obejmuje:
- działalność usługową związaną z leśnictwem, wykonywaną na zlecenie, w zakresie:
 • urządzania lasu, w tym inwentaryzacje leśne, oceny i aktualizacje stanu lasów,
 • doradztwa związanego z zarządzaniem lasem,
 • zagospodarowania lasu,
 • ochrony lasu, w tym z ochrony lasu przed pożarami i gaszeniem pożarów w lasach (prowadzonych przez niewyspecjalizowane jednostki) oraz zwalczaniem szkodników leśnych,
- działalność usługową związaną z pozyskiwaniem drewna, wykonywaną na zlecenie, w tym ze zrywką, podwozem i transportem drewna na terenie lasu,
- wynajem maszyn i urządzeń leśnych z obsługą, do prac wykonywanych na terenie lasu.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności szkółek leśnych, sklasyfikowanej w 02.10.Z,
- drenowania terenów leśnych, sklasyfikowanego w 43.12.Z,
- oczyszczania placów budowy, sklasyfikowanego w 43.12.Z,
- wynajmu maszyn i urządzeń leśnych bez obsługi, sklasyfikowanego w 77.31.Z.

DZIAŁ 03 Rybactwo

Dział ten obejmuje:
- rybołówstwo w wodach morskich i śródlądowych, w tym utrzymywanie zasobów ryb, skorupiaków, mięczaków i pozostałych zwierząt oraz organizmów wodnych,
- chów i hodowlę ryb oraz pozostałych produktów i organizmów wodnych (na przykład roślin wodnych, pereł, gąbek) w wodach morskich i śródlądowych,
- działalność usługową związaną z rybołówstwem morskim, słodkowodnym lub akwakulturą.

Dział ten nie obejmuje:
- działalności statków-przetwórni nieprowadzących połowów (zajmujących się wyłącznie przetwórstwem i konserwowaniem) lub przetwórni znajdujących się na lądzie, przetwarzających ryby, skorupiaki i mięczaki, sklasyfikowanej w 10.20.Z,
- budowy i naprawy statków i łodzi, sklasyfikowanych w 30.11.Z, 30.13.Z, 33.15.Z, 33.18.Z,
- działalności związanej z wędkarstwem sportowym i rekreacyjnym, sklasyfikowanej w 93.19.Z.

03.1 Rybołówstwo

Grupa ta obejmuje:
- rybołówstwo w wodach morskich i śródlądowych, w tym utrzymywanie zasobów ryb, skorupiaków, mięczaków i pozostałych zwierząt oraz

organizmów wodnych, w tym roślin, na oceanach, w wodach przybrzeżnych i śródlądowych dla celów konsumpcyjnych lub innych, dokonywane ręcznie lub przy pomocy sprzętu do połowów (takiego jak siatki, liny i nieruchome pułapki). Połowy mogą być prowadzone wzdłuż wybrzeży (na przykład zbieranie mięczaków takich jak małże i ostrygi), w wodach przybrzeżnych i z dala od brzegu.

03.11.Z Rybołówstwo w wodach morskich

Podklasa ta obejmuje:
- połowy ryb na oceanach, morzach i w wewnętrznych wodach morskich,
- połowy skorupiaków i mięczaków morskich,
- wielorybnictwo,
- połowy zwierząt wodnych (na przykład żółwi, osłonic, jeżowców),
- pozyskiwanie (poławianie, wydobywanie) pozostałych produktów i organizmów znajdujących się w wodach morskich (na przykład pereł naturalnych, gąbek, korali, wodorostów morskich i alg).

Podklasa ta nie obejmuje:
- połowów ssaków morskich (na przykład fok, morsów), z wyłączeniem wielorybnictwa, sklasyfikowanych w 01.70.Z,
- działalności statków – przetwórni zajmujących się przetwórstwem wielorybów, sklasyfikowanej w 10.11.Z,
- działalności statków-przetwórni nieprowadzących połowów (zajmujących się wyłącznie przetwórstwem i konserwowaniem) lub przetwórni znajdujących się na lądzie, przetwarzających ryby, skorupiaki i mięczaki, sklasyfikowanej w 10.20.Z,
- wynajmu łodzi wycieczkowych z załogą, na przejażdżki po morzach i wodach przybrzeżnych (na przykład wyprawy wędkarskie), sklasyfikowanego w 50.10.Z,
- działalności związanej z dozorem łowisk oraz usługami patrolowymi, sklasyfikowanej w 84.24.Z,
- wędkarstwa sportowego i rekreacyjnego oraz działalności powiązanej, sklasyfikowanych w 93.19.Z,
- działalności łowisk dla wędkarstwa sportowego, sklasyfikowanej w 93.19.Z.

03.12.Z Rybołówstwo w wodach śródlądowych

Podklasa ta obejmuje:
- połowy ryb w wodach śródlądowych,
- połowy skorupiaków i mięczaków w wodach śródlądowych,
- połowy zwierząt wodnych w wodach śródlądowych,
- pozyskiwanie surowców znajdujących się w wodach śródlądowych,
- pozyskiwanie pozostałych organizmów w wodach śródlądowych: wodorostów i alg.

Podklasa ta nie obejmuje:
- pozyskiwania żab i ślimaków żyjących w środowisku naturalnym, sklasyfikowanego w 01.70.Z,
- pozyskiwania dziko rosnących roślinnych produktów leśnych (na przykład trzciny, turzycy), sklasyfikowanego w 02.30.Z,

- działalności statków-przetwórni nieprowadzących połowów (zajmujących się wyłącznie przetwórstwem i konserwowaniem) lub przetwórni znajdujących się na lądzie, przetwarzających ryby, skorupiaki i mięczaki, sklasyfikowanej w 10.20.Z,
- działalności związanej z ochroną łowisk i usługami patrolowymi, sklasyfikowanej w 84.24.Z,
- wędkarstwa sportowego i rekreacyjnego oraz działalności powiązanej, sklasyfikowanych w 93.19.Z,
- działalności łowisk dla wędkarstwa sportowego, sklasyfikowanej w 93.19.Z.

03.2 Akwakultura

Grupa ta obejmuje akwakulturę, to jest chów i hodowlę organizmów wodnych (na przykład ryb, mięczaków, skorupiaków, roślin, krokodyli, aligatorów i płazów), z wykorzystaniem technik mających na celu wzrost produkcji organizmów poza naturalną wielkość określoną przez środowisko (na przykład poprzez karmienie i ochronę przed drapieżnikami).

Grupa obejmuje również chów i hodowlę narybku i osobników dorosłych w sztucznych warunkach.

Grupa ta nie obejmuje:
- pozyskiwania skór surowych z pozostałych zwierząt, w tym z ptaków lub gadów, na przykład węży i żółwi, w gospodarstwach hodowlanych, sklasyfikowanego w 01.48.Z,
- chowu i hodowli pozostałych gadów, sklasyfikowanych w 01.48.Z.

03.21.Z Akwakultura w wodach morskich

Podklasa ta obejmuje:
- chów i hodowlę ryb w wodach morskich, w tym chów i hodowlę morskich ryb ozdobnych,
- produkcję jaj małż (na przykład omułków, ostryg i tym podobnych), larw homarów, krewetek po okresie larwowym, narybku i podrostków narybku,
- uprawę wodorostów i alg w wodach morskich,
- uprawę mikroalg w wodach morskich,
- chów i hodowlę skorupiaków, małż, innych mięczaków oraz pozostałych organizmów wodnych w wodach morskich,
- chów i hodowlę ryb i pozostałych organizmów wodnych w wodach słonawych,
- chów i hodowlę ryb i pozostałych organizmów morskich, na lądzie w zbiornikach ze słoną wodą,
- działalność wylęgarni ryb w wodach morskich,
- chów i hodowlę robaków morskich.

Podklasa ta nie obejmuje:
- chowu i hodowli gadów, z wyłączeniem krokodyli, sklasyfikowanych w 01.48.Z,
- chowu i hodowli żab, sklasyfikowanych w 03.22.Z,
- działalności łowisk dla wędkarstwa sportowego, sklasyfikowanej w 93.19.Z.

03.22.Z Akwakultura w wodach śródlądowych

Podklasa ta obejmuje:
- chów i hodowlę ryb w stawach rybnych i wodach śródlądowych, w tym chów i hodowlę ryb ozdobnych w stawach rybnych i w wodach śródlądowych,
- chów i hodowlę skorupiaków, małży, innych mięczaków oraz pozostałych organizmów wodnych w wodach śródlądowych,
- działalność wylęgarni ryb (słodkowodnych),
- chów i hodowlę żab,
- chów i hodowlę krokodyli,
- uprawę wodorostów i alg (nawet jadalnych) w wodach śródlądowych,
- uprawę mikroalg w wodach śródlądowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- chowu i hodowli gadów, z wyłączeniem krokodyli, sklasyfikowanych w 01.48.Z,
- działalności związanej z chowem i hodowlą ryb i pozostałych organizmów morskich w akwenach i zbiornikach ze słoną wodą, sklasyfikowanej w 03.21.Z,
- działalności łowisk dla wędkarstwa sportowego, sklasyfikowanej w 93.19.Z.

03.3 Działalność usługowa wspomagająca rybołówstwo i akwakulturę

03.30.Z Działalność usługowa wspomagająca rybołówstwo i akwakulturę

Podklasa ta obejmuje:
- działalność usługową związaną z rybołówstwem w wodach morskich i śródlądowych lub akwakulturą, na przykład:
 • usługi nurkowe dla akwakultury,
 • obsługę zdalnie sterowanych pojazdów podwodnych (typu ROV) dla akwakultury,
 • naprawę i konserwację klatek na ryby,
 • pozostałą działalność wspomagającą rybołówstwo i akwakulturę, gdzie indziej niesklasyfikowaną,
- kontrolę połowów (działalność straży rybackiej) i akwakultury.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności w zakresie rybołówstwa i akwakultury, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grup 03.1, 03.2,
- działalności statków-przetwórni nieprowadzących połowów (zajmujących się wyłącznie przetwórstwem i konserwowaniem) lub przetwórni znajdujących się na lądzie, przetwarzających ryby, skorupiaki, mięczaki oraz produkty akwakultury, sklasyfikowanej w 10.20.Z,
- działalności związanej z naprawą i konserwacją sprzętu, statków i łodzi, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 33,
- dystrybucji produktów pochodzących z rybołówstwa i akwakultury, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działów 46, 47, 52,
- wędkarstwa sportowego i rekreacyjnego oraz działalności powiązanej, sklasyfikowanych w 93.19.Z,
- działalności łowisk dla wędkarstwa sportowego, sklasyfikowanej w 93.19.Z.

SEKCJA B GÓRNICTWO I WYDOBYWANIE

Sekcja ta obejmuje:
- górnictwo i wydobywanie (na przykład podziemne, odkrywkowe, za pomocą odwiertów, z dna morskiego) kopalin, występujących w naturze, jako ciała stałe (węgiel i rudy), ciekłe (ropa naftowa) lub gazowe (gaz ziemny),
- działalność pomocniczą związaną z przygotowaniem kopalin do sprzedaży (na przykład kruszenie, mielenie, oczyszczanie, suszenie, sortowanie, odsalanie, brykietowanie, wzbogacanie rud i skraplanie gazu ziemnego), na terenie kopalni.

Sekcja ta dzieli się na działy, grupy, klasy i podklasy z punktu widzenia wydobywanej kopaliny. Działy 05 i 06 dotyczą wydobywania węgla kamiennego, węgla brunatnego (lignitu) i torfu, górnictwa ropy naftowej i gazu ziemnego; działy 07 i 08 obejmują górnictwo rud metali i pozostałych kopalin oraz wydobywania kamienia.
Niektóre czynności techniczne, sklasyfikowane w tej sekcji, zwłaszcza związane z górnictwem ropy naftowej i gazu ziemnego, mogą być wykonywane na zlecenie przez wyspecjalizowane podmioty gospodarcze prowadzące produkcyjną działalność usługową, sklasyfikowaną w odpowiednich podklasach działu 09.

Sekcja ta nie obejmuje:
- rozlewania wód pochodzących ze źródeł naturalnych i wód mineralnych, sklasyfikowanego w 11.07.Z,
- rekultywacji terenów kopalnianych, sklasyfikowanej w 39.00.Z,
- badań geofizycznych, geologicznych i sejsmicznych, sklasyfikowanych w 71.12.B,
- dalszego przetwórstwa wydobywanych kopalin, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach sekcji C,
- wykorzystywania wydobytych materiałów bez dalszego przetwarzania do celów budowlanych, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach sekcji F.

DZIAŁ 05 Wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)

Dział ten obejmuje:
- podziemne lub odkrywkowe wydobywanie paliw stałych mineralnych,
- czynności takie jak sortowanie, czyszczenie i inne niezbędne czynności prowadzące do przygotowania paliw stałych do sprzedaży.

Dział ten nie obejmuje:
- działalności usługowej związanej z wydobywaniem węgla kamiennego lub brunatnego (lignitu), sklasyfikowanej w 09.90.Z,
- wytwarzania i przetwarzania produktów koksowania węgla, sklasyfikowanego w 19.10.Z,
- produkcji brykietów, sklasyfikowanej w 19.20.Z.

05.1 Wydobywanie węgla kamiennego

05.10.Z Wydobywanie węgla kamiennego

Podklasa ta obejmuje:
- wydobywanie węgla kamiennego w kopalniach (podziemne lub

odkrywkowe), w tym wydobywanie w postaci ciekłej,
- oczyszczanie, sortowanie, proszkowanie i tym podobne czynności prowadzące do klasyfikacji węgla kamiennego, poprawienia jego, jakości lub przygotowania go do transportu lub składowania,
- odzyskiwanie węgla kamiennego z hałd.

Podklasa ta nie obejmuje:
- wydobywanie węgla brunatnego (lignitu), sklasyfikowanego w 05.20.Z,
- wydobywanie i wzbogacania torfu, sklasyfikowanego w 08.92.Z,
- próbnych wierceń w celu poszukiwania węgla oraz działalności usługowej wspomagającej wydobywanie węgla kamiennego, sklasyfikowanych w 09.90.Z,
- produkcji paliw stałych z wykorzystaniem pieców koksowniczych, sklasyfikowanej w 19.10.Z,
- produkcji brykietów, brykietków i podobnych paliw stałych z węgla kamiennego, sklasyfikowanej w 19.20.Z,
- przygotowania terenu dla wydobywania węgla kamiennego, sklasyfikowanego w 43.12.Z.

05.2 Wydobywanie węgla brunatnego (lignitu)

05.20.Z Wydobywanie węgla brunatnego (lignitu)

Podklasa ta obejmuje:
- wydobywanie węgla brunatnego (lignitu) w kopalniach (podziemne lub odkrywkowe), w tym wydobywanie w postaci ciekłej,
- oczyszczanie, odwadnianie, proszkowanie węgla brunatnego (lignitu) w celu poprawienia jego, jakości, ułatwienia transportu lub składowania.

Podklasa ta nie obejmuje:
- wydobywania węgla kamiennego, sklasyfikowanego w 05.10.Z,
- wydobywania torfu, sklasyfikowanego w 08.92.Z,
- próbnych wierceń w poszukiwaniu węgla oraz działalności pomocniczej związanej z wydobyciem węgla brunatnego (lignitu), sklasyfikowanych w 09.90.Z,
- produkcji brykietów i podobnych paliw stałych z węgla brunatnego (lignitu), sklasyfikowanej w 19.20.Z,
- przygotowania terenu dla wydobywania węgla brunatnego (lignitu), sklasyfikowanego w 43.12.Z.

DZIAŁ 06 Górnictwo ropy naftowej i gazu ziemnego

Dział ten obejmuje:
- górnictwo ropy naftowej i gazu ziemnego,
- górnictwo ropy naftowej ze złóż piasku i łupków bitumicznych,
- wykonywanie szybów i ich wyposażenie,
- uruchamianie separatorów, rozdzielaczy emulsji, sprzętu do odmulania,
- produkcję ropy naftowej,
- produkcję gazu ziemnego i płynnych węglowodorów,
- wszystkie pozostałe czynności związane z wydobywaniem ropy naftowej i

gazu ziemnego wykonywane do momentu transportu z obszaru wydobywczego.

Dział ten nie obejmuje:
- sondowania, próbnych wierceń w związku z wydobywaniem ropy naftowej lub gazu ziemnego oraz prowadzenia prac poszukiwawczych ropy naftowej i gazu ziemnego, sklasyfikowanych w 09.10.Z,
- działalności usługowej wspomagającej eksploatację złóż ropy naftowej i gazu ziemnego, wykonywanej na zlecenie, sklasyfikowanej w 09.10.Z,
- rafinacji produktów naftowych, sklasyfikowanej w 19.20.Z,
- badań geofizycznych, geologicznych i sejsmicznych, sklasyfikowanych w 71.12.B.

06.1 Górnictwo ropy naftowej

06.10.Z Górnictwo ropy naftowej

Podklasa ta obejmuje:
- górnictwo ropy naftowej,
- wydobywania piasku i łupków bitumicznych do produkcji ropy naftowej,
- produkcję ropy naftowej z piasku i łupków bitumicznych,
- procesy pozyskiwania ropy naftowej (na przykład dekantowanie, odsalanie, odwadnianie, stabilizowanie).

Podklasa ta nie obejmuje:
- skraplania gazu ziemnego, sklasyfikowanego w 06.20.Z,
- prowadzenia prac poszukiwawczych złóż ropy naftowej i gazu ziemnego oraz działalności usługowej wspomagającej eksploatację złóż ropy naftowej i gazu ziemnego, sklasyfikowanych w 09.10.Z,
- produkcji skroplonego gazu ziemnego z ropy naftowej, sklasyfikowanej w 19.20.Z,
- wytwarzania produktów i półproduktów ropy naftowej, odzysku skroplonych gazów ropopochodnych w procesie rafinacji ropy naftowej, sklasyfikowanych w 19.20.Z,
- transportu rurociągowego, sklasyfikowanego w 49.50.A, 49.50.B.

06.2 Górnictwo gazu ziemnego

06.20.Z Górnictwo gazu ziemnego

Podklasa ta obejmuje:
- górnictwo gazu ziemnego,
- skraplanie gazu ziemnego,
- odprowadzanie i oddzielanie frakcji płynnych węglowodorów,
- odsiarczanie gazu ziemnego,
- wydobycia metanu z kopalni węgla,
- górnictwo płynnych węglowodorów poprzez skraplanie lub pirolizę,
- szczelinowanie w celu wydobycia gazu ze złóż węgla.

Podklasa ta nie obejmuje:
- prowadzenia prac poszukiwawczych złóż ropy naftowej i gazu ziemnego oraz działalności usługowej wspomagającej eksploatację złóż ropy naftowej i

gazu ziemnego, sklasyfikowanych w 09.10.Z,
- wytwarzania produktów i półproduktów rafinacji ropy naftowej, sklasyfikowanego w 19.20.Z,
- produkcji skroplonego gazu ziemnego z ropy naftowej, sklasyfikowanej w 19.20.Z,
- produkcji gazów technicznych, sklasyfikowanej w 20.11.Z,
- transportu rurociągowego, sklasyfikowanego w 49.50.A, 49.50.B.

DZIAŁ 07 Górnictwo rud metali

Dział ten obejmuje:
- górnictwo na przykład podziemne, odkrywkowe lub z dna morskiego rud metali i metali rodzimych,
- przygotowywanie i wzbogacanie rud, na przykład poprzez:
 • rozdrabnianie, mielenie i płukanie,
 • koncentrację przez separację magnetyczną lub separację opartą na różnicy ciężarów właściwych frakcji,
 • flotację, przesiewanie, sortowanie, suszenie, kalcynowanie i prażenie.

Dział ten nie obejmuje:
- prażenia pirytów żelaza, sklasyfikowanego w 20.13.Z,
- obsługi wielkich pieców hutniczych, sklasyfikowanej w dziale 24,
- produkcji tlenku glinu, sklasyfikowanej w 24.42.B.

07.1 Górnictwo rud żelaza

07.10.Z Górnictwo rud żelaza

Podklasa ta obejmuje:
- górnictwo rud wartościowych, głównie ze względu na zawartość żelaza,
- wzbogacanie rud żelaza.

Podklasa ta nie obejmuje:
- wydobywania i przeróbki pirytów i magnetopirytów, z wyłączeniem prażenia pirytów, sklasyfikowanego w 08.91.Z,
- prażenia pirytów, sklasyfikowanego w 20.13.Z.

07.2 Górnictwo rud metali nieżelaznych

Grupa ta obejmuje:
- górnictwo rud metali nieżelaznych.

07.21.Z Górnictwo rud uranu i toru

Podklasa ta obejmuje:
- górnictwo rud wartościowych, głównie ze względu na zawartość uranu i toru: blendy smolistej i tym podobne,
- koncentrację tych rud,
- produkcję koncentratu uranu i toru.

Podklasa ta nie obejmuje:
- wzbogacania rud uranu i toru, sklasyfikowanego w 20.13.Z,

- produkcji uranu z blendy smolistej lub pozostałych rud oraz wytapiania i rafinacji uranu, sklasyfikowanych w 24.46.Z.

07.29.Z Górnictwo pozostałych rud metali nieżelaznych

Podklasa ta obejmuje:
- górnictwo i przeróbkę rud wartościowych, głównie ze względu na zawartość metali nieżelaznych (kolorowych):
 • aluminium (boksytu), miedzi, ołowiu, cynku, cyny, magnezu, chromu, niklu, kobaltu, molibdenu, tantalu, wanadu, litu/spodumenu i tym podobnych,
 • rud metali szlachetnych: złota, srebra, platyny.

Podklasa ta nie obejmuje:
- górnictwa i przeróbki rud uranu i toru, sklasyfikowanego w 07.21.Z,
- produkcji tlenku glinu, sklasyfikowanej w 24.42.B,
- produkcji kamieni miedziowych, sklasyfikowanej w 24.44.Z,
- produkcji kamieni niklowych, sklasyfikowanej w 24.45.Z.

DZIAŁ 08 Pozostałe górnictwo i wydobywanie

Dział ten obejmuje:
- pozostałe górnictwo i wydobywanie z kopalni lub kamieniołomów,
- wydobywanie kamienia,
- bagrowanie nanosów rzecznych,
- kruszenie i rozdrabianie skał,
- wydobywanie soli.
Wydobywane surowce wykorzystywane są głównie w budownictwie (na przykład piasek, kamienie), przy produkcji materiałów (na przykład gliny, gipsu, wapna), przy produkcji wyrobów chemicznych i tym podobnych.

Dział ten nie obejmuje:
- przetwórstwa wydobytych surowców (z wyłączeniem kruszenia, mielenia, cięcia, czyszczenia, suszenia, sortowania i mieszania), sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach sekcji C.

08.1 Wydobywanie kamienia, piasku i gliny

08.11.Z Wydobywanie kamieni ozdobnych, wapienia, gipsu, łupków oraz pozostałych kamieni i skał

Podklasa ta obejmuje:
- wydobywanie, obróbkę wstępną i cięcie kamienia pomnikowego i budowlanego (na przykład marmuru, granitu, piaskowca),
- łamanie i kruszenie kamienia pomnikowego i budowlanego,
- wydobywanie, kruszenie i rozdrabnianie skał wapiennych,
- wydobywanie gipsu i anhydrytu,
- wydobywanie kredy i dolomitu niewypalonego,
- produkcja granulek, odłamków i proszku z wydobytych kamieni, poddanych lub niepoddanych obróbce cieplnej.

Podklasa ta nie obejmuje:
- wydobywania minerałów wykorzystywanych w przemyśle chemicznym oraz

do produkcji nawozów, sklasyfikowanego w 08.91.Z,
- produkcji dolomitu kalcynowanego, sklasyfikowanej w 23.52.Z,
- cięcia, formowania i wykańczania kamienia do wykonywania nagrobków na cmentarzach, sklasyfikowanych w 23.70.A.

08.12.Z Wydobywanie żwiru, piasku, gliny i kaolinu

Podklasa ta obejmuje:
- wydobywanie i bagrowanie żwiru i piasku,
- kruszenie i rozdrabnianie żwiru,
- wydobywanie gliny, gliny ogniotrwałej i kaolinu.

Podklasa ta nie obejmuje:
- wydobywania piasku bitumicznego, sklasyfikowanego w 06.10.Z.

08.9 Górnictwo i wydobywanie gdzie indziej niesklasyfikowane

08.91.Z Wydobywanie minerałów dla przemysłu chemicznego oraz do produkcji nawozów

Podklasa ta obejmuje:
- wydobywanie naturalnych soli fosforanowych i potasowych,
- wydobywanie siarki rodzimej,
- wydobywanie i przeróbkę pirytów i magnetopirytów, z wyłączeniem prażenia,
- wydobywanie naturalnych siarczanów baru i magnezu (kizerytów), naturalnych węglanów baru (barytów i witerytów), naturalnych boranów,
- wydobywanie pigmentów mineralnych, szpatów fluorowych i pozostałych wartościowych minerałów wykorzystywanych w przemyśle chemicznym,
- wydobywanie guano,
- wydobywanie błota leczniczego,
- procesy wydobywcze służące do produkcji litu z solanki.

Podklasa ta nie obejmuje:
- wydobywania soli, sklasyfikowanego w 08.93.Z,
- prażenia pirytów żelaza, sklasyfikowanego w 20.13.Z,
- produkcji nawozów i związków azotowych, sklasyfikowanej w 20.15.Z.

08.92.Z Wydobywanie torfu

Podklasa ta obejmuje:
- wydobywanie torfu,
- wzbogacanie torfu,
- przygotowanie torfu w celu ułatwienia transportu/składowania.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności usługowej związanej z wydobywaniem torfu, sklasyfikowanej w 09.90.Z,
- produkcji brykietów z torfu, sklasyfikowanej w 19.20.Z,
- produkcji mieszanek ziemi ogrodniczej (na przykład z torfu, naturalnej ziemi, piasku, gliny i nawozów mineralnych), sklasyfikowanej w 20.15.Z,
- produkcji wyrobów z torfu, sklasyfikowanej w 23.99.Z.

08.93.Z Wydobywanie soli

Podklasa ta obejmuje:
- wydobywanie soli ze złóż podziemnych, w tym wydobywanie soli poprzez jej rozpuszczanie i pompowanie na powierzchnię,
- produkcję soli przez odparowanie wody morskiej lub innych słonych wód,
- rozdrabnianie, oczyszczanie i rafinację soli przez producenta.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji soli spożywczej (na przykład soli kuchennej jodowanej), sklasyfikowanej w 10.84.Z,
- produkcji wody pitnej przez odsalanie wody morskiej, sklasyfikowanej w 36.00.Z.

08.99.Z Pozostałe górnictwo i wydobywanie, gdzie indziej niesklasyfikowane

Podklasa ta obejmuje górnictwo i wydobywanie różnych minerałów i surowców:
- materiałów ściernych, azbestu, mączek krzemionkowych kopalnych, naturalnego grafitu, steatytu (talku), szpatu polnego (skaleni) i tym podobnych,
- naturalnego asfaltu, asfaltytu i skał asfaltowych oraz naturalnego bituminu,
- kamieni szlachetnych, kwarcu, miki i tym podobnych.

DZIAŁ 09 Działalność usługowa wspomagająca górnictwo i wydobywanie

Dział ten obejmuje działalność usługową wspomagającą górnictwo i wydobywanie, świadczoną na zlecenie:
- poszukiwanie złóż wykonywane tradycyjnymi metodami, na przykład poprzez:
 • pobieranie rdzeni próbnych i dokonywanie obserwacji geologicznych,
 • wiercenia i odwierty kierunkowe, w celu określenia miejsca lokalizacji szybów ropy naftowej oraz występowania minerałów metalicznych i niemetalicznych,
• wznoszenie wież wiertniczych,
• budowę fundamentów szybów ropy naftowej i gazu ziemnego,
• cementowanie odwiertów ropy naftowej i gazu ziemnego,
• mycie, oczyszczanie i wybieranie wody z odwiertów ropy naftowej i gazu ziemnego,
• odwadnianie kopalń i wypompowywanie wód kopalnianych.

09.1 Działalność usługowa wspomagająca eksploatację złóż ropy naftowej i gazu ziemnego

09.10.Z Działalność usługowa wspomagająca eksploatację złóż ropy naftowej i gazu ziemnego

Podklasa ta obejmuje:
- działalność usługową wspomagającą eksploatację złóż ropy naftowej i gazu ziemnego świadczoną na zlecenie, taką jak:
 • prowadzenie prac poszukiwawczych w powiązaniu z wydobyciem ropy naftowej i gazu ziemnego (na przykład metodami tradycyjnymi poprzez prowadzenie obserwacji geologicznych w miejscach poszukiwań),

• wiercenia i odwierty kierunkowe,
• wznoszenie wież wiertniczych, naprawę i demontowanie,
• cementowanie odwiertów ropy naftowej i gazu ziemnego,
• pompowanie, zatykanie i zamykanie szybów i tym podobne,
• skraplanie i ponowną gazyfikację gazu ziemnego, prowadzone na terenie kopalni, dla potrzeb transportowych,
• odwadnianie i wypompowywanie, wykonywane na zlecenie,
• wiercenia próbne związane z górnictwem ropy naftowej i gazu,
- ochrona przeciwpożarowa oraz gaszenie pożarów na polach naftowych i gazowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- górnictwa ropy naftowej i gazu ziemnego, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach działu 06,
- specjalistycznej naprawy i konserwacji maszyn i urządzeń górniczych służących do wiercenia i wydobywania, sklasyfikowanych w 33.12.Z,
- specjalistycznych instalacji morskich, naprawy i konserwacji urządzeń stanowiących integralną część platform pływających, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach działu 43,
- skraplania i ponownej gazyfikacji gazu ziemnego, prowadzonych poza terenem kopalni, dla potrzeb transportowych wodnych lub lądowych, sklasyfikowanych w 52.21.A, 52.21.B, 52.22.A, 52.22.B,
- badań geofizycznych, geologicznych i sejsmicznych, sklasyfikowanych w 71.12.B.

09.9 Działalność usługowa wspomagająca pozostałe górnictwo i wydobywanie

09.90.Z Działalność usługowa wspomagająca pozostałe górnictwo i wydobywanie

Podklasa ta obejmuje:
- działalność usługową wspomagającą górnictwo i wydobywanie sklasyfikowane w odpowiednich podklasach działów 05, 07, 08, świadczoną na zlecenie, taką jak:
• prowadzenie prac poszukiwawczych metodami tradycyjnymi (na przykład poprzez pobieranie próbnych rdzeni wiertniczych oraz prowadzenie obserwacji geologicznych w miejscach poszukiwań),
• odwadnianie kopalń i wypompowywanie wód kopalnianych, wykonywane na zlecenie,
• próbne wiercenia i pogłębianie otworów wiertniczych,
- zabezpieczanie szybów górniczych i tuneli,
- rozbiórka i demontaż podziemnych obiektów górniczych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- prowadzenia kopalni lub kamieniołomów, na zlecenie, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach działów 05, 07, 08,
- specjalistycznej naprawy i konserwacji sprzętu górniczego, sklasyfikowanej w 33.12.Z,
- badań geofizycznych, geologicznych i sejsmicznych, sklasyfikowanych w 71.12.B.

SEKCJA C PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE

Przez działalność wytwórczą rozumie się fizyczne, mechaniczne, chemiczne lub biologiczne przetwarzanie surowców, materiałów lub półproduktów, w nowy wyrób. Surowce, materiały lub półprodukty podlegające przetworzeniu w ramach tej sekcji są wynikiem działalności rolnej, leśnej, rybołówstwa, górnictwa lub innej działalności wytwórczej. Istotne zmiany, przeróbki, renowacje i przebudowy są również związane z działalnością wytwórczą.

Podmioty gospodarcze klasyfikowane w ramach tej sekcji określane są jako zakłady przemysłowe, wytwórnie lub fabryki, które w swej działalności wykorzystują maszyny i urządzenia. Również podmioty gospodarcze, które przetwarzają surowce i materiały w nowy wyrób ręcznie, w sposób chałupniczy lub podmioty gospodarcze wytwarzające i sprzedające wyroby w miejscu wytworzenia (na przykład piekarnie, zakłady krawieckie szyjące na zamówienie), są również włączone do niniejszej sekcji.
Podmioty gospodarcze wytwórcze mogą:
- wytwarzać wyroby z materiału własnego,
- zlecać podwykonawcy wytwarzanie wyrobów z materiałów własnych (*outsourcing*),
- posiadać prawa do wyrobu, a zlecać podwykonawcom całkowite wytwarzanie wyrobów z materiałów własnych lub powierzonych,
- wytwarzać wyroby jako podwykonawca.

Nowy wytworzony wyrób może być wyrobem finalnym, gotowym do użycia, lub półproduktem, który będzie wykorzystany jako surowiec w innej produkcji. Na przykład produkt rafinacji tlenku glinowego jest surowcem przy produkcji aluminium. Aluminium jest surowcem wykorzystywanym przez zakłady produkujące na przykład druty aluminiowe. Natomiast drut aluminiowy jest materiałem bazowym do produkcji wyrobów z niego wytwarzanych (na przykład siatek aluminiowych).
Produkcja specjalistycznych elementów, części składowych, akcesoriów i wyposażenia dodatkowego do maszyn i urządzeń, klasyfikowana jest w tej samej podklasie, co produkcja maszyn i urządzeń, dla których są one przeznaczone.
Produkcja specjalistycznych elementów i akcesoriów przez formowanie i wytłaczanie tworzywa sztucznego, mieści się w odpowiednich podklasach grupy 22.2 „Produkcja wyrobów z tworzyw sztucznych”.

Produkcja uniwersalnych elementów i części do maszyn i urządzeń, na przykład (silników, pomp, prądnic, elementów (komponentów) elektrycznych, zaworów, przekładni zębatych, łożysk), sklasyfikowana jest w odpowiednich podklasach działalności wytwórczej, niezależnie od grupowań obejmujących maszyny i urządzenia, do których mogłyby zostać zastosowane.
Montaż wyrobów z własnych lub zakupionych materiałów, traktowany jest jako działalność wytwórcza.

Niniejsza sekcja nie obejmuje odzysku związanego z odpadami, to jest przetwarzania odpadów na surowce wtórne*, które jest sklasyfikowane w odpowiednich podklasach grupy 38.2 „Odzysk związany z odpadami”.

Wymaganym sposobem tego przetwarzania jest przetwarzanie fizyczne, mechaniczne, biologiczne lub chemiczne. Działalność ta sklasyfikowana jest w odpowiednich podklasach sekcji E „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją".
Jednakże, wytwarzanie nowych produktów z surowców wtórnych, gdy na wejściu procesu produkcyjnego wykorzystywane są odpady (na przykład produkcja srebra z odpadów taśmy filmowej) jest uważane za działalność wytwórczą i mieści się w odpowiednich podklasach niniejszej sekcji.
Natomiast surowce wtórne powstałe w wyniku przetworzenia odpadów, powinny być traktowane jako półprodukty do produkcji nowych wyrobów gotowych.

UWAGA: *Surowce wtórne są to materiały powstające w wyniku przerobu (w procesie przetworzenia mechanicznego lub chemicznego) odpadów produkcyjnych, wstępnie wysortowanych odpadów komunalnych lub złomu i zużytych produktów, nadające się do bezpośredniego użytku w przemysłowym procesie produkcji (zastępujące surowiec pierwotny), niebędące nowym produktem finalnym.

Specjalistyczne konserwacje i naprawy maszyn i urządzeń produkcyjnych, zawodowych i tym podobnych, w przeważającej mierze klasyfikowane są w odpowiednich podklasach działu 33 „Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń". Jednakże, naprawa i konserwacja komputerów, artykułów użytku osobistego i domowego oraz pojazdów silnikowych, w tym motocykli klasyfikowana jest w odpowiednich podklasach działu 95 „Naprawa i konserwacja komputerów, artykułów użytku osobistego i domowego oraz pojazdów silnikowych, w tym motocykli".
Specjalistyczny montaż czy instalacja maszyn i urządzeń, sklasyfikowane są w podklasie 33.20.Z „Instalowanie maszyn przemysłowych, sprzętu i wyposażenia".
Konserwacja, naprawa i instalacja elementów stanowiących integralną część budynku lub podobnej konstrukcji (na przykład konserwacja, naprawa i instalacja schodów ruchomych lub systemów klimatyzacyjnych), traktowana jest jako roboty budowlane w sekcji F „Budownictwo".
Niniejsza sekcja obejmuje również działalność producentów wyrobów bez fabryki (FGP) w zakresie produkcji (ich działalność jest opisana w punkcie 3.4 zasad metodycznych klasyfikacji).
Działalności klasyfikowane w sekcji C „Przetwórstwo przemysłowe" charakteryzują się przekształceniem surowców i materiałów w nowe, przetworzone i wyprodukowane wyroby. Produktem wyjściowym jest nowy wyrób.
W rozumieniu niniejszej klasyfikacji poniższe działalności traktowane są jako działalności wytwórcze i mieszczą się w niniejszej sekcji:
- przetwórstwo świeżych ryb i skorupiaków (na przykład odskorupianie ostryg, filetowanie ryb), z wyłączeniem wykonywanego na statkach rybackich, sklasyfikowane w 10.20.Z,
- pasteryzowanie i butelkowanie mleka, sklasyfikowane w 10.51.Z,
- wyprawianie skór, sklasyfikowane w 15.11.Z,
- zabezpieczanie i konserwacja drewna, sklasyfikowane w 16.12.Z,
- drukowanie i działalności z nim związane, z wyłączeniem publikacji,

sklasyfikowane w odpowiednich podklasach grupy 18.1,
- bieżnikowanie opon, sklasyfikowane w 22.11.Z,
- produkcja masy betonowej prefabrykowanej, sklasyfikowana w 23.63.Z,
- galwanizowanie, obróbka elektroniczna, platerowanie oraz inne pokrywanie powierzchni metali różnymi metalami i substancjami niemetalicznymi, sklasyfikowane w 25.51.Z,
- obróbka cieplna metali, sklasyfikowana w 25.52.Z,
- uzupełnianie wkładów atramentowych do drukarek, sklasyfikowane w 26.20.Z,
- uzupełnianie lub napełnianie gaśnic, sklasyfikowane w 28.29.Z,
- przebudowa maszyn i urządzeń (na przykład przebudowa fabryczna silników samochodowych), sklasyfikowana w 29.10.A, 29.10.B, 29.10.C, 29.10.D, 29.10.E.

Jednakże, montaż wykonywany przez producenta, klasyfikowany jest w produkcji.

Sekcja ta nie obejmuje niektórych działalności, które pomimo, że dotyczą procesów przetwórczych sklasyfikowane są w innych sekcjach niniejszej klasyfikacji, na przykład:
- przygotowywania posiłków do bezpośredniego spożycia, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach działu 56 „Działalność usługowa związana z wyżywieniem”,
- pozyskiwania drewna, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach sekcji A „Rolnictwo, leśnictwo i rybactwo”,
- wzbogacania produktów rolniczych, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach sekcji A „Rolnictwo, leśnictwo i rybactwo”,
- wzbogacania rud i pozostałych minerałów, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach sekcji B „Górnictwo i wydobywanie”,
- produkcji paliw gazowych do celów energetycznych w systemie sieciowym, sklasyfikowanej w sekcji D „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych”,
- produkcji kompostu z odpadów organicznych, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach sekcji E „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”,
- montażu będącego częścią działalności usługowej transportu lub wykonywanego przez sprzedawcę, klasyfikowanego zgodnie z zasadą przeważającej wartości dodanej (jeżeli jednak montaż jest przeważającą działalnością prowadzoną przez wykonawcę, klasyfikuje się go jako działalność produkcyjną),
- podziału wyrobów na mniejsze części, partie, w tym pakowania, przepakowywania lub butelkowania wyrobów (na przykład alkoholu, produktów chemicznych); sortowania odpadów i ich odsprzedaży; mieszania farb na zamówienie klienta; cięcia metalu według zamówienia klienta; modyfikacji wyrobu, niebędącej produkcją nowego wyrobu, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach sekcji G „Handel hurtowy i detaliczny”,
- działalności wydawniczej oraz związanego z nią drukowania, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach sekcji J „Działalność wydawnicza i nadawcza oraz związana z produkcją i dystrybucją treści”.

DZIAŁ 10 Produkcja artykułów spożywczych

Dział ten obejmuje:
- przetwarzanie produktów rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa oraz rybactwa w żywność przeznaczoną dla ludzi lub zwierząt,
- produkcję półproduktów, które nie są bezpośrednio wyrobami żywnościowymi.

W efekcie tych działalności powstają również produkty uboczne o różnej wartości użytkowej (na przykład skóry surowe, makuchy z produkcji olejów roślinnych).
Dział ten obejmuje działalności, w wyniku których powstają różnorodne wyroby: mięsne, rybne, owocowe, warzywne, mleczarskie, wyroby z tłuszczów i olejów, produkty przemiału zbóż, karma dla zwierząt, pozostałe artykuły spożywcze.
Produkcja może być wykonywana na własny rachunek lub na zlecenie, na przykład ubój zwierząt.
Działalność piekarzy, cukierników, masarzy i tym podobnych, sprzedających własną produkcję (nawet, jeżeli sprzedaż detaliczna prowadzona jest w ich własnych sklepach), traktowana jest jako działalność wytwórcza i sklasyfikowana w niniejszym dziale. Natomiast działalność podmiotu, w przypadku, gdy wyrób podlega nieznacznemu przetworzeniu, nieprowadzącemu do jego istotnych zmian, sklasyfikowana jest w odpowiednich podklasach sekcji G „Handel hurtowy i detaliczny".

Dział ten obejmuje również produkcję napojów i innych płynów uważanych za żywność wykorzystującą podobne procesy produkcyjne (na przykład mleka, soków owocowych / koncentratów).

Dział ten nie obejmuje:
- przygotowywania posiłków do bezpośredniego spożycia, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach działu 56.

10.1 Przetwarzanie i konserwowanie mięsa oraz produkcja wyrobów z mięsa

10.11.Z Przetwarzanie i konserwowanie mięsa, z wyłączeniem mięsa z drobiu

Podklasa ta obejmuje:
- czynności związane z ubojem zwierząt, obróbką poubojową i paczkowaniem mięsa z bydła, świń, jagniąt, owiec, królików, wielbłądów i tym podobnych,
- produkcję świeżego, schłodzonego lub zamrożonego mięsa w tuszach,
- produkcję świeżego, schłodzonego lub zamrożonego mięsa w kawałkach,
- ubój i przetwarzanie wielorybów na lądzie lub na specjalistycznych statkach,
- produkcję surowych skór i skórek pochodzących z rzeźni (na przykład poprzez garbowanie i solenie),
- wytapianie i rafinowanie jadalnego smalcu i innych tłuszczów jadalnych pochodzenia zwierzęcego,
- przetwarzanie podrobów zwierzęcych,
- produkcję wełny surowej poubojowej.

Podklasa ta nie obejmuje:
- wytapiania jadalnych tłuszczów z drobiu, sklasyfikowanego w 10.12.Z,
- produkcji suszonego, solonego lub wędzonego mięsa i wyrobów z mięsa, sklasyfikowanej w 10.13.Z.

10.12.Z Przetwarzanie i konserwowanie mięsa z drobiu

Podklasa ta obejmuje:
- czynności rzeźni związane z ubojem drobiu, obróbką poubojową i pakowaniem mięsa z drobiu,
- produkcję świeżego, schłodzonego lub zamrożonego mięsa z drobiu, porcjowanego,
- wytapianie jadalnych tłuszczów z drobiu,
- czyszczenie, dezynfekcję, zaprawianie w celu konserwacji oraz strzyżenie pierza i puchu.

10.13.Z Produkcja wyrobów z mięsa, włączając wyroby z mięsa drobiowego

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję mięsa konserwowanego (na przykład poprzez gotowanie, suszenie, solenie lub wędzenie),
- produkcję wyrobów z mięsa:
  • kiełbas, salami, *puddingów* mięsnych, *andouillettes*, *saveloy*, pasztetów, *rillettes*, wędlin.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji gotowych dań z mięsa (w tym z mięsa drobiowego), pakowanych w systemie MAP, próżniowo lub w innych opakowaniach przedłużających świeżość, sklasyfikowanej w 10.85.Z,
- produkcji zup zawierających mięso, sklasyfikowanej w 10.89.D,
- sprzedaży hurtowej mięsa, sklasyfikowanej w 46.32.Z.

10.2 Przetwarzanie i konserwowanie ryb, skorupiaków i mięczaków

10.20.Z Przetwarzanie i konserwowanie ryb, skorupiaków i mięczaków

Podklasa ta obejmuje:
- przetwarzanie i konserwowanie ryb, skorupiaków i mięczaków (na przykład poprzez mrożenie, głębokie mrożenie, suszenie, gotowanie, wędzenie, solenie, przechowywanie w solance, puszkowanie),
- produkcję wyrobów z ryb, skorupiaków i mięczaków: filetów rybnych, ikry, kawioru, namiastek kawioru i tym podobnych,
- produkcję mączki rybnej, przeznaczonej do spożycia przez ludzi lub do karmienia zwierząt,
- produkcję mączki oraz rozpuszczalnych części ryb i innych zwierząt wodnych, nienadających się do spożycia przez ludzi,
- działalność statków-przetwórni nieprowadzących połowów ryb, na których dokonuje się wyłącznie przetwarzania i konserwowania ryb,
- obróbkę wodorostów,
- usuwanie głów ryb, patroszenie i krojenie ryb na kawałki, a następnie ich zamrażanie.

Podklasa ta nie obejmuje:
- przetwarzania ryb na statkach prowadzących połowy ryb, sklasyfikowanego w 03.11.Z,
- przetwarzania wielorybów na lądzie lub na specjalistycznych statkach, sklasyfikowanego w 10.11.Z,
- produkcji olejów i tłuszczów z ryb i ssaków morskich, sklasyfikowanej w 10.41.Z,
- produkcji gotowych dań rybnych, pakowanych w systemie MAP, próżniowo lub w innych opakowaniach przedłużających świeżość, sklasyfikowanej w 10.85.Z,
- produkcji zup rybnych, sklasyfikowanej w 10.89.D.

10.3 Przetwarzanie i konserwowanie owoców i warzyw

10.31.Z Przetwarzanie i konserwowanie ziemniaków

Podklasa ta obejmuje przetwarzanie i konserwowanie ziemniaków:
- produkcję gotowych mrożonych ziemniaków,
- produkcję ziemniaków purée w proszku,
- produkcję przekąsek ziemniaczanych,
- produkcję chipsów ziemniaczanych,
- produkcję mąki i mączki ziemniaczanej,
- obieranie i krojenie ziemniaków.

10.32.Z Produkcja soków z owoców i warzyw

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję soków z owoców lub warzyw,
- produkcję koncentratów ze świeżych owoców i warzyw.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji napojów wytwarzanych z nektarów owocowych, sklasyfikowanej w 11.07.Z.

10.39.Z Pozostałe przetwarzanie i konserwowanie owoców i warzyw

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję żywności składającej się głównie z owoców lub warzyw,
- konserwowanie owoców, orzechów i warzyw (na przykład poprzez zamrażanie, suszenie (w tym suszenie sublimacyjne, to jest liofilizację, suszenie za pomocą promiennika podczerwieni), zalewanie olejem lub octem, puszkowanie, wysokie ciśnienie, wysoką temperaturę),
- wytwarzanie owocowych i warzywnych artykułów spożywczych,
- produkcję dżemów, marmolady i galaretek,
- łuskanie, obieranie i prażenie orzechów,
- produkcję artykułów spożywczych z orzechów, w tym past z orzechów,
- produkcję łatwo psujących się gotowych potraw z owoców i warzyw, na przykład:
  • sałatek; pakowanych mieszanek sałat,
  • obranych lub pociętych warzyw,
  • tofu (sera sojowego).

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji soków z owoców i warzyw, sklasyfikowanej w 10.32.Z,
- produkcji mąki i mączki z roślin strączkowych, sklasyfikowanej w 10.61.Z,
- konserwowania w cukrze owoców i orzechów, sklasyfikowanego w 10.82.Z,
- produkcji gotowych dań z warzyw, pakowanych w systemie MAP, próżniowo lub w innych opakowaniach przedłużających świeżość, sklasyfikowanej w 10.85.Z,
- produkcji sztucznych koncentratów spożywczych, sklasyfikowanej w 10.89.D.

10.4 Produkcja olejów i tłuszczów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego

Grupa ta obejmuje:
- produkcję surowych i rafinowanych olejów i tłuszczów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego.

Grupa ta nie obejmuje:
- wytapiania lub rafinacji jadalnego smalcu i tłuszczów jadalnych pochodzenia zwierzęcego z bydła, owiec, kóz, świń i drobiu, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach grupy 10.1.

10.41.Z Produkcja olejów i pozostałych tłuszczów płynnych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję surowych i rafinowanych olejów roślinnych (na przykład oliwy z oliwek, oleju sojowego, oleju konopnego, oleju słonecznikowego, oleju rzepakowego),
- produkcję nieodtłuszczonej mąki i mączki z nasion roślin oleistych, orzechów lub ziaren oleistych,
- przetwarzanie olejów roślinnych (na przykład poprzez parowanie, gotowanie, odwadnianie, uwodornianie),
- produkcję niejadalnych olejów i tłuszczów zwierzęcych,
- produkcję olejów z ryb i ssaków morskich,
- produkcję puchu bawełnianego (lintersu), makuchów z nasion oleistych oraz innych pozostałości powstających przy produkcji oleju.

Podklasa ta nie obejmuje:
- wytapiania i rafinacji smalcu i innych zwierzęcych tłuszczów jadalnych z bydła, owiec, kóz lub świń, sklasyfikowanych w 10.11.Z,
- wytapiania jadalnych tłuszczów z drobiu, sklasyfikowanego w 10.12.Z,
- produkcji margaryny, sklasyfikowanej w 10.42.Z,
- mielenia kukurydzy metodą mokrą i wytwarzania oleju kukurydzianego, sklasyfikowanych w 10.62.Z,
- wytwarzania olejków eterycznych, sklasyfikowanego w 20.59.Z,
- przetwarzania olejów i tłuszczów za pomocą procesów chemicznych, sklasyfikowanego w 20.59.Z.

10.42.Z Produkcja margaryny i podobnych tłuszczów jadalnych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję margaryny,

- produkcję past będących mieszaniną różnych tłuszczów jadalnych,
- produkcję jadalnych mieszanek tłuszczowych zapobiegających przywieraniu do form.

10.5 Wytwarzanie wyrobów mleczarskich i lodów jadalnych

Grupa ta nie obejmuje:
- produkcji napojów bezalkoholowych na bazie zbóż, orzechów, soi lub innych nasion, sklasyfikowanej w 11.07.Z.

10.51.Z Wytwarzanie wyrobów mleczarskich

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję świeżego płynnego mleka, mleka sterylizowanego (w tym mleka pasteryzowanego lub poddanego działaniu bardzo wysokich temperatur (tak zwanego UHT)) oraz mleka homogenizowanego,
- produkcję napojów bezalkoholowych na bazie mleka,
- produkcję śmietany ze świeżego płynnego mleka: sterylizowanej (w tym śmietany pasteryzowanej lub poddanej działaniu bardzo wysokich temperatur (tak zwaną UHT)), homogenizowanej,
- produkcję mleka odwodnionego lub zagęszczonego, słodzonego lub niesłodzonego,
- produkcję mleka lub śmietany w postaci stałej,
- produkcję masła,
- produkcję jogurtu i kefiru mlecznego,
- produkcję serów i twarogów,
- rafinację i dojrzewanie sera,
- produkcję serwatki,
- produkcję kazeiny,
- produkcję wyrobów mlecznych bez laktozy,
- produkcję laktozy i syropu laktozowego.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji surowego mleka krowiego lub bawolego, sklasyfikowanej w 01.41.Z,
- produkcji surowego mleka koni i osłów, sklasyfikowanej w 01.43.Z,
- produkcji surowego mleka wielbłądów, sklasyfikowanej w 01.44.Z,
- produkcji surowego mleka owiec i kóz, sklasyfikowanej w 01.45.Z,
- produkcji napojów dietetycznych na bazie mleka oraz preparatów do żywienia niemowląt na bazie mleka, sklasyfikowanej w 10.86.Z,
- produkcji roślinnych substytutów dla jaj, nabiału i innych produktów mlecznych, z wyłączeniem napojów, sklasyfikowanej w 10.89.C,
- produkcji kefiru owocowego i kefiru wodnego, sklasyfikowanej w 11.03.Z,
- produkcji napojów bezalkoholowych na bazie zbóż, orzechów, soi lub innych nasion, sklasyfikowanej w 11.07.Z.

10.52.Z Produkcja lodów śmietankowych i pozostałych lodów jadalnych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję lodów śmietankowych i pozostałych lodów jadalnych (na przykład sorbetów).

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji lodu z wody naturalnej do celów chłodniczych, sklasyfikowanej w 35.30.Z,
- działalności lodziarni, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 56.1.

10.6 Wytwarzanie produktów przemiału zbóż, skrobi i wyrobów skrobiowych

Grupa ta obejmuje:
- przemiał zbóż lub warzyw na mąkę i mączkę,
- przemiał, czyszczenie i polerowanie ryżu,
- mikronizację i obróbkę termiczną mąki,
- produkcję mieszanek mąki lub ciast z tych produktów do wytwarzania wyrobów piekarniczych,
- przemiał metodą mokrą ziarna kukurydzy i warzyw,
- produkcję skrobi i wyrobów skrobiowych,
- wytwarzanie bezglutenowych produktów przemiału zbóż.

Grupa ta nie obejmuje:
- suszenia ziarna na zlecenie, sklasyfikowanego w 01.63.Z.

10.61.Z Wytwarzanie produktów przemiału zbóż

Podklasa ta obejmuje:
- przemiał zbóż: produkcję mąki, semoliny, kasz, mączki i śruty pszennej; przemiał żyta, owsa, kukurydzy i innych zbóż,
- przemiał ryżu: produkcję ryżu łuskanego, bielonego, polerowanego, glazurowanego, parzonego lub preparowanego; produkcję mąki ryżowej,
- przemiał surowców warzywnych: produkcję mąki i mączki z suszonych warzyw strączkowych, korzeni lub bulw oraz z orzechów jadalnych,
- wytwarzanie zbożowej żywności śniadaniowej,
- wytwarzanie mąki wieloskładnikowej, gotowych mieszanek mąki oraz surowego ciasta do wypieku chleba, ciast, herbatników, naleśników i tym podobnych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- przygotowania plonów do sprzedaży na rynek pierwotny (na przykład przez czyszczenie, obcinanie, sortowanie, odkażanie) oraz suszenia ziarna na zlecenie, sklasyfikowanych w 01.63.Z,
- produkcji ziemniaczanej mąki i mączki, sklasyfikowanej w 10.31.Z,
- mielenia kukurydzy metodą mokrą, sklasyfikowanego w 10.62.Z.

10.62.Z Wytwarzanie skrobi i wyrobów skrobiowych

Podklasa ta obejmuje:
- wytwarzanie skrobi z ziemniaków, ryżu, kukurydzy i tym podobnych,
- mielenie kukurydzy metodą mokrą,
- wytwarzanie glukozy, syropu glukozowego, maltozy, inuliny, izoglukozy i tym podobnych,
- wytwarzanie glutenu,
- wytwarzanie tapioki i jej namiastek ze skrobi,
- wytwarzanie oleju kukurydzianego.

Podklasa ta nie obejmuje:
- wytwarzania laktozy (cukru mlekowego), sklasyfikowanego w 10.51.Z,
- produkcji cukru trzcinowego lub buraczanego, sklasyfikowanej w 10.81.Z.

10.7 Produkcja wyrobów piekarniczych i mącznych

Grupa ta obejmuje:
- produkcję wyrobów piekarniczych, makaronów, klusek i podobnych wyrobów mącznych,
- produkcję bezglutenowych wyrobów piekarniczych i mącznych.

10.71.Z Produkcja pieczywa; produkcja świeżych wyrobów ciastkarskich i ciastek

Podklasa ta obejmuje produkcję:
- chleba i bułek,
- ciast, ciastek, placków, tart, naleśników, gofrów i tym podobnych,
- pieczywa wstępnie podpieczonego.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji suchych wyrobów piekarniczych i ciastkarskich, sklasyfikowanej w 10.72.Z,
- produkcji makaronów, klusek, kuskusu i podobnych wyrobów mącznych, sklasyfikowanej w 10.73.Z,
- sprzedaży detalicznej chleba i bułek wypiekanych na miejscu z pieczywa wstępnie podpieczonego, sklasyfikowanej w 47.24.Z.

10.72.Z Produkcja sucharów, herbatników, konserwowanych wyrobów ciastkarskich i ciastek

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję sucharów, herbatników i pozostałych suchych wyrobów piekarniczych i ciastkarskich,
- produkcję konserwowanych wyrobów piekarniczych, pieczywa, ciast, ciastek i wafli,
- produkcję słodkich lub słonych przekąsek (paluszków, krakersów, precli i tym podobnych),
- produkcję bułki tartej otrzymywanej przez zmielenie chleba wysuszonego, opieczonego.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji przekąsek ziemniaczanych, sklasyfikowanej w 10.31.Z.

10.73.Z Produkcja wyrobów mącznych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję makaronów, pierogów i klusek, gotowanych lub surowych, nadziewanych lub nienadziewanych,
- produkcję kuskusu.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji gotowych posiłków i dań na bazie makaronu lub kuskusu,

pakowanych w systemie MAP, próżniowo lub w innych opakowaniach przedłużających świeżość, sklasyfikowanej w 10.85.Z,
- produkcji zup zawierających makaron, sklasyfikowanej w 10.89.D.

10.8 Produkcja pozostałych artykułów spożywczych

Grupa ta obejmuje produkcję cukru i wyrobów cukierniczych, gotowych posiłków i dań, kawy, herbaty oraz przypraw.

10.81.Z Produkcja cukru

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję i rafinację cukru (sacharozy) oraz substytutów cukru z soków z: buraków, trzciny cukrowej, klonu i palmy,
- produkcję syropów cukrowych,
- produkcję melasy,
- produkcję syropu i cukru klonowego.

Podklasa ta nie obejmuje:
- pozyskiwania syropu klonowego w warunkach naturalnych, sklasyfikowanego w 02.30.Z,
- produkcji laktozy i syropu laktozowego, sklasyfikowanej w 10.51.Z,
- produkcji glukozy, syropu glukozowego, maltozy, sklasyfikowanej w 10.62.Z.

10.82.Z Produkcja kakao, czekolady i wyrobów cukierniczych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję kakao, masła kakaowego, tłuszczu i oleju kakaowego,
- produkcję czekolady i wyrobów czekoladowych,
- produkcję wyrobów cukierniczych: cukierków, karmelków, drażetek, nugatów, pomadek, białej czekolady,
- produkcję gumy do żucia,
- konserwowanie w cukrze owoców i orzechów, skórek owocowych i pozostałych części roślin,
- produkcję cukierniczych pastylek do ssania,
- produkcję wyrobów cukierniczych niezawierających cukru.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji sacharozy, sklasyfikowanej w 10.81.Z.

10.83.Z Przetwórstwo herbaty i kawy

Podklasa ta obejmuje:
- dekofeinizację i palenie kawy,
- produkcję wyrobów kawowych:
  • kawy mielonej,
  • kawy rozpuszczalnej,
  • ekstraktów i koncentratów kawy,
- produkcję substytutów kawy,
- produkcję mieszanek różnych gatunków herbaty oraz mieszanek herbaty *maté* (herbaty paragwajskiej),

- produkcję ekstraktów i preparatów z herbaty lub *maté* (herbaty paragwajskiej),
- produkcję herbat ziołowych (mięty, werbeny pospolitej, rumianku i tym podobnych),
- produkcję herbaty i kawy w torebkach, saszetkach lub kapsułkach.

Podklasa ta nie obejmuje:
- suszenia, sortowania, czyszczenia i cięcia ziół leczniczych, związanych z przygotowaniem plonów do sprzedaży na rynek pierwotny, wykonywanych na zlecenie, sklasyfikowanych w 01.63.Z,
- produkcji inuliny, sklasyfikowanej w 10.62.Z,
- produkcji napojów, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 11,
- przygotowania produktów roślinnych dla celów farmaceutycznych, sklasyfikowanego w 21.20.Z.

10.84.Z Produkcja przypraw

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję przypraw, sosów i podobnych dodatków do potraw:
  • majonezu,
  • mąki i mączki musztardowej,
  • gotowej musztardy i tym podobnych,
- produkcję octu,
- produkcję soli spożywczej (na przykład soli kuchennej jodowanej),
- produkcję przypraw korzennych i ziołowych, w tym ich suszenie, sortowanie, czyszczenie i cięcie.

Podklasa ta nie obejmuje:
- uprawy roślin przyprawowych, sklasyfikowanej w 01.28.Z.

10.85.Z Wytwarzanie gotowych posiłków i dań

Podklasa ta obejmuje produkcję gotowych (to jest przygotowanych, przyprawionych i ugotowanych) posiłków i dań, składających się z co najmniej dwóch różnych składników (z wyłączeniem przypraw), mrożonych, w puszkach, w słoikach, pakowanych próżniowo, w systemie MAP lub przy pomocy innych technologii. Potrawy te zwykle są pakowane i etykietowane z przeznaczeniem na sprzedaż.

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję dań z mięsa lub drobiu,
- produkcję dań rybnych, w tym ryby z frytkami,
- produkcję gotowych dań na bazie makaronu lub ryżu,
- produkcję gotowych dań z warzyw,
- produkcję pizzy i zapiekanek, zamrożonych lub inaczej zakonserwowanych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji świeżej żywności lub żywności składającej się z mniej niż dwóch składników, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 10,
- produkcji gotowej żywności łatwo psującej się, składającej się głównie z owoców i warzyw, sklasyfikowanej w 10.39.Z,

- produkcji gotowej żywności łatwo psującej się, sklasyfikowanej w 10.89.D,
- sprzedaży hurtowej gotowych posiłków i dań, sklasyfikowanej w 46.38.Z,
- sprzedaży detalicznej gotowych posiłków i dań w sklepach, sklasyfikowanej w 47.11.Z, 47.27.Z,
- przygotowywania posiłków do bezpośredniego spożycia (na przykład w restauracjach), sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach działu 56,
- działalności w zakresie świadczenia usług kateringowych okazjonalnych oraz regularnych, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 56.2.

10.86.Z Produkcja artykułów spożywczych homogenizowanych i żywności dietetycznej

Podklasa ta obejmuje produkcję specjalnej żywności:
- preparatów do początkowego żywienia niemowląt,
- modyfikowanego mleka uzupełniającego i pozostałą żywność uzupełniającą dla dzieci,
- żywności dla dzieci,
- żywności niskokalorycznej i o zmniejszonej kaloryczności dla utrzymania właściwej masy ciała,
- żywności przeznaczenia medycznego.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji wyrobów mlecznych bez laktozy, sklasyfikowanej w 10.51.Z,
- produkcji wyrobów bezglutenowych, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grup 10.6, 10.7,
- produkcji wyrobów cukierniczych bez cukru, sklasyfikowanej w 10.82.Z.

10.89.A Produkcja suplementów diety

O zasadniczym charakterze suplementu diety decydują nie tylko jego składniki, ale również szczególna forma jego przedstawiania, wskazująca na to, że ma on funkcję suplementu diety, ponieważ decyduje ona o dozowaniu, sposobie jego przyjmowania i miejscu, w którym ma zadziałać. Suplementy diety nie są produktami farmaceutycznymi.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji witamin, sklasyfikowanej w 21.10.Z.

10.89.B Produkcja substytutów mięsa

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję substytutów artykułów mięsnych na bazie surowców pochodzenia roślinnego, w tym alternatyw dla tradycyjnych produktów pochodzenia zwierzęcego (na przykład produktów wytwarzanych na bazie białka grochu, białka pszennego czy soi),
- produkcję substytutów artykułów rybnych na bazie surowców pochodzenia roślinnego,
- produkcję substytutów artykułów mięsnych na bazie grzybów, ich pochodnych, jak i innych surowców niepochodzących od zwierząt.

10.89.C Produkcja roślinnych substytutów dla jaj, nabiału i innych produktów mlecznych, z wyłączeniem napojów

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję roślinnych substytutów dla nabiału i innych produktów mlecznych, w tym roślinnych produktów fermentowanych (alternatyw dla jogurtu, śmietany, *puddingów* mlecznych, sera, alternatyw dla jajek i tym podobnych), wytwarzanych na przykład na bazie owsa, kokosu, ryżu, migdałów, soi.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji tofu, sklasyfikowanej w 10.39.Z,
- produkcji napojów bezalkoholowych na bazie zbóż, orzechów, soi lub innych nasion, sklasyfikowanej w 11.07.Z.

10.89.D Produkcja pozostałych artykułów spożywczych, z wyłączeniem suplementów diety, substytutów mięsa, roślinnych substytutów dla jaj, nabiału i innych produktów mlecznych, gdzie indziej niesklasyfikowana

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję gotowej żywności łatwo psującej się, na przykład:
  • zup i bulionów (rosołów),
  • kanapek,
  • świeżej (nieupieczonej) pizzy,
  • świeżych tart i zapiekanek,
- produkcję drożdży,
- produkcję soków i ekstraktów z mięsa, ryb, skorupiaków i mięczaków,
- produkcję wyrobów z jaj, na przykład albuminy jaja,
- produkcję sztucznych koncentratów spożywczych,
- przetwarzanie zakupionego miodu naturalnego,
- produkcję półproduktów do lodów i ciast,
- produkcję gotowych zup błyskawicznych i makaronów instant,
- produkcję miodu sztucznego i karmelu,
- produkcję słodowych ekstraktów i syropów,
- produkcję mączek z owadów i innych preparatów na bazie owadów.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji łatwo psujących się gotowych potraw z owoców i warzyw, sklasyfikowanej w 10.39.Z,
- produkcji mrożonej lub inaczej zakonserwowanej pizzy, pakowanej w systemie MAP, próżniowo lub w innych opakowaniach przedłużających świeżość, sklasyfikowanej w 10.85.Z,
- produkcji napojów, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 11,
- produkcji witamin, sklasyfikowanej w 21.10.Z.

10.9 Produkcja gotowej paszy i karmy dla zwierząt

10.91.Z Produkcja gotowej paszy dla zwierząt gospodarskich

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję gotowych pasz dla zwierząt gospodarskich i ryb, w tym produkcję koncentratów paszowych i dodatków paszowych,

- przygotowywanie pasz jednoskładnikowych dla zwierząt gospodarskich,
- przetwarzanie odpadów pochodzących z przemysłu spożywczego na paszę dla zwierząt gospodarskich.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji wyrobów z mięsa, sklasyfikowanej w 10.13.Z,
- produkcji mączki rybnej przeznaczonej do karmienia zwierząt, sklasyfikowanej w 10.20.Z,
- wytwarzania makuchów z nasion roślin oleistych, sklasyfikowanego w 10.41.Z,
- wytwarzania produktów ubocznych, stosowanych bez specjalnego przetworzenia, jako karma dla zwierząt (na przykład z nasion oleistych, sklasyfikowanego w 10.41.Z; z przemiału zbóż, sklasyfikowanego w 10.61.Z i tym podobnych).

10.92.Z Produkcja gotowej karmy dla zwierząt domowych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję gotowej karmy dla zwierząt domowych (psów, kotów, ptaków, rybek i tym podobnych),
- przetwarzanie odpadów poubojowych do produkcji pasz dla zwierząt domowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji wyrobów z mięsa, sklasyfikowanej w 10.13.Z,
- produkcji mączki rybnej przeznaczonej do karmienia zwierząt, sklasyfikowanej w 10.20.Z,
- wytwarzania makuchów z nasion roślin oleistych, sklasyfikowanego w 10.41.Z,
- wytwarzania produktów ubocznych, stosowanych bez specjalnego przetworzenia, jako karma dla zwierząt (na przykład z nasion oleistych, sklasyfikowanego w 10.41.Z; z przemiału zbóż, sklasyfikowanego w 10.61.Z i tym podobnych).

DZIAŁ 11 Produkcja napojów

Dział ten obejmuje:
- produkcję napojów bezalkoholowych,
- produkcję wody mineralnej,
- produkcję napojów alkoholowych, otrzymywanych głównie przez fermentację,
- produkcję piwa i wina,
- produkcję destylowanych napojów alkoholowych.

Dział ten nie obejmuje:
- produkcji soków z owoców i warzyw, sklasyfikowanej w 10.32.Z,
- produkcji napojów bezalkoholowych na bazie mleka, sklasyfikowanej w 10.51.Z,
- produkcji kawy, herbaty i *maté* (herbaty paragwajskiej), sklasyfikowanej w 10.83.Z.

11.0 Produkcja napojów

11.01.Z Destylowanie, rektyfikowanie i mieszanie alkoholi

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję destylowanych napojów alkoholowych: wódki, whisky, brandy, ginu, likierów i tym podobnych,
- produkcję destylowanych napojów alkoholowych, takich jak: „mieszane drinki" i tym podobnych,
- mieszanie alkoholi destylowanych,
- produkcję alkoholu etylowego, przeznaczonego do spożycia po przetworzeniu.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji niedestylowanych napojów alkoholowych, sklasyfikowanej w podklasach od 11.02.Z do 11.05.Z,
- produkcji syntetycznego alkoholu etylowego oraz alkoholu etylowego pochodzenia
rolniczego nieprzeznaczonego do spożycia, sklasyfikowanej w 20.14.Z,
- produkcji alkoholu etylowego z surowców poddanych fermentacji, sklasyfikowanej w 20.14.Z,
- butelkowania i etykietowania, sklasyfikowanych w 46.34.A, 46.34.B (jeśli są wykonywane w ramach handlu hurtowego) i 82.92.Z (jeśli są wykonywane na zlecenie).

11.02.Z Produkcja win gronowych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję win gronowych ze świeżych winogron,
- produkcję win gronowych musujących,
- produkcję win gronowych wzmacnianych,
- produkcję win gronowych z zagęszczonego moszczu winogronowego,
- mieszanie, oczyszczanie i butelkowanie win gronowych,
- produkcję win gronowych o niskiej zawartości alkoholu lub win bezalkoholowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji wina z rodzynek, sklasyfikowanej w 11.03.Z,
- butelkowania i etykietowania, sklasyfikowanych w 46.34.A, 46.34.B (jeśli są wykonywane w ramach handlu hurtowego) i 82.92.Z (jeśli są wykonywane na zlecenie).

11.03.Z Produkcja cydru i pozostałych owocowych napojów fermentowanych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję napojów alkoholowych otrzymywanych w wyniku fermentacji, ale bez ich destylowania: miodu pitnego, sake, cydru (jabłecznika), *perry* (wina gruszkowego) i innych win owocowych,
- produkcję wina z rodzynek,
- produkcję mieszanek napojów fermentowanych i napojów bezalkoholowych, gdzie indziej niesklasyfikowaną,
- produkcję kefiru owocowego i kefiru wodnego.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji win gronowych ze świeżych winogron, sklasyfikowanej w 11.02.Z,
- butelkowania i etykietowania, sklasyfikowanych w 46.34.A, 46.34.B (jeśli są wykonywane w ramach handlu hurtowego) i 82.92.Z (jeśli są wykonywane na zlecenie).

11.04.Z Produkcja pozostałych niedestylowanych napojów fermentowanych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję wina ze świeżych winogron, aromatyzowanego roślinami lub substancjami aromatycznymi (na przykład wermutu).

Podklasa ta nie obejmuje:
- butelkowania i etykietowania, sklasyfikowanych w 46.34.A, 46.34.B (jeśli są wykonywane w ramach handlu hurtowego) i 82.92.Z (jeśli są wykonywane na zlecenie).

11.05.Z Produkcja piwa

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję mocnego piwa na bazie słodu (na przykład ale, porter, stout),
- produkcję piwa niskoalkoholowego lub bezalkoholowego.

11.06.Z Produkcja słodu

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję słodu z jęczmienia, pszenicy lub innych zbóż.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji słodowych ekstraktów i syropów, sklasyfikowanej w 10.89.D.

11.07.Z Produkcja napojów bezalkoholowych i wód butelkowanych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję naturalnych wód mineralnych i pozostałych wód butelkowanych,
- produkcję napojów bezalkoholowych (z wyłączeniem bezalkoholowego piwa i wina), takich jak:
  • aromatyzowane i/lub słodzone wody bezalkoholowe: lemoniady, oranżady, cole, napoje owocowe, toniki i tym podobne,
- produkcję napojów wytwarzanych z nektarów owocowych,
- produkcję napojów bezalkoholowych na bazie zbóż, orzechów, soi lub innych nasion,
- produkcję pozostałych napojów bezalkoholowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji soków z owoców i warzyw, sklasyfikowanej w 10.32.Z,
- produkcji koncentratów ze świeżych owoców i warzyw, sklasyfikowanej w 10.32.Z,
- produkcji napojów na bazie mleka, sklasyfikowanej w 10.51.Z,
- produkcji kawy, herbaty i *maté* (herbaty paragwajskiej), sklasyfikowanej w 10.83.Z,

- produkcji napojów na bazie alkoholu, sklasyfikowanej w podklasach od 11.01.Z do 11.05.Z,
- produkcji bezalkoholowego wina, sklasyfikowanej w 11.02.Z,
- produkcji bezalkoholowego piwa, sklasyfikowanej w 11.05.Z,
- butelkowania i etykietowania, sklasyfikowanych w 46.34.A, 46.34.B (jeśli są wykonywane w ramach handlu hurtowego) i 82.92.Z (jeśli są wykonywane na zlecenie).

DZIAŁ 12 Produkcja wyrobów tytoniowych

Dział ten obejmuje:
- przetwarzanie produktu rolnego, jakim jest tytoń, do postaci nadającej się do ostatecznej konsumpcji.

12.0 Produkcja wyrobów tytoniowych

12.00.Z Produkcja wyrobów tytoniowych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję wyrobów tytoniowych i wyrobów będących substytutami tytoniu: papierosów, tytoniu do ręcznego sporządzania papierosów, cygar, tytoniu fajkowego, tytoniu do żucia, tabaki,
- produkcję tytoniu „homogenizowanego” lub „odtworzonego”,
- odżyłowywanie i dosuszanie tytoniu.

Podklasa ta nie obejmuje:
- uprawy lub wstępnego przetwarzania tytoniu, sklasyfikowanych w 01.15.Z, 01.63.Z,
- produkcji płynów (e-liquidów) do papierosów elektronicznych, w tym wkładów do e-papierosów z zamkniętym systemem grzewczym, sklasyfikowanej w 20.59.Z,
- produkcji papierosów elektronicznych (*vapes*), sklasyfikowanej w 32.99.Z.

DZIAŁ 13 Produkcja wyrobów tekstylnych

Dział ten obejmuje:
- przygotowanie i przędzenie włókien tekstylnych,
- produkcję tkanin,
- produkcję dzianin metrażowych,
- produkcję włóknin,
- produkcję pozostałych tekstylnych wyrobów technicznych i przemysłowych,
- wykańczanie wyrobów tekstylnych i odzieży,
- produkcję pozostałych gotowych wyrobów tekstylnych (na przykład bielizny pościelowej, koców, dywanów, wyrobów powroźniczych, olinowania i tym podobnych), z wyłączeniem odzieży.

Dział ten nie obejmuje:
- uprawy roślin włóknistych, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 01,
- produkcji odzieży, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 14,
- produkcji włókien chemicznych (syntetycznych i sztucznych), sklasyfikowanej w 20.60.Z.

13.1 Przygotowanie i przędzenie włókien tekstylnych

13.10.Z Przygotowanie i przędzenie włókien tekstylnych

Podklasa ta obejmuje przygotowywanie i przędzenie włókien tekstylnych, z różnych surowców, zarówno nowych jak i pochodzących z recyklingu (na przykład jedwabiu, bawełny, wełny, włókien roślinnych, chemicznych, celulozowych (z drewna lub słomy)):
- przygotowywanie włókien tekstylnych:
 • rozwijanie, płukanie i skręcanie jedwabiu,
 • pranie wełny, to jest odtłuszczanie, karbonizowanie oraz barwienie runa wełnianego,
 • zgrzeblenie i czesanie wszystkich rodzajów włókien pochodzenia zwierzęcego, roślinnego i włókien chemicznych,
- wytwarzanie przędzy lub nici dla celów dziewiarskich lub tkackich, przeznaczonych na handel lub do dalszego przetwarzania:
 • trzepanie lnu,
 • teksturowanie, skręcanie, oplatanie, oprzędzanie, sczepianie pneumatyczne, łączenie i nitkowanie przędzy z włókien syntetycznych lub sztucznych,
- wytwarzanie przędzy z surowców wtórnych,
- produkcję przędzy papierowej,
- produkcję przędzy z włókien szklanych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- czynności związanych z przygotowaniem włókien, wykonywanych w ramach działalności rolniczej, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach działu 01,
- roszenia roślin włóknistych (juty, lnu, kokosu i tym podobnych), niezwiązanego z ich uprawą, sklasyfikowanego w 01.63.Z,
- odziarniania bawełny, sklasyfikowanego w 01.63.Z,
- produkcji włókien i pakuł syntetycznych lub sztucznych oraz produkcji pojedynczych przędz (w tym przędzy o dużej wytrzymałości na rozciąganie i przędzy do produkcji dywanów), z włókien syntetycznych lub sztucznych, sklasyfikowanej w 20.60.Z,
- produkcji włókien szklanych, sklasyfikowanej w 23.14.Z,
- przetwarzania odpadów włókienniczych w surowce wtórne, sklasyfikowanego w 38.21.Z.

13.2 Produkcja tkanin

13.20.Z Produkcja tkanin

Podklasa ta obejmuje produkcję tkanin, z różnych surowców, zarówno nowych, jak i pochodzących z recyklingu (na przykład jedwabiu, bawełny, wełny, włókien roślinnych, chemicznych, z przędzy papierowej lub z odzyskanych materiałów włókienniczych):
- produkcję tkanin bawełnianych, wełnianych, czesankowych lub jedwabnych, wykonywanych w całości z jednego rodzaju włókna lub z udziałem innych włókien sztucznych lub syntetycznych (polipropylenowych i tym podobnych),
- produkcję tkanin z lnu, ramii, konopi, juty, pozostałych włókien łykowych oraz tkanin specjalnych,

- produkcję tkanin z odzyskanych materiałów włókienniczych (wtórnych),
- produkcję tkanin szenilowych, ręcznikowych frotte, gazowych i tym podobnych,
- produkcję tkanin z nici aramidowych,
- produkcję tkanin przeznaczonych do produkcji imitacji skór futerkowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji dzianin metrażowych, sklasyfikowanej w 13.91.Z,
- produkcji tekstylnych pokryć podłogowych, sklasyfikowanej w 13.93.Z,
- produkcji włóknin, sklasyfikowanej w 13.95.Z,
- produkcji taśm, sklasyfikowanej w 13.96.Z,
- produkcji brezentu, namiotów, wyposażenia kempingowego z materiałów tekstylnych, żagli do windsurfingu i łodzi, zasłon przeciwsłonecznych, spadochronów, luźnych nakryć na samochody, maszyny lub meble, sklasyfikowanej w 13.96.Z,
- produkcji tkanin z włókien szklanych, sklasyfikowanej w 13.96.Z,
- produkcji filcu, sklasyfikowanej w 13.99.Z,
- produkcji włókien węglowych i artykułów z włókien węglowych, niewykorzystywanych do zastosowań elektrycznych, sklasyfikowanej w 23.99.Z.

13.3 Wykończanie wyrobów tekstylnych

13.30.Z Wykończanie wyrobów tekstylnych

Podklasa ta obejmuje wykańczanie wyrobów tekstylnych i odzieży, to jest bielenie, barwienie, apreturowanie i podobne czynności.

Podklasa ta obejmuje:
- bielenie, barwienie włókien, przędzy, tkanin, pozostałych wyrobów tekstylnych i odzieży,
- apreturowanie, klejenie, suszenie, parowanie, dekatyzowanie, sanforyzowanie, merceryzowanie wyrobów tekstylnych i odzieży,
- bielenie dżinsów,
- plisowanie wyrobów tekstylnych i podobne czynności,
- impregnowanie, powlekanie, laminowanie odzieży,
- drukowanie na wyrobach tekstylnych jako proces pośredni w ich produkcji.

Podklasa ta nie obejmuje:
- drukowania, w tym z sitodruku, na wyrobach tekstylnych i odzieży, niebędącego częścią procesu ich produkcji, sklasyfikowanego w 18.12.Z,
- grawerowania laserowego na wyrobach tekstylnych, sklasyfikowanego w 18.12.Z,
- produkcji tkanin impregnowanych, powlekanych lub laminowanych gumą, gdy guma stanowi podstawowy składnik, sklasyfikowanej w 22.12.Z.

13.9 Produkcja pozostałych wyrobów tekstylnych

Grupa ta obejmuje produkcję gotowych wyrobów tekstylnych (na przykład bielizny pościelowej, koców, dywanów, olinowania, wyrobów wykończeniowych i tym podobnych), z wyłączeniem odzieży.

13.91.Z Produkcja dzianin metrażowych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję dzianin metrażowych:
 • dzianin z włosem i frotte,
 • siatek i zasłon okiennych,
 • pozostałych dzianin metrażowych,
- produkcję dzianin przeznaczonych do produkcji imitacji skór futerkowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji materiałów ażurowych i firan okiennych typu koronkowego, sklasyfikowanej w 13.99.Z,
- produkcji odzieży dzianej, sklasyfikowanej w 14.10.Z.

13.92.Z Produkcja wyrobów tekstylnych dla gospodarstw domowych i gotowych artykułów wyposażenia wnętrz

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję gotowych wyrobów tekstylnych dla gospodarstw domowych z dowolnego materiału (w tym dzianych), na przykład:
 • koców, w tym pledów podróżnych,
 • bielizny pościelowej, stołowej, toaletowej, kuchennej,
 • kołder, pierzyn, puf, poduszek, śpiworów,
- produkcję gotowych wyrobów wyposażeniowych:
 • zasłon, lambrekinów, narzut na łóżka,
 • flag, sztandarów, chorągwi,
 • ścierek do kurzu, zmywaków i podobnych artykułów,
- produkcję tekstylnych części koców elektrycznych,
- produkcję ręcznie tkanych kilimów, gobelinów.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji wyrobów tekstylnych do zastosowań technicznych, sklasyfikowanej w 13.96.Z,
- produkcji tekstylnych żaluzji i zasłon przeciwsłonecznych, sklasyfikowanej w 13.96.Z,
- produkcji pieluszek i wkładek wchłaniających do pieluch dla niemowląt i małych dzieci, podpasek higienicznych i podobnych artykułów z materiałów tekstylnych, sklasyfikowanej w 17.22.Z.

13.93.Z Produkcja dywanów i chodników

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję tekstylnych pokryć podłogowych, na przykład:
 • dywanów, chodników, mat, płyt dywanowych z materiałów tekstylnych,
- produkcję filcowych pokryć podłogowych wykonywanych na krosnach igłowych,
- produkcję sztucznej trawy (syntetycznej).

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji mat, materiałów na maty (na przykład wykładzin podłogowych), z materiałów do wyplatania, sklasyfikowanej w 16.28.Z,

- produkcji pokryć podłogowych z korka, sklasyfikowanej w 16.28.Z,
- produkcji sprężystych pokryć podłogowych (na przykład płytek winylowych, linoleum), sklasyfikowanej w 22.24.Z.

13.94.Z Produkcja wyrobów powroźniczych, lin, szpagatów i wyrobów sieciowych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję szpagatów, wyrobów powroźniczych, lin i sznurów, z włókien, taśm tekstylnych i tym podobnych materiałów, nawet impregnowanych lub nieimpregnowanych, pokrywanych lub oplatanych gumą lub tworzywem sztucznym,
- produkcję wiązanych sieci ze szpagatów, powrozów lub lin,
- produkcję wyrobów z lin lub sieci (na przykład sieci rybackich, odbijaczy dla statków, wyładunkowych odbojników i amortyzatorów, zawiesi, lin i sznurów zaopatrzonych w metalowe pierścienie i tym podobnych).

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji siatek na włosy, sklasyfikowanej w 14.29.Z,
- produkcji lin drucianych, sklasyfikowanej w 25.93.Z,
- produkcji podbieraków dla wędkarstwa sportowego, sklasyfikowanej w 32.30.Z.

13.95.Z Produkcja włóknin i wyrobów wykonanych z włókniny

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję włóknin, nawet impregnowanych, powlekanych, pokrytych lub laminowanych tworzywami sztucznymi lub gumą,
- produkcję włóknin, w których tworzywa sztuczne lub guma są substancją wiążącą,
- produkcję arkuszy włóknin przeznaczonych do wyrobu opatrunków służących do pielęgnacji ran,
- produkcję włóknin przeznaczonych do wyrobu chusteczek dla niemowląt.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji gotowych artykułów z włóknin, na przykład:
 • bielizny pościelowej, stołowej, toaletowej i kuchennej, wykonanej z włóknin, sklasyfikowanej w 13.92.Z,
 • zasłon wykonanych z włóknin, sklasyfikowanej w 13.92.Z,
 • ścierek do podłogi, naczyń, kurzu i podobnych ścierek do czyszczenia, wykonanych z włóknin, sklasyfikowanej w 13.92.Z,
 • odzieży wykonanej z włóknin, sklasyfikowanej w 14.29.Z,
 • pieluszek i wkładek wchłaniających do pieluch dla niemowląt i małych dzieci, podpasek higienicznych, sklasyfikowanej w 17.22.Z,
 • tapet tekstylnych, sklasyfikowanej w 17.24.Z,
 • obłożeń jednorazowego użytku wykorzystywanych podczas zabiegów chirurgicznych, wykonanych z włóknin, sklasyfikowanej w 32.50.B,
 • masek ochrony indywidualnej (na przykład FFP2, FFP3, masek chirurgicznych), sklasyfikowanej w 32.50.B.

13.96.Z Produkcja pozostałych technicznych i przemysłowych wyrobów tekstylnych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję taśm, w tym taśm złożonych z osnowy bez wątku, wykonanych przy użyciu środków klejących,
- produkcję metek, emblematów, naszywek i tym podobnych,
- produkcję ozdobnych wyrobów wykończeniowych: warkoczy, frędzli, pomponów i tym podobnych,
- produkcję wyrobów tekstylnych impregnowanych, powlekanych, pokrywanych lub laminowanych tworzywem sztucznym,
- produkcję przędzy metalizowanej, nici gumowych i sznurków pokrytych materiałem włókienniczym, przędzy pokrytej, impregnowanej, powlekanej lub oplecionej gumą lub tworzywem sztucznym,
- produkcję tkanin kordowych, oponowych z przędzy z włókien sztucznych o dużej wytrzymałości na rozciąganie,
- produkcję pozostałych tkanin poddanych obróbce lub powlekanych (na przykład bukramu i podobnych tekstyliów usztywnianych, tkanin powleczonych żywicą lub substancjami skrobiowymi),
- produkcję różnych wyrobów tekstylnych (na przykład knotów tkanych, koszulek żarowych oraz dzianin workowych do ich wyrobu),
- produkcję koszulek izolacyjnych do kabli, przewodów rurowych, pasów napędowych, taśm przenośnikowych (wzmacnianych lub nie, metalem lub innym materiałem), gazy młynarskiej, tkanin filtracyjnych,
- produkcję tekstylnych dodatków samochodowych,
- produkcję płótna zagruntowanego malarskiego i kalki technicznej,
- produkcję brezentu, namiotów, materaców pneumatycznych z materiałów tekstylnych, żagli do windsurfingu i łodzi, spadochronów, wyposażenia kempingowego z materiałów tekstylnych, żaluzji i zasłon przeciwsłonecznych, luźnych nakryć na samochody, maszyny lub meble,
- produkcję tkanin z włókien szklanych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji pieluszek i wkładek wchłaniających do pieluch dla niemowląt i małych dzieci i podobnych artykułów z materiałów tekstylnych, sklasyfikowanej w 17.22.Z,
- produkcji tekstylnych wyrobów medycznych, impregnowanych lub pokrytych substancjami farmaceutycznymi (na przykład gaz, bandażów), sklasyfikowanej w 21.20.Z,
- produkcji pasów napędowych lub taśm przenośnikowych z tkaniny, impregnowanych, powlekanych, pokrywanych lub laminowanych gumą, sklasyfikowanej w 22.12.Z,
- produkcji materaców pneumatycznych z gumy wulkanizowanej, sklasyfikowanej w 22.12.Z,
- produkcji płyt lub arkuszy z gumy komórkowej lub tworzyw sztucznych w połączeniu z wyrobami tekstylnymi, tylko w celu ich wzmocnienia, sklasyfikowanej w 22.12.Z, 22.21.Z,
- produkcji tkanin z drutu metalowego, sklasyfikowanej w 25.93.Z,
- produkcji obłożeń jednorazowego użytku wykorzystywanych podczas

zabiegów chirurgicznych, wykonanych z włóknin, sklasyfikowanej w 32.50.B.

13.99.Z Produkcja pozostałych wyrobów tekstylnych, gdzie indziej niesklasyfikowana

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję filcu,
- produkcję tiulów i pozostałych wyrobów sieciowych, koronek i haftów, w sztukach, paskach lub
w postaci motywów,
- produkcję taśmy tekstylnej samoprzylepnej,
- produkcję tekstylnych sznurowadeł do butów,
- produkcję materiałów ażurowych i firan okiennych typu koronkowego.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji filcowych pokryć podłogowych wykonywanych na krosnach igłowych, sklasyfikowanej w 13.93.Z,
- produkcji waty z materiałów tekstylnych i wyrobów z niej: podpasek higienicznych, tamponów i tym podobnych, sklasyfikowanej w 17.22.Z.

DZIAŁ 14 Produkcja odzieży

Dział ten obejmuje:
- produkcję każdego rodzaju odzieży (konfekcyjnej, szytej „na miarę"), wykonanej z różnego rodzaju materiału (na przykład skóry, dzianin, tkanin, w tym futerkowych), wszystkich elementów odzieży (na przykład odzieży wierzchniej i bielizny damskiej, męskiej i dziecięcej; odzieży roboczej, codziennej i wyjściowej) oraz dodatków do odzieży,
- produkcję odzieży, dodatków do odzieży i pozostałych wyrobów ze skór futerkowych.

Dział ten nie różnicuje odzieży dla dorosłych i dla dzieci.

Dział ten nie obejmuje:
- naprawy i drobnych przeróbek odzieży, sklasyfikowanych w 95.29.Z.

14.1 Produkcja odzieży dzianej

14.10.Z Produkcja odzieży dzianej

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję wyrobów pończoszniczych, w tym skarpet, rajstop i trykotów,
- produkcję odzieży dzianej (na przykład pulowerów, swetrów rozpinanych, bluz, koszul, T-shirtów, bluzek, kamizelek, bielizny osobistej i nocnej, odzieży niemowlęcej),
- produkcję odzieży dzianej sportowej i strojów kąpielowych,
- produkcję medycznych wyrobów pończoszniczych,
- produkcję obuwia dzianego bez nakładanych podeszew.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji dzianin metrażowych, sklasyfikowanej w 13.91.Z,
- produkcji dzianych biustonoszy i gorsetów, sklasyfikowanej w 14.22.Z.

14.2 Produkcja pozostałej odzieży i dodatków do odzieży

Grupa ta obejmuje:
- produkcję odzieży innej niż z dzianin, wykonanej z różnego rodzaju materiałów, nawet powlekanych, impregnowanych lub gumowanych.

Grupa ta nie obejmuje:
- naprawy i drobnych przeróbek odzieży, sklasyfikowanych w 95.29.Z.

14.21.Z Produkcja odzieży wierzchniej

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję odzieży wierzchniej, innej niż z dzianin (na przykład pulowerów, swetrów rozpinanych, bluz, płaszczów, marynarek, garniturów, kompletów, kurtek, spodni, spódnic, koszul, T-shirtów, bluzek, niemowlęcej odzieży wierzchniej),
- produkcję sukien ślubnych i podobnej odzieży ceremonialnej,
- krawiectwo, szycie "na miarę".

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji odzieży z dzianin (na przykład pulowerów, swetrów rozpinanych, bluz, T-shirtów, bluzek, kamizelek, bielizny osobistej i nocnej, odzieży niemowlęcej), sklasyfikowanej w 14.10.Z,
- produkcji mundurów i podobnej odzieży służbowej, sklasyfikowanej w 14.23.Z,
- produkcji odzieży z gumy lub tworzyw sztucznych, sklasyfikowanej w 22.12.Z, 22.26.Z.

14.22.Z Produkcja bielizny

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję bielizny osobistej i nocnej, innej niż z dzianin (na przykład kalesonów, majtek, piżam, koszul nocnych, szlafroków, halek, strojów kąpielowych, bielizny niemowlęcej),
- produkcję biustonoszy i gorsetów ze wszystkich rodzajów materiałów włókienniczych.

14.23.Z Produkcja odzieży roboczej

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję odzieży roboczej,
- produkcję mundurów i podobnej odzieży służbowej (na przykład tog sędziowskich, szat kościelnych).

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji obuwia, sklasyfikowanej w 15.20.Z,
- produkcji odzieży ognioodpornej, sklasyfikowanej w 32.99.Z.

14.24.Z Produkcja odzieży skórzanej i wyrobów futrzarskich

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję odzieży, w tym odzieży roboczej, ze skóry wyprawionej lub skóry wtórnej (na przykład płaszczów, palt, kurtek, spodni i fartuchów),

- produkcję wyrobów ze skór futerkowych:
• odzieży i dodatków futrzanych,
• połączeń skór futerkowych (na przykład "dropiatych" skór futerkowych, w postaci arkuszy, mat, pasków),
• różnorodnych artykułów ze skór futerkowych: dywaników, niewypychanych puf, nasadek polerskich.

Podklasa ta nie obejmuje:
- pozyskiwania surowych skór futerkowych, sklasyfikowanego w 01.48.Z, 01.70.Z,
- produkcji surowych skór i skórek pochodzących z rzeźni, sklasyfikowanej 10.11.Z,
- produkcji tkanin i dzianin przeznaczonych do produkcji imitacji skór futerkowych, sklasyfikowanej w 13.20.Z, 13.91.Z,
- produkcji odzieży wierzchniej ze skóry syntetycznej, sklasyfikowanej w 14.21.Z,
- produkcji odzieży wierzchniej wykończonej futrem, sklasyfikowanej w 14.21.Z,
- produkcji odzieży roboczej niewykonanej ze skóry wyprawionej lub skóry wtórnej, sklasyfikowanej w 14.23.Z,
- produkcji czapek futrzanych, sklasyfikowanej w 14.29.Z,
- wyprawy i barwienia skór futerkowych, sklasyfikowanych w 15.11.Z,
- produkcji obuwia, zawierającego części wykonane ze skór futerkowych, sklasyfikowanej w 15.20.Z,
- produkcji specjalnie zaprojektowanych rękawic ze skóry wyprawionej lub skóry wtórnej do użytku sportowego, sklasyfikowanej w 32.30.Z.

14.29.Z Produkcja pozostałej odzieży i dodatków do odzieży, gdzie indziej niesklasyfikowana

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję odzieży sportowej wykonanej z tkanin (na przykład dresów, kombinezonów narciarskich i pozostałej technicznej odzieży sportowej),
- produkcję kapeluszy i czapek,
- produkcję pozostałych dodatków odzieżowych (na przykład rękawiczek, pasków, szali, krawatów, muszek, fularów, siatek na włosy),
- produkcję obuwia tekstylnego, innego niż z dzianin, bez nakładanych podeszw.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji obuwia dzianego bez nakładanych podeszw, sklasyfikowanej w 14.10.Z,
- produkcji strojów kąpielowych z dzianin, sklasyfikowanej w 14.10.Z,
- produkcji strojów kąpielowych, innych niż z dzianin, sklasyfikowanej w 14.22.Z,
- produkcji futrzanych dodatków odzieżowych, sklasyfikowanej w 14.24.Z,
- produkcji nakryć głowy (z wyłączeniem ochronnych) z tworzyw sztucznych, sklasyfikowanej w 22.26.Z,
- produkcji ochronnych nakryć głowy, sklasyfikowanej w 32.99.Z.

DZIAŁ 15 Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych, produkcja podobnych wyrobów z innych materiałów

Dział ten obejmuje:
- wyprawę skór surowych polegającą na ich przygotowaniu do garbowania, garbowaniu, barwieniu i wykańczaniu,
- produkcję obuwia,
- produkcję galanterii skórzanej, artykułów podróżnych ze skóry naturalnej i sztucznej.

Produkcja wyrobów wykonywanych z substytutów skóry została zamieszczona w niniejszym dziale, ponieważ pod wieloma względami jest podobna do wytwarzania wyrobów wykonywanych ze skóry (na przykład toreb) i często wyroby te produkowane są przez ten sam podmiot gospodarczy.

UWAGA:
Dział ten obejmuje między innymi skórę wtórną na bazie naturalnej skóry wyprawionej lub włókien skóry wyprawionej.
Skóra wtórna, która znana jest także jako „skóra spajana", może być wykonana różnorodnymi metodami:
(1) Przez aglomerację skrawków i małych kawałków odpadów skóry wyprawionej z klejem lub innymi spoiwami.
(2) Przez aglomerację skrawków i małych kawałków odpadów skóry wyprawionej bez spoiwa pod silnym ściskaniem.
(3) Przez rozdrabnianie skrawków i odpadów na cienkie włókna przez ogrzewanie w gorącej wodzie (bez spoiw, podobnie jak papier); otrzymana w ten sposób masa jest formowana w arkusze przez przesiewanie, walcowanie i kalandrowanie.

15.1 Garbowanie, barwienie, wyprawa skór, w tym futerkowych; produkcja toreb bagażowych, toreb ręcznych i podobnych wyrobów kaletniczych; produkcja wyrobów rymarskich

Grupa ta obejmuje produkcję skór, w tym futerkowych oraz wykonanych z nich wyrobów.

15.11.Z Garbowanie, barwienie, wyprawa skór, w tym futerkowych

Podklasa ta obejmuje:
- wyprawę skór (włączając futerkowe), w tym wstępnie garbowanych: moczenie, wapnienie, odmięśnianie, odwapnianie, piklowanie, odtłuszczanie, garbowanie mineralne lub roślinne, dwojenie, wyżymanie, struganie, dogarbowanie, natłuszczanie, barwienie, suszenie i ich wykańczanie,
- produkcję skóry zamszowej (irchy), skóry na pergamin, lakierowanej lub metalizowanej,
- produkcję skóry wtórnej.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji surowych skór i skórek pochodzących z gospodarstw rolnych, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 01.4,

- produkcji surowych skór i skórek pochodzących z rzeźni, sklasyfikowanej w 10.11.Z,
- produkcji odzieży skórzanej, sklasyfikowanej w 14.24.Z,
- produkcji imitacji skóry na bazie innej niż skóra naturalna, sklasyfikowanej w 22.12.Z, 22.26.Z.

15.12.Z Produkcja toreb bagażowych, toreb ręcznych i podobnych wyrobów kaletniczych; produkcja wyrobów rymarskich z dowolnego materiału

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję toreb bagażowych, toreb ręcznych, plecaków i tym podobnych, ze skóry, skóry wtórnej lub pozostałych materiałów, przy użyciu technologii stosowanych do wyrobu przedmiotów ze skóry,
- produkcję wyrobów rymarskich przeznaczonych dla każdego rodzaju zwierząt, na przykład uprzęży, siodeł, pasów,
- produkcję niemetalowych pasków do zegarków (na przykład z materiałów włókienniczych, skóry, tworzyw sztucznych),
- produkcję różnych wyrobów ze skóry lub skóry wtórnej (na przykład pasów napędowych, uszczelek),
- produkcję sznurowadeł ze skóry,
- produkcję batów i szpicrut,
- produkcję odzieży skórzanej dla zwierząt.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji odzieży skórzanej, sklasyfikowanej w 14.24.Z,
- produkcji rękawiczek i nakryć głowy ze skóry, sklasyfikowanej w 14.29.Z,
- produkcji obuwia, sklasyfikowanej w 15.20.Z,
- produkcji siodełek do rowerów, sklasyfikowanej w 30.92.Z,
- produkcji pasków do zegarków z metali szlachetnych, sklasyfikowanej w 32.12.Z,
- produkcji pasków do zegarków z metali nieszlachetnych, sklasyfikowanej w 32.13.Z,
- produkcji pasów bezpieczeństwa dla monterów i pozostałych pasów do celów zawodowych, sklasyfikowanej w 32.99.Z.

15.2 Produkcja obuwia

15.20.Z Produkcja obuwia

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję obuwia różnego typu (w tym obuwia sportowego), z różnego rodzaju materiału oraz przy zastosowaniu różnych procesów technologicznych, w tym modelowania,
- produkcję części obuwia ze skóry (na przykład cholewek, spodów, obcasów),
- produkcję stuptutów, sztylp, czapsów, woderów i podobnych artykułów,
- produkcję części obuwia z gumy, drewna lub tworzyw sztucznych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji obuwia dzianego bez nakładanych podeszw, sklasyfikowanej w 14.10.Z,

- produkcji obuwia tekstylnego, innego niż z dzianin, bez nakładanych podeszew, sklasyfikowanej w 14.29.Z,
- produkcji butów narciarskich, sklasyfikowanej w 32.30.Z,
- produkcji obuwia ortopedycznego, sklasyfikowanej w 32.50.B.

DZIAŁ 16 Produkcja wyrobów z drewna i korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania

Dział ten obejmuje:
- produkcję wyrobów z drewna (na przykład wyrobów tartacznych, sklejki, forniru, opakowań drewnianych, pokryć podłogowych z drewna i korka, innych wyrobów stolarskich i ciesielskich przeznaczonych dla budownictwa oraz drewnianych budynków prefabrykowanych),
- produkcję paliw stałych z biomasy roślinnej,
- wykańczanie wyrobów drewnianych.

Produkcja wyrobów z drewna obejmuje następujące operacje: piłowanie, heblowanie, obróbkę mechaniczną, laminowanie i łączenie (klejenie) drewna, które może być następnie pocięte lub obrobione za pomocą tokarki lub innych narzędzi służących do obróbki drewna.
Drewno konstrukcyjne lub pozostałe formy drewna przetworzonego mogą być wstępnie oheblowane lub wygładzone i zmontowane w wyrób końcowy (na przykład opakowania drewniane).
W ramach niniejszego działu podmioty gospodarcze sklasyfikowane są przede wszystkim w oparciu o specyfikę produkowanych wyrobów, z wyłączeniem tartaków oraz podmiotów gospodarczych zajmujących się konserwacją drewna.

Dział ten nie obejmuje:
- produkcji mebli, sklasyfikowanej w 31.00.Z,
- montażu drewnianego wyposażenia i tym podobnego, sklasyfikowanego w 43.32.Z, 43.33.Z, 43.35.Z.

16.1 Produkcja wyrobów tartacznych; obróbka i wykończanie wyrobów tartacznych

16.11.Z Produkcja wyrobów tartacznych

Podklasa ta obejmuje:
- piłowanie, heblowanie i obróbkę mechaniczną drewna,
- rozcinanie na warstwy, korowanie lub struganie kłód,
- produkcję drewnianych podkładów kolejowych,
- produkcję drewnianych materiałów podłogowych niepołączonych,
- produkcję poza terenem lasów: wełny drzewnej, trocin i mączki drzewnej, wiórów i kawałków drewna.

Podklasa ta nie obejmuje:
- pozyskiwania drewna surowego, sklasyfikowanego w 02.20.Z,
- suszenia drewna, sklasyfikowanego w 16.12.Z,
- produkcji arkuszy fornirowych odpowiednio cienkich w celu użycia ich w sklejce, płytach i panelach, sklasyfikowanej w 16.21.Z,
- produkcji bloków parkietowych, klepek i tym podobnych, połączonych w

formę płyt, z drewna lub bambusa, sklasyfikowanej w 16.22.Z,
- produkcji gontów i dachówek, sklasyfikowanej w 16.23.Z,
- produkcji polan do kominka lub prasowanego drewna, sklasyfikowanej w 16.26.Z.

16.12.Z Obróbka i wykończanie wyrobów tartacznych

Podklasa ta obejmuje ogólną działalność związaną z obróbką i wykańczaniem drewna, zazwyczaj wykonywaną na zlecenie:
- wiercenie, toczenie, frezowanie, wiórkowanie, przeciąganie, wyrównywanie, szlifowanie, polerowanie, łączenie drewna i tym podobne,
- suszenie drewna,
- impregnację lub obróbkę chemiczną drewna,
- impregnację surowego drewna farbą, bejcą lub innymi środkami konserwującymi,
- pozostałą działalność związaną z obróbką i wykańczaniem drewna.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji drewnianych elementów podłogowych niepołączonych, sklasyfikowanej w 16.11.Z,
- powlekania, impregnacji lub obróbki chemicznej wyrobów drewnianych, sklasyfikowanych w 16.27.Z,
- dezynfekcji i tępienia szkodników w budynkach i tym podobnych, sklasyfikowanych w 81.23.A,
- tapicerowania i naprawy mebli, obróbki wykańczającej związanej z odnawianiem mebli, sklasyfikowanych w 95.24.Z.

16.2 Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i materiałów używanych do wyplatania

Grupa ta obejmuje produkcję wyrobów z drewna, korka, słomy lub materiałów używanych do wyplatania, w tym w postaci prostych kształtów, jak również złożonych wyrobów.

16.21.Z Produkcja arkuszy fornirowych i płyt wykonanych na bazie drewna

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję arkuszy fornirowych odpowiednio cienkich w celu użycia ich do oklejania, produkcji sklejki lub innych celów:
  • wygładzonych, barwionych, powlekanych, impregnowanych, wzmocnionych papierem lub materiałem,
  • wykonanych w formie motywów,
- produkcję sklejki, płyt fornirowych i podobnych laminowanych płyt i arkuszy,
- produkcję płyt o wiórach zorientowanych (OSB) i pozostałych płyt wiórowych,
- produkcję średniej gęstości płyt pilśniowych (MDF) i pozostałych płyt pilśniowych,
- produkcję utwardzonego drewna,
- produkcję klejonego drewna warstwowego, drewna klejonego krzyżowo (CLT) oraz laminowanego drewna fornirowego,
- produkcję płyt pilśniowych izolacyjnych z drewna lub pozostałych

materiałów drewnopodobnych, nawet połączonych żywicami lub innymi substancjami organicznymi.

16.22.Z Produkcja gotowych parkietów podłogowych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję drewnianych bloków parkietowych, klepek i tym podobnych, połączonych w formę płyt.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji drewnianych elementów podłogowych niepołączonych, sklasyfikowanej w 16.11.Z.

16.23.Z Produkcja pozostałych wyrobów stolarskich i ciesielskich dla budownictwa

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję wyrobów z drewna przeznaczonych głównie dla budownictwa:
 • belek, dźwigarów, krokwi, rozpór dachowych,
 • prefabrykowanych wiązarów dachowych z klejonego drewna warstwowego połączonego metalem,
 • schodów, balustrad, poręczy i ogrodzeń,
 • gontów, dachówek, listew dekoracyjnych, listew profilowych i podobnych elementów drewnianych,
- produkcję prefabrykowanych budynków lub ich elementów, z drewna (na przykład saun),
- produkcję przenośnych domów i przyczep mieszkalnych,
- produkcję drewnianych ścianek działowych, do wbudowania na stałe,
- produkcję drewnianych stoisk wystawowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji drzwi, okien, okiennic i ich ram, sklasyfikowanej w 16.25.Z,
- produkcji wolnostojących, drewnianych przepierzeń, parawanów, sklasyfikowanej w 31.00.Z,
- produkcji szaf ubraniowych, sklasyfikowanej w 31.00.Z,
- instalowania drzwi, okien i schodów, sklasyfikowanego w 43.32.Z,
- wyposażania pomieszczeń w meble wbudowane: meble kuchenne, garderoby, szafy wnękowe, meble sklepowe i tym podobne, sklasyfikowanego w 43.32.Z,
- wykonywania konstrukcji dachowych, sklasyfikowanego w 43.41.Z.

16.24.Z Produkcja opakowań drewnianych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję futerałów, skrzyń, pudełek, klatek i podobnych artykułów drewnianych,
- produkcję palet, palet skrzyniowych i pozostałych opakowań transportowych z drewna,
- produkcję beczek, kadzi, balii i pozostałych wyrobów bednarskich,
- produkcję drewnianych bębnów kablowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji toreb bagażowych, sklasyfikowanej w 15.12.Z,
- produkcji opakowań z materiałów do wyplatania, sklasyfikowanej w 16.28.Z.

16.25.Z Produkcja drzwi i okien z drewna

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję drzwi, ościeżnic i progów, z drewna,
- produkcję okien, okiennic i okien balkonowych oraz ich ram, z drewna,
- produkcję drzwi i okien wielomateriałowych, z ramą wykonaną z drewna.

16.26.Z Produkcja paliw stałych z biomasy roślinnej

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję materiałów opałowych: brykietów, kłód i granulek, wykonywanych z aglomerowanych trocin, drewna odpadowego i ścinków drewnianych, słomy lub innej biomasy roślinnej.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji paszy dla zwierząt z odpadów z soi, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 10.9,
- rozcinania na warstwy, korowania lub strugania kłód, sklasyfikowanego w 16.11.Z,
- produkcji brykietów torfowych, sklasyfikowanej w 19.20.Z.

16.27.Z Wykończanie wyrobów drewnianych

Podklasa ta obejmuje:
- procesy wykańczające lub zabezpieczające powierzchnię wyrobów drewnianych (na przykład powlekanie, impregnowanie, wykańczanie, polerowanie, olejowanie, woskowanie, bielenie, bejcowanie, malowanie lub lakierowanie).

Podklasa ta nie obejmuje:
- tapicerowania i naprawy mebli, obróbki wykańczającej związanej z odnawianiem mebli, sklasyfikowanych w 95.24.Z.

16.28.Z Produkcja pozostałych wyrobów z drewna oraz wyrobów z korka, słomy i materiałów używanych do wyplatania

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję różnych wyrobów z drewna:
  • trzonków, uchwytów i korpusów do: narzędzi, mioteł, szczotek i pędzli,
  • drewnianych form i kopyt szewskich, wieszaków ubraniowych,
  • drewnianych artykułów gospodarstwa domowego, naczyń stołowych i kuchennych,
  • drewnianych statuetek i ornamentów, drewna intarsjowanego, drewna inkrustowanego,
  • drewnianych kasetek i szkatułek na biżuterię, sztućców i podobnych artykułów,
  • drewnianych cewek (szpuli), kopek, wrzecion, szpulek na nici oraz podobnych wyrobów z drewna toczonego,

• innych wyrobów z drewna,
- produkcję drewnianych ram do płócien malarskich,
- przetwarzanie korka naturalnego,
- produkcję korka aglomerowanego,
- produkcję korka do butelek,
- produkcję wyrobów z korka naturalnego lub aglomerowanego, w tym elementów podłogowych,
- produkcję plecionek i wyrobów wyplatanych: mat, materiałów na maty (na przykład wykładzin podłogowych), parawanów, pudełek i tym podobnych,
- produkcję wyrobów koszykarskich i wikliniarskich,
- produkcję ram do luster i obrazów, z drewna,
- produkcję rączek do parasolek, lasek i podobnych przedmiotów,
- produkcję bloków do wyrobu fajek do palenia tytoniu.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji mat z materiałów tekstylnych, sklasyfikowanej w 13.93.Z,
- produkcji toreb bagażowych, sklasyfikowanej w 15.12.Z,
- produkcji obuwia drewnianego lub drewnianych części obuwia, sklasyfikowanej w 15.20.Z,
- produkcji zapałek, sklasyfikowanej w 20.59.Z,
- produkcji obudów do zegarów, sklasyfikowanej w 26.52.Z,
- produkcji drewnianych cewek (szpulek) i wrzecion, które są częścią maszyn tekstylnych, sklasyfikowanej w 28.94.Z,
- produkcji mebli, sklasyfikowanej w 31.00.Z,
- produkcji zabawek drewnianych, sklasyfikowanej w 32.40.Z,
- produkcji pędzli, szczotek i mioteł, sklasyfikowanej w 32.91.Z,
- produkcji trumien, sklasyfikowanej w 32.99.Z,
- produkcji sprzętu ratunkowego z korka, sklasyfikowanej w 32.99.Z.

DZIAŁ 17 Produkcja papieru i wyrobów z papieru

Dział ten obejmuje:
- produkcję masy celulozowej, polegającą na oddzielaniu włókien celulozowych od zanieczyszczeń zawartych w drewnie lub makulaturze, rozpuszczaniu i odbarwianiu zużytego papieru oraz mieszaniu z niewielkimi ilościami odczynników w celu wzmocnienia wiązania włókien,
- produkcję papieru,
- produkcję wyrobów z papieru, wytwarzanych różnymi technikami (poprzez cięcie, formowanie, pokrywanie i laminowanie),
- produkcję wyrobów z materiałów pochodzących z recyklingu: z drewna, papieru, kartonu i tektury.

Produkcja powyższych wyrobów jest zgrupowana w jednym dziale, ponieważ składa się z szeregu pionowo powiązanych ze sobą czynności. Często, wiele z nich jest wykonywanych w ramach tego samego podmiotu gospodarczego. Wyroby z papieru (na przykład tapeta, papier ozdobny) mogą zawierać nadruki pod warunkiem, że informacje w nich zawarte nie mają zasadniczego charakteru.
Produkcja masy włóknistej, papieru i tektury, sklasyfikowana jest w odpowiednich podklasach grupy 17.1.

Natomiast pozostałe grupowania tego działu obejmują produkty przetworzone z papieru i tektury.

17.1 Produkcja masy włóknistej, papieru i tektury

17.11.Z Produkcja masy włóknistej

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję bielonej, półbielonej i niebielonej celulozowej masy papierowej za pomocą procesu mechanicznego, chemicznego (z rozpuszczalnikiem lub bez rozpuszczalnika) lub półchemicznego,
- produkcję mas włóknistych pochodzących z lintersu bawełnianego,
- usuwanie farby drukarskiej,
- produkcję masy celulozowej z makulatury.

17.12.Z Produkcja papieru i tektury

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję papieru i tektury przeznaczonych do dalszej obróbki przemysłowej, to jest:
  • barwienie, powlekanie, pokrywanie i impregnację papieru i tektury,
  • produkcję papieru krepowego i marszczonego,
  • produkcję laminatów i folii, jeżeli łączone są z papierem lub tekturą,
- produkcję papieru czerpanego,
- produkcję papieru gazetowego, drukarskiego i papieru do pisania,
- produkcję waty celulozowej oraz zwojów z włókien celulozowych,
- produkcję kalki maszynowej lub ołówkowej oraz szablonów z papieru, w zwojach lub dużych arkuszach.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji papieru falistego i tektury falistej, sklasyfikowanej w 17.21.Z,
- produkcji wyrobów z papieru, tektury lub masy celulozowej, sklasyfikowanej w podklasach od 17.22.Z do 17.25.Z,
- drukowania i działalności usługowej związanej z drukowaniem, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach grupy 18.1,
- produkcji papieru ściernego, sklasyfikowanej w 23.91.Z,
- wydawania książek, gazet i pozostałej działalności wydawniczej, z wyłączeniem wydawania oprogramowania, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach grupy 58.1,
- produkcji powlekanego lub impregnowanego papieru, jeżeli pokrycie lub impregnat są głównymi składnikami, sklasyfikowanej w podklasie związanej z produkcją pokrycia lub impregnatu.

17.2 Produkcja wyrobów z papieru i tektury

17.21.Z Produkcja papieru falistego, tektury falistej oraz opakowań z papieru i tektury

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję papieru falistego i tektury falistej,
- produkcję kartonów, pudeł i pudełek, z papieru falistego lub tektury falistej,
- produkcję składanych kartonów, pudeł i pudełek, z papieru lub tektury innych niż faliste,

- produkcję opakowań z tektury sztywnej,
- produkcję pozostałych opakowań z papieru i tektury,
- produkcję worków i toreb papierowych,
- produkcję segregatorów biurowych i podobnych artykułów.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji kopert, sklasyfikowanej w 17.23.Z,
- produkcji korytek do jajek i innych formowanych lub prasowanych artykułów opakowaniowych z masy celulozowej, sklasyfikowanej w 17.25.Z.

17.22.Z Produkcja artykułów gospodarstwa domowego, toaletowych i sanitarnych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję wyrobów gospodarstwa domowego i higieny osobistej, z papieru i waty celulozowej:
 • bibułek czyszczących,
 • chusteczek do nosa, ręczników, serwetek,
 • papieru toaletowego,
 • podpasek higienicznych i tamponów, pieluszek i wkładek wchłaniających do pieluch dla niemowląt i małych dzieci,
 • kubków, talerzy i tacek,
- produkcję waty z materiałów tekstylnych i wyrobów z niej: podpasek higienicznych, tamponów i tym podobnych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji waty celulozowej, sklasyfikowanej w 17.12.Z.

17.23.Z Produkcja artykułów papierniczych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję papieru drukarskiego i piśmiennego gotowego do użycia,
- produkcję papieru do drukarek komputerowych gotowego do użycia,
- produkcję papieru samokopiującego gotowego do użycia,
- produkcję kalki maszynowej lub ołówkowej oraz szablonów z papieru gotowych do użycia,
- produkcję papieru samoprzylepnego (powlekanego klejem lub gumowanego) gotowego do użycia,
- produkcję kopert i kart pocztowych,
- produkcję pudełek, torebek, portfeli i zestawów obejmujących pewien asortyment materiałów piśmiennych,
- produkcję szkolnych i pozostałych artykułów piśmiennych (zeszytów, notesów, segregatorów, rejestrów, ksiąg rachunkowych, formularzy i tym podobnych), w przypadku gdy informacje w nich drukowane są mało istotne.

Podklasa ta nie obejmuje:
- drukowania na wyrobach z papieru, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 18.1.

17.24.Z Produkcja tapet

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję tapet papierowych i podobnych pokryć ściennych, w tym tapet papierowych pokrytych winylem i tekstylnych pokryć ścian.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji papieru i tektury, sklasyfikowanej w 17.12.Z,
- produkcji pokryć ściennych z tworzyw sztucznych, sklasyfikowanej w 22.26.Z.

17.25.Z Produkcja pozostałych wyrobów z papieru i tektury

Podklasa ta obejmuje
- produkcję etykiet z papieru lub tektury,
- produkcję filtrów z papieru i tektury,
- produkcję bibułki papierosowej,
- produkcję cewek, szpulek, nasadek i tym podobnych, z papieru i tektury,
- produkcję korytek do jajek i innych formowanych lub prasowanych artykułów opakowaniowych z masy celulozowej,
- produkcję ozdóbek i pamiątek z papieru,
- produkcję kart z papieru i tektury stosowanych w maszynach żakardowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- drukowania etykiet, niebędącego częścią procesu ich produkcji, sklasyfikowanego w 18.12.Z,
- produkcji kart do gry, sklasyfikowanej w 32.40.Z,
- produkcji gier i zabawek z papieru i tektury, sklasyfikowanej w 32.40.Z,
- wydawania książek, gazet i pozostałej działalności wydawniczej, z wyłączeniem wydawania oprogramowania, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach grupy 58.1.

DZIAŁ 18 Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji

Dział ten obejmuje:
- drukowanie wyrobów (na przykład książek, gazet, czasopism i pozostałych periodyków, formularzy handlowych i kart okolicznościowych), nadruk na koszulkach i na innych materiałach,
- reprodukcję zapisanych nośników (na przykład CD, nagrań wideo, oprogramowań na dyskach lub taśmach, płyt),
- działalność usługową wspomagającą (na przykład usługi introligatorskie, fotochemigraficzne i fotoskład).

Działalność usługowa wspomagająca stanowi integralną część działalności poligraficznej, natomiast wyrób (płyta drukarska, oprawiona książka, plik lub dysk informatyczny), będący efektem tej działalności, jest zawsze otrzymywany w wyniku powyższych czynności.
Własność materiału wejściowego nie ma znaczenia dla klasyfikacji działalności w zakresie poligrafii i reprodukcji zapisanych nośników informacji. Dział 18 obejmuje wyraźnie czynności przetwarzania. Różnorodne metody stosowane w poligrafii (litografia, fotochemigrafia,

seriografia, fleksografia), służą do przeniesienia obrazu z płyty, ekranu czy pliku informatycznego na nośnik (na przykład papierowy, plastikowy, metalowy, na tkaninę lub drewno). Często plik komputerowy jest używany do bezpośredniego napędzania mechanizmu drukującego w celu utworzenia obrazu lub sprzętu elektrostatycznego i innych rodzajów urządzeń (druk cyfrowy lub bezuderzeniowy).
Pomimo, że drukowanie i działalność wydawnicza mogą być wykonywane przez ten sam podmiot gospodarczy (na przykład gazeta), to coraz rzadziej te działalności są wykonywane w tym samym miejscu.

Dział ten nie obejmuje:
- działalności wydawniczej, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach sekcji J,
- wytwarzania wyrobów za pomocą drukarki 3D, które są klasyfikowane według rodzaju wytworzonego wyrobu i użytego do niego materiału,
- drukowania na wyrobach tekstylnych będącego częścią procesu ich produkcji, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach innych działów sekcji C.

18.1 Drukowanie i działalność usługowa związana z poligrafią

Grupa ta obejmuje drukowanie wyrobów (na przykład książek, gazet, czasopism i pozostałych periodyków, formularzy handlowych i kart okolicznościowych), nadruk na koszulkach i na innych rodzajach materiału oraz działalność usługową wspomagającą (na przykład usługi introligatorskie, fotochemigraficzne i fotoskład). Drukowanie może odbywać się przy użyciu różnych technik i na różnych materiałach.

18.11.Z Drukowanie gazet

Podklasa ta obejmuje:
- drukowanie gazet, czasopism i pozostałych periodyków ukazujących się przynajmniej cztery razy w tygodniu.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności fotokopiowania, sklasyfikowanej w 18.12.Z,
- działalności wydawniczej, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 58.1,
- działalności usługowej fotokopiowania związanej z administracyjną obsługą biura, sklasyfikowanej w 82.10.Z.

18.12.Z Pozostałe drukowanie

Podklasa ta obejmuje wyłącznie działalność polegającą na usługach poligraficznych, niezwiązanych z produkcją wyrobów. Drukowane wyroby są zazwyczaj chronione prawami autorskimi.

Podklasa ta obejmuje:
- drukowanie czasopism i pozostałych periodyków, wydawanych rzadziej niż cztery razy w tygodniu,
- drukowanie książek, broszur, nut i manuskryptów, map, atlasów, plakatów, katalogów reklamowych, prospektów i innych reklam, znaczków pocztowych,

znaczków skarbowych, druków manipulacyjnych, czeków i innych papierów wartościowych, kart inteligentnych, albumów, kalendarzy, notatników, pamiętników, podkładek pod kufle do piwa, formularzy, papieru listowego, papieru z nagłówkiem i innych podobnych artykułów drukowanych przy użyciu maszyn drukarskich, offsetowych, rotograwiurowych, fleksograficznych, sitodruku i pozostałych maszyn drukarskich, kserokopiarek, drukarek komputerowych, wytłaczarek, fotokopiarek i termokopiarek, w tym szybkie drukowanie bezpośrednio na wyrobach/materiałach tekstylnych, tworzywie sztucznym, szkle, metalu, drewnie i ceramice,
- drukowanie cyfrowe,
- wykonywanie sitodruku na materiałach tekstylnych i odzieży,
- wykonywanie fotokopii dokumentów,
- drukowanie dekoracyjne, na przykład papieru ozdobnego do pakowania prezentów, tapety, wyrobów przeznaczonych do przenoszenia,
- drukowanie wielkoformatowe, na przykład flag, banerów, stojaków reklamowych typu *roll-up*, plakatów,
- drukowanie etykiet i przywieszek (na przykład metodą litografii, druku wklęsłego, fleksografii), drukowanie znaków,
- grawerowanie laserowe na materiałach tekstylnych,
- działalność związaną z drukowaniem fotografii.

Podklasa ta nie obejmuje:
- drukowania na wyrobach tekstylnych będącego częścią procesu ich produkcji, sklasyfikowanego w 13.30.Z,
- produkcji artykułów piśmiennych (na przykład notesów, segregatorów, rejestrów, ksiąg rachunkowych, formularzy handlowych), w przypadku gdy informacje w nich drukowane są mało istotne, sklasyfikowanej w 17.23.Z,
- działalności wydawniczej, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 58.1,
- działalności związanej z projektowaniem reklam, sklasyfikowanej w 73.11.Z,
- działalności usługowej fotokopiowania związanej z administracyjną obsługą biura, sklasyfikowanej w 82.10.Z,
- grawerowania na metalu, szkle, drewnie i tym podobnych, sklasyfikowanego w odpowiedniej podklasie w zależności od użytego materiału.

18.13.Z Działalność usługowa związana z przygotowywaniem do druku

Podklasa ta obejmuje:
- wprowadzanie danych: skład, fotoskład, ręczne wprowadzanie danych, do postaci odpowiedniej do wykorzystania w różnych procesach drukowania i reprezentacji w innych mediach wizualnych, w tym skanowanie i optyczne rozpoznawanie znaków, przygotowanie danych w formie elektronicznej,
- przygotowanie plików z danymi na użytek różnych mediów (nośnik papierowy, CD-ROM, Internet),
- działalność usługową związaną z tworzeniem płyt drukarskich, w tym tworzeniem płyt dla druku typograficznego i offsetowego,
- grawerowanie cylindrów do reprodukcji rycin,
- transfer z komputera na płytę (CTP), w tym na płyty fotopolimerowe,

- reprodukcję płyt drukarskich i matryc do stemplowania i drukowania wypukłego,
- przygotowanie ilustracji, w tym wykonywanie kamieni litograficznych oraz gotowych bloków drewnianych,
- produkcję nośników służących do prezentacji,
- projektowanie wyrobów drukowanych (na przykład szkiców, makiet, modeli i tym podobnych),
- wykonywanie korekty tekstu.

Podklasa ta nie obejmuje:
- specjalistycznego projektowania graficznego treści wizualnych w celu przekazywania informacji nieprzeznaczonych do drukowania, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 74.1.

18.14.Z Introligatorstwo i podobne usługi

Podklasa ta obejmuje:
- działalność usługową wykonywaną po wydrukowaniu, wspierającą działalność poligraficzną (na przykład oprawianie i obróbka wykańczająca książek, broszur, magazynów, czasopism, katalogów), między innymi poprzez składanie, łamanie, zszywanie, sklejanie, przycinanie, tłoczenie złoceń, bindowanie oprawą spiralną i oprawianie dokumentów grzbietami tworzyw sztucznych,
- oprawianie i wykańczanie zadrukowanego papieru lub tektury poprzez składanie, tłoczenie, wiercenie, perforowanie, dziurkowanie, wytłaczanie, sklejanie, laminowanie,
- obróbkę wykańczającą CD-ROM,
- działalność usługową związaną z wysyłką (na przykład przygotowanie materiałów do wysyłki, kopertowanie),
- pozostałe czynności wykończeniowe (na przykład grawerowanie lub wytłaczanie matryc, kopiowanie w *Braille'u*).

18.2 Reprodukcja zapisanych nośników informacji

18.20.Z Reprodukcja zapisanych nośników informacji

Podklasa ta obejmuje:
- reprodukcję z egzemplarza wzorcowego płyt gramofonowych, CD, DVD, taśm z muzyką lub innym zapisem dźwiękowym,
- reprodukcję z egzemplarza wzorcowego płyt CD, DVD i taśm wideo z filmami lub innymi nagraniami wideo,
- reprodukcję z egzemplarza wzorcowego oprogramowania i danych na wszelkiego rodzaju dyskach i taśmach.

Podklasa ta nie obejmuje:
- reprodukcji różnych druków, sklasyfikowanej w 18.11.Z, 18.12.Z,
- wydawania oprogramowania, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 58.2,
- produkcji i dystrybucji filmów, taśm wideo i filmów na dyskach lub podobnych nośnikach, sklasyfikowanych w 59.11.Z, 59.12.Z, 59.13.Z,

- reprodukcji filmów na potrzeby dystrybucji kinowej, sklasyfikowanej w 59.12.Z,
- produkcji egzemplarzy wzorcowych nagrań lub materiałów dźwiękowych, sklasyfikowanej w 59.20.Z.

DZIAŁ 19 Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej

Dział ten obejmuje:
- przetwarzanie ropy naftowej i węgla,
- wytwarzanie takich produktów, jak: koks, benzyna, nafta, olej opałowy, napędowy i tym podobne, na rachunek własny,
- produkcję gazów (na przykład etanu, propanu, butanu, propylenu),
- działalność usługową dotyczącą produktów objętych niniejszym działem (na przykład rafinacja).

W dziale tym dominującym procesem jest rafinacja ropy naftowej obejmująca wydzielenie z niej poszczególnych składników (na przykład metodą krakingu, destylacji).

Dział ten nie obejmuje:
- górnictwa gazu ziemnego, sklasyfikowanego w 06.20.Z,
- produkcji wyrobów z rafinowanej ropy naftowej i produkcji biopaliw płynnych, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 20,
- produkcji gazów technicznych, sklasyfikowanej w 20.11.Z,
- produkcji gazów chemicznych, sklasyfikowanej w 20.14.Z,
- produkcji paliw gazowych innych niż gazy pochodzące z ropy naftowej, dostarczanych w systemie sieciowym (na przykład gaz węglowy, gaz wodny, gaz generatorowy, gaz miejski), sklasyfikowanej w 35.21.Z.

19.1 Wytwarzanie i przetwarzanie koksu

19.10.Z Wytwarzanie i przetwarzanie koksu

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję paliw stałych z wykorzystaniem pieców koksowniczych,
- produkcję koksu, półkoksu,
- produkcję paku, koksu pakowego,
- produkcję gazu koksowniczego,
- produkcję surowej smoły z węgla kamiennego i brunatnego (lignitu),
- brykietowanie koksu.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji brykietów z węgla kamiennego, sklasyfikowanej w 19.20.Z.

19.2 Wytwarzanie i przetwarzanie produktów rafinacji ropy naftowej oraz produktów z paliw kopalnych

19.20.Z Wytwarzanie i przetwarzanie produktów rafinacji ropy naftowej oraz produktów z paliw kopalnych

Podklasa ta obejmuje wytwarzanie płynnych i gazowych paliw lub pozostałych produktów z ropy naftowej, minerałów bitumicznych lub ich frakcji. Rafinacja ropy naftowej wymaga jednego lub kilku następujących

procesów: frakcjonowania, bezpośredniej destylacji ropy naftowej, krakingu.

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję paliw silnikowych: benzyny, nafty lotniczej (kerozyny) i tym podobnych,
- produkcję paliw: olejów opałowych (lekkich, średnich i ciężkich), gazów rafineryjnych (na przykład etanu, propanu, butanu),
- produkcję olejów smarowych i smarów, w tym powstałych z przeróbki olejów przepracowanych,
- produkcję wyrobów dla przemysłu petrochemicznego i produkcji pokryć drogowych,
- produkcję różnych wyrobów: benzyn lakierniczych, wazelin, parafin i tym podobnych,
- produkcję brykietów z produktów naftowych, torfu, węgla brunatnego (lignitu), węgla kamiennego,
- mieszanie komponentów z ropą naftową, między innymi mieszanie alkoholi z ropą naftową (na przykład paliwo alkoholowe, gazohol),
- produkcję wyrobów z odpadów ropopochodnych (na przykład odpadowych olejów smarowych).

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji paliw stałych z biomasy roślinnej, sklasyfikowanej w 16.26.Z,
- produkcji biopaliw płynnych, sklasyfikowanej w 20.51.Z.

DZIAŁ 20 Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych

Dział ten obejmuje przetwarzanie surowców organicznych i nieorganicznych w wyniku procesów chemicznych w wyroby chemiczne obejmujące:
- produkcję podstawowych chemikaliów,
- produkcję pośrednich i finalnych wyrobów chemicznych wytworzonych w wyniku transformacji podstawowych surowców,
- produkcję biopaliw płynnych.

20.1 Produkcja podstawowych chemikaliów, nawozów i związków azotowych, tworzyw sztucznych i kauczuku syntetycznego w formach podstawowych

Grupa ta obejmuje produkcję podstawowych wyrobów chemicznych, nawozów i związanych z nimi związków azotu, a także produkcję tworzyw sztucznych i kauczuku syntetycznego w formach podstawowych.

20.11.Z Produkcja gazów technicznych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję wybranych gazów nieorganicznych w stanie ciekłym lub sprężonym dla zastosowań przemysłowych lub medycznych:
  • pierwiastków chemicznych w stanie gazowym,
  • powietrza w stanie ciekłym lub sprężonym,
  • mieszanek gazów technicznych,
  • gazów obojętnych (na przykład dwutlenku węgla),
  • gazów izolacyjnych,
- produkcję wodoru, do innych celów niż energetyczne w systemie sieciowym.

Podklasa ta nie obejmuje:
- górnictwa gazu ziemnego, sklasyfikowanego w 06.20.Z,
- skraplania i ponownej gazyfikacji gazu ziemnego, prowadzonych na terenie kopalni, dla potrzeb transportowych, sklasyfikowanych w 09.10.Z,
- produkcji gazów opałowych (na przykład etanu, butanu lub propanu, wytworzonych w procesie rafinacji ropy naftowej), sklasyfikowanej w 19.20.Z,
- produkcji gazów chłodniczych z węglowodorów fluorowcowanych, sklasyfikowanej w 20.14.Z,
- produkcji paliw gazowych z węgla, odpadów i tym podobnych, sklasyfikowanej w 35.21.Z,
- produkcji wodoru jako paliwa gazowego dostarczanego w systemie sieciowym, sklasyfikowanej w 35.21.Z.

20.12.Z Produkcja barwników i pigmentów

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję barwników i pigmentów z dowolnego surowca w formie podstawowej lub jako koncentrat,
- produkcję czystego tlenku wapnia i wodorotlenku wapnia,
- produkcję wyrobów, w rodzaju stosowanych jako fluorescencyjne środki rozjaśniające lub jako luminofory.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji gotowych preparatów barwnikowych i pigmentowych, sklasyfikowanej w 20.30.Z.

20.13.Z Produkcja pozostałych podstawowych chemikaliów nieorganicznych

Podklasa ta obejmuje produkcję podstawowych chemikaliów przy zastosowaniu podstawowych procesów. Wynikiem tych procesów są zwykle wyodrębnione pierwiastki chemiczne oraz wyodrębnione chemicznie zdefiniowane związki.

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję pierwiastków chemicznych (z wyłączeniem produkcji gazów technicznych i metali podstawowych),
- produkcję kwasów nieorganicznych, z wyłączeniem kwasu azotowego,
- produkcję zasad (ługów) i pozostałych związków nieorganicznych, z wyłączeniem amoniaku,
- produkcję pozostałych związków nieorganicznych,
- prażenie pirytów,
- produkcję wody destylowanej,
- wzbogacanie rud uranu i toru,
- produkcję wodorotlenku litu,
- produkcję środków odbarwiających.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji gazów technicznych, sklasyfikowanej w 20.11.Z,

- produkcji nawozów azotowych i mieszanek azotowych, sklasyfikowanej w 20.15.Z,
- produkcji amoniaku i chlorku amonu, sklasyfikowanej w 20.15.Z,
- produkcji azotanu i azotynu potasu, sklasyfikowanej w 20.15.Z,
- produkcji węglanu amonu, sklasyfikowanej w 20.15.Z,
- produkcji aromatyzowanej wody destylowanej, sklasyfikowanej w 20.59.Z,
- produkcji metali podstawowych, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 24.

20.14.Z Produkcja pozostałych podstawowych chemikaliów organicznych

Podklasa ta obejmuje produkcję podstawowych chemikaliów przy zastosowaniu takich procesów jak kraking termiczny, destylacja. Wynikiem tych procesów są zwykle wyodrębnione pierwiastki chemiczne oraz wyodrębnione chemicznie zdefiniowane związki organiczne.

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję podstawowych chemikaliów organicznych:
 • alifatycznych węglowodorów nasyconych i nienasyconych,
 • cyklicznych węglowodorów nasyconych i nienasyconych,
 • alkoholi cyklicznych i alifatycznych,
 • kwasów jedno- i wielokarboksylowych, w tym syntetycznego kwasu octowego,
 • innych związków z rodnikami zawierającymi tlen, w tym aldehydów, ketonów, benzochinonów i związków o dwu i wielu rodnikach zawierających tlen,
 • syntetycznej gliceryny,
 • organicznych związków azotowych, w tym amin,
 • alkoholu etylowego i estrów w procesie fermentacji produktów roślinnych (trzciny cukrowej, kukurydzy i tym podobnych), nieprzeznaczonych do spożycia,
 • syntetycznego alkoholu etylowego,
 • innych związków organicznych, w tym produktów destylacji drewna (na przykład węgla drzewnego) i tym podobnych,
- produkcję syntetycznych aromatów,
- produkcję metanu do innych celów niż energetyczne w systemie sieciowym,
- produkcję smoły węglowej,
- produkcję alkoholu etylowego do innych celów niż do wytworzenia biopaliwa (bioetanolu),
- produkcję gazów chłodniczych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- górnictwa gazu ziemnego, sklasyfikowanego w 06.20.Z,
- produkcji tworzyw sztucznych w formach podstawowych, sklasyfikowanej w 20.16.Z,
- produkcji kauczuku syntetycznego w formach podstawowych, sklasyfikowanej w 20.17.Z,
- produkcji surowej gliceryny, sklasyfikowanej w 20.41.Z,
- produkcji biopaliw płynnych (na przykład bioetanolu), sklasyfikowanej w 20.51.Z,

- produkcji etanolu z biomasy, sklasyfikowanej w 20.51.Z,
- produkcji naturalnych olejków eterycznych, sklasyfikowanej w 20.59.Z,
- produkcji kwasu salicylowego i utlenionego kwasu acetylosalicylowego, sklasyfikowanej w 21.10.Z,
- produkcji metanu jako paliwa gazowego dostarczanego w systemie sieciowym, sklasyfikowanej w 35.21.Z.

20.15.Z Produkcja nawozów i związków azotowych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję nawozów:
 • czystych lub mieszanych nawozów: azotowych, fosforowych, potasowych,
 • mocznikowych, surowych naturalnych fosfatów i surowych naturalnych soli potasowych,
- produkcję związków azotowych:
 • kwasu azotowego, mieszanin nitrujących, amoniaku, chlorku amonu, węglanu amonu, azotynów i azotanów potasu,
- produkcję podłoża bez wsianej grzybni,
- produkcję ziemi ogrodniczej będącej mieszaniną naturalnej gleby, torfu, piasku, gliny i minerałów, z azotem, fosforem lub potasem jako niezbędnym składnikiem,
- produkcję pozostałych nawozów poprzez zmieszanie lub obróbkę chemiczną produktów pochodzenia zwierzęcego lub roślinnego (nawozów organicznych, organiczno-mineralnych, mikroelementowych).

Podklasa ta nie obejmuje:
- wydobywania guano, sklasyfikowanego w 08.91.Z,
- produkcji środków agrochemicznych (na przykład pestycydów), sklasyfikowanej w 20.20.A, 20.20.B, 20.20.C,
- produkcji środków wapnujących, sklasyfikowanej w 20.59.Z,
- produkcji kompostu z odpadów, sklasyfikowanej w 38.21.Z,
- produkcji nawozów, które są wyodrębnionymi, chemicznie zdefiniowanymi związkami, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach innych działów Sekcji C.

20.16.Z Produkcja tworzyw sztucznych w formach podstawowych

Podklasa ta obejmuje produkcję żywic, tworzyw sztucznych, niewulkanizowanych termoplastycznych elastomerów, zmieszanych i połączonych żywic w formach podstawowych, jak również produkcję żywic syntetycznych.

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję tworzyw sztucznych w formach podstawowych:
 • polimerów, w tym polimerów etylenu, propylenu, styrenu, chlorku winylu, octanu winylu i akrylu,
 • poliamidów,
 • żywic fenolowych i epoksydowych oraz poliuretanów,
 • żywic alkidowych, poliestrowych i polieterów,
 • wymieniaczy jonowych polimerowych,
- produkcję silikonów w formach podstawowych,

- działalność związaną z mieszaniem tworzyw sztucznych,
- produkcję chemicznych pochodnych celulozy,
- produkcję proszków, granulatów lub płatków z tworzyw sztucznych, poprzez zmieszanie lub przekształcenie żywic pochodzących z odzyskanych odpadów z tworzyw sztucznych,
- produkcję tworzyw sztucznych w płatkach lub granulkach, na bazie wstępnie przetworzonych odpadów z tworzyw sztucznych, pochodzących z procesów odzysku materiałów.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji sztucznych i syntetycznych włókien ciągłych i przędzy, sklasyfikowanej w 20.60.Z,
- przetwarzania, rozdrabniania, czyszczenia, mielenia odpadów z tworzyw sztucznych, sklasyfikowanych w 38.21.Z.

20.17.Z Produkcja kauczuku syntetycznego w formach podstawowych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję kauczuku syntetycznego w formach podstawowych, takiego jak:
  • kauczuk syntetyczny,
  • faktysy,
- produkcję mieszanek kauczuku syntetycznego i naturalnego lub kauczukopodobnych żywic (na przykład balaty).

Podklasa ta nie obejmuje:
- sortowania, rozdrabniania, czyszczenia, mielenia i granulowania odpadów z gumy, sklasyfikowanych w 38.21.Z.

20.2 Produkcja pestycydów, środków dezynfekujących i pozostałych środków agrochemicznych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję środków owadobójczych, grzybobójczych, chwastobójczych, biobójczych, środków do kontroli roztoczy i kleszczy (akarycydów), mięczaków (moluskocydów), gryzoni (rodentycydów),
- produkcję środków opóźniających kiełkowanie oraz regulatorów wzrostu roślin,
- produkcję środków dezynfekujących (dla celów rolniczych i innych),
- produkcję pozostałych środków agrochemicznych, gdzie indziej niesklasyfikowaną.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji nawozów i związków azotowych, sklasyfikowanej w 20.15.Z.

20.20.A Produkcja pestycydów

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję środków owadobójczych, grzybobójczych, chwastobójczych, biobójczych, środków do kontroli: roztoczy i kleszczy (akarycydów), mięczaków (moluskocydów), gryzoni (rodentycydów).

20.20.B Produkcja środków dezynfekujących

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję środków dezynfekujących, a także odkażających, stosowanych w przemyśle spożywczym i rolnictwie.

20.20.C Produkcja pozostałych środków agrochemicznych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję środków opóźniających kiełkowanie oraz regulatorów wzrostu roślin,
- produkcję pozostałych środków agrochemicznych, gdzie indziej niesklasyfikowaną.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji nawozów i związków azotowych, sklasyfikowanej w 20.15.Z.

20.3 Produkcja farb, lakierów i podobnych powłok, farb drukarskich i mas uszczelniających

20.30.Z Produkcja farb, lakierów i podobnych powłok, farb drukarskich i mas uszczelniających

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję farb i lakierów, pokostów i emalii,
- produkcję gotowych preparatów pigmentowych i barwników, substancji zmętniających, kolorujących,
- produkcję szklistych emalii i glazury, pobiałki i podobnych preparatów,
- produkcję mastyksów,
- produkcję mas uszczelniających i podobnych nieogniotrwałych preparatów powierzchniowych wypełniających,
- produkcję organicznych rozpuszczalników i rozcieńczalników,
- produkcję gotowych zmywaczy do farb i lakierów,
- produkcję farb drukarskich.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji barwników, tufów i pigmentów, sklasyfikowanej w 20.12.Z,
- produkcji atramentów i tuszy, sklasyfikowanej w 20.59.Z.

20.4 Produkcja środków piorących, myjących i czyszczących

20.41.Z Produkcja mydła i detergentów, środków myjących i czyszczących

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję substancji organicznych powierzchniowo czynnych,
- produkcję papieru, waty, filcu i tym podobnych powleczonych lub pokrytych mydłem lub detergentem,
- produkcję surowej gliceryny,
- produkcję mydła, z wyłączeniem mydła kosmetycznego,
- produkcję preparatów powierzchniowo czynnych:
  - proszków do prania i detergentów w formie stałej i płynnej,
  - środków do mycia naczyń,
  - środków zmiękczających do tkanin,

- produkcję środków czyszczących i polerujących:
 • preparatów zapachowych i odwaniających stosowanych w pomieszczeniach,
 • sztucznego wosku i preparatów woskowych,
 • środków polerujących i past do skóry,
 • środków polerujących i past do drewna,
 • środków polerujących do karoserii, szkła i metali,
 • proszków i past do czyszczenia, w tym papieru, waty i podobnych wyrobów powleczonych lub pokrytych tymi środkami.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji związków chemicznych, sklasyfikowanej w 20.13.Z, 20.14.Z,
- produkcji gliceryny, syntetyzowanej z produktów naftowych, sklasyfikowanej w 20.14.Z,
- produkcji mydła kosmetycznego, sklasyfikowanej w 20.42.Z.

20.42.Z Produkcja wyrobów kosmetycznych i toaletowych

Podklasa ta obejmuje produkcję wyrobów kosmetycznych i toaletowych:
- perfum i wód toaletowych,
- środków upiększających i do makijażu,
- preparatów chroniących przed oparzeniami słonecznymi oraz środków do opalania,
- preparatów do manicure i pedicure,
- szamponów, lakierów do włosów, preparatów do ondulacji i prostowania włosów,
- środków do czyszczenia zębów i higieny jamy ustnej, w tym środków do protez zębowych,
- środków do golenia, w tym środków stosowanych przed i po goleniu,
- dezodorantów,
- soli do kąpieli,
- preparatów do depilacji,
- mydła kosmetycznego.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji i rafinacji naturalnych olejków eterycznych, sklasyfikowanych w 20.59.Z.

20.5 Produkcja pozostałych wyrobów chemicznych

Grupa ta obejmuje produkcję biopaliw płynnych i wyrobów chemicznych, gdzie indziej niesklasyfikowanych (na przykład materiałów wybuchowych i pirotechnicznych, klejów, olejków eterycznych, złożonych odczynników diagnostycznych).

20.51.Z Produkcja biopaliw płynnych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję biodiesla,
- produkcję etanolu z biomasy,
- produkcję mieszanek bioetanolu i eterów częściowo pochodzących z biomasy,

- produkcję biopaliw płynnych, nawet gdy na wejściu procesu produkcyjnego wykorzystywane są odpady.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji paliw stałych z biomasy roślinnej, sklasyfikowanej w 16.26.Z,
- produkcji alkoholu etylowego do innych celów niż do wytworzenia biopaliwa (bioetanolu), sklasyfikowanej w 20.14.Z,
- produkcji materiałów wybuchowych, sklasyfikowanej w 20.59.Z.

20.59.Z Produkcja pozostałych wyrobów chemicznych, gdzie indziej niesklasyfikowana

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję płyt i błon fotograficznych, papieru światłoczułego i pozostałych nienaświetlonych materiałów światłoczułych,
- produkcję wyrobów chemicznych do zastosowań fotograficznych,
- produkcję żelatyny i jej pochodnych,
- produkcję klejów i gotowych spoiw, w tym klejów i spoiw na bazie kauczuku,
- produkcję olejków eterycznych,
- produkcję ekstraktów z naturalnych wyrobów aromatycznych,
- produkcję rezinoidów,
- produkcję mieszanin substancji zapachowych do produkcji perfum lub żywności,
- produkcję prochu strzelniczego,
- produkcję materiałów wybuchowych i pirotechnicznych, w tym spłonek nabojowych, detonatorów, petard sygnalizacyjnych i tym podobnych,
- produkcję e-liquidów stosowanych w papierosach elektronicznych,
- produkcję pozostałych wyrobów chemicznych:
 • peptonów, pochodnych peptonów, pozostałych substancji proteinowych i ich pochodnych, gdzie indziej niesklasyfikowanych,
 • chemicznie modyfikowanych olejów i tłuszczów,
 • materiałów chemicznych wykorzystywanych przy wykańczaniu tekstyliów i skóry,
 • proszków i past wykorzystywanych do lutowania miękkiego i twardego oraz spawania,
 • preparatów wykorzystywanych do wytrawiania powierzchni metali,
 • gotowych dodatków do cementu,
 • węgla aktywnego, dodatków do olejów smarowych, gotowych przyspieszaczy wulkanizacji, katalizatorów i pozostałych produktów chemicznych do zastosowań przemysłowych,
 • środków przeciwstukowych, środków zapobiegających zamarzaniu,
 • roztworów do układów hydraulicznych,
 • złożonych odczynników diagnostycznych i laboratoryjnych,
 • dodatków do paliw (na przykład na bazie eteru etylo-tert-butylowego (ETBE) i eteru metylo-tert-butylowego (MTBE)),
- produkcję atramentów i tuszy do pisania i rysowania,
- produkcję zapałek.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji syntetycznych wyrobów aromatycznych, sklasyfikowanej w 20.14.Z,
- produkcji farb drukarskich, sklasyfikowanej w 20.30.Z,
- produkcji wyrobów kosmetycznych i toaletowych, sklasyfikowanej w 20.42.Z,
- produkcji biopaliw płynnych, sklasyfikowanej w 20.51.Z.

20.6 Produkcja włókien chemicznych

20.60.Z Produkcja włókien chemicznych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję sztucznych lub syntetycznych włókien ciągłych,
- produkcję sztucznych lub syntetycznych włókien ciętych niezgrzeblonych, nieczesanych ani nie poddawanych innym procesom przędzenia,
- produkcję sztucznej lub syntetycznej przędzy pojedynczej, w tym przędzy o dużej wytrzymałości na rozciąganie,
- produkcję sztucznych lub syntetycznych włókien pojedynczych lub pasm,
- produkcję włókien chemicznych z surowców pochodzących z recyklingu.

Podklasa ta nie obejmuje:
- przędzenia włókien sztucznych lub syntetycznych oraz produkcji przędzy ze sztucznych włókien ciętych, sklasyfikowanych w 13.10.Z,
- produkcji włókien węglowych, sklasyfikowanej w 23.99.Z.

DZIAŁ 21 Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych

Dział ten obejmuje:
- produkcję podstawowych substancji farmaceutycznych,
- produkcję leków, w tym preparatów homeopatycznych,
- produkcję pozostałych środków farmaceutycznych.

21.1 Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych

21.10.Z Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję aktywnych substancji farmaceutycznych wykorzystywanych w produkcji wyrobów farmaceutycznych (na przykład antybiotyków, podstawowych witamin, kwasu salicylowego, aspiryny),
- przetwarzanie krwi,
- produkcję chemicznie czystych cukrów,
- produkcję probiotyków,
- przetwarzanie gruczołów,
- produkcję ekstraktów z gruczołów.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji wyrobów farmaceutycznych do zaawansowanej terapii komórkowej i genowej, sklasyfikowanej w 21.20.Z.

21.2 Produkcja leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych

21.20.Z Produkcja leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję medykamentów:
 • różnych frakcji krwi, w tym frakcji zawierających przeciwciał,
 • szczepionek,
 • różnorodnych leków, w tym preparatów homeopatycznych,
- produkcję chemicznych środków antykoncepcyjnych do użycia zewnętrznego i środków antykoncepcyjnych opartych na hormonach,
- produkcję medycznych preparatów diagnostycznych, w tym testów ciążowych,
- produkcję radioaktywnych substancji diagnostycznych w żywym organizmie (ustroju),
- produkcję wyrobów farmaceutycznych do zaawansowanej terapii komórkowej i genowej,
- produkcję impregnowanych lub pokrytych substancjami leczniczymi wat, gaz, bandażów, opatrunków i tym podobnych,
- przygotowanie produktów roślinnych (kruszenie, sortowanie, mielenie) dla zastosowań farmaceutycznych,
- produkcję leków i szczepionek opartych na wektorach wirusowych,
- produkcję wyrobów farmaceutycznych do weterynaryjnych wyrobów leczniczych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji herbat ziołowych (mięty, werbeny, rumianku i tym podobnych), sklasyfikowanej w 10.83.Z,
- produkcji probiotyków, sklasyfikowanej w 21.10.Z,
- produkcji wypełniaczy dentystycznych oraz cementu dentystycznego, sklasyfikowanej w 32.50.A,
- produkcji obłożeń chirurgicznych, sklasyfikowanej w 32.50.B,
- sprzedaży hurtowej wyrobów farmaceutycznych i medycznych, sklasyfikowanej w 46.46.Z,
- sprzedaży detalicznej wyrobów farmaceutycznych, sklasyfikowanej w 47.73.Z,
- badań naukowych i prac rozwojowych w zakresie biotechnologii dotyczących substancji farmaceutycznych i innych produktów biotechnologicznych, sklasyfikowanych w 72.10.Z,
- pakowania wyrobów farmaceutycznych i medycznych wykonywanego na zlecenie, sklasyfikowanego w 82.92.Z.

DZIAŁ 22 Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych

Dział ten obejmuje:
- produkcję wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych,
- produkcję wyrobów z materiałów kompozytowych, w których dominującym materiałem jest tworzywo sztuczne.

Działalności zawarte w niniejszym dziale scharakteryzowane są przez rodzaj surowca (guma i tworzywa sztuczne) wykorzystywanego w procesie

produkcyjnym. Jednakże, nie oznacza to, że produkcja wszystkich wyrobów wykonywanych z tych surowców jest sklasyfikowana w tym dziale.

22.1 Produkcja wyrobów z gumy

Grupa ta obejmuje produkcję wyrobów z gumy.

22.11.Z Produkcja, bieżnikowanie i regenerowanie opon z gumy oraz produkcja dętek

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję opon gumowych dla pojazdów, sprzętu, maszyn jezdnych, samolotów, zabawek, mebli i pozostałych zastosowań:
 • opon pneumatycznych,
 • opon pełnych lub z poduszką powietrzną,
- produkcję dętek,
- produkcję wymienialnych bieżników do opon, ochraniaczy dętek, taśm i pasów do bieżnikowania opon i tym podobnych,
- regenerację i bieżnikowanie opon.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji gumowych materiałów naprawczych, sklasyfikowanej w 22.12.Z,
- naprawy przebitego ogumienia, dopasowywania lub wymiany, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach grupy 95.3.

22.12.Z Produkcja pozostałych wyrobów z gumy

Podkasa ta obejmuje:
- produkcję pozostałych wyrobów z kauczuku naturalnego lub syntetycznego, wulkanizowanego, niewulkanizowanego lub utwardzanego:
 • płyt, arkuszy, pasków, prętów, kształtowników profilowanych,
 • rur, przewodów i węży,
 • taśm przenośnikowych i pasów napędowych,
 • artykułów higienicznych z gumy: osłonek antykoncepcyjnych, smoczków, termoforów i tym podobnych,
 • gumowych elementów odzieży,
 • lin, sznurów i nici gumowych,
 • tkanin podgumowanych i przędzy gumowanej,
 • pierścieni, łączników i uszczelek gumowych,
 • gumowych pokryć wałków,
 • nadmuchiwanych materaców gumowych,
 • nadmuchiwanych balonów, w tym balonów reklamowych,
- produkcję szczotek gumowych,
- produkcję cybuchów fajek z ebonitu,
- produkcję grzebieni, spinek do włosów, wałków do włosów z ebonitu i podobnych
artykułów,
- produkcję kompensatorów gumowych dla budownictwa,
- produkcję lateksowej gumy komórkowej,
- produkcję gumowych wykładzin podłogowych,
- produkcję gumowych materiałów naprawczych,
- produkcję tkanin impregnowanych, powleczonych, pokrytych lub

laminowanych gumą, imitacji skór,
- produkcję gumowych materaców do łóżek wodnych,
- produkcję gumowych czepków kąpielowych i fartuchów,
- produkcję gumowych skafandrów i kombinezonów do nurkowania,
- produkcję gumowych artykułów erotycznych,
- produkcję odzieży z lateksu.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji tkanin kordowych do opon, sklasyfikowanej w 13.96.Z,
- produkcji ubrań z tkanin elastycznych, sklasyfikowanej w 14.22.Z, 14.29.Z,
- produkcji podeszw gumowych i innych gumowych części obuwia, sklasyfikowanej w 15.20.Z,
- produkcji klejów i substancji klejących na bazie kauczuku, sklasyfikowanej w 20.59.Z,
- produkcji taśm i pasów do bieżnikowania, sklasyfikowanej w 22.11.Z,
- produkcji nadmuchiwanych łodzi i tratew, sklasyfikowanej w 30.11.Z, 30.12.Z, 30.13.Z,
- produkcji materaców niepokrytych gumą komórkową, sklasyfikowanej w 31.00.Z,
- produkcji artykułów sportowych z gumy (na przykład basenów kąpielowych i wioślarskich), z wyłączeniem odzieży, sklasyfikowanej w 32.30.Z,
- produkcji gier i zabawek gumowych (w tym brodzików dla dzieci, nadmuchiwanych łodzi gumowych dla dzieci, nadmuchiwanych zwierząt gumowych, piłek i tym podobnych), sklasyfikowanej w 32.40.Z,
- regenerowania gumy, sklasyfikowanego w 38.21.Z.

22.2 Produkcja wyrobów z tworzyw sztucznych

Grupa ta obejmuje:
- przetwarzanie nowych lub zużytych (to jest poddanych recyklingowi) surowców do produkcji tworzyw sztucznych w półprodukty lub wyroby gotowe poprzez takie czynności jak: prasowanie, tłoczenie, formowanie, wytłaczanie, formowanie wtryskowe, kształtowanie, odlewanie.

Grupa ta nie obejmuje:
- produkcji części lub akcesoriów z tworzyw sztucznych, nadających się do stosowania wyłącznie lub głównie w pojazdach silnikowych, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 29.3.

22.21.Z Produkcja płyt, arkuszy, rur i kształtowników z tworzyw sztucznych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję półproduktów z tworzyw sztucznych:
  • płyt, arkuszy, bloków, folii, taśm i tym podobnych,
- produkcję wyrobów gotowych z tworzyw sztucznych:
  • przewodów, rur i węży, tulejek; łączników rur i węży,
  • folii lub arkuszy z celofanu,
- produkcję elastycznych lub sztywnych płyt i arkuszy z poliuretanu komórkowego,
- produkcję płyt, arkuszy, folii i taśm z tworzyw sztucznych, wzmocnionych,

laminowanych, osadzonych lub połączonych w podobny sposób z innymi materiałami,
- produkcję samoprzylepnych płyt, arkuszy, folii, taśm i pasów, z tworzyw sztucznych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji tworzyw sztucznych w formach podstawowych, sklasyfikowanej w 20.16.Z,
- produkcji wyrobów z kauczuku syntetycznego lub naturalnego, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 22.1,
- otaczania rur metalowych pianką poliuretanową i rurą z tworzywa sztucznego (na przykład wykorzystywanych do dostarczania pary wodnej i gorącej wody), sklasyfikowanego w 22.25.Z.

22.22.Z Produkcja opakowań z tworzyw sztucznych

Podklasa ta obejmuje produkcję wyrobów z tworzyw sztucznych używanych do pakowania towarów:
- torebek, worków, pojemników, pudełek, skrzynek, gąsiorów, butelek i tym podobnych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji toreb bagażowych i toreb ręcznych, z tworzyw sztucznych, sklasyfikowanej w 15.12.Z.

22.23.Z Produkcja drzwi i okien z tworzyw sztucznych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję drzwi, okien i ich ram, z tworzyw sztucznych,
- produkcję drzwi i okien wielomateriałowych, z ramą wykonaną z tworzywa sztucznego,
- produkcję okiennic, zasłon (w tym żaluzji weneckich) i podobnych artykułów oraz ich części, z tworzyw sztucznych,
- produkcję okiennic wielomateriałowych do drzwi i okien, z ramą wykonaną z tworzywa sztucznego.

22.24.Z Produkcja wyrobów dla budownictwa z tworzyw sztucznych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję wyrobów z tworzyw sztucznych dla budownictwa:
  • listew przypodłogowych,
  • zbiorników, rezerwuarów,
  • pokryć podłogowych, ściennych i sufitowych, zarówno w rolkach jak i w formie płytek i tym podobnych,
  • artykułów sanitarnych: wanien, brodzików, umywalek, misek klozetowych, spłuczek ustępowych i tym podobnych,
- produkcję sprężystych pokryć podłogowych (na przykład płytek winylowych, linoleum),
- produkcję wyrobów sanitarnych z mieszaniny tworzyw sztucznych i minerałów, przy czym minerały służą jako wypełniacz.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji gumowych wykładzin podłogowych, sklasyfikowanej w 22.12.Z,
- produkcji drzwi i okien z tworzyw sztucznych, sklasyfikowanej w 22.23.Z.

22.25.Z Obróbka i wykończanie wyrobów z tworzyw sztucznych

Podklasa ta obejmuje ogólną działalność związaną z obróbką i wykańczaniem wyrobów z tworzyw sztucznych, zazwyczaj wykonywaną na zlecenie:
- obróbkę tworzyw sztucznych (na przykład poprzez cięcie, fazowanie, toczenie, frezowanie, wiercenie, gwintowanie za pomocą obrabiarek CNC lub innych maszyn),
- gięcie, klejenie i spawanie tworzyw sztucznych,
- obróbkę powierzchni z tworzyw sztucznych (na przykład poprzez grawerowanie, piaskowanie, mikropiaskowanie, polerowanie),
- powlekanie powierzchni z tworzyw sztucznych (na przykład malowanie, lakierowanie i metalizowanie tworzyw sztucznych),
- otaczanie rur metalowych tworzywami sztucznymi,
- spawanie zbiorników i rur z tworzyw sztucznych,
- powlekanie tworzyw sztucznych metalem.

Podklasa ta nie obejmuje:
- pokrywania powierzchni metalowych tworzywem sztucznym, sklasyfikowanego w 25.51.Z.

22.26.Z Produkcja pozostałych wyrobów z tworzyw sztucznych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję artykułów kuchennych, stołowych i toaletowych, z tworzyw sztucznych,
- produkcję różnych wyrobów z tworzyw sztucznych, na przykład:
 • nakryć głowy (z wyłączeniem ochronnych), izolacji, elementów oświetleniowych, wyposażenia biur i szkół, elementów ubioru i odzieży, okuć meblowych, statuetek, pasów napędowych, taśm przenośnikowych, taśm samoprzylepnych, kopyt szewskich, cygarniczek i papierośnic, grzebieni, wałków do włosów, ozdóbek i pamiątek,
- produkcję wyrobów z gliny polimerowej,
- produkcję sprzętu do czyszczenia z tworzyw sztucznych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji toreb bagażowych z tworzyw sztucznych, sklasyfikowanej w 15.12.Z,
- produkcji obuwia z tworzyw sztucznych, sklasyfikowanej w 15.20.Z,
- produkcji mebli z tworzyw sztucznych, sklasyfikowanej w 31.00.Z,
- produkcji materaców niepokrytych komórkowym tworzywem sztucznym, sklasyfikowanej w 31.00.Z,
- produkcji wyrobów sportowych z tworzyw sztucznych, sklasyfikowanej w 32.30.Z,
- produkcji gier i zabawek z tworzyw sztucznych, sklasyfikowanej w 32.40.Z,
- produkcji przyrządów medycznych (w tym dentystycznych), z tworzyw sztucznych,
sklasyfikowanej w 32.50.A, 32.50.B,

- produkcji elementów optycznych z tworzyw sztucznych, sklasyfikowanej w 32.50.B,
- produkcji ochronnych nakryć głowy i innego sprzętu ochronnego do użytku osobistego, z tworzyw sztucznych, sklasyfikowanej w 32.99.Z.

DZIAŁ 23 Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych

Dział ten obejmuje:
- produkcję szkła i wyrobów ze szkła (na przykład szkła płaskiego, szkła gospodarczego, włókna szklanego, szkła technicznego),
- produkcję wyrobów ceramicznych, ceramiki budowlanej i płytek ceramicznych,
- produkcję cementu, betonu oraz gipsu (jako surowców i wyrobów finalnych),
- produkcję wyrobów ze skał i kamienia naturalnego,
- produkcję wyrobów z materiałów kompozytowych, w których dominującym materiałem jest szkło i minerały niemetaliczne (na przykład piasek, żwir, kamień lub glina).

23.1 Produkcja szkła i wyrobów ze szkła

Grupa ta obejmuje produkcję szkła we wszystkich jego formach, wykonanego w dowolnym procesie oraz produkcję wyrobów ze szkła.

23.11.Z Produkcja szkła płaskiego

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję szkła płaskiego (na przykład szkła lanego, walcowanego, ciągnionego lub dmuchanego), szkła w arkuszach o powierzchni szlifowanej lub polerowanej i arkuszy szkła typu *float*, nieprzezroczystego, powleczonego lub z warstwą pochłaniającą, odblaskową lub przeciwodblaskową, w tym zbrojonego, barwionego w całej masie lub przyciemnianego szkła płaskiego,
- kształtowanie i obróbkę szkła płaskiego, dokonywane w ramach procesu produkcyjnego.

Podklasa ta nie obejmuje:
- kształtowania i obróbki płaskich arkuszy szklanych (na przykład gięcia, grawerowania, powlekania, laminowania, hartowania), sklasyfikowanych w 23.12.Z.

23.12.Z Kształtowanie i obróbka szkła płaskiego

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję arkuszy lub kształtek szklanych, giętych, o obrobionych krawędziach, grawerowanych, wierconych lub emaliowanych,
- produkcję bezpiecznego szkła hartowanego lub warstwowego,
- produkcję szklanych luster,
- produkcję szkła i elementów ze szkła, wielościennych, izolacyjnych,
- produkcję szkła powlekanego,
- obróbkę powierzchniową szkła płaskiego.

Podklasa ta nie obejmuje:
- drukowania na szkle, sklasyfikowanego w 18.12.Z,
- produkcji lusterek samochodowych, sklasyfikowanej w 29.32.Z.

23.13.Z Produkcja szkła gospodarczego

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję butelek i pozostałych pojemników ze szkła lub kryształu,
- produkcję wyrobów ze szkła, w rodzaju stosowanych do celów stołowych lub kuchennych oraz pozostałych artykułów gospodarstwa domowego ze szkła lub kryształów,
- produkcję szklanych wkładów do naczyń próżniowych,
- cięcie lub zdobienie szklanek do picia.

Podklasa ta nie obejmuje:
- drukowania na szkle, sklasyfikowanego w 18.12.Z,
- produkcji zabawek szklanych, sklasyfikowanej w 32.40.Z.

23.14.Z Produkcja włókien szklanych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję włókien szklanych, w tym waty szklanej i nietkanych materiałów z włókien szklanych,
- produkcję wyrobów z włókien szklanych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji przędzy z włókien szklanych, sklasyfikowanej w 13.10.Z,
- produkcji tkanin z włókien szklanych, sklasyfikowanej w 13.96.Z,
- produkcji wełny żużlowej, wełny skalnej i podobnych wełen mineralnych, sklasyfikowanej w 23.99.Z,
- produkcji kabli światłowodowych do transmisji danych i transmisji obrazów na żywo, sklasyfikowanej w 27.31.Z.

23.15.Z Produkcja i obróbka pozostałego szkła, włączając szkło techniczne

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję szklanych wyrobów laboratoryjnych, higienicznych i farmaceutycznych,
- produkcję szkieł do zegarów i zegarków, szkieł okularowych i elementów optycznych niewykorzystywanych w optyce,
- produkcję szklanej sztucznej biżuterii,
- produkcję izolatorów elektrycznych i osprzętu izolacyjnego, ze szkła,
- produkcję szklanych kloszy do lamp,
- produkcję szklanych figurek,
- produkcję szklanych: kształtek, cegieł, płyt, pustaków, cegieł znormalizowanych, dachówek, w rodzaju stosowanych do celów budowlanych lub konstrukcyjnych oraz szkła wielokomórkowego lub piankowego w blokach, taflach, płytach, formowane w kokilach lub podobnych postaciach,
- produkcję szkła w postaci prętów, rur,
- produkcję szklanych drzwi, ścianek i tym podobnych,
- wykańczanie pozostałego szkła, w tym szkła technicznego (na przykład

poprzez cięcie lub mechaniczne polerowanie wyrobów szklanych).

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji elementów optycznych wykorzystywanych w optyce, sklasyfikowanej w 26.70.Z,
- produkcji strzykawek i pozostałego medycznego sprzętu laboratoryjnego, sklasyfikowanej w 32.50.A, 32.50.B.

23.2 Produkcja wyrobów ogniotrwałych

23.20.Z Produkcja wyrobów ogniotrwałych

Podklasa ta obejmuje produkcję produktów pośrednich z surowców niemetalicznych (na przykład z żwiru, kamieni lub gliny).

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję ogniotrwałych zapraw murarskich, betonów i tym podobnych,
- produkcję ogniotrwałych wyrobów ceramicznych, na przykład:
  • elementów termoizolacyjnych z krzemionkowej mączki kopalnej,
  • ogniotrwałych cegieł, bloków i płyt,
  • retort, tygli, mufli, dysz, rur, przewodów i tym podobnych,
- produkcję wyrobów ogniotrwałych zawierających tlenek magnezu, tlenek wapniowo-magnezowy lub chromit.

23.3 Produkcja ceramicznych materiałów budowlanych

23.31.Z Produkcja ceramicznych kafli i płytek

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję nieogniotrwałych ceramicznych kafli, płytek ściennych, kostek mozaikowych i tym podobnych,
- produkcję nieogniotrwałych ceramicznych płytek podłogowych i chodnikowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji ogniotrwałych wyrobów ceramicznych, sklasyfikowanej w 23.20.Z,
- produkcji cegieł i dachówek z wypalanej gliny, sklasyfikowanej w 23.32.Z,
- produkcji wyrobów ze sztucznego kamienia, w rodzaju stosowanych w budownictwie, sklasyfikowanej w 23.61.Z.

23.32.Z Produkcja cegieł, dachówek i materiałów budowlanych, z wypalanej gliny

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję nieogniotrwałych konstrukcyjnych wyrobów ceramicznych, otrzymanych przez wypalanie materiałów budowlanych z gliny (na przykład ceramicznych cegieł, dachówek, nasad kominowych, rur, przewodów),
- produkcję bloków posadzkowych z wypalanej gliny.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji ogniotrwałych wyrobów ceramicznych, sklasyfikowanej w 23.20.Z,

- produkcji nieogniotrwałych wyrobów ceramicznych niekonstrukcyjnych, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 23.4.

23.4 Produkcja pozostałych wyrobów z porcelany i ceramiki

Grupa ta obejmuje wytwarzanie produktów finalnych z wydobywanych lub pozyskiwanych minerałów niemetalicznych (na przykład piasku, żwiru, kamienia lub gliny).

23.41.Z Produkcja ceramicznych wyrobów stołowych i ozdobnych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję ceramicznych naczyń stołowych, naczyń kuchennych i pozostałych artykułów gospodarstwa domowego i toaletowego,
- produkcję statuetek i pozostałych artykułów dekoracyjnych z ceramiki (na przykład z porcelany, porcelany chińskiej, ceramiki zwykłej, kamionki, ceramiki porowatej lub szlachetnej).

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji sztucznej biżuterii, sklasyfikowanej w 32.13.Z,
- produkcji zabawek ceramicznych, sklasyfikowanej w 32.40.Z.

23.42.Z Produkcja ceramicznych wyrobów sanitarnych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję ceramicznej armatury sanitarnej (na przykład zlewów, umywalek, podstaw umywalek, wanien, bidetów, misek klozetowych, spłuczek ustępowych).

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji ogniotrwałych wyrobów ceramicznych, sklasyfikowanej w 23.20.Z,
- produkcji ceramicznych materiałów budowlanych, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 23.3.

23.43.Z Produkcja ceramicznych izolatorów i osłon izolacyjnych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję izolatorów elektrycznych i osprzętu izolacyjnego do celów elektrycznych, z ceramiki.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji ogniotrwałych wyrobów ceramicznych, sklasyfikowanej w 23.20.Z.

23.44.Z Produkcja pozostałych technicznych wyrobów ceramicznych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję magnesów trwałych i artykułów, które mają stać się magnesami trwałymi po namagnesowaniu, z materiałów innych niż metal (na przykład z ferrytów aglomerowanych),
- produkcję wyrobów ceramicznych do celów laboratoryjnych, chemicznych lub innych zastosowań technicznych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji ogniotrwałych wyrobów ceramicznych, sklasyfikowanej w 23.20.Z,
- produkcji ceramicznych materiałów budowlanych, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 23.3,
- produkcji sztucznego kamienia (na przykład sztucznego marmuru), sklasyfikowanej w 23.66.Z.

23.45.Z Produkcja pozostałych wyrobów ceramicznych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję ceramicznych garnków, słojów oraz podobnych wyrobów w rodzaju stosowanych do transportu lub pakowania towarów,
- produkcję ceramicznych koryt, wanien i podobnych zbiorników w rodzaju stosowanych w rolnictwie,
- produkcję wyrobów ceramicznych, gdzie indziej niesklasyfikowaną.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji ceramicznej armatury sanitarnej, sklasyfikowanej w 23.42.Z,
- produkcji sztucznych zębów, sklasyfikowanej w 32.50.A.

23.5 Produkcja cementu, wapna i gipsu

23.51.Z Produkcja cementu

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję klinkieru cementowego i cementów hydraulicznych, w tym cementu portlandzkiego, cementu glinowego, cementu żużlowego i cementu anhydrytowego oraz podobnych cementów hydraulicznych, zarówno barwionych, jak i niebarwionych lub w postaci klinkieru.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji ogniotrwałych zapraw murarskich, betonu i tym podobnych, sklasyfikowanej w 23.20.Z,
- produkcji masy betonowej prefabrykowanej i suchego betonu oraz zaprawy murarskiej, sklasyfikowanej w 23.63.Z, 23.64.Z,
- produkcji wyrobów z cementu, sklasyfikowanej w 23.65.Z, 23.66.Z,
- produkcji cementu dentystycznego, sklasyfikowanej w 32.50.A.

23.52.Z Produkcja wapna i gipsu

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję wapna palonego, gaszonego i hydraulicznego,
- produkcję spoiw gipsowych składających się z gipsu kalcynowanego lub siarczanu wapnia,
- produkcję dolomitu kalcynowanego lub spiekanego.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji czystego tlenku wapnia i wodorotlenku wapnia, sklasyfikowanej w 20.12.Z,
- produkcji wyrobów z gipsu, sklasyfikowanej w 23.62.Z, 23.66.Z.

23.6 Produkcja wyrobów z betonu, cementu i gipsu

23.61.Z Produkcja wyrobów budowlanych z betonu

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję prefabrykowanych elementów z betonu, cementu lub ze sztucznego kamienia dla budownictwa:
 • płytek, płyt chodnikowych, bloków ściennych, cegieł, pustaków, belek, płyt, arkuszy, tafli, rur, słupów i tym podobnych,
- produkcję prefabrykowanych konstrukcji i elementów konstrukcyjnych dla budownictwa oraz inżynierii lądowej i wodnej, kontroli ruchu i ograniczeń, z betonu, cementu lub ze sztucznego kamienia,
- produkcję prefabrykowanych elementów z cegły betonowej do budowy konstrukcji prefabrykowanych, wykorzystywanych przy kształtowaniu krajobrazu, budowie ścian oporowych, gospodarce ściekami i wodami opadowymi oraz uzbrojeniu podziemnym,
- produkcję prefabrykowanych rur betonowych przeznaczonych do transportu wody pitnej,
- produkcję elementów murowych z krzemianu wapnia,
- produkcję elementów murowych z autoklawizowanego betonu komórkowego.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji pozostałych wyrobów z betonu, cementu i gipsu, nieprzeznaczonych dla budownictwa, sklasyfikowanej w 23.66.Z.

23.62.Z Produkcja wyrobów budowlanych z gipsu

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję wyrobów budowlanych z gipsu lub z mieszanek na bazie gipsu: płyt, arkuszy, tafli, płytek i podobnych artykułów, niezdobionych.

23.63.Z Produkcja masy betonowej prefabrykowanej

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję masy betonowej prefabrykowanej, betonu gotowego do wylania, to jest do którego już została dodana woda i który jest zwykle przewożony w betoniarkach samochodowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji ogniotrwałego cementu, sklasyfikowanej w 23.20.Z.

23.64.Z Produkcja zaprawy murarskiej

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję nieogniotrwałych zapraw murarskich oraz betonu niezmieszanego z wodą.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji ogniotrwałej zaprawy murarskiej, sklasyfikowanej w 23.20.Z,
- produkcji mas betonowych prefabrykowanych oraz betonu gotowego do wylania, sklasyfikowanej w 23.63.Z.

23.65.Z Produkcja cementu wzmocnionego włóknem

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję tafli, płyt, płytek, bloków i podobnych artykułów z zastosowaniem włókien roślinnych (na przykład wełny drzewnej, wiórów, słomy, trzciny, sitowia) związanych cementem, gipsem lub innymi spoiwami mineralnymi,
- produkcję artykułów azbestowo-cementowych, celulozowo-cementowych lub tym podobnych, na przykład:
 • arkuszy falistych, pozostałych arkuszy, płyt, płytek, dachówek, rur, zbiorników, koryt, umywalek, zlewów, przepustów, odpływów, pojemników, ram okiennych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji płyt pilśniowych izolacyjnych z drewna lub pozostałych materiałów drewnopodobnych, nawet połączonych żywicami lub innymi substancjami organicznymi, sklasyfikowanej w 16.21.Z.

23.66.Z Produkcja pozostałych wyrobów z betonu, cementu i gipsu

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję pozostałych wyrobów z betonu, gipsu lub z mieszanek na bazie gipsu, cementu lub sztucznego kamienia (na przykład posągów, płaskorzeźb, wazonów, doniczek),
- produkcję zdobionych płyt lub tafli z gipsu lub z mieszanek na bazie gipsu,
- produkcję pozostałych wyrobów z krzemianu wapnia,
- produkcję pozostałych wyrobów z autoklawizowanego betonu komórkowego.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji prefabrykowanych elementów z betonu, cementu lub ze sztucznego kamienia dla budownictwa, sklasyfikowanej w 23.61.Z.

23.7 Cięcie, formowanie i wykończanie kamienia

Podklasa ta obejmuje:
- cięcie, formowanie i wykańczanie kamienia (na przykład dla budownictwa, drogownictwa, dekarstwa, do wykonywania nagrobków na cmentarzach),
- produkcję mebli z kamienia,
- wykonywanie kamiennych posągów innych niż artystyczne.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności kamieniołomów (wydobywania, wstępnej obróbki i cięcia kamienia), sklasyfikowanej w 08.11.Z,
- produkcji kamieni młyńskich, kamieni ściernych i podobnych wyrobów, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 23.9,
- wykonywania posągów przez indywidualnych artystów, sklasyfikowanego w 90.03.Z.

23.70.A Produkcja nagrobków, grobowców i płyt nagrobnych z kamienia

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję nagrobków, grobowców i nagrobkowych płyt z kamienia,
- cięcie, formowanie i wykańczanie kamienia do wykonywania nagrobków na cmentarzach.

23.70.B Produkcja pozostałych wyrobów z kamienia oraz cięcie, formowanie i wykończanie kamienia

Podklasa ta obejmuje:
- pozostałe cięcie, formowanie i wykańczanie kamienia (na przykład dla budownictwa, drogownictwa, dekarstwa),
- produkcję mebli z kamienia,
- wykonywanie posągów i rzeźb innych niż artystyczne, z kamienia.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności kamieniołomów (wydobywania, wstępnej obróbki i cięcia kamienia), sklasyfikowanej w 08.11.Z,
- produkcji kamieni młyńskich, kamieni ściernych i podobnych wyrobów, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 23.9,
- wykonywania posągów i rzeźb przez indywidualnych artystów, sklasyfikowanego w 90.12.Z.

23.9 Produkcja wyrobów ściernych i wyrobów z mineralnych surowców niemetalicznych, gdzie indziej niesklasyfikowana

23.91.Z Produkcja wyrobów ściernych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję kamieni młyńskich, kamieni szlifierskich, ściernic i tym podobnych, bez opraw, do rozdrabniania, ostrzenia, szlifowania lub cięcia, osełek do ręcznego ostrzenia lub polerowania,
- produkcję naturalnego lub sztucznego ściernego proszku lub ziarna, na podłożu z tekstyliów, papieru, tektury lub innych materiałów, nawet ciętych do kształtu, zszytych lub inaczej wykonanych.

23.99.Z Produkcja pozostałych wyrobów z mineralnych surowców niemetalicznych, gdzie indziej niesklasyfikowana

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję materiałów ciernych i wyrobów z nich, wykonanych na bazie substancji mineralnych lub celulozy, niezamontowanych,
- produkcję izolacyjnych materiałów mineralnych, na przykład:
 • wełny żużlowej, wełny skalnej i podobnych wełen mineralnych; wermikulitu porowatego, iłów porowatych oraz podobnych materiałów izolujących cieplnie, akustycznie lub pochłaniających dźwięki,
- produkcję wyrobów z różnych substancji mineralnych, na przykład:
 • miki obrobionej oraz artykułów z miki, torfu, grafitu (wyrobów innych niż elektryczne),
- produkcję wyrobów z asfaltu lub podobnych materiałów (na przykład bitumu naftowego lub paku węglowego),
- produkcję włókna węglowego i grafitowego oraz wyrobów z nich (z

wyłączeniem elektrod i osprzętu elektrycznego),
- produkcję sztucznego korundu.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji ziemi ogrodniczej zawierającej torf jako główny składnik, sklasyfikowanej w 20.15.Z,
- produkcji waty szklanej i wyrobów wykonanych z nietkanych materiałów z włókien szklanych, sklasyfikowanej w 23.14.Z,
- produkcji elektrod grafitowych, sklasyfikowanej w 27.90.Z,
- produkcji uszczelek węglowych i grafitowych, sklasyfikowanej w 28.29.Z.

DZIAŁ 24 Produkcja metali

Dział ten obejmuje:
- wytapianie i/lub oczyszczanie metali żelaznych i nieżelaznych z rudy, surówki, odpadów metalowych lub złomu, przy zastosowaniu procesów elektrometalurgicznych i innych technik metalurgicznych,
- wytwarzanie stopów i nadstopów metali poprzez dodanie pierwiastków chemicznych do czystych metali.
Wyrób powstały w wyniku wytapiania i oczyszczania, występujący zazwyczaj w formie wlewków, jest poddany operacji walcowania, ciągnienia i wytłaczania w celu otrzymania, na przykład arkuszy, blach, taśm, sztab, prętów, drutów lub rur, przewodów rurowych i profili drążonych oraz pozostałych podstawowych wyrobów metalowych, a w formie płynnej, przeznaczony jest do produkcji odlewów.

24.1 Produkcja surówki, żelazostopów, żeliwa i stali oraz wyrobów hutniczych

Grupa ta obejmuje takie rodzaje działalności, jak bezpośrednie odtlenianie rudy żelaza, produkcja surówki w postaci płynnej lub stałej, przetwarzanie surówki w stal, produkcja żelazostopów i wyrobów stalowych.

24.10.Z Produkcja surówki, żelazostopów, żeliwa i stali oraz wyrobów hutniczych

Podklasa ta obejmuje:
- obsługę wielkich pieców, stalowni konwertorowej, stalowni elektrycznej, walcowni i walcarek wykańczających,
- produkcję surówki odlewniczej i surówki zwierciadlistej w gąskach, blokach i pozostałych formach podstawowych,
- produkcję żelazostopów,
- produkcję wyrobów zawierających żelazo otrzymywanych przez bezpośrednie odtlenianie rudy żelaza i pozostałych gąbczastych wyrobów zawierających żelazo,
- produkcję żelaza wyjątkowej czystości w procesie elektrolizy lub innych procesach chemicznych,
- przetapianie wybrakowanych wlewków z żeliwa lub stali,
- produkcję granulatu i proszku z żeliwa lub stali,
- produkcję żeliwa i stali w postaci wlewków i innych form podstawowych,
- produkcję półproduktów z żeliwa lub stali,
- produkcję wyrobów płaskich walcowanych na gorąco i na zimno, z żeliwa lub stali,
- produkcję sztab i prętów walcowanych na gorąco, z żeliwa lub stali ,

- produkcję kątowników, kształtowników i innych profili otwartych. walcowanych na gorąco, z żeliwa lub stali ,
- produkcję ścianek szczelnych (grodzic) i spawanych kształtowników otwartych, z żeliwa lub stali,
- produkcję elementów konstrukcyjnych torów kolejowych, z żeliwa lub stali,
- produkcję gazu wielkopiecowego,
- produkcję wyrobów płaskich walcowanych ze stali, powlekanych lub niepowlekanych, w zwojach lub w prostych odcinkach, o szerokości 600 mm lub większej, poprzez powtórne walcowanie na zimno wyrobów płaskich walcowanych na gorąco lub prętów stalowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji prętów poprzez ciągnienie na zimno, sklasyfikowanej w 24.31.Z.

24.2 Produkcja rur, przewodów, kształtowników zamkniętych i łączników, ze stali

24.20.Z Produkcja rur, przewodów, kształtowników zamkniętych i łączników, ze stali

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję rur i przewodów rurowych bez szwu o okrągłym lub nieokrągłym przekroju poprzecznym, otrzymanych z półwyrobów o okrągłym przekroju poprzecznym, do dalszej obróbki przez walcowanie na gorąco, wytłaczanie na gorąco lub z wykorzystaniem innego procesu obróbki na gorąco, lub z półproduktu, który może być sztabą lub kęsem, otrzymanymi przez walcowanie na gorąco lub odlewanie ciągłe,
- produkcję rur i przewodów rurowych bez szwu, precyzyjnych i nieprecyzyjnych, otrzymanych z półwyrobów walcowanych na gorąco lub wytłaczanych na gorąco poddanych dalszej obróbce, poprzez ciągnienie na zimno lub przez walcowanie na zimno rur i przewodów o okrągłym przekroju poprzecznym, a także poprzez ciągnienie na zimno jedynie rur i przewodów o nieokrągłym przekroju poprzecznym i profili drążonych,
- produkcję spawanych rur i przewodów rurowych o średnicy zewnętrznej przekraczającej 406,4 mm, formowanych na zimno z walcowanych na gorąco wyrobów płaskich i spawanych wzdłużnie lub spiralnie, w tym kształtowników zamkniętych,
- produkcję spawanych rur i przewodów rurowych o średnicy zewnętrznej 406,4 mm lub mniejszej, o okrągłym przekroju poprzecznym, przez formowanie ciągłe na zimno lub gorąco arkuszy walcowanych i wyrobów płaskich walcowanych na zimno lub gorąco produktów walcowanych na zimno i spawanych wzdłużnie lub spiralnie, a także o nieokrągłym przekroju poprzecznym poprzez formowanie do kształtu na zimno lub gorąco z walcowanych na zimno lub gorąco taśm walcowanych spawanych wzdłużnie, w tym kształtowników zamkniętych,
- produkcję spawanych, precyzyjnych rur i przewodów rurowych o średnicy zewnętrznej 406,4 mm lub mniejszej, przez formowanie na zimno lub gorąco taśm walcowanych na zimno lub gorąco oraz spawanych wzdłużnie, a także przekazywanych jako spawane lub poddanych dalszej obróbce poprzez ciągnienie na zimno, walcowanie na zimno lub formowanie do kształtu rur i przewodów rurowych o nieokrągłym przekroju poprzecznym,

- produkcję płaskich kołnierzy i kołnierzy z pierścieniami kutymi poprzez obróbkę płaskich wyrobów walcowanych na gorąco ze stali,
- produkcję spawanych doczołowo łączników (na przykład kolanek i reduktorów), przez kucie walcowanych na gorąco stalowych rur bez szwu,
- produkcję elementów gwintowanych i pozostałych stalowych łączników rurowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji rur i przewodów rurowych bez szwu, ze staliwa odlewanego odśrodkowo, sklasyfikowanej w 24.52.Z.

24.3 Produkcja pozostałych wyrobów ze stali poddanej wstępnej obróbce

Grupa ta obejmuje wytwarzanie pozostałych wyrobów poprzez obróbkę stali na zimno.

24.31.Z Produkcja prętów ciągnionych na zimno

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję stalowych sztab, prętów i pozostałych wyrobów ze stali poprzez ciągnienie na zimno, szlifowanie lub łuszczenie.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji drutów poprzez ciągnienie na zimno, sklasyfikowanej w 24.34.Z.

24.32.Z Produkcja wyrobów płaskich walcowanych na zimno

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję wyrobów płaskich walcowanych ze stali, powlekanych lub niepowlekanych, w zwojach lub w prostych odcinkach, o szerokości mniejszej niż 600 mm, poprzez powtórne walcowanie na zimno wyrobów płaskich walcowanych na gorąco lub prętów stalowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji wyrobów płaskich walcowanych ze stali, powlekanych lub niepowlekanych, w zwojach lub w prostych odcinkach, o szerokości 600 mm lub większej, poprzez powtórne walcowanie na zimno wyrobów płaskich walcowanych na gorąco lub prętów stalowych, sklasyfikowanej w 24.10.Z.

24.33.Z Produkcja wyrobów formowanych na zimno

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję otwartych kształtowników stalowych poprzez kształtowanie stopniowe na zimno w walcowniach lub składanie przy pomocy prasy wyrobów płaskich walcowanych ze stali,
- produkcję formowanych lub składanych na zimno arkuszy profilowanych (żeberkowanych) i płyt warstwowych.

24.34.Z Produkcja drutu

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję drutów ze stali poprzez ciągnienie na zimno walcówki stalowej.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji stalowych sztab i pozostałych wyrobów ze stali poprzez ciągnienie na zimno, sklasyfikowanej w 24.31.Z,
- produkcji wyrobów wykonanych z drutu, sklasyfikowanej w 25.93.Z.

24.4 Produkcja metali szlachetnych i innych metali nieżelaznych

24.41.Z Produkcja metali szlachetnych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję podstawowych metali szlachetnych:
 • produkcję i rafinację obrobionych lub nieobrobionych plastycznie metali szlachetnych: złota, srebra, platyny i tym podobnych, z rudy i złomu metali szlachetnych,
- produkcję stopów metali szlachetnych,
- produkcję metali szlachetnych w stanie półproduktu lub w postaci proszku,
- platerowanie metali nieszlachetnych srebrem, złotem lub platyną, poprzez lutowanie twarde lub miękkie, spawanie, walcowanie na gorąco lub podobne środki mechaniczne,
- produkcję drutów z metali szlachetnych poprzez ciągnienie,
- produkcję płyt, arkuszy, taśm i laminatów z folii z metali szlachetnych,
- odzyskiwanie srebra z odpadów i złomu metodą rafinacji elektrolitycznej,
- topienie i odlewanie wyrobów z metali szlachetnych w postaci wlewków, bloków lub podobnych form.

Podklasa ta nie obejmuje:
- odlewnictwa miedzi, cynku i pozostałych metali nieżelaznych, sklasyfikowanego w 24.54.A, 24.54.B,
- produkcji biżuterii z metali szlachetnych, sklasyfikowanej w 32.12.Z.

24.42.A Produkcja aluminium hutniczego

Podklasa ta obejmuje:
 - produkcję nieobrobionego plastycznie aluminium, stopowego lub niestopowego, z tlenku glinu lub z odpadów i złomu aluminium.

Podklasa ta nie obejmuje:
- odlewnictwa aluminium i innych metali lekkich, sklasyfikowanego w 24.53.Z,
- rozdrabniania odpadów i złomu aluminium, sklasyfikowanego w 38.21.Z.

24.42.B Produkcja wyrobów z aluminium i stopów aluminium

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję sztab, prętów, kształtowników i drutu z aluminium,
- produkcję aluminiowych rur, przewodów rurowych oraz łączników rur i przewodów rurowych,
- produkcję blach grubych, blach cienkich i taśm z aluminium, nawet malowanych, lakierowanych lub powleczonych tworzywami sztucznymi,
- produkcję tlenku glinu (aluminy),
- produkcję folii aluminiowej, nawet zadrukowanej lub na podłożu z papieru, tektury, tworzyw sztucznych lub podobnych materiałów podłożowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- odlewnictwa aluminium i innych metali lekkich, sklasyfikowanego w 24.53.Z,
- rozdrabniania odpadów i złomu aluminium, sklasyfikowanego w 38.21.Z.

24.43.Z Produkcja ołowiu, cynku i cyny

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję nieobrobionego plastycznie ołowiu, cynku, cyny, stopowych lub niestopowych, z rud lub z odpadów i złomu ołowiu, cynku i cyny,
- produkcję sztab, prętów, kształtowników, drutu, blach grubych, blach cienkich, taśm i folii z ołowiu, cynku lub cyny,
- produkcję cynku sproszkowanego otrzymywanego w procesie rozpylania stopionego cynku.

Podklasa ta nie obejmuje:
- odlewnictwa ołowiu, cynku lub cyny, sklasyfikowanego w 24.54.B,
- rozdrabniania odpadów i złomu ołowiu, cynku lub cyny, sklasyfikowanego w 38.21.Z.

24.44.Z Produkcja miedzi

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję nieobrobionej plastycznie miedzi, nierafinowanej lub rafinowanej, niestopowej lub stopowej, z rud lub z odpadów i złomu miedzi,
- produkcję sztab, prętów, kształtowników, blach grubych, blach cienkich i taśm z miedzi i jej stopów,
- produkcję drutu z miedzi i jej stopów,
- produkcję rur, przewodów rurowych, łączników rur i przewodów rurowych, z miedzi i jej stopów,
- produkcję folii miedzianej, nawet zadrukowanej lub na podłożu z papieru, tektury, tworzyw sztucznych lub podobnych materiałów podłożowych,
- produkcję sztab, prętów, kształtowników, blach grubych, blach cienkich, taśm, drutu, rur i przewodów rurowych z mosiądzu.

Podklasa ta nie obejmuje:
- odlewnictwa miedzi, sklasyfikowanego w 24.54.A,
- rozdrabniania odpadów miedzianych i złomu, sklasyfikowanego w 38.21.Z.

24.45.Z Produkcja pozostałych metali nieżelaznych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję nieobrobionego plastycznie chromu, manganu, niklu i tym podobnych, stopowych lub niestopowych, z rud, tlenków lub z elektrolitycznej i aluminotermicznej rafinacji odpadów i złomu chromu, manganu, niklu i tym podobnych,
- produkcję sztab, prętów, kształtowników i drutu z chromu, manganu, niklu i tym podobnych,
- produkcję blach grubych, blach cienkich, taśm i folii z chromu, manganu, niklu i tym podobnych,
- produkcję kamieni niklowych,

- produkcję pozostałych metali nieżelaznych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- odlewnictwa metali nieżelaznych, sklasyfikowanego w 24.53.Z, 24.54.A, 24.54.B,
- rozdrabniania odpadów i złomu metali nieżelaznych, sklasyfikowanego w 38.21.Z.

24.46.Z Wytwarzanie paliw jądrowych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję naturalnego uranu metalicznego i jego związków z uraninitu lub innych rud,
- produkcję stopów uranu naturalnego, dyspersji (w tym cermetali), wyrobów ceramicznych i mieszanin zawierających uran naturalny lub naturalne związki uranu,
- wytapianie i rafinację uranu naturalnego.

Podklasa ta nie obejmuje:
- wzbogacania rud uranu i toru, sklasyfikowanego w 20.13.Z.

24.5 Odlewnictwo metali

Grupa ta obejmuje:
- odlewnictwo wykorzystujące różne procesy odlewnicze w celu wytworzenia odlewów stosowanych w rozmaitych gałęziach przemysłu, uzyskanych ze wszystkich stopów metali żelaznych i nieżelaznych,
- przycinanie lub usuwanie zgorzeliny z odlewów, ale bez dalszego przetwarzania.

Grupa ta nie obejmuje:
- produkcji wyrobów otrzymywanych w procesach produkcyjnych innych niż odlewy (na przykład jako części kute, prasowane, ciągnione i tłoczone, pierścienie walcowane lub wyroby metalurgii proszków i tym podobnych), sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 25,
- wytwarzania wyrobów gotowych przez dalszą obróbkę odlewów, na przykład:
  • kotłów i grzejników, sklasyfikowanych w 25.21.Z,
  • odlewanych artykułów gospodarstwa domowego, kotwic, śrub okrętowych i dzwonów, sklasyfikowanych w 25.99.Z.

24.51.Z Odlewnictwo żeliwa

Podklasa ta obejmuje:
- odlewnictwo żeliwa,
- produkcję odlewów z żeliwa szarego,
- produkcję odlewów z żeliwa sferoidalnego (w tym odlewów z żeliwa ciągliwego),
- produkcję odlewów z pozostałych specjalnych stopów żelaza.

24.52.Z Odlewnictwo staliwa

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję odlewów ze staliwa stopowego lub zwykłego (niestopowego),
- produkcję odlewów ze staliwa węglowego,
- produkcję odlewów ze staliwa wysokostopowego,
- produkcję odlewów ze staliwa nierdzewnego.

24.53.Z Odlewnictwo metali lekkich

Podklasa ta obejmuje:
- odlewnictwo metali lekkich,
- produkcję odlewów z aluminium,
- produkcję odlewów z magnezu,
- produkcję odlewów z tytanu,
- odlewnictwo narzędzi dentystycznych i tym podobnych, z metali lekkich.

Podklasa ta nie obejmuje:
- odlewnictwa z metali nieuznawanych za metale lekkie, sklasyfikowanego w 24.51.Z, 24.52.Z, 24.54.A, 24.54.B.

24.54.A Odlewnictwo miedzi i stopów miedzi

24.54.B Odlewnictwo pozostałych metali nieżelaznych, gdzie indziej niesklasyfikowane

Podklasa ta obejmuje:
- odlewnictwo pozostałych metali nieżelaznych,
- produkcję odlewów ze stopów cynku, ołowiu lub niklu,
- produkcję odlewów z innych stopów metali nieżelaznych,
- odlewnictwo narzędzi dentystycznych i tym podobnych z pozostałych metali nieżelaznych.

Podklasa nie obejmuje:
- odlewnictwa miedzi i stopów miedzi, sklasyfikowanego w 24.54.A.

DZIAŁ 25 Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń

Dział ten obejmuje:
- produkcję wyrobów wykonanych w całości z metalu (na przykład części, pojemników, konstrukcji), mających zazwyczaj charakter statyczny i nieprzemieszczalny, w przeciwieństwie do wyrobów z działów od 26 do 30 obejmujących produkcję wyrobów metalowych połączonych lub montowanych (czasami z innymi materiałami), w wyroby bardziej złożone, które - o ile nie są wyłącznie elektryczne, elektroniczne lub optyczne - zawierają części ruchome,
- produkcję wyrobów z materiałów kompozytowych, w których dominują metale,
- produkcję broni i amunicji.

Dział ten nie obejmuje:
- specjalistycznej naprawy oraz konserwacji metalowych wyrobów gotowych,

maszyn i urządzeń, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach grupy 33.1,
- specjalistycznego instalowania objętych niniejszym działem wyrobów gotowych w budynkach (na przykład kotłów centralnego ogrzewania), sklasyfikowanego w 43.22.Z.

25.1 Produkcja metalowych elementów konstrukcyjnych

Grupa ta obejmuje produkcję metalowych elementów konstrukcyjnych (na przykład metalowych szkieletów lub metalowych części konstrukcyjnych).

25.11.Z Produkcja konstrukcji metalowych i ich części

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję metalowych szkieletów konstrukcji dla budownictwa i ich części (wieży, masztów kratowych, kratownic, mostów, części mostów i tym podobnych),
- produkcję elementów rusztowań, szalowań, deskowań lub obudów kopalnianych,
- produkcję metalowych szkieletów konstrukcyjnych dla przemysłu (szkieletów dla pieców hutniczych, urządzeń dźwigowych, podnośnikowych i tym podobnych),
- produkcję prefabrykowanych budynków, głównie z metalu:
 • baraków instalowanych na miejscu budowy, modułowych elementów pawilonów wystawowych i tym podobnych,
- produkcję konstrukcji wsporczych z metalu (na przykład dla świateł lub głośników).

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji części dla kotłów okrętowych lub energetycznych, sklasyfikowanej w 25.21.Z,
- produkcji gotowych elementów torów kolejowych, sklasyfikowanej w 25.99.Z,
- produkcji nadwozi, sklasyfikowanej w 29.20.Z,
- produkcji sekcji statków, sklasyfikowanej w 30.11.Z, 30.13.Z.

25.12.Z Produkcja drzwi i okien z metalu

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję metalowych drzwi, okien i ich ram, progów do drzwi, okiennic, bram,
- produkcję metalowych ścianek działowych mocowanych do podłogi,
- produkcję metalowych żaluzji, rolet przeciwsłonecznych i moskitier,
- produkcję tymczasowych aranżacji przestrzennych wykonanych z metalu.

25.2 Produkcja zbiorników, cystern i pojemników metalowych

Grupa ta obejmuje produkcję metalowych zbiorników, grzejników centralnego ogrzewania, kotłów parowych lub innych kotłów wytwarzających parę (innych niż kotły centralnego ogrzewania).

25.21.Z Produkcja grzejników centralnego ogrzewania, wytwornic pary i kotłów

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję grzejników centralnego ogrzewania, nieogrzewanych elektrycznie,
- produkcję kotłów wytwarzających parę wodną lub inne rodzaje pary,
- produkcję instalacji pomocniczych do stosowania z kotłami wytwarzającymi parę wodną lub inne rodzaje pary (na przykład podgrzewaczy wody, podgrzewaczy pary, kolektorów pary i akumulatorów),
- produkcję skraplaczy do siłowni na parę wodną lub inne rodzaje pary,
- produkcję reaktorów jądrowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń do rozdzielania izotopów,
- produkcję kotłów okrętowych lub energetycznych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji elektrycznych pieców i elektrycznych podgrzewaczy wody, sklasyfikowanej w 27.51.Z,
- produkcji zespołów turbinowo-kotłowych, sklasyfikowanej w 28.11.Z,
- produkcji urządzeń grzewczych dla gospodarstw domowych, sklasyfikowanej w 28.21.Z,
- produkcji maszyn i urządzeń do rozdzielania izotopów, sklasyfikowanej w 28.99.Z.

25.22.Z Produkcja pozostałych zbiorników, cystern i pojemników metalowych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję zbiorników, cystern, kadzi i podobnych pojemników z metalu o pojemności przekraczającej 300 litrów, nawet pokrytych lub izolowanych cieplnie,
- produkcję pojemników metalowych na sprężony lub skroplony gaz.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji metalowych beczek, bębnów, puszek, wiader, skrzynek i tym podobnych, w rodzaju zwykle stosowanych do przenoszenia i pakowania towarów, o pojemności 300 litrów lub mniejszej, sklasyfikowanej w 25.91.Z, 25.92.Z,
- produkcji kontenerów przystosowanych do przewozu środkami transportu, sklasyfikowanej w 29.20.Z.

25.3 Produkcja broni i amunicji

25.30.Z Produkcja broni i amunicji

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję broni wojskowej (na przykład broni artyleryjskiej, wyrzutni rakiet, miotaczy ognia, granatników, wyrzutni torped i podobnych miotaczy, karabinów maszynowych),
- produkcję pistoletów, strzelb i karabinów, w tym sprężynowych, pneumatycznych, gazowych i tym podobnych,
- produkcję amunicji bojowej,
- produkcję nabojów do strzelb, rewolwerów i pistoletów,

- produkcję bomb, granatów, torped, min, pocisków i podobnego uzbrojenia wojennego,
- produkcję broni oraz amunicji myśliwskiej, sportowej i obronnej.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji spłonek nabojowych, detonatorów lub petard sygnalizacyjnych, sklasyfikowanej w 20.59.Z,
- produkcji szabli, szpad, kordów, bagnetów i tym podobnych, sklasyfikowanej w 25.61.Z,
- produkcji optycznych przyrządów celowniczych, sklasyfikowanej w 26.70.Z,
- produkcji nadwozi do pojazdów opancerzonych, sklasyfikowanej w 29.20.Z,
- produkcji wojskowych okrętów i statków, sklasyfikowanej w 30.13.Z,
- produkcji wojskowych statków powietrznych i kosmicznych, sklasyfikowanej w 30.32.Z,
- produkcji czołgów oraz pozostałych opancerzonych i zmotoryzowanych pojazdów bojowych, sklasyfikowanej w 30.40.Z.

25.4 Kucie i formowanie metali oraz metalurgia proszków

25.40.Z Kucie i formowanie metali oraz metalurgia proszków

Podklasa ta obejmuje ogólne czynności związane z formowaniem metali:
- kucie, prasowanie, wytłaczanie i walcowanie metalu,
- wytwarzanie przedmiotów metalowych bezpośrednio z proszków metali na drodze obróbki cieplnej (spiekania) lub pod ciśnieniem, to jest metalurgię proszków,
- przycinanie lub usuwanie zgorzeliny z metalu, bez dalszego przetwarzania.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji proszków metali, sklasyfikowanej w 24.10.Z lub odpowiednich podklasach grupy 24.4.

25.5 Obróbka metali i nakładanie powłok na metale; obróbka mechaniczna elementów metalowych

Grupa ta obejmuje działalność w zakresie ogólnych czynności związanych z obróbką metalu (na przykład platerowanie, pokrywanie, grawerowanie, wiercenie, polerowanie lub spawanie), które są zazwyczaj wykonywane na zlecenie.

25.51.Z Nakładanie powłok na metale

Podklasa ta obejmuje:
- cynkowanie metali, w tym cynkowanie zanurzeniowe na gorąco,
- pokrywanie metali powłokami fosforanowymi lub chromianowymi,
- platerowanie, galwanizowanie, anodowanie i tym podobną obróbkę metali,
- barwienie metali,
- pokrywanie metali powłokami niemetalicznymi, na przykład powlekanie proszkami lub pokrywanie tworzywami sztucznymi, emaliowanie, lakierowanie.

Podklasa ta nie obejmuje:
- kowalstwa związanego z podkuwaniem zwierząt, sklasyfikowanego w 01.62.Z,
- drukowania bezpośrednio na metalu, sklasyfikowanego w 18.12.Z,
- pokrywania metalami tworzyw sztucznych, sklasyfikowanego w 22.25.Z,
- platerowania metali nieszlachetnych srebrem, złotem lub platyną, sklasyfikowanego w 24.41.Z,
- obróbki cieplnej metali, sklasyfikowanej w 25.52.Z,
- hartowania metali, sklasyfikowanego w 25.52.Z,
- malowania elementów metalowych powierzchni budynków i obiektów inżynierii lądowej i wodnej, sklasyfikowanego w 43.34.Z,
- grawerowania "na poczekaniu", sklasyfikowanego w 95.29.Z.

25.52.Z Obróbka cieplna metali

Podklasa ta obejmuje:
- ogólne czynności związane z obróbką cieplną metali,
- termomechaniczną obróbkę cieplną metali (na przykład podgrzewanie, wyżarzanie, hartowanie, odpuszczanie, chłodzenie (gaszenie), głębokie zamrażanie),
- termochemiczną obróbkę cieplną metali (na przykład nawęglanie, węgloazotowanie, azotonawęglanie, azotowanie, utlenianie, siarkowanie, borowanie).

25.53.Z Obróbka mechaniczna elementów metalowych

Podklasa ta obejmuje:
- wiercenie, toczenie, frezowanie, erodowanie, struganie, docieranie, przeciąganie, wyrównywanie, piłowanie, szlifowanie, ostrzenie, usuwanie zadziorów, piaskowanie, bębnowanie, polerowanie, spawanie i tym podobne elementów metalowych,
- cięcie i grawerowanie lub pisanie na metalach za pomocą wiązek laserowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- kowalstwa związanego z podkuwaniem zwierząt, sklasyfikowanego w 01.62.Z.

25.6 Produkcja wyrobów nożowniczych, sztućców, narzędzi i wyrobów metalowych ogólnego przeznaczenia

Produkcja wyrobów nożowniczych, sztućców, narzędzi i wyrobów metalowych ogólnego przeznaczenia.

25.61.Z Produkcja wyrobów nożowniczych i sztućców

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję sztućców i wyrobów nożowniczych (na przykład noży, widelców, łyżek),
- produkcję pozostałych artykułów nożowniczych, na przykład:
  • tasaków i noży do siekania,
  • brzytew, maszynek do golenia i żyletek,
  • nożyczek i maszynek do strzyżenia włosów,

- produkcję szabli, szpad, kordów, bagnetów i tym podobnych,
- produkcję temperówek do ołówków.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji noży i ostrzy tnących do maszyn przemysłowych, sklasyfikowanej w 25.63.Z,
- produkcji naczyń drążonych (garnków, czajników i tym podobnych), naczyń stołowych (misek, półmisków i tym podobnych) lub naczyń płaskich (talerzy, spodków i tym podobnych), sklasyfikowanej w 25.99.Z,
- produkcji sztućców z metali szlachetnych, sklasyfikowanej w 32.12.Z.

25.62.Z Produkcja zamków i zawiasów

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję wyrobów metalowych, na przykład kłódek, zamków, kluczy, zawiasów, opraw, okuć i podobnych artykułów z metali nieszlachetnych nadających się do stolarki budowlanej, mebli, pojazdów.

Podklasa ta nie obejmuje:
- naprawy zamków i dorabiania kluczy, sklasyfikowanych w 95.29.Z.

25.63.Z Produkcja narzędzi

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję noży i ostrzy tnących do maszyn lub urządzeń mechanicznych,
- produkcję narzędzi ręcznych (na przykład szczypiec, śrubokrętów),
- produkcję ręcznych narzędzi stosowanych w rolnictwie, innych niż mechaniczne,
- produkcję pił i brzeszczotów, w tym brzeszczotów do pił tarczowych i pił łańcuchowych,
- produkcję narzędzi wymiennych wchodzących w skład narzędzi ręcznych, nawet z napędem mechanicznym oraz do obrabiarek (na przykład wierteł, przebijaków, noży frezarskich),
- produkcję narzędzi do pras,
- produkcję narzędzi kowalskich (na przykład kowadeł, palenisk kowalskich),
- produkcję skrzynek formierskich i form (z wyłączeniem wlewnic),
- produkcję imadeł, zacisków.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji narzędzi ręcznych mechanicznych, sklasyfikowanej w 28.24.Z,
- produkcji wlewnic, sklasyfikowanej w 28.91.Z.

25.9 Produkcja pozostałych gotowych wyrobów metalowych

Grupa ta obejmuje produkcję różnych wyrobów metalowych (na przykład puszek, wiader; gwoździ, śrub i nakrętek; metalowych artykułów gospodarstwa domowego; metalowych elementów mocujących; śrub napędowych statków i kotwic; zmontowanych elementów mocujących tory kolejowe i tym podobnych), do różnych zastosowań domowych i przemysłowych.

25.91.Z Produkcja pojemników metalowych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję żeliwnych lub stalowych cystern, puszek, bębnów, kubłów, skrzynek i podobnych pojemników o pojemności 300 litrów lub mniejszej.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji pojemników metalowych na sprężony lub skroplony gaz, o pojemności przekraczającej 300 litrów, sklasyfikowanej w 25.22.Z,
- produkcji puszek z żeliwa lub stali, zamykanych przez lutowanie lub obciskanie, o pojemności mniejszej niż 50 litrów, sklasyfikowanej w 25.92.Z.

25.92.Z Produkcja lekkich opakowań metalowych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję puszek z żeliwa lub stali, zamykanych przez lutowanie lub obciskanie, o pojemności mniejszej niż 50 litrów,
- produkcję aluminiowych beczek, bębnów, puszek, skrzynek i podobnych pojemników o pojemności 300 litrów lub mniejszej,
- produkcję puszek i pudełek do produktów żywnościowych, składanych pojemników rurowych i skrzynek,
- produkcję zamknięć metalowych do opakowań.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji pojemników metalowych na sprężony lub skroplony gaz, o pojemności przekraczającej 300 litrów, sklasyfikowanej w 25.22.Z.

25.93.Z Produkcja wyrobów z drutu, łańcuchów i sprężyn

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję metalowych lin, taśm plecionych i podobnych wyrobów,
- produkcję metalowych drutów i przewodów nieizolowanych lub kabli i przewodów izolowanych, które nie mogą być stosowane jako przewodniki elektryczności,
- produkcję drutu otulonego i rdzeni elektrod,
- produkcję wyrobów z drutu (na przykład drutu kolczastego, siatki ogrodzeniowej, rusztów, siatek, tkanin),
- produkcję elektrod w otulinie do spawania łukiem elektrycznym,
- produkcję gwoździ i pinezek,
- produkcję sprężyn (z wyłączeniem sprężyn do zegarków), na przykład:
  • resorów piórowych, sprężyn zwojowych, sprężyn skręcanych,
  • piór do resorów,
- produkcję łańcuchów, z wyłączeniem łańcuchów napędowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji sprężyn do zegarów i zegarków, sklasyfikowanej w 26.52.Z,
- produkcji przewodów i kabli do przesyłania prądu elektrycznego, sklasyfikowanej w 27.32.Z,
- produkcji łańcuchów napędowych, sklasyfikowanej w 28.15.Z.

25.94.Z Produkcja złączy i śrub

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję nitów, podkładek i podobnych wyrobów niegwintowanych,
- produkcję wyrobów gwintowanych: śrub, wkrętów, nakrętek i podobnych wyrobów gwintowanych.

25.99.Z Produkcja pozostałych gotowych wyrobów metalowych, gdzie indziej niesklasyfikowana

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję metalowych artykułów gospodarstwa domowego:
 • naczyń płaskich: talerzy, spodków i tym podobnych,
 • naczyń drążonych: garnków, czajników i tym podobnych,
 • naczyń stołowych: misek, półmis i tym podobnych,
 • rondli, patelni i pozostałych nieelektrycznych wyrobów stołowych i kuchennych,
 • drobnych ręcznych przedmiotów i akcesoriów kuchennych,
 • metalowych zmywaków do szorowania,
- produkcję elementów budowlanych z cynku: rynien, pokryć dachowych, wanien, umywalek, brodzików i podobnych wyrobów,
- produkcję metalowych wyrobów do użytku biurowego, z wyłączeniem mebli,
- produkcję sejfów, kaset pancernych, drzwi opancerzonych i tym podobnych,
- produkcję różnych wyrobów metalowych:
 • śrub napędowych do statków i łopatek do nich,
 • kotwic,
 • dzwonów,
 • gotowych elementów torów kolejowych,
 • zatrzasków, sprzączek, haczyków, klamerek,
 • drabin metalowych,
 • znaków metalowych, w tym znaków drogowych,
- produkcję worków z folii metalowej,
- produkcję metalowych magnesów stałych,
- produkcję metalowych odznak i insygniów wojskowych,
- produkcję metalowych wałków do włosów, metalowych rączek i ram parasolek, grzebieni.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji szabli, szpad, bagnetów i tym podobnych, sklasyfikowanej w 25.61.Z,
- produkcji wózków sklepowych, sklasyfikowanej w 30.99.Z,
- produkcji mebli metalowych, sklasyfikowanej w 31.00.Z,
- produkcji artykułów sportowych, sklasyfikowanej w 32.30.Z,
- produkcji gier i zabawek, sklasyfikowanej w 32.40.Z.

DZIAŁ 26 Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych

Dział ten obejmuje produkcję komputerów, urządzeń peryferyjnych do komputerów, sprzętu komunikacyjnego i podobnych urządzeń elektronicznych oraz produkcję elementów do nich. Procesy produkcyjne tego

działu charakteryzują się projektowaniem i zastosowaniem układów scalonych oraz zastosowaniem wysokospecjalistycznych technologii miniaturyzacji.
Dział ten obejmuje także produkcję elektroniki użytkowej, pomiarowej, testowej i sprzętu nawigacyjnego oraz radiacyjnego, sprzętu elektromedycznego i elektroterapeutycznego, przyrządów i sprzętu optycznego oraz produkcję magnetycznych i optycznych nośników informacji.

Dział ten nie obejmuje produkcji przewodów do użytku elektronicznego i kabli światłowodowych, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 27.

26.1 Produkcja elektronicznych elementów i obwodów drukowanych

26.11.Z Produkcja elementów elektronicznych

Podklasa ta obejmuje produkcję półprzewodników i pozostałych elementów elektronicznych:
- kondensatorów elektronicznych,
- rezystorów elektronicznych,
- mikroprocesorów,
- lamp elektronowych,
- kabli, w tym kabli do drukarek, monitorów, USB,
- pustych płytek obwodów drukowanych, składających się wyłącznie z elementów przewodzących i styków,
- układów scalonych (analogowych, cyfrowych, hybrydowych),
- diod, tranzystorów i podobnych elementów dyskretnych,
- induktorów elektronicznych (na przykład dławików, cewek, transformatorów),
- kryształów elektronicznych i zestawów kryształów,
- solenoidów, przełączników, przetworników dla zastosowań elektronicznych,
- kostek lub płytek (wafli), wykonanych z pierwiastków chemicznych (na przykład krzemu), które są selektywnie domieszkowane lub dyfundowane, w celu utworzenia podłoży dyskretnych dla zastosowań w dziedzinie elektroniki,
- elementów monitorów (plazmowych, polimerowych, ciekłokrystalicznych (LCD)),
- diod elektroluminescencyjnych (LED),
- ogniw, modułów i paneli fotowoltaicznych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- drukowania kart inteligentnych, sklasyfikowanego w 18.12.Z,
- produkcji zmontowanych elektronicznych płytek obwodów drukowanych, składających się z elementów przewodzących, styków i innych elementów biernych, sklasyfikowanej w 26.12.Z,
- produkcji monitorów komputerowych i telewizyjnych, sklasyfikowanej w 26.20.Z, 26.40.Z,
- produkcji modemów (sprzętu transmisyjnego), sklasyfikowanej w 26.30.Z,
- produkcji lamp rentgenowskich i podobnych urządzeń napromieniowujących, sklasyfikowanej 26.60.Z,
- produkcji instrumentów i sprzętu optycznego, sklasyfikowanej w 26.70.Z,

- produkcji podobnych urządzeń do zastosowań elektrycznych, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 27,
- produkcji stateczników fluorescencyjnych, sklasyfikowanej w 27.11.Z,
- produkcji generatorów fotoelektrycznych (instalacji fotowoltaicznych), które mogą być wykorzystywane bezpośrednio do zasilania, na przykład silnika lub elektrolizera, sklasyfikowanej w 27.11.Z,
- produkcji przekaźników elektrycznych, sklasyfikowanej w 27.12.Z,
- produkcji sprzętu instalacyjnego, sklasyfikowanej w 27.33.Z,
- produkcji przewodów elektrycznych zmontowanych razem, izolowanych i wyposażonych w złącza, sklasyfikowanej w 27.90.Z,
- produkcji solarnych podgrzewaczy wody, sklasyfikowanej w 28.21.Z,
- instalowania paneli solarnych, sklasyfikowanego w 43.21.Z,
- instalowania solarnych systemów grzewczych, sklasyfikowanego w 43.22.Z.

26.12.Z Produkcja elektronicznych obwodów drukowanych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję zmontowanych elektronicznych płytek obwodów drukowanych, składających się z elementów przewodzących, styków i innych elementów biernych,
- montaż elementów biernych (komponentów) na płytkach obwodów drukowanych,
- produkcję kart interfejsu (na przykład dźwiękowych, graficznych, sieciowych, modemów), z zamontowanymi elementami biernymi.

Podklasa ta nie obejmuje:
- drukowania kart inteligentnych, sklasyfikowanego w 18.12.Z,
- produkcji pustych płytek obwodów drukowanych, składających się wyłącznie z elementów przewodzących i styków, sklasyfikowanej w 26.11.Z.

26.2 Produkcja komputerów i urządzeń peryferyjnych

26.20.Z Produkcja komputerów i urządzeń peryferyjnych

Podklasa ta obejmuje produkcję i/lub montaż komputerów elektronicznych (na przykład komputerów dużej mocy (*mainframe*), komputerów stacjonarnych (desktopów), laptopów i serwerów komputerowych) oraz produkcję komputerowego sprzętu peryferyjnego (na przykład urządzeń pamięci, urządzeń wejścia/wyjścia takich jak drukarki, monitory, klawiatury). Istnieją następujące typy komputerów: analogowe, cyfrowe lub hybrydowe.

Komputery cyfrowe, najbardziej popularne, spełniają następujące funkcje:
(1) przechowują programy użytkowe lub programy i dane niezbędne do działania programu;
(2) mogą być dowolnie programowane zgodnie z wymaganiami użytkownika;
(3) wykonują obliczenia arytmetyczne określone przez użytkownika;
(4) wykonują, bez udziału człowieka, program użytkowy, który wymaga, aby komputer modyfikował swoje postępowanie na podstawie logicznych decyzji podejmowanych podczas uruchamiania przetwarzania.
Komputery analogowe mogą realizować symulację modeli matematycznych, zawierają co najmniej analogowe sterowanie i elementy oprogramowania.

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję komputerów stacjonarnych (desktopów),
- produkcję laptopów,
- produkcję komputerów dużej mocy (*mainframe*),
- produkcję komputerów kieszonkowych (na przykład notesów komputerowych),
- produkcję napędów dysków magnetycznych, modułów pamięci typu *flash* i pozostałych urządzeń pamięci,
- produkcję napędów dysków optycznych do komputerów,
- produkcję drukarek,
- produkcję monitorów komputerowych,
- produkcję klawiatur,
- produkcję wszelkiego rodzaju mysz, joysticków i manipulatorów kulowych (*trackball*),
- produkcję dedykowanych terminali komputerowych,
- produkcję serwerów komputerowych,
- produkcję skanerów, w tym skanerów kodu kreskowego,
- produkcję czytników kart inteligentnych,
- produkcję projektorów komputerowych (projektorów wideo),
- produkcję tonerów do drukarek,
- produkcję terminali komputerowych, bankomatów (typu ATM), terminali kasowych (POS), które działają na zasadach innych niż mechaniczne,
- produkcję wielofunkcyjnych urządzeń spełniających dwie lub więcej funkcji (na przykład drukowanie, skanowanie, kopiowanie, faksowanie),
- uzupełnianie wkładów atramentowych do drukarek.

Podklasa ta nie obejmuje:
- reprodukcji zapisanych nośników informacji (nośników komputerowych, dźwięku, obrazu i tym podobnych), sklasyfikowanej w 18.20.Z,
- produkcji elementów elektronicznych i zespołów elektronicznych stosowanych w komputerach i urządzeniach peryferyjnych, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 26.1,
- produkcji modemów komputerowych, sklasyfikowanej w 26.12.Z,
- produkcji kart, modułów i zespołów interfejsu, sklasyfikowanej w 26.12.Z,
- produkcji płytek obwodów drukowanych z elementami biernymi, sklasyfikowanej w 26.12.Z,
- produkcji komunikacyjnych modemów i sprzętu transmisyjnego, cyfrowych przełączników telekomunikacyjnych, urządzeń komunikacyjnych do przesyłania danych (na przykład pomostów, routerów i przejść), sklasyfikowanej w 26.30.Z,
- produkcji elektronicznych urządzeń powszechnego użytku (na przykład odtwarzaczy CD, DVD, *Blu-ray*), sklasyfikowanej w 26.40.Z,
- produkcji monitorów i ekranów telewizyjnych, sklasyfikowanej w 26.40.Z,
- produkcji konsol do gier wideo, sklasyfikowanej w 26.40.Z,
- produkcji niezapisanych optycznych i magnetycznych nośników informacji do stosowania z komputerami lub innymi urządzeniami, sklasyfikowanej w 26.70.Z,

- uzupełniania pojemników z tuszem i tonerem przez sprzedawców detalicznych, sklasyfikowanego w 47.40.Z.

26.3 Produkcja sprzętu (tele)komunikacyjnego

26.30.Z Produkcja sprzętu (tele)komunikacyjnego

Podklasa ta obejmuje produkcję telefonów i urządzeń transmisyjnych, stosowanych do elektronicznego przesyłania sygnałów za pośrednictwem sieci przewodowych lub bezprzewodowych (na przykład sprzętu do transmisji i komunikacji bezprzewodowej przy pomocy nadajników radiowych, telewizyjnych oraz urządzeń transmisji i komunikacji bezprzewodowej).

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję sprzętu przekaźnikowego dla centrali telefonicznych,
- produkcję telefonów bezprzewodowych,
- produkcję sprzętu dla prywatnych centrali (PBX) połączonych z publiczną siecią telefoniczną,
- produkcję telefonów, faksów, w tym urządzeń typu automatyczne sekretarki telefoniczne,
- produkcję urządzeń komunikacyjnych do przesyłania danych (na przykład pomostów, routerów i przejść),
- produkcję anten nadawczych i odbiorczych,
- produkcję urządzeń do telewizji kablowej,
- produkcję pagerów,
- produkcję telefonów komórkowych,
- produkcję przenośnych urządzeń komunikacyjnych,
- produkcję urządzeń dla rozgłośni radiowych i studiów telewizyjnych oraz urządzeń nadawczych, w tym produkcję kamer telewizyjnych,
- produkcję modemów, sprzętu do przesyłania informacji,
- produkcję radiowych i telewizyjnych nadajników,
- produkcję urządzeń komunikacyjnych działających na podczerwień (na przykład pilotów zdalnego sterowania),
- produkcję smartwatchy (inteligentnych zegarków).

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji elementów i podzespołów elektronicznych stosowanych w sprzęcie (tele)komunikacyjnym, w tym modemów komputerowych, sklasyfikowanej w 26.12.Z,
- produkcji zmontowanych płytek obwodów drukowanych z elementami biernymi, sklasyfikowanej w 26.12.Z,
- produkcji komputerów i urządzeń peryferyjnych, sklasyfikowanej w 26.20.Z,
- produkcji sprzętu audio i wideo powszechnego użytku, sklasyfikowanej w 26.40.Z,
- produkcji systemów alarmowych przeciwwłamaniowych i przeciwpożarowych, wysyłających sygnały do stacji kontrolnej sklasyfikowanej w 26.51.Z,
- produkcji urządzeń dla globalnego systemu określania położenia (GPS), sklasyfikowanej w 26.51.Z,

- produkcji elektronicznych tablic, sklasyfikowanej w 27.90.Z,
- produkcji urządzeń sygnalizacji świetlnej, sklasyfikowanej w 27.90.Z.

26.4 Produkcja elektronicznego sprzętu powszechnego użytku

26.40.Z Produkcja elektronicznego sprzętu powszechnego użytku

Podklasa ta obejmuje produkcję elektronicznego sprzętu audio i wideo do użytku domowego, w pojazdach silnikowych, do systemów nagłaśniających i wzmocnienia instrumentów muzycznych.

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję magnetowidów i podobnego sprzętu nagrywającego,
- produkcję odbiorników telewizyjnych,
- produkcję monitorów i ekranów telewizyjnych,
- produkcję urządzeń do nagrywania i powielania dźwięku,
- produkcję projektorów multimedialnych odpowiednich do stosowania wyłącznie lub głównie z aparaturą nadawczo-odbiorczą do transmisji telewizyjnych,
- produkcję aparatury stereofonicznej,
- produkcję odbiorników radiowych,
- produkcję aparatury nagłaśniającej,
- produkcję kamer wideo użytku domowego,
- produkcję szaf grających,
- produkcję wzmacniaczy do instrumentów muzycznych i systemów nagłaśniających,
- produkcję mikrofonów,
- produkcję optycznych odtwarzaczy multimedialnych z optycznymi systemami odczytu,
- produkcję sprzętu do karaoke,
- produkcję słuchawek (na przykład radiowych, stereofonicznych, komputerowych),
- produkcję konsol do gier wideo,
- produkcję zestawów słuchawkowych audio i wideo do użytku osobistego oraz okularów (gogli) do rzeczywistości wirtualnej,
- produkcję sprzętu audio i wideo do kina domowego.

Podklasa ta nie obejmuje:
- reprodukcji zapisanych nośników informacji (nośników komputerowych, dźwięku, obrazu i tym podobnych), sklasyfikowanej w 18.20.Z,
- produkcji urządzeń peryferyjnych i monitorów komputerowych, sklasyfikowanej w 26.20.Z,
- produkcji urządzeń typu automatyczne sekretarki telefoniczne, sklasyfikowanej w 26.30.Z,
- produkcji pagerów, sklasyfikowanej w 26.30.Z,
- produkcji sprzętu do transmisji i komunikacji bezprzewodowej przy pomocy nadajników radiowych, telewizyjnych oraz urządzeń transmisji i komunikacji bezprzewodowej, sklasyfikowanej w 26.30.Z,
- produkcji urządzeń nadawczych i urządzeń dla rozgłośni radiowych i studiów telewizyjnych (na przykład sprzętu do reprodukcji, anten nadawczych i odbiorczych, kamer telewizyjnych), sklasyfikowanej w 26.30.Z,

- produkcji aparatów fotograficznych cyfrowych, sklasyfikowanej w 26.70.Z,
- produkcji gier elektronicznych ze stałym (niewymienialnym) oprogramowaniem, sklasyfikowanej w 32.40.Z.

26.5 Produkcja instrumentów i przyrządów pomiarowych, kontrolnych, zegarów i zegarków

Grupa ta obejmuje produkcję urządzeń czujnikowych, pomiarowych, testujących i nawigacyjnych, w tym urządzeń do pomiaru czasu (na przykład zegarków i zegarów) oraz podobnych urządzeń, do różnych celów przemysłowych i nieprzemysłowych.

26.51.Z Produkcja instrumentów i przyrządów pomiarowych, kontrolnych i nawigacyjnych

Podklasa ta obejmuje produkcję przyrządów i instrumentów lotniczych i morskich do poszukiwania, wykrywania, nawigacji i sterowania; produkcję automatycznych układów kontroli i sterowania do zastosowań (na przykład do ogrzewania, klimatyzacji, chłodzenia i przyrządów); produkcję instrumentów i przyrządów do mierzenia, wyświetlania, wskazywania, zapisywania, przekazywania i sterowania temperaturą, wilgotnością, ciśnieniem, spalaniem, przepływem, poziomem, lepkością, gęstością, kwasowością, stężeniem, obrotem; produkcję instrumentów do sumowania (to jest rejestrowania), płynomierzy i przyrządów liczących; produkcję instrumentów do pomiaru i kontroli parametrów elektryczności i sygnałów elektrycznych; produkcję instrumentów i przyrządów dla laboratoriów analitycznych do analiz chemicznych lub fizycznych składu lub stężenia próbek substancji stałych, płynnych, gazowych lub mieszanych; produkcję pozostałych przyrządów pomiarowych i kontrolnych oraz części do nich; produkcję nieelektrycznych przyrządów pomiarowych, kontrolnych i nawigacyjnych, z wyłączeniem prostych narzędzi mechanicznych.

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję instrumentów do silników lotniczych,
- produkcję przyrządów do testowania spalin samochodowych,
- produkcję przyrządów meteorologicznych,
- produkcję sprzętu do badania i kontroli właściwości fizycznych,
- produkcję wariografów (wykrywaczy kłamstw),
- produkcję instrumentów do wykrywania i monitorowania promieniowania,
- produkcję przyrządów geodezyjnych,
- produkcję szklanych termometrów cieczowych i termometrów bimetalicznych (z wyłączeniem do zastosowań medycznych),
- produkcję humidostatów (higrostatów),
- produkcję hydraulicznych regulatorów krańcowych,
- produkcję przyrządów do kontroli płomienia i palnika,
- produkcję spektrometrów,
- produkcję pneumatycznych przyrządów pomiarowych,
- produkcję liczników zużycia (na przykład wody, gazu, prądu),
- produkcję przepływomierzy i przyrządów liczących,
- produkcję liczników typu *tally*,
- produkcję wykrywaczy min, generatorów sygnałów; wykrywaczy metali,

- produkcję przyrządów i instrumentów lotniczych i morskich do poszukiwania, wykrywania i nawigacji, w tym pławów radiohydroakustycznych,
- produkcję sprzętu radarowego,
- produkcję urządzeń dla globalnego systemu określania położenia (GPS),
- produkcję systemów alarmowych przeciwwłamaniowych i przeciwpożarowych, wysyłających sygnały do stacji kontrolnej,
- produkcję przyrządów kontrolnych i sterujących do urządzeń technicznych,
- produkcję przyrządów pomiarowych i rejestrujących (na przykład rejestratorów lotu),
- produkcję detektorów ruchu,
- produkcję radarów,
- produkcję laboratoryjnych instrumentów analitycznych (na przykład sprzętu do analizy krwi),
- produkcję wag laboratoryjnych, inkubatorów i różnej aparatury laboratoryjnej do pomiarów, kontroli i tym podobnych,
- produkcję czujników i sensorów.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji urządzeń typu automatyczne sekretarki telefoniczne, sklasyfikowanej w 26.30.Z,
- produkcji urządzeń napromieniowujących sklasyfikowanej w 26.60.Z,
- produkcji optycznego sprzętu do określania położenia, sklasyfikowanej w 26.70.Z,
- produkcji dyktafonów, sklasyfikowanej w 28.23.Z,
- produkcji wag innych niż laboratoryjne, poziomic, taśm mierniczych i tym podobnych, sklasyfikowanej w 28.29.Z,
- produkcji termometrów medycznych, sklasyfikowanej w 32.50.B,
- instalowania systemów do sterowania procesami przemysłowymi, sklasyfikowanego w 33.20.Z.

26.52.Z Produkcja zegarków i zegarów

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję zegarków i zegarów wszelkich typów, w tym mechanizmów zegarowych montowanych na płytach czołowych urządzeń,
- produkcję urządzeń rejestrujących czas oraz urządzeń z mechanizmem zegarowym lub silnikiem synchronicznym do pomiaru, rejestrowania lub wskazywania zarejestrowanych przedziałów czasowych, na przykład:
  • parkometrów,
  • czasomierzy,
  • datowników,
  • liczników procesowych,
- produkcję wyłączników czasowych i pozostałych urządzeń wyzwalających, z mechanizmem zegarowym lub silnikiem synchronicznym:
  • zamków z regulatorem czasowym,
- produkcję części do zegarów i zegarków, na przykład:
  • mechanizmów do wszelkiego typów zegarów i zegarków,
  • sprężyn, kamieni, tarcz, wskazówek, płytek, mostków i pozostałych części,
  • kopert i obudów zegarków i zegarów, z dowolnego materiału.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji niemetalowych pasków do zegarków (na przykład ze skóry, tkanin, tworzyw sztucznych), sklasyfikowanej w 15.12.Z,
- produkcji smartwatchy, sklasyfikowanej w 26.30.Z,
- produkcji pasków do zegarków z metali szlachetnych, sklasyfikowanej w 32.12.Z,
- produkcji pasków do zegarków z metali nieszlachetnych, sklasyfikowanej w 32.13.Z.

26.6 Produkcja urządzeń napromieniowujących, sprzętu elektromedycznego i elektroterapeutycznego

26.60.Z Produkcja urządzeń napromieniowujących, sprzętu elektromedycznego i elektroterapeutycznego

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję aparatury i lamp wykorzystujących promieniowanie alfa, beta, gamma, rentgenowskie lub inne promieniowanie (na przykład do zastosowań przemysłowych, medycznych, diagnostycznych, terapeutycznych, w badaniach, nauce),
- produkcję tomografów komputerowych (CT),
- produkcję tomografów emisji pozytonowej (PET),
- produkcję sprzętu do obrazowania metodą rezonansu magnetycznego (MRI),
- produkcję urządzeń do ultrasonografii,
- produkcję elektrokardiografów,
- produkcję elektromedycznego sprzętu endoskopowego,
- produkcję medycznego sprzętu laserowego,
- produkcję aparatury do sztucznego oddychania lub oddychania terapeutycznego,
- produkcję rozruszników serca,
- produkcję aparatów i protez słuchowych,
- produkcję urządzeń do napromieniowywania żywności i mleka.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji łóżek opalających, sklasyfikowanej w 27.90.Z.

26.7 Produkcja instrumentów optycznych, niezapisanych magnetycznych i optycznych nośników informacji oraz sprzętu fotograficznego

26.70.Z Produkcja instrumentów optycznych, niezapisanych magnetycznych i optycznych nośników informacji oraz sprzętu fotograficznego

Podklasa ta obejmuje produkcję przyrządów optycznych (na przykład lornetek, mikroskopów (z wyłączeniem mikroskopów elektronowych i protonowych), teleskopów, pryzmatów oraz produkcję soczewek (z wyłączeniem zastosowania okulistycznego)); pokrywanie lub szlifowanie soczewek (z wyłączeniem zastosowania okulistycznego), oprawianie soczewek (z wyłączeniem zastosowania okulistycznego) oraz produkcję sprzętu fotograficznego (na przykład aparatów fotograficznych i światłomierzy).

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję luster optycznych,
- produkcję wyposażenia do celowników optycznych broni palnej,
- produkcję optycznego sprzętu do określania położenia,
- produkcję optycznych przyrządów powiększających,
- produkcję precyzyjnych, optycznych narzędzi mechanicznych,
- produkcję optycznych komparatorów,
- produkcję kamer filmowych i aparatów fotograficznych cyfrowych,
- produkcję projektorów do filmów i slajdów,
- produkcję rzutników multimedialnych,
- produkcję optycznych urządzeń i przyrządów pomiarowych i kontrolnych (na przykład analizatorów gazu lub dymu, światłomierzy fotograficznych, dalmierzy),
- produkcję soczewek, optycznych mikroskopów, lornetek i teleskopów,
- produkcję soczewek obiektywowych do aparatów fotograficznych, projektorów lub powiększalników lub pomniejszalników fotograficznych,
- produkcję podzespołów laserowych,
- produkcję niezapisanych magnetycznych taśm audio i wideo,
- produkcję niezapisanych dysków optycznych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- reprodukcji zapisanych nośników informacji (nośników komputerowych, dźwięku, obrazu i tym podobnych), sklasyfikowanej w 18.20.Z,
- produkcji projektorów komputerowych, sklasyfikowanej w 26.20.Z,
- produkcji urządzeń dla studiów telewizyjnych oraz urządzeń nadawczych, w tym produkcji kamer telewizyjnych, sklasyfikowanej w 26.30.Z,
- produkcji kamer wideo użytku domowego, sklasyfikowanej w 26.40.Z,
- produkcji alarmów przeciwpożarowych, sklasyfikowanej w 26.51.Z,
- produkcji urządzeń kompletnych wykorzystujących elementy laserowe, sklasyfikowanej w odpowiedniej podklasie ze względu na rodzaj urządzenia (na przykład produkcji medycznego sprzętu laserowego, sklasyfikowanej w 26.60.Z),
- produkcji fotokopiarek, sklasyfikowanej w 28.23.Z,
- produkcji wyrobów okulistycznych, sklasyfikowanej w 32.50.B.

DZIAŁ 27 Produkcja urządzeń elektrycznych

Dział ten obejmuje:
- produkcję urządzeń wytwarzających energię elektryczną,
- produkcję aparatury rozdzielczej i sterowniczej energii elektrycznej,
- produkcję elektrycznego sprzętu oświetleniowego i sygnalizacyjnego,
- produkcję elektrycznego sprzętu gospodarstwa domowego.

Dział ten nie obejmuje:
- produkcji wyrobów elektronicznych, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 26.

27.1 Produkcja elektrycznych silników, prądnic, transformatorów, aparatury rozdzielczej i sterowniczej energii elektrycznej

Grupa ta obejmuje produkcję transformatorów prądu, rozdzielczych transformatorów elektrycznych i transformatorów specjalistycznych; silników elektrycznych, prądnic i zespołów prądotwórczych silnikowych.

27.11.Z Produkcja elektrycznych silników, prądnic i transformatorów

Podklasa ta obejmuje produkcję elektrycznych silników i transformatorów: prądu zmiennego (AC), prądu stałego (DC) i prądu przemiennego AC/DC.

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję silników elektrycznych, z wyłączeniem do pojazdów silnikowych,
- produkcję rozdzielczych transformatorów elektrycznych,
- produkcję transformatorów do spawania łukowego,
- produkcję stateczników lamp wyładowczych, w tym lamp wyładowczych rurowych (to jest transformatorów),
- produkcję podstacji transformatorowych do dystrybucji energii elektrycznej,
- produkcję regulatorów napięcia do przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej,
- produkcję falowników, prostowników i przekształtników,
- produkcję elektrycznych siłowników liniowych,
- produkcję zespołów prądnic będących źródłem napędu (z wyłączeniem turbozespołów),
- produkcję prądnic (z wyłączeniem alternatorów do ładowania akumulatorów w pojazdach silnikowych),
- produkcję zespołów prądotwórczych silnikowych (z wyłączeniem turbozespołów),
- przewijanie elektrycznych silników, prądnic i transformatorów,
- produkcję generatorów fotoelektrycznych (instalacji fotowoltaicznych), które mogą być wykorzystywane bezpośrednio do zasilania, na przykład silnika lub elektrolizera.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji elektronicznych transformatorów i przełączników, sklasyfikowanej w 26.11.Z,
- produkcji fotowoltaicznych ogniw, modułów i paneli, sklasyfikowanej w 26.11.Z,
- produkcji półprzewodnikowych urządzeń do ładowania akumulatorów, sklasyfikowanej w 27.90.Z,
- produkcji turbozespołów, sklasyfikowanej w 28.11.Z,
- produkcji silników elektrycznych do pojazdów silnikowych (z wyłączeniem motocykli), sklasyfikowanej w 29.10.A,
- produkcji silników rozruszników i prądnic do silników spalinowych, sklasyfikowanej w 29.31.Z.

27.12.Z Produkcja aparatury rozdzielczej i sterowniczej energii elektrycznej

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję wyłączników energii elektrycznej,

- produkcję ochronników przeciwprzepięciowych w celu wyrównywania napięcia,
- produkcję pulpitów sterowniczych (dla aparatury rozdzielczej energii elektrycznej),
- produkcję przekaźników elektrycznych,
- produkcję elementów elektrycznych tablic rozdzielczych,
- produkcję bezpieczników elektrycznych,
- produkcję aparatury elektrycznej do przełączania,
- produkcję wyłączników sieciowych (z wyłączeniem przycisków, łączników migowych, solenoidów, zapadek).

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji przyrządów kontrolnych i sterujących do urządzeń technicznych, sklasyfikowanej w 26.51.Z,
- produkcji zespołów prądotwórczych silnikowych (z wyłączeniem turbozespołów), sklasyfikowanej w 27.11.Z,
- produkcji przełączników do przewodów instalacji elektrycznej (na przykład przełączników naciskowych, przełączników migowych), sklasyfikowanej w 27.33.Z.

27.2 Produkcja baterii i akumulatorów

27.20.Z Produkcja baterii i akumulatorów

Podklasa ta obejmuje produkcję baterii i akumulatorów, nienadających jak i nadających się do ponownego ładowania.

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję ogniw i baterii galwanicznych:
 • ogniw zawierających dwutlenek manganu, dwutlenek rtęci, tlenek srebra i tym podobne,
- produkcję akumulatorów elektrycznych oraz części do nich:
 • separatorów, pojemników, pokryw,
- produkcję baterii akumulatorowych kwasowo-ołowiowych,
- produkcję baterii akumulatorowych niklowo-kadmowych,
- produkcję baterii akumulatorowych niklowo-metalowo-wodorkowych,
- produkcję baterii akumulatorowych litowych,
- produkcję baterii ogniw suchych,
- produkcję baterii ogniw mokrych,
- produkcję akumulatorów do pojazdów, rowerów dwukołowych i pozostałych rowerów,
- produkcję akumulatorowych systemów magazynowania energii.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji urządzeń do ładowania samochodów, sklasyfikowanej w 27.90.Z,
- instalowania systemów magazynowania energii elektrycznej przeznaczonej dla budynków, sklasyfikowanego w 43.21.Z.

27.3 Produkcja izolowanych przewodów i kabli oraz sprzętu instalacyjnego

Grupa ta obejmuje produkcję przewodzącego prąd i nieprzewodzącego prądu sprzętu instalacyjnego dla obwodów elektrycznych niezależnie od materiału, z którego jest wykonany.

Grupa ta obejmuje również izolowanie przewodów i produkcję kabli światłowodowych.

27.31.Z Produkcja kabli światłowodowych

Podklasa ta obejmuje produkcję kabli światłowodowych do transmisji danych lub transmisji obrazów na żywo, nawet wyposażonych w złącza.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji szklanych włókien lub nici, sklasyfikowanej w 23.14.Z,
- produkcji złączy do włókien optycznych, wiązek włókien optycznych lub kabli światłowodowych, sklasyfikowanej w 27.33.Z,
- instalowania kabli światłowodowych i pozostałych kabli w obiektach budowlanych, sklasyfikowanego w 43.21.Z.

27.32.Z Produkcja pozostałych elektronicznych i elektrycznych przewodów i kabli

Podklasa ta obejmuje produkcję izolowanych przewodów i kabli wykonanych ze stali, miedzi, aluminium.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji drutu, poprzez ciągnienie, sklasyfikowanej w 24.34.Z, 24.41.Z, 24.42.B, 24.43.Z, 24.44.Z, 24.45.Z,
- produkcji zespołów przewodów elektrycznych z izolowanym drutem i złączami, sklasyfikowanej w 27.90.Z,
- produkcji zespołów kabli, wiązek przewodów i podobnych zestawów kabli stosowanych w motoryzacji, sklasyfikowanej w 29.31.Z.

27.33.Z Produkcja sprzętu instalacyjnego

Podklasa ta obejmuje produkcję sprzętu instalacyjnego do obwodów elektrycznych, przewodzącego prąd i nieprzewodzącego prądu, niezależnie od materiału, z którego jest wykonany.

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję szyn zbiorczych, przewodników elektrycznych, z wyłączeniem stosowanych w aparaturze łączeniowej,
- produkcję przerywaczy ziemnozwarciowych obwodu (GFCI),
- produkcję opraw lamp,
- produkcję odgromników i cewek,
- produkcję przełączników do przewodów instalacji elektrycznej (na przykład przełączników naciskowych, wyłączników przyciskowych, przełączników migowych, zapadek),
- produkcję elektrycznych wtyków lub gniazd wtykowych,
- produkcję skrzynek i puszek do instalacji elektrycznej (na przykład dla

przyłączy, gniazdek wtykowych, przełączników),
- produkcję elektrycznych przyłączy i elementów instalacji,
- produkcję osprzętu instalacyjnego do słupów i elementów linii przesyłowych,
- produkcję osprzętu elektroenergetycznego prądu stałego z tworzyw sztucznych, w tym skrzynek przyłączeniowych, płyt czołowych i podobnych elementów oraz osłon przełączników.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji izolatorów ceramicznych, sklasyfikowanej w 23.43.Z.

27.4 Produkcja sprzętu oświetleniowego

27.40.Z Produkcja sprzętu oświetleniowego

Podklasa ta obejmuje produkcję żarówek i lamp oraz ich części i elementów (z wyłączeniem szklanych baniek do żarówek), produkcję opraw oświetleniowych (z wyłączeniem przewodów prądowych).

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję lamp, sprzętu oświetleniowego i żarówek (na przykład wyładowczych, żarowych, fluorescencyjnych, ultrafioletowych, na podczerwień, diod elektroluminescencyjnych (LED)),
- produkcję opraw oświetleniowych sufitowych i ściennych (na przykład żyrandoli),
- produkcję lamp stołowych lub podłogowych (to jest opraw oświetleniowych),
- produkcję lampek łańcuchowych,
- produkcję elektrycznego oświetlenia kominków,
- produkcję latarek,
- produkcję elektrycznych lamp przeciw insektom,
- produkcję latarni (na przykład karbidowych, elektrycznych, gazowych, benzynowych, naftowych),
- produkcję reflektorów punktowych,
- produkcję oświetlenia ulicznego (z wyłączeniem sygnalizacji świetlnej),
- produkcję sprzętu oświetleniowego dla środków transportu (na przykład dla pojazdów silnikowych, samolotów, łodzi),
- produkcję solarnego sprzętu oświetleniowego.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji wyrobów szklanych i części ze szkła dla sprzętu oświetleniowego, sklasyfikowanej w 23.15.Z,
- produkcji diod elektroluminescencyjnych (LED), sklasyfikowanej w 26.11.Z,
- produkcji sprzętu instalacyjnego dla sprzętu oświetleniowego, przewodzącego prąd i nieprzewodzącego prądu, sklasyfikowanej w 27.33.Z,
- produkcji wentylatorów sufitowych lub łazienkowych, połączonych ze sprzętem oświetleniowym, sklasyfikowanej w 27.51.Z,
- produkcji elektrycznego wyposażenia sygnalizacyjnego (na przykład urządzeń sygnalizacji świetlnej i regulacji ruchu pieszych), sklasyfikowanej w 27.90.Z,

- produkcji znaków podświetlanych, sklasyfikowanej w 27.90.Z.

27.5 Produkcja sprzętu gospodarstwa domowego

Grupa ta obejmuje:
- produkcję małych urządzeń elektrycznych i elektrycznego sprzętu gospodarstwa domowego, takiego jak: wentylatory, odkurzacze, elektryczne froterki, urządzenia do gotowania, pralki, lodówki, zamrażarki stojące i skrzyniowe oraz produkcję pozostałych elektrycznych i nieelektrycznych urządzeń gospodarstwa domowego (na przykład zmywarek, podgrzewaczy wody, rozdrabniaczy odpadków),
- produkcję urządzeń, które zasilane są elektrycznością, gazem lub innym źródłem zasilania.

27.51.Z Produkcja elektrycznego sprzętu gospodarstwa domowego

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję elektrycznego sprzętu gospodarstwa domowego:
 • lodówek, chłodziarek,
 • zamrażarek,
 • zmywarek do naczyń,
 • pralek i suszarek,
 • odkurzaczy,
 • froterek do podłóg,
 • urządzeń do rozdrabniania odpadków,
 • młynków, mikserów, blenderów, sokowirówek,
 • otwieraczy do konserw,
 • elektrycznych maszynek do golenia i szczoteczek do zębów oraz innych urządzeń do higieny osobistej,
 • ostrzałek do noży,
 • okapów wentylacyjnych lub recyrkulacyjnych,
- produkcję urządzeń elektrotermicznych gospodarstwa domowego:
 • elektrycznych podgrzewaczy wody,
 • koców elektrycznych,
 • elektrycznych suszarek do włosów, grzebieni, szczotek, lokówek,
 • elektrycznych żelazek do prasowania,
 • przenośnych grzejników i wentylatorów domowych,
 • piekarników elektrycznych,
 • kuchenek mikrofalowych,
 • kuchenek i płyt grzewczych,
 • tosterów,
 • ekspresów do kawy i herbaty,
 • patelni, opiekaczy, grillów,
 • elektrycznych rezystorów grzejnych i tym podobnych,
 • wentylatorów stołowych, podłogowych, ściennych, okiennych, sufitowych lub dachowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji nieelektrycznych nagrzewnic powietrza, sklasyfikowanej w 27.52.Z,
- produkcji przemysłowych chłodziarek i zamrażarek, pokojowych

klimatyzatorów, wentylatorów strychowych, grzejników zamontowanych na stałe, przemysłowych wentylatorów i wentylatorów wyciągowych; produkcji przemysłowych urządzeń: kuchennych, do prania na sucho, suszenia i prasowania, odkurzaczy, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 28,
- produkcji stałych urządzeń grzewczych centralnego ogrzewania, sklasyfikowanej w 28.21.Z,
- produkcji maszyn do szycia do użytku domowego, sklasyfikowanej w 28.94.Z,
- instalowania systemów centralnego odkurzania, sklasyfikowanego w 43.24.Z.

27.52.Z Produkcja nieelektrycznego sprzętu gospodarstwa domowego

Podklasa ta obejmuje produkcję nieelektrycznego sprzętu gospodarstwa domowego do gotowania i ogrzewania nieelektrycznych nagrzewnic powietrza, kuchni, rusztów, pieców, podgrzewaczy wody, urządzeń do gotowania, podgrzewaczy płytowych, rożnów.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji kotłów centralnego ogrzewania i solarnych podgrzewaczy wody, sklasyfikowanej w 28.21.Z.

27.9 Produkcja pozostałego sprzętu elektrycznego

27.90.Z Produkcja pozostałego sprzętu elektrycznego

Podklasa ta obejmuje produkcję różnego sprzętu elektrycznego innego niż silniki, prądnice, transformatory, baterie i akumulatory, przewody i sprzęt instalacyjny, sprzęt oświetleniowy oraz sprzęt gospodarstwa domowego.
Podklasa ta obejmuje:
- produkcję półprzewodnikowych urządzeń do ładowania akumulatorów,
- produkcję elektrycznych urządzeń do otwierania i zamykania drzwi,
- produkcję dzwonków elektrycznych,
- produkcję przedłużaczy elektrycznych wykonanych z przewodu izolowanego,
- produkcję ultradźwiękowych urządzeń czyszczących (z wyłączeniem laboratoryjnych i dentystycznych),
- produkcję łóżek opalających,
- produkcję ogniw paliwowych, regulowanych i nieregulowanych zasilaczy elektrycznych,
- produkcję zasilaczy awaryjnych (UPS),
- produkcję ochronników przeciwprzepięciowych (z wyłączeniem ochronników przeciwprzepięciowych dla wyrównywania napięcia),
- produkcję przewodów przyłączeniowych do urządzeń oraz pozostałych zespołów przewodów elektrycznych z izolowanym drutem i złączami,
- produkcję elektrod węglowych i grafitowych, styków i pozostałych elektrycznych wyrobów węglowych i grafitowych,
- produkcję akceleratorów cząstek,
- produkcję elektrycznych kondensatorów, rezystorów i podobnych komponentów,

- produkcję elektromagnesów,
- produkcję syren sygnalizacyjnych,
- produkcję elektronicznych tablic,
- produkcję znaków podświetlanych,
- produkcję elektrycznego wyposażenia sygnalizacyjnego (na przykład urządzeń sygnalizacji świetlnej i regulacji ruchu pieszych),
- produkcję elektrycznych izolatorów (z wyłączeniem szklanych i ceramicznych),
- produkcję elektrycznych narzędzi do spawania i lutowania, w tym narzędzi do lutowania ręcznego,
- produkcję maszyn do powlekania galwanicznego,
- produkcję ładowarek pokładowych do pojazdów silnikowych,
- produkcję kabli zmontowanych razem, wyposażonych w złącza,
- produkcję urządzeń do ładowania samochodów.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji izolatorów elektrycznych ze szkła, sklasyfikowanej w 23.15.Z,
- produkcji izolatorów elektrycznych z ceramiki, sklasyfikowanej w 23.43.Z,
- produkcji włókien węglowych i grafitowych oraz wyrobów z nich (z wyłączeniem elektrod i osprzętu elektrycznego), sklasyfikowanej w 23.99.Z,
- produkcji prostowników elektronicznych, układów scalonych do regulacji napięcia, układów scalonych do przetwarzania mocy, kondensatorów elektronicznych, rezystorów i podobnych urządzeń, sklasyfikowanej w 26.11.Z,
- produkcji ogniw, modułów i paneli fotowoltaicznych, sklasyfikowanej w 26.11.Z,
- produkcji transformatorów, silników, prądnic, aparatury łącznikowej, przekaźników i przemysłowych elementów sterujących, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 27.1,
- produkcji ochronników przeciwprzepięciowych dla wyrównywania napięcia, sklasyfikowanej w 27.11.Z,
- produkcji baterii, akumulatorów, sklasyfikowanej w 27.20.Z,
- produkcji przewodów energetycznych i komunikacyjnych, przewodów prądowych i nieprzewodzących prądu, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 27.3,
- produkcji sprzętu oświetleniowego, sklasyfikowanej w 27.40.Z,
- produkcji sprzętu gospodarstwa domowego, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 27.5,
- produkcji nieelektrycznego sprzętu do spawania i lutowania, sklasyfikowanej w 28.29.Z,
- produkcji wyposażenia elektrycznego do pojazdów silnikowych (na przykład prądnic, alternatorów, świec zapłonowych, izolowanych zestawów przewodów do układu zapłonowego, elektrycznych systemów otwierania okien i drzwi, regulatorów napięcia prądu), sklasyfikowanej w 29.31.Z,
- produkcji modułów falowników i ogniw paliwowych do samochodów, sklasyfikowanej w 29.31.Z.

DZIAŁ 28 Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana

Dział ten obejmuje:
- produkcję maszyn i urządzeń, samodzielnie wykonujących czynności mechaniczne lub termiczne na dowolnym materiale lub wykonujących czynności, takie jak: chwytanie, rozpylanie, ważenie lub pakowanie, w tym produkcję elementów mechanicznych do nich oraz produkcję specjalistycznych części zamiennych,
- produkcję urządzeń przytwierdzonych na stałe, ruchomych lub przenośnych wykorzystywanych w przemyśle, budownictwie, inżynierii lądowej, rolnictwie lub gospodarstwach domowych,
- produkcję specjalistycznych urządzeń do transportu wewnętrznego pasażerów lub towarów,
- produkcję pozostałych maszyn i urządzeń specjalnego przeznaczenia, gdzie indziej niesklasyfikowanych, bez względu na to czy są one wykorzystywane w procesach produkcyjnych czy nie, na przykład urządzeń stosowanych w parkach rozrywki, kręgielniach i tym podobnych.

Dział ten rozróżnia produkcję maszyn specjalnego przeznaczenia, czyli maszyn do wyłącznego użytku w określonej działalności oraz maszyn do celów ogólnych.

Dział ten nie obejmuje:
- produkcji wyrobów metalowych ogólnego przeznaczenia, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 25,
- produkcji aparatów i urządzeń kontrolnych, urządzeń informatycznych, instrumentów pomiarowych i kontrolnych, aparatury do dystrybucji i kontroli energii elektrycznej, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działów 26 i 27,
- produkcji pojazdów silnikowych ogólnego przeznaczenia, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 29.

28.1 Produkcja maszyn ogólnego przeznaczenia

28.11.Z Produkcja silników i turbin, z wyłączeniem silników lotniczych, samochodowych i motocyklowych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję silników spalinowych tłokowych (z wyłączeniem lotniczych, motocyklowych i do pojazdów samochodowych):
  • silników do jednostek pływających,
  • silników kolejowych,
- produkcję części nadających się do stosowania wyłącznie lub głównie w silnikach spalinowych (na przykład tłoków, pierścieni tłokowych, gaźników i tym podobnych, z wyłączeniem do pojazdów silnikowych),
- produkcję zaworów wlotowych i wylotowych, do silników spalinowych,
- produkcję turbin i części do nich:
  • turbin na parę wodną i turbin na inne rodzaje pary,
  • turbin hydraulicznych, kół wodnych i regulatorów do nich,
  • turbin wiatrowych i młynów,
  • turbin gazowych, z wyłączeniem silników turboodrzutowych i

turbośmigłowych do napędu statków powietrznych,
- produkcję zespołów turbinowo-kotłowych,
- produkcję turbozespołów, składających się z turbiny i prądnicy zmontowanych razem,
- produkcję silników stosowanych w przemyśle,
- remonty fabryczne silników do jednostek pływających.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji prądnic elektrycznych i zespołów prądnic będących źródłem napędu (z wyłączeniem turbozespołów), sklasyfikowanej w 27.11.Z,
- produkcji sprzętu elektrycznego i elektrycznych elementów silników spalinowych, sklasyfikowanej w 27.90.Z,
- produkcji części silników spalinowych do pojazdów silnikowych, sklasyfikowanej w 29.10.A,
- produkcji elektrycznego wyposażenia i elementów silników spalinowych tłokowych do pojazdów silnikowych, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 29.3,
- produkcji tłoków, pierścieni tłokowych i gaźników do pojazdów silnikowych (z wyłączeniem motocykli), sklasyfikowanej w 29.32.Z,
- produkcji silników spalinowych tłokowych do statków powietrznych, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 30.3,
- produkcji silników lotniczych turboodrzutowych i turbośmigłowych, sklasyfikowanej w 30.31.Z, 30.32.Z,
- produkcji silników napędowych, tłoków, pierścieni tłokowych i gaźników do motocykli, sklasyfikowanej w 30.91.Z.

28.12.Z Produkcja sprzętu i wyposażenia do napędu hydraulicznego i pneumatycznego

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję hydraulicznych i pneumatycznych silników, siłowników, cylindrów i zaworów,
- produkcję hydraulicznych układów napędowych i siłowych,
- produkcję wyposażenia do przekładni hydraulicznych lub hydrostatycznych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji hydraulicznych lub pneumatycznych rur, przewodów i węży, z gumy, sklasyfikowanej w 22.12.Z,
- produkcji hydraulicznych lub pneumatycznych rur, przewodów i węży, z tworzyw sztucznych, sklasyfikowanej w 22.21.Z,
- produkcji sprężarek, sklasyfikowanej w 28.13.Z,
- produkcji pomp innych niż do hydraulicznych układów napędowych i siłowych, sklasyfikowanej w 28.13.Z,
- produkcji zaworów do układów napędowych innych niż hydrauliczne, sklasyfikowanej w 28.14.Z,
- produkcji urządzeń do przenoszenia napędu mechanicznego, sklasyfikowanej w 28.15.Z.

28.13.Z Produkcja pozostałych pomp i sprężarek

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję pomp powietrznych lub próżniowych, sprężarek powietrznych lub sprężarek wykorzystujących inne gazy,
- produkcję pomp do cieczy, nawet wyposażonych w urządzenia pomiarowe,
- produkcję pomp do silników spalinowych (na przykład pomp olejowych, wodnych i paliwowych do pojazdów silnikowych),
- produkcję pomp ręcznych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji pomp do hydraulicznych układów napędowych i siłowych, sklasyfikowanej w 28.12.Z.

28.14.Z Produkcja pozostałych kurków i zaworów

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję kurków i zaworów przemysłowych, w tym zaworów regulacyjnych i kurków wlotowych,
- produkcję kurków i zaworów urządzeń sanitarnych,
- produkcję kurków i zaworów do grzejników centralnego ogrzewania.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji zaworów z nieutwardzonej wulkanizowanej gumy, szkła lub materiałów ceramicznych, sklasyfikowanej w 22.12.Z, 23.15.Z, 23.44.Z,
- produkcji zaworów wlotowych i wylotowych do silników spalinowych, sklasyfikowanej w 28.11.Z,
- produkcji zaworów do przekładni hydraulicznych lub pneumatycznych oraz do urządzeń stosowanych w układach pneumatycznych, sklasyfikowanej w 28.12.Z.

28.15.Z Produkcja łożysk, kół zębatych, przekładni zębatych i elementów napędowych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję łożysk tocznych i części do nich,
- produkcję urządzeń do przenoszenia napędu mechanicznego, na przykład:
  • wałów napędowych (w tym wałów krzywkowych i wałów wykorbionych) oraz korb,
  • obudów łożysk i łożysk ślizgowych,
- produkcję kół zębatych, przekładni zębatych, skrzyń przekładniowych i pozostałych układów zmieniających prędkość,
- produkcję sprzęgieł i elementów łączących wały,
- produkcję kół zamachowych i kół pasowych,
- produkcję łańcuchów przegubowych,
- produkcję łańcuchów przenoszenia napędu.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji pozostałych łańcuchów, sklasyfikowanej w 25.93.Z,
- produkcji wyposażenia do przekładni hydraulicznych lub hydrostatycznych, sklasyfikowanej w 28.12.Z,

- produkcji sprzęgieł elektromagnetycznych, do pojazdów silnikowych, sklasyfikowanej w 29.31.Z,
- produkcji kół zębatych, skrzyń biegów (przekładniowych) i ich części, do pojazdów silnikowych (z wyłączeniem motocykli), sklasyfikowanej w 29.32.Z,
- produkcji podzespołów urządzeń do przenoszenia napędu, które nadają się do stosowania wyłącznie lub głównie w pojazdach silnikowych lub statkach powietrznych, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działów 29 i 30.

28.2 Produkcja pozostałych maszyn ogólnego przeznaczenia

28.21.Z Produkcja pieców, palenisk i stałych urządzeń grzewczych dla gospodarstw domowych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję pieców elektrycznych i pozostałych pieców przemysłowych i laboratoryjnych oraz pieców do spopielania,
- produkcję palników piecowych,
- produkcję kotłów centralnego ogrzewania, solarnych podgrzewaczy wody i podobnych urządzeń,
- produkcję urządzeń chłodniczych i wentylacyjnych użytku domowego,
- produkcję mechanicznych podajników, rusztów, urządzeń do usuwania popiołu i tym podobnych,
- produkcję zasadniczo nieodwracalnych pomp ciepła (działających tylko w jednym kierunku), wykorzystywanych głównie do ogrzewania pomieszczeń lub do dostarczania ciepłej wody użytkowej.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji elektrycznych piekarników użytku domowego, sklasyfikowanej w 27.51.Z,
- produkcji wentylatorów stołowych, podłogowych, ściennych, okiennych, sufitowych lub dachowych, sklasyfikowanej w 27.51.Z,
- produkcji suszarek do produktów rolniczych, sklasyfikowanej w 28.93.Z,
- produkcji pieców piekarniczych, sklasyfikowanej w 28.93.Z,
- produkcji suszarek do drewna, masy papierniczej, papieru lub tektury, sklasyfikowanej w 28.99.Z,
- produkcji sterylizatorów medycznych, chirurgicznych lub laboratoryjnych, sklasyfikowanej w 32.50.B,
- produkcji dentystycznych pieców laboratoryjnych, sklasyfikowanej w 32.50.A.

28.22.Z Produkcja urządzeń podnośnikowych i przeładunkowych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję maszyn i urządzeń dźwigowych, do przenoszenia, załadowczych lub rozładowczych, napędzanych ręcznie lub mechanicznie, na przykład:
  • wielokrążków i wciągników, wciągarek, przyciągarek i podnośników,
  • żurawi, dźwignic, bramownic drogowych, wozów okraczających podsiębiernych,
  • wózków transportu wewnętrznego, nawet wyposażonych w urządzenia podnoszące lub przenoszące, w rodzaju stosowanych w zakładach

przemysłowych (w tym wózków ręcznych i taczek),
• mechanicznych manipulatorów i robotów przemysłowych, przeznaczonych specjalnie do podnoszenia, chwytania, ładowania lub rozładowywania,
• bezzałogowych i zrobotyzowanych wózków widłowych oraz urządzeń do załadunku/rozładunku palet,
- produkcję przenośników, kolejek linowych i tym podobnych,
- produkcję wind, schodów ruchomych i chodników ruchomych,
- produkcję części nadających się do użytku wyłącznie lub głównie z urządzeniami podnośnikowymi i przeładunkowymi,
- produkcję automatycznych urządzeń podnośnikowych i przeładunkowych w rodzaju stosowanych w magazynach.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji maszyn dla rolnictwa wertykalnego, sklasyfikowanej w 28.30.Z,
- produkcji przenośników i podnośników, stosowanych pod ziemią, pracujących w trybie ciągłym, sklasyfikowanej w 28.92.Z,
- produkcji mechanicznych koparek, czerparek i ładowarek łopatowych, sklasyfikowanej w 28.92.Z,
- produkcji robotów przemysłowych do różnych zastosowań, sklasyfikowanej w 28.99.Z,
- produkcji dźwigów samochodowych, dźwigów pływających i dźwigów kolejowych, sklasyfikowanej w 29.10.E, 30.11.Z, 30.20.Z,
- instalowania wind i schodów ruchomych, sklasyfikowanego w 43.24.Z.

28.23.Z Produkcja maszyn i sprzętu biurowego, z wyłączeniem komputerów i urządzeń peryferyjnych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję maszyn liczących,
- produkcję kas rejestrujących (fiskalnych),
- produkcję kalkulatorów,
- produkcję liczników pocztowych, maszyn do obsługi poczty (maszyn do kopertowania, zaklejania i adresowania; maszyn do otwierania, sortowania, skanowania; maszyn do frankowania),
- produkcję maszyn do pisania i maszyn stenograficznych,
- produkcję urządzeń do bindowania typu biurowego (to jest oprawiania z wykorzystaniem tworzywa sztucznego lub taśmy),
- produkcję maszyn do sortowania, liczenia i pakowania monet,
- produkcję urządzeń do ostrzenia ołówków,
- produkcję zszywaczy biurowych i urządzeń do rozszywania,
- produkcję urządzeń do głosowania,
- produkcję urządzeń dozujących taśmę,
- produkcję dziurkaczy,
- produkcję fotokopiarek,
- produkcję czarnych tablic; białych tablic i tablic z powierzchniami do pisania lub rysowania markerem,
- produkcję dyktafonów.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji temperówek do ołówków, sklasyfikowanej w 25.61.Z,

- produkcji komputerów i urządzeń peryferyjnych, sklasyfikowanej w 26.20.Z.

28.24.Z Produkcja narzędzi ręcznych mechanicznych

Podklasa ta obejmuje produkcję narzędzi ręcznych z samodzielnym silnikiem elektrycznym lub nieelektrycznym lub napędem pneumatycznym, na przykład:
- pił tarczowych i pił o ruchu posuwisto-zwrotnym,
- pił łańcuchowych,
- wiertarek, w tym wiertarek udarowych,
- mechanicznych szlifierek ręcznych,
- gwoździarek pneumatycznych,
- polerek,
- frezarek,
- szlifierek,
- zszywaczy,
- pneumatycznych młotów nitowniczych,
- strugarek,
- sekatorów i nożyc,
- kluczy udarowych,
- narzędzi do przybijania gwoździ uruchamianych prochem strzelniczym.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji narzędzi ręcznych oraz zamiennych elementów wchodzących w skład narzędzi ręcznych, nawet z napędem mechanicznym oraz do obrabiarek, sklasyfikowanej w 25.63.Z,
- produkcji elektrycznych narzędzi ręcznych do spawania i lutowania, sklasyfikowanej w 27.90.Z.

28.25.Z Produkcja przemysłowych urządzeń chłodniczych, wentylacyjnych i klimatyzacyjnych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję przemysłowych urządzeń chłodniczych i zamrażających,
- produkcję urządzeń klimatyzacyjnych, z wyłączeniem do pojazdów silnikowych,
- produkcję wentylatorów nieprzeznaczonych dla gospodarstw domowych,
- produkcję wymienników ciepła,
- produkcję urządzeń do skraplania powietrza lub innych gazów,
- produkcję wentylatorów (na przykład dachowych, szczytowych i tym podobnych),
- produkcję parowników i skraplaczy nieprzeznaczonych do chłodziarek dla gospodarstw domowych,
- produkcję odwracalnych pomp ciepła z wentylatorem silnikowym oraz urządzeniami do zmiany temperatury i wilgotności powietrza.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji chłodziarek i zamrażarek oraz wentylatorów dla gospodarstw domowych, sklasyfikowanej w 27.51.Z,

- produkcji urządzeń chłodniczych do użytku domowego, sklasyfikowanej w 28.21.Z,
- produkcji klimatyzatorów do pojazdów silnikowych, sklasyfikowanej w 29.32.Z.

28.29.Z Produkcja pozostałych maszyn ogólnego przeznaczenia, gdzie indziej niesklasyfikowana

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję urządzeń do ważenia (z wyłączeniem czułych wag laboratoryjnych), w tym maszyn do liczenia lub kontroli przez ważenie (na przykład wag domowych i sklepowych, wag platformowych, wag do ciągłego ważenia, wag pomostowych, odważników),
- produkcję maszyn i aparatury filtrującej i oczyszczającej ciecze (na przykład olej, paliwo),
- produkcję urządzeń do rozrzucania, rozpraszania i rozpylania cieczy lub proszków:
  • pistoletów natryskowych, gaśnic, maszyn do oczyszczania strumieniem piasku, urządzeń do czyszczenia strumieniem pary i tym podobnych,
- produkcję urządzeń do pakowania lub owijania towarów,
  • urządzeń napełniających, zamykających, kapslujących lub etykietujących i tym podobnych,
- produkcję maszyn czyszczących (w tym zmywarek do naczyń) nieprzeznaczonych dla gospodarstw domowych,
- produkcję maszyn do mycia i suszenia butelek oraz do gazowania napojów,
- produkcję urządzeń destylacyjnych i rektyfikacyjnych dla rafinerii ropy naftowej, przemysłu chemicznego, przemysłu produkującego napoje i tym podobnych,
- produkcję gazogeneratorów,
- produkcję maszyn do kalandrowania, walcowania oraz walców do tych maszyn, z wyłączeniem do metalu i szkła,
- produkcję wirówek, w tym suszarek odśrodkowych (z wyłączeniem wirówek do mleka, wirówkowych suszarek do odzieży / suszarek bębnowych oraz wirówek w rodzaju stosowanych w laboratoriach),
- produkcję uszczelek i podobnych przekładek z blachy łączonej z innym materiałem lub z dwoma lub więcej warstwami metalu,
- produkcję automatów do sprzedaży różnych towarów,
- produkcję poziomic, taśm mierniczych i podobnych narzędzi ręcznych, narzędzi precyzyjnych obsługiwanych przez operatora, z wyłączeniem optycznych,
- produkcję nieelektrycznego sprzętu do spawania i lutowania,
- produkcję chłodni kominowych i podobnych do bezpośredniego chłodzenia wody obiegowej.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji uszczelek z gumy, sklasyfikowanej w 22.12.Z,
- produkcji czułych wag w rodzaju stosowanych w laboratoriach, sklasyfikowanej w 26.51.Z,
- produkcji chłodziarek i zamrażarek oraz wentylatorów dla gospodarstw domowych, sklasyfikowanej w 27.51.Z,

- produkcji elektrycznych narzędzi do spawania i lutowania, sklasyfikowanej w 27.90.Z,
- produkcji opryskiwaczy stosowanych w rolnictwie, sklasyfikowanej 28.30.Z,
- produkcji urządzeń do walcowania metalu lub szkła oraz walców do tych urządzeń, sklasyfikowanej w 28.91.Z, 28.99.Z,
- produkcji suszarek do produktów rolniczych, sklasyfikowanej w 28.93.Z,
- produkcji maszyn do filtrowania lub oczyszczania żywności i napojów, sklasyfikowanej w 28.93.Z,
- produkcji wirówek do mleka, sklasyfikowanej w 28.93.Z,
- produkcji przemysłowych suszarek do odzieży / suszarek bębnowych, sklasyfikowanej w 28.94.Z,
- produkcji maszyn do drukowania na tkaninach, sklasyfikowanej 28.94.Z,
- produkcji wirówek w rodzaju stosowanych w laboratoriach, sklasyfikowanej 32.50.B.

28.3 Produkcja maszyn dla rolnictwa i leśnictwa

28.30.Z Produkcja maszyn dla rolnictwa i leśnictwa

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję ciągników używanych w rolnictwie lub leśnictwie,
- produkcję ciągników gąsienicowych,
- produkcję ciągników jednoosiowych (sterowanych przez pieszego),
- produkcję kosiarek, w tym kosiarek do trawy,
- produkcję samozaładowczych i samowyładowczych przyczep i naczep rolniczych,
- produkcję maszyn rolniczych do uprawiania gleby, nawożenia i uprawy roślin, na przykład:
  • pługów, roztrząsaczy obornika, siewników, bron i tym podobnych,
- produkcję maszyn do zbioru i omłotu płodów rolnych, na przykład:
  • kombajnów, młockarni, sortowników i tym podobnych,
- produkcję dojarek,
- produkcję opryskiwaczy stosowanych w rolnictwie lub ogrodnictwie,
- produkcję różnych maszyn i urządzeń rolniczych, na przykład:
  • maszyn wykorzystywanych przy chowie i hodowli drobiu, w pszczelarstwie, przy produkcji pasz i tym podobnych,
  • urządzeń do czyszczenia, sortowania lub klasyfikowania jaj, owoców i tym podobnych,
- produkcję maszyn i urządzeń do przygotowania i pielęgnowania gleby, sadzenia i siewu nasion,
- produkcję urządzeń i maszyn do pielęgnowania upraw i ochrony lasu,
- produkcję maszyn i urządzeń do pozyskiwania i zrywki drewna,
- produkcję maszyn dla rolnictwa wertykalnego.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji narzędzi ręcznych, innych niż mechaniczne, stosowanych w rolnictwie, ogrodnictwie lub leśnictwie, sklasyfikowanej w 25.63.Z,
- produkcji przenośników stosowanych w rolnictwie, sklasyfikowanej w 28.22.Z,
- produkcji narzędzi ręcznych mechanicznych, sklasyfikowanej w 28.24.Z,

- produkcji maszyn do robót ziemnych, sklasyfikowanej w 28.92.Z,
- produkcji wirówek do mleka, produkcji maszyn do czyszczenia, sortowania, klasyfikowania nasion, ziarna lub suszonych roślin strączkowych, sklasyfikowanej w 28.93.Z,
- produkcji ciągników drogowych z możliwością dołączania naczep, sklasyfikowanej w 29.10.D,
- produkcji przyczep i naczep do celów innych niż rolnicze, sklasyfikowanej w 29.20.Z.

28.4 Produkcja maszyn do formowania metalu i narzędzi mechanicznych

Grupa ta obejmuje produkcję obrabiarek do obróbki metalu lub innych materiałów (na przykład drewna, kości, kamienia, ebonitu, twardych tworzyw sztucznych, szkła na zimno i tym podobnych), w tym maszyn i narzędzi pracujących w oparciu o wiązkę laserową, fale ultradźwiękowe, łuk plazmowy lub impulsy magnetyczne.

28.41.Z Produkcja maszyn do formowania metalu i obrabiarek do metalu

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję obrabiarek do obróbki metalu, w tym obrabiarek pracujących w oparciu o wiązkę laserową, fale ultradźwiękowe, łuk plazmowy, impulsy magnetyczne i tym podobne,
- produkcję obrabiarek do obróbki metalu: do toczenia, wiercenia, wytaczania, frezowania lub gwintowania,
- produkcję obrabiarek do usuwania zadziorów, ostrzenia, szlifowania, gładzenia, docierania, polerowania lub innej obróbki wykańczającej powierzchnie metali lub cermetali za pomocą kamieni szlifierskich, materiałów ściernych lub produktów do polerowania,
- produkcję centrów obróbkowych i maszyn wielostanowiskowych do obróbki metalu,
- produkcję obrabiarek do strugania wzdłużnego, strugania poprzecznego, dłutowania, przeciągania, do nacinania, szlifowania lub obróbki wykańczającej uzębień, do piłowania, obcinania lub przecinania oraz pozostałych obrabiarek działających przez skrawanie metalu, cermetali,
- produkcję urządzeń do tłoczenia lub prasowania metali,
- produkcję dziurkarek, pras hydraulicznych, hamulców hydraulicznych, młotów spadowych, kuźniarek i tym podobnych,
- produkcję ciągarek, walcarek do gwintów lub maszyn do obróbki drutu,
- produkcję pilnikarek, niciarek, krajarek blach metalowych.

Podklasa nie obejmuje:
- produkcji narzędzi wymiennych do obrabiarek, sklasyfikowanej w 25.63.Z,
- produkcji elektrycznych narzędzi do lutowania i spawania, sklasyfikowanej w 27.90.Z,
- produkcji maszyn do wytwarzania przyrostowego, sklasyfikowanej w 28.97.Z.

28.42.Z Produkcja pozostałych narzędzi mechanicznych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję obrabiarek do obróbki drewna, korka, kości, kamienia, ebonitu, twardych tworzyw sztucznych, materiałów ceramicznych, betonu, szkła na zimno lub podobnych twardych materiałów niemetalowych,
- produkcję uchwytów przedmiotów obrabianych do obrabiarek,
- produkcję podzielnic i pozostałych urządzeń specjalnych do obrabiarek,
- produkcję stacjonarnych maszyn do wbijania gwoździ, do łączenia klamrami, klejenia lub innego łączenia drewna, korka, kości, ebonitu lub twardych tworzyw sztucznych i tym podobnych materiałów,
- produkcję stacjonarnych wiertarek obrotowych lub obrotowo-udarowych i tym podobnych,
- produkcję pras służących do wytwarzania płyt wiórowych i podobnych,
- produkcję wymiennych części i akcesoriów do obrabiarek mieszczących się w tej podklasie.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji narzędzi wymiennych do obrabiarek (na przykład wierteł, przebijaków, narzynek, gwintowników, frezów, noży tokarskich, brzeszczotów pił, noży do krojenia), sklasyfikowanej w 25.63.Z,
- produkcji elektrycznych lutownic ręcznych, w tym pistoletowych, sklasyfikowanej w 27.90.Z,
- produkcji mechanicznych narzędzi ręcznych, sklasyfikowanej w 28.24.Z,
- produkcji pilnikarek, niciarek, krajarek blach metalowych, sklasyfikowanej w 28.41.Z,
- produkcji maszyn i urządzeń stosowanych w walcowniach lub odlewniach metali, sklasyfikowanej w 28.91.Z,
- produkcji maszyn dla górnictwa i do wydobywania, sklasyfikowanej w 28.92.Z,
- produkcji maszyn do wytwarzania przyrostowego, sklasyfikowanej w 28.97.Z.

28.9 Produkcja pozostałych maszyn specjalnego przeznaczenia

Grupa ta obejmuje produkcję specjalistycznych maszyn i urządzeń, które są stosowane między innymi w procesach produkcyjnych (na przykład maszyn do produkcji żywności, tekstyliów), a także pozaprodukcyjnych (na przykład maszyn i urządzeń startowych do statków powietrznych lub wyposażenia parków rozrywki).

28.91.Z Produkcja maszyn dla metalurgii

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję maszyn i urządzeń do obróbki metali na gorąco (na przykład konwertorów, urządzeń do odlewania, wlewnic, kadzi i maszyn odlewniczych w rodzaju stosowanych w metalurgii lub w odlewniach metali),
- produkcję walcarek do metali i walców do tych walcarek.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji skrzynek formierskich i form (z wyłączeniem wlewnic),

sklasyfikowanej w 25.63.Z,
- produkcji ciągarek, sklasyfikowanej w 28.41.Z,
- produkcji maszyn do wykonywania form odlewniczych, sklasyfikowanej w 28.99.Z.

28.92.Z Produkcja maszyn dla górnictwa i do wydobywania oraz budownictwa

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję przenośników i podnośników towarów i materiałów, stosowanych pod ziemią, pracujących w trybie ciągłym,
- produkcję maszyn do wybierania, wiercenia, maszyn do drążenia w ziemi lub wydobywania minerałów i rud, wrębiarek do węgla lub skał i maszyn do drążenia tuneli,
- produkcję maszyn do obróbki minerałów poprzez klasyfikowanie, przesiewanie, sortowanie, separowanie, płukanie, przemywanie, zgniatanie, kruszenie, mielenie, mieszanie lub ugniatanie ziemi, kamieni, rud lub pozostałych substancji mineralnych, w postaci stałej (w tym proszku lub pasty),
- produkcję betoniarek i mieszarek do zapraw,
- produkcję maszyn do robót ziemnych:
 • spycharek czołowych, spycharek skośnych, równiarek, zgarniarek, niwelatorów, koparek, ładowarek i tym podobnych,
- produkcję kafarów, maszyn do wyciągania pali, rozprowadzania zapraw i mas bitumicznych, maszyn do układania nawierzchni betonowych i tym podobnych,
- produkcję maszyn do mieszania substancji mineralnych z bitumami,
- produkcję koparek gąsienicowych,
- produkcję lemieszy do spycharek czołowych lub skośnych,
- produkcję wywrotek terenowych,
- produkcję pługów odśnieżających i dmuchaw śniegowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji urządzeń podnośnikowych i przeładunkowych, sklasyfikowanej w 28.22.Z,
- produkcji ciągników, sklasyfikowanej w 28.30.Z, 29.10.D,
- produkcji obrabiarek do obróbki kamieni, w tym urządzeń do cięcia i czyszczenia kamieni, sklasyfikowanej w 28.42.Z,
- produkcji betoniarek samochodowych, sklasyfikowanej w 29.20.Z.

28.93.Z Produkcja maszyn stosowanych w przetwórstwie żywności, tytoniu i produkcji napojów

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję suszarek do produktów rolniczych,
- produkcję urządzeń dla przemysłu mleczarskiego, na przykład:
 • wirówek do mleka,
 • maszyn i urządzeń do przetwórstwa mleka (na przykład homogenizatorów),
 • urządzeń do produkcji masła (na przykład maselnic, maszyn do formowania masła),
 • maszyn i urządzeń do produkcji sera (na przykład homogenizatorów, pras i maszyn do formowania),

- produkcję maszyn i urządzeń dla przemysłu zbożowego, na przykład:
 • maszyn do czyszczenia, sortowania lub klasyfikowania nasion, ziarna lub suszonych warzyw strączkowych (na przykład wialni, przesiewaczy, opylaczy, szczotkarek),
 • maszyn do produkcji mąki, mączki i tym podobnych (na przykład młynów zbożowych, podajników, przesiewaczy, oczyszczaczy otrąb, mieszarek, łuszczarek ryżu i grochu),
- produkcję pras, tłoczni i zgniatarek (na przykład stosowanych przy produkcji win, cydru, soków owocowych),
- produkcję maszyn używanych w piekarnictwie oraz do produkcji makaronów lub podobnych wyrobów, na przykład:
 • pieców piekarniczych, mieszarek i dzielarek do ciasta, formierek, krajarek pieczywa, depozytorów do ciasta,
- produkcję maszyn i urządzeń do przetwarzania różnorodnej żywności, na przykład:
 • do produkcji wyrobów cukierniczych, kakao, czekolady, cukru, piwa; do przetwórstwa mięsa lub drobiu, owoców, orzechów lub warzyw; do przetwórstwa ryb, skorupiaków lub pozostałych produktów pochodzących z morza,
 • pozostałych maszyn do przemysłowego przetwarzania żywności lub produkcji napojów,
- produkcję maszyn do filtrowania lub oczyszczania napojów i żywności,
- produkcję maszyn i urządzeń do otrzymywania lub przetwarzania tłuszczów lub olejów roślinnych lub zwierzęcych,
- produkcję maszyn i urządzeń do przetwórstwa tytoniu, produkcji papierosów, cygar, tytoniu fajkowego lub do żucia, tabaki,
- produkcję maszyn i urządzeń do przygotowywania potraw w hotelach i restauracjach.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji urządzeń do napromieniowywania żywności i mleka, sklasyfikowanej w 26.60.Z,
- produkcji maszyn i urządzeń do pakowania, owijania i ważenia, sklasyfikowanej w 28.29.Z,
- produkcji maszyn i urządzeń do czyszczenia, sortowania i klasyfikowania jaj, owoców i pozostałych płodów rolnych (z wyłączeniem nasion, ziaren i suszonych roślin strączkowych), sklasyfikowanej w 28.30.Z.

28.94.Z Produkcja maszyn dla przemysłu tekstylnego, odzieżowego i skórzanego

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję maszyn dla przemysłu tekstylnego, na przykład:
 • maszyn do przygotowywania, wytwarzania, wytłaczania, rozciągania, teksturowania lub cięcia włókien chemicznych, materiałów lub przędzy z włókien chemicznych,
 • maszyn do przygotowywania włókien tekstylnych (na przykład do odziarniania bawełny, targania bel, rozwłókniania, rozciągania, karbonizowania, czesania, zgrzeblenia, niedoprzędzarki),
 • maszyn przędzalniczych,
 • maszyn do przygotowywania przędzy tekstylnej (na przykład motarek,

przewijarek i podobnych maszyn),
• maszyn tkackich (krosna), w tym krosien ręcznych,
• maszyn dziewiarskich,
• maszyn do produkcji sieci lub tkaniny sieciowej, tiulu, koronek, plecionek i tym podobnych,
- produkcję urządzeń pomocniczych i akcesoriów do maszyn tekstylnych:
• urządzeń nicielnicowych, żakardowych, automatycznych mechanizmów zatrzymujących, mechanizmów zmieniających czółenek, wrzecion i skrzydełek wrzecion i tym podobnych,
- produkcję maszyn do drukowania na tkaninach,
- produkcję maszyn do przetwarzania tkanin:
• maszyn do prania, wybielania, farbowania, wykańczania, powlekania lub impregnowania tkanin,
• maszyn do nawijania, rozwijania, składania, cięcia lub ażurowania tkanin,
- produkcję maszyn pralniczych:
• maszyn do prasowania, w tym pras prasowalniczych,
• maszyn do prania i suszenia typu przemysłowego,
• maszyn do czyszczenia odzieży na sucho,
- produkcję maszyn do szycia, głowic i igieł do tych maszyn, nawet do użytku domowego,
- produkcję maszyn do wytwarzania lub wykańczania filcu lub włóknin,
- produkcję maszyn dla przemysłu skórzanego:
• do przygotowania, garbowania lub obróbki skór i skórek surowych lub skór wyprawionych,
• do produkcji lub naprawy obuwia oraz pozostałych wyrobów ze skór, skórek surowych lub wyprawionych skór, w tym futerkowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji kart z papieru lub tektury, do stosowania w maszynach żakardowych, sklasyfikowanej w 17.25.Z,
- produkcji pralek i suszarek użytku domowego, sklasyfikowanej w 27.51.Z,
- produkcji maszyn do kalandrowania, sklasyfikowanej w 28.29.Z,
- produkcji maszyn stosowanych w introligatorstwie, sklasyfikowanej w 28.99.Z.

28.95.Z Produkcja maszyn dla przemysłu papierniczego

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję maszyn do wytwarzania lub obróbki wykańczającej papier lub tekturę,
- produkcję maszyn do wytwarzania masy papierniczej, papieru lub tektury, w tym krajarek i krajalnic do wszelkiego rodzaju papieru.

28.96.Z Produkcja maszyn do obróbki gumy lub tworzyw sztucznych

Podklasa ta obejmuje produkcję maszyn do obróbki gumy lub tworzyw sztucznych oraz wytwarzania wyrobów z tych materiałów:
- wytłaczarek, maszyn do formowania, maszyn do produkcji lub bieżnikowania opon pneumatycznych oraz pozostałych maszyn do produkcji wyrobów z gumy lub tworzyw sztucznych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji maszyn do wytwarzania przyrostowego, sklasyfikowanej w 28.97.Z.

28.97.Z Produkcja maszyn do wytwarzania przyrostowego

Podklasa ta obejmuje produkcję maszyn do wytwarzania przyrostowego przez nakładanie metalu, tworzyw sztucznych, gumy, gipsu, cementu, ceramiki i tym podobnych.

28.99.Z Produkcja pozostałych maszyn specjalnego przeznaczenia, gdzie indziej niesklasyfikowana

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję suszarek do drewna, masy papierniczej, papieru, tektury lub innych materiałów, z wyłączeniem produktów rolnych i wyrobów tekstylnych,
- produkcję maszyn drukarskich i introligatorskich, maszyn do prac pomocniczych przy drukowaniu na różnego rodzaju materiałach,
- produkcję maszyn do wytwarzania płytek, cegieł, formowanych elementów ceramicznych, rur, elektrod grafitowych, kredy do pisania i tym podobnych,
- produkcję maszyn do produkcji półprzewodników,
- produkcję maszyn do wykonywania form odlewniczych,
- produkcję wielozadaniowych robotów przemysłowych przeznaczonych do wykonywania funkcji specjalnych,
- produkcję różnorodnych specjalistycznych maszyn i wyposażenia, na przykład:
  • maszyn do montażu lamp elektrycznych i elektronicznych, lamp elektronowych lub żarówek,
  • maszyn do wytwarzania lub hartowania szkła i wyrobów szklanych, szklanych włókien lub przędzy,
  • maszyn i urządzeń do rozdzielania izotopów,
- produkcję sprzętu do osiowania i wyważania opon; sprzętu do wyważania, z wyłączeniem wyważania kół,
- produkcję centralnych systemów smarowania,
- produkcję maszyn i urządzeń startowych do statków powietrznych, urządzeń do katapultowania oraz podobnych maszyn i urządzeń,
- produkcję urządzeń automatycznych kręgielni (na przykład urządzeń do ustawiania kręgli),
- produkcję karuzeli, huśtawek, strzelnic i pozostałych urządzeń dla wesołych miasteczek,
- produkcję maszyn do prasowania odpadów,
- produkcję maszyn tynkarskich,
- produkcję bramek obrotowych,
- produkcję systemów rolowania, używanych do nawijania lub zwalniania olinowania ruchomego.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji urządzeń dla gospodarstw domowych, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 27.5,
- produkcji fotokopiarek i sprzętu biurowego, z wyłączeniem komputerów i

urządzeń peryferyjnych, sklasyfikowanej w 28.23.Z,
- produkcji obrabiarek do ebonitu, tworzyw sztucznych lub do obróbki szkła na zimno, sklasyfikowanej w 28.42.Z,
- produkcji wlewnic, sklasyfikowanej w 28.91.Z,
- produkcji maszyn do wytwarzania przyrostowego, sklasyfikowanej w 28.97.Z.

DZIAŁ 29 Produkcja pojazdów silnikowych, produkcja przyczep i naczep

Dział ten obejmuje produkcję pojazdów silnikowych do przewozu osób lub towarów, produkcję części i akcesoriów do pojazdów silnikowych oraz produkcję przyczep i naczep.

Dział ten nie obejmuje:
- konserwacji i naprawy pojazdów silnikowych objętych niniejszym działem, sklasyfikowanych w 95.31.A, 95.31.B, 95.31.C.

29.1 Produkcja pojazdów silnikowych, z wyłączeniem motocykli

29.10.A Produkcja silników do pojazdów silnikowych, z wyłączeniem motocykli

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję silników do pojazdów silnikowych, w tym silników elektrycznych (z wyłączeniem przeznaczonych do motocykli),
- fabryczną przebudowę silników do pojazdów silnikowych (z wyłączeniem przeznaczonych do motocykli).

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji tłoków, pierścieni tłokowych i gaźników, nieprzeznaczonych do pojazdów silnikowych (w tym motocykli), sklasyfikowanej w 28.11.Z,
- produkcji silników rozruchowych i prądnic do silników spalinowych, sklasyfikowanej w 29.31.Z,
- produkcji silników do motocykli, sklasyfikowanej w 30.91.Z.

29.10.B Produkcja samochodów osobowych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję samochodów osobowych z napędem silnikowym, niezależnie od rodzaju zespołu napędowego (spalinowy, elektryczny, hybrydowy i tym podobny),
- produkcję podwozi do samochodów osobowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji sprzętu oświetleniowego do samochodów osobowych, sklasyfikowanej w 27.40.Z,
- produkcji nadwozi do samochodów osobowych, sklasyfikowanej w 29.20.Z,
- produkcji wyposażenia elektrycznego do samochodów osobowych, sklasyfikowanej w 29.31.Z,
- produkcji części i akcesoriów do samochodów osobowych, sklasyfikowanej 29.32.Z,
- naprawy i konserwacji samochodów osobowych, sklasyfikowanych w 95.31.A, 95.31.B, 95.31.C.

29.10.C Produkcja autobusów

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję autobusów, trolejbusów i autokarów, niezależnie od rodzaju ich zespołu napędowego (spalinowy, elektryczny, hybrydowy i tym podobny),
- produkcję podwozi do autobusów.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji sprzętu oświetleniowego do autobusów, sklasyfikowanej w 27.40.Z,
- produkcji nadwozi do autobusów, sklasyfikowanej w 29.20.Z,
- produkcji wyposażenia elektrycznego do autobusów, sklasyfikowanej w 29.31.Z,
- produkcji części i akcesoriów do autobusów, sklasyfikowanej w 29.32.Z,
- konserwacji i naprawy autobusów, sklasyfikowanych w 95.31.A, 95.31.B, 95.31.C.

29.10.D Produkcja pojazdów silnikowych przeznaczonych do przewozu towarów

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję pojazdów silnikowych niezależnie od rodzaju zespołu napędowego (spalinowy, elektryczny, hybrydowy i tym podobny), przeznaczonych do przewozu towarów, takich jak:
  • dostawcze, ciężarowe, ciągniki przystosowane do poruszania się po wszystkich typach dróg z możliwością dołączania naczep, samowyładowcze przystosowane do wszystkich typów dróg i tym podobnych,
- produkcję podwozi do pojazdów silnikowych objętych niniejszą podklasą.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji sprzętu oświetleniowego do pojazdów silnikowych objętych niniejszą podklasą, sklasyfikowanej w 27.40.Z,
- produkcji nadwozi do pojazdów silnikowych objętych niniejszą podklasą, sklasyfikowanej w 29.20.Z,
- produkcji wyposażenia elektrycznego do pojazdów silnikowych objętych niniejszą podklasą, sklasyfikowanej w 29.31.Z,
- produkcji części i akcesoriów do pojazdów silnikowych objętych niniejszą podklasą, sklasyfikowanej w 29.32.Z,
- naprawy i konserwacji pojazdów silnikowych objętych niniejszą podklasą, sklasyfikowanych w 95.31.A, 95.31.B, 95.31.C.

29.10.E Produkcja pozostałych pojazdów silnikowych, z wyłączeniem motocykli

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję pozostałych pojazdów silnikowych, na przykład:
  • produkcję pojazdów śnieżnych, wózków golfowych, pojazdów silnikowych typu amfibia,
  • zamiatarek,
- produkcję pojazdów terenowych (ATV), gokartów i podobnych pojazdów, w tym samochodów wyścigowych,
- produkcję podwozi wyposażonych w silniki.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji sprzętu oświetleniowego do pojazdów silnikowych, sklasyfikowanej w 27.40.Z,
- produkcji tłoków, pierścieni tłokowych i gaźników, nieprzeznaczonych do pojazdów silnikowych (w tym motocykli), sklasyfikowanej w 28.11.Z,
- produkcji urządzeń podnośnikowych i przeładunkowych, sklasyfikowanej w 28.22.Z,
- produkcji ciągników używanych w rolnictwie lub leśnictwie, sklasyfikowanej w 28.30.Z,
- produkcji ciągników gąsienicowych, sklasyfikowanej w 28.30.Z,
- produkcji wywrotek terenowych, sklasyfikowanej w 28.92.Z,
- produkcji nadwozi do pojazdów silnikowych, na przykład do samochodów pożarniczych, bibliobusów, betoniarek samochodowych i tym podobnych samochodów ciężarowych, sklasyfikowanej w 29.20.Z,
- produkcji nadwozi do pojazdów opancerzonych, sklasyfikowanej w 29.20.Z,
- produkcji wyposażenia elektrycznego do pojazdów silnikowych, sklasyfikowanej w 29.31.Z,
- produkcji części i akcesoriów do pojazdów silnikowych (z wyłączeniem motocykli), sklasyfikowanej 29.32.Z,
- produkcji czołgów i pozostałych wojskowych wozów bojowych, sklasyfikowanej w 30.40.Z,
- naprawy i konserwacji pojazdów silnikowych objętych niniejszą podklasą, sklasyfikowanych w 95.31.A, 95.31.B, 95.31.C.

29.2 Produkcja nadwozi do pojazdów silnikowych, z wyłączeniem motocykli; produkcja przyczep i naczep

29.20.Z Produkcja nadwozi do pojazdów silnikowych, z wyłączeniem motocykli; produkcja przyczep i naczep

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję nadwozi do pojazdów silnikowych, w tym kabin do tych pojazdów, na przykład do:
  • samochodów pożarniczych, bibliobusów, pojazdów opancerzonych,
  • betoniarek samochodowych,
- produkcję wyposażenia dla pojazdów silnikowych, przyczep i naczep,
- produkcję przyczep i naczep, na przykład:
  • przyczep-cystern i naczep-cystern, przyczep z zamkniętymi i otwartymi nadwoziami,
  • przyczep kempingowych,
- przebudowę i dostosowanie pojazdów silnikowych,
- produkcję pojemników (w tym pojemników do transportu cieczy), przystosowanych do przewozu jednym lub więcej środkami transportu,
- produkcję podwozi do przyczep.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji przyczep i naczep specjalnie zaprojektowanych do wykorzystywania w rolnictwie, sklasyfikowanej w 28.30.Z,
- produkcji części i akcesoriów do nadwozi pojazdów silnikowych, sklasyfikowanej w 29.32.Z,

- produkcji pojazdów ciągnionych przez zwierzęta, sklasyfikowanej w 30.99.Z.

29.3 Produkcja części i akcesoriów do pojazdów silnikowych

Grupa ta obejmuje produkcję części i akcesoriów do pojazdów silnikowych z dowolnego materiału.

29.31.Z Produkcja wyposażenia elektrycznego i elektronicznego do pojazdów silnikowych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję wyposażenia elektrycznego do pojazdów silnikowych (na przykład rozruszników, prądnic, alternatorów, świec zapłonowych, izolowanych zestawów przewodów do układu zapłonowego, elektrycznych systemów otwierania okien i drzwi, zespołów wskaźników do tablicy rozdzielczej, regulatorów napięcia prądu),
- produkcję sprzęgieł (elektromagnetycznych) do pojazdów silnikowych,
- produkcję modułów falowników i ogniw paliwowych do samochodów,
- produkcję zespołów kabli, wiązek przewodów i podobnych zespołów kabli stosowanych w motoryzacji.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji akumulatorów do pojazdów, sklasyfikowanej w 27.20.Z,
- produkcji sprzętu oświetleniowego do pojazdów silnikowych, sklasyfikowanej w 27.40.Z,
- produkcji pomp do pojazdów silnikowych i silników, sklasyfikowanej w 28.13.Z.

29.32.Z Produkcja pozostałych części i akcesoriów do pojazdów silnikowych, z wyłączeniem motocykli

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję różnorodnych części i akcesoriów do pojazdów silnikowych (z wyłączeniem motocykli), na przykład:
  • skrzyń biegów (przekładniowych), sprzęgieł, hamulców, osi, kół jezdnych, amortyzatorów,
- produkcję części i akcesoriów do nadwozi pojazdów silnikowych (z wyłączeniem motocykli), na przykład:
  • zderzaków, pasów bezpieczeństwa, poduszek powietrznych, lusterek wstecznych,
- produkcję siedzeń do pojazdów silnikowych (z wyłączeniem motocykli), w tym fotelików dla niemowląt i dzieci,
- produkcję klimatyzatorów do pojazdów silnikowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji opon, sklasyfikowanej w 22.11.Z,
- produkcji węży, pasków i pozostałych wyrobów z gumy, sklasyfikowanej w 22.12.Z,
- produkcji tłoków, pierścieni tłokowych i gaźników, nieprzeznaczonych do pojazdów silnikowych (w tym motocykli), sklasyfikowanej w 28.11.Z,

- produkcji pomp do pojazdów silnikowych i silników, sklasyfikowanej w 28.13.Z,
- konserwacji, naprawy i przebudowy pojazdów silnikowych (z wyłączeniem motocykli), sklasyfikowanych w 95.31.A, 95.31.B, 95.31.C.

DZIAŁ 30 Produkcja pozostałego sprzętu transportowego

Dział ten obejmuje produkcję sprzętu transportowego (na przykład statków i łodzi; lokomotyw kolejowych i taboru szynowego; statków powietrznych i statków kosmicznych; motocykli, rowerów dwukołowych i pozostałych rowerów, produkcję części sprzętu transportowego objętego niniejszym działem), gdzie indziej niesklasyfikowaną.

30.1 Produkcja statków i łodzi

Grupa ta obejmuje budowę statków, łodzi, jachtów oraz innych konstrukcji pływających do celów transportowych i pozostałych celów komercyjnych, a także do celów sportowych/rekreacyjnych i wojskowych.

30.11.Z Produkcja cywilnych statków i konstrukcji pływających

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję cywilnych statków (z wyłączeniem łodzi sportowych i wypoczynkowych) oraz konstrukcji pływających:
  • statków pasażerskich, promów, statków handlowych, tankowców, holowników,
  • kutrów, łodzi rybackich, statków-przetwórni i pozostałych statków do przetwarzania lub konserwowania produktów rybołówstwa,
  • poduszkowców, z wyłączeniem poduszkowców przeznaczonych na cele rekreacyjne,
  • pływających lub zanurzonych platform wiertniczych,
- produkcję jednostek pływających, na przykład:
  • doków pływających, pontonów, koferdamów, przystani pływających, pławów, boi, zbiorników pływających, barek, latarniowców, dźwigów pływających, tratew nadmuchiwanych przeznaczonych na cele inne niż rekreacyjne i tym podobnych,
- produkcję sekcji dla statków i konstrukcji pływających,
- produkcję dronów podwodnych,
- przebudowę fabryczną statków,
- instalowanie wyposażenia technicznego wnętrz statków.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji części statku, innych niż podstawowe zespoły kadłuba:
  • produkcji żagli, sklasyfikowanej w 13.96.Z,
  • produkcji śrub napędowych do statków, sklasyfikowanej w 25.99.Z,
  • produkcji kotwic z żeliwa lub stali, sklasyfikowanej w 25.99.Z,
  • produkcji silników do statków i konstrukcji pływających, sklasyfikowanej w 28.11.Z,
- produkcji przyrządów nawigacyjnych, sklasyfikowanej w 26.51.Z,
- produkcji sprzętu oświetleniowego dla statków, sklasyfikowanej w 27.40.Z,
- remontów fabrycznych silników do cywilnych statków i łodzi, sklasyfikowanych w 28.11.Z,

- produkcji pojazdów silnikowych typu amfibia, sklasyfikowanej w 29.10.E, 30.40.Z,
- produkcji łodzi nadmuchiwanych i tratew, wypoczynkowych lub sportowych, sklasyfikowanej w 30.12.Z,
- produkcji jachtów, sklasyfikowanej w 30.12.Z,
- budowy okrętów i statków wojskowych, sklasyfikowanej w 30.13.Z,
- specjalistycznych napraw i konserwacji cywilnych statków i pozostałych konstrukcji pływających, sklasyfikowanych w 33.15.Z,
- demontażu statków, sklasyfikowanego w 38.21.Z,
- wykonywania instalacji wewnętrznych (innych niż techniczne) statków i łodzi, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 43.3.

30.12.Z Produkcja łodzi wypoczynkowych i sportowych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję nadmuchiwanych łodzi oraz tratew, sportowych i wypoczynkowych,
- produkcję łodzi żaglowych, nawet wyposażonych w silnik,
- produkcję łodzi motorowych,
- produkcję poduszkowców na cele rekreacyjne,
- budowę jachtów,
- produkcję skuterów wodnych,
- produkcję pozostałych łodzi wypoczynkowych i sportowych, na przykład:
  • kajaków, czółen, łodzi wiosłowych, łodzi sportowych typu skif,
- przebudowę fabryczną łodzi wypoczynkowych i sportowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji części łodzi wypoczynkowych i sportowych:
  • produkcji żagli, sklasyfikowanej w 13.96.Z,
  • produkcji kotwic z żeliwa lub stali, sklasyfikowanej w 25.99.Z,
  • produkcji silników do jednostek pływających, sklasyfikowanej w 28.11.Z,
- remontów fabrycznych silników do statków i łodzi sportowych/wypoczynkowych, sklasyfikowanych w 28.11.Z,
- produkcji desek windsurfingowych i desek surfingowych, sklasyfikowanej w 32.30.Z,
- naprawy i konserwacji łodzi wypoczynkowych i sportowych, sklasyfikowanych w 33.15.Z,

- wynajmu łodzi wypoczynkowych i żaglowych wraz z załogą, sklasyfikowanego w 50.10.Z, 50.30.Z,
- wynajmu łodzi wypoczynkowych i jachtów bez załogi, sklasyfikowanego w 77.21.Z.

30.13.Z Produkcja wojskowych okrętów i jednostek pływających

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję wojskowych okrętów i statków, takich jak okręty przeznaczone do prowadzenia działań wojennych, wyposażone w różnego rodzaju broń ofensywną i defensywną oraz urządzenia ochronne zabezpieczające przed pociskami, a także produkcję wojskowych konstrukcji pływających, na przykład:

• lotniskowców,
• szturmowych amfibii i okrętów,
• krążowników,
• niszczycieli,
• okrętów podwodnych,
• okrętów desantowych,
• holowników do transportu amunicji lub min,
- przebudowę fabryczną wojskowych statków, okrętów i konstrukcji pływających.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji broni i amunicji (na przykład wyrzutni torpedowych i torped), sklasyfikowanej w 25.30.Z,
- remontów fabrycznych silników do wojskowych statków i okrętów, sklasyfikowanych w 28.11.Z,
- produkcji cywilnych statków i konstrukcji pływających, sklasyfikowanej w 30.11.Z,
- produkcji nadmuchiwanych łodzi oraz tratew, wypoczynkowych i sportowych, sklasyfikowanej w 30.12.Z.

30.2 Produkcja lokomotyw kolejowych oraz taboru szynowego

30.20.Z Produkcja lokomotyw kolejowych oraz taboru szynowego

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję elektrycznych, spalinowych, parowych i pozostałych lokomotyw kolejowych,
- produkcję pojazdów kolejowych lub tramwajowych z własnym napędem: wagonów pasażerskich, towarowych, platform, pojazdów naprawczych lub serwisowych,
- produkcję taboru kolejowego i tramwajowego bez własnego napędu, na przykład:
• wagonów pasażerskich, towarowych, samowyładowczych, cystern i wagonów warsztatowych, dźwigów kolejowych, tendrów,
- produkcję wyspecjalizowanych części do lokomotyw kolejowych lub tramwajowych lub do taboru kolejowego, na przykład:
• wózków zwrotnych, osi i kół, hamulców i części do nich; haków i elementów sprzęgających, zderzaków i ich części; amortyzatorów; podwozi do lokomotyw i wagonów; szkieletów konstrukcyjnych wagonów i lokomotyw; nadwozi; połączeń korytarzowych,
- produkcję lokomotyw górniczych i wózków górniczych,
- remonty fabryczne oraz przebudowę fabryczną lokomotyw i wagonów kolejowych,
- produkcję mechanicznych i elektromechanicznych urządzeń sygnalizacyjnych, bezpieczeństwa i sterowania ruchem (na przykład na drogach szynowych, wodach śródlądowych, ulicach, drogach, miejscach parkingowych, lotniskach),
- produkcję siedzeń do wagonów taboru szynowego.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji szyn niezmontowanych, sklasyfikowanej w 24.10.Z,

- produkcji gotowych elementów metalowych wyposażenia torów kolejowych, sklasyfikowanej w 25.99.Z,
- produkcji silników elektrycznych nieprzeznaczonych do pojazdów silnikowych, sklasyfikowanej w 27.11.Z,
- produkcji elektrycznego wyposażenia do sygnalizacji bezpieczeństwa i kontroli ruchu, sklasyfikowanej w 27.90.Z,
- produkcji silników i turbin, z wyłączeniem silników lotniczych, samochodowych i motocyklowych, sklasyfikowanej w 28.11.Z,
- produkcji silników kolejowych, sklasyfikowanej w 28.11.Z.

30.3 Produkcja statków powietrznych, statków kosmicznych i podobnych maszyn

30.31.Z Produkcja cywilnych statków powietrznych, statków kosmicznych i podobnych maszyn

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję samolotów do transportu towarów lub pasażerów, do celów rekreacyjnych i sportowych,
- produkcję śmigłowców,
- produkcję szybowców i lotni,
- produkcję sterowców i balonów na ogrzane powietrze,
- produkcję części i akcesoriów do statków powietrznych, objętych niniejszą podklasą:
  • podzespołów podstawowych (na przykład kadłubów, skrzydeł, drzwi, elementów sterujących, podwozi, zbiorników na paliwo, gondoli),
  • śmigieł, wirników śmigłowców i łopat do tych wirników,
  • silników do cywilnych statków powietrznych,
  • silników turboodrzutowych i turbośmigłowych w rodzaju stosowanych w cywilnych statkach powietrznych,
  • części nadających się do użytku wyłącznie lub głównie z silnikami tłokowymi wewnętrznego spalania, do cywilnych statków powietrznych,
- produkcję urządzeń do trenowania pilotażu na ziemi,
- produkcję pocisków rakietowych do celów kosmicznych i cywilnych,
- produkcję statków kosmicznych i rakiet wynoszących statki kosmiczne na orbitę, satelitów, sond kosmicznych, stacji orbitalnych, promów kosmicznych,
- produkcję cywilnych, bezzałogowych statków powietrznych (dronów),
- remonty fabryczne i przebudowę fabryczną statków powietrznych i silników statków powietrznych,
- produkcję siedzeń do cywilnych statków powietrznych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji spadochronów, sklasyfikowanej w 13.96.Z,
- produkcji pocisków rakietowych do celów wojskowych, sklasyfikowanej w 25.30.Z,
- produkcji urządzeń (tele)komunikacyjnych do satelitów, sklasyfikowanej w 26.30.Z,
- produkcji oprzyrządowania lotniczego i instrumentów lotniczych, sklasyfikowanej w 26.51.Z,
- produkcji systemów nawigacji powietrznej, sklasyfikowanej w 26.51.Z,

- produkcji sprzętu oświetleniowego dla statków powietrznych, sklasyfikowanej w 27.40.Z,
- produkcji części układu zapłonowego i innych elektrycznych części do silników spalinowych, sklasyfikowanej w 27.90.Z,
- produkcji tłoków, pierścieni tłokowych i gaźników, nieprzeznaczonych do pojazdów silnikowych (w tym motocykli), sklasyfikowanej w 28.11.Z,
- produkcji maszyn i urządzeń startowych do statków powietrznych, urządzeń do katapultowania oraz podobnych maszyn i urządzeń, sklasyfikowanej w 28.99.Z,
- produkcji urządzeń zapłonowych i pozostałego wyposażenia elektrycznego do silników spalinowych, sklasyfikowanej w 29.31.Z,
- produkcji wojskowych statków powietrznych i statków kosmicznych, sklasyfikowanej w 30.32.Z,
- produkcji dronów do celów wojskowych, sklasyfikowanej w 30.32.Z,
- produkcji dronów zabawkowych, sklasyfikowanej w 32.40.Z,
- naprawy i konserwacji cywilnych statków powietrznych i statków kosmicznych, sklasyfikowanych w 33.16.Z.

30.32.Z Produkcja wojskowych statków powietrznych, statków kosmicznych i podobnych maszyn

Podklasa ta obejmuje produkcję wojskowych statków powietrznych i statków kosmicznych i podobnych maszyn.

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję stałopłatów,
- produkcję wiropłatów, w tym wiropłatów o ruchomych silnikach typu *tiltrotor*,
- produkcję dronów do celów wojskowych (bezzałogowych statków powietrznych (UAV)),
- remonty fabryczne i przebudowę fabryczną wojskowych statków powietrznych i statków kosmicznych,
- produkcję siedzeń do wojskowych statków powietrznych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji broni i amunicji, sklasyfikowanej w 25.30.Z,
- produkcji pocisków rakietowych do celów wojskowych, sklasyfikowanej w 25.30.Z,
- produkcji cywilnych statków powietrznych i statków kosmicznych i podobnych maszyn, sklasyfikowanej w 30.31.Z,
- naprawy i konserwacji wojskowych statków powietrznych i statków kosmicznych, sklasyfikowanych w 33.18.Z.

30.4 Produkcja wojskowych pojazdów bojowych

30.40.Z Produkcja wojskowych pojazdów bojowych

Podklasa ta obejmuje produkcję wojskowych pojazdów bojowych, nawet z uzbrojeniem oraz części tych pojazdów, na przykład:
- produkcję czołgów,
- produkcję opancerzonych pojazdów bojowych do przewozu osób,

- produkcję opancerzonych pojazdów dostawczych lub opancerzonych pojazdów ratowniczych wyposażonych w dźwigi,
- produkcję opancerzonych amfibijnych pojazdów wojskowych,
- produkcję czołgów zdalnie sterowanych,
- produkcję opancerzonych nadwozi pojazdów bojowych i ich części (na przykład opancerzonych wieżyczek, opancerzonych drzwi i pokryw),
- produkcję płyt pancernych, obrobionych w takim stopniu, że mogą być zidentyfikowane jako części pojazdów bojowych,
- produkcję specjalnych gąsienic i kół oraz kół napędowych do opancerzonych pojazdów bojowych,
- remonty fabryczne i przebudowę fabryczną wojskowych pojazdów bojowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji broni i amunicji, sklasyfikowanej w 25.30.Z,
- produkcji samochodów osobowych i ciężarowych lekko opancerzonych albo wyposażonych w pomocnicze pancerze możliwe do demontażu, sklasyfikowanej w 29.10.B, 29.10.D, 29.10.E,
- produkcji okrętów wojskowych, sklasyfikowanej w 30.13.Z,
- produkcji dronów do celów wojskowych, sklasyfikowanej w 30.32.Z,
- naprawy i konserwacji wojskowych pojazdów bojowych, sklasyfikowanych w 33.18.Z.

30.9 Produkcja sprzętu transportowego, gdzie indziej niesklasyfikowana

Grupa ta obejmuje produkcję sprzętu transportowego innego niż pojazdy silnikowe oraz kolejowy, wodny, powietrzny lub kosmiczny sprzęt transportowy i pojazdy wojskowe.

30.91.Z Produkcja motocykli

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję motocykli i motorowerów,
- produkcję silników do motocykli,
- produkcję wózków motocyklowych bocznych,
- produkcję części i akcesoriów do motocykli (na przykład hamulców, skrzyń biegów, sprzęgieł, kół jezdnych, tłumików i rur wydechowych oraz ich części),
- produkcję tłoków, pierścieni tłokowych i gaźników do motocykli.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji pneumatycznych opon gumowych, w rodzaju stosowanych w motocyklach, sklasyfikowanej w 22.11.Z,
- produkcji wyposażenia elektrycznego i elektronicznego do motocykli, sklasyfikowanej w 29.31.Z,
- produkcji rowerów, w tym rowerów wyposażonych w pomocniczy silnik elektryczny, sklasyfikowanej w 30.92.Z,
- produkcji wózków inwalidzkich, nawet wyposażonych w silnik, sklasyfikowanej w 30.92.Z,
- produkcji środków transportu do użytku osobistego (na przykład

elektrycznych deskorolek i hulajnóg), sklasyfikowanej w 30.92.Z,
- naprawy i konserwacji motocykli, sklasyfikowanych w 95.32.Z.

30.92.Z Produkcja rowerów i wózków inwalidzkich

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję rowerów nieposiadających silników, w tym rowerów trzykołowych (typu dostawczego), tandemów, dwu- i trzykołowych rowerków dziecięcych,
- produkcję części i akcesoriów do rowerów (na przykład ram, widelców, obręczy kół, szprych, piast, hamulców, siodełek, pedałów, mechanizmów korbowych i przerzutek),
- produkcję rowerów wyposażonych w pomocniczy silnik elektryczny,
- produkcję wózków inwalidzkich, nawet wyposażonych w silnik,
- produkcję części i akcesoriów do wózków inwalidzkich,
- produkcję środków transportu do użytku osobistego (na przykład elektrycznych deskorolek i hulajnóg),
- produkcję wózków dziecięcych i ich części.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji opon pneumatycznych i dętek gumowych, w rodzaju stosowanych w rowerach, sklasyfikowanej w 22.11.Z,
- produkcji zabawek na kółkach przeznaczonych do jeżdżenia, w tym dziecięcych rowerków dwu- i trzykołowych, z tworzyw sztucznych, sklasyfikowanej w 32.40.Z.

30.99.Z Produkcja pozostałego sprzętu transportowego, gdzie indziej niesklasyfikowana

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję pojazdów wprawianych w ruch ręcznie (na przykład wózków bagażowych, wózków ręcznych, sanek, wózków sklepowych),
- produkcję pojazdów ciągnionych przez zwierzęta (na przykład sulek, furmanek, karawanów).

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji wózków transportu wewnętrznego, nawet wyposażonych w urządzenia podnoszące lub przenoszące, nawet samojezdnych, stosowanych w zakładach przemysłowych (w tym wózków ręcznych i taczek), sklasyfikowanej w 28.22.Z,
- produkcji wózków dekoracyjnych wykorzystywanych w restauracjach (na przykład wózków deserowych, wózków do przewozu żywności), sklasyfikowanej w 31.00.Z.

DZIAŁ 31 Produkcja mebli

Dział ten obejmuje produkcję mebli i ich części, z wyłączeniem arkuszy i płyt ze szkła, kamienia, betonu lub podobnych materiałów do produkcji mebli.

Procesy stosowane w produkcji mebli są standardowymi metodami polegającymi na formowaniu materiału i zmontowaniu elementów, w tym cięciu, formowaniu i laminowaniu. Zaprojektowanie wyrobu, ze względu na

estetyczne i funkcjonalne właściwości, jest ważnym aspektem procesu produkcyjnego.

Niektóre procesy wykorzystywane w produkcji mebli są podobne do procesów, które są stosowane w innych działach przetwórstwa przemysłowego.

Na przykład cięcie i montaż występują podczas produkcji więźby drewnianej, której produkcja jest sklasyfikowana w odpowiednich podklasach działu 16 „Produkcja wyrobów z drewna i korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania". Jednakże wiele procesów odróżnia produkcję mebli z drewna od produkcji wyrobów z drewna.

Podobnie, podczas produkcji mebli metalowych stosowane są techniki, które są również stosowane w produkcji wyrobów z kształtowników, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 25 „Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń".

Proces formowania mebli z tworzyw sztucznych jest podobny do formowania innych wyrobów z tworzyw sztucznych. Jednak produkcja mebli z tworzyw sztucznych wykazuje tendencję stawania się działalnością wyspecjalizowaną.

31.0 Produkcja mebli

31.00.Z Produkcja mebli

Podklasa ta obejmuje produkcję mebli różnego rodzaju i przeznaczenia, z dowolnego materiału oraz produkcję części mebli, z wyłączeniem arkuszy i płyt (nawet ciętych do kształtu) ze szkła (w tym luster), marmuru lub innego kamienia, betonu lub podobnych materiałów do produkcji mebli.

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję krzeseł i siedzeń do pomieszczeń biurowych, produkcyjnych, hoteli, restauracji oraz pomieszczeń użyteczności publicznej,
- produkcję krzeseł i siedzeń teatralnych, kinowych i tym podobnych,
- produkcję specjalnych mebli sklepowych: lad, gablot wystawowych, półek i tym podobnych,
- produkcję mebli biurowych,
- produkcję ławek laboratoryjnych, stołków i pozostałych siedzeń wykorzystywanych w laboratoriach, pozostałych mebli laboratoryjnych (na przykład szafek, stołów),
- produkcję mebli wykorzystywanych w kościołach, szkołach lub restauracjach,
- produkcję mebli kuchennych,
- produkcję sof, rozkładanych kanap, kanap do siedzenia i zestawów wypoczynkowych,
- produkcję krzeseł i mebli ogrodowych do siedzenia,
- produkcję mebli do sypialni, salonów, ogrodów i tym podobnych,
- produkcję szafek pod maszyny do szycia, telewizory i tym podobne,
- produkcję materaców i stelaży pod materace,

- produkcję wózków kateringowych,
- produkcję komponentów meblowych przeznaczonych do instalacji wbudowanych mebli sklepowych,
- wykańczanie mebli (na przykład malowanie (w tym natryskowe), politurowanie i tapicerowanie),
- produkcję szaf garderobianych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji poduszek, puf, jaśków, kołder i pierzyn, sklasyfikowanej w 13.92.Z,
- produkcji listew drewnianych, nieidentyfikowanych jako części mebli, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 16.1,
- produkcji wyrobów stolarskich i ciesielskich dla budownictwa, sklasyfikowanej w 16.23.Z,
- produkcji gumowych materaców nadmuchiwanych, sklasyfikowanej w 22.12.Z,
- produkcji gumowych materaców do łóżek wodnych, sklasyfikowanej w 22.12.Z,
- produkcji arkuszy i płyt (nawet ciętych do kształtu) ceramicznych, betonowych i kamiennych, sklasyfikowanej w 23.42.Z, 23.66.Z, 23.70.A, 23.70.B,
- produkcji opraw oświetleniowych lub lamp, sklasyfikowanej w 27.40.Z,
- produkcji czarnych tablic do pisania, sklasyfikowanej w 28.23.Z,
- produkcji siedzeń do pojazdów samochodowych, w tym fotelików dla niemowląt i dzieci, sklasyfikowanej w 29.32.Z,
- produkcji siedzeń do wagonów taboru szynowego, sklasyfikowanej w 30.20.Z,
- produkcji siedzeń do statków powietrznych, sklasyfikowanej w 30.31.Z, 30.32.Z,
- produkcji mebli lekarskich, chirurgicznych, dentystycznych lub weterynaryjnych, sklasyfikowanej w 32.50.A, 32.50.B,

- zakładania stolarki budowlanej: instalowania szaf wnękowych, mebli wbudowanych z modułów meblowych, wbudowanych mebli laboratoryjnych, sklasyfikowanego w 43.32.Z,
- instalowania wbudowanych mebli sklepowych z komponentów meblowych, sklasyfikowanego w 43.32.Z,
- tapicerowania, renowacji i naprawy mebli, sklasyfikowanych w 95.24.Z.

DZIAŁ 32 Pozostała produkcja wyrobów

Dział ten obejmuje produkcję różnorodnych wyrobów, gdzie indziej niesklasyfikowaną.
Ze względu na to, że dział ten obejmuje pozostałą działalność produkcyjną, procesy produkcyjne, materiały wejściowe oraz przeznaczenie produkowanych wyrobów mogą się znacznie różnić, zaś przyjęte kryteria przypisywania podklas do działów nie mają tutaj zastosowania.

32.1 Produkcja wyrobów jubilerskich, biżuterii i podobnych wyrobów

Grupa ta obejmuje produkcję wyrobów jubilerskich i sztucznej biżuterii.

32.11.Z Produkcja monet

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję monet, w tym monet obiegowych, nawet z metali szlachetnych.

32.12.Z Produkcja wyrobów jubilerskich i podobnych

Podklasa ta obejmuje:
- obróbkę pereł,
- szlifowanie kamieni szlachetnych i półszlachetnych, w tym kamieni szlachetnych przemysłowych, syntetycznych i odtworzonych kamieni szlachetnych i półszlachetnych,
- obróbkę diamentów,
- produkcję biżuterii z metali szlachetnych lub metali nieszlachetnych platerowanych metalami szlachetnymi lub z kamieniami szlachetnymi i półszlachetnymi, lub jako połączenie metali szlachetnych z kamieniami szlachetnymi lub półszlachetnymi, lub z innymi materiałami,
- produkcję wyrobów złotniczych z metali szlachetnych lub metali nieszlachetnych platerowanych metalami szlachetnymi na przykład:
  • zastaw stołowych, sztućców, naczyń, artykułów toaletowych, przyborów biurowych, przedmiotów przeznaczonych do celów religijnych,
- produkcję wyrobów technicznych lub laboratoryjnych, z metali szlachetnych (z wyłączeniem instrumentów i aparatów technicznych oraz laboratoryjnych i ich części), na przykład tygli, szpatułek, anod galwanicznych,
- produkcję pasków, bransoletek, opasek do zegarków oraz papierośnic, z metali szlachetnych,
- grawerowanie osobistych wyrobów wykonanych z metali szlachetnych lub nieszlachetnych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji niemetalowych pasków do zegarków (na przykład ze skóry, tkanin, tworzyw sztucznych), sklasyfikowanej w 15.12.Z,
- produkcji wyrobów z metali nieszlachetnych platerowanych srebrem, złotem lub platyną, niepoddanych dalszej obróbce, sklasyfikowanej w 24.41.Z,
- produkcji statuetek i innych ozdób z metali nieszlachetnych pokrytych metalem szlachetnym, sklasyfikowanej w 25.99.Z,
- produkcji kopert zegarków, nawet z metali szlachetnych, sklasyfikowanej w 26.52.Z,
- produkcji pasków do zegarków z metalu, innego niż metale szlachetne, sklasyfikowanej w 32.13.Z,
- produkcji sztucznej biżuterii, nawet pokrytej metalem szlachetnym, sklasyfikowanej w 32.13.Z.
- naprawy biżuterii, sklasyfikowanej w 95.25.Z.

32.13.Z Produkcja sztucznej biżuterii i wyrobów podobnych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję sztucznej biżuterii i wyrobów podobnych, niezawierających pereł naturalnych lub hodowlanych, kamieni szlachetnych lub półszlachetnych lub metalu szlachetnego lub metalu platerowanego metalem szlachetnym (z wyjątkiem pokrycia lub drobnego elementu składowego), na przykład:

• pierścionków, bransoletek, naszyjników, broszek, kolczyków i podobnych małych przedmiotów stanowiących ozdoby osobiste, wykonanych z metali nieszlachetnych pokrywanych metalami szlachetnymi,
• biżuterii zawierającej imitację kamieni (na przykład imitację kamieni szlachetnych, diamentów i tym podobnych),
- produkcję metalowych pasków do zegarków, z wyłączeniem pasków z metali szlachetnych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji biżuterii wykonanej z metali szlachetnych lub platerowanej metalami szlachetnymi, sklasyfikowanej w 32.12.Z,
- produkcji biżuterii zawierającej naturalne kamienie szlachetne, sklasyfikowanej w 32.12.Z,
- produkcji pasków do zegarków z metali szlachetnych, sklasyfikowanej w 32.12.Z.

32.2 Produkcja instrumentów muzycznych

32.20.Z Produkcja instrumentów muzycznych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję instrumentów strunowych,
- produkcję klawiszowych instrumentów strunowych, w tym pianin automatycznych,
- produkcję klawiszowych organów piszczałkowych, w tym fisharmonii i podobnych instrumentów klawiszowych z wolnym metalowym stroikiem,
- produkcję akordeonów i podobnych instrumentów, w tym harmonijek ustnych,
- produkcję instrumentów dętych,
- produkcję instrumentów perkusyjnych (na przykład bębnów, ksylofonów, cymbałów, kastanietów, marakasów),
- produkcję instrumentów muzycznych, których dźwięk jest wytwarzany lub musi być wzmocniony elektrycznie (na przykład pianin cyfrowych klawiszowych, syntezatorów klawiszowych),
- produkcję pozytywek muzycznych, szaf grających, katarynek i tym podobnych,
- produkcję części i akcesoriów do instrumentów muzycznych, na przykład:
• metronomów, widełek stroikowych, kamertonów, kart, tarcz i walców do mechanicznych instrumentów muzycznych,
- produkcję gwizdków, rogów i pozostałych dętych instrumentów sygnalizacyjnych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- reprodukcji zapisanych kaset, taśm i płyt dźwiękowych i obrazu, sklasyfikowanej w 18.20.Z,
- produkcji mikrofonów, wzmacniaczy, głośników, słuchawek i podobnych urządzeń, sklasyfikowanej w 26.40.Z,
- produkcji gramofonów, magnetofonów i podobnych wyrobów, sklasyfikowanej w 26.40.Z,
- produkcji zabawkowych instrumentów muzycznych, sklasyfikowanej w 32.40.Z,

- wydawania nagranych kaset, taśm i płyt, z zarejestrowanym dźwiękiem, sklasyfikowanego w 59.20.Z,
- naprawy instrumentów muzycznych nieuznawanych za dziedzictwo kulturowe ani za historyczne instrumenty muzyczne, sklasyfikowanej w 95.29.Z,
- strojenia fortepianów i pianin, sklasyfikowanego w 95.29.Z.

32.3 Produkcja sprzętu sportowego

32.30.Z Produkcja sprzętu sportowego

Podklasa ta obejmuje produkcję artykułów sportowych i lekkoatletycznych (z wyłączeniem odzieży i obuwia).

Podklasa ta obejmuje produkcję artykułów i sprzętu, do uprawiania sportu i gier na otwartym powietrzu i w pomieszczeniach, wykonanych z dowolnego materiału, na przykład:
- piłek twardych, miękkich i nadmuchiwanych,
- rakiet, rakietek, kijów golfowych,
- nart, wiązań i kijków do nart,
- butów narciarskich (w tym butów do nart biegowych), butów snowboardowych,
- desek windsurfingowych, desek surfingowych oraz nart wodnych,
- sprzętu do wędkarstwa sportowego, w tym podbieraków,
- ptaków-wabików i podobnych przyborów łowieckich lub strzeleckich,
- artykułów i sprzętu do wspinaczki górskiej,
- rękawic sportowych ze skóry wyprawionej lub skóry wtórnej,
- basenów do pływania i brodzików,
- łyżew, wrotek,
- łuków i kusz,
- sprzętu gimnastycznego, lekkoatletycznego stosowanego w klubach fitness,
- metalowych obciążeń do podnoszenia ciężarów.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji żagli do łodzi, sklasyfikowanej w 13.96.Z,
- produkcji odzieży sportowej, sklasyfikowanej w 14.29.Z,
- produkcji wyrobów rymarskich i uprzęży, batów, pejczów i sprzętu do jazdy konnej, sklasyfikowanej w 15.12.Z,
- produkcji obuwia sportowego, sklasyfikowanej w 15.20.Z,
- produkcji gumowych skafandrów i kombinezonów do nurkowania, sklasyfikowanej w 22.12.Z,
- produkcji nakryć głowy (z wyłączeniem ochronnych) z tworzyw sztucznych, sklasyfikowanej w 22.26.Z,
- produkcji broni i amunicji sportowej, myśliwskiej lub do strzelectwa tarczowego, sklasyfikowanej w 25.30.Z,
- produkcji pojazdów sportowych innych niż bobsleje i tobogany, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działów 29 i 30,
- produkcji łodzi wypoczynkowych i sportowych, sklasyfikowanej w 30.12.Z,
- produkcji stołów bilardowych, sklasyfikowanej w 32.40.Z,
- produkcji zatyczek do uszu i nosa (na przykład do ochrony przy pływaniu i przed hałasem), sklasyfikowanej w 32.99.Z,

- produkcji ochronnych nakryć głowy, sklasyfikowanej w 32.99.Z,
- napraw sprzętu sportowego, sklasyfikowanych w 95.29.Z.

32.4 Produkcja gier i zabawek

32.40.Z Produkcja gier i zabawek

Podklasa ta obejmuje produkcję lalek, zabawek i gier (w tym gier elektronicznych), hobbystycznych modeli redukcyjnych (w skali) i pojazdów dziecięcych (z wyłączeniem metalowych rowerów dwu- i trzykołowych).

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję lalek, ubranek i akcesoriów dla lalek,
- produkcję ruchomych figurek,
- produkcję zabawek-zwierzątek,
- produkcję zabawek na kółkach przeznaczonych do jazdy, w tym rowerów dwu- i trzykołowych z tworzyw sztucznych,
- produkcję zabawkowych instrumentów muzycznych,
- produkcję kart do gry,
- produkcję gier i zabawek z papieru lub tektury,
- produkcję gier planszowych i podobnych,
- produkcję elektronicznych gier planszowych,
- produkcję modeli (o zmniejszonej skali) i podobnych modeli zabawkowych, pociągów elektrycznych, zestawów konstrukcyjnych i tym podobnych,
- produkcję automatów do gier, w tym do gier losowych,
- produkcję stołów bilardowych i specjalnych stołów do gier rozgrywanych w kasynach i tym podobnych,
- produkcję sprzętu do gier towarzyskich, stołowych lub salonowych,
- produkcję puzzli i podobnych artykułów,
- produkcję dronów zabawkowych,
- produkcję zabawek z tkanin.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji konsol do gier wideo, sklasyfikowanej w 26.40.Z,
- produkcji cywilnych, bezzałogowych statków powietrznych (dronów), sklasyfikowanej w 30.31.Z,
- produkcji rowerów, sklasyfikowanej w 30.92.Z,
- produkcji akcesoriów do sztuk magicznych i żartów, sklasyfikowanej w 32.99.Z,
- pisania i wydawania oprogramowania do gier wideo na konsole, sklasyfikowanych w 58.21.Z, 62.10.A.

32.5 Produkcja urządzeń, instrumentów oraz wyrobów medycznych, włączając dentystyczne

32.50.A Produkcja urządzeń, instrumentów oraz wyrobów dentystycznych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję urządzeń, instrumentów oraz wyrobów dentystycznych, w tym protetyki dentystycznej, ortodontycznej, rekonstrukcyjnej,
- produkcję sprzętu i artykułów dentystycznych, wyrobów ortodontycznych, protez dentystycznych i aparatów ortodontycznych,

- produkcję dentystycznych wypełniaczy i cementu (z wyłączeniem klejów do protez dentystycznych), produkcję wosku dentystycznego i pozostałych gipsowych preparatów dentystycznych,
- produkcję sztucznych zębów i protetyki dentystycznej,
- produkcję artykułów specjalnie zaprojektowanych do stosowania wyłącznie w implantach dentystycznych,
- produkcję laboratoryjnych pieców dentystycznych,
- produkcję mebli dentystycznych (na przykład foteli dentystycznych z wbudowaną funkcją hydrauliczną).

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji past i proszków do przytwierdzania protez dentystycznych, sklasyfikowanej w 20.42.Z.

32.50.B Pozostała produkcja urządzeń, instrumentów oraz wyrobów medycznych

Podklasa ta obejmuje produkcję aparatury laboratoryjnej, instrumentów medycznych (w tym chirurgicznych); produkcję urządzeń i artykułów chirurgicznych.
Podklasa ta obejmuje także produkcję mebli lekarskich, posiadających specjalną funkcję, która określa ich przeznaczenie.

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję obłożeń chirurgicznych, sterylnych kompresów/chusteczek,
- produkcję cementu do rekonstrukcji kości,
- produkcję laboratoryjnych ultradźwiękowych urządzeń czyszczących,
- produkcję sterylizatorów medycznych, chirurgicznych lub laboratoryjnych,
- produkcję wirówek w rodzaju stosowanych w laboratoriach,

- produkcję mebli lekarskich, chirurgicznych lub weterynaryjnych, na przykład:
  • stołów operacyjnych,
  • mebli do przeprowadzania badań,
  • łóżek szpitalnych z wyposażeniem mechanicznym,
- produkcję artykułów specjalnie zaprojektowanych do stosowania wyłącznie w implantach medycznych, chirurgicznych lub weterynaryjnych, takich jak płytki, które pozostają na stałe w ciele (na przykład w celu zastąpienia części lub całości kości),
- produkcję strzykawek, igieł, cewników, kaniuli i tym podobnych,
- produkcję szklanych oczu,
- produkcję termometrów medycznych,
- produkcję okularów korekcyjnych, okularów słonecznych, soczewek wykonywanych na receptę, soczewek kontaktowych, okularów ochronnych,
- produkcję obuwia ortopedycznego szytego na miarę i specjalistycznych wkładek korygujących schorzenia ortopedyczne,
- produkcję masek ochrony indywidualnej, na przykład FFP2, FFP3, masek chirurgicznych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji seryjnej specjalnego obuwia wyprofilowanego, wspierającego łuk

stopy, sklasyfikowanej w 15.20.Z,
- produkcji wat, gaz, bandażów i podobnych artykułów (na przykład opatrunków, plastrów samoprzylepnych, okładów, impregnowanych lub powlekanych substancjami farmaceutycznymi), sklasyfikowanej w 21.20.Z,
- produkcji aparatury elektromedycznej i elektroterapeutycznej, sklasyfikowanej w 26.60.Z,
- produkcji aparatów słuchowych, sklasyfikowanej w 26.60.Z,
- produkcji wózków inwalidzkich, sklasyfikowanej w 30.92.Z,
- sprzedaży detalicznej okularów korekcyjnych, soczewek i okularów przeciwsłonecznych, sklasyfikowanej w 47.74.Z.

32.9 Produkcja wyrobów, gdzie indziej niesklasyfikowana

32.91.Z Produkcja mioteł, szczotek i pędzli

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję mioteł, szczotek i pędzli (na przykład toaletowych, kosmetycznych, do sprzątania w gospodarstwie domowym, do nakładania farb, szczoteczek, szczotek technicznych i stosowanych w niektórych procesach przemysłowych (w tym szczotek będących elementami składowymi maszyn), sterowanych mechaniczne ręcznych zamiatarek podłóg, mopów i przyborów do odkurzania wykonanych z piór, pędzli malarskich, poduszek i wałków do malowania, ściągaczek i pozostałych pędzli, szczotek, zmywaków),
- produkcję szczotek do butów i ubrań.

32.99.Z Produkcja pozostałych wyrobów, gdzie indziej niesklasyfikowana

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję wyrobów ochronnych, na przykład:
 • pasów bezpieczeństwa dla monterów i innych pasów do celów zawodowych,
 • sprzętu ratowniczego wykonanego z korka,
 • ochronnych nakryć głowy i innego sprzętu ochronnego do użytku osobistego (na przykład osłon ochronnych do twarzy/przyłbic, sprzętu ochronnego z tworzyw sztucznych, takiego jak kaski stosowane przez sportowców),
 • odzieży ognioodpornej,
 • ochronnych nakryć głowy i innego sprzętu ochronnego do użytku osobistego, z metalu,
 • zatyczek do uszu i nosa (na przykład do ochrony podczas pływania i przed hałasem),
 • masek przeciwgazowych,
 • odzieży i akcesoriów chroniących przed zagrożeniami biologicznymi,
 • kamizelek kuloodpornych,
 • kombinezonów i akcesoriów do pomieszczeń sterylnych,
- produkcję piór, długopisów i ołówków, dowolnego rodzaju, nawet mechanicznych,
- produkcję wkładów grafitowych do ołówków,
- produkcję datowników, pieczęci lub numeratorów, ręcznych urządzeń do drukowania lub wytłaczania etykiet, drukarek ręcznych, taśm nasączonych

tuszem do maszyn do pisania i poduszek do tuszu,
- produkcję globusów,
- produkcję parasoli, parasoli przeciwsłonecznych, lasek, stołków myśliwskich,
- produkcję guzików, zatrzasków, zatrzasków guzikowych, zamków błyskawicznych,
- produkcję papierosów elektronicznych (*vapes*),
- produkcję zapalniczek do papierosów i pozostałych zapalniczek,
- produkcję artykułów użytku osobistego (na przykład fajek do tytoniu, spryskiwaczy i rozpylaczy do perfum, termosów i pozostałych naczyń próżniowych do użytku osobistego lub domowego, peruk, sztucznych bród, sztucznych brwi i rzęs),
- produkcję rozmaitych artykułów (na przykład świec i podobnych artykułów; sztucznych kwiatów, owoców i liści; akcesoriów do sztuk magicznych i żartów; ręcznych sit i przesiewaczy; manekinów krawieckich),
- produkcję trumien, urn,
- produkcję koszy kwiatowych, bukietów, wieńców i podobnych artykułów ze sztucznych kwiatów,
- działalność związaną z wypychaniem zwierząt,
- produkcję modeli w skali przeznaczonych do celów demonstracyjnych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji knotów, sklasyfikowanej w 13.96.Z,
- produkcji odzieży roboczej, sklasyfikowanej w 14.23.Z,
- produkcji ozdóbek i pamiątek z papieru, sklasyfikowanej w 17.25.Z,
- produkcji nakryć głowy (z wyłączeniem ochronnych) z tworzyw sztucznych, sklasyfikowanej w 22.26.Z,
- produkcji masek ochrony indywidualnej (na przykład FFP2, FFP3, masek chirurgicznych), sklasyfikowanej w 32.50.B.

DZIAŁ 33 Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń

Dział ten obejmuje specjalistyczne naprawy maszyn, urządzeń i wyrobów wyprodukowanych przez zakłady przemysłowe, których celem jest przywrócenie sprawności oraz ogólne i rutynowe konserwacje (to jest serwis), co zapewnia efektywną pracę sprzętu oraz zapobiega awariom i naprawom.

Dział ten obejmuje tylko specjalistyczne naprawy i konserwacje.
Znacząca liczba napraw wykonywana jest przez producentów maszyn, sprzętu i pozostałych wyrobów. W takich przypadkach klasyfikacja danego podmiotu gospodarczego zajmującego się łącznie naprawami i produkcją, następuje zgodnie z zasadą przeważającej wartości dodanej, powodując często, że te działalności zostają określone łącznie jako produkcja wyrobu.

Ta sama zasada jest stosowana w przypadku łączenia handlu i napraw.
Odbudowa i przebudowa maszyn i sprzętu jest traktowana jako działalność produkcyjna ujęta w innych działach niniejszej sekcji.

Dział ten obejmuje także specjalistyczne instalowanie maszyn.

Dział ten nie obejmuje:
- czyszczenia maszyn przemysłowych, sklasyfikowanego w 81.22.B,
- instalowania sprzętu stanowiącego integralną część budynku lub podobnych konstrukcji (na przykład wykonanie okablowania elektrycznego, instalowanie schodów ruchomych lub systemów klimatyzacyjnych, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach sekcji F „Budownictwo”),
- naprawy i konserwacji komputerów i sprzętu (tele)komunikacyjnego, sklasyfikowanych w 95.10.Z,
- naprawy i konserwacji artykułów użytku domowego, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach grupy 95.2,
- naprawy i konserwacji wyrobów, które są wykorzystywane zarówno jako środki produkcji jak i wyroby konsumpcyjne, zazwyczaj sklasyfikowanych jako naprawa i konserwacja artykułów użytku domowego (na przykład naprawy mebli biurowych i użytku domowego) w 95.24.Z,
- naprawy i konserwacji pojazdów silnikowych i motocykli, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach grupy 95.3.

33.1 Naprawa i konserwacja metalowych wyrobów gotowych, maszyn i urządzeń

Grupa ta obejmuje:
- specjalistyczne naprawy maszyn, urządzeń i wyrobów wyprodukowanych przez zakłady przemysłowe, których celem jest przywrócenie sprawności oraz ogólne i rutynowe konserwacje (to jest serwis), co zapewnia efektywną pracę sprzętu oraz zapobiega awariom i naprawom.

Grupa ta nie obejmuje:
- odbudowy lub przebudowy maszyn i urządzeń, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach działów od 25 do 30,
- czyszczenia maszyn przemysłowych, sklasyfikowanego w 81.22.B,
- naprawy i konserwacji komputerów i sprzętu (tele)komunikacyjnego, sklasyfikowanych w 95.10.Z,
- naprawy i konserwacji artykułów użytku domowego, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach grupy 95.2.

33.11.Z Naprawa i konserwacja metalowych wyrobów gotowych

Podklasa ta obejmuje naprawę i konserwację wyrobów metalowych objętych działem 25.

Podklasa ta obejmuje:
- naprawę metalowych zbiorników, cystern, pojemników,
- naprawę i konserwację rur i rurociągów,
- mobilne naprawy spawalnicze,
- naprawę stalowych bębnów transportowych,
- naprawę i konserwację wytwornic pary wodnej i innych rodzajów par,
- naprawę i konserwację pomocniczych urządzeń stosowanych z wytwornicami pary wodnej:
  • skraplaczy, podgrzewaczy (w tym podgrzewaczy wody), kolektorów i akumulatorów pary,

- naprawę i konserwację reaktorów jądrowych, z wyłączeniem separatorów izotopów,
- naprawę i konserwację części kotłów okrętowych lub energetycznych,
- naprawę płyt kotłów i grzejników centralnego ogrzewania,
- naprawę i konserwację broni palnej i sprzętu zbrojeniowego, w tym naprawę broni sportowej i rekreacyjnej.

Podklasa ta nie obejmuje:
- ostrzenia brzeszczotów, ostrzy i pił, sklasyfikowanego w 33.12.Z,
- naprawy i konserwacji wózków sklepowych, sklasyfikowanych w 33.17.Z,
- naprawy systemów centralnego ogrzewania i tym podobnych, sklasyfikowanej w 43.22.Z,
- naprawy mechanicznych urządzeń zamykających, sejfów i tym podobnych, sklasyfikowanej w 80.09.Z.

33.12.Z Naprawa i konserwacja maszyn

Podklasa ta obejmuje naprawę i konserwację maszyn i urządzeń przemysłowych komercyjnych oraz ich wyposażenia (na przykład ostrzenie lub wymiana ostrzy maszyn i pił); naprawę poprzez spawanie elementów (na przykład motoryzacyjnych lub ogólnego przeznaczenia), naprawę maszyn rolniczych oraz pozostałych ciężkich i przemysłowych maszyn i urządzeń (na przykład podnośników widłowych i pozostałych urządzeń transportu bliskiego, obrabiarek, sprzętu chłodniczego, sprzętu budowlanego oraz maszyn górniczych), w tym maszyn i urządzeń objętych działem 28.

Podklasa ta obejmuje:
- naprawę i konserwację silników, z wyłączeniem lotniczych, do pojazdów silnikowych, statków, łodzi,
- naprawę i konserwację silników kolejowych,
- naprawę i konserwację pomp, sprężarek i ich wyposażenia,
- naprawę i konserwację maszyn hydraulicznych,
- naprawę zaworów,
- naprawę elementów przekładni i elementów napędu,
- naprawę i konserwację pieców do procesów przemysłowych,
- naprawę i konserwację urządzeń podnośnikowych i przeładunkowych,
- naprawę i konserwację przemysłowych urządzeń chłodniczych i sprzętu do oczyszczenia powietrza,
- naprawę i konserwację przemysłowych maszyn ogólnego zastosowania,
- naprawę i konserwację ręcznych narzędzi mechanicznych,
- naprawę i konserwację obrabiarek do cięcia i formowania metali oraz akcesoriów do nich,
- naprawę i konserwację pozostałych obrabiarek,
- naprawę i konserwację ciągników rolniczych i leśnych,
- naprawę i konserwację maszyn rolniczych, maszyn do prac leśnych i maszyn do przygotowywania dłużycy,
- naprawę i konserwację maszyn metalurgicznych,
- naprawę i konserwację maszyn górniczych, budowlanych, do eksploatacji złóż ropy naftowej i gazu,

- naprawę i konserwację maszyn dla przetwórstwa żywności i tytoniu oraz produkcji napojów,
- naprawę i konserwację maszyn do produkcji odzieży tekstylnej i ze skór wyprawionych,
- naprawę i konserwację maszyn do produkcji papieru,
- naprawę i konserwację maszyn do produkcji tworzyw sztucznych i gumy,
- naprawę i konserwację pozostałych maszyn specjalistycznych, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach działu 28,
- naprawę i konserwację urządzeń do ważenia,
- naprawę i konserwację automatów sprzedających,
- naprawę i konserwację kas rejestrujących,
- naprawę i konserwację fotokopiarek,
- naprawę kalkulatorów, nawet elektronicznych,
- naprawę maszyn do pisania.

Podklasa ta nie obejmuje:
- naprawy i konserwacji silników do cywilnych statków i łodzi sklasyfikowanych w 33.15.Z,
- naprawy i konserwacji silników do cywilnych statków powietrznych, sklasyfikowanych w 33.16.Z,
- naprawy i konserwacji silników do wojskowych pojazdów bojowych, okrętów, łodzi, statków powietrznych i kosmicznych, sklasyfikowanych w 33.18.Z,
- instalowania, naprawy i konserwacji pieców przemysłowych i pozostałego sprzętu grzewczego, sklasyfikowanych w 43.22.Z,
- instalowania, naprawy i konserwacji wind i schodów ruchomych, sklasyfikowanych w 43.24.Z,
- naprawy i konserwacji komputerów, sklasyfikowanych w 95.10.Z,
- naprawy i konserwacji silników do pojazdów silnikowych (z wyłączeniem motocykli), sklasyfikowanych w 95.31.A.

33.13.Z Naprawa i konserwacja urządzeń elektronicznych i optycznych

Podklasa ta obejmuje naprawę i konserwację wyrobów produkowanych w odpowiednich podklasach grup 26.5, 26.6 i 26.7, z wyłączeniem wyrobów traktowanych jako sprzęt gospodarstwa domowego.

Podklasa ta obejmuje:
- naprawę i konserwację przyrządów pomiarowych, badawczych, nawigacyjnych i kontrolnych, objętych grupą 26.5, na przykład:
  • przyrządów silników lotniczych,
  • przyrządów do pomiaru emisji spalin pojazdów samochodowych,
  • przyrządów meteorologicznych,
  • przyrządów do kontroli i badania właściwości fizycznych, elektrycznych i chemicznych,
  • przyrządów geodezyjnych,
  • przyrządów do wykrywania i monitorowania promieniowania,
- naprawę i konserwację aparatury napromieniowującej, elektromedycznej i elektroterapeutycznej objętej podklasą 26.60.Z, na przykład:
  • aparatury obrazującej za pomocą rezonansu magnetycznego (MRI),

• aparatury medycznej do badań ultradźwiękowych,
• rozruszników serca,
• aparatów słuchowych,
• elektrokardiografów,
• elektromedycznej aparatury endoskopowej,
• aparatury napromieniowującej,
- naprawę przyrządów i sprzętu optycznego, objętych podklasą 26.70.Z (jeżeli są one wykorzystywane przede wszystkim do celów komercyjnych), na przykład:
• lornetek,
• mikroskopów (z wyłączeniem mikroskopów elektronowych i protonowych),
• teleskopów,
• pryzmatów,
• soczewek (z wyłączeniem soczewek do zastosowań okulistycznych),
• sprzętu fotograficznego.

Podklasa ta nie obejmuje:
- naprawy i konserwacji fotokopiarek, sklasyfikowanych w 33.12.Z,
- naprawy i konserwacji komputerów i sprzętu peryferyjnego, sklasyfikowanych w 95.10.Z,
- naprawy i konserwacji projektorów komputerowych, sklasyfikowanych w 95.10.Z,
- naprawy i konserwacji sprzętu (tele)komunikacyjnego, sklasyfikowanych w 95.10.Z,
- naprawy i konserwacji profesjonalnych kamer telewizyjnych i wideo, sklasyfikowanych w 95.10.Z,
- naprawy kamer wideo użytku domowego, sklasyfikowanej w 95.21.Z,
- naprawy zegarków i zegarów, sklasyfikowanej w 95.25.Z.

33.14.Z Naprawa i konserwacja urządzeń elektrycznych

Podklasa ta obejmuje naprawę i konserwację wyrobów objętych działem 27.

Podklasa ta obejmuje:
- naprawę i konserwację transformatorów mocy, rozdzielczych i specjalnych,
- naprawę i konserwację silników elektrycznych, prądnic i zespołów silnikowo-prądnicowych,
- naprawę i konserwację aparatury rozdzielczej i tablic rozdzielczych,
- naprawę i konserwację przekaźników i regulatorów przemysłowych,
- naprawę i konserwację baterii galwanicznych i akumulatorowych,
- naprawę i konserwację elektrycznego sprzętu oświetleniowego,
- naprawę i konserwację przewodów dla obwodów instalacji elektrycznych,
- naprawę i konserwację urządzeń do ładowania samochodów.

Podklasa ta nie obejmuje:
- naprawy i konserwacji silników elektrycznych do łodzi, pojazdów silnikowych i motocykli, sklasyfikowanych w 33.15.Z, 95.31.A, 95.32.Z,
- naprawy i konserwacji komputerów i sprzętu peryferyjnego, sklasyfikowanych w 95.10.Z,

- naprawy i konserwacji sprzętu (tele)komunikacyjnego, sklasyfikowanych w 95.10.Z,
- naprawy i konserwacji elektronicznego sprzętu powszechnego użytku, sklasyfikowanych w 95.21.Z,
- naprawy i konserwacji sprzętu gospodarstwa domowego, sklasyfikowanych w 95.22.Z,
- naprawy zegarków i zegarów, sklasyfikowanych w 95.25.Z.

33.15.Z Naprawa i konserwacja cywilnych statków i łodzi

Podklasa ta obejmuje:
- naprawę i rutynową konserwację statków cywilnych,
- naprawę i konserwację łodzi wypoczynkowych,
- naprawę i konserwację silników do cywilnych statków i łodzi, w tym elektrycznych silników zaburtowych,
- naprawę i konserwację konstrukcji pływających.

Podklasa ta nie obejmuje:
- remontów fabrycznych silników do statków i łodzi: cywilnych oraz sportowych/wypoczynkowych, sklasyfikowanych w 28.11.Z,
- remontów i przebudowy fabrycznej cywilnych statków i łodzi, sklasyfikowanych w 30.11.Z,
- remontów i przebudowy fabrycznej statków i łodzi sportowych/wypoczynkowych, sklasyfikowanych w 30.12.Z,
- naprawy i konserwacji okrętów i łodzi wojskowych, sklasyfikowanych w 33.18.Z,
- naprawy i konserwacji silników do okrętów i łodzi wojskowych, sklasyfikowanych w 33.18.Z.

33.16.Z Naprawa i konserwacja cywilnych statków powietrznych i statków kosmicznych

Podklasa ta obejmuje:
- naprawę i konserwację cywilnych statków powietrznych (z wyłączeniem ich przebudowy oraz remontów fabrycznych),
- naprawę i konserwację silników do cywilnych statków powietrznych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- remontów i przebudowy fabrycznej cywilnych statków powietrznych, sklasyfikowanych w 30.31.Z,
- remontów fabrycznych silników do cywilnych statków powietrznych, sklasyfikowanych w 30.31.Z,
- naprawy i konserwacji wojskowych pojazdów bojowych, statków powietrznych i statków kosmicznych, sklasyfikowanych w 33.18.Z.

33.17.Z Naprawa i konserwacja pozostałego cywilnego sprzętu transportowego

Podklasa ta obejmuje naprawę i konserwację pozostałego sprzętu transportowego objętego działem 30.

Podklasa ta obejmuje:
- naprawę i konserwację lokomotyw oraz remonty wagonów kolejowych,

- naprawę i konserwację pojazdów dla osób niepełnosprawnych,
- naprawę pojazdów wprawianych w ruch ręcznie lub ciągnionych przez zwierzęta,
- naprawę i konserwację wózków sklepowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- remontów oraz przebudowy fabrycznej lokomotyw i wagonów kolejowych, sklasyfikowanych w 30.20.Z,
- naprawy i konserwacji silników kolejowych, sklasyfikowanych w 33.12.Z,
- naprawy i konserwacji wojskowych pojazdów bojowych, sklasyfikowanych w 33.18.Z,
- naprawy rowerów, sklasyfikowanej w 95.29.Z,
- naprawy i konserwacji motocykli, sklasyfikowanych w 95.32.Z.

33.18.Z Naprawa i konserwacja wojskowych pojazdów bojowych, okrętów, łodzi, statków powietrznych i statków kosmicznych

Podklasa ta obejmuje:
- naprawę i konserwację wojskowych statków powietrznych i statków kosmicznych,
- naprawę i konserwację wojskowych pojazdów bojowych,
- naprawę i konserwację wojskowych okrętów, łodzi i konstrukcji pływających,
- naprawę i konserwację silników do wojskowych pojazdów bojowych, okrętów, łodzi, statków powietrznych i statków kosmicznych.

Podklasa nie obejmuje:
- remontów fabrycznych silników do okrętów i łodzi wojskowych, sklasyfikowanych w 28.11.Z,
- remontów i przebudowy fabrycznej wojskowych pojazdów bojowych, okrętów, łodzi, konstrukcji pływających, statków powietrznych i statków kosmicznych, sklasyfikowanych w 30.13.Z, 30.32.Z, 30.40.Z,
- remontów i przebudowy fabrycznej wojskowych statków powietrznych oraz silników lotniczych, sklasyfikowanych w 30.32.Z,
- konserwacji i naprawy cywilnych łodzi, statków, statków powietrznych i statków kosmicznych oraz podobnych maszyn, sklasyfikowanych w 33.15.Z, 33.16.Z.

33.19.Z Naprawa i konserwacja pozostałego sprzętu i wyposażenia

Podklasa ta obejmuje naprawę i konserwację sprzętu nieujętego w innych grupach tego działu.

Podklasa ta obejmuje:
- naprawę sieci rybackich, w tym cerowanie,
- naprawę lin, olinowania, żagli i brezentu,
- naprawę worków do przechowywania nawozów i chemikaliów,
- naprawę i odnawianie palet drewnianych, bębnów transportowych lub beczek i podobnych artykułów,
- naprawę automatów do gier oraz innych urządzeń do gier hazardowych,
- naprawę łóżek szpitalnych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- naprawy mebli domowych i biurowych, sklasyfikowanych w 95.24.Z,
- naprawy rowerów, sklasyfikowanej w 95.29.Z,
- naprawy i drobnych przeróbek odzieży, sklasyfikowanych w 95.29.Z.

33.2 Instalowanie maszyn przemysłowych, sprzętu i wyposażenia

33.20.Z Instalowanie maszyn przemysłowych, sprzętu i wyposażenia

Podklasa ta obejmuje specjalistyczne instalowanie maszyn.
Instalowanie elementów stanowiących integralną część budynku lub podobnej konstrukcji (na przykład instalowanie schodów ruchomych, zakładanie przewodów instalacji elektrycznej, alarmów przeciwwłamaniowych lub systemów klimatyzacyjnych), traktowane jest jako roboty budowlane.

Podklasa ta obejmuje:
- instalowanie maszyn przemysłowych w zakładzie przemysłowym,
- instalowanie i montaż systemów do sterowania procesami przemysłowymi,
- instalowanie innych urządzeń przemysłowych, na przykład:
 • sprzętu (tele)komunikacyjnego,
 • komputerów dużej mocy (*mainframe*),
 • urządzeń napromieniowujących i sprzętu elektromedycznego i tym podobnego,
- demontowanie wielkogabarytowych maszyn i urządzeń,
- działalność związaną ze specjalistyczną budową młynów,
- montaż konstrukcji maszyn,
- instalowanie wyposażenia kręgielni,
- instalowanie maszyn i urządzeń magazynowych,
- instalowanie wielkogabarytowych regałów, magazynów (nie stanowiących integralnej części budynku),
- instalowanie wolnostojących urządzeń do ładowania.

Podklasa ta nie obejmuje:
- instalacji urządzeń do ładowania typu *wallbox*, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach sekcji F,
- budowy kompletnych magazynów, sklasyfikowanej w 41.00.B,
- instalowania wind, schodów ruchomych, automatycznych drzwi, systemów odkurzających i tym podobnych, sklasyfikowanego w 43.24.Z,
- instalowania drzwi, klatek schodowych, wyposażenia sklepów, wbudowanych mebli, sklasyfikowanego w 43.32.Z,
- wznoszenia stalowych konstrukcji do regałów magazynowych, sklasyfikowanego 43.42.Z,
- instalowania (konfigurowania) komputerów osobistych, sklasyfikowanego w 62.90.Z.

SEKCJA D WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ, PARĘ WODNĄ I POWIETRZE DO UKŁADÓW KLIMATYZACYJNYCH

Sekcja ta obejmuje:
- wytwarzanie, magazynowanie, kontrolę, dystrybucję, handel i pośrednictwo w zakresie energii elektrycznej lub paliw gazowych, w celu zaopatrzenia energetycznego poprzez stałą infrastrukturę (sieć) zasilającą i rurociągi,
- dystrybucję energii na terenach przemysłowych i w budynkach mieszkalnych,
- działalność zakładów energetycznych i gazowych,
- ciepłownictwo i chłodnictwo (na przykład dostarczanie pary wodnej i gorącej wody, dostarczanie powietrza do układów klimatyzacyjnych), wykonywane za pomocą stałej infrastruktury.

Sekcja ta nie obejmuje:
- górnictwa gazu ziemnego, sklasyfikowanego w 06.20.Z,
- dostarczania wody oraz odprowadzania i oczyszczania ścieków, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach działów 36 i 37,
- transportu gazu rurociągami przesyłowymi, sklasyfikowanego w 49.50.A.

DZIAŁ 35 Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych

35.1 Wytwarzanie, przesyłanie, dystrybucja energii elektrycznej, handel energią elektryczną

Grupa ta obejmuje:
- wytwarzanie energii elektrycznej, przesyłanie jej z miejsca wytworzenia do systemów dystrybucji oraz dystrybucję do odbiorców końcowych,
- handel i magazynowanie energii elektrycznej.

Grupa ta nie obejmuje:
- wytwarzania oraz dystrybucji pary wodnej i gorącej wody, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach grupy 35.3,
- działalności brokerów i agentów organizujących sprzedaż energii elektrycznej za pomocą systemów dystrybucji obsługiwanych przez inne podmioty gospodarcze, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 35.4.

35.11.Z Wytwarzanie energii elektrycznej ze źródeł nieodnawialnych

Podklasa ta obejmuje:
- wytwarzanie energii elektrycznej ze źródeł nieodnawialnych (na przykład z gazu ziemnego, węgla i innych paliw kopalnych) oraz z bezemisyjnych źródeł nieodnawialnych (na przykład energii jądrowej).

Podklasa ta nie obejmuje:
- wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, sklasyfikowanego w 35.12.A, 35.12.B, 35.12.C, 35.12.D, 35.12.E, 35.12.F,
- wytwarzania energii elektrycznej w ramach działalności związanej z magazynowaniem energii elektrycznej, sklasyfikowanego w 35.16.Z,

- wstępnej obróbki odpadów poprzedzającej odzysk energii oraz przetwarzania materiałów odpadowych w celu odzysku energii, sklasyfikowanych w 38.22.Z.

35.12.A Energetyka wiatrowa

Podklasa ta obejmuje:
- wytwarzanie energii elektrycznej z energii wiatru, na lądzie i poza lądem.

35.12.B Energetyka słoneczna

Podklasa ta obejmuje:
- wytwarzanie energii elektrycznej z energii słonecznej fotowoltaicznej.

35.12.C Energetyka geotermalna

Podklasa ta obejmuje:
- wytwarzanie energii elektrycznej z energii geotermalnej.

35.12.D Energetyka biogazowa

Podklasa ta obejmuje:
- wytwarzanie energii elektrycznej z biopaliw gazowych.

35.12.E Energetyka wodna

Podklasa ta obejmuje:
- wytwarzanie energii elektrycznej w hydroelektrowniach,
- wytwarzanie energii elektrycznej z pływów i fal morskich i oceanicznych.

35.12.F Wytwarzanie energii elektrycznej z pozostałych źródeł odnawialnych

Podklasa ta obejmuje wytwarzanie energii elektrycznej z pozostałych źródeł odnawialnych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł nieodnawialnych, sklasyfikowanego w 35.11.Z,
- wytwarzania energii elektrycznej w ramach działalności w zakresie magazynowania energii elektrycznej, sklasyfikowanego w 35.16.Z,
- wstępnej obróbki odpadów poprzedzającej odzysk energii oraz przetwarzania materiałów odpadowych w celu odzysku energii, sklasyfikowanych w 38.22.Z.

35.13.Z Przesyłanie energii elektrycznej

Podklasa ta obejmuje:
- przesyłanie energii elektrycznej wysokiego napięcia sieciami przesyłowymi z miejsca jej wytworzenia do systemu dystrybucji.

35.14.Z Dystrybucja energii elektrycznej

Podklasa ta obejmuje:
- dystrybucję energii elektrycznej do sieci elektroenergetycznych,
- działalność systemów dystrybucji (obejmujących na przykład linie, słupy, liczniki oraz instalacje elektryczne), przesyłających energię elektryczną

wysokiego, średniego i niskiego napięcia z miejsca jej wytworzenia lub z systemu przesyłowego, do odbiorcy końcowego,
- wynajem i dzierżawę sieci dystrybucji energii elektrycznej.

35.15.Z Handel energią elektryczną

Podklasa ta obejmuje:
- sprzedaż energii elektrycznej, wykonywana na własny rachunek, poprzez między innymi urządzenia do ładowania pojazdów elektrycznych (na przykład samochodów elektrycznych, motocykli, rowerów) i sprzętu elektronicznego (na przykład telefonów komórkowych, laptopów).

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności brokerów i agentów w zakresie energii elektrycznej, gazu ziemnego i pozostałych paliw gazowych, sklasyfikowanej w 35.40.Z.

35.16.Z Magazynowanie energii elektrycznej

Podklasa ta obejmuje:
-przetworzenie energii elektrycznej do innej postaci, magazynowanie takiej energii, a następnie ponowne jej przekształcanie w energię elektryczną (na przykład działalność elektrowni szczytowo-pompowych, magazynów sprężonego powietrza lub magazynów akumulatorów),
- dystrybucję zmagazynowanej energii elektrycznej do sieci elektrycznej.

Podklasa ta nie obejmuje:
- wytwarzania energii elektrycznej niebędącej wynikiem magazynowania, sklasyfikowanej w 35.11.Z, 35.12.A, 35.12.B, 35.12.C, 35.12.D, 35.12.E, 35.12.F.

35.2 Wytwarzanie paliw gazowych oraz dystrybucja i handel paliwami gazowymi w systemie sieciowym

Grupa ta obejmuje:
- produkcję, magazynowanie oraz dystrybucję gazu ziemnego lub innych paliw gazowych do użytkownika systemem sieciowym.

Grupa ta nie obejmuje:
- górnictwa gazu ziemnego, sklasyfikowanego w 06.20.Z,
- działalności brokerów i agentów organizujących sprzedaż paliw gazowych za pomocą systemów dystrybucji obsługiwanych przez inne podmioty gospodarcze, sklasyfikowanej w 35.40.Z,
- transportu gazu rurociągami przesyłowymi łączącymi producentów z dystrybutorami gazu lub pomiędzy aglomeracjami, sklasyfikowanego w 49.50.A.

35.21.Z Wytwarzanie paliw gazowych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję paliw gazowych (na przykład poprzez karbonizację węgla, gazyfikację węgla brunatnego, elektrolizę lub metanizację), do celów energetycznych w systemie sieciowym,
- produkcję paliw gazowych o określonej wartości opałowej poprzez

oczyszczanie, mieszanie i inne procesy z gazów różnego typu, w tym z gazu ziemnego lub wodoru, do celów energetycznych w systemie sieciowym,
- produkcję biogazu (na przykład z osadów ściekowych, obornika, odpadów), na potrzeby zaopatrywania w gaz,
- produkcję biopaliw gazowych do celów energetycznych w systemie sieciowym,
- oczyszczanie biogazu do celów energetycznych w systemie sieciowym,
- regazyfikację gazu ziemnego w celu dystrybucji za pośrednictwem sieci.

Podklasa ta nie obejmuje:
- górnictwa gazu ziemnego, sklasyfikowanego w 06.20.Z,
- produkcji gazu koksowniczego, sklasyfikowanej w 19.10.Z,
- wytwarzania produktów rafinacji ropy naftowej, sklasyfikowanego w 19.20.Z,
- produkcji gazu płynnego (LPG), sklasyfikowanej w 19.20.Z,
- wytwarzania gazów technicznych, sklasyfikowanego w 20.11.Z,
- produkcji wodoru, do innych celów niż energetyczne w systemie sieciowym, sklasyfikowanej w 20.11.Z,
- produkcji podstawowych gazów organicznych, do innych celów niż energetyczne w systemie sieciowym, sklasyfikowanej w 20.14.Z,
- produkcji gazu wielkopiecowego, sklasyfikowanej w 24.10.Z.

35.22.Z Dystrybucja paliw gazowych w systemie sieciowym

Podklasa ta obejmuje:
- dystrybucję i dostarczanie wszelkiego rodzaju paliw gazowych w systemie sieciowym,
- wynajem i dzierżawę sieci gazowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- transportu gazu rurociągami przesyłowymi, sklasyfikowanego w 49.50.A

35.23.Z Handel paliwami gazowymi w systemie sieciowym

Podklasa ta obejmuje:
- sprzedaż paliw gazowych w systemie sieciowym, wykonywana na własny rachunek.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży paliw gazowych w systemie sieciowym na rachunek innych podmiotów, sklasyfikowanej w 35.40.Z,
- sprzedaży hurtowej gazów skroplonych w butlach, sklasyfikowanej w 46.81.Z,
- sprzedaży detalicznej paliw gazowych do pojazdów silnikowych i motocykli, sklasyfikowanej w 47.30.Z,
- sprzedaży detalicznej oleju opałowego i gazu w butlach dla gospodarstw domowych, sklasyfikowanej w 47.78.Z.

35.24.Z Magazynowanie paliw gazowych w ramach usług zaopatrzenia sieciowego

Podklasa ta obejmuje:
- magazynowanie paliw gazowych,

- magazynowanie wodoru.

Podklasa ta nie obejmuje:
- skraplania gazu dla transportu na terenie kopalni, sklasyfikowanego w 09.10.Z,
- magazynowania paliw gazowych niebędącego częścią usług zaopatrzenia sieciowego, sklasyfikowanego w 52.10.B.

35.3 Wytwarzanie i zaopatrywanie w parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych

35.30.Z Wytwarzanie i zaopatrywanie w parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych

Podklasa ta obejmuje:
- produkcję, gromadzenie i dystrybucję pary wodnej oraz gorącej wody dla celów grzewczych, energetycznych i innych,
- produkcję oraz dystrybucję schłodzonego powietrza (na przykład do zasilania układów klimatyzacyjnych),
- produkcję oraz dystrybucję wody schłodzonej dla celów chłodniczych,
- produkcję lodu z wody naturalnej dla celów chłodniczych,
- magazynowanie energii cieplnej.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji lodu jadalnego, sklasyfikowanej w 10.52.Z,
- wytwarzania gorącej wody/pary poprzez spalanie odpadów, sklasyfikowanego w 38.22.Z.

35.4 Działalność brokerów i agentów w zakresie energii elektrycznej i gazu ziemnego

35.40.Z Działalność brokerów i agentów w zakresie energii elektrycznej i gazu ziemnego

Podklasa ta obejmuje:
- działalność brokerów i agentów organizujących sprzedaż energii elektrycznej za pomocą systemów dystrybucji obsługiwanych przez inne podmioty gospodarcze,
- działalność brokerów i agentów organizujących sprzedaż paliw gazowych za pomocą systemów dystrybucji obsługiwanych przez inne podmioty gospodarcze,
- działalność brokerów i agentów w zakresie wymiany towarowej i zdolności przesyłowej dotyczącej paliw gazowych,
- działalność brokerów i agentów w zakresie dystrybucji i zdolności przesyłowej energii elektrycznej.

Podklasa ta nie obejmuje:
- magazynowania i dystrybucji lub dostarczania energii elektrycznej do użytkownika (poprzez system sieci) przez producenta (na własny rachunek), sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach grupy 35.1,
- magazynowania i dystrybucji lub dostarczania paliw gazowych do

użytkownika poprzez system sieci przez producenta (na własny rachunek), sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach grupy 35.2,
- pośrednictwa w transporcie paliw gazowych, sklasyfikowanego w 52.31.Z.

SEKCJA E DOSTAWA WODY; GOSPODAROWANIE ŚCIEKAMI I ODPADAMI ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z REKULTYWACJĄ

Sekcja ta obejmuje:
- gospodarowanie (na przykład gromadzenie, przetwarzanie, odzyskiwanie oraz usuwanie) różnymi formami odpadów (na przykład stałymi i niestałymi odpadami przemysłowymi czy pochodzącymi z gospodarstw domowych) oraz ich organizację,
- działalność w zakresie dostawy wody, która często prowadzona jest w połączeniu z działalnością w zakresie oczyszczania ścieków przez ten sam podmiot gospodarczy, ale może być prowadzona także przez odrębne podmioty gospodarcze,
- rekultywację zanieczyszczonych budynków i miejsc, gleby, wód powierzchniowych i gruntowych (na przykład oceanów, namorzynów, mórz) i tym podobnych.

Produkt końcowy gospodarowania odpadami i ściekami może być przeznaczony do składowania albo stać się produktem wejściowym dla innego procesu produkcyjnego.

Surowce wtórne są to materiały powstające w wyniku przerobu (w procesie przetworzenia mechanicznego lub chemicznego) odpadów produkcyjnych, wstępnie wysortowanych odpadów komunalnych lub złomu i zużytych produktów, nadające się do bezpośredniego użytku w przemysłowym procesie produkcji (zastępujące surowiec pierwotny), niebędące nowym produktem finalnym.
Podmioty gospodarcze, które zazwyczaj przejmują procedury gospodarowania odpadami od swoich klientów, rozliczają ich za obsługę odpadów, jednak przekazują wykonanie usług do innego podmiotu gospodarczego, muszą być klasyfikowane do działu 38, ponieważ pomimo że podmioty te same nie świadczą odpowiednich usług związanych z odpadami, są odpowiedzialne za ich realizację. Taka działalność traktowana jest jako całkowity *outsourcing* usług.

Sekcja ta nie obejmuje:
- działalności agentów zajmujących się sprzedażą hurtową wyspecjalizowaną pozostałych, sklasyfikowanej w 46.18.Z,
- sprzedaży hurtowej odpadów i złomu, sklasyfikowanej w 46.87.Z.

DZIAŁ 36 Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody

Dział ten obejmuje pobór, uzdatnianie i dystrybucję wody do użytkownika końcowego; pobór wody z rozmaitych źródeł, jak również dystrybucję zróżnicowanymi środkami.

36.0 Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody

36.00.Z Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody

Podklasa ta obejmuje:
- pobór wód z rzek, jezior i wód gruntowych,
- uzdatnianie wody w celu jej dostawy,

- odsalanie wody morskiej lub wody gruntowej w celu produkcji wody, gdy traktowane jest jako działalność podstawowa,
- dystrybucję wody za pośrednictwem sieci wodociągowych, cysternami lub innymi środkami transportu,
- gromadzenie wód deszczowych,
- obsługę systemów irygacyjnych,
- wynajem i dzierżawę sieci dystrybucyjnych wody.

Podklasa ta nie obejmuje:
- wykorzystania systemów irygacyjnych do celów rolniczych, sklasyfikowanego w 01.61.Z,
- produkcji naturalnych wód mineralnych i pozostałych wód butelkowanych, sklasyfikowanej w 11.07.Z,
- oczyszczania ścieków w celu zapobiegania zanieczyszczenia, sklasyfikowanego w 37.00.Z,
- instalowania wodomierzy, sklasyfikowanego w 43.22.Z,
- transportu wody rurociągami przesyłowymi, sklasyfikowanego w 49.50.B,
- odczytu wodomierzy wykonywanego na zlecenie, sklasyfikowanego w 82.99.B.

DZIAŁ 37 Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

Dział ten obejmuje:
- obsługę sieci kanalizacyjnych i systemów oczyszczania ścieków, które gromadzą, oczyszczają i odprowadzają ścieki do zbiorników wodnych lub obsługują retencję powierzchniową,
- działalność systemów oczyszczania ścieków w celu ich ponownego wykorzystania (na przykład do uzdatniania wód rolniczych, przemysłowych, pochodzących z czyszczenia dróg lub ze zbieranej wody deszczowej).

37.0 Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

37.00.Z Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

Podklasa ta obejmuje:
- obsługę systemów oczyszczania ścieków w celu ponownego wykorzystania (na przykład wód rolniczych, przemysłowych, pochodzących z czyszczenia dróg lub ze zbieranej wody deszczowej); w celu sztucznego zasilania, uzupełniania zbiorników wód podziemnych,
- gromadzenie i transport ścieków od użytkowników (na przykład gospodarstw domowych, podmiotów gospodarczych przemysłowych),
- gromadzenie i transport wody deszczowej za pomocą sieci kanalizacyjnej, kolektorów, cystern oraz pozostałych środków transportu (na przykład pojazdów asenizacyjnych),
- utrzymanie, czyszczenie systemów kanalizacyjnych i drenażowych, w tym przetykanie rur,
- suszenie sublimacyjne (liofilizację) osadów ściekowych w oczyszczalniach ścieków,
- opróżnianie i czyszczenie ze ścieków: szamb, zbiorników septycznych, dołów i osadników gnilnych,
- utrzymanie toalet chemicznych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- dalszej obróbki osadów wyekstrahowanych ze ścieków, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 38:
 • fermentacji beztlenowej, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 38.2,
 • obróbki tlenowej, takiej jak kompostowanie, sklasyfikowanej w 38.21.Z,
 • spalania odpadów z odzyskiem energii, sklasyfikowanego w 38.22.Z,
 • spalania odpadów bez odzysku energii, sklasyfikowanego w 38.31.Z,
- odkażania wód powierzchniowych i wód gruntowych w miejscu ich skażenia, sklasyfikowanego w 39.00.Z,
- budowy lub naprawy systemów kanalizacyjnych, sklasyfikowanych w 42.21.Z,
- czyszczenia i udrażniania instalacji wodno-kanalizacyjnych w budynkach, sklasyfikowanych w 43.22.Z,
- wynajmu przenośnych toalet, sklasyfikowanego w 77.39.Z.

DZIAŁ 38 Działalność związana ze zbieraniem, odzyskiem i unieszkodliwianiem odpadów

Dział ten obejmuje:
- zbieranie, wstępną obróbkę przed odzyskiem lub unieszkodliwianiem, odzysk, unieszkodliwianie odpadów oraz ich zagospodarowanie. Zbieranie odpadów związane z ich odzyskiem lub unieszkodliwianiem, wykonywane przez ten sam podmiot gospodarczy, nie jest klasyfikowane odrębnie,
- odzysk materiałów polegający na przetwarzaniu odpadów w tym złomu, nawet posortowanego w surowce wtórne,
- działalność podmiotów gospodarczych realizujących zobowiązania w zakresie odpowiedzialności producenta za gospodarowanie odpadami w imieniu pierwotnych wytwórców odpadów. Podmioty gospodarcze organizacyjne zazwyczaj ponoszą odpowiedzialność za przetwarzanie odpadów, przekazaną im przez pierwotnych producentów wyrobów lub opakowań.

Działalności mogą obejmować obsługę procesów związanych ze zwrotem, zbieraniem i odzyskiem zużytych opakowań i odpadów opakowaniowych lub przyjmowaniem oraz przetwarzaniem zwróconych lub zużytych wyrobów.

Dział ten nie obejmuje:
- sprzedaży hurtowej odpadów, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 46.

38.1 Zbieranie odpadów

Grupa ta obejmuje zbieranie (między innymi z pojemników na odpady, kontenerów) odpadów innych niż niebezpieczne oraz niebezpiecznych (na przykład zużytych pieluch, zużytych baterii, odpadów rozbiórkowych, zużytego oleju z gospodarstw domowych i statków), pochodzących z gospodarstw domowych i przedsiębiorstw.

38.11.Z Zbieranie odpadów innych niż niebezpieczne

Podklasa ta obejmuje:
- zbieranie stałych odpadów innych niż niebezpieczne (to jest śmieci) na obszarze lokalnym (na przykład zbieranie odpadów pochodzących z gospodarstw domowych i przedsiębiorstw), z pojemników na odpady, koszów na kółkach, kontenerów, które mogą zawierać różne materiały nadające się do odzysku,
- zbieranie odpadów nadających się do recyklingu (nawet posortowanych),
- zbieranie odpadów innych niż niebezpieczne pochodzenia zwierzęcego lub roślinnego,
- zbieranie zużytych olejów i tłuszczów spożywczych,
- zbieranie odpadów w miejscach publicznych,
- zbieranie odpadów ogrodniczych,
- zbieranie odpadów pochodzących z budowy lub rozbiórki,
- zbieranie i usuwanie gruzu,
- zbieranie odpadów pochodzących z produkcji w zakładach przemysłowych.

Podklasa ta obejmuje także transport jeżeli jest on integralną częścią zbierania odpadów innych niż niebezpieczne.

Podklasa ta nie obejmuje:
- odprowadzania ścieków, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach działu 37,
- zbierania odpadów niebezpiecznych, sklasyfikowanego w 38.12.Z,
- sortowania, oddzielania i przetwarzania odpadów związanego z odzyskiem, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach grupy 38.2,
- odzysku związanego z odpadami, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 38.2,
- unieszkodliwiania i składowania odpadów innych niż niebezpieczne, sklasyfikowanych w 38.32.Z.

38.12.Z Zbieranie odpadów niebezpiecznych

Podklasa ta obejmuje zbieranie odpadów niebezpiecznych (na przykład substancji wybuchowych, utleniających się, łatwopalnych, toksycznych, drażniących, szkodliwych, rakotwórczych, żrących, zakaźnych i innych substancji) oraz środków szkodliwych dla zdrowia ludzkiego i środowiska. Działalność może obejmować również identyfikację, przetwarzanie, pakowanie i oznakowanie odpadów dla celów transportowych.

Podklasa ta obejmuje:
- zbieranie odpadów niebezpiecznych, na przykład:
  • zużytych olejów ze statków i warsztatów naprawczych,
  • farb i lakierów,
  • odpadów niebezpiecznych dla środowiska,
  • odpadów niebezpiecznych pochodzenia zwierzęcego,
  • odpadów radioaktywnych,
  • przeterminowanych wyrobów farmaceutycznych i medycznych,
  • starych baterii.

Podklasa ta obejmuje także transport jeżeli jest on integralną częścią zbierania odpadów.

Podklasa ta nie obejmuje:
- zbierania odpadów innych niż niebezpieczne, sklasyfikowanego w 38.11.Z,
- unieszkodliwiania i składowania odpadów niebezpiecznych, sklasyfikowanych w 38.32.Z,
- odkażania i sprzątania skażonych budynków, miejsc po eksploatacji górniczej, gleby, wód gruntowych (na przykład usuwania azbestu), sklasyfikowanych w 39.00.Z.

38.2 Odzysk związany z odpadami

Grupa ta obejmuje:
- wstępną obróbkę różnych form odpadów wykonywaną przed odzyskiem przy wykorzystaniu zróżnicowanych metod,
- odzysk zarówno z odpadów innych niż niebezpieczne, jak i niebezpiecznych, do którego zalicza się odzyskiwanie surowców, odzyskiwanie energii w wyniku termicznej obróbki odpadów i inne formy odzyskiwania związanego z odpadami.

Grupa ta nie obejmuje:
- oczyszczania i odprowadzania ścieków, sklasyfikowanych w 37.00.Z,
- unieszkodliwiania odpadów bez odzysku, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 38.3.

38.21.Z Odzysk surowców

Podkasa ta obejmuje:
- przetwarzanie metalowych i niemetalowych odpadów (w tym złomu i pozostałych artykułów) na surowce wtórne,
- odzysk surowców z odpadów poprzez:
 • oddzielanie i sortowanie surowców nadających się do ponownego przetworzenia, pochodzących z odpadów innych niż niebezpieczne (to jest śmieci),
 • oddzielanie i sortowanie w różne kategorie zmieszanych surowców nadających się do ponownego przetworzenia (na przykład papieru, tworzyw sztucznych, zużytych puszek po napojach, metalu).

Proces przetworzenia mechanicznego lub chemicznego odpadów przykładowo obejmuje:
- mechaniczne zgniatanie i rozdrabnianie metalowych przedmiotów, na przykład starych samochodów, pralek lub motocykli,
- mechaniczne zmniejszanie dużych elementów z żelaza (na przykład wagonów kolejowych),
- odzyskiwanie żelaza z klinkieru,
- odzyskiwanie metali z odpadów fotograficznych (na przykład z utrwalaczy, kliszy i papieru fotograficznego),
- demontaż wraków wszelkiego rodzaju (samochodów, statków, komputerów, telewizorów i pozostałego sprzętu) w celu odzysku surowców,
- wytwarzanie proszku gumowego z odpadów i braków z gumy, w tym odkażanie, oddzielanie (eliminację) frakcji i dewulkanizację,
- sortowanie i obróbkę mechaniczną (na przykład czyszczenie, mielenie)

tworzyw sztucznych w celu wytworzenia surowców wtórnych,
- przetwarzanie (starzenie, czyszczenie, sortowanie) popiołów dennych w celu odzysku surowców wtórych (metali, kruszyw),
- kruszenie, czyszczenie i sortowanie szkła,
- zgniatanie, czyszczenie i sortowanie pozostałych odpadów (na przykład odpadów ze rozbiórki w celu uzyskania surowców wtórnych),
- przetwarzanie na surowce wtórne pozostałych odpadów pochodzących z żywności, napojów, wyrobów tytoniowych i innych pozostałości,
- odzysk olejów odpadowych, przetwarzanie na surowce wtórne zużytych olejów i tłuszczów jadalnych,
- pozyskiwanie srebra z odpadów chemicznych, inne niż rafinacja elektrolityczna,
- odzyskiwanie fosforu ze spalania osadów ściekowych,
- odzyskiwanie wyrobów włókienniczych i odzieżowych w procesach mechanicznych, termicznych lub chemicznych,
- produkcję kompostu z odpadów,
- produkcję biogazu z odpadów, nie na potrzeby zaopatrywania w gaz lub do celów energetycznych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- przetwarzania paliw jądrowych, sklasyfikowanego w 20.13.Z,
- przetapiania tworzyw sztucznych w celu produkcji granulatów lub mieszanek, sklasyfikowanego w 20.16.Z,
- przetapiania odpadów i złomu z żelaza, sklasyfikowanego w 24.10.Z,
- produkcji biogazu na potrzeby zaopatrywania w biopaliwo, sklasyfikowanej w 35.21.Z,
- odzyskiwania energii podczas termicznej obróbki odpadów, sklasyfikowanego w 38.22.Z,
- unieszkodliwiania odpadów bez odzysku w tym przetwarzanie poprzedzające unieszkodliwianie), sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 38.3,
- sprzedaży hurtowej surowców nadających się do ponownego przetworzenia, sklasyfikowanej w 46.87.Z,
- produkcji nowego produktu finalnego powstałego z surowców wtórnych, pochodzących lub nie z produkcji własnej (na przykład przędzy z szarpanki rozwłóknionej, produkcji pulpy papierowej z makulatury, bieżnikowania opon czy produkcji metali ze złomu), sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach sekcji C Przetwórstwo przemysłowe.

38.22.Z Odzysk energii

Podklasa ta obejmuje:
- wstępną obróbkę odpadów poprzedzającą odzysk energii, przetwarzanie materiałów odpadowych poprzez różne procesy, w tym obróbkę termiczną, w celu odzyskania energii elektrycznej lub cieplnej (na przykład użytkowej energii elektrycznej lub cieplnej),
- działalność elektrowni wytwarzających energię z odpadów.

Podklasa ta nie obejmuje:
- odzyskiwania gazu składowiskowego na potrzeby zaopatrywania w gaz, sklasyfikowanego w 35.21.Z.

38.23.Z Pozostały odzysk związany z odpadami

Podklasa ta obejmuje:
- przygotowanie osadów ściekowych do celów obróbki na powierzchni ziemi przynoszącej korzyści w rolnictwie lub poprawę stanu środowiska,
- przygotowanie odpadów innych niż niebezpieczne do rekultywacji obszarów, na których prowadzone były roboty ziemne lub do celów inżynieryjnych na potrzeby architektury krajobrazu.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji biogazu z osadów ściekowych, sklasyfikowanej w 35.21.Z,
- wypełniania wyrobisk bez wykonywania czynności przygotowawczych (na przykład przygotowania odpadów innych niż niebezpieczne do celów inżynieryjnych na potrzeby architektury krajobrazu), sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach działu 42.

38.3 Unieszkodliwianie odpadów bez odzysku

Grupa ta obejmuje:
- unieszkodliwianie zarówno odpadów innych niż niebezpieczne, jak i niebezpiecznych, do którego zalicza się obróbkę termiczną bez odzysku energii, składowanie, spuszczanie do zbiorników wodnych i trwałe składowanie odpadów,
- przetwarzanie różnych form odpadów wykonywane przed unieszkodliwieniem przy wykorzystaniu zróżnicowanych metod (na przykład przetwarzanie odpadów organicznych w celu ich unieszkodliwienia),
- przetwarzanie i unieszkodliwianie zarażonych żywych zwierząt lub zwierząt martwych i pozostałych skażonych odpadów,
- przetwarzanie i unieszkodliwianie odpadów o słabej radioaktywności pochodzących ze szpitali,
- zasypywanie lub zaorywanie odpadów,
- unieszkodliwianie zużytych sprzętów w celu eliminacji substancji i materiałów szkodliwych.

Grupa ta nie obejmuje:
- oczyszczania i odprowadzania ścieków, sklasyfikowanego w 37.00.Z,
- odzysku surowców, energii i pozostałego odzysku związanego z odpadami, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 38.2.

38.31.Z Spalanie odpadów bez odzysku energii

Podklasa ta obejmuje:
- unieszkodliwianie odpadów (w tym ich przetwarzanie poprzedzające unieszkodliwianie) poprzez spalanie lub obróbkę termiczną bez odzysku energii.

Podklasa ta nie obejmuje:
- obróbki termicznej odpadów w celu odzyskania energii, sklasyfikowanej w 38.22.Z.

38.32.Z Składowanie odpadów

Podklasa ta obejmuje:
- unieszkodliwianie (w tym przetwarzanie poprzedzające unieszkodliwianie) oraz składowanie odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne, stałych lub niestałych, na lub pod powierzchnią ziemi, na składowiskach lub wysypiskach,
- przetwarzanie odpadów organicznych w celu ich składowania,
- unieszkodliwianie produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego na składowiskach odpadów,
- trwałe składowanie podziemne odpadów w głębokim wgłębieniu geologicznym (na przykład w kopalni soli lub potasu),
- składowanie wychwyconego dwutlenku węgla.

Podklasa ta nie obejmuje:
- zbierania odpadów, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 38.1,
- sortowania i oddzielania surowców nadających się do odzysku, sklasyfikowanych w 38.21.Z,
- odkażania, czyszczenia gruntów, wody i unieszkodliwiania materiałów toksycznych, sklasyfikowanych w 39.00.Z.

38.33.Z Pozostałe unieszkodliwianie odpadów

Podklasa ta obejmuje:
- odprowadzanie odpadów ciekłych do mórz/oceanów lub innych zbiorników wodnych, w tym umieszczanie ich na dnie morza,
- zatłaczanie odpadów w postaci umożliwiającej pompowanie do odwiertów, wysadów solnych lub naturalnie powstających komór.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sortowania i oddzielania surowców nadających się do odzysku, sklasyfikowanych w 38.21.Z,
- odzyskiwania energii poprzez termiczną obróbkę odpadów, sklasyfikowanego w 38.22.Z,
- odkażania, czyszczenia gruntów, wód i usuwania materiałów toksycznych, sklasyfikowanych w 39.00.Z.

DZIAŁ 39 Działalność związana z rekultywacją i pozostała działalność usługowa związana z gospodarką odpadami

Dział ten obejmuje działalność polegającą na świadczeniu usług związanych z rekultywacją (na przykład czyszczenie skażonych budynków, terenów, gleby, wód powierzchniowych lub gruntowych).

39.0 Działalność związana z rekultywacją i pozostała działalność usługowa związana z gospodarką odpadami

39.00.Z Działalność związana z rekultywacją i pozostała działalność usługowa związana z gospodarką odpadami

Podklasa ta obejmuje:
- odkażanie gleby i wód gruntowych w miejscu zanieczyszczenia lub poza nim, przy zastosowaniu na przykład metod mechanicznych, chemicznych lub biologicznych,
- odkażanie zakładów i terenów przemysłowych, w tym zakładów i terenów elektrowni jądrowych,
- odkażanie i czyszczenie wód powierzchniowych z zanieczyszczeń (na przykład poprzez zbieranie substancji szkodliwych lub zastosowanie środków chemicznych),
- usuwanie wycieku ropy naftowej lub pozostałych zanieczyszczeń na lądzie i na wodzie, na oceanach i morzach, w tym z obszarów przybrzeżnych,
- usuwanie azbestu, farb ołowiowych i pozostałych surowców toksycznych,
- usuwanie min przeciwpiechotnych i tym podobnych, w tym detonację na miejscu zdarzenia,
- pozostałe specjalistyczne działalności związane z kontrolą zanieczyszczeń,
- działalność związaną z wychwytywaniem dwutlenku węgla,
- rekultywację terenów kopalń,
- działalność usługową związaną z odkażaniem, kontrolą i monitoringiem rekultywacji terenu.

Podklasa ta nie obejmuje:
- zwalczania szkodników związanego z rolnictwem, sklasyfikowanego w 01.61.Z,
- oczyszczania wody w celu jej dostarczania, sklasyfikowanego w 36.00.Z,
- przetwarzania odpadów w celu odzysku surowców, energii i pozostałego odzysku związanego z odpadami, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 38.2,
- przetwarzania odpadów w celu ich unieszkodliwienia, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 38.3,
- składowania wychwyconego dwutlenku węgla (CO2), sklasyfikowanego w 38.32.Z,
- działalności wykonywania projektów inżynierii lądowej i wodnej dotyczących rekultywacji terenów kopalń, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach sekcji F,
- zamiatania i polewania ulic, sklasyfikowanych w 81.23.B.

SEKCJA F BUDOWNICTWO

Sekcja ta obejmuje roboty ogólnobudowlane i specjalistyczne związane z budynkami i obiektami inżynierii lądowej i wodnej. Obejmuje roboty budowlane polegające na: remontach, rozbudowie, przebudowie, nadbudowie, rozbiórce, montażu prefabrykowanych budynków lub konstrukcji na terenie budowy, a także konstrukcji o charakterze stałym lub tymczasowym.
Roboty ogólnobudowlane obejmują budowę kompletnych budynków (na przykład mieszkalnych, biurowych, sklepów a także pozostałych budynków użyteczności publicznej lub budynków w gospodarstwach rolnych). Sekcja obejmuje również budowę obiektów inżynierii lądowej i wodnej (na przykład autostrad, ulic, mostów, tuneli, dróg szynowych, płyty lotnisk, portów i innych obiektów inżynierii wodnej, systemów irygacyjnych, systemów kanalizacyjnych, infrastruktury przemysłowej, rurociągów i linii elektroenergetycznych, obiektów sportowych).
Roboty budowlane mogą być prowadzone na rachunek własny lub na zlecenie. Część robót, a czasami nawet całość prac budowlanych może być zlecana podwykonawcom. Podmioty gospodarcze, które ponoszą całkowitą odpowiedzialność za realizację projektu budowlanego oraz podwykonawcy wykonujący roboty budowlane sklasyfikowani są w niniejszej sekcji.
Ponadto sekcja ta obejmuje remonty budynków i prace inżynieryjne.
Konserwacja, naprawa i instalacja urządzeń stanowiących integralną część budynków (na przykład schodów ruchomych lub systemów klimatyzacji), są klasyfikowane jako budownictwo w sekcji F, jeżeli prace te są wykonywane na terenie budowy.
Sekcja ta obejmuje budowę kompletnych budynków (odpowiednie podklasy działu 41), kompletnych obiektów inżynierii lądowej i wodnej (odpowiednie podklasy działu 42) jak również specjalistyczne roboty budowlane, pod warunkiem, że stanowią część realizacji budowy (odpowiednie podklasy działu 43).
Wynajem sprzętu budowlanego z operatorem jest sklasyfikowany w tej sekcji, jeśli roboty budowlane wykonywane są przy jego użyciu.

Sekcja ta obejmuje również:
- renowację, odbudowę, rekonstrukcję oraz modernizację historycznych i archeologicznych miejsc i budynków.

Sekcja ta nie obejmuje:
- działań związanych z produkcją, które nie są wykonywane na miejscu budowy, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach sekcji C,
- produkcji i dostawy konstrukcji i prefabrykowanych części budynków z drewna lub metalu przy minimalnych pracach budowlanych na miejscu, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działów 16 i 25,
- prowadzenia badań naukowych w zakresie archeologii, sklasyfikowanego w 72.20.Z,
- prowadzenia prac w zakresie konserwacji, renowacji i pozostałej działalności wspomagającej związanej z dziedzictwem kulturowym, sklasyfikowanego w 91.30.Z.

DZIAŁ 41 Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych

Dział ten obejmuje roboty ogólnobudowlane dotyczące wszystkich rodzajów budynków i rozmiarów:
- prace związane ze wznoszeniem, remontem, rozbudową i przebudową, nadbudową, odbudową, a także montażem w miejscu budowy budynków z elementów prefabrykowanych o charakterze stałym lub tymczasowym,
- budowę kompletnych budynków (na przykład mieszkalnych, biurowych, handlowych oraz innych budynków użyteczności publicznej lub budynków gospodarstw rolnych).

41.0 Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych

41.00.A Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych

Podklasa ta obejmuje roboty budowlane związane ze wznoszeniem kompletnych budynków mieszkalnych oraz ich rozbudowę, przebudowę. Możliwy jest *outsourcing* części lub nawet całego procesu budowlanego. Jeżeli wykonywane są jedynie specjalistyczne części procesu budowlanego, działalność klasyfikowana jest w odpowiednich podklasach działu 43.

Podklasa ta obejmuje:
- budowę budynków mieszkalnych,
- wznoszenie prefabrykowanych konstrukcji budowlanych wymagające montażu na terenie budowy,
- całkowitą przebudowę lub remont istniejących budynków mieszkalnych, obejmującą kilka specjalistycznych robót budowlanych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków mieszkalnych, w celu przygotowania obiektów do późniejszej sprzedaży, sklasyfikowanej w 68.12.A,
- działalności w zakresie architektury i inżynierii, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 71.1,
- zarządzania projektami budowlanymi, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 71.1.

41.00.B Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków niemieszkalnych

Podklasa ta obejmuje roboty budowlane związane ze wznoszeniem kompletnych budynków niemieszkalnych oraz ich rozbudowę, przebudowę. Możliwy jest *outsourcing* części lub nawet całego procesu budowlanego. Jeżeli wykonywane są jedynie specjalistyczne części procesu budowlanego, działalność klasyfikowana jest w odpowiednich podklasach działu 43.

Podklasa ta obejmuje:
- budowę budynków niemieszkalnych:
  • przemysłowych (na przykład fabryk, warsztatów),
  • szpitali, szkół i biurowych,
  • hoteli, sklepów, centrów handlowych i restauracji,

• lotnisk,
• krytych obiektów sportowych,
• garaży, w tym garaży podziemnych,
• budynków magazynowych,
• budynków przeznaczonych do sprawowania kultu religijnego,
- wznoszenie prefabrykowanych konstrukcji budowlanych wymagające montażu na terenie budowy,
- całkowitą przebudowę lub remont istniejących budynków niemieszkalnych, obejmującą kilka specjalistycznych robót budowlanych,
- wznoszenie konstrukcji wspomaganych powietrzem (na przykład hal pneumatycznych).

Podklasa ta nie obejmuje:
- budowy obiektów przemysłowych, innych niż budynki, sklasyfikowanej w 42.99.Z,
- realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków niemieszkalnych, w celu przygotowania obiektów do późniejszej sprzedaży, sklasyfikowanej w 68.12.B,
- działalności w zakresie architektury i inżynierii, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 71.1,
- zarządzania projektami budowlanymi, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 71.1.

DZIAŁ 42 Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

Dział ten obejmuje roboty ogólnobudowlane obiektów inżynierii lądowej i wodnej.
We wszystkich grupowaniach niniejszego działu mieszczą się roboty budowlane związane ze wznoszeniem, rozbudową, odbudową, przebudową, nadbudową, remontem, montażem na terenie budowy budynków z elementów prefabrykowanych, o charakterze stałym lub tymczasowym.
Dział ten obejmuje budowę takich obiektów inżynierii lądowej i wodnej, jak: autostrady, drogi, ulice, mosty, tunele, wiadukty, estakady, drogi szynowe, płyty lotnisk, porty oraz obiekty inżynierii wodnej, systemy irygacyjne, systemy kanalizacyjne, sieci wodno-kanalizacyjne, obiekty przemysłowe, rurociągi oraz linie elektroenergetyczne, odkryte obiekty sportowe i tym podobne.
Roboty takie mogą być wykonywane na rachunek własny lub na zlecenie. Część robót lub czasami praktycznie cały zakres robót może być zlecony podwykonawcom.

42.1 Roboty związane z budową dróg kołowych i szynowych

42.11.Z Roboty związane z budową dróg i autostrad

Podklasa ta obejmuje:
- roboty związane z budową autostrad, ulic, dróg, innych dróg dla pojazdów i pieszych,
- roboty nawierzchniowe (na przykład utwardzanie dróg, autostrad lub mostów asfaltem, betonem, kamieniem),
- roboty związane z budową pasów startowych,

- roboty związane z budową nieutwardzonych ścieżek lub szlaków dla rowerów górskich.

Podklasa ta nie obejmuje:
- wykonywania instalacji oświetlenia ulic i sygnalizacji świetlnej, sklasyfikowanego w 43.21.Z,
- malowania oznakowania poziomego i pozostałych oznaczeń na drogach, sklasyfikowanego w 43.50.Z,
- instalowania barier drogowych, znaków drogowych i tym podobnych, sklasyfikowanego w 43.50.Z,
- zarządzania projektami budowlanymi, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 71.1,
- działalności w zakresie inżynierii, sklasyfikowanej w 71.12.A, 71.12.B.

42.12.Z Roboty związane z budową dróg szynowych i kolei podziemnej

Podklasa ta obejmuje:
- roboty związane z budową dróg szynowych, kolei podziemnych i metra,
- budowę elektrycznych linii napowietrznych i szyn prądowych dla kolei.

Podklasa ta nie obejmuje:
- wykonywania instalacji oświetlenia ulic i sygnalizacji świetlnej, sklasyfikowanego w 43.21.Z,
- zarządzania projektami budowlanymi, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 71.1,
- działalności w zakresie inżynierii, sklasyfikowanej w 71.12.A, 71.12.B.

42.13.Z Roboty związane z budową mostów i tuneli

Podklasa ta obejmuje:
- roboty związane z budową mostów (na przykład wiaduktów drogowych i kolejowych, estakad drogowych, w tym autostradowych, kładek dla pieszych),
- roboty związane z budową tuneli, w tym dla autostrad i kolei.

Podklasa ta nie obejmuje:
- robót związanych z budową dróg szynowych, sklasyfikowanych w 42.12.Z,
- wykonywania instalacji oświetleniowej i sygnalizacji świetlnej, sklasyfikowanego w 43.21.Z,
- zarządzania projektami budowlanymi sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 71.1,
- działalności w zakresie inżynierii, sklasyfikowanej w 71.12.A, 71.12.B.

42.2 Roboty związane z budową rurociągów, linii telekomunikacyjnych i elektroenergetycznych

42.21.Z Roboty związane z budową rurociągów przesyłowych i sieci rozdzielczych

Podklasa ta obejmuje roboty związane z budową rurociągów przesyłowych w tym rurociągów do transportu gazu oraz związanych z nimi budynków i budowli, które stanowią integralną część tych systemów.

Podklasa ta obejmuje:
- roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej dla:
 • rurociągów przesyłowych, podwodnych i sieci rozdzielczych,
 • magistrali i linii wodociągowych,
 • systemów irygacyjnych (kanałów),
 • zbiorników,
- roboty związane z budową:
 • sieci kanalizacyjnych, w tym z remontami,
 • oczyszczalni ścieków i zakładów utylizacji,
 • stacji pomp,
- roboty związane z wierceniem studni i ujęć wodnych,
- roboty związane z wierceniami geotermalnymi.

Podklasa ta nie obejmuje:
- instalacji przewodów wodociągowych i kanalizacyjnych w budynkach, sklasyfikowanej w 43.22.Z,
- działalności związanej z zarządzaniem projektami budowlanymi w zakresie obiektów inżynierii lądowej i wodnej, sklasyfikowanej w 71.12.B,
- inspekcji kamerą przewodów kanalizacyjnych, wodociągowych i gazowych, niezwiązanej z ich naprawą lub instalacją, sklasyfikowanej w 71.20.C.

42.22.Z Roboty związane z budową linii telekomunikacyjnych i elektroenergetycznych

Podklasa ta obejmuje roboty związane z budową linii telekomunikacyjnych i elektroenergetycznych oraz związanych z nimi budynków i budowli, które stanowią integralną część tych systemów.

Podklasa ta obejmuje:
- roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej dla:
 • przesyłowych i rozdzielczych linii telekomunikacyjnych i elektroenergetycznych,
 • elektrowni (na przykład farm solarnych lub wiatrowych),
- roboty związane z budową stacji do dystrybucji energii elektrycznej (na przykład dla pojazdów elektrycznych).

Podklasa ta nie obejmuje:
- budowy elektrycznych linii napowietrznych i szyn prądowych dla kolei, sklasyfikowanej w 42.12.Z,
- budowy zapór i grobli dla elektrowni wodnych, sklasyfikowanej w 42.91.Z,
- instalacji paneli fotowoltaicznych na budynkach, sklasyfikowanej w 43.21.Z,
- instalacji ładowarek elektrycznych (na przykład do pojazdów elektrycznych), sklasyfikowanej w 43.21.Z,
- działalności związanej z zarządzaniem projektami budowlanymi w zakresie obiektów inżynierii lądowej i wodnej, sklasyfikowanej w 71.12.B.

42.9 Roboty związane z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej

42.91.Z Roboty związane z budową obiektów inżynierii wodnej

Podklasa ta obejmuje:
- roboty związane z budową i przebudową między innymi:
 • dróg wodnych, basenów portowych, rzek, przystani jachtowych,
 • budowli hydrotechnicznych (na przykład śluz, wind, pochylni),
 • zapór wodnych i grobli,
 • falochronów,
- pogłębianie dna dróg wodnych (na przykład basenów portowych i rzek).

Podklasa ta nie obejmuje:
- budowy podwodnych rurociągów, sklasyfikowanej w 42.21.Z,
- układania kabli podwodnych, sklasyfikowanego w 42.22.Z,
- działalności związanej z zarządzaniem projektami budowlanymi w zakresie obiektów inżynierii lądowej i wodnej, sklasyfikowanej w 71.12.B.

42.99.Z Roboty związane z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane

Podklasa ta obejmuje:
- roboty związane z budową obiektów przemysłowych, z wyłączeniem budynków, na przykład:
 • obiektów górniczych (na przykład szybów, wież i tuneli),
 • rafinerii,
 • zakładów chemicznych,
 • obiektów przeznaczonych do magazynowania zboża,
- roboty związane z budową innych obiektów, z wyłączeniem budynków, na przykład:
 • odkrytych obiektów sportowych, takich jak: boiska, baseny,
- budowę placów zabaw.

Podklasa ta nie obejmuje:
- instalowania maszyn i urządzeń przemysłowych, sklasyfikowanego w 33.20.Z,
- budowy budynków wykorzystywanych do uprawiania sportów halowych, sklasyfikowanej w 41.00.B,
- podziału i ulepszania własnych gruntów w celu późniejszej sprzedaży, sklasyfikowanego w 68.12.C,
- działalności związanej z zarządzaniem projektami budowlanymi w zakresie obiektów inżynierii lądowej i wodnej, sklasyfikowanej w 71.12.B.

DZIAŁ 43 Roboty budowlane specjalistyczne

Dział ten obejmuje specjalistyczne roboty budowlane związane z budową budynków i obiektów inżynierii lądowej i wodnej lub ich przygotowanie. Te działania zazwyczaj są wyspecjalizowane w jednym aspekcie wspólnym dla różnych struktur, wymagających specjalistycznych umiejętności lub sprzętu. Ponadto dział ten obejmuje instalację wszelkiego rodzaju mediów, które sprawiają, że konstrukcja spełnia swoją funkcję. Działalność taka jest

zazwyczaj wykonywana na terenie budowy, jednakże część prac może być wykonywana, poza tym terenem.
Dział ten obejmuje instalacje elektryczne, wodno-kanalizacyjne i inne morskie instalacje budowlane na platformach pływających.
Wynajem sprzętu z operatorem należy klasyfikować w zakresie niniejszego działu w odpowiednich grupowaniach obejmujących roboty budowlane.

Dział ten obejmuje również:
- specjalistyczne roboty budowlane w zakresie napraw i konserwacji,
- wykończenie budynków i innych konstrukcji.

43.1 Rozbiórka i przygotowanie terenu pod budowę

Grupa ta obejmuje działania związane z przygotowaniem terenu pod kolejne prace budowlane, w tym usuwanie wcześniej istniejących konstrukcji.

43.11.Z Rozbiórka i burzenie obiektów budowlanych

Podklasa ta obejmuje:
- rozbiórkę, demontaż i burzenie budynków i pozostałych obiektów budowlanych.

43.12.Z Przygotowanie terenu pod budowę

Podklasa ta obejmuje:
- oczyszczanie terenu budowy,
- roboty ziemne (na przykład związane z kopaniem rowów i wykopów, wyrównywaniem terenu, zwałowaniem, usuwaniem kamieni, wyburzaniem metodą wybuchową),
- przygotowywanie terenów dla górnictwa i wydobywania, na przykład:
 • usuwanie nadkładu oraz pozostałe roboty związane z zagospodarowaniem i przygotowaniem terenów złóż mineralnych, z wyłączeniem miejsc wydobycia ropy naftowej i gazu ziemnego,
- odwadnianie terenu budowy,
- roboty drenarskie na terenach rolniczych i leśnych,
- przygotowanie terenu pod prace archeologiczne.

Podklasa ta nie obejmuje:
- wierceń eksploatacyjnych ropy naftowej lub gazu ziemnego, sklasyfikowanych w 06.10.Z i 06.20.Z,
- próbnych wierceń związanych z wydobyciem ropy naftowej lub gazu, sklasyfikowanych w 09.10.Z,
- próbnych wierceń i działalności usługowej pomocniczej związanej z wierceniem (na przykład w zakresie działalności górniczej), sklasyfikowanych w 09.90.Z,
- odkażania gleby, sklasyfikowanego w 39.00.Z,
- wierceń studni i ujęć wodnych, sklasyfikowanych w 42.21.Z,
- głębienia szybów, sklasyfikowanego w 43.50.Z.

43.13.Z Wykonywanie wykopów i wierceń geologiczno-inżynierskich

Podklasa ta obejmuje:
- wykopy i wiercenia próbne mające na celu badanie mechaniki gruntu dla

celów budowlanych, geofizycznych, geologicznych lub podobnych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- wierceń eksploatacyjnych ropy naftowej lub gazu ziemnego, sklasyfikowanych w 06.10.Z i 06.20.Z,
- próbnych wierceń związanych z wydobyciem ropy naftowej lub gazu, sklasyfikowanych w 09.10.Z,
- próbnych wierceń i działalności usługowej pomocniczej związanej z wierceniem (na przykład w zakresie działalności górniczej), sklasyfikowanych w 09.90.Z,
- wierceń studni i ujęć wodnych, sklasyfikowanych w 42.21.Z,
- wierceń geotermalnych, sklasyfikowanych w 42.21.Z,
- głębienia szybów, sklasyfikowanego w 43.50.Z,
- poszukiwań złóż ropy naftowej i gazu (bez wydobycia), obejmujące wykonywanie badań geofizycznych, geologicznych i sejsmicznych, sklasyfikowanych w 71.12.B.

43.2 Wykonywanie instalacji elektrycznych, wodno-kanalizacyjnych i pozostałych instalacji budowlanych

Grupa ta obejmuje wykonywanie instalacji, które wspierają funkcjonowanie budynku, w tym instalacji systemów elektrycznych, gazowych, wodno-kanalizacyjnych, systemów ogrzewania i klimatyzacji, wind i tym podobnych.

43.21.Z Wykonywanie instalacji elektrycznych

Podklasa ta obejmuje wykonywanie, naprawę oraz konserwację instalacji elektrycznych we wszelkiego rodzaju budynkach i obiektach inżynierii lądowej i wodnej.

Podklasa obejmuje
- roboty instalacyjne:
 • okablowania i osprzętu elektrycznego,
 • telekomunikacyjne,
 • strukturalnych sieci komputerowych oraz dla telewizji kablowej, w tym światłowodowych,
 • anten satelitarnych,
 • systemów oświetlenia,
 • alarmów przeciwpożarowych,
 • alarmów przeciwwłamaniowych,
 • oświetlenia ulic i sygnalizacji świetlnej,
 • oświetlenia pasów startowych lotnisk,
 • systemów fotowoltaicznych na budynkach,
 • systemów magazynowania energii elektrycznej,
- wykonywanie instalacji ładowarek elektrycznych do pojazdów elektrycznych,
- wykonywanie instalacji elektrycznych urządzeń i sprzętu użytku domowego, w tym ogrzewania podłogowego.

Podklasa ta nie obejmuje:
- budowy linii telekomunikacyjnych i elektroenergetycznych, przesyłowych i

rozdzielczych, sklasyfikowanej w 42.22.Z,
- budowy farm solarnych i wiatrowych, sklasyfikowanej w 42.22.Z,
- budowy stacji do dystrybucji energii elektrycznej (na przykład dla pojazdów elektrycznych), sklasyfikowanej w 42.22.Z,
- instalacji odgromowej, sklasyfikowanej w 43.24.Z,
- monitorowania i zdalnego monitorowania elektronicznych systemów ochrony (na przykład alarmów przeciwwłamaniowych i przeciwpożarowych w tym ich instalowania i konserwacji), sklasyfikowanego w 80.09.Z.

43.22.Z Wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych, cieplnych i klimatyzacyjnych

Podklasa ta obejmuje wykonywanie, naprawę oraz konserwację instalacji wodno-kanalizacyjnych, cieplnych i klimatyzacyjnych, w tym rozbudowę i wykonywanie przeróbek instalacji.

Podklasa ta obejmuje wykonywanie, konserwację oraz naprawę:
- instalacji systemów grzewczych (na przykład elektrycznych, gazowych i olejowych),
- instalacji pieców, wieży chłodniczej,
- instalacji nieelektrycznych kolektorów słonecznych,
- instalacji wodno-kanalizacyjnych i sanitarnych,
- instalacji wentylacyjnych, klimatyzacyjnych,
- instalacji gazowych,
- instalacji przewodów doprowadzających parę,
- instalacji przeciwpożarowych systemów zraszających,
- instalacji systemów zraszania trawników,
- budowę lub instalację pieców grzewczych murowanych,
- budowę systemów dystrybucji gazów medycznych w szpitalach.

Podklasa ta nie obejmuje:
- instalacji elektrycznego ogrzewania podłogowego, sklasyfikowanej w 43.21.Z,
- inspekcji kamerą przewodów kanalizacyjnych, wodociągowych i gazowych, niezwiązanej z ich naprawą lub instalacją, sklasyfikowanej w 71.20.C.

43.23.Z Montaż izolacji

Podklasa ta obejmuje montaż:
- izolacji termicznej (na przykład rur, kotłów i przewodów, wewnętrznych lub zewnętrznych, w tym okładzin izolacyjnych),
- izolacji akustycznych,
- izolacji przeciwwibracyjnych,
- izolacji przeciwpożarowych,
- hydroizolacji,
- wewnętrznej izolacji dachów.

Podklasa ta nie obejmuje:
- izolacji zewnętrznej dachów, w tym przed działaniem czynników zewnętrznych, na przykład zabezpieczania dachów przed wpływem wody, sklasyfikowanej w 43.41.Z.

43.24.Z Wykonywanie pozostałych instalacji budowlanych

Podklasa ta obejmuje wykonywanie pozostałych instalacji budowlanych, z wyłączeniem instalacji elektrycznych, wodno-kanalizacyjnych, grzewczych, klimatyzacyjnych oraz instalowania maszyn przemysłowych w budynkach i obiektach inżynierii lądowej i wodnej.

Podklasa ta obejmuje:
- instalację w budynkach lub innych obiektach budowlanych:
 • wind, schodów ruchomych (w tym wind schodowych), w tym naprawę i konserwację,
 • drzwi automatycznych i obrotowych,
 • instalacji odgromowej,
 • systemów odkurzających,
 • rolet i markiz,
- instalację ogrodzeń, balustrad i schodów przeciwpożarowych,
- instalację znaków, podświetlanych lub nie,
- instalację i wymianę zamków,
- instalację automatycznych systemów na budynkach (na przykład do otwierania okien i drzwi),
- instalację urządzeń służących bezpieczeństwu osobistemu budowniczych (na przykład do zabezpieczenia lin ratunkowych).

Podklasa ta nie obejmuje:
- instalacji maszyn przemysłowych, sklasyfikowanej w 33.20.Z.

43.3 Wykonywanie robót budowlanych wykończeniowych

43.31.Z Tynkowanie

Podklasa ta obejmuje:
- nakładanie w budynkach lub innych budowlach tynków lub sztukaterii wewnętrznych i zewnętrznych, w tym także materiałów podtynkowych,
- suche tynkowanie ścian i sufitów.

43.32.Z Zakładanie stolarki budowlanej

Podklasa ta obejmuje:
- instalowanie drzwi (z wyłączeniem drzwi automatycznych i obrotowych), okien, futryn drzwiowych i okiennych, schodów, z drewna i innych materiałów,
- wyposażanie pomieszczeń w meble wbudowane: meble kuchenne, kredensy, szafy wnękowe, meble sklepowe i inne elementy wbudowywane,
- wykańczanie wnętrz w zakresie stolarki budowlanej (na przykład sufitów i ruchomych ścianek działowych),
- roboty instalacyjne w zakresie ogrodów zimowych, werand i balkonów, z drewna lub innych materiałów,
- montaż stoisk i straganów (na przykład na targach, wystawach, kiermaszach).

Podklasa ta nie obejmuje:
- instalowania drzwi automatycznych i obrotowych, sklasyfikowanego 43.24.Z,
- wynajmu i dzierżawy stoisk i straganów (na przykład na potrzeby wystaw lub targów), sklasyfikowanych w 77.39.Z.

43.33.Z Posadzkarstwo; tapetowanie i oblicowywanie ścian

Podklasa ta obejmuje:
- układanie, kafelkowanie, wieszanie lub montowanie w budynkach lub w obrębie innych konstrukcji z:
 • ceramicznych, betonowych lub ciętych kamiennych płytek ściennych lub podłogowych, ceramicznej obudowy pieców,
 • parkietów i innych drewnianych pokryć podłogowych i ściennych,
 • pokryć dywanowych, wykładzin podłogowych z linoleum w tym gumowych lub z tworzyw sztucznych,
 • lastryko, marmuru, granitu lub łupka na podłogach lub ścianach,
 • tapet,
- cyklinowanie, polerowanie i uszczelnianie parkietów i pozostałych drewnianych pokryć podłogowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- zakładania okładzin ściennych na ściany zewnętrzne, sklasyfikowanego w 43.35.Z.

43.34.Z Malowanie i szklenie

Podklasa ta obejmuje:
- wewnętrzne i zewnętrzne malowanie budynków,
- malowanie obiektów inżynierii lądowej i wodnej,
- instalowanie szkła, luster i tym podobnych,
- malowanie elementów metalowych powierzchni budynków i obiektów inżynierii lądowej i wodnej.

Podklasa ta nie obejmuje:
- zabezpieczenia dachów przed wpływem wody, sklasyfikowanego w 43.41.Z,
- instalowania okien, sklasyfikowanego w 43.32.Z,
- malowania dróg i pozostałego znakowania ulic, sklasyfikowanego w 43.50.Z.

43.35.Z Wykonywanie pozostałych robót budowlanych wykończeniowych

Podklasa ta obejmuje prace wykończeniowe, które kończą budowę danego obiektu, na przykład:
- montaż prefabrykowanych blach, części stalowych, profili i tym podobnych,
- prace związane z montażem elementów ozdobnych na budynkach,
- zakładanie okładzin na ścianach zewnętrznych,
- wznoszenie ścian osłonowych,
- pozostałe roboty budowlane wykończeniowe, gdzie indziej niesklasyfikowane.

Podklasa ta nie obejmuje:
- instalacji wielkogabarytowych regałów (na przykład w sklepach lub magazynach, niebędących integralną częścią budynków), sklasyfikowanej w 33.20.Z,
- montażu akustycznych paneli, płytek i podobnych materiałów izolacyjnych, sklasyfikowanego w 43.23.Z,
- działalności związanej z projektowaniem wnętrz, sklasyfikowanej w 74.13.Z,
- niespecjalistycznego sprzątania wnętrz budynków i budowli, sklasyfikowanego w 81.21.Z,
- wewnętrznego i zewnętrznego specjalistycznego sprzątania budynków, sklasyfikowanego w 81.22.B,
- czyszczenia zewnętrznych ścian budynków za pomocą pary wodnej, piaskowania i podobnych metod, sklasyfikowanego w 81.22.B.

43.4 Wykonywanie specjalistycznych robót budowlanych w zakresie budowy budynków

43.41.Z Wykonywanie konstrukcji i pokryć dachowych

Podklasa ta obejmuje:
- wykonanie i montaż więźby dachowej na miejscu budowy,
- izolację zewnętrzną dachów przed działaniem czynników zewnętrznych, na przykład zabezpieczanie dachów przed wpływem wody,
- układanie pokryć dachowych,
- instalację odpływów, rynien okapowych i rur spustowych,
- instalację dachowych świetlików i wyłazów,
- instalację osłon przeciwśnieżnych na dachach,
- instalację sprzętu związanego z bezpieczeństwem na dachach.

Podklasa ta nie obejmuje:
- montażu wewnętrznej izolacji dachów, sklasyfikowanego w 43.23.Z.

43.42.Z Wykonywanie pozostałych specjalistycznych robót budowlanych w zakresie budowy budynków

Podklasa ta obejmuje:
- roboty budowlane, specjalizujące się w jednym aspekcie wspólnym w zakresie budowy budynków, wymagające specjalistycznych umiejętności lub sprzętu:
 • budowę fundamentów pod budynki, w tym wbijanie pali,
 • osuszanie budynków,
 • wznoszenie prefabrykowanych, nieprodukowanych samodzielnie, elementów stalowych konstrukcji budynków,
 • wznoszenie kominów i pieców przemysłowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- budowy lub instalacji murowanych pieców grzewczych, sklasyfikowanej w 43.22.Z.

43.5 Roboty budowlane specjalistyczne w zakresie inżynierii lądowej i wodnej

43.50.Z Roboty budowlane specjalistyczne w zakresie inżynierii lądowej i wodnej

Podklasa ta obejmuje:
- roboty budowlane, specjalizujące się w jednym aspekcie wspólnym w inżynierii lądowej i wodnej, wymagające specjalistycznych umiejętności lub sprzętu:
 • budowę fundamentów dla obiektów inżynierii lądowej i wodnej, w tym wbijanie pali,
 • głębienie szybów,
 • montaż elementów stalowych dla projektów z zakresu inżynierii lądowej i wodnej,
 • montaż barier ochronnych, znaków drogowych i tym podobnych,
- budowę ekranów akustycznych (na przykład wzdłuż dróg),
- montaż mebli ulicznych,
- instalację prefabrykowanych basenów,
- malowanie dróg i inne znakowanie,
- wznoszenie ścian osłonowych oraz montaż zabezpieczeń przed osuwaniem się skał.

Podklasa ta nie obejmuje:
- robót nawierzchniowych (na przykład układania nawierzchni dróg: asfaltowych, betonowych, kamiennych i tym podobnych), sklasyfikowanych w 42.11.Z,
- budowy, innych niż prefabrykowane baseny, sklasyfikowanej w 42.99.Z.

43.6 Pośrednictwo w zakresie specjalistycznych usług budowlanych

43.60.Z Pośrednictwo w zakresie specjalistycznych usług budowlanych

Podklasa ta obejmuje pośrednictwo w zakresie specjalistycznych usług budowlanych polegające na łączeniu kupujących i sprzedających za opłatą lub prowizją, bez świadczenia przez pośrednika specjalistycznych usług budowlanych będących przedmiotem pośrednictwa. Pośrednictwo może być wykonywane drogą elektroniczną (przez Internet, platformy cyfrowe, e-mail) lub w inny sposób (poprzez kontakt bezpośredni, obwoźnie, telefonicznie, drogą pocztową i tym podobne). Opłata lub prowizja może pochodzić od klienta lub dostawcy specjalistycznych usług budowlanych. Przychody z tytułu pośrednictwa mogą obejmować inne źródła przychodów (na przykład przychody z reklam).

43.9 Pozostałe specjalistyczne roboty budowlane

43.91.Z Roboty murarskie

Podklasa ta obejmuje:
- murowanie, układanie kostki, osadzanie kamienia i inne roboty murarskie.

43.99.Z Pozostałe specjalistyczne roboty budowlane, gdzie indziej niesklasyfikowane

Podklasa ta obejmuje
- roboty budowlane specjalizujące się w jednym aspekcie wspólnym dla różnych rodzajów konstrukcji, wymagające specjalistycznych umiejętności lub sprzętu, gdzie indziej niesklasyfikowane:
  • wykonywanie robót zbrojeniowych na miejscu budowy,
  • montowanie i demontowanie rusztowań i platform roboczych,
- montaż urządzeń zabezpieczających na placu budowy,
- specjalistyczne roboty budowlane wymagające umiejętności wspinaczkowych i zastosowania specjalnego sprzętu (na przykład do prac na wysokości),
- wynajem dźwigów i innego sprzętu budowlanego, które nie są przeznaczone do określonych rodzajów budowli, wraz z obsługą operatorską,
- naprawę konstrukcji żelbetowych (na przykład belek, słupów),
- montaż billboardów lub słupów reklamowych,
- roboty betoniarskie,
- renowację, odnawianie, rekonstrukcję i modernizację miejsc i budynków historycznych i archeologicznych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- wynajmu rusztowań i platform roboczych bez montażu i demontażu, sklasyfikowanego w 77.32.Z,
- wynajmu maszyn i urządzeń budowlanych bez operatora, sklasyfikowanego w 77.32.Z.

SEKCJA G HANDEL HURTOWY I DETALICZNY

Sekcja ta obejmuje:
- handel hurtowy i detaliczny (to jest sprzedaż niewymagającą przetwarzania) wszelkiego rodzaju fizycznych towarów,
- działalność usługową związaną ze sprzedażą towarów.

Towary to fizyczne, wyprodukowane przedmioty, na które istnieje popyt, w stosunku do których można ustanowić prawa własności i których własność może być przeniesiona z jednego podmiotu gospodarczego na drugi poprzez zawieranie transakcji na rynku.
W tym celu realizowane są działania wspomagające, które obejmują szereg czynności związanych z handlem, bez przetwarzania towarów. Czynności te obejmują między innymi sortowanie, klasyfikowanie i składanie wyrobów, mieszanie lub łączenie wyrobów (na przykład piasku), butelkowanie (poprzedzone lub nie, myciem butelek), pakowanie, dzielenie na mniejsze partie i przepakowywanie towarów w celu dystrybucji w mniejszych partiach, przechowywanie (nawet mrożonych lub chłodzonych) wyrobów. Jeśli te czynności nie są wykonywane jako typowe działania związane z handlem, mogą być prowadzone jako działalności podstawowe, drugorzędne lub pomocnicze, są sklasyfikowane w odpowiednich podklasach innych sekcji.

Dział 46 Handel hurtowy obejmuje odsprzedaż (sprzedaż bez przetwarzania) nowych i używanych towarów sprzedawcom detalicznym, użytkownikom przemysłowym, handlowym, profesjonalnym, korporacjom, instytucjom lub innym hurtownikom; agentom i pośrednikom prowadzącym działalność handlową, polegającą na zakupie i następnie odsprzedaży, przy czym mogą to być osoby lub podmioty gospodarcze prowadzące działalność, na przykład hurtownicy, pośrednicy, maklerzy, dystrybutorzy towarów przemysłowych, eksporterzy, importerzy, spółdzielnie handlowe oraz oddziały i biura sprzedaży (z wyłączeniem sklepów detalicznych) utrzymywane przez podmioty gospodarcze produkcyjne lub wydobywcze, w celu sprzedaży ich towarów, ale nieumiejscowione na terenach ich zakładów lub kopalni.
Dział ten obejmuje także działalność maklerów, sprzedawców komisowych i agentów, akwizytorów.
Jeżeli hurtownik nie przejmuje własności towarów, którymi handluje, powinien być klasyfikowany do grupy 46.1. Jeżeli hurtownik przejmuje własność towarów, nawet jeśli działa na rzecz strony trzeciej, hurtownik jest klasyfikowany w grupach od 46.2 do 46.9.
Sekcja obejmuje również wykonywanie czynności związanych zwykle z handlem hurtowym, takich jak: montowanie, sortowanie i klasyfikowanie towarów w dużych ilościach, magazynowanie buforowe, przepakowywanie i butelkowanie, redystrybucję w mniejsze partie (na przykład wyrobów farmaceutycznych); przechowywanie, chłodzenie, dostarczanie i instalowanie towarów na własny rachunek, promowanie sprzedaży i projektowanie etykiet.
Dział 47 Handel detaliczny obejmuje odsprzedaż (sprzedaż bez przetwarzania) klientom indywidualnym nowych i używanych artykułów użytku osobistego i artykułów użytku domowego niezależnie od sposobu sprzedaży, prowadzoną przez sklepy, domy towarowe, domy sprzedaży wysyłkowej, na straganach, przez domokrążców i akwizytorów, spółdzielnie konsumenckie, domy aukcyjne i tym podobne. Obejmuje ona sprzedaż

towarów poprzez salon wystawowy - *showroom* (gdzie można kupić wystawione towary), poprzez tymczasowe punkty sprzedaży (na przykład sklepy typu *pop-up*), jak również w zautomatyzowanych sklepach detalicznych.
Większość sprzedawców detalicznych nabiera prawa własności do sprzedawanych towarów, ale niektórzy działają jako agenci dla podmiotu głównego i sprzedają towar na zlecenie lub na zasadzie prowizji. Jeśli sprzedawca detaliczny nie przejmuje własności towarów, którymi handluje, jest on klasyfikowany w grupie 47.9. Jeśli sprzedawca detaliczny przejmuje własność towarów, nawet jeśli działa w imieniu osób trzecich, jest on klasyfikowany w grupach od 47.1 do 47.8.
Klasyfikacja nie dokonuje żadnego rozróżnienia na poziomie grupy i podklasy między sprzedażą detaliczną w sklepach stacjonarnych i online. Większość działalności detalicznych prowadzi sprzedaż zarówno stacjonarną, jak i online (oraz innymi kanałami dystrybucji), i trudno jest odróżnić te dwa kanały dystrybucji/sprzedaży na podstawie głównych metod sprzedaży. Udział sprzedaży internetowej i stacjonarnej może zmieniać się w czasie, co wpływa na stabilność klasyfikacji. Główne kryteria klasyfikacji dla handlu detalicznego w klasyfikacji opierają się na tym, co jest sprzedawane, a nie na kanałach sprzedaży.
Sprzedaż detaliczna za pośrednictwem sprzedaży wysyłkowej lub Internetu jest klasyfikowana w zależności od rodzaju sprzedawanych towarów.
Rozróżnienie między sprzedażą hurtową a detaliczną nie opiera się na ilości sprzedawanych towarów, ponieważ sprzedaż hurtowa może być dokonywana w małych ilościach, tak samo jak sprzedaż detaliczna może być prowadzona w dużych ilościach. Zamiast tego głównym rozróżnieniem między sprzedażą hurtową a detaliczną jest rodzaj klienta. Sprzedaż hurtowa zwykle realizowana jest dla podmiotów gospodarczych, a sprzedaż detaliczna dla klientów indywidualnych, takich jak gospodarstwa domowe. Jeśli podmiot gospodarczy sprzedaje bez rozróżnienia zarówno podmiotom gospodarczym, jak i klientom indywidualnym i określenie dominującego typu klientów jest praktycznie niemożliwe, przy określeniu przeważającej działalności, zaleca się traktowanie sprzedawcy jako sprzedawcy detalicznego.
Mieszanie napojów, zapewnione przez producenta lub wykonawcę, jest klasyfikowane jako produkcja (sekcja C). Jeśli jest wykonywane jako zwykła czynność (lub procedura) związana z handlem, uważane jest za działalność pomocniczą i włączane do sekcji G.
Sekcja ta obejmuje również:
- działalność handlu tranzytowego polegającą na zakupie towarów i przewożeniu ich z jednego obszaru celno-skarbowego do drugiego. Handel tranzytowy stanowi trójstronną transakcję, w której handlowiec tranzytowy przeprowadza transakcje eksportowe i importowe między dwoma lub więcej różnymi krajami spoza swojego terytorium gospodarczego. Podmiot gospodarczy związany z tranzytem jest właścicielem towaru podczas jego transportu (w odróżnieniu od pośredników, którzy nie przejmują na własności towarów będących przedmiotem usługi pośrednictwa),
- działalność wyspecjalizowaną i niewyspecjalizowaną w zakresie pośrednictwa w sprzedaży detalicznej, sklasyfikowaną w odpowiednich podklasach grupy 47.9,

- sprzedaż żywności lub napojów za pomocą automatów sprzedażowych lub automatycznych punktów sprzedaży.

Sekcja ta nie obejmuje:
- handlu energią elektryczną, sklasyfikowanego w 35.15.Z,
- handlu paliwami gazowymi do celów energetycznych w systemie sieciowym, sklasyfikowanego w 35.23.Z,
- handlu cyfrowymi towarami, przesyłania strumieniowego (*streaming*) i pobierania treści na platformach cyfrowych (na przykład e-booki, audio), które są sklasyfikowane w odpowiednich podklasach sekcja J,
- działalności w zakresie odsprzedaży przedpłaconych kart telefonicznych i usług, sklasyfikowanej w 61.20.Z,
- naprawy pojazdów silnikowych w tym motocykli, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 95,
- działalności spółdzielni klasyfikowanych według ich dominującej działalności.

DZIAŁ 46 Handel hurtowy

Dział ten obejmuje handel hurtowy fizycznymi towarami, prowadzony na rachunek własny lub na zlecenie, związany zarówno z handlem hurtowym krajowym, jak i międzynarodowym (import/eksport), w tym przez Internet. Handel hurtowy na własny rachunek oznacza posiadanie towaru będącego przedmiotem obrotu do momentu przeniesienia własności na nabywcę. W przypadku handlu tranzytowego agent jest właścicielem towaru w czasie jego tranzytu. Zarówno handel hurtowy jak i tranzytowy są klasyfikowane tak samo (w odpowiednich podklasach grup od 46.2 do 46.9).
Dział ten obejmuje sprzedaż hurtową na zlecenie (sklasyfikowaną w odpowiednich podklasach grupy 46.1), wyspecjalizowaną sprzedaż hurtową (sklasyfikowaną w odpowiednich podklasach grup od 46.2 do 46.8) i niewyspecjalizowaną sprzedaż hurtową (sklasyfikowaną w 46.90.Z); wyjątek stanowi podklasa 46.39.Z, ponieważ obejmuje niewyspecjalizowaną sprzedaż hurtową żywności, napojów i tytoniu.
Zasady definiowania wyspecjalizowanej i niewyspecjalizowanej działalności hurtowej opisano w zasadach metodycznych do klasyfikacji.
Dział ten obejmuje również:
- sprzedaż hurtową pojazdów silnikowych (w tym motocykli) oraz części, wyposażenia i akcesoriów do nich,
- działalność w zakresie handlu tranzytowego.

Dział ten nie obejmuje:
- handlu energią elektryczną, sklasyfikowanego w 35.15.Z,
- handlu paliwami gazowymi do celów energetycznych w systemie sieciowym, sklasyfikowanego w 35.23.Z,
- wynajmu i dzierżawy towarów, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach działu 77,
- pakowania towarów stałych i butelkowania towarów płynnych lub gazowych, w tym z mieszaniem i filtrowaniem na zlecenie, sklasyfikowanego w 82.92.Z.

46.1 Sprzedaż hurtowa realizowana na zlecenie

Grupa ta obejmuje działalność usługową w zakresie pośrednictwa, to jest ułatwiania transakcji między sprzedającymi a kupującymi w celu zamawiania towarów na zlecenie, bez przejmowania własności towarów będących przedmiotem pośrednictwa, w tym:
- działalność agentów komisowych, maklerów giełd towarowych i innych sprzedawców hurtowych, którzy działają na rachunek innych podmiotów gospodarczych, niebędących w żadnym momencie właścicielami towarów będących przedmiotem pośrednictwa,
- działalność polegającą na organizowaniu wspólnych spotkań sprzedawców i nabywców,
- działalność polegającą na zawieraniu transakcji handlowych na rachunek zleceniodawcy, także za pośrednictwem Internetu,
- działalność podmiotów dokonujących centralnych zakupów, jeżeli są one jedynie pośrednikami i nie są właścicielami towarów,
- działalność w zakresie sprzedaży hurtowej towarów osób trzecich, realizowaną przez domy aukcyjne oraz Internet.

Grupa ta nie obejmuje:
- sprzedaży hurtowej na własny rachunek, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grup od 46.2 do 46.9,
- działalności agentów komisowych w zakresie handlu hurtowego, którzy przejmują własność towarów, nawet jeśli działają w imieniu osób trzecich, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grup od 46.2 do 46.9,
- pośrednictwa w sprzedaży detalicznej, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 47.9,
- pośrednictwa w obrocie nieruchomościami, sklasyfikowanego w 68.31.Z,
- prowadzenia stron internetowych umożliwiających wyszukiwanie towarów, które łączą kupujących ze sprzedającymi, sklasyfikowanych odpowiednich podklasach dla pośrednictwa,
- działalności związanej z reklamą, badaniem rynku i *public relations*, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 73.

46.11.A Działalność agentów zajmujących się sprzedażą hurtową zbóż i nasion oleistych

Podklasa ta obejmuje:
- działalność agentów zajmujących się sprzedażą hurtową zbóż i nasion oleistych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności agentów zajmujących się sprzedażą hurtową karmy dla zwierząt domowych, sklasyfikowanej w 46.17.Z.

46.11.B Działalność agentów zajmujących się sprzedażą hurtową pozostałych płodów rolnych, żywych zwierząt, surowców dla przemysłu tekstylnego i półproduktów

Podklasa ta obejmuje:
- działalność agentów zajmujących się sprzedażą hurtową pasz dla zwierząt gospodarskich,

- działalność agentów zajmujących się aukcyjną sprzedażą hurtową skór futerkowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności agentów zajmujących się sprzedażą hurtową karmy dla zwierząt domowych, sklasyfikowanej w 46.17.Z,
- sprzedaży hurtowej na własny rachunek, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grup od 46.2 do 46.9,
- działalności agentów komisowych w zakresie handlu hurtowego, którzy przejmują własność towarów, nawet jeśli działają w imieniu osób trzecich, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grup od 46.2 do 46.9.

46.12.Z Działalność agentów zajmujących się sprzedażą hurtową paliw, rud, metali i chemikaliów przemysłowych

Podklasa ta obejmuje działalność agentów zajmujących się sprzedażą hurtową:
- paliw, rud, metali i chemikaliów przemysłowych, w tym nawozów sztucznych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży hurtowej na własny rachunek, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grup od 46.2 do 46.9,
- działalności agentów komisowych w zakresie handlu hurtowego, którzy przejmują własność towarów, nawet jeśli działają w imieniu osób trzecich, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grup od 46.2 do 46.9.

46.13.Z Działalność agentów zajmujących się sprzedażą hurtową drewna i materiałów budowlanych

Podklasa ta obejmuje działalność agentów zajmujących się sprzedażą hurtową:
- prefabrykowanych budynków i materiałów budowlanych,
- palet i pojemników drewnianych oraz ich części,
- wyposażenia sanitarnego.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży hurtowej na własny rachunek, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grup od 46.2 do 46.9,
- działalności agentów komisowych w zakresie handlu hurtowego, którzy przejmują własność towarów, nawet jeśli działają w imieniu osób trzecich, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grup od 46.2 do 46.9.

46.14.Z Działalność agentów zajmujących się sprzedażą hurtową maszyn, urządzeń przemysłowych, statków i samolotów

Podklasa ta obejmuje działalność agentów zajmujących się sprzedażą hurtową:
- maszyn, w tym maszyn biurowych i komputerów, wyposażenia przemysłowego oraz statków i samolotów,
- sprzętu telefonicznego i komunikacyjnego, w tym telefonów komórkowych, modemów i tym podobnych,

- sprzętu rolniczego, w tym ciągników,
- jachtów i łodzi rekreacyjnych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności agentów komisowych zajmujących się sprzedażą hurtową pojazdów silnikowych i motocykli, sklasyfikowanej w 46.18.Z,
- działalności domów aukcyjnych zajmujących się sprzedażą hurtową pojazdów silnikowych na rzecz osób trzecich, w tym internetowej sprzedaży hurtowej aukcyjnej pojazdów silnikowych, sklasyfikowanej w 46.18.Z,
- sprzedaży hurtowej na własny rachunek, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grup od 46.2 do 46.9,
- działalności agentów komisowych w zakresie handlu hurtowego, która polega na przejmowaniu własności towarów, nawet jeśli prowadzona jest w imieniu innych podmiotów gospodarczych, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grup od 46.2 do 46.9.

46.15.Z Działalność agentów zajmujących się sprzedażą hurtową mebli, artykułów gospodarstwa domowego i drobnych wyrobów metalowych

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży hurtowej na własny rachunek, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grup od 46.2 do 46.9,
- działalności agentów komisowych w zakresie handlu hurtowego, którzy przejmują własność towarów, nawet jeśli działają w imieniu osób trzecich, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grup od 46.2 do 46.9.

46.16.Z Działalność agentów zajmujących się sprzedażą hurtową wyrobów tekstylnych, odzieży, wyrobów futrzarskich, obuwia i artykułów skórzanych

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży hurtowej na własny rachunek, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grup od 46.2 do 46.9,
- działalności agentów komisowych w zakresie handlu hurtowego, którzy przejmują własność towarów, nawet jeśli działają w imieniu osób trzecich, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grup od 46.2 do 46.9.

46.17.Z Działalność agentów zajmujących się sprzedażą hurtową żywności, napojów i wyrobów tytoniowych

Podklasa ta obejmuje działalność agentów zajmujących się sprzedażą hurtową:
- suplementów diety przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
- karmy dla zwierząt domowych,
- suplementów diety przeznaczonych do spożycia przez zwierzęta.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży hurtowej na własny rachunek, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grup od 46.2 do 46.9,
- działalności agentów komisowych w zakresie handlu hurtowego, którzy przejmują własność towarów, nawet jeśli działają w imieniu osób trzecich, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grup od 46.2 do 46.9.

46.18.Z Działalność agentów zajmujących się sprzedażą hurtową wyspecjalizowaną pozostałych towarów

Podklasa ta obejmuje działalność agentów zajmujących się sprzedażą hurtową wyspecjalizowaną:
- wyrobów farmaceutycznych i medycznych, wyrobów perfumeryjnych i artykułów toaletowych oraz środków czyszczących,
- gier i zabawek, artykułów sportowych, rowerów, książek, gazet, czasopism i artykułów papierniczych, instrumentów muzycznych, zegarków, zegarów i biżuterii oraz sprzętu fotograficznego i optycznego,
- samochodów osobowych i lekkich pojazdów silnikowych, samochodów ciężarowych, przyczep i naczep, pojazdów kempingowych (na przykład przyczep kempingowych i kamperów), motocykli (w tym motorowerów), zmotoryzowanych środków transportu indywidualnego i pojazdów szynowych; do tych pojazdów silnikowych zaliczają się pojazdy elektryczne,
- części i akcesoriów do pojazdów silnikowych oraz części i akcesoriów do motocykli, zmotoryzowanych środków transportu indywidualnego i pojazdów szynowych,
- odpadów,
- działalność w zakresie sprzedaży hurtowej pojazdów silnikowych na rzecz osób trzecich, realizowaną przez domy aukcyjne oraz Internet.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży hurtowej na własny rachunek, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grup od 46.2 do 46.9,
- działalności agentów komisowych w zakresie handlu hurtowego, którzy przejmują własność towarów, nawet jeśli działają w imieniu osób trzecich, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grup od 46.2 do 46.9,
- działalności agentów ubezpieczeniowych, sklasyfikowanej w 66.22.Z,
- działalności w zakresie pośrednictwa w obrocie nieruchomościami, sklasyfikowanej w 68.31.Z.

46.19.Z Działalność agentów zajmujących się sprzedażą hurtową niewyspecjalizowaną

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży hurtowej na własny rachunek, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grup od 46.2 do 46.9,
- działalności agentów komisowych w zakresie handlu hurtowego, którzy przejmują własność towarów, nawet jeśli działają w imieniu osób trzecich, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grup od 46.2 do 46.9,
- działalności w zakresie pośrednictwa w obrocie nieruchomościami, sklasyfikowanej w 68.31.Z,
- działalności agentów zajmujących się sprzedażą usług związanych z towarami (transport, ubezpieczenie, reklama), sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach odpowiadających danej usłudze.

46.2 Sprzedaż hurtowa płodów rolnych i żywych zwierząt

Grupa ta nie obejmuje:
- działalności sprzedawców hurtowych, którzy nie przejmują prawa własności

do towarów, którymi handlują, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 46.1.

46.21.A Sprzedaż hurtowa zboża i nasion roślin oleistych

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży hurtowej nasion kwiatów i roślin, sklasyfikowanej w 46.22.Z.

46.21.B Sprzedaż hurtowa nieprzetworzonego tytoniu i pasz dla zwierząt

Podklasa ta obejmuje sprzedaż hurtową:
- nieprzetworzonego tytoniu,
- pasz dla zwierząt gospodarskich oraz surowych produktów rolniczych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży hurtowej karmy dla zwierząt domowych, sklasyfikowanej w 46.38.Z,
- sprzedaży hurtowej nawozów i produktów agrochemicznych, sklasyfikowanej w 46.85.A,
- sprzedaży hurtowej włókien tekstylnych, sklasyfikowanej w 46.86.Z.

46.22.Z Sprzedaż hurtowa kwiatów i roślin

Podklasa ta obejmuje sprzedaż hurtową:
- kwiatów, roślin i cebulek,
- nasion kwiatów i roślin.

46.23.Z Sprzedaż hurtowa żywych zwierząt

Podklasa ta obejmuje:
- sprzedaż hurtową zwierząt domowych.

46.24.Z Sprzedaż hurtowa skór

Podklasa ta obejmuje:
- sprzedaż hurtową skór surowych i przetworzonych oraz skór futerkowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności agentów zajmujących się aukcyjną sprzedażą hurtową skór futerkowych, sklasyfikowanej w 46.11.B.

46.3 Sprzedaż hurtowa żywności, napojów i wyrobów tytoniowych

Grupa ta obejmuje:
- sprzedaż hurtową świeżej, konserwowanej i mrożonej żywności,
- wyspecjalizowaną i niewyspecjalizowaną sprzedaż hurtową żywności, napojów i wyrobów tytoniowych.

Grupa ta nie obejmuje:
- działalności sprzedawców hurtowych, którzy nie przejmują prawa własności do towarów, którymi handlują, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 46.1.

46.31.Z Sprzedaż hurtowa owoców i warzyw

Podklasa ta obejmuje sprzedaż hurtową:
- świeżych owoców i warzyw,
- roślin strączkowych,
- suszonych owoców i warzyw,
- zakonserwowanych owoców i warzyw,
- mrożonych owoców i warzyw,
- grzybów.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży hurtowej soków owocowych i warzywnych, sklasyfikowanej w 46.34.B,
- sprzedaży hurtowej gotowych posiłków, sklasyfikowanej w 46.38.Z.

46.32.Z Sprzedaż hurtowa mięsa i wyrobów z mięsa oraz ryb i wyrobów z ryb

Podklasa ta obejmuje sprzedaż hurtową:
- mięsa i wyrobów mięsnych,
- drobiu i dziczyzny,
- ryb i produktów rybnych,
- owoców morza,
- flaków, wyrobów garmażeryjnych (wędlin), mięsa solonego,
- ślimaków,
- alg i wodorostów.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży hurtowej pasz dla zwierząt gospodarskich, sklasyfikowanej w 46.21.B,
- sprzedaży hurtowej gotowych posiłków, sklasyfikowanej w 46.38.Z,
- sprzedaży hurtowej karmy dla zwierząt domowych, sklasyfikowanej w 46.38.Z.

46.33.Z Sprzedaż hurtowa mleka, wyrobów mleczarskich, jaj, olejów i tłuszczów jadalnych

Podklasa ta obejmuje sprzedaż hurtową:
- wyrobów mleczarskich,
- jaj i wyrobów jajecznych,
- jadalnych olejów i tłuszczów pochodzenia zwierzęcego i roślinnego,
- mleka w proszku,
- lodów i sorbetów.

46.34.A Sprzedaż hurtowa napojów alkoholowych

Podklasa ta obejmuje:
- sprzedaż hurtową napojów alkoholowych, w tym gotowych napojów alkoholowych w puszkach lub butelkach,
- zakup win luzem i ich butelkowanie, bez przetworzenia.

Podklasa ta nie obejmuje:

- mieszania wina, alkoholu destylowanego (w celu wytworzenia nowego produktu), sklasyfikowanego w 11.01.Z, 11.02.Z.

46.34.B Sprzedaż hurtowa napojów bezalkoholowych

Podklasa ta obejmuje:
- sprzedaż hurtową napojów bezalkoholowych, w tym gotowych napojów w puszkach lub butelkach,
- sprzedaż hurtową soków owocowych i warzywnych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- mieszania napojów bezalkoholowych (w celu wytworzenia nowego produktu), sklasyfikowanego w 11.07.Z.

46.35.Z Sprzedaż hurtowa wyrobów tytoniowych

Podklasa ta obejmuje sprzedaż hurtową:
- wyrobów tytoniowych i wyrobów do palenia tytoniu oraz akcesoriów, w tym zapalniczek, fajek, przyrządów do skręcania papierosów i tym podobnych,
- papierosów elektronicznych *(vapes*).

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży hurtowej e-liquidów do papierosów elektronicznych, sklasyfikowanej w 46.85.B.

46.36.Z Sprzedaż hurtowa cukru, czekolady i wyrobów cukierniczych

Podklasa ta obejmuje sprzedaż hurtową:
- cukru, w tym cukru w kostkach, melasy, wyrobów cukierniczych i czekolady,
- wyrobów piekarniczych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży hurtowej lodów, sklasyfikowanej w 46.33.Z.

46.37.Z Sprzedaż hurtowa herbaty, kawy, kakao i przypraw

Podklasa ta nie obejmuje:
- przetwórstwa herbaty i kawy, sklasyfikowanego w 10.83.Z,
- sprzedaży hurtowej gotowych napojów w puszkach lub butelkach, sklasyfikowanej w 46.34A, 46.34.B.

46.38.Z Sprzedaż hurtowa pozostałej żywności

Podklasa ta obejmuje pozostałą wyspecjalizowaną sprzedaż hurtową żywności, niesklasyfikowaną w poprzednich podklasach 46.31.Z-46.37.Z (na przykład sprzedaż hurtową: soli, octu, mąki, drożdży, miodu).
Podklasa ta obejmuje sprzedaż hurtową:
- gotowych posiłków,
- artykułów spożywczych homogenizowanych i żywności dietetycznej,
- karmy dla zwierząt domowych,
- suplementów diety przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
- owadów (na przykład świerszczy, przetworzonych i gotowych do spożycia).

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży hurtowej pasz dla zwierząt gospodarskich, sklasyfikowanej w 46.21.B.

46.39.Z Sprzedaż hurtowa niewyspecjalizowana żywności, napojów i wyrobów tytoniowych

Podklasa ta obejmuje:
- sprzedaż hurtową niewyspecjalizowaną żywności, napojów i wyrobów tytoniowych, dotyczącą sprzedaży towarów, którą można przyporządkować do pięciu lub więcej podklas grupy 46.3.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży hurtowej wyspecjalizowanej żywności, napojów lub wyrobów tytoniowych, dotyczącej sprzedaży towarów którą można przyporządkować co najwyżej do czterech podklas grupy 46.3, sklasyfikowanej zgodnie z przeważającą działalnością określoną na podstawie wartości dodanej w odpowiednich podklasach od 46.31.Z do 46.38.Z.

46.4 Sprzedaż hurtowa artykułów użytku domowego

Grupa ta obejmuje sprzedaż hurtową artykułów użytku domowego, w tym tekstyliów i mebli.

Grupa ta nie obejmuje:
- działalności sprzedawców hurtowych, którzy nie przejmują prawa własności do towarów, którymi handlują, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 46.1,
- sprzedaży hurtowej sprzętu ogrodniczego i do kształtowania krajobrazu (na przykład kosiarek), sklasyfikowanej w 46.61.Z.

46.41.Z Sprzedaż hurtowa wyrobów tekstylnych

Podklasa ta obejmuje sprzedaż hurtową:
- przędzy,
- tkanin,
- artykułów pościelowych i tym podobnych,
- firanek, zasłon oraz różnorodnych artykułów użytku domowego z materiałów tekstylnych,
- wyrobów pasmanteryjnych: igieł, nici do szycia i tym podobnych,
- parasoli ogrodowych, plandek, żagli, spadochronów i tym podobnych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży hurtowej odzieży, sklasyfikowanej w 46.42.Z,
- sprzedaży hurtowej namiotów i śpiworów, sklasyfikowanej w 46.49.Z,
- sprzedaży hurtowej włókien tekstylnych, sklasyfikowanej w 46.86.Z.

46.42.Z Sprzedaż hurtowa odzieży i obuwia

Podklasa ta obejmuje sprzedaż hurtową:
- odzieży, w tym odzieży sportowej,
- wyrobów pończoszniczych,

- dodatków odzieżowych (na przykład rękawiczek, krawatów i szelek),
- obuwia, w tym niewyspecjalizowanego obuwia sportowego,
- artykułów futrzarskich,
- parasolek ręcznych,
- odzieży roboczej, mundurów, kostiumów.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży hurtowej biżuterii, sklasyfikowanej w 46.48.Z,
- sprzedaży hurtowej wyrobów skórzanych, z wyłączeniem odzieży i obuwia, sklasyfikowanej w 46.49.Z,
- sprzedaży hurtowej specjalistycznego obuwia sportowego używanego wyłącznie do uprawiania sportu (na przykład butów narciarskich, butów piłkarskich, łyżew, butów baletowych), sklasyfikowanej w 46.49.Z,
- sprzedaży hurtowej sprzętu ochronnego dla motocyklistów, sklasyfikowanej w 46.73.Z.

46.43.Z Sprzedaż hurtowa elektrycznych artykułów użytku domowego

Podklasa ta obejmuje sprzedaż hurtową:
- elektrycznych artykułów użytku domowego,
- sprzętu radiowego i telewizyjnego,
- artykułów fotograficznych i optycznych, z wyłączeniem okularów korekcyjnych, soczewek i okularów przeciwsłonecznych,
- elektrycznych urządzeń grzewczych i chłodzących,
- urządzeń grzewczych wykorzystujących odnawialne źródła energii,
- urządzeń grzewczych, wentylacyjnych i klimatyzacyjnych,
- domowych maszyn do szycia,
- systemów bezpieczeństwa i alarmów.

Podklasa ta nie obejmuje sprzedaży hurtowej:
- okularów korekcyjnych, soczewek i okularów przeciwsłonecznych, sklasyfikowanej w 46.46.Z,
- zapisanych nośników informacji, sklasyfikowanej w 46.49.Z,
- zapisywalnych nośników informacji, sklasyfikowanej w 46.50.Z,
- maszyn do szycia innych niż do użytku domowego, sklasyfikowanej w 46.64.Z,
- drobnych wyrobów metalowych, sprzętu i wyposażenia hydraulicznego i grzewczego, sklasyfikowanej w 46.84.Z,
- urządzeń grzewczych, wentylacyjnych i klimatyzacyjnych, do użytku innego niż domowy, sklasyfikowanej w 46.84.Z.

46.44.Z Sprzedaż hurtowa wyrobów porcelanowych, ceramicznych i szklanych oraz środków czyszczących

Podklasa ta obejmuje sprzedaż hurtową:
- porcelany i szkła,
- środków czyszczących,
- artykułów użytku domowego, naczyń i ceramiki.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży hurtowej rondli i patelni, sklasyfikowanej w 46.49.Z.

46.45.Z Sprzedaż hurtowa perfum i kosmetyków

Podklasa ta obejmuje sprzedaż hurtową perfum, kosmetyków, mydeł i papieru toaletowego.

46.46.Z Sprzedaż hurtowa wyrobów farmaceutycznych i medycznych

Podklasa ta obejmuje sprzedaż hurtową:
- wyrobów farmaceutycznych, medycznych i ortopedycznych,
- leków weterynaryjnych,
- okularów korekcyjnych, soczewek i okularów przeciwsłonecznych,
- sprzedaż hurtową instrumentów medycznych i chirurgicznych,
- sprzętu szpitalnego,
- nie korekcyjnych okularów przeciwsłonecznych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży hurtowej zdrowej żywności i produktów dietetycznych, sklasyfikowanej w 46.38.Z,
- sprzedaży hurtowej mebli dla placówek medycznych i szpitali, sklasyfikowanej w 46.47.Z.

46.47.Z Sprzedaż hurtowa mebli do użytku domowego, biurowego i sklepowego, dywanów i sprzętu oświetleniowego

Podklasa ta obejmuje sprzedaż hurtową:
- mebli,
- dywanów i chodników,
- sprzętu oświetleniowego,
- materacy i podstaw łóżek zawierających sprężyny,
- sprzedaży hurtowej mebli do magazynów, kościołów, placówek medycznych, szpitali i tym podobnych.

46.48.Z Sprzedaż hurtowa zegarków i biżuterii

Podklasa ta obejmuje sprzedaż hurtową przetworzonych kamieni szlachetnych, naturalnych, syntetycznych lub odtworzonych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży hurtowej sztucznej biżuterii, sklasyfikowanej w 46.49.Z,
- sprzedaży hurtowej surowych kamieni szlachetnych, sklasyfikowanej w 46.86.Z,
- sprzedaży hurtowej nieobrobionych syntetycznych lub odtworzonych kamieni szlachetnych lub półszlachetnych, sklasyfikowanej w 46.86.Z.

46.49.Z Sprzedaż hurtowa pozostałych artykułów użytku domowego

Podklasa ta obejmuje sprzedaż hurtową:
- wyrobów z drewna, wikliny i korka i tym podobnych,
- elektrycznych lub nieelektrycznych, na przykład rowerów, monocykli, deskorolek, hulajnóg, w tym części i akcesoriów do nich,
- artykułów papierniczych, książek, czasopism i gazet,
- wyrobów skórzanych (z wyłączeniem odzieży i obuwia) i akcesoriów podróżnych,

- instrumentów muzycznych,
- zapisanych nośników informacji,
- gier i zabawek, w tym artykułów imprezowych i magicznych,
- artykułów sportowych, w tym specjalistycznego obuwia sportowego (na przykład butów narciarskich, butów piłkarskich, łyżew, butów baletowych),
- łodzi rekreacyjnych,
- artykułów dla dzieci (na przykład wózków dziecięcych, spacerówek, chodzików, nosidełek, fotelików samochodowych),
- medali i pucharów sportowych,
- namiotów i śpiworów,
- artykułów promocyjnych,
- rondli i patelni,
- sztućców,
- sztucznej biżuterii.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży hurtowej papierosów elektronicznych (*vapes*), sklasyfikowanej w 46.35.Z,
- sprzedaży hurtowej przebrań, sklasyfikowanej w 46.42.Z,
- sprzedaży hurtowej broni i amunicji, sklasyfikowanej w 46.64.Z,
- sprzedaży hurtowej e-liquidów do papierosów elektronicznych, sklasyfikowanej w 46.85.B.

46.5 Sprzedaż hurtowa urządzeń technologii informacyjnej i komunikacyjnej

Grupa ta nie obejmuje:
- działalności sprzedawców hurtowych, którzy nie przejmują prawa własności do towarów, którymi handlują, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 46.1.

46.50.Z Sprzedaż hurtowa urządzeń technologii informacyjnej i komunikacyjnej

Podklasa ta obejmuje sprzedaż hurtową urządzeń technologii informacyjnej i komunikacyjnej (ICT):
- komputerów, komputerowych urządzeń peryferyjnych i części do nich,
- interaktywnych tablic,
- oprogramowania standardowego, w tym gier komputerowych, udostępnianych na nośniku informacji z prawem do wieczystego użytkowania,
- elektronicznych zaworów i lamp,
- urządzeń półprzewodnikowych,
- mikroczipów i układów scalonych,
- obwodów drukowanych,
- zapisywalnych nośników informacji,
- sprzętu telefonicznego i komunikacyjnego (na przykład telefonów komórkowych, modemów),
- maszyn i urządzeń biurowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży hurtowej zapisanych nośników informacji, sklasyfikowanej w 46.49.Z,

- sprzedaży hurtowej maszyn do wytwarzania przyrostowego (drukarek 3D i tym podobnych), sklasyfikowanej w 46.64.Z,
- działalności wydawniczej, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 58.

46.6 Sprzedaż hurtowa pozostałych maszyn, urządzeń i dodatkowego wyposażenia

Grupa ta obejmuje sprzedaż hurtową specjalistycznych maszyn, urządzeń i materiałów dla wszystkich gałęzi przemysłu oraz maszyn ogólnego przeznaczenia i ich części.

Grupa ta nie obejmuje:
- działalności sprzedawców hurtowych, którzy nie przejmują prawa własności do towarów, którymi handlują, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 46.1.

46.61.Z Sprzedaż hurtowa maszyn i urządzeń rolniczych oraz dodatkowego wyposażenia

Podklasa ta obejmuje:
- sprzedaż hurtową maszyn i urządzeń rolniczych i leśnych:
 • pługów, rozrzutników obornika, siewników,
 • kombajnów,
 • młocarni,
 • dojarek,
 • maszyn wykorzystywanych przy hodowli drobiu, urządzeń pszczelarskich,
 • ciągników rolniczych i leśnych,
- sprzedaż hurtową sprzętu ogrodniczego i do kształtowania krajobrazu (na przykład kosiarek do trawy).

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży hurtowej pasz dla zwierząt gospodarskich, sklasyfikowanej w 46.21.B,
- sprzedaży hurtowej nawozów i produktów agrochemicznych, sklasyfikowanej w 46.85.A.

46.62.Z Sprzedaż hurtowa obrabiarek

Podklasa ta obejmuje sprzedaż hurtową:
- obrabiarek dowolnego typu i do dowolnego rodzaju materiału,
- obrabiarek sterowanych komputerowo.

46.63.Z Sprzedaż hurtowa maszyn wykorzystywanych w górnictwie, budownictwie oraz inżynierii lądowej i wodnej

Podklasa ta obejmuje sprzedaż hurtową:
- maszyn i urządzeń wykorzystywanych w górnictwie, budownictwie oraz inżynierii lądowej i wodnej (na przykład maszyny do kopania).

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży hurtowej rusztowań, sklasyfikowanej w 46.83.Z,

- sprzedaży hurtowej narzędzi ręcznych, wyrobów metalowych, sprzętu i materiałów hydraulicznych i grzewczych, sklasyfikowanej w 46.84.Z.

46.64.Z Sprzedaż hurtowa pozostałych maszyn i urządzeń

Podklasa ta obejmuje sprzedaż hurtową:
- maszyn dla przemysłu tekstylnego, maszyn do szycia i maszyn dziewiarskich,
- robotów do linii produkcyjnych,
- maszyn do napojów, maszyn dla przemysłu spożywczego i tytoniowego,
- sprzętu transportowego (na przykład lokomotyw, wagonów), z wyłączeniem pojazdów silnikowych, motocykli i rowerów,
- statków i łodzi,
- pojazdów opancerzonych,
- statków powietrznych, dronów i bezzałogowych systemów powietrznych,
- sprzętu do hodowli ryb,
- atrakcji dla parków rozrywki i parków tematycznych (na przykład karuzeli mechanicznych),
- sprzętu dla zakładów fryzjerskich, siłowni, solariów i gabinetów kosmetycznych,
- sprzętu do organizacji imprez, targów i wystaw,
- pozostałych maszyn, gdzie indziej niesklasyfikowanych, do użytku w przemyśle, handlu i nawigacji oraz w innych usługach,
- pozostałych materiałów elektrycznych (na przykład silników elektrycznych, transformatorów),
- baterii i akumulatorów do użytku domowego,
- przewodów i przełączników oraz pozostałego sprzętu instalacyjnego,
- paneli fotowoltaicznych,
- broni, systemów uzbrojenia i amunicji,
- palet skrzyniowych,
- zbiorników, cystern, kadzi i podobnych pojemników, o pojemności mniejszej niż 300 litrów, z tworzyw sztucznych, do użytku przemysłowego,
- przyrządów i urządzeń pomiarowych,
- maszyn do wytwarzania przyrostowego (drukarek 3D i tym podobnych).

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży hurtowej domowych maszyn do szycia, sklasyfikowanej w 46.43.Z,
- sprzedaży hurtowej sprzętu medycznego nieprzeznaczonego do użytku domowego, sklasyfikowanej w 46.46.Z,
- sprzedaży hurtowej łodzi rekreacyjnych, sklasyfikowanej w 46.49.Z,
- sprzedaży hurtowej rowerów, sklasyfikowanej w 46.49.Z,
- sprzedaży hurtowej maszyn wykorzystywanych w górnictwie, budownictwie oraz inżynierii lądowej i wodnej, sklasyfikowanej w 46.63.Z,
- sprzedaży hurtowej pojazdów silnikowych (w tym przyczep i naczep oraz przyczep kempingowych), sklasyfikowanej w 46.71.Z,
- sprzedaży hurtowej części do pojazdów silnikowych, sklasyfikowanej w 46.72.Z,
- sprzedaży hurtowej baterii i akumulatorów nieprzeznaczonych do pojazdów silnikowych, sklasyfikowanej w 46.72.Z,

- sprzedaży hurtowej motocykli, sklasyfikowanej w 46.73.Z,
- sprzedaży hurtowej rusztowań, sklasyfikowanej w 46.83.Z,
- konserwacji i naprawy pojazdów silnikowych (z wyłączeniem motocykli), sklasyfikowanych w 95.31.A, 95.31.B, 95.31.C,
- konserwacji i naprawy motocykli, sklasyfikowanych w 95.32.Z.

46.7 Sprzedaż hurtowa pojazdów silnikowych, w tym motocykli, oraz części i akcesoriów do nich

Grupa ta nie obejmuje:
- działalności sprzedawców hurtowych, którzy nie przejmują prawa własności do towarów, którymi handlują, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 46.1,
- konserwacji i naprawy pojazdów silnikowych (z wyłączeniem motocykli), sklasyfikowanych w 95.31.A, 95.31.B, 95.31.C,
- konserwacji i naprawy motocykli, sklasyfikowanych w 95.32.Z.

46.71.Z Sprzedaż hurtowa pojazdów silnikowych, z wyłączeniem motocykli

Podklasa ta obejmuje sprzedaż hurtową nowych i używanych pojazdów silnikowych, w tym pojazdów elektrycznych:
- samochodów osobowych, w tym wyspecjalizowanych samochodów (na przykład ambulansów i minibusów),
- samochodów ciężarowych, przyczep i naczep,
- pojazdów kempingowych (przyczep kempingowych, kamperów),
- samochodów terenowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności agentów zajmujących się sprzedażą hurtową samochodów osobowych i lekkich pojazdów silnikowych, sklasyfikowanej w 46.18.Z,
- sprzedaży hurtowej rowerów elektrycznych oraz części i akcesoriów do nich, sklasyfikowanej w 46.49.Z,
- sprzedaży hurtowej sprzętu transportowego z napędem silnikowym (na przykład statków, jachtów, samolotów, pociągów), sklasyfikowanej w 46.64.Z,
- sprzedaży hurtowej części i akcesoriów do pojazdów silnikowych, sklasyfikowanej w 46.72.Z,
- transportu pasażerskiego na żądanie pojazdem z kierowcą, sklasyfikowanego w 49.33.Z,
- wynajmu i dzierżawy samochodów osobowych i lekkich pojazdów silnikowych bez kierowcy, sklasyfikowanych w 77.11.Z,
- konserwacji i naprawy pojazdów silnikowych (z wyłączeniem motocykli), sklasyfikowanych w 95.31.A, 95.31.B, 95.31.C.

46.72.Z Sprzedaż hurtowa części i akcesoriów do pojazdów silnikowych, z wyłączeniem motocykli

Podklasa ta obejmuje sprzedaż hurtową:
- nowych i używanych części, wyposażenia i akcesoriów do pojazdów silnikowych, w tym opon,
- baterii i akumulatorów do pojazdów silnikowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności agentów zajmujących się sprzedażą hurtową części i akcesoriów do samochodów oraz lekkich pojazdów silnikowych, sklasyfikowanej w 46.18.Z,
- sprzedaży hurtowej łodzi, samolotów, pociągów, w tym części i akcesoriów, sklasyfikowanej w 46.64.Z.

46.73.Z Sprzedaż hurtowa motocykli oraz części i akcesoriów do nich

Podklasa ta obejmuje sprzedaż hurtową:
- motocykli nowych i używanych, w tym motorowerów,
- części i akcesoriów do motocykli,
- odzieży ochronnej dla motocyklistów.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności agentów komisowych wyspecjalizowanych w sprzedaży hurtowej motocykli, sklasyfikowanej w 46.18.Z,
- sprzedaży hurtowej rowerów, rowerów elektrycznych oraz części i akcesoriów do nich, sklasyfikowanej w 46.49.Z,
- wynajmu motocykli, sklasyfikowanego w 77.11.Z,
- naprawy i konserwacji motocykli, sklasyfikowanej w 95.32.Z.

46.8 Pozostała sprzedaż hurtowa wyspecjalizowana

Grupa ta obejmuje:
- pozostałą wyspecjalizowaną sprzedaż hurtową niesklasyfikowaną w odpowiednich podklasach grup od 46.2 do 46.7,
- sprzedaż hurtową półproduktów, z wyłączeniem produktów rolnych, zazwyczaj nieprzeznaczonych do użytku domowego.

Grupa ta nie obejmuje:
- działalności sprzedawców hurtowych, którzy nie przejmują prawa własności do towarów, którymi handlują, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 46.1,
- sprzedaży hurtowej baterii i akumulatorów nieprzeznaczonych do pojazdów silnikowych, sklasyfikowanej w 46.64.Z,
- sprzedaży hurtowej niewyspecjalizowanej, sklasyfikowanej w 46.90.Z.

46.81.Z Sprzedaż hurtowa paliw stałych, ciekłych, gazowych oraz produktów pochodnych

Podklasa ta obejmuje sprzedaż hurtową paliw kopalnych, paliw niskoemisyjnych lub bezemisyjnych, smarów, olejów na przykład:
- węgla drzewnego, węgla kamiennego, koksu, drewna opałowego, peletu z drewna lub biomasy, ciężkiej benzyny,
- ropy naftowej, oleju surowego, oleju napędowego, benzyny, oleju opałowego, oleju grzewczego, nafty, biopaliw, paliw węglowych pochodzących z recyklingu, paliw syntetycznych w postaci mieszanki lub czystej,
- skroplonego gazu ropopochodnych (LPG), skroplonego gazu ziemnego (LNG), butanu i propanu oraz ich pochodnych w postaci bio i formach odnawialnych, w mieszankach lub w czystej postaci,

- olejów smarowych i smarów, produktów rafinacji ropy naftowej.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży hurtowej wodoru, sklasyfikowanej w 46.85.B.

46.82.Z Sprzedaż hurtowa metali i rud metali

Podklasa ta obejmuje sprzedaż hurtową:
- rud metali żelaznych i nieżelaznych,
- metali żelaznych i nieżelaznych w postaci nieprzetworzonej,
- złota i pozostałych metali szlachetnych,
- półwyrobów metalowych i z rud metali,
- półwyrobów z metali żelaznych i nieżelaznych, gdzie indziej niesklasyfikowaną,
- blach stalowych, w tym z wykonywaniem zwykłych czynności cięcia blach związanych z prowadzoną działalnością handlową, które nie prowadzą do powstania nowego wyrobu,
- złota i innych metali szlachetnych, nabywanych od gospodarstw domowych lub podmiotów gospodarczych i sprzedawanych sprzedawcom detalicznym, użytkownikom przemysłowym, handlowym, instytucjonalnym lub profesjonalnym lub innym hurtownikom.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży hurtowej odpadów i złomu metalowego, sklasyfikowanej w 46.87.Z,
- sprzedaży złota "inwestycyjnego", sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach sekcji L.

46.83.Z Sprzedaż hurtowa drewna, materiałów budowlanych i wyposażenia sanitarnego

Podklasa ta obejmuje sprzedaż hurtową:
- drewna nieobrobionego,
- wyrobów z drewna wstępnie obrobionego,
- palet, innych drewnianych płyt załadunkowych i beczek,
- podłóg drewnianych surowych i gotowych,
- materiałów budowlanych:
  • piasku, żwiru, cementu, cegieł i tym podobnych,
- rusztowań,
- farb, lakierów i pokostów,
- tapet i pokryć podłogowych (na przykład laminatów, płytek i podłóg winylowych),
- szkła płaskiego,
- wyposażenia sanitarnego:
  • wanien, umywalek, sedesów i pozostałych wyrobów sanitarnych z porcelany,
- drzwi, okien i okiennic (z dowolnego materiału),
- używanych marmurowych cegieł, schodów, dachówek,
- małej architektury np. ławek, barier drogowych, słupków, latarni ulicznych, sygnalizacji świetlnej, znaków drogowych, przystanków autobusowych i tramwajowych,

- budynków prefabrykowanych,
- materiałów termoizolacyjnych,
- zbiorników, cystern, kadzi i podobnych pojemników z tworzyw sztucznych dla budownictwa.

46.84.Z Sprzedaż hurtowa wyrobów metalowych oraz sprzętu i dodatkowego wyposażenia hydraulicznego i grzejnego

Podklasa ta obejmuje sprzedaż hurtową:
- wyrobów metalowych i podobnych artykułów użytku domowego,
- armatury,
- podgrzewaczy wody, grzejników i bojlerów,
- instalacyjnego sprzętu sanitarnego:
  • rur, przewodów, złączek, uszczelek, zaworów, trójników, przyłączy i tym podobnych,
- narzędzi (na przykład młotków, pił, wkrętaków i pozostałych narzędzi ręcznych), w tym elektronarzędzi ręcznych,
- sprzętu grzewczego, wentylacyjnego i klimatyzacyjnego, do użytku innego niż domowy.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży hurtowej sprzętu grzewczego, wentylacyjnego i klimatyzacyjnego, do użytku domowego, sklasyfikowanej w 46.43.Z,
- sprzedaży hurtowej maszyn wykorzystywanych w górnictwie, budownictwie oraz inżynierii lądowej i wodnej, sklasyfikowanej w 46.63.Z,
- sprzedaży hurtowej wyposażenia sanitarnego, sklasyfikowanej w 46.83.Z.

46.85.A Sprzedaż hurtowa chemicznych nawozów i środków ochrony roślin

Podklasa ta obejmuje:
- sprzedaż hurtową chemicznych nawozów i środków ochrony roślin oraz pozostałych środków agrochemicznych.

46.85.B Pozostała sprzedaż hurtowa wyrobów chemicznych

Podklasa ta obejmuje pozostałą sprzedaż hurtową:
- chemikaliów przemysłowych (na przykład anilin, olejków eterycznych, klejów chemicznych, metanolu, parafiny, substancji zapachowych i aromatów, sody, soli przemysłowej, kwasów i siarki, pochodnych skrobi, gazów przemysłowych, barwników i pigmentów, innych podstawowych chemikaliów organicznych i nieorganicznych, glazury, farby drukarskiej i klejów),
- materiałów wybuchowych i wyrobów pirotechnicznych,
- wodoru,
- e-liquidów do papierosów elektronicznych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży paliw gazowych za pośrednictwem sieci na rachunek innych podmiotów, sklasyfikowanej w 35.40.Z.

46.86.Z Sprzedaż hurtowa pozostałych półproduktów

Podklasa ta obejmuje sprzedaż hurtową:
- tworzyw sztucznych w formach podstawowych,
- gumy,
- włókien tekstylnych,
- artykułów do pakowania,
- nieobrobionych kamieni szlachetnych,
- sprzedaż hurtową nieobrobionych kamieni szlachetnych lub półszlachetnych (syntetycznych lub odtworzonych),
- rud niemetali,
- papieru w belach i masy papierniczej.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży hurtowej surowych produktów rolniczych, sklasyfikowanej w 46.21.A i 46.21.B,
- sprzedaży hurtowej przetworzonych kamieni szlachetnych, sklasyfikowanej w 46.48.Z,
- sprzedaży hurtowej artykułów papierniczych, sklasyfikowanej w 46.49.Z.

46.87.Z Sprzedaż hurtowa odpadów i złomu

Podklasa ta obejmuje:
- sprzedaż hurtową metalowych i niemetalowych odpadów i złomu oraz materiałów przeznaczonych do recyklingu, w tym połączone ze zbieraniem, sortowaniem, oddzielaniem, wymontowywaniem części ze zużytych wyrobów (na przykład ze zużytych samochodów w celu pozyskania części nadających się do ponownego użycia); pakowanie, przepakowywanie, magazynowanie i dostarczanie, ale bez procesu przekształcenia. Kupowane i sprzedawane odpady zachowują swoją wartość,
- sprzedaż hurtową towarów nadających się do użytku (na przykład metali, tworzyw sztucznych), po demontażu samochodów, komputerów, telewizorów i innego sprzętu przez podmioty gospodarcze na własny rachunek, bez dalszego ich przetwarzania,
- sprzedaż hurtową wraków samochodowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- zbierania odpadów z gospodarstw domowych i pochodzenia przemysłowego, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 38.1,
- przetwarzania odpadów i złomu oraz pozostałych materiałów na surowce wtórne, gdzie wymaganym sposobem przetwarzania odpadów jest ich przekształcenie mechaniczne lub chemiczne (wyprodukowane surowce wtórne nadają się do bezpośredniego użytku w przemysłowym procesie produkcji, ale nie są nowym produktem końcowym), sklasyfikowanego w 38.21.Z,
- demontażu nienadających się do użytku samochodów, komputerów, telewizorów oraz innego sprzętu i części w celu odzysku materiałów, sklasyfikowanego w 38.21.Z,
- złomowania statków, sklasyfikowanego w 38.21.Z,
- zgniatania samochodów w procesie mechanicznym, sklasyfikowanego w 38.21.Z,

- przetwarzania odpadów w celu unieszkodliwienia bez odzysku, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 38.3,
- sprzedaży detalicznej artykułów używanych, sklasyfikowanej w 47.79.A, 47.79.B, 47.79.C.

46.89.Z Pozostała sprzedaż hurtowa wyspecjalizowana, gdzie indziej niesklasyfikowana

Podklasa ta obejmuje pozostałą wyspecjalizowaną sprzedaż hurtową, niesklasyfikowaną w innych podklasach tego działu.

46.9 Sprzedaż hurtowa niewyspecjalizowana

Grupa ta nie obejmuje:
- działalności sprzedawców hurtowych, którzy nie przejmują prawa własności do towarów, którymi handlują, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 46.1.

46.90.Z Sprzedaż hurtowa niewyspecjalizowana

Podklasa ta obejmuje sprzedaż hurtową różnych wyrobów bez określonej specjalizacji.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności sprzedawców hurtowych, którzy nie przejmują prawa własności do towarów, którymi handlują, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 46.1.

DZIAŁ 47 Handel detaliczny

Dział ten obejmuje odsprzedaż (sprzedaż bez przetworzenia) nowych i używanych towarów fizycznych dla ogółu społeczeństwa do użytku osobistego lub domowego, prowadzona przez sklepy, domy towarowe, spółdzielnie konsumenckie, domy sprzedaży wysyłkowej, Internet, sprzedawców obwoźnych, ulicznych handlarzy, automaty sprzedające i tym podobne.
Dział ten obejmuje handel detaliczny nowymi i używanymi pojazdami silnikowymi i motocyklami, w tym pojazdami elektrycznymi.
Klasyfikacji działalności w zakresie handlu detalicznego dokonuje się na podstawie towarów będących przedmiotem obrotu, a nie sposobu sprzedaży (w sklepie, przez Internet, na straganach i targowiskach i tym podobnych).
Działalność w zakresie handlu detalicznego dzieli się na wyspecjalizowaną (odpowiednie podklasy grupy od 47.2 do 47.8) i niewyspecjalizowaną (odpowiednie podklasy grupy 47.1).
Handel detaliczny obejmuje sprzedaż detaliczną towarów używanych (podklasy 47.79.A, 47.79.B, 47.79.C). Powyższe grupy są dalej podzielone ze względu na zakres sprzedawanych produktów.
Działalność w zakresie pośrednictwa w sprzedaży detalicznej, która ułatwia transakcje między kupującymi i sprzedającymi w celu zamówienia i/lub dostarczenia wyrobów, wykonywana na zlecenie, bez przejmowania własności towarów będących przedmiotem pośrednictwa, zaliczana jest do grupy 47.9. Wszelka pozostała działalność związana ze sprzedażą detaliczną, nawet jeśli sprzedawca detaliczny działa w imieniu osób trzecich,

klasyfikowana jest w grupach od 47.1 do 47.8.
Handel detaliczny obejmuje sprzedaż towarów zwanych towarami konsumpcyjnymi lub detalicznymi. W związku z tym wyłączone są towary, które zwykle nie są wprowadzane do sprzedaży detalicznej (na przykład ziarna zbóż, rudy, maszyny przemysłowe). Wyłączone są również pliki do pobrania (na przykład książki i filmy).
Zasady klasyfikowania wyspecjalizowanej i niewyspecjalizowanej działalności w zakresie sprzedaży detalicznej opisano w pkt 3.3.5 zasad budowy Klasyfikacji.

Dział ten obejmuje również:
- wykonywanie czynności związanych zwykle z handlem, ale nie zmieniających podstawowego charakteru towaru i mogących obejmować na przykład sortowanie, oddzielanie, mieszanie i pakowanie, odnowienie, dostawę i instalację towarów, a także promocję sprzedaży dla swoich klientów, jeśli jest świadczone przez ten sam podmiot gospodarczy,
- sprzedaż detaliczną paliw do pojazdów silnikowych oraz produktów smarujących lub chłodzących,
- działalność w zakresie sprzedaży detalicznej towarów (zarówno nowych, jak i używanych) osób trzecich, realizowaną przez domy aukcyjne oraz Internet,
- pośrednictwo w wyspecjalizowanym i niewyspecjalizowanym handlu detalicznym (*marketplace*), polegające na kojarzeniu kupujący i sprzedających w celu zamawiania lub dostarczania towarów fizycznych za opłatą lub prowizją, bez przejmowania własności towarów, będących przedmiotem pośrednictwa. Pośrednictwo może być wykonywane drogą elektroniczną (przez Internet, platformy cyfrowe, e-mail) lub w inny sposób (poprzez kontakt bezpośredni, obwoźnie, telefonicznie, drogą pocztową i tym podobne). Opłata lub prowizja może pochodzić od kupującego lub sprzedającego. Przychody z tytułu pośrednictwa mogą obejmować inne źródła przychodów, takie jak przychody z reklam (odpowiednie podklasy grupy 47.9),
- sprzedaż towarów innych niż żywność i napoje poprzez automaty,
- sprzedaż i przygotowanie żywności oraz napojów przez automaty.

Dział ten nie obejmuje:
- sprzedaży produktów rolnych przez rolników, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 01,
- produkcji wyrobów i ich sprzedaży, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działów od 10 do 32,
- handlu ziarnami zbóż, rudami, ropą naftową, chemikaliami przemysłowymi, stalą i żeliwem oraz maszynami i urządzeniami przemysłowymi, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach działu 46,
- sprzedaży żywności i napojów do konsumpcji na miejscu i sprzedaży żywności na wynos, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 56,
- handlu towarami cyfrowymi, przesyłania strumieniowego (*streaming*) i pobierania treści na platformach cyfrowych (na przykład e-bookami, audio), sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach sekcji J,
- wynajmu i dzierżawy pojazdów silnikowych lub motocykli, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach grupy 77.1,

- wypożyczania i dzierżawy artykułów użytku osobistego i domowego, dla ogółu społeczeństwa, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach grupy 77.2.

47.1 Sprzedaż detaliczna niewyspecjalizowana

Grupa ta obejmuje sprzedaż detaliczną różnych rodzajów produktów przez ten sam podmiot gospodarczy (sprzedaż niewyspecjalizowaną, prowadzoną na przykład w supermarketach, hipermarketach i domach towarowych).

Grupa ta nie obejmuje:
- wyspecjalizowanej sprzedaży detalicznej, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grup od 47.2 do 47.8,
- pośrednictwa w zakresie wyspecjalizowanej i niewyspecjalizowanej sprzedaży detalicznej, sklasyfikowanego w 47.9.

47.11.Z Sprzedaż detaliczna niewyspecjalizowana z przewagą żywności, napojów lub wyrobów tytoniowych

Podklasa ta obejmuje sprzedaż detaliczną różnego rodzaju towarów (na przykład odzieży, mebli, urządzeń, sprzętu komputerowego, kosmetyków), wśród których przeważa żywność, napoje i wyroby tytoniowe.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży detalicznej paliw, w powiązaniu ze sprzedażą żywności, napojów, produktów do konserwacji pojazdów, usług myjni samochodowych i tym podobnych, jeżeli sprzedaż paliw jest przeważająca, sklasyfikowanej w 47.30.Z.

47.12.Z Pozostała sprzedaż detaliczna niewyspecjalizowana

Podklasa ta obejmuje:
- sprzedaż detaliczną różnego rodzaju towarów (na przykład odzieży, mebli, urządzeń, sprzętu komputerowego, kosmetyków, biżuterii, zabawek, artykułów sportowych), wśród których nie przeważa żywność, napoje i wyroby tytoniowe.

Podklasa ta nie obejmuje:
- niewyspecjalizowanej sprzedaży detalicznej towarów używanych, sklasyfikowanej w 47.79.A, 47.79.B, 47.79.C.

47.2 Sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych

Grupa ta nie obejmuje działalności związanej z przetwórstwem i produkcją żywności i napojów, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 10 i 11.

47.21.Z Sprzedaż detaliczna owoców i warzyw

Podklasa ta obejmuje sprzedaż detaliczną:
- świeżych owoców i warzyw, w tym ciętych świeżych owoców i warzyw,
- suszonych i zakonserwowanych owoców i warzyw.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży detalicznej soków owocowych i warzywnych, sklasyfikowanej w 47.25.Z.

47.22.Z Sprzedaż detaliczna mięsa i wyrobów z mięsa

Podklasa ta obejmuje sprzedaż detaliczną:
- mięsa i wyrobów z mięsa, w tym drobiu i dziczyzny,
- flaków, wyrobów garmażeryjnych (wędlin), mięsa solonego,
- ślimaków.

47.23.Z Sprzedaż detaliczna ryb, skorupiaków i mięczaków

Podklasa ta obejmuje sprzedaż detaliczną:
- ryb, owoców morza, produktów z owoców morza i ich przetworów,
- alg i wodorostów.

47.24.Z Sprzedaż detaliczna pieczywa, ciast, wyrobów ciastkarskich i cukierniczych

Podklasa ta obejmuje sprzedaż detaliczną:
- chleba i bułek wypiekanych na miejscu ze wstępnie podpieczonych produktów,
- pieczywa gotowego do spożycia, przygotowanego przez automat.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji pieczywa, świeżych wyrobów ciastkarskich i ciastek, sklasyfikowanej w 10.71.Z.

47.25.Z Sprzedaż detaliczna napojów alkoholowych i bezalkoholowych

Podklasa ta obejmuje sprzedaż detaliczną:
- napojów alkoholowych i bezalkoholowych bez ich konsumpcji na miejscu lub przygotowanych w lokalu,
- soków owocowych i warzywnych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży napojów do konsumpcji na miejscu, sklasyfikowanej w 56.30.Z.

47.26.Z Sprzedaż detaliczna wyrobów tytoniowych

Podklasa ta obejmuje sprzedaż detaliczną:
- wyrobów tytoniowych w każdej postaci (na przykład papierosów, cygar, tytoniu fajkowego, tytoniu do żucia),
- wyrobów tytoniowych i akcesoriów do palenia, w tym zapalniczek, fajek, przyrządów do skręcania papierosów i tym podobnych,
- papierosów elektronicznych (*vapes*) i e-liquidów do nich.

47.27.Z Sprzedaż detaliczna pozostałej żywności

Podklasa ta obejmuje sprzedaż detaliczną produktów spożywczych, gdzie indziej niesklasyfikowanych. Sprzedaż detaliczna żywności oznakowanej jako ekologiczna, żywności regionalnej i tym podobnych wyrobów, jest objęta podklasami od 47.21.Z do 47.27.Z, w zależności od sprzedawanego produktu.

Podklasa ta obejmuje sprzedaż detaliczną:
- wyrobów mleczarskich, w tym przetworów mlecznych i serowych oraz jaj,
- kawy, herbaty, olejów, mąki, cukru, makaronów i tym podobnych,
- pozostałych artykułów żywnościowych, gdzie indziej niesklasyfikowanych,
- dań gotowych, z wyłączeniem przeznaczonych do bezpośredniego spożycia na miejscu,
- suplementów żywnościowych przeznaczonych do spożycia przez ludzi (na przykład suplementów diety i produktów dietetycznych).

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży detalicznej dań gotowych do bezpośredniego konsumpcji na miejscu, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 56.1.

47.3 Sprzedaż detaliczna paliw do pojazdów silnikowych

47.30.Z Sprzedaż detaliczna paliw do pojazdów silnikowych

Podklasa ta obejmuje:
- sprzedaż detaliczną paliw, nawet kopalnych lub bezemisyjnych, do pojazdów silnikowych i motocykli,
- działalność stacji benzynowych,
- sprzedaż detaliczną benzyny, w połączeniu ze sprzedażą paliw syntetycznych (e-paliw), jeżeli sprzedaż benzyny jest przeważająca,
- sprzedaż detaliczną smarów i płynów chłodzących dla pojazdów silnikowych,
- sprzedaż detaliczną wodoru do pojazdów silnikowych i motocykli,
- sprzedaż detaliczną paliw, w tym sprzedaż żywności, napojów, produktów do konserwacji pojazdów, usług myjni samochodowych i tym podobnych, jeżeli sprzedaż paliw jest przeważająca.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży energii elektrycznej poprzez urządzenia do ładowania pojazdów elektrycznych, na przykład samochodów elektrycznych, motocykli, skuterów, rowerów, sklasyfikowanej w 35.15.Z,
- sprzedaży hurtowej paliw, sklasyfikowanej w 46.81.Z,
- sprzedaży detalicznej skroplonego gazu ziemnego (LPG) do gotowania albo ogrzewania, sklasyfikowanej w 47.78.Z,
- sprzedaży detalicznej części i akcesoriów do pojazdów silnikowych, z wyłączeniem motocykli, sklasyfikowanej w 47.82.Z,
- sprzedaży detalicznej motocykli oraz części i akcesoriów do motocykli, sklasyfikowanej w 47.83.Z.

47.4 Sprzedaż detaliczna narzędzi technologii informacyjnej i komunikacyjnej

Grupa ta nie obejmuje:
- przesyłania strumieniowego (*streamingu*) i pobierania treści na platformach cyfrowych, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach sekcji J.

47.40.Z Sprzedaż detaliczna narzędzi technologii informacyjnej i komunikacyjnej

Podklasa ta obejmuje sprzedaż detaliczną narzędzi technologii informacyjnej i komunikacyjnej (ICT):
- komputerów,
- komputerowych urządzeń peryferyjnych (na przykład drukarek, kserokopiarek, tablic interaktywnych, sprzętu do wideokonferencji),
- konsoli do gier komputerowych,
- oprogramowania standardowego (w tym gier komputerowych) udostępnianego na nośniku informacji z prawem do jego bezterminowego użytkowania,
- sprzętu audio i wideo,
- sprzętu radiowego i telewizyjnego,
- zapisywalnych nośników informacji,
- odtwarzaczy i nagrywarek,
- smartfonów, telefonów komórkowych, telefonów wraz z akcesoriami (na przykład ładowarek, zestawów głośnomówiących, folii ochronnych i etui).

Podklasa obejmuje również:
- uzupełnianie pojemników z tuszem i tonerem przez sprzedawców detalicznych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży detalicznej sprzętu fotograficznego, optycznego i precyzyjnego (na przykład aparatów cyfrowych), sklasyfikowanej w 47.78.Z,
- sprzedaży detalicznej używanego sprzętu informacyjnego i komunikacyjnego, sklasyfikowanej w 47.79.C,
- dystrybucji e-booków i audiobooków poprzez przesyłanie strumieniowe (*streaming*) i do pobrania, przez wydawców, sklasyfikowanej w 58.11.Z,
- dystrybucji gier komputerowych poprzez przesyłanie strumieniowe (*streaming*) i do pobrania, przez wydawców, sklasyfikowanej w 58.21.Z,
- dystrybucji filmów wideo poprzez przesyłanie strumieniowe (*streaming*) i do pobrania, przez wydawców, sklasyfikowanej w 59.13.Z,
- dystrybucji audio poprzez przesyłanie strumieniowe (*streaming*) i do pobrania, przez wydawców, sklasyfikowanej w 59.20.Z.

47.5 Sprzedaż detaliczna pozostałych artykułów użytku domowego

Grupa ta obejmuje wyspecjalizowaną sprzedaż detaliczną artykułów użytku domowego (na przykład tekstyliów, dywanów, urządzeń elektrycznych, mebli).

Grupa ta nie obejmuje:
- sprzedaży detalicznej sprzętu audio i wideo, sklasyfikowanej w 47.40.Z,
- sprzedaży detalicznej używanych artykułów użytku domowego, sklasyfikowanej w 47.79.C.

47.51.Z Sprzedaż detaliczna wyrobów tekstylnych

Podklasa ta obejmuje sprzedaż detaliczną:
- tkanin,

- przędzy dla celów dziewiarskich,
- przędzy do produkcji dywanów, kilimów, gobelinów lub haftów,
- wyrobów tekstylnych,
- wyrobów pasmanteryjnych, igieł, nici do szycia i tym podobnych,
- plandek,
- artykułów pościelowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży detalicznej zasłon i firanek, sklasyfikowanej w 47.53.Z,
- sprzedaży detalicznej parasoli przeciwsłonecznych, sklasyfikowanej w 47.55.Z,
- sprzedaży detalicznej odzieży, sklasyfikowanej w 47.71.Z.

47.52.Z Sprzedaż detaliczna drobnych wyrobów metalowych, materiałów budowlanych, farb i szkła

Podklasa ta obejmuje sprzedaż detaliczną:
- drobnych wyrobów metalowych,
- farb, lakierów i pokostów,
- rozpuszczalników, benzyny lakowej i innych produktów,
- szkła płaskiego,
- pozostałych materiałów budowlanych (na przykład cegieł, dachówek, pustaków, drewna, desek podłogowych, materiałów izolacyjnych),
- sprzętu sanitarnego i grzewczego,
- materiałów do majsterkowania, materiałów i sprzętu elektrycznego i hydraulicznego,
- narzędzi (na przykład młotków, pił, wkrętaków i innych narzędzi ręcznych, w tym elektronarzędzi ręcznych),
- materiałów związanych z energią odnawialną (na przykład nieelektrycznych kolektorów słonecznych i paneli fotowoltaicznych, bez ich instalowania),
- elektrycznych lub elektronicznych alarmów przeciwpożarowych, gaśnic, blokad awaryjnych, systemów oddymiania, sejfów i skarbców, bez usług instalacyjnych i konserwacyjnych,
- drzwi i okien oraz okiennic (z dowolnego materiału),
- sprzętu ogrodniczego i do kształtowania krajobrazu (na przykład kosiarek do trawy),
- saun, basenów i spa, także w zestawach i tym podobnych, bez ich instalowania.

Podklasa ta nie obejmuje:
- instalowania paneli fotowoltaicznych niepołączonych z budynkiem, sklasyfikowanego w 42.22.Z,
- instalacji paneli fotowoltaicznych podłączonych do budynku, sklasyfikowanej w 43.21.Z,
- sprzedaży detalicznej pokryć ściennych lub podłogowych (na przykład tapet, płytek, laminatów i podłóg winylowych), sklasyfikowanej w 47.53.Z,
- sprzedaży detalicznej dywanów i chodników, sklasyfikowanej w 47.53.Z.

47.53.Z Sprzedaż detaliczna dywanów, chodników i innych pokryć podłogowych oraz pokryć ściennych

Podklasa ta obejmuje sprzedaż detaliczną:
- dywanów i chodników,
- zasłon i firanek,
- pokryć ściennych lub podłogowych (na przykład tapet, płytek, laminatów i podłóg winylowych).

47.54.Z Sprzedaż detaliczna elektrycznego sprzętu gospodarstwa domowego

Podklasa ta obejmuje sprzedaż detaliczną:
- elektrycznego sprzętu gospodarstwa domowego.

Podklasa ta nie obejmuje sprzedaży detalicznej:
- sprzętu audio i wideo, sklasyfikowanej w 47.40.Z,
- kosiarek do trawy, sklasyfikowanej w 47.52.Z,
- elektronarzędzi ręcznych, sklasyfikowanej w 47.52.Z.

47.55.Z Sprzedaż detaliczna mebli, sprzętu oświetleniowego, artykułów stołowych oraz pozostałych artykułów użytku domowego

Podklasa ta obejmuje sprzedaż detaliczną:
- mebli, w tym materaców i podstaw łóżek zawierających sprężyny,
- sprzętu oświetleniowego,
- artykułów użytku domowego, sztućców, naczyń, wyrobów ze szkła, zastawy stołowej, porcelany i ceramiki,
- wyrobów z drewna, korka i wikliny,
- urządzeń domowych innych niż elektryczne,
- urządzeń użytku domowego zasilanych energią słoneczną,
- parasoli ogrodowych,
- artykułów i sprzętu użytku domowego, gdzie indziej niesklasyfikowaną,
- sprzętu dla dzieci (na przykład wózków dziecięcych, spacerówek, nosidełek, fotelików samochodowych dla dzieci),
- zewnętrznych osłon przeciwsłonecznych, typu „żagiel".

Podklasa ta nie obejmuje:
- instalowania systemów elektrycznych (na przykład systemów alarmowych i alarmów przeciwpożarowych), sklasyfikowanego w 43.21.Z,
- sprzedaży detalicznej elektrycznych lub elektronicznych alarmów przeciwpożarowych, systemów bezpieczeństwa, sejfów, sklasyfikowanej w 47.52.Z,
- sprzedaży detalicznej paneli fotowoltaicznych bez instalacji, sklasyfikowanej w 47.52.Z,
- sprzedaży detalicznej płytek podłogowych z korka, sklasyfikowanej w 47.53.Z,
- sprzedaży detalicznej zasłon i firanek, sklasyfikowanej w 47.53.Z,
- sprzedaży detalicznej instrumentów muzycznych i nut, sklasyfikowanej w 47.69.A,
- sprzedaży detalicznej antyków, sklasyfikowanej w 47.79.B,
- sprzedaży detalicznej mebli używanych, sklasyfikowanej w 47.79.C.

47.6 Sprzedaż detaliczna wyrobów związanych z kulturą i rekreacją

Grupa ta obejmuje wyspecjalizowaną sprzedaż detaliczną wyrobów związanych z kulturą i rekreacją (na przykład książek, gazet, nagrań audio i wideo na nośnikach informacji, sprzętu sportowego, gier i zabawek).

47.61.Z Sprzedaż detaliczna książek

Podklasa ta obejmuje:
- sprzedaż detaliczną książek, w tym audiobooków na nośnikach informacji.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży detalicznej zapisanych nośników informacji, z wyłączeniem audiobooków na nośnikach fizycznych, sklasyfikowanej w 47.69.C,
- sprzedaży detalicznej używanych lub antykwarycznych książek, sklasyfikowanej w 47.79.A,
- dystrybucji e-booków i audiobooków poprzez przesyłanie strumieniowe (*streaming*) i do pobrania, przez wydawców, sklasyfikowanej w 58.11.Z.

47.62.Z Sprzedaż detaliczna gazet i pozostałych periodyków oraz artykułów papierniczych

Podklasa ta obejmuje sprzedaż detaliczną:
- gazet, czasopism i pozostałych periodyków,
- artykułów papierniczych, biurowych i szkolnych (na przykład długopisów, ołówków, papieru).

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży detalicznej narzędzi i materiałów artystycznych do rysowania, malowania i rzeźbienia, sklasyfikowanej w 47.69.C,
- dystrybucji gazet poprzez przesyłanie strumieniowe (*streaming*) i do pobrania, przez wydawców, sklasyfikowanej w 58.12.Z,
- dystrybucji periodyków i czasopism poprzez przesyłanie strumieniowe (*streaming*) i do pobrania, przez wydawców, sklasyfikowanej w 58.13.Z.

47.63.Z Sprzedaż detaliczna sprzętu sportowego

Podklasa ta obejmuje sprzedaż detaliczną:
- artykułów sportowych, w tym sprzętu wędkarskiego, broni i amunicji, artykułów kempingowych i tym podobnych,
- łodzi wypoczynkowych i sportowych,
- elektrycznych lub nieelektrycznych rowerów, monocykli, deskorolek, hulajnóg i tym podobnych,
- specjalistycznego obuwia sportowego (na przykład butów piłkarskich, łyżew, butów narciarskich),
- specjalistycznego sprzętu sportowego, odzieży do jazdy na nartach, sztuk walki, baletu i tym podobnych,
- spadochronów, namiotów, śpiworów i tym podobnych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży detalicznej niewyspecjalizowanego obuwia sportowego (na

przykład butów do tenisa, butów do koszykówki, butów gimnastycznych, butów treningowych), sklasyfikowanej w 47.72.Z.

47.64.Z Sprzedaż detaliczna gier i zabawek

Podklasa ta obejmuje sprzedaż detaliczną:
- gier i zabawek wykonanych ze wszystkich materiałów,
- artykułów imprezowych na przykład masek, upominków imprezowych (kotylionów i tym podobnych), magicznych przedmiotów,
- zabawkowych dronów.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży detalicznej konsol wideo i gier komputerowych na nośnikach informacji, sklasyfikowanej w 47.40.Z,
- sprzedaży detalicznej przebrań, sklasyfikowanej w 47.71.Z,
- sprzedaży detalicznej używanych gier i zabawek, sklasyfikowanej w 47.79.C,
- wydawania gier, gier planszowych, sklasyfikowanego w 58.19.Z,
- dystrybucji gier komputerowych poprzez przesyłanie strumieniowe (*streaming*) i do pobrania, przez wydawców, sklasyfikowanej w 58.21.Z,
- dystrybucji plików audio poprzez przesyłanie strumieniowe (*streaming*) i do pobrania, przez wydawców, sklasyfikowanej w 59.20.Z,
- działalności platform dystrybucji (udostępniania) treści do gier komputerowych, sklasyfikowanej w 60.39.Z.

47.69.A Sprzedaż detaliczna instrumentów muzycznych i nut

Podklasa ta obejmuje sprzedaż detaliczną:
- instrumentów muzycznych, nut i związanych z nimi akcesoriów (na przykład strun, statywów muzycznych, metronomów).

47.69.B Sprzedaż detaliczna dzieł sztuki

Podklasa ta obejmuje sprzedaż detaliczną:
- prowadzoną przez komercyjne galerie sztuki.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności prowadzonej przez niekomercyjne galerie sztuki, sklasyfikowanej w 91.21.B.

47.69.C Sprzedaż detaliczna pozostałych wyrobów związanych z kulturą i rekreacją, gdzie indziej niesklasyfikowana

Podklasa ta obejmuje sprzedaż detaliczną wyrobów związanych z kulturą i rekreacją, gdzie indziej niesklasyfikowaną:
- zapisanych nośników informacji,
- artykułów filatelistycznych, numizmatycznych i kolekcjonerskich (na przykład znaczków i monet),
- artykułów artystycznych, w tym koralików, gliny, płócien, farb olejnych i akwarelowych i tym podobnych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży detalicznej gier komputerowych na nośniku informacji,

sklasyfikowanej w 47.40.Z,
- sprzedaży detalicznej pamiątek, wyrobów rzemieślniczych i artykułów religijnych, sklasyfikowanej w 47.78.Z,
- sprzedaży detalicznej antyków, używanych i starych książek, używanych instrumentów muzycznych i używanych zapisanych nośników informacji, sklasyfikowanej w 47.79.A, 47.79.B, 47.79.C,
- dystrybucji plików audio poprzez przesyłanie strumieniowe (*streaming*) i do pobrania, przez ich wydawców, sklasyfikowanej w 59.20.Z,
- dystrybucji na żądanie nagrań dźwiękowych poprzez przesyłanie strumieniowe (*streaming*) lub do pobrania, niezwiązanej z ich wydawaniem, sklasyfikowanej w 60.10.Z.

47.7 Sprzedaż detaliczna pozostałych wyrobów z wyłączeniem pojazdów silnikowych, w tym motocykli

Grupa ta obejmuje wyspecjalizowaną sprzedaż detaliczną różnych towarów, gdzie indziej niesklasyfikowaną (na przykład odzieży, obuwia i wyrobów skórzanych, wyrobów farmaceutycznych i medycznych, zegarków, pamiątek, środków czyszczących, przyborów toaletowych, kwiatów, zwierząt domowych, artykułów używanych).

47.71.Z Sprzedaż detaliczna odzieży

Podklasa ta obejmuje sprzedaż detaliczną:
- wyrobów odzieżowych, w tym bielizny,
- wyrobów futrzarskich,
- dodatków odzieżowych (na przykład rękawiczek, krawatów, szelek),
- odzieży roboczej, mundurów, przebrań, kostiumów karnawałowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży detalicznej wyrobów tekstylnych, sklasyfikowanej w 47.51.Z,
- sprzedaży detalicznej specjalistycznego sprzętu sportowego, odzieży do jazdy na nartach, sztuk walki, baletu i tym podobnych, sklasyfikowanej w 47.63.Z,
- sprzedaży detalicznej sprzętu ochronnego dla rowerzystów, sklasyfikowanej w 47.63.Z,
- sprzedaży detalicznej odzieży używanej, sklasyfikowanej w 47.79.C,
- sprzedaży detalicznej sprzętu ochronnego dla motocyklistów, sklasyfikowanej w 47.83.Z.

47.72.Z Sprzedaż detaliczna obuwia i wyrobów skórzanych

Podklasa ta obejmuje sprzedaż detaliczną:
- obuwia,
- wyrobów ze skóry,
- przyborów podróżnych ze skóry i jej substytutów.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży detalicznej specjalistycznego obuwia sportowego (na przykład butów piłkarskich, łyżew, butów narciarskich), sklasyfikowanej w 47.63.Z,
- sprzedaży detalicznej odzieży skórzanej, sklasyfikowanej w 47.71.Z,
- sprzedaży detalicznej obuwia ortopedycznego, sklasyfikowanej w 47.74.Z.

47.73.Z Sprzedaż detaliczna wyrobów farmaceutycznych

Podklasa ta obejmuje sprzedaż detaliczną:
- wyrobów farmaceutycznych,
- leków weterynaryjnych,
- produktów homeopatycznych i leków bez recepty,
- ziołowych produktów leczniczych i preparatów ziołowych.

47.74.Z Sprzedaż detaliczna wyrobów medycznych i ortopedycznych

Podklasa ta obejmuje sprzedaż detaliczną:
- okularów korekcyjnych, soczewek i okularów przeciwsłonecznych,
- aparatów słuchowych,
- obuwia ortopedycznego,
- kul i wózków inwalidzkich,
- protez ortopedycznych,
- kołnierzy ortopedycznych i gorsetów,
- wyrobów elastokompresyjnych (na przykład elastycznych pończoch, rękawów),
- niekorekcyjnych okularów przeciwsłonecznych.

47.75.Z Sprzedaż detaliczna kosmetyków i artykułów toaletowych

Podklasa ta obejmuje sprzedaż detaliczną perfum, kosmetyków, artykułów toaletowych, środków higieny osobistej i tym podobnych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży detalicznej artykułów toaletowych, higienicznych i tym podobnych dla zwierząt domowych, sklasyfikowanej w 47.76.B.

47.76.A Sprzedaż detaliczna kwiatów, roślin, nasion, nawozów i środków ochrony roślin

Podklasa ta obejmuje:
- sprzedaż detaliczną kwiatów, roślin, nasion, nawozów i środków ochrony roślin,
- florystyczną działalność usługową prowadzoną przez pracownie florystyczne, pracownie ślubne i funeralne.

47.76.B Sprzedaż detaliczna żywych zwierząt domowych, karmy dla zwierząt domowych

Podklasa ta obejmuje sprzedaż detaliczną:
- zwierząt domowych i artykułów dla zwierząt domowych,
- karmy dla zwierząt domowych i innych zwierząt trzymanych w gospodarstwie domowym dla przyjemności,
- artykułów toaletowych, higienicznych i tym podobnych dla zwierząt domowych.

47.77.Z Sprzedaż detaliczna zegarków i biżuterii

Podklasa ta obejmuje także sprzedaż detaliczną wyrobów ze srebra.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży detalicznej sztucznej biżuterii, sklasyfikowanej w 47.78.Z.

47.78.Z Sprzedaż detaliczna pozostałych nowych wyrobów

Podklasa ta obejmuje sprzedaż detaliczną:
- sprzętu fotograficznego i precyzyjnego,
- sprzętu optycznego z wyłączeniem okularów i soczewek (na przykład teleskopów, mikroskopów, lornetek),
- oleju opałowego do użytku domowego, gazu w butlach, węgla i drewna opałowego, peletu z drewna lub biomasy,
- opakowań,
- wyrobów pogrzebowych i cmentarnych (na przykład urn, nagrobków),
- sztucznej biżuterii,
- środków czyszczących (na przykład detergentów, gąbek),
- pamiątek, wyrobów rzemieślniczych i artykułów religijnych,
- sztucznych kwiatów i roślin,
- produktów nieżywnościowych, gdzie indziej niesklasyfikowanych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży detalicznej sprzętu wędkarskiego, sklasyfikowanej w 47.63.Z,
- sprzedaży detalicznej broni i amunicji, sklasyfikowanej w 47.63.Z,
- sprzedaży detalicznej znaczków i monet, sklasyfikowanej w 47.69.C,
- sprzedaży detalicznej okularów i soczewek, sklasyfikowanej w 47.74.Z.

47.79.A Sprzedaż detaliczna używanych lub antykwarycznych książek

Podklasa ta obejmuje sprzedaż detaliczną:
- używanych lub antykwarycznych książek.

47.79.B Sprzedaż detaliczna antyków

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności w zakresie sprzedaży detalicznej towarów (zarówno nowych, jak i używanych) osób trzecich, realizowanej przez domy aukcyjne oraz Internet, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 47.9.

47.79.C Sprzedaż detaliczna pozostałych artykułów używanych

Podklasa ta obejmuje sprzedaż detaliczną:
- odzieży używanej,
- mebli używanych,
- używanego sprzętu użytku domowego,
- pozostałych artykułów używanych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży antyków, sklasyfikowanej w 47.79.B,
- sprzedaży detalicznej używanych pojazdów silnikowych, motocykli oraz części i akcesoriów do nich, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 47.8,
- działalności w zakresie sprzedaży detalicznej towarów (zarówno nowych, jak i używanych) osób trzecich, realizowanej przez domy aukcyjne oraz Internet, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 47.9,

- pośrednictwa w sprzedaży detalicznej towarów używanych, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 47.9,
- działalności związanej z wynajmem powierzchni, w tym z personelem, dla towarów używanych, sklasyfikowanej w 47.91.Z,
- działalności lombardów, sklasyfikowanej w 64.92.A.

47.8 Sprzedaż detaliczna pojazdów silnikowych, w tym motocykli oraz części i akcesoriów do nich

Grupa ta obejmuje sprzedaż detaliczną nowych i używanych pojazdów silnikowych i motocykli, a także wszelkiego rodzaju części, komponentów, materiałów eksploatacyjnych, narzędzi i akcesoriów do pojazdów silnikowych i motocykli, na przykład:
• opon gumowych i dętek,
• świec zapłonowych, akumulatorów, sprzętu oświetleniowego, sprzętu do ładowania pojazdów i części elektrycznych.

Grupa ta obejmuje również:
- sprzedaż detaliczną używanych części i akcesoriów po demontażu samochodów lub innych pojazdów silnikowych,
- sprzedaż detaliczną części i akcesoriów do elektrycznych pojazdów silnikowych i motocykli.

Grupa ta nie obejmuje:
- działalności agentów zajmujących się sprzedażą hurtową wyspecjalizowaną pojazdów silnikowych (w tym motocykli) oraz części do nich, sklasyfikowanej w 46.18.Z,
- pośrednictwa w sprzedaży hurtowej wyspecjalizowanej pojazdów silnikowych, w tym motocykli, oraz części i akcesoriów do nich, sklasyfikowanego w 46.18.Z,
- pośrednictwa w sprzedaży detalicznej pojazdami silnikowymi i motocyklami, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 47.9,
- transportu pasażerskiego na żądanie pojazdem z kierowcą, sklasyfikowanego w 49.33.Z,
- wynajmu i dzierżawy, pojazdów silnikowych bez kierowcy, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach grupy 77.1,
- konserwacji i naprawy pojazdów silnikowych i motocykli, sklasyfikowanych w 95.3.

47.81.Z Sprzedaż detaliczna pojazdów silnikowych, z wyłączeniem motocykli

Podklasa ta obejmuje sprzedaż detaliczną:
- nowych i używanych pojazdów silnikowych, w tym pojazdów elektrycznych:
 • samochodów osobowych,
 • pojazdów kempingowych (na przykład przyczep kempingowych, kamperów),
- samochodów terenowych,
- przyczep do pojazdów silnikowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży detalicznej rowerów i rowerów elektrycznych i tym podobnych, sklasyfikowanej w 47.63.Z,
- sprzedaży detalicznej części i akcesoriów do pojazdów silnikowych, z wyłączeniem motocykli, sklasyfikowanej w 47.82.Z,
- sprzedaży detalicznej motocykli, części i akcesoriów do motocykli, sklasyfikowanej w 47.83.Z,
- działalności agentów zajmujących się sprzedażą detaliczną pojazdów silnikowych, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 47.9,
- transportu pasażerskiego na żądanie pojazdem z kierowcą, sklasyfikowanego w 49.33.Z,
- wynajmu i dzierżawy, pojazdów silnikowych, bez kierowcy, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach grupy 77.1,
- konserwacji i naprawy pojazdów silnikowych i motocykli, sklasyfikowanych w 95.3.

47.82.Z Sprzedaż detaliczna części i akcesoriów do pojazdów silnikowych, z wyłączeniem motocykli

Podklasa ta obejmuje:
- sprzedaż detaliczną nowych i używanych części, wyposażenia i akcesoriów do pojazdów silnikowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży detalicznej paliw do pojazdów silnikowych sklasyfikowanej w 47.30.Z,
- sprzedaży detalicznej pojazdów silnikowych, z wyłączeniem motocykli, sklasyfikowanej w 47.81.Z,
- konserwacji i naprawy pojazdów silnikowych i motocykli, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach grupy 95.3.

47.83.Z Sprzedaż detaliczna motocykli oraz części i akcesoriów do nich

Podklasa ta obejmuje sprzedaż detaliczną:
- nowych i używanych motocykli, w tym motorowerów,
- nowych i używanych części i akcesoriów do motocykli,
- sprzętu ochronnego dla motocyklistów.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży detalicznej elektrycznych lub nieelektrycznych rowerów, monocykli, deskorolek, hulajnóg oraz części i akcesoriów do nich, sklasyfikowanej w 47.63.Z,
- wynajmu motocykli, sklasyfikowanego w 77.11.Z,
- naprawy i konserwacji elektrycznych lub nieelektrycznych rowerów, monocykli, deskorolek, hulajnóg, sklasyfikowanej w 95.29.Z,
- naprawy i konserwacji motocykli, sklasyfikowanych w 95.32.Z.

47.9 Pośrednictwo w sprzedaży detalicznej

Grupa ta obejmuje pośrednictwo w zakresie wyspecjalizowanej i niewyspecjalizowanej sprzedaży detalicznej, polegające na kojarzeniu kupujących i sprzedających towary fizyczne za opłatą lub prowizją, bez

dostarczania i przejmowania własności towarów będących przedmiotem pośrednictwa.
Pośrednictwo może być wykonywane drogą elektroniczną (przez Internet, platformy cyfrowe, e-mail) lub w inny sposób (poprzez kontakt bezpośredni, obwoźnie, telefonicznie, drogą pocztową i tym podobne). Opłata lub prowizja może pochodzić od kupującego lub sprzedającego. Przychody z tytułu pośrednictwa mogą obejmować inne źródła przychodów (na przykład przychody z reklam).

Grupa ta obejmuje również:
- działalność pośredników w sprzedaży detalicznej towarów używanych,
- działalność domów aukcyjnych zajmujących się sprzedażą detaliczną zarówno nowych, jak i używanych towarów osób trzecich, w tym internetowych aukcji detalicznych,
- działalność agentów w zakresie sprzedaży detalicznej pojazdów silnikowych i motocykli.

47.91.Z Pośrednictwo w sprzedaży detalicznej niewyspecjalizowanej

Podklasa ta obejmuje pośrednictwo w zakresie niewyspecjalizowanej sprzedaży detalicznej, polegające na kojarzeniu kupujących i sprzedających w celu zamawiania i/lub dostarczania towarów fizycznych za opłatą lub prowizją, bez dostarczania i przejmowania własności towarów będących przedmiotem pośrednictwa.
Pośrednictwo może być wykonywane drogą elektroniczną (przez Internet, platformy cyfrowe, e-mail) lub w inny sposób (poprzez kontakt bezpośredni, obwoźnie, telefonicznie, drogą pocztową i tym podobne). Opłata lub prowizja może pochodzić od kupującego lub sprzedającego. Przychody z tytułu pośrednictwa mogą obejmować inne źródła przychodów (przychody z reklam).
Podklasa ta obejmuje również działalność w zakresie wynajmu powierzchni, w tym z personelem, dla sprzedaży detalicznej towarów używanych.

Podlasa ta nie obejmuje:
- pośrednictwa w wyspecjalizowanej sprzedaży detalicznej, sklasyfikowanego w 47.92.Z.

47.92.Z Pośrednictwo w sprzedaży detalicznej wyspecjalizowanej

Podklasa ta obejmuje pośrednictwo w zakresie wyspecjalizowanej sprzedaży detalicznej, polegające na kojarzeniu kupujących i sprzedających w celu zamawiania i/lub dostarczania towarów fizycznych za opłatą lub prowizją, bez dostarczania i przejmowania własności towarów będących przedmiotem pośrednictwa.
Pośrednictwo może być wykonywane drogą elektroniczną (przez Internet, platformy cyfrowe, e-mail) lub w inny sposób (poprzez kontakt bezpośredni, obwoźnie, telefonicznie, drogą pocztową i tym podobne). Opłata lub prowizja może pochodzić od kupującego lub sprzedającego. Przychody z tytułu pośrednictwa mogą obejmować inne źródła przychodów (przychody z reklam).

Podlasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży detalicznej benzyny, w tym sprzedaży paliw syntetycznych (e-paliw), jeżeli sprzedaż benzyny jest przeważająca, sklasyfikowanej w 47.30.Z,
- pośrednictwa w niewyspecjalizowanej sprzedaży detalicznej, sklasyfikowanego w 47.91.Z.

SEKCJA H TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA

Sekcja ta obejmuje działalność związaną z przewozem osób lub towarów realizowaną przez transport kolejowy, rurociągowy, drogowy, wodny lub powietrzny. Sekcja ta obejmuje transport pasażerów niezależnie od przyczyn z jakich transport się odbywa - mogą to być powody osobiste, zawodowe lub rekreacyjne, transport może być rozkładowy i pozarozkładowy. Wynajem sprzętu transportowego z kierowcą lub załogą, jak również działalność pocztowa i kurierska są klasyfikowane w tej sekcji.
Sekcja ta obejmuje również działalność wspomagającą przewozy (na przykład obsługę terminali i parkingów, obsługę ładunków, magazynowanie i przechowywanie, jako działalność wspomagającą transport, taką jak obsługa silosów, magazynów towarowych, zbiorników magazynowych). Działalność transportowa klasyfikowana w działach 49, 50, 51 i 53 często obejmuje działalność powiązaną (na przykład pakowanie, operacje przeładunku towarów, tymczasowe pakowanie w skrzynie, pobieranie próbek i ważenie towarów), która wyłącznie wspiera działalność transportową. Taką działalność wspomagającą należy klasyfikować w dziale 52 tylko wtedy, jeżeli jest wykonywana w imieniu innych podmiotów.

Sekcja ta obejmuje także:
- pośrednictwo, które kojarzą klientów z dostawcami usług transportowych, z wyłączeniem usług z działu 79.

Sekcja ta nie obejmuje:
- wykonywania generalnych przeglądów, utrzymania i napraw środków transportu, z wyłączeniem pojazdów silnikowych, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grup 33.1,
- budowy, utrzymania i naprawy dróg kołowych, szynowych, portów morskich, płyt lotniskowych, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach działu 42,
- wynajmu środków transportu bez kierowcy lub załogi, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grup 77.1 i 77.3,
- działalności transportowej jako integralnej części obiektów rekreacyjnych (na przykład w parków rozrywki), sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 93.2,
- konserwacji i naprawy pojazdów silnikowych (z wyłączeniem motocykli), sklasyfikowanych w 95.31.A, 95.31.B, 95.31.C,
- konserwacji i naprawy motocykli, sklasyfikowanych w 95.32.Z.

DZIAŁ 49 Transport lądowy oraz transport rurociągowy

Dział ten obejmuje
- przewóz pasażerów i towarów środkami transportu drogowego i kolejowego,
- transport rurociągowy.

49.1 Szynowy transport pasażerski

49.11.Z Transport kolejowy pasażerski ciężki

Podklasa ta obejmuje:
- przewozy kolejowe pasażerskie wykonywane na sieciach magistralnych,

- działalność wagonów sypialnych lub wagonów restauracyjnych wykonywana w ramach przedsiębiorstwa kolejowego,
- przewozy pasażerskie ciężką koleją w celach krajoznawczych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- przewozów pasażerskich metrem, tramwajem, koleją podziemną, sklasyfikowanych w 49.12.Z,
- działalności terminali pasażerskich, sklasyfikowanej w 52.21.B,
- działalności związanej z infrastrukturą kolejową (na przykład wykonywania prac manewrowych na kolei), sklasyfikowanej w 52.21.B,
- działalności wagonów sypialnych lub wagonów restauracyjnych, gdy są obsługiwane przez oddzielne podmioty, sklasyfikowanej w 55.90.Z, 56.11.Z.

49.12.Z Pozostały szynowy transport pasażerski

Podklasa ta obejmuje:
- przewozy pasażerskie realizowane środkami transportu szynowego, takimi jak: metro, kolej podziemna i nadziemna, kolej metropolitalna i tramwaj,
- przewozy pasażerskie kolejką linowo-szynową,
- przewozy pasażerskie lekką koleją w celach krajoznawczych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności terminali pasażerskich, sklasyfikowanej w 52.21.B,
- działalności związanej z infrastrukturą kolejową oraz działalności powiązanej (na przykład wykonywania prac manewrowych na kolei), sklasyfikowanej w 52.21.B.

49.2 Transport kolejowy towarów

49.20.Z Transport kolejowy towarów

Podklasa ta obejmuje:
- transport kolejowy towarów wykonywany na sieciach kolejowych, zarówno magistralnych, jak i lokalnych,
- transport towarów koleją linową,
- działalność usługową trakcyjną.

Podklasa ta nie obejmuje:
- przechowywania i magazynowania towarów, sklasyfikowanego w 52.10.A, 52.10.B,
- działalności terminali towarowych, sklasyfikowanej w 52.21.B,
- działalności związanej z infrastrukturą kolejową (na przykład wykonywania prac manewrowych na kolei), sklasyfikowanej w 52.21.B,
- przeładunku towarów świadczonego na zlecenie, sklasyfikowanego w 52.24.A, 52.24.B, 52.24.C.

49.3 Pozostały transport lądowy pasażerski

Grupa ta obejmuje wszystkie rodzaje transportu lądowego pasażerskiego inne niż transport kolejowy.

49.31.Z Transport drogowy pasażerski rozkładowy

Podklasa ta obejmuje:
- miejskie lub podmiejskie przewozy pasażerskie realizowane środkami transportu drogowego, takimi jak: autobus, trolejbus, minibus, po ustalonych trasach w oparciu o rozkład jazdy, uwzględniający zabieranie pasażerów oraz ich wysadzanie na ustalonych przystankach,
- autobusowe przewozy szkolne i pracownicze,
- przewozy wycieczkowe i turystyczne realizowane środkami rozkładowego pasażerskiego transportu drogowego.

Podklasa ta nie obejmuje:
- transportu pasażerskiego szynowego, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grup 49.1,
- transportu pasażerskiego kolejkami linowo-szynowymi, sklasyfikowanego w 49.12.Z,
- przewozów wycieczkowych i turystycznych realizowanych transportem pasażerskim innym niż rozkładowy, pojazdami dla 10 lub więcej osób, sklasyfikowanych w 49.32.Z,
- transportu pasażerskiego na żądanie pojazdem z kierowcą dla maksymalnie 9 osób (działalność taksówek i tym podobnych), sklasyfikowanego w 49.33.Z,
- działalności kolei linowych, sklasyfikowanej w 49.34.Z.

49.32.Z Transport drogowy pasażerski inny niż rozkładowy

Podklasa ta obejmuje miejski, międzymiastowy i dalekobieżny transport drogowy pasażerów pojazdami dla 10 lub więcej osób, inny niż rozkładowy, realizowany środkami transportu drogowego, takimi jak autobus, autokar, trolejbus lub minibus.

Podklasa ta nie obejmuje:
- transportu pasażerskiego szynowego, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grup 49.1,
- autobusowych przewozów szkolnych i pracowniczych, sklasyfikowanych w 49.31.Z,
- transportu pasażerskiego na żądanie pojazdem z kierowcą dla maksymalnie 9 osób (działalność taksówek i tym podobnych), sklasyfikowanego w 49.33.Z.

49.33.Z Transport pasażerski na żądanie pojazdem z kierowcą

Podklasa ta obejmuje transport pasażerów na żądanie pojazdem z kierowcą dla przewozu maksymalnie 9 osób:
- działalność taksówek osobowych,
- wynajem prywatnych pojazdów, w tym samochodów osobowych i furgonetek (o dopuszczalnej masie całkowitej 3,5 tony lub mniejszej) z kierowcą,
- działalność taksówek motocyklowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności taksówek rowerowych, sklasyfikowanej w 49.39.Z,
- transportu pasażerskiego pojazdami napędzanymi siłą mięśni ludzkich lub

ciągnionymi przez zwierzęta, sklasyfikowanego w 49.39.Z,
- działalności usługowej w zakresie pośrednictwa w przewozie osób, sklasyfikowanej w 52.32.Z,
- transportu pacjentów przez pogotowie ratunkowe, sklasyfikowanego w 86.92.Z.

49.34.Z Transport pasażerski kolejami linowymi i wyciągami narciarskimi

Podklasa ta obejmuje:
- transport kolejami linowymi, wyciągami narciarskim i wyciągami krzesełkowymi, który może obejmować przygotowanie stoków narciarskich,
- transport pasażerów wyciągami,
- transport towarów (zaopatrzenie) kolejami linowymi.

Podklasa ta nie obejmuje:
- przewozów pasażerskich koleją w celach krajoznawczych, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach grupy 49.1,
- transportu pasażerskiego kolejkami linowo-szynowymi, sklasyfikowanego w 49.12.Z,
- pasażerskiego transportu drogowego pojazdami dla 10 lub więcej osób, innego niż rozkładowy, sklasyfikowanego w 49.32.Z,
- działalności obiektów sportowych, które mogą obejmować funkcjonowanie kolei linowych, wyciągów narciarskich i wyciągów krzesełkowych, sklasyfikowanej w 93.11.Z.

49.39.Z Pozostały transport lądowy pasażerski, gdzie indziej niesklasyfikowany

Podklasa ta obejmuje:
- działalność usługowej taksówek rowerowych,
- transport pasażerski pojazdami napędzanymi siłą mięśni ludzkich lub ciągnionymi przez zwierzęta.

Podklasa ta nie obejmuje:
- transportu pacjentów przez pogotowie ratunkowe, sklasyfikowanego w 86.92.Z,
- transportu szczątków ludzkich, sklasyfikowanego w 96.30.Z.

49.4 Transport drogowy towarów oraz działalność usługowa związana z przeprowadzkami

Grupa ta obejmuje wszystkie rodzaje lądowego transportu towarowego inne niż transport kolejowy.

49.41.Z Transport drogowy towarów

Podklasa ta obejmuje:
- przewozy towarów realizowane środkami transportu drogowego przystosowanymi do przewozu:
  • dłużyc,
  • inwentarza żywego,
  • towarów zamrożonych lub schłodzonych,
  • towarów ciężkich,
  • towarów masowych, w tym przewozy cysternami, włączając transport

cysternami mleka z gospodarstw rolnych,
• samochodów,
• odpadów i materiałów wtórnych, z wyłączeniem ich zbierania i usuwania,
- przewóz drogowy towarów na zlecenie jednostek pocztowych lub kurierskich, bez wykonywania innej działalności pocztowej lub kurierskiej,
- transport drogowy towarów pomiędzy różnymi jednostkami (na przykład budynkami, magazynami, na zlecenie),
- wynajem samochodów ciężarowych z kierowcą,
- transport towarów pojazdami napędzanymi siłą mięśni ludzkich lub ciągnionymi przez zwierzęta,
- wynajem betoniarki samochodowej z kierowcą,
- dostawę mebli, z uwzględnieniem ich rozpakowania i montażu.

Podklasa ta nie obejmuje:
- transportu drewna na terenie lasu związanego z jego pozyskiwaniem, sklasyfikowanego w 02.40.Z,
- dystrybucji wody za pośrednictwem cystern, sklasyfikowanej w 36.00.Z,
- transportu odpadów, będącego integralną częścią ich zbierania, sklasyfikowanego w 38.11.Z, 38.12.Z,
- usług w zakresie przeprowadzek, sklasyfikowanych w 49.42.Z,
- działalności terminali w zakresie obsługi towarów, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach klasy 52.2,
- pakowania towarów przeznaczonych do transportu, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach klasy 52.2,
- przemieszczania ładunków na terenach przemysłowych, zazwyczaj przy użyciu sprzętu transportowego, który nie nadaje się do użytku na drogach otwartych dla ruchu publicznego, sklasyfikowanego w 52.24.C,
- odbioru towaru i grupowania do wysyłki, sklasyfikowanego w 52.25.Z,
- działalności pocztowej i kurierskiej, sklasyfikowanej w 53.10.Z, 53.20.Z,
- transportu samochodami opancerzonymi, sklasyfikowanego w 80.01.Z.

49.42.Z Działalność usługowa związana z przeprowadzkami

Podklasa ta obejmuje:
- transport drogowy związany z przeprowadzkami świadczony na rzecz podmiotów gospodarczych i gospodarstw domowych,
- wynajem pojazdów do przeprowadzek z kierowcą,
- przechowywanie mebli w ramach usługi związanej z przeprowadzkami.

49.5 Transport rurociągowy

49.50.A Transport rurociągowy paliw gazowych

Podklasa ta obejmuje:
- transport rurociągami paliw gazowych,
- transport rurociągami gazu ziemnego z zakładów przetwórczych do lokalnych systemów dystrybucji,
- działalność stacji pomp na potrzeby transportu rurociągowego w zakresie paliw gazowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- dystrybucji paliw gazowych do odbiorców końcowych za pośrednictwem lokalnych lub regionalnych systemów sieciowych, sklasyfikowanej w 35.22.Z,
- sprzedaży detalicznej paliw silnikowych, sklasyfikowanej w 47.30.Z,
- transportu cieczy samochodami ciężarowymi, sklasyfikowanego w 49.41.Z.

49.50.B Transport rurociągowy pozostałych towarów

Podklasa ta obejmuje:
- transport rurociągami cieczy, w tym wody, ścieków i pozostałych substancji,
- działalność stacji pomp na potrzeby transportu rurociągowego w zakresie pozostałych towarów.

Podklasa ta nie obejmuje:
- dystrybucji pary wodnej, wody do odbiorców końcowych za pośrednictwem lokalnych lub regionalnych systemów sieciowych, sklasyfikowanej w 35.30.Z, 36.00.Z,
- dystrybucji wody za pośrednictwem cystern, sklasyfikowanej w 36.00.Z,
- transportu cieczy samochodami ciężarowymi, sklasyfikowanego w 49.41.Z.

DZIAŁ 50 Transport wodny

Dział ten obejmuje:
- transport wodny pasażerów lub towarów, rozkładowy i pozarozkładowy,
- holowanie i pchanie w transporcie wodnym,
- działalność łodzi i statków wycieczkowych, łodzi turystycznych, promów, taksówek wodnych i tym podobnych.

Czynnikiem decydującym, pozwalającym na rozróżnienie transportu morskiego od transportu wodnego śródlądowego jest rodzaj wykorzystywanej jednostki pływającej, pomimo, że kryterium rozróżniającym w transporcie morskim i śródlądowym jest miejsce świadczenia transportu.

Dział ten nie obejmuje:
- działalności restauracji i barów na pokładach statków, jeśli wykonywana jest przez odrębne podmioty gospodarcze, sklasyfikowanej w 56.11.Z, 56.30.Z.

50.1 Transport morski i przybrzeżny pasażerski

Grupa ta obejmuje również:
- przewóz pasażerów na jeziorach i tym podobnych, jeżeli wykorzystywane są podobne typy statków jak na wodach morskich lub przybrzeżnych.

50.10.Z Transport morski i przybrzeżny pasażerski

Podklasa ta obejmuje:
- przewozy pasażerskie na pełnym morzu i wodach przybrzeżnych, rozkładowe lub pozarozkładowe:
  • działalność łodzi wycieczkowych, rejsowych lub turystycznych,
  • działalność promów, taksówek wodnych i tym podobnych,
- działalność innych pasażerskich transportów morskich lub przybrzeżnych,
- wynajem łodzi żeglugi morskiej i przybrzeżnej wraz z załogą w celach

rekreacyjnych (na przykład dla rejsów wędkarskich),
- promowy transport pasażerów z pojazdem lub bez.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności restauracji i barów na pokładach statków, wykonywanej przez odrębne podmioty gospodarcze, sklasyfikowanej w 56.11.Z i 56.30.Z,
- wynajmu łodzi wypoczynkowych, kajaków, żaglówek i jachtów w celach rekreacyjnych i sportowych, bez załogi, sklasyfikowanego w 77.21.Z,
- wynajmu środków transportu wodnego pasażerskiego, bez załogi, sklasyfikowanego w 77.34.Z,
- działalności pływających kasyn, które nie transportują pasażerów, sklasyfikowanej w 92.00.Z.

50.2 Transport morski i przybrzeżny towarów

Grupa ta obejmuje również:
- transport ładunków na jeziorach i tym podobnych, jeżeli wykorzystywane są podobne typy jednostek pływających jak na wodach morskich lub przybrzeżnych.

50.20.Z Transport morski i przybrzeżny towarów

Podklasa ta obejmuje:
- transport towarów na pełnym morzu i wodach przybrzeżnych,
- holowanie i pchanie barek, platform wiertniczych i tym podobnych,
- wynajem środków transportu morskiego i wodnego przybrzeżnego towarów, z załogą,
- transport promowy pojazdów pozostających bez nadzoru.

Podklasa ta nie obejmuje:
- promowego transportu pasażerów z pojazdem lub bez, sklasyfikowanego w 50.10.Z,
- magazynowania towarów, sklasyfikowanego w 52.10.A, 52.10.B,
- obsługi portów i pozostałej działalności pomocniczej (na przykład dokowania, pilotowania, lichtowania, ratownictwa okrętowego), sklasyfikowanej w 52.22.A, 52.22.B,
- przeładunku towarów w portach morskich, sklasyfikowanego w 52.24.A,
- wynajmu środków transportu wodnego towarowego bez załogi, sklasyfikowanego w 77.34.Z.

50.3 Transport wodny śródlądowy pasażerski

50.30.Z Transport wodny śródlądowy pasażerski

Podklasa ta obejmuje:
- transport pasażerski na drogach wodnych śródlądowych: rzekach, kanałach, jeziorach i wewnątrz portów, zatok i w dokach,
- wynajem łodzi transportu śródlądowego wraz z załogą w celach rekreacyjnych,
- działalność łodzi i statków wycieczkowych na śródlądowych drogach wodnych,
- śródlądowy transport promowy pasażerów z pojazdem lub bez.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności restauracji i barów na pokładach statków, wykonywanej przez odrębne podmioty gospodarcze, sklasyfikowanej w 56.11.Z, 56.30.Z,
- wynajmu łodzi wypoczynkowych i jachtów bez załogi, sklasyfikowanego w 77.21.Z,
- działalności pływających kasyn, które nie transportują pasażerów, sklasyfikowanej w 92.00.Z.

50.4 Transport wodny śródlądowy towarów

50.40.Z Transport wodny śródlądowy towarów

Podklasa ta obejmuje:
- transport towarów na drogach wodnych śródlądowych: rzekach, kanałach, jeziorach i wewnątrz portów, zatok i w dokach,
- transport towarów śródlądowymi drogami wodnymi z wykorzystaniem statków, które nie nadają się do transportu morskiego,
- wynajem statków transportu wodnego śródlądowego towarów, z załogą.

Podklasa ta nie obejmuje:
- przeładunku towarów w portach śródlądowych, sklasyfikowanego w 52.24.B,
- wynajmu środków transportu wodnego towarowego bez załogi, sklasyfikowanego w 77.34.Z.

DZIAŁ 51 Transport lotniczy

Dział ten obejmuje lotniczy i kosmiczny transport pasażerów i towarów.

Dział ten nie obejmuje:
- opryskiwania upraw roślinnych, sklasyfikowanego w 01.61.Z,
- naprawy i konserwacji cywilnych statków powietrznych i silników lotniczych, sklasyfikowanych w 33.16.Z,
- działalności portów lotniczych, sklasyfikowanej w 52.23.Z,
- reklamy powietrznej (napisów kreślonych przez samoloty), sklasyfikowanej w 73.11.Z,
- wykonywania fotografii lotniczej, sklasyfikowanej w 74.20.Z,
- cywilnego nadzoru lotniczego, sklasyfikowanego w 80.09.Z,
- wojskowego nadzoru lotniczego, sklasyfikowanego w 84.22.Z.

51.1 Transport lotniczy pasażerski

51.10.Z Transport lotniczy pasażerski

Podklasa ta obejmuje:
- regularny transport lotniczy pasażerski na stałych trasach,
- loty czarterowe dla pasażerów,
- loty widokowe,
- wynajem środków lotniczego transportu pasażerskiego z załogą.

Podklasa ta nie obejmuje:
- wynajmu środków transportu lotniczego bez załogi, sklasyfikowanego w 77.35.Z,
- transportu lotniczego pacjentów przez pogotowie ratunkowe, sklasyfikowanego w 86.92.Z.

51.2 Transport lotniczy towarów i transport kosmiczny

51.21.Z Transport lotniczy towarów

Podklasa ta obejmuje:
- transport lotniczy towarów według ustalonego rozkładu lotów lub nieobjęty rozkładem lotów,
- wynajem środków transportu lotniczego z załogą, w celu przewozu towarów.

51.22.Z Transport kosmiczny

Podklasa ta obejmuje:
- wystrzeliwanie satelitów i pojazdów kosmicznych,
- transport kosmiczny towarów i pasażerów.

DZIAŁ 52 Magazynowanie, przechowywanie i działalność usługowa wspomagająca transport

Dział ten obejmuje magazynowanie i działalność wspomagającą transport, taką jak: działalność dotyczącą infrastruktury transportowej (na przykład działalność portów lotniczych, portów morskich, tuneli, mostów). Dział ten obejmuje również działalność agencji transportowych i przeładunku towarów. Wymienione działalności wykonywane są na zlecenie.
W przypadku, gdy usługi powiązane są świadczone przez ten sam podmiot gospodarczy wyłącznie w celu wsparcia jego działalności transportowej, wówczas stanowią one działalność pomocniczą dla transportu, a podmiot gospodarczy jest klasyfikowany w odpowiednich podklasach sekcji H.

52.1 Magazynowanie i przechowywanie towarów

52.10.A Magazynowanie i przechowywanie zbóż i nasion oleistych

Podklasa ta obejmuje:
- działalność polegającą na magazynowaniu i przechowywaniu zbóż i nasion oleistych:
  • w silosach zbożowych,
  • chłodniach składowych.

52.10.B Magazynowanie i przechowywanie pozostałych towarów

Podklasa ta obejmuje:
- działalność polegającą na magazynowaniu i przechowywaniu wszystkich pozostałych rodzajów towarów:
  • magazynach towarowych ogólnego przeznaczenia,
  • chłodniach składowych,
  • zbiornikach magazynowych i tym podobnych,
- magazynowanie mebli niebędące częścią usługi przeprowadzkowej,

- magazynowanie towarów w strefach wolnocłowych,
- zamrażanie szokowe towarów związane z przechowywaniem i magazynowaniem,
- działalność związaną z przechowywaniem archiwów fizycznych i akt papierowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- magazynowania energii elektrycznej, sklasyfikowanego w 35.16.Z,
- magazynowania paliw gazowych do celów energetycznych w systemie sieciowym, sklasyfikowanego w 35.24.Z,
- przechowywania mebli w ramach usługi związanej z przeprowadzkami, sklasyfikowanego w 49.42.Z,
- działalności parkingów dla pojazdów silnikowych, sklasyfikowanej w 52.21.B,
- zimowego przechowywania przyczep kempingowych, statków i łodzi oraz statków powietrznych, sklasyfikowanego w 52.21.B, 52.22.A, 52.22.B, 52.23.Z,
- wynajmu i zarządzania magazynami samoobsługowymi, sklasyfikowanych w 68.20.Z,
- wynajmu wolnej przestrzeni, sklasyfikowanego w 68.20.Z.

52.2 Działalność usługowa wspomagająca transport

Grupa ta obejmuje działalność usługową wspomagającą transport pasażerów lub towarów, w tym obsługę urządzeń transportowych i części infrastruktury transportowej oraz działalność związaną z przeładunkiem towarów przed, po lub między segmentami transportu.

Grupa ta nie obejmuje:
- działalności usługowej w zakresie pośrednictwa w transporcie towarów, sklasyfikowanej w 52.31.Z,
- działalności usługowej w zakresie pośrednictwa w transporcie pasażerskim, sklasyfikowanej w 52.32.Z.

52.21.A Pomoc drogowa

Podklasa ta obejmuje:
- holowanie i pomoc drogową.

52.21.B Pozostała działalność usługowa wspomagająca transport lądowy

Podklasa ta obejmuje:
- działalność związaną z transportem drogowym, kolejowym i innym transportem lądowym pasażerów, zwierząt i towarów:
  • działalność terminali (na przykład dworców kolejowych, dworców autobusowych, stacji przeładunku towarów),
  • działalność związaną z infrastrukturą kolejową i działalność obiektów związanych z koleją, terminali towarowych, punktów zaplecza technicznego, przystanków kolejowych zaopatrzenia w paliwo,
  • działalność usługową związaną z użytkowaniem dróg, mostów, tuneli, w tym działalność związaną z zimowym utrzymaniem,
- prace manewrowe na kolei,

- obsługę parkingów lub garaży, parkingów rowerowych oraz przechowywanie przyczep kempingowych,
- działalność związaną z pomiarem ładunków w transporcie ciężarowym,
- pobieranie opłat transportowych,
- skraplanie i ponowną gazyfikację gazu ziemnego w celu dalszego transportu.

Podklasa ta nie obejmuje:
- skraplania gazu ziemnego prowadzonego na terenie kopalni dla potrzeb transportowych, sklasyfikowanego w 09.10.Z,
- ponownej gazyfikacji gazu ziemnego w celu dystrybucji w systemie sieciowym, sklasyfikowanej w 35.22.Z,
- naprawy dróg, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 42,
- przeładunku towarów, sklasyfikowanego w 52.24.A, 52.24.B, 52.24.C,
- przemieszczania ładunków na terenach przemysłowych, zazwyczaj przy użyciu sprzętu transportowego, który nie nadaje się do użytku na drogach otwartych dla ruchu publicznego, sklasyfikowanego w 52.24.C.

52.22.A Działalność usługowa wspomagająca transport morski

Podklasa ta obejmuje
- działalność usługową wspomagającą transport morski pasażerów, zwierząt i towarów:
  • działalność terminali (na przykład portów, pomostów),
  • działalność związaną z nawigacją, pilotażem, holowaniem i cumowaniem,
  • lichtowanie, działalność ratownictwa okrętowego,
  • działalność latarni morskich,
  • działalność związaną z pomiarem ładunków w transporcie morskim,
  • bunkrowanie i odbiór odpadów portowych,
- usługi informacji o drogach wodnych morskich,
- przechowywanie statków i łodzi,
- skraplanie i ponowną gazyfikację gazu ziemnego w celu dalszego transportu morskiego wykonywanego poza terenem kopalni.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności śluz na drogach wodnych i tym podobne, sklasyfikowanej w 52.22.B,
- przeładunku towarów w portach morskich, sklasyfikowanego w 52.24.A,
- działalności przystani związanej z usługami rekreacyjno-rozrywkowymi, sklasyfikowanej w 93.29.B.

52.22.B Działalność usługowa wspomagająca transport wodny śródlądowy

Podklasa ta obejmuje
- działalność usługową wspomagającą transport wodny śródlądowy pasażerów, zwierząt i towarów:
  • działalność terminali, na przykład portów, pomostów,
  • działalność śluz dróg wodnych i tym podobnych,
  • działalność związaną z nawigacją, pilotażem, holowaniem i cumowaniem,
  • bunkrowanie i odbiór odpadów portowych,
  • lichtowanie, działalność ratownictwa okrętowego,

• działalność związana z pomiarem ładunków w transporcie wodnym śródlądowym,
- działalności usługowej w zakresie informacji o drogach wodnych śródlądowych,
- przechowywanie statków i łodzi,
- zapewnienie bezpieczeństwa podczas prac związanych z utrzymaniem infrastruktury dróg wodnych,
- skraplanie i ponowną gazyfikację gazu ziemnego w celu dalszego transportu wodnego śródlądowego wykonywanego poza terenem kopalni.

Podklasa ta nie obejmuje:
- pogłębiania dna i konserwacji dróg wodnych, sklasyfikowanych w 42.91.Z,
- przeładunku towarów w portach śródlądowych, sklasyfikowanego w 52.24.B,
- działalności przystani związanej z usługami rekreacyjno-rozrywkowymi, sklasyfikowanej w 93.29.B.

52.23.Z Działalność usługowa wspomagająca transport lotniczy

Podklasa ta obejmuje:
- działalność usługową wspomagającą lotniczy transport pasażerów, zwierząt i towarów:
• działalność terminali, takich jak: porty, dworce lotnicze,
• kontrola ruchu lotniczego,
• obsługa naziemna statków powietrznych i tym podobnych,
- zapewnienie bezpieczeństwa podczas prac związanych z utrzymaniem infrastruktury lotniskowej,
- przechowywanie statków powietrznych,
- gaszenie pożarów i ochrony przeciwpożarowej w portach lotniczych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- przeładunku towarów w pozostałych punktach przeładunkowych, sklasyfikowanego w 52.24.C,
- kontroli bagażu i pasażerów w portach lotniczych, bez udziału organów władzy publicznej, sklasyfikowanych w 80.01.Z,
- kontroli bagażu i pasażerów w portach lotniczych przez organy władzy publicznej, sklasyfikowanych w 84.24.Z,
- działalności szkół pilotażu dla zawodowych pilotów, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 85.3,
- działalności szkół pilotażu nie wydających świadectw i zezwoleń dla profesjonalistów, sklasyfikowanej w 85.53.Z.

52.24.A Przeładunek towarów w portach morskich

Podklasa ta obejmuje:
- załadunek, rozładunek i przeładunek towarów oraz bagażu pasażerów, niezależnie od zastosowanego środka transportu, w portach morskich,
- sztauowanie w portach morskich,
- załadunek i rozładunek kolejowych wagonów towarowych w portach morskich,

- wynajem i dzierżawę suwnic lub żurawi *luffingowych*, z operatorem, do przeładunku towarów w portach morskich.

Podklasa ta nie obejmuje:
- transportu lub przemieszczania ładunków w obrębie zakładu przemysłowego, na zlecenie, jeśli odbywa się to na drodze publicznej, sklasyfikowanego w 49.41.Z,
- działalności terminali, sklasyfikowanej w 52.21.B, 52.22.A, 52.23.Z,
- pośrednictwa w transporcie towarów, sklasyfikowanego w 52.31.Z.

52.24.B Przeładunek towarów w portach śródlądowych

Podklasa ta obejmuje:
- załadunek, rozładunek i przeładunek towarów oraz bagażu pasażerów, niezależnie od zastosowanego środka transportu, w portach śródlądowych,
- sztauowanie w portach śródlądowych,
- załadunek i rozładunek kolejowych wagonów towarowych w portach śródlądowych,
- wynajem i dzierżawę suwnic lub żurawi *luffingowych*, z operatorem, do przeładunku towarów w portach śródlądowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- transportu lub przemieszczania ładunków w obrębie zakładu przemysłowego, na zlecenie, jeśli odbywa się to na drodze publicznej, sklasyfikowanego w 49.41.Z,
- działalności terminali, sklasyfikowanej w 52.21.B, 52.22.B, 52.23.Z,
- pośrednictwa w transporcie towarów, sklasyfikowanego w 52.31.Z.

52.24.C Przeładunek towarów w pozostałych punktach przeładunkowych

Podklasa ta obejmuje:
- załadunek, rozładunek i przeładunek towarów oraz bagażu pasażerów, niezależnie od zastosowanego środka transportu, w pozostałych punktach przeładunkowych,
- przemieszczanie ładunków na terenach przemysłowych, zazwyczaj przy użyciu sprzętu transportowego, który nie nadaje się do użytku na drogach otwartych dla ruchu publicznego.

Podklasa ta nie obejmuje:
- transportu lub przemieszczania ładunków w obrębie zakładu przemysłowego, na zlecenie, jeśli odbywa się to na drodze publicznej, sklasyfikowanego w 49.41.Z,
- działalności terminali, sklasyfikowanej w 52.21.B, 52.22.A, 52.22.B, 52.23.Z,
- pośrednictwa w transporcie towarów, sklasyfikowanego w 52.31.Z.

52.25.Z Działalność logistyczna

Podklasa ta obejmuje:
- działalność centrów dystrybucyjnych,
- odbiór towarów i grupowanie do wysyłki,

- operacje związane z obsługą towarów (na przykład tymczasowe składowanie i pakowanie towarów do pudeł w celu magazynowania lub dla ich ochrony podczas transportu, rozpakowywania, pobierania próbek lub ważenia towarów).

Podklasa ta nie obejmuje:
- spedycji, sklasyfikowanej w 52.26.Z,
- działalności maklerów okrętowych dbających o wejście i odprawę statków, z funkcją pośredniczenia pomiędzy armatorami a spedytorami lub odbiorcami towarów, sklasyfikowanej w 52.31.Z,
- działalności kurierskiej, sklasyfikowanej w 53.20.Z,
- działalności związanej z ubezpieczeniem samochodowym, floty morskiej, lotnictwa i przewozów, sklasyfikowanej w 65.12.Z,
- doradztwa w zakresie zarządzania logistyką podmiotów gospodarczych, sklasyfikowanego w 70.20.Z,
- działalności związanej z doradztwem w zakresie logistyki, czyli planowania, projektowania i wspomagania działalności transportowej, magazynowej i dystrybucyjnej, sklasyfikowanej w 70.20.Z.

52.26.Z Pozostała działalność usługowa wspomagająca transport

Podklasa ta obejmuje:
- wystawianie i realizowanie dokumentów przewozowych i listów przewozowych,
- działalność agentów celnych,
- organizację transportu multimodalnego i kombinowanego kolejowego, drogowego, wodnego lub powietrznego (transport intermodalny), w imieniu spedytorów lub odbiorców,
- organizacja i spedycja przesyłek zbiorowych i indywidualnych w imieniu klienta.

Podklasa ta nie obejmuje:
- pośrednictwa w transporcie kolejowym, wodnym i lotniczym, sklasyfikowanego w 52.31.Z,
- obsługi platform pośrednictwa w transporcie towarowym, sklasyfikowanej w 52.31.Z,
- pośrednictwa w sprzedaży miejsc pasażerskich na statkach i w samolotach, sklasyfikowanego w 52.32.Z,
- działalności kurierskiej, sklasyfikowanej w 53.20.Z,
- działalności związanej z ubezpieczeniem samochodowym, floty morskiej, lotnictwa i przewozów, sklasyfikowanej w 65.12.Z,
- doradztwa w zakresie zarządzania logistyką podmiotów gospodarczych, sklasyfikowanego w 70.20.Z,
- działalności agentów turystycznych, sklasyfikowanej w 79.11.Z,
- działalności organizatorów turystyki, sklasyfikowanej w 79.12.Z,
- działalności w zakresie informacji turystycznej, sklasyfikowanej w 79.90.Z.

52.3 Pośrednictwo w transporcie

Grupa ta obejmuje pośrednictwo w zakresie transportu towarów i pasażerów.

52.31.Z Pośrednictwo w transporcie towarów

Podklasa ta obejmuje pośrednictwo w zakresie transportu towarów, polegające na kojarzeniu kupujących i sprzedających za opłatą lub prowizją, bez świadczenia przez pośrednika usług transportu towarowego będących przedmiotem pośrednictwa.
Pośrednictwo może być wykonywane drogą elektroniczną (przez Internet, platformy cyfrowe, e-mail) lub w inny sposób (poprzez kontakt bezpośredni, obwoźnie, telefonicznie, drogą pocztową i tym podobne). Opłata lub prowizja może pochodzić od klienta lub dostawcy usług transportu towarowego. Przychody z tytułu pośrednictwa mogą obejmować inne źródła przychodów (na przykład przychody z reklam).

Podklasa ta obejmuje:
- pośrednictwo w transporcie kolejowym, wodnym i lotniczym,
- prowadzenie platform pośrednictwa w zakresie usług transportu towarowego.

Podklasa ta nie obejmuje:
- transportu towarów, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach działu 49, 50 i 51,
- pośrednictwa w sprzedaży miejsc pasażerskich na statkach i w statkach powietrznych, sklasyfikowanego w 52.32.Z.

52.32.Z Pośrednictwo w transporcie pasażerskim

Podklasa ta obejmuje pośrednictwo w zakresie transportu pasażerskiego, polegające na kojarzeniu kupujących i sprzedających za opłatą lub prowizją, bez świadczenia przez pośrednika usług transportu pasażerskiego będących przedmiotem pośrednictwa.
Pośrednictwo może być wykonywane drogą elektroniczną (przez Internet, platformy cyfrowe, e-mail) lub w inny sposób (poprzez kontakt bezpośredni, obwoźnie, telefonicznie, drogą pocztową i tym podobne). Opłata lub prowizja może pochodzić od klienta lub dostawcy usług transportu pasażerskiego. Przychody z tytułu pośrednictwa mogą obejmować inne źródła przychodów (na przykład przychody z reklam).

Podklasa ta obejmuje:
- prowadzenie internetowych platform do wspólnego korzystania z przejazdów, które umożliwiają pasażerom rezerwację przejazdu,
- pośrednictwo w zakresie zakupu transportu lądowego, wodnego lub lotniczego dla pasażerów,
- pośrednictwo w sprzedaży miejsc dla pasażerów na statkach i w statkach powietrznych,
- pośrednictwo w przewozie przy użyciu usług radio-taxi, bez świadczenie usług transportowych,
- płatną działalność usługową w zakresie rezerwacji transportu pasażerskiego.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności taksówek i pozostałego pasażerskiego transportu drogowego, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 49.3,

- pośrednictwa w transporcie kolejowym, wodnym i lotniczym, sklasyfikowanego w 52.31.Z,
- działalności platform internetowych w zakresie wynajmu pojazdów (samochodów, motocykli i tym podobnych), bez kierowcy, sklasyfikowanej w 77.51.Z,
- podmiotów świadczących działalność usługową w zakresie rezerwacji wraz z dodatkowym doradztwem lub ekspertyzami dotyczącymi podróży, sklasyfikowanych w 79.11.Z,
- łączonej działalności związanej z zakwaterowaniem, zwiedzaniem i wyżywieniem, to jest działalność biur podróży i organizatorów turystyki, sklasyfikowanej w 79.11.Z, 79.12.Z.

DZIAŁ 53 Działalność pocztowa i kurierska

Dział ten obejmuje:
- działalność pocztową i kurierską, taką jak: odbieranie, przewóz i doręczanie przesyłek listowych i paczek,
- lokalne usługi doręczycieli i posłańców.

53.1 Działalność pocztowa objęta obowiązkiem świadczenia usług powszechnych (operatora publicznego)

53.10.Z Działalność pocztowa objęta obowiązkiem świadczenia usług powszechnych (operatora publicznego)

Podklasa ta obejmuje działalność pocztową objętą obowiązkiem usług powszechnych (operatora publicznego) przez jednego lub więcej wyznaczonych operatorów świadczących usługę powszechną. Działalność ta korzysta z infrastruktury usług powszechnych, w tym punktów handlu detalicznego, pomieszczeń do sortowania i obróbki oraz tras przewoźników, którzy odbierają i doręczają pocztę. Doręczanie może obejmować przesyłki listowe, to jest listy, kartki pocztowe, druki (gazety, czasopisma, przesyłki reklamowe i tym podobne), małe paczki pocztowe, towary lub dokumenty. W niniejszej podklasie mieszczą się również inne niezbędne usługi związane z usługami powszechnymi.

Podklasa ta obejmuje:
- zbieranie, sortowanie, przewóz i doręczanie (krajowe lub zagraniczne) przesyłek listowych i paczek pocztowych świadczone przez operatora publicznego, objęte obowiązkiem usług powszechnych, z wykorzystaniem jednego lub więcej środków transportu prywatnego lub publicznego,
- odbiór przesyłek listowych i paczek ze skrzynek pocztowych lub placówek pocztowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności związanej z obsługą kredytów i oszczędności oraz pozostałych operacji finansowych, sklasyfikowanej w 64.19.Z.

53.2 Pozostała działalność pocztowa i kurierska

53.20.Z Pozostała działalność pocztowa i kurierska

Podklasa ta obejmuje:
- zbieranie, sortowanie, przewóz i doręczanie (krajowe lub zagraniczne) przesyłek listowych, paczek i innych przesyłek pocztowych nie objętych obowiązkiem świadczenia usługi powszechnej, z wykorzystaniem jednego lub więcej środków transportu prywatnego lub publicznego,
- doręczanie przesyłek do domu, w tym żywności.

Podklasa ta nie obejmuje:
- transportu towarów, sklasyfikowanego w zależności od środka transportu w 49.20.Z, 49.41.Z, 50.20.Z, 50.40.Z, 51.21.Z, 51.22.Z,
- dostawy mebli, z uwzględnieniem ich rozpakowania i montażu, sklasyfikowanej w 49.41.Z,
- dostawy do domu gotowych posiłków wykonywanej przez ten sam podmiot gospodarczy, która przygotowuje posiłki, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 56.

53.3 Pośrednictwo w zakresie działalności pocztowej i kurierskiej

53.30.Z Pośrednictwo w zakresie działalności pocztowej i kurierskiej

Podklasa ta obejmuje pośrednictwo w zakresie działalności pocztowej i kurierskiej, polegające na kojarzeniu kupujących i sprzedających za opłatą lub prowizją, bez świadczenia przez pośrednika usług pocztowych i kurierskich będących przedmiotem pośrednictwa.
Pośrednictwo może być wykonywane drogą elektroniczną (przez Internet, platformy cyfrowe, e-mail) lub w inny sposób (poprzez kontakt bezpośredni, obwoźnie, telefonicznie, drogą pocztową i tym podobne). Opłata lub prowizja może pochodzić od klienta lub dostawcy usług pocztowych i kurierskich. Przychody z tytułu pośrednictwa mogą obejmować inne źródła przychodów (na przykład przychody z reklam).

Podklasa ta obejmuje:
- wszelkie pośrednictwo na rzecz podmiotów gospodarczych i klientów indywidualnych, podejmowane na zlecenie operatorów świadczących usługi pocztowe,
- działalność platform internetowych umożliwiających użytkownikom rezerwację dostawy żywności.

Podklasa ta nie obejmuje:
- dostarczania żywności, sklasyfikowanego w 53.20.Z,
- działalności platform internetowych umożliwiających dostawę gotowych posiłków do domu, jeżeli dostawa jest wykonywana przez ten sam podmiot gospodarczy, który przygotowuje posiłki, sklasyfikowanej w 56.40.Z,
- pośrednictwa pieniężnego (na przykład uiszczania opłat za pośrednictwem poczty), sklasyfikowanego w 64.19.Z.

SEKCJA I DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI

Sekcja ta obejmuje:
- zapewnienie krótkotrwałego pobytu (krótszego niż rok), w tym z wyżywieniem przeznaczonym do bezpośredniej konsumpcji.

Ilość i rodzaj usług dodatkowych ujętych w niniejszej sekcji jest bardzo zróżnicowany.

Sekcja ta nie obejmuje:
- przygotowywania żywności i napojów nieprzeznaczonych do bezpośredniego spożycia sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach sekcji C,
- sprzedaży hurtowej i detalicznej żywności i napojów, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach sekcji G,
- zapewnienia długotrwałego zakwaterowania (powyżej jednego roku) jako głównego miejsca pobytu, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach sekcji M.

DZIAŁ 55 Zakwaterowanie

Dział ten obejmuje:
- zapewnienie krótkotrwałego pobytu turystom i pozostałym podróżnym oraz zakwaterowania na dłuższy okres studentom, osobom pracującym i pozostałym osobom.

Niektóre podmioty gospodarcze mogą zapewnić jedynie miejsce zakwaterowania, podczas gdy inne zapewniają zakwaterowanie łącznie z wyżywieniem i/lub możliwością korzystania z obiektów rekreacyjnych. Dział ten obejmuje również zapewnienie krótkotrwałego pobytu (na przykład studentom, osobom pracującym).

Dział ten nie obejmuje:
- zapewnienia długotrwałego zakwaterowania jako głównego miejsca pobytu w obiektach (na przykład mieszkaniach lub apartamentach), wynajmowanych zazwyczaj w cyklu rocznym, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach działu 68.

55.1 Hotele i podobne obiekty zakwaterowania

55.10.Z Hotele i podobne obiekty zakwaterowania

Podklasa ta obejmuje zapewnienie zakwaterowania zazwyczaj w cyklu dziennym lub tygodniowym, na pobyt krótkotrwały.
Obiekty tu sklasyfikowane zapewniają zakwaterowanie w umeblowanych pokojach, apartamentach usługi codziennego sprzątania, słania łóżek oraz szeroki zakres usług dodatkowych (na przykład usługi podawania posiłków i napojów, usługi parkingowe, usługi pralni, udostępnianie: basenów kąpielowych, pomieszczeń do ćwiczeń gimnastycznych, urządzeń, obiektów rekreacyjnych, sal konferencyjnych). Działalność ta charakteryzuje się na ogół obsługą klienta na miejscu.

Podklasa ta obejmuje zapewnienie krótkotrwałego zakwaterowania, na przykład w:
- hotelach,
- resortach wypoczynkowych,
- hotelach z apartamentami,
- motelach,
- pensjonatach,
- innych obiektach hotelowych (na przykład wotelach, botelach, airtelach, zajazdach, zamkach).

Podklasa ta nie obejmuje:
- zapewnienia umeblowanych miejsc krótkotrwałego zakwaterowania bez codziennego sprzątania, słania łóżek i podawania posiłków i napojów, sklasyfikowanego w 55.20.Z,
- pośrednictwa w zakresie zakwaterowania, sklasyfikowanego w 55.40.Z,
- wynajmu i zarządzania nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach działu 68.

55.2 Obiekty noclegowe turystyczne i miejsca krótkotrwałego zakwaterowania

55.20.Z Obiekty noclegowe turystyczne i miejsca krótkotrwałego zakwaterowania

Podklasa ta obejmuje zapewnienie zakwaterowania w cyklu dziennym lub tygodniowym w specjalnie wydzielonych umeblowanych pokojach lub pomieszczeniach umożliwiających mieszkanie, przygotowywanie posiłków oraz spanie lub z warunkami do gotowania lub wyposażonymi kuchniami. Zazwyczaj nie zapewnia się obsługi klienta na miejscu. Mogą być zapewnione minimalne usługi towarzyszące zakwaterowaniu, jeśli w ogóle są świadczone.

Podklasa ta obejmuje zapewnienie krótkotrwałego zakwaterowania, na przykład w:
- ośrodkach kolonijnych i pozostałych obiektach wypoczynku wakacyjnego (na przykład w ośrodkach wczasowych, domach wycieczkowych, ośrodkach szkoleniowo- wypoczynkowych),
- domach i apartamentach wakacyjnych,
- kwaterach dla gości i bungalowach,
- domkach lub chatach, bez obsługi,
- hostelach,
- pensjonatach,
- gospodarstwach wiejskich (agroturystyka),
- górskich chatach i schroniskach.

Podklasa ta nie obejmuje:
- zapewnienia umeblowanych miejsc krótkotrwałego zakwaterowania z codziennym sprzątaniem, słaniem łóżek, podawaniem posiłków i napojów, sklasyfikowanego w 55.10.Z,
- pośrednictwa w zakresie zakwaterowania, sklasyfikowanego w 55.40.Z,
- wynajmu i zarządzania nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach działu 68.

55.3 Pola kempingowe

55.30.Z Pola kempingowe i pola namiotowe

Podklasa ta obejmuje:
- zapewnienie krótkotrwałego zakwaterowania na polach kempingowych (na przykład obozów rekreacyjnych, obozów wędkarskich i łowieckich, przyczepach kempingowych),
- zapewnienie miejsc i udogodnień dla pojazdów kempingowych,
- zakwaterowanie typu *glamping*,
- zakwaterowanie zapewniające miejsca pod wiatami ochronnym lub na polach namiotowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- pośrednictwa w zakresie zakwaterowania, sklasyfikowanego w 55.40.Z.

55.4 Pośrednictwo w zakwaterowaniu

55.40.Z Pośrednictwo w zakwaterowaniu

Podklasa ta obejmuje:
- pośrednictwo w zakresie wszystkich rodzajów zakwaterowania, polegające na kojarzeniu kupujących i sprzedających za opłatą lub prowizją. Pośrednictwo może być wykonywane drogą elektroniczną (przez Internet, platformy cyfrowe, e-mail) lub w inny sposób (poprzez kontakt bezpośredni, obwoźnie, telefonicznie, drogą pocztową i tym podobne). Opłata lub prowizja może pochodzić od klienta lub dostawcy usług zakwaterowania. Przychody z tytułu pośrednictwa mogą obejmować inne źródła przychodów (na przykład przychody z reklam),
- działalność usługową w zakresie rezerwacji nieruchomości będących we współwłasności (typu *timeshare*),
- działalność usługową w zakresie rezerwacji zakwaterowania.

Podklasa ta nie obejmuje:
- podmiotów świadczących działalność usługową w zakresie rezerwacji wraz z dodatkowymi poradami lub ekspertyzami dotyczącymi podróży, sklasyfikowanych w 79.11.Z,
- działalności agentów i pośredników turystycznych oraz organizatorów turystyki w zakresie usług łączonych obejmujących zakwaterowanie, podróż i wyżywienie, sklasyfikowanej w 79.11.Z i 79.12.Z.

55.9 Pozostałe zakwaterowanie

55.90.Z Pozostałe zakwaterowanie

Podklasa ta obejmuje zapewnienie tymczasowego zakwaterowania w domach, mieszkaniach lub apartamentach, a także w pojedynczych lub wspólnych pokojach lub domach dla studentów, pracowników sezonowych lub innych osób.

Podklasa ta obejmuje zapewnienie zakwaterowania w:
- domach, mieszkaniach i apartamentach umeblowanych lub nieumeblowanych na okres krótszy niż rok,

- hotelach robotniczych, kwaterach dla pracowników,
- internatach i bursach szkolnych,
- akademikach i innych miejscach zakwaterowania dla studentów na okres krótszy niż rok,
- kolejowych wagonach sypialnych, gdy nie jest wykonywane w ramach przedsiębiorstwa kolejowego.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności wagonów sypialnych w wagonach kolejowych, gdy jest wykonywana w ramach przedsiębiorstwa kolejowego, sklasyfikowanej w 49.11.Z,
- działalności statków wycieczkowych, sklasyfikowanej w 50.10.Z, 50.30.Z,
- pośrednictwa w zakresie zakwaterowania, sklasyfikowanego w 55.40.Z,
- wszelkich form zakwaterowania na okres jednego roku lub dłużej, sklasyfikowanych w 68.20.Z,
- działalności agentów i pośredników turystycznych oraz organizatorów turystyki w zakresie usług łączonych obejmujących zakwaterowanie, podróż i wyżywienie, sklasyfikowanej w 79.11.Z i 79.12.Z.

DZIAŁ 56 Działalność usługowa związana z wyżywieniem

Dział ten obejmuje działalność usługową związaną z zapewnianiem wyżywienia i napojów przeznaczonych do bezpośredniej konsumpcji w restauracjach (w tym restauracjach samoobsługowych i oferujących posiłki „na wynos"), działających stale lub okresowo, z lub bez miejsc do siedzenia. Nie jest tu istotny rodzaj obiektu serwującego posiłki, ale fakt, że są one przeznaczone do bezpośredniej konsumpcji.

Dział ten nie obejmuje:
- produkcji posiłków, które nie są przeznaczone do bezpośredniej konsumpcji lub nie planuje się ich natychmiastowego spożycia lub produkcji gotowej żywności, która nie jest traktowana jako gotowy posiłek, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działów 10 i 11,
- sprzedaży żywności produkowanej przez inne podmioty gospodarcze, która nie jest traktowana jako gotowy posiłek lub sprzedaży gotowych posiłków, które nie są przeznaczone do bezpośredniej konsumpcji, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach sekcji G,
- automatów sprzedających kawę oraz automatów sprzedających żywność i pozostałe napoje przygotowane przez automat, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach działu 47.

56.1 Restauracje i ruchome placówki gastronomiczne

56.11.Z Restauracje

Podklasa ta obejmuje głównie przygotowywanie i podawanie posiłków gościom (na przykład w restauracjach, restauracjach samoobsługowych i oferujących posiłki „na wynos"), z miejscami siedzącymi lub bez, w stałych lub tymczasowych lokalach.

Podklasa ta obejmuje działalność:
- restauracji,
- kawiarni,
- restauracji typu *fast food*,
- barów mlecznych,
- barów szybkiej obsługi,
- lodziarni,
- pizzerii,
- miejsc z żywnością na wynos,
- restauracyjną prowadzoną w środkach transportu wykonywaną przez oddzielne podmioty niebędące dostawcami usług transportowych,
- restauracyjną prowadzoną w hotelach, wykonywaną przez oddzielne podmioty, które nie są związane z hotelem,
- restauracyjną oferującą posiłki "na wynos" w supermarketach, wykonywaną przez oddzielne podmioty, które nie są związane z supermarketem.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży detalicznej żywności z automatów, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 47.2,
- działalności kolejowych wagonów restauracyjnych wykonywanej w ramach przedsiębiorstwa kolejowego, sklasyfikowanej w 49.11.Z,
- działalności ruchomych placówek gastronomicznych, sklasyfikowanej w 56.12.Z,
- okazjonalnego przygotowywania i dostarczanie żywności dla odbiorców zewnętrznych, sklasyfikowanego w 56.21.Z,
- koncesyjnej działalności placówek gastronomicznych, sklasyfikowanej w 56.22.Z,
- przygotowywania i dostarczania żywności na postawie umowy (na przykład dla przedsiębiorstw transportowych), sklasyfikowanego w 56.22.Z,
- działalności herbaciarni, sklasyfikowanej w 56.30.Z.

56.12.Z Ruchome placówki gastronomiczne

Podklasa ta obejmuje przygotowywanie i podawanie głównie żywności do bezpośredniej konsumpcji z ruchomych placówek gastronomicznych lub przenośnych stoisk, na przykład:
- pojazdów gastronomicznych, typu *food trucks*,
- obwoźnych sprzedawców lodów,
- związaną z przygotowywaniem żywności na straganach,
- wózków z żywnością.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży detalicznej żywności z automatów, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 47.2,
- dostarczania żywności przez niezależne podmioty, sklasyfikowanego w 53.20.Z,
- przygotowywania i dostarczania żywności z ruchomych wózków lub przenośnych stoisk świadczonego w oparciu o zawartą z klientem umowę, na określone wydarzenia do miejsc wyznaczonych przez klienta, sklasyfikowanego w 56.21.Z,

- koncesyjnej działalności placówek gastronomicznych, sklasyfikowanej w 56.22.Z,
- podawania napojów w ruchomych placówkach gastronomicznych, sklasyfikowanego w 56.30.Z.

56.2 Okazjonalne i regularne przygotowywanie żywności dla odbiorców zewnętrznych (katering) i pozostała gastronomiczna działalność usługowa

Grupa ta obejmuje działalność związaną z okazjonalnym i regularnym przygotowywaniem żywności dla odbiorców zewnętrznych (katering) na potrzeby pojedynczych wydarzeń lub przez określony czas oraz pozostałą gastronomiczną działalność usługową (na przykład w obiektach sportowych lub podobnych). Działalność usługowa jest świadczona na podstawie umowy i oferowane ograniczonej grupie klientów.

56.21.Z Okazjonalne przygotowywanie i dostarczanie żywności dla odbiorców zewnętrznych (katering okazjonalny)

Podklasa ta obejmuje:
- przygotowywanie i dostarczanie żywności i pozostałego zaopatrzenia, świadczone w oparciu o zawartą z klientem umowę, na określone wydarzenia do miejsc przez niego wyznaczonych na specjalne okazje.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji gotowej żywności łatwo psującej się, sklasyfikowanej w 10.89.D,
- sprzedaży detalicznej gotowej żywności łatwo psującej się, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 47.2.

56.22.Z Regularne przygotowywanie i dostarczanie żywności dla odbiorców zewnętrznych (katering regularny) i pozostała gastronomiczna działalność usługowa

Podklasa ta obejmuje katering przemysłowy, to jest przygotowywanie i dostarczanie żywności świadczone w oparciu o zawartą z klientem umowę, przez określony czas.
Ponadto podklasa ta obejmuje prowadzenie koncesji na żywność (na przykład świadczone w obiektach sportowych i podobnych). Żywność może być przygotowywana bezpośrednio w miejscu wyznaczonym przez klienta lub w jednostkach centralnych.

Podklasa ta obejmuje również:
- przygotowywanie i dostarczanie żywności na postawie umowy (na przykład dla przedsiębiorstw transportowych),
- działalność stołówek i kawiarni (na przykład w zakładach przemysłowych, biurach, szpitalach lub szkołach), na podstawie koncesji.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji gotowej żywności łatwo psującej się, sklasyfikowanej w 10.89.D,
- sprzedaży detalicznej gotowej żywności łatwo psującej się, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 47.2.

56.3 Podawanie napojów

56.30.Z Podawanie napojów

Podklasa ta obejmuje głównie przygotowywanie, podawanie napojów do konsumpcji na miejscu. Działalność może obejmować zapewnienie, na przykład muzyki na żywo i zajęć tanecznych.

Podklasa ta obejmuje działalność:
- barów,
- tawern,
- koktajlbarów,
- pubów,
- kawiarni,
- piwiarni i pubów,
- herbaciarni,
- pijalni soków owocowych,
- barową w środkach transportu (na przykład w pociągu lub na statku), wykonywaną przez oddzielne podmioty gospodarcze,
- w zakresie podawania napojów w ruchomych placówkach gastronomicznych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- odsprzedaży opakowanych lub gotowych napojów, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 47,
- sprzedaży detalicznej napojów z automatów, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 47.2,
- przygotowywania i dostarczania napojów świadczonych w oparciu o zawartą z klientem umową, przez określony czas, sklasyfikowanego w 56.22.Z,
- działalności sal koncertowych i obiektów muzycznych, sklasyfikowanej w 90.31.B,
- działalności sal tanecznych na których podawanie napojów nie jest główną działalnością, sklasyfikowanej w 93.29.A.

56.4 Pośrednictwo w zakresie działalności usługowej związanej z wyżywieniem

56.40.Z Pośrednictwo w zakresie działalności usługowej związanej z wyżywieniem

Podklasa ta obejmuje pośrednictwo w zakresie działalności usługowej związanych z wyżywieniem polegające na kojarzeniu kupujących i sprzedających za opłatą lub prowizją, bez świadczenia przez pośrednika usług związanych z wyżywieniem będących przedmiotem pośrednictwa. Pośrednictwo może być wykonywane drogą elektroniczną (przez Internet, platformy cyfrowe, e-mail) lub w inny sposób (poprzez kontakt bezpośredni, obwoźnie, telefonicznie, drogą pocztową i tym podobne). Opłata lub prowizja może pochodzić od klienta lub dostawcy usług związanych z wyżywieniem. Przychody z tytułu pośrednictwa mogą obejmować inne źródła przychodów (na przykład przychody z reklam).

Podklasa ta obejmuje również:
- działalność usługową w zakresie rezerwacji świadczoną na rzecz restauracji.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności platform internetowych umożliwiających zamówienie jedzenia z dostawą, sklasyfikowanej w 53.30.Z.

SEKCJA J DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA I NADAWCZA ORAZ ZWIĄZANA Z PRODUKCJĄ I DYSTRYBUCJĄ TREŚCI

Sekcja ta obejmuje produkcję, wydawanie, nadawanie oraz inne formy dystrybucji produktów informacyjnych.
Sekcja ta obejmuje:
- działalność wydawniczą w zakresie książek, gazet, periodyków oraz oprogramowania (odpowiednie podklasy działu 58),
- działalność związaną z produkcją filmów, nagrań wideo i programów telewizyjnych, działalność wydawniczą w zakresie nagrań dźwiękowych i muzycznych (odpowiednie podklasy działu 59),
- działalność związaną z nadawaniem programów radiowych i telewizyjnych, a także produkcją i dystrybucją programów telewizyjnych lub radiowych, w tym działalność platform do przesyłania strumieniowego (*streaming*), pobierania i dystrybucji (udostępniania) treści niezwiązanymi z wydawaniem treści, prowadzenie blogów i serwisów typu wiki, serwisów społecznościowych oraz działalność związaną z serwisami gier online / gier komputerowych (odpowiednie podklasy działu 60),
- telekomunikację (odpowiednie podklasy działu 61),
- działalność w zakresie technologii informatycznych (odpowiednie podklasy działu 62),
- pozostałą działalność usługową w zakresie informacji (odpowiednie podklasy działu 63),
- tworzenie i dzierżawę praw autorskich do wydawanych treści.

Działalność wydawnicza odnosi się do nabywania praw autorskich do treści publikacji (produktów informacyjnych) i udostępnianie tej treści społeczeństwu poprzez angażowanie się w (lub organizowanie) wydawanie i dystrybucję jej w różnych formach. Wydawcy mogą publikować, a następnie udzielać licencji innym osobom na dystrybucję treści lub mogą wydawać i dystrybuować treści, które sami tworzą lub których są właścicielami. W tej sekcji uwzględniono wszystkie możliwe formy wydawnicze (w formie drukowanej, elektronicznej, cyfrowej, analogowej lub jakiejkolwiek innej) oraz działania związane z samodzielnym wydawaniem.
Działalność związana z produkcją poszczególnych elementów (na przykład filmów, seriali telewizyjnych), mieści się w odpowiednich podklasach działu 59. Natomiast tworzenie całego programu dla kanału telewizyjnego z komponentów wyprodukowanych w dziale 59 lub innych komponentów (na przykład programów informacyjnych „na żywo”), mieści się w odpowiednich podklasach działu 60.
Dział 60 obejmuje także nadawanie programów przez ich producenta. Nadawanie całego programu telewizyjnego przez osoby trzecie, to znaczy bez wprowadzania zmian do programów, mieści się w odpowiednich podklasach działu 61.
Transmisja programów może odbywać się przez stacje satelitarne lub sieć kablową i mieści się w odpowiednich podklasach działu 61.

Sekcja ta nie obejmuje:
- sprzedaży hurtowej i detalicznej zapisanych nośników informacji, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach sekcji G,
- działalności usługowej w zakresie telekomunikacji i usług pokrewnych, to

jest przesyłania głosu, danych, tekstu, audio i wideo, działalności w zakresie programowania komputerów, działalność w zakresie infrastruktury informatycznej i *hostingu* oraz portali wyszukiwania stron internetowych, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach sekcji K,
- prowadzenia działalności finansowej i ubezpieczeniowej z wykorzystaniem wydanego oprogramowania technologii finansowych i ubezpieczeniowych, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach sekcji L,
- zarządzania prawami autorskimi, sklasyfikowanego w 74.91.Z,
- wypożyczania płyt, sklasyfikowanego w 77.22.Z,
- działalności niezależnych muzyków i aktorów (w tym influencerów występujących we vlogach), pisarzy i blogerów, niebędących wydawcami własnych treści oraz serwisów hazardowych, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach sekcji S.

DZIAŁ 58 Działalność wydawnicza

Dział ten obejmuje:
- wydawanie książek, broszur, folderów, słowników, encyklopedii, atlasów, map i wykresów,
- wydawanie gazet, czasopism i pozostałych periodyków,
- wydawanie książek telefonicznych i wykazów adresowych oraz pozostałe wydawanie (w tym wydawanie oprogramowania),
- przesyłanie strumieniowe (*streaming*) treści (na przykład oprogramowania i książek), przez wydawców treści.

Działalność wydawnicza obejmuje nabywanie praw autorskich do treści publikacji (produktów informacyjnych) oraz udostępnianie tej treści ogółowi społeczeństwa poprzez angażowanie się w (lub organizowanie) wydawanie i jej dystrybucję w różnych formach. Wydawcy mogą udzielać innym osobom licencji na prawa do dystrybucji ich treści lub mogą wydawać i prowadzić dystrybucję treści, które tworzą lub których są właścicielami. W dziale tym uwzględniono wszystkie możliwe formy wydawnicze (w formie drukowanej, elektronicznej, cyfrowej, analogowej lub jakiejkolwiek innej) oraz działalność związaną z samodzielnym wydawaniem, z wyłączeniem wydawania filmów i muzyki.

Dział ten nie obejmuje:
- produkcji filmów kinowych, nagrań wideo i pozostałych filmów, wydawania muzyki i produkcji oryginalnych nagrań dźwiękowych, produkcji wzorcowych nagrań dźwiękowych, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 59,
- uzyskiwania praw od wydawców do nadawania i dystrybucji treści, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach działu 60,
- działalności w zakresie programowania komputerów, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 62,
- drukowania, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 18.1,
- masowej reprodukcji zapisanych nośników informacji, sklasyfikowanej w 18.20.Z,
- dystrybucji filmów na różnych nośnikach, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 59.

58.1 Wydawanie książek, gazet i periodyków oraz pozostała działalność wydawnicza, z wyłączeniem w zakresie oprogramowania

Grupa ta obejmuje działalność wydawniczą w zakresie książek, gazet, czasopism i innych periodyków, katalogów, opracowań, list *mailingowych* i innych prac (na przykład katalogów, zdjęć, kalendarzy, kartek okolicznościowych, pocztówek, formularzy, plakatów i reprodukcji dzieł sztuki). Prace te charakteryzują się intelektualną kreatywnością wymaganą do ich opracowania i zazwyczaj są chronione prawem autorskim. Zawiera wszystkie możliwe formy wydawnicze (drukowana, cyfrowa, analogowa lub jakakolwiek inna).

58.11.Z Wydawanie książek

Podlasa ta obejmuje wydawanie:
- książek, broszur, ulotek i podobnych publikacji,
- słowników i encyklopedii,
- atlasów, map i wykresów,
- e-booków i audiobooków,
- komiksów i powieści graficznych,
- dystrybucji e-booków i audiobooków poprzez przesyłanie strumieniowe (*streaming*) i do pobrania, przez wydawców.

Wszystkie możliwe formy wydawnicze (drukowana, cyfrowa, analogowa lub jakakolwiek inna) są tutaj zawarte.

Podlasa ta nie obejmuje:
- produkcji globusów, sklasyfikowanej w 32.99.Z,
- wydawania materiałów reklamowych, sklasyfikowanego w 58.19.Z,
- wydawania podręczników muzycznych i nut, sklasyfikowanego w 59.20.Z,
- wspólnego wydawania i dystrybucji podcastów, sklasyfikowanego w 59.20.Z,
- działalności związanej z przesyłaniem strumieniowym (*streaming*) audiobooków niezwiązanej z ich wydawaniem, sklasyfikowanej w 60.10.Z,
- działalności niezależnych pisarzy, sklasyfikowanej w 90.11.Z.

58.12.Z Wydawanie gazet

Podlasa ta obejmuje wydawanie gazet, w tym gazet ogłoszeniowych i reklamowych.

Wszystkie możliwe formy wydawnicze (drukowana, cyfrowa, analogowa lub jakakolwiek inna) są tutaj zawarte.

Gazety (w tym gazety reklamowe) powinny podlegać odpowiedzialności i kontroli redakcyjnej, ukazywać się lub być regularnie aktualizowane co najmniej cztery razy w tygodniu, składać się głównie z utworów literackich o charakterze dziennikarskim, związanych z wiadomościami i mieć na celu informowanie ogółu społeczeństwa. Jeżeli produkt jest wydawany zarówno w formie drukowanej, jak i elektronicznej, częstotliwość publikacji zostanie oceniona na podstawie częstotliwości wydawania wersji drukowanej.

Podlasa ta nie obejmuje:
- produkcji telewizyjnych lub wideo programów informacyjnych, sklasyfikowanej w 59.11.Z,
- działalności agencji informacyjnych, sklasyfikowanej w 60.31.Z,
- działalności fotoreporterów, niebędących wydawcami własnych treści, sklasyfikowanej w 74.20.Z,
- działalności dziennikarzy, niebędących wydawcami własnych treści, sklasyfikowanej w 90.11.Z.

58.13.Z Wydawanie czasopism i pozostałych periodyków

Podlasa ta obejmuje wydawanie:
- czasopism i pozostałych periodyków,
- programów radiowych i telewizyjnych.

Wszystkie możliwe formy wydawnicze (drukowana, cyfrowa, analogowa lub jakakolwiek inna) są tutaj zawarte.

Wydawanie okresowo lub regularnie aktualizowanego zbioru informacji powinno podlegać odpowiedzialności i kontroli redakcyjnej, składającej się głównie z utworów literackich o charakterze dziennikarskim i mającej na celu informowanie ogółu społeczeństwa. Czasopisma i inne periodyki ukazują się rzadziej niż cztery razy w tygodniu. Jeżeli produkt jest wydawany zarówno w formie drukowanej, jak i elektronicznej, częstotliwość publikacji zostanie oceniona na podstawie częstotliwości wydawania wersji drukowanej.

Podlasa ta nie obejmuje:
- produkcji telewizyjnych lub wideo programów informacyjnych, sklasyfikowanej w 59.11.Z,
- działalności agencji informacyjnych, sklasyfikowanej w 60.31.Z,
- dystrybucji treści za pośrednictwem blogów, sklasyfikowanej w 60.39.Z,
- działalności fotoreporterów, niebędących wydawcami własnych treści, sklasyfikowanej w 74.20.Z,
- działalności dziennikarzy, niebędących wydawcami własnych treści, sklasyfikowanej w 90.11.Z.

58.19.Z Pozostała działalność wydawnicza, z wyłączeniem w zakresie oprogramowania

Podlasa ta obejmuje:
- wydawanie w dowolnym formacie, w tym drukowanym, cyfrowym lub w Internecie, na przykład:
  • spisów i list *mailingowych*,
  • zestawień (na przykład orzecznictwa, kompendiów farmaceutycznych),
  • katalogów,
  • fotografii, rycin i pocztówek,
  • kalendarzy,
  • kartek okolicznościowych,
  • formularzy,
  • plakatów,
  • reprodukcji dzieł sztuki,

• nieoprawionych ulotek i materiałów reklamowych,
• statystyk i innych informacji,
• zbiorów danych / baz danych bez powiązanych usług przetwarzania danych.

Podlasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży detalicznej oprogramowania na nośnikach informacji, sklasyfikowanej w 47.40.Z,
- wydawania gazet ogłoszeniowych i reklamowych, sklasyfikowanego w 58.12.Z,
- wydawania oprogramowania, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 58.2,
- produkcji treści wideo, sklasyfikowanej w 59.11.Z,
- działalności platform dystrybucji (udostępniania) treści, w tym witryn internetowych z blogami i serwisów typu wiki, serwisów społecznościowych oraz witryn internetowych z grami online / grami komputerowymi, niezwiązanych z wydawaniem treści, sklasyfikowanej w 60.39.Z,
- *hostingu* aplikacji, sklasyfikowanego w 63.10.D,
- działalności wyszukiwarek internetowych, sklasyfikowanej w 63.91.Z,
- opracowywania informacji lub katalogów wykonywanego na zlecenie, sklasyfikowanego w 63.92.Z.

58.2 Działalność wydawnicza w zakresie oprogramowania

Grupa ta obejmuje:
- działalność wydawniczą w zakresie oprogramowania (na przykład systemów operacyjnych, oprogramowania i aplikacji z zakresu technologii biznesowych i finansowych oraz gier komputerowych),
- opracowywanie i ciągłe aktualizowanie samodzielnie wydawanych gier komputerowych i oprogramowania,
- pośrednictwo w zakresie wydawania i pobierania oprogramowania.

58.21.Z Działalność wydawnicza w zakresie gier komputerowych

Podlasa ta obejmuje:
- działalność wydawniczą w zakresie gier komputerowych na wszystkie platformy i urządzenia,
- zapewnianie przez wydawcę zakupów w grach online i w aplikacjach dla wszystkich użytkowników, w tym subskrybentów,
- pośrednictwo w zakresie wydawania oprogramowania do gier komputerowych,
- dystrybucję gier komputerowych przez wydawców poprzez przesyłanie strumieniowe (*streaming*) i do pobrania.

Podlasa ta nie obejmuje:
- reprodukcji oprogramowania do gier komputerowych, sklasyfikowanej w 18.20.Z,
- sprzedaży detalicznej standardowego oprogramowania do gier komputerowych na nośnikach informacji, sklasyfikowanej w 47.40.Z,
- prowadzenia witryn internetowych do przesyłania strumieniowego (*streaming*) gier komputerowych wyłącznie do oglądania, sklasyfikowanego w 60.20.Z,

- prowadzenia witryn internetowych z grami online / grami komputerowymi, niezwiązanego z ich wydawaniem, sklasyfikowanego w 60.39.Z,
- tworzenia oprogramowania do gier komputerowych na zlecenie, sklasyfikowanego w 62.10.A,
- *hostingu* aplikacji, sklasyfikowanego w 63.10.D,
- prowadzenia witryn internetowych z grami hazardowymi, sklasyfikowanego w 92.00.Z.

58.29.Z Działalność wydawnicza w zakresie pozostałego oprogramowania

Podklasa ta obejmuje wydawanie pozostałego oprogramowania, w tym:
- systemów operacyjnych,
- aplikacji biznesowych i pozostałych (na przykład technologii rozproszonego rejestru (DLT), oprogramowania technologii finansowych),
- oprogramowania do cyberbezpieczeństwa,
- oprogramowania do modelowania.

Podklasa ta obejmuje również:
- pośrednictwo w wydawaniu i pobieraniu oprogramowania.

Podklasa ta nie obejmuje:
- reprodukcji oprogramowania, sklasyfikowanej w 18.20.Z,
- sprzedaży detalicznej standardowego oprogramowania na nośnikach informacji, sklasyfikowanej w 47.40.Z,
- wydawania gier komputerowych, sklasyfikowanego w 58.21.Z,
- udostępniania oprogramowania online niezwiązanego z jego wydawaniem, sklasyfikowanego w 60.39.Z,
- prowadzenia witryn internetowych z grami online / grami komputerowymi, niezwiązanego z ich wydawaniem, sklasyfikowanego w 60.39.Z,
- tworzenie oprogramowania niezwiązanego z jego wydawaniem, sklasyfikowanego w 62.10.A, 62.10.B,
- tłumaczenia lub adaptacji oprogramowania niedostosowanego do potrzeb określonego odbiorcy, wykonywanych na zlecenie, sklasyfikowanego w 62.10.A, 62.10.B,
- *hostingu* aplikacji, sklasyfikowanego w 63.10.D,
- wykorzystywania wydanego oprogramowania do prowadzenia działalności finansowej i ubezpieczeniowej, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach sekcji L.

DZIAŁ 59 Działalność związana z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych

Dział ten obejmuje:
- produkcję filmów, nagrań wideo lub utworów audiowizualnych, przeznaczonych zarówno do projekcji w kinach, jak i do nadawania lub przesyłania strumieniowego (*streaming*),
- działalność pomocniczą związaną z postprodukcją (na przykład montaż, cięcie, dubbingowanie lub konwersja do formatów przesyłania strumieniowego (*streaming*) wideo),
- dystrybucję filmów kinowych lub innych produkcji audiowizualnych dla innych podmiotów gospodarczych,

- projekcje filmów lub innych produkcji audiowizualnych,
- zakup i sprzedaż praw do dystrybucji filmów i innych produkcji audiowizualnych.

Dział ten obejmuje również działalność związaną z nagrywaniem dźwięku, to jest:
- produkcję oryginalnych wzorcowych nagrań dźwiękowych oraz ich wydawanie, promowanie i dystrybucję,
- wydawanie muzyki wraz z jej dystrybucją poprzez przesyłanie strumieniowe (*streaming*) i do pobrania,
- działalność usługową w zakresie nagrywania dźwięku, wykonywaną w studiu lub innym miejscu.

Dział ten nie obejmuje:
- dystrybucji poprzez przesyłanie strumieniowe (*streaming*) lub treści do pobrania niezwiązanych z ich wydawaniem, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 60,
- działalności niezależnych muzyków i aktorów, reżyserów, scenografów oraz działalności wspomagającej sztuki sceniczne, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach sekcji S,
- sprzedaży hurtowej i detalicznej nagrań audio i wideo na nośnikach informacji, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach sekcji G,
- wypożyczania filmów, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach sekcji O.

59.1 Działalność związana z filmami, nagraniami wideo i programami telewizyjnymi

Grupa ta obejmuje:
- produkcję filmów, nagrań wideo lub utworów audiowizualnych, zarówno na taśmach filmowych, jak i na twardych dyskach lub innych cyfrowych nośnikach informacji, wraz z dystrybucją cyfrową, przeznaczonych do bezpośredniej projekcji w kinach, jak i do nadawania lub przesyłania strumieniowego (*streaming*),
- działalność pomocniczą związaną z postprodukcją (na przykład montaż filmów, cięcie, dubbingowanie lub konwersją do formatów przesyłania strumieniowego (*streaming*) wideo),
- dystrybucję filmów kinowych lub innych produkcji audiowizualnych dla innych podmiotów gospodarczych, jak również ich projekcją,
- zakup i sprzedaż praw do dystrybucji filmów lub innych produkcji audiowizualnych.

59.11.Z Działalność związana z produkcją filmów, nagrań wideo i programów telewizyjnych

Podlasa ta obejmuje produkcję:
- filmów kinowych, nagrań wideo lub elementów programów audiowizualnych i telewizyjnych,
- seriali telewizyjnych,
- programów dokumentalnych,
- filmów reklamowych,

- animowanych materiałów audiowizualnych,
- informacyjnych programów telewizyjnych lub wideo,
- vlogów,
- podcastów wideo.

Podlasa ta nie obejmuje:
- kopiowania filmów (z wyłączeniem reprodukcji filmów w celu zapewnienia dystrybucji kinowej) oraz reprodukcji nagrań audio i wideo na nośnikach informacji z egzemplarza wzorcowego, sklasyfikowanego w 18.20.Z,
- sprzedaży hurtowej zapisanych nośników informacji, sklasyfikowanej w 46.49.Z,
- sprzedaży detalicznej zapisanych nośników informacji, sklasyfikowanej w 47.69.C,
- działalności post produkcyjnej, sklasyfikowanej w 59.12.Z,
- reprodukcji filmów kinowych na potrzeby dystrybucji kinowej, sklasyfikowanej w 59.12.Z,
- obróbki filmów kinowych, sklasyfikowanej w 59.12.Z,
- nagrywania dźwięku i audiobooków, sklasyfikowanego w 59.20.Z,
- nadawania programów telewizyjnych, sklasyfikowanego 60.20.Z,
- tworzenia kompletnych programów telewizyjnych, sklasyfikowanego w 60.20.Z,
- obróbki filmów, z wyłączeniem obróbki filmów kinowych, sklasyfikowanej w 74.20.Z,
- działalności agentów lub agencji występujących w imieniu indywidualnych osób, w celu zaangażowania do filmu, teatru lub innej działalności artystycznej, sklasyfikowanej w 74.99.Z,
- wypożyczania kaset wideo, płyt DVD, sklasyfikowanego w 77.22.Z,
- wykonywania napisów kodowanych w czasie rzeczywistym, to jest symultanicznego (na przykład dla programów telewizyjnych na żywo z różnych spotkań lub konferencji), sklasyfikowanego w 82.99.B,
- działalności niezależnych rysowników, sklasyfikowanej w 90.12.Z,
- działalności niezależnych aktorów, sklasyfikowanej w 90.20.C,
- działalności niezależnych scenografów i pozostałej działalności wspomagającej sztuki sceniczne, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 90.3,
- działalności niezależnych reżyserów, sklasyfikowanej w 90.39.Z.

59.12.Z Działalność postprodukcyjna związana z filmami, nagraniami wideo i programami telewizyjnymi

Podlasa ta obejmuje:
- czynności związane z postprodukcją filmów, nagrań wideo lub programów audiowizualnych i telewizyjnych, na przykład:
  • montaż, wykonywanie napisów, napisów czołowych i końcowych,
  • cyfrowe przeniesienie filmu z taśmy filmowej,
  • konwersja do formatów strumieniowej transmisji wideo,
- działalność laboratoriów filmowych i działalność laboratoriów specjalistycznych zajmujących się filmami animowanymi:
  • wywoływanie i przetwarzanie filmów kinowych,
  • reprodukcja filmów kinowych na potrzeby dystrybucji kinowej,

- działalność bibliotek filmowych *stockowych* i tym podobne.

Podlasa ta nie obejmuje:
- kopiowania filmów i reprodukcja nagrań audio i wideo z egzemplarza wzorcowego, sklasyfikowanego w 18.20.Z,
- sprzedaży hurtowej zapisanych nośników informacji, sklasyfikowanej w 46.49.Z,
- sprzedaży detalicznej zapisanych nośników informacji, sklasyfikowanej w 47.69.C,
- produkcji animacji, sklasyfikowanej w 59.11.Z,
- obróbki filmów innej niż dla przemysłu filmowego, sklasyfikowanej w 74.20.Z,
- wypożyczania zapisanych nośników informacji, sklasyfikowanego w 77.22.Z,
- wykonywania napisów w czasie rzeczywistym (symultanicznie) dla transmisji telewizyjnych na żywo, sklasyfikowanego w 82.99.B,
- działalności niezależnych aktorów, rysowników, reżyserów, scenografów i pozostałej działalności wspierającej sztuki sceniczne, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 90.

59.13.Z Działalność związana z dystrybucją filmów i nagrań wideo

Podlasa ta obejmuje:
- nabywanie praw autorskich lub praw do dystrybucji (na przykład utworów filmowych i audiowizualnych),
- dystrybucję produkcji (na przykład utworów filmowych i audiowizualnych, do kin, sieci i stacji telewizyjnych oraz wystawców),
- dystrybucję filmów wideo poprzez przesyłanie strumieniowe (*streaming*) i do pobrania, przez ich wydawców.

Podlasa ta nie obejmuje:
- kopiowania filmów, i reprodukcji nagrań audio i wideo z egzemplarza wzorcowego, sklasyfikowanego w 18.20.Z,
- sprzedaży hurtowej zapisanych nośników informacji, sklasyfikowanej w 46.49.Z,
- sprzedaży detalicznej zapisanych nośników informacji, sklasyfikowanej w 47.69.C,
- reprodukcji filmów kinowych do dystrybucji kinowej, sklasyfikowanej w 59.12.Z,
- dystrybucji nagrań wideo poprzez przesyłanie strumieniowe (*streaming*) lub do pobrania, niezwiązanej z ich wydawaniem, sklasyfikowanej w 60.20.Z,
- zarządzania prawami autorskimi i prawami do dystrybucji filmów, sklasyfikowanego w 74.91.Z,
- wypożyczania zapisanych nośników informacji, sklasyfikowanego w 77.22.Z.

59.14.Z Działalność związana z projekcją filmów

Podlasa ta obejmuje:
- działalność związaną z projekcją filmów lub materiałów audiowizualnych w kinach, na otwartym powietrzu lub w pozostałych miejscach projekcji.

59.2 Działalność w zakresie nagrań dźwiękowych i muzycznych

59.20.Z Działalność w zakresie nagrań dźwiękowych i muzycznych

Podlasa ta obejmuje:
- produkcję oryginalnych dźwiękowych nagrań wzorcowych, w tym nagrań cyfrowych, dostępnych online lub w dowolnej formie papierowej,
- działalność usługową w zakresie nagrań dźwiękowych, w tym produkcję nagranych (to jest nienadawanych na żywo) programów radiowych, podcastów audio, a także dźwięku do filmów, telewizji, książek i tym podobne,
- działalność wydawniczą muzyczną, to jest działalność polegającą na:
• nabywaniu i rejestrowaniu praw autorskich do kompozycji muzycznych,
• promowaniu, autoryzowaniu i stosowaniu tych kompozycji w nagraniach radiofonicznych, telewizyjnych, filmowych, przedstawieniach na żywo, mediach drukowanych i pozostałych mediach,
• dystrybucji nagrań dźwiękowych poprzez przesyłanie strumieniowe *(streaming*) i do pobrania, przez ich wydawców,
- wydawanie, promocję i dystrybucję nagrań dźwiękowych przeznaczonych do sprzedaży hurtowej, detalicznej lub bezpośrednio do odbiorców może obejmować produkcję nagrań wzorcowych lub uzyskiwanie prawa do zwielokrotniania i dystrybucji nagrań wzorcowych,
- konwersję nagrań dźwiękowych do formatów strumieniowej transmisji audio,
- wydawanie książek muzycznych i nut.

Podlasa ta nie obejmuje:
- reprodukcji z egzemplarza wzorcowego muzyki lub innych nagrań dźwiękowych, sklasyfikowanej w 18.20.Z,
- sprzedaży hurtowej zapisanych nośników informacji, sklasyfikowanej w 46.49.Z,
- sprzedaży detalicznej zapisanych nośników informacji, sklasyfikowanej w 47.69.C,
- dystrybucji nagrań dźwiękowych poprzez przesyłanie strumieniowe (*streaming*) lub do pobrania, niezwiązanej z ich wydawaniem, sklasyfikowanej w 60.10.Z,
- działalności niezależnych muzyków, sklasyfikowanej w 90.20.C.

DZIAŁ 60 Nadawanie programów ogólnodostępnych i abonamentowych, działalność agencji informacyjnych i pozostała działalność związana z dystrybucją treści

Dział ten obejmuje produkowanie lub dystrybuowanie treści radiowych, telewizyjnych, rozrywkowych, audio i audiowizualnych, wiadomości, rozmów i tym podobnych, w tym programów o określonej tematyce (przeznaczone dla określonej grupy odbiorców, takie jak programy

informacyjne, relacje sportowe, programy edukacyjne, programy dla młodzieży).
Nadawanie lub dystrybucja programów może odbywać się przy użyciu różnych technologii, drogą radiową, przez stacje satelitarne, sieć kablową lub przez Internet, transmisji strumieniowej lub pobierania.
Treści mogą być udostępniane użytkownikom bezpłatnie lub na zasadzie subskrypcji lub opłaty.

Dział ten obejmuje:
- działalność związaną z tworzeniem treści lub nabywaniem praw do dystrybucji treści, a następnie nadawaniem lub dystrybucją tych treści,
- nadawanie podcastów na żywo,
- dystrybucję na żądanie nagranych podcastów i plików do pobrania, przez podmioty niebędące ich wydawcami,
- działalność agencji informacyjnych, serwisów społecznościowych, blogów i witryn internetowych typu wiki oraz witryn internetowych z grami online / grami komputerowymi.

Dział ten nie obejmuje:
- sprzedaży hurtowej i detalicznej nagrań audio i wideo na nośnikach informacji, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działów 46 i 47,
- sprzedaży detalicznej gazet, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 47,
- wydawania gier komputerowych i pozostałego oprogramowania, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach działu 58,
- produkcji nagrań dźwiękowych i audiowizualnych (w tym nagranych podcastów), prowadzenia witryn internetowych z vlogami oraz dystrybucji filmów, nagrań wideo lub utworów audiowizualnych i podobnych produkcji do kin, sieci i stacji telewizyjnych oraz wystawców, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 59,
- dystrybucji programów za pomocą sieci kablowej lub satelitarnej, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 61,
- zapewnienia infrastruktury komputerowej i działalności *hostingowej* oraz działalności wyszukiwarek portali internetowych, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach działu 63,
- wypożyczania płyt wideo, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach działu 77,
- działalności niezależnych aktorów i influencerów występujących we vlogach oraz niezależnych blogerów, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 90,
- prowadzenia witryn internetowych hazardowych, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach działu 92.

60.1 Nadawanie programów radiofonicznych i dystrybucja nagrań dźwiękowych

60.10.Z Nadawanie programów radiofonicznych i dystrybucja nagrań dźwiękowych

Podlasa ta obejmuje:
- transmisję radiofoniczną sygnałów dźwiękowych przez studia nadawcze i

systemy do transmisji programów dźwiękowych,
- dystrybucję na żądanie nagrań dźwiękowych poprzez przesyłanie strumieniowe (*streaming*) lub do pobrania, niezwiązaną z ich wydawaniem,
- nadawanie podcastów na żywo,
- działalność stacji radiofonicznych, to jest układanie i nadawanie programów dźwiękowych, drogą radiową, kablową lub satelitarną,
- transmisję radiofoniczną przez Internet (internetowe stacje radiowe),
- nadawanie programów radiowych i jednoczesne filmowanie na potrzeby emisji wideo.

Podlasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży hurtowej nagrań dźwiękowych na nośnikach informacji, sklasyfikowanej w 46.49.Z,
- sprzedaży detalicznej nagrań dźwiękowych na nośnikach informacji, sklasyfikowanej w 47.69.C,
- wydawania audiobooków wraz z usługami przesyłania strumieniowego (*streaming*) i do pobierania, świadczonych przez wydawców książek, sklasyfikowanego w 58.11.Z,
- wydawania muzyki i pozostałych nagrań dźwiękowych wraz z usługami przesyłania strumieniowego (*streaming)* i do pobierania, przez ich wydawców, sklasyfikowanej w 59.20.Z,
- produkcji programów radiowych i podcastów audio, sklasyfikowanej w 59.20.Z,
- zapewniania infrastruktury technicznej związanego z transmisją strumieniową audio bez nabycia praw do treści audio, sklasyfikowanego w 63.10.D.

60.2 Nadawanie programów telewizyjnych ogólnodostępnych i abonamentowych oraz dystrybucja nagrań wideo

60.20.Z Nadawanie programów telewizyjnych ogólnodostępnych i abonamentowych oraz dystrybucja nagrań wideo

Programy telewizyjne mogą być nadawane przez producenta lub dystrybuowane na potrzeby transmisji przez zewnętrznego operatora urządzeń nadawczych (na przykład operatorzy telewizji kablowe, dostawcy telewizji satelitarnej).
Programy te mogą mieć charakter ogólny lub specjalistyczny (na przykład o określonej tematyce, takie jak programy informacyjne, relacje sportowe, programy edukacyjne, programy dla młodzieży), mogą być ogólnodostępne lub abonamentowe).

Podlasa ta obejmuje:
- tworzenie kompletnego programu telewizyjnego, z zakupionych komponentów programu (na przykład filmów, filmów dokumentalnych), z samodzielnie wyprodukowanych komponentów programu (na przykład wiadomości lokalnych, relacji na żywo) lub ich kombinacji,
- nadawanie programów na życzenie,
- dystrybucję filmów wideo poprzez przesyłanie strumieniowe (*streaming*) i do pobrania, niezwiązaną z wydawaniem,
- transmisję występów i wydarzeń na żywo,

- prowadzenie witryn internetowych do przesyłania strumieniowego (*streaming*) gier komputerowych przeznaczone wyłącznie do oglądania.

Podlasa ta nie obejmuje:
- dystrybucji gier komputerowych poprzez przesyłanie strumieniowe (*streaming*) i do pobrania, przez wydawców, sklasyfikowanej w 58.21.Z,
- produkcji elementów programu telewizyjnego (na przykład filmów, programów dokumentalnych, talk show, reklam i tym podobnych), sklasyfikowanej w 59.11.Z,
- zestawiania pakietów programowych i ich transmisji, przez operatorów sieci kablowych lub satelitarnych do widzów, sklasyfikowanego w 61.10.B,
- zapewniania infrastruktury technicznej związanego z przesyłaniem strumieniowym (*streaming*) nagrań wideo, działalności przetwarzania danych i działalności powiązanych, sklasyfikowanych w 63.10.A, 63.10.B, 63.10.D,
- wypożyczania nagranych materiałów wideo na nośnikach informacji ogółowi społeczeństwa, sklasyfikowanego w 77.22.Z.

60.3 Działalność agencji informacyjnych i pozostała działalność związana z dystrybucją treści

Grupa ta obejmuje:
- działalność agencji informacyjnych i witryn internetowych zajmujących się dystrybucją treści (na przykład serwisy społecznościowe, serwisy typu wiki, serwisy z grami online / grami komputerowymi).

Grupa ta nie obejmuje:
- działalności bibliotek i archiwów, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 91.1.

60.31.Z Działalność agencji informacyjnych

Podlasa ta obejmuje:
- działalność agencji informacyjnych dostarczających wiadomości, zdjęcia i materiały redakcyjne mediom, wydawcom i nadawcom.

Podlasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży detalicznej gazet, sklasyfikowanej w 47.62.Z,
- działalności wydawniczej, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 58.1,
- dystrybucji filmów wideo i nagrań dźwiękowych poprzez przesyłanie strumieniowe (*streaming*) i do pobrania, niezwiązanej z wydawaniem, sklasyfikowanej w 60.10.Z i 60.20.Z,
- zapewniania infrastruktury technicznej związanego z przesyłaniem strumieniowym (streaming) nagrań dźwiękowych i wideo,

działalności przetwarzania danych i działalności powiązanych, sklasyfikowanych w 63.10.A, 63.10.B, 63.10.D,
- działalności niezależnych fotoreporterów, sklasyfikowanej w 74.20.Z,
- działalności niezależnych dziennikarzy, sklasyfikowanej w 90.11.Z.

60.39.Z Pozostała działalność związana z dystrybucją treści

Podlasa ta obejmuje:
- działalność związaną z dystrybucją treści przez serwisy, które publikują treści tworzone i edytowane przez użytkowników i nie podlegają redakcyjnej odpowiedzialności ani kontroli (na przykład serwisy wiki, serwisy społecznościowe),
- prowadzenie witryn internetowych z grami online / grami komputerowymi, niezwiązane z ich wydawaniem,
- udostępnianie e-booków w formie usługi przesyłania strumieniowego (*streaming*) lub pobierania, niezwiązane z ich wydawaniem,
- udostępnianie oprogramowania online, niezwiązane z jego wydawaniem,
- dystrybucję treści za pośrednictwem blogów.

Podlasa ta nie obejmuje:
- pośrednictwa w sprzedaży detalicznej, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 47.9,
- pośrednictwa w transporcie pasażerskim, sklasyfikowanego w 52.32.Z,
- pośrednictwa w zakresie zakwaterowania, sklasyfikowanego w 55.40.Z,
- wydawania e-booków, sklasyfikowanego w 58.11.Z,
- wydawania gier komputerowych i pozostałego oprogramowania, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 58.2,
- działalności związanej z produkcją audiowizualną, sklasyfikowanej w 59.11.Z,
- działalności platform muzycznych, sklasyfikowanej w 60.10.Z,
- prowadzenia witryn internetowych w zakresie przesyłania strumieniowego (*streaming*) gier komputerowych wyłącznie do oglądania, sklasyfikowanego w 60.20.Z,
- działalności agencji informacyjnych, sklasyfikowanej w 60.31.Z,
- *hostingu* danych audio lub wideo w celu przesyłania strumieniowego (*streaming*) lub do pobierania (to jest w szczególności przechowywania i przesyłania danych) bez uprzedniego nabycia praw do treści audio lub wideo, sklasyfikowanego w 63.10.D,
- działalności usługowej w zakresie infrastruktury obliczeniowej i zarządzania stronami internetowymi (*hosting*), sklasyfikowanej w 63.10.D,
- działalności wyszukiwarek internetowych, sklasyfikowanej w 63.91.Z,
- działalności dziennikarzy i pisarzy, niebędących wydawcami własnych treści, sklasyfikowanej w 90.11.Z,
- działalności niezależnych aktorów i innych artystów wykonawców, sklasyfikowanej w 90.20.C,
- działalności bibliotek i archiwów, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 91.1,
- prowadzenia witryn internetowych z grami hazardowymi, sklasyfikowanego w 92.00.Z.

SEKCJA K DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA W ZAKRESIE TELEKOMUNIKACJI, PROGRAMOWANIA KOMPUTEROWEGO, DORADZTWA, INFRASTRUKTURY OBLICZENIOWEJ ORAZ POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA W ZAKRESIE INFORMACJI

Sekcja ta obejmuje działalność usługową w zakresie telekomunikacji i działalności usługowe z nią powiązane, to jest: transmitowanie głosu, danych, tekstu, audio i wideo (dział 61), działalność związaną z programowaniem, doradztwem w zakresie informatyki i działalności powiązane (dział 62) oraz działalność usługową w zakresie infrastruktury obliczeniowej, przetwarzanie danych, zarządzania stronami internetowymi (*hosting*) i pozostałą działalność usługową w zakresie informacji (dział 63).
Działalność, w ramach której usługodawca wykorzystuje komputery wyłącznie jako narzędzie, jest klasyfikowana zgodnie z charakterem świadczonych usług.

Sekcja ta nie obejmuje:
- wydawania, nadawania i produkcji treści, w tym wydawania oprogramowania, działalności postprodukcyjnej w zakresie konwertowania treści audio i wideo na formaty strumieniowe oraz przesyłania strumieniowego (*streaming*) lub pobierania treści audio i wideo na żądanie przez inne podmioty niż wydawcy, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach sekcji J,
- działalności finansowych i ubezpieczeniowych z wykorzystaniem wydanego oprogramowania dotyczącego finansów i ubezpieczeń, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach sekcji L,
- prowadzenia witryn internetowych hazardowych, sklasyfikowanego w 92.00.Z,
- naprawy i konserwacji komputerów i sprzętu (tele)komunikacyjnego, sklasyfikowanych w 95.10.Z.

DZIAŁ 61 Telekomunikacja

Dział ten obejmuje:
- działalność polegającą na świadczeniu usług telekomunikacyjnych i działalności usługowe z nią powiązane, to jest transmitowanie głosu, danych, tekstu, audio i wideo. Systemy transmisyjne, które realizują tę działalność mogą być oparte na pojedynczej technologii lub na kombinacji technologii. Wspólną cechą działalności zaklasyfikowanych do tego działu jest transmisja programów, a nie ich produkcja lub modyfikacja. W przypadku transmisji sygnałów telewizyjnych może to obejmować kompletne, połączone w pakiety programowe i zaprogramowane kanały (produkcja w odpowiednich podklasach działu 60),
- działalności komunikacji maszyna-maszyna,
- transmisję danych audio lub wideo bez nabycia praw do treści audio lub wideo.

Dział ten nie obejmuje:
- produkcji i postprodukcji filmów, programów audiowizualnych, programów telewizyjnych i nagrań dźwiękowych, w tym usług konwersji treści audio i wideo do formatów umożliwiających transmisję strumieniową (*streaming*),

sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach działu 59,
- działalności związanej z nadawaniem i świadczeniem usług transmisji strumieniowej (*streaming*) audio i wideo lub umożliwienia pobrania treści audio i wideo, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 60.

61.1 Działalność w zakresie telekomunikacji przewodowej, bezprzewodowej i satelitarnej

61.10.A Działalność w zakresie wymiany ruchu internetowego

Podklasa ta obejmuje:
- działalność punktów wymiany ruchu internetowego, w tym dostawę obiektu sieciowego, który umożliwia połączenie międzysystemowe pomiędzy więcej niż dwoma niezależnymi sieciami (systemami autonomicznymi), głównie w celu ułatwienia wymiany ruchu internetowego.

61.10.B Pozostała działalność w zakresie telekomunikacji przewodowej, bezprzewodowej i satelitarnej

Podklasa ta obejmuje:
- obsługę, utrzymanie lub udostępnianie urządzeń służących do transmisji głosu, danych, tekstu, audio i wideo z wykorzystaniem przewodowej, bezprzewodowej lub satelitarnej infrastruktury telekomunikacyjnej, w tym:
 • obsługę i utrzymanie systemów łącznościowych i transmisyjnych w celu zapewnienia komunikacji pomiędzy dwiema centralami przez linie naziemne, mikrofale lub kombinację linii naziemnych z połączeniami satelitarnymi,
 • obsługę systemów dystrybucji kablowej (na przykład do dystrybucji danych i sygnałów telewizyjnych) z lub bez dostarczania klientom usług wideo na żądanie, wykonywaną na zlecenie,
 • zapewnienie dostępu do Internetu przez operatora infrastruktury,
 • utrzymanie i obsługę komórkowych i innych bezprzewodowych sieci telekomunikacyjnych (w tym systemów przywoławczych),
 • dostarczanie programów wizualnych, dźwiękowych lub tekstowych otrzymanych z sieci kablowych, telewizji lokalnej lub stacji radiowych do konsumentów za pośrednictwem systemów satelitarnych dostarczających sygnał bezpośrednio do domu lub przez Internet (podmioty gospodarcze sklasyfikowane tutaj generalnie nie tworzą materiałów programowych),
 • udostępnianie protokołu *Voice over Internet Protocol* (VoIP) przez operatora infrastruktury.

Systemy transmisyjne mogą być oparte na jednej technologii lub ich kombinacji.

Podklasa ta nie obejmuje:
- instalacji okablowania telekomunikacyjnego, sieci komputerowej i telewizji kablowej w budynkach, w tym okablowania światłowodowego bez urządzeń służących do transmisji danych, sklasyfikowanej w 43.21.Z,
- wydawania komunikatorów internetowych lub aplikacji do geolokalizacji satelitarnej, sklasyfikowanego w 58.29.Z,
- działalności w zakresie odsprzedaży usług telekomunikacyjnych oraz pośrednictwa w telekomunikacji, sklasyfikowanej w 61.20.Z,
- działalności w zakresie usług telefonicznych i dostępu do Internetu w

obiektach ogólnodostępnych (na przykład kafejkach internetowych), sklasyfikowanej w 61.20.Z,
- zapewnienia protokołu *Voice over Internet Protocol* (VoIP), bez urządzeń służących do transmisji danych, sklasyfikowanego w 61.90.B.

61.2 Działalność w zakresie odsprzedaży usług telekomunikacyjnych oraz pośrednictwo w telekomunikacji

61.20.Z Działalność w zakresie odsprzedaży usług telekomunikacyjnych oraz pośrednictwo w telekomunikacji

Podklasa ta obejmuje:
- odsprzedaż telekomunikacji przewodowej, bezprzewodowej i satelitarnej (to jest zakupu i odsprzedaży pojemności sieci), w tym działalność brokerów telekomunikacyjnych oraz sprzedawców usług i kart telefonicznych przedpłaconych,
- pośrednictwo w zakresie telekomunikacji przewodowej, bezprzewodowej i satelitarnej, w tym:
• działalność agencyjna dla operatorów telekomunikacyjnych,
• sprzedaż agencyjna planów taryfowych telefonii komórkowej,
• działalność agenta sprzedaży planów taryfowych telefonii bezprzewodowej, w imieniu operatorów sieci,
• działalność agentów dla operatorów wirtualnych sieci komórkowych (MVNO),
• zapewnienie dostępu do telefonu i dostępu do Internetu w obiektach ogólnodostępnych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności usługowej w zakresie telekomunikacji przez operatorów infrastruktury telekomunikacyjnej, sklasyfikowanej w 61.10.A, 61.10.B.

61.9 Działalność w zakresie pozostałej telekomunikacji

61.90.A Działalność w obszarze komunikacji internetowej

Podklasa ta obejmuje:
- bezpośrednią interpersonalną i interaktywną wymianę informacji za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej między skończoną liczbą osób, gdzie osoby inicjujące połączenie lub uczestniczące w nim decydują o jego odbiorcy lub odbiorcach, z wyłączeniem działalności usługowych, w których interpersonalna i interaktywna komunikacja stanowi wyłącznie funkcję podrzędną względem innej usługi podstawowej. Działalność ta obejmuję wyłącznie usługę, która nie umożliwia realizacji połączeń z numerami z planu numeracji krajowej lub międzynarodowych planów numeracji,
- działalność dostawców komunikatorów internetowych oraz poczty elektronicznej.

Podklasa ta nie obejmuje:
- wydawania tekstów i zdjęć oraz innych treści przez influencerów lub blogerów, z wyłączeniem nagrań wideo, sklasyfikowanego w 58.19.Z,
- wydawania treści zawierających wideo (na przykład przez influencerów, blogerów i vlogerów), sklasyfikowanego w 59.11.Z,

- publikowania na blogach, sklasyfikowanego w 60.39.Z,
- zapewniania dostępu do Internetu przez operatorów infrastruktury telekomunikacyjnej, sklasyfikowanego w 61.10.A, 61.10.B,
- odsprzedaży usług telekomunikacyjnych oraz pośrednictwa w zakresie telekomunikacji, sklasyfikowanej w 61.20.Z,
- działalności niezależnych aktorów i influencerów występujących we vlogach oraz niezależnych blogerów, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 90.

61.90.B Działalność w zakresie pozostałej telekomunikacji, gdzie indziej niesklasyfikowana

Podklasa ta obejmuje:
- działalność w zakresie wyspecjalizowanych usług telekomunikacyjnych (na przykład śledzenia za pomocą satelitów, telemetrii komunikacyjnej i obsługi stacji radarowych),
- obsługę końcowych stacji satelitarnych i związanych z nimi systemów operacyjnych połączonych z jednym lub większą liczbą naziemnych systemów komunikacyjnych, zdolnych do przesyłania lub odbioru sygnałów telekomunikacyjnych z systemów satelitarnych,
- zapewnienie dostępu do Internetu przez sieci, na podstawie umowy pomiędzy klientem a dostawcą usług internetowych (ISP – *Internet Service Provider*), które nie są jego własnością i nie są przez niego kontrolowane (na przykład komutowany dostęp do Internetu),
- przesyłanie przez Internet wiadomości tekstowych (SMS),
- działalność usługową w zakresie *Voice over Internet Protocol* (VoIP), wiadomości tekstowych (SMS), zaawansowanych usług transmisji danych (SMS+, MMS+) i SMS *push*, bez obsługi urządzeń do transmisji danych,
- działalność usługową w zakresie powiadomień (na przykład alertów bankowych SMS, reklam).

Podklasa ta nie obejmuje:
- zapewniania dostępu do Internetu przez operatorów infrastruktury telekomunikacyjnej, sklasyfikowanego w 61.10.A, 61.10.B,
- odsprzedaży usług telekomunikacyjnych oraz pośrednictwa w zakresie telekomunikacji, sklasyfikowanej w 61.20.Z.

DZIAŁ 62 Działalność związana z programowaniem, doradztwem w zakresie informatyki i działalności powiązane

Dział ten obejmuje:
- działalność polegającą na wykonywaniu ekspertyz z zakresu technologii informatycznych, projektowaniu struktury oraz zawartość i/lub pisanie, modyfikowanie, dostosowywanie, testowanie i zapewnianie wsparcia w zakresie oprogramowania i aplikacji,
- planowanie i projektowanie systemów komputerowych, które łączą sprzęt komputerowy, oprogramowanie i sprzęt (tele)komunikacyjny,
- zarządzanie na miejscu i obsługa systemów komputerowych i/lub urządzeń do przetwarzania danych klientów,
- działalność w zakresie doradztwa w zakresie sprzętu, oprogramowania i systemów komputerowych.

Dział ten nie obejmuje:
- wydawania oprogramowania, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach działu 58,
- udostępniania stron internetowych z grami online / grami komputerowymi niezwiązanych z ich wydawaniem, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach działu 60,
- zapewnienia infrastruktury informatycznej, przetwarzania danych i *hostingu*, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach działu 63,
- działalności związanej z usługami finansowymi i ubezpieczeniowymi z wykorzystaniem wydanego oprogramowania dotyczącego technologii finansowych i ubezpieczeniowych, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach sekcji L,
- prowadzenia witryn internetowych hazardowych, sklasyfikowanego w 92.00.Z,
- naprawy i konserwacji komputerów i sprzętu (tele)komunikacyjnego, sklasyfikowanych w 95.10.Z.

62.1 Działalność w zakresie programowania

62.10.A Działalność w zakresie programowania gier komputerowych

Podklasa ta obejmuje działalność w zakresie programowania gier komputerowych, taką jak:
- projektowanie struktury i zawartości, pisanie, modyfikowanie (w tym aktualizacje i poprawki), testowanie oraz utrzymanie oprogramowania i aplikacji, obejmujące:
• oprogramowanie i aplikacje do gier komputerowych,
• oprogramowanie pośredniczące do gier komputerowych.

62.10.B Pozostała działalność w zakresie programowania

Podklasa ta obejmuje pozostałą działalność w zakresie programowania, taką jak:
- projektowanie struktury i zawartości, pisanie, modyfikowanie (w tym aktualizacje i poprawki), testowanie oraz utrzymanie oprogramowania i aplikacji, obejmujące:
• oprogramowanie systemowe,
• aplikacje biznesowe i finansowe,
• aplikacje uczenia maszynowego,
• aplikacje sztucznej inteligencji / wizji maszynowej,
• aplikacje cyberbezpieczeństwa,
• aplikacje wykorzystujące rozproszone bazy danych,
• bazy danych i strony internetowe,
- dostosowywanie oprogramowania, czyli modyfikowanie i konfigurowanie istniejącej aplikacji tak, aby była funkcjonalna w środowisku systemów informatycznych klientów,
- tworzenie aplikacji.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności wydawniczej w zakresie oprogramowania między innymi

systemów operacyjnych, oprogramowania i aplikacji z zakresu technologii biznesowych i finansowych oraz gier komputerowych, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 58.2,
- opracowywania oprogramowania związanego z wydawaniem, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 58.2,
- prowadzenia witryn internetowych z grami online / grami komputerowymi, sklasyfikowanego w 60.39.Z,
- planowania i projektowania systemów komputerowych integrujących sprzęt komputerowy, oprogramowanie i technologii komunikacyjnych, nawet jeśli dostarczanie oprogramowania może być ich integralną częścią, sklasyfikowanych w 62.20.B,
- przetwarzania danych (na przykład przy użyciu technologii *blockchain* / technologii rozproszonego rejestru (DLT)), sklasyfikowanego w 63.10.D,
- prowadzenia witryn internetowych hazardowych, sklasyfikowanego w 92.00.Z,
- naprawy i konserwacji komputerów i sprzętu (tele)komunikacyjnego, sklasyfikowanych w 95.10.Z.

62.2 Działalność związana z doradztwem w zakresie informatyki oraz zarządzaniem urządzeniami informatycznymi

62.20.A Działalność w zakresie cyberbezpieczeństwa

Podklasa ta obejmuje:
- działalność usługową polegającą na realizacji lub wsparciu dla realizacji działań związanych z zarządzaniem ryzykiem w cyberbezpieczeństwie, w tym obsługę incydentów, testów bezpieczeństwa, audytów systemów informatycznych.

62.20.B Pozostała działalność związana z doradztwem w zakresie informatyki oraz zarządzaniem urządzeniami informatycznymi

Podlasa ta obejmuje:
- działalność związaną z doradztwem w zakresie sprzętu, oprogramowania i systemów komputerowych,
- planowanie i projektowanie systemów komputerowych integrujących sprzęt komputerowy, oprogramowanie i technologie komunikacyjne,
- zarządzanie i obsługę systemów komputerowych i/lub urządzeń przetwarzania danych należących do klienta w miejscu ich zainstalowania, w tym usługi wspomagające,
- instalowanie systemów komputerowych oraz zapewnianie szkoleń i wsparcia użytkownikom takich systemów,
- działalność w zakresie audytu i certyfikacji infrastruktury oraz usług przetwarzania i obróbki danych systemowych,
- doradztwo w zakresie wymagań dotyczących oprogramowania, sprzętu i elementów systemów komputerowych.

Podlasa ta nie obejmuje:
- instalacji komputerów dużej mocy i podobnych, sklasyfikowanej w 33.20.Z,
- sprzedaży sprzętu komputerowego lub oprogramowania na nośnikach informacji, sklasyfikowanej w 46.50.Z, 47.40.Z,

- wydawania oprogramowania, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 58.2,
- instalowania (konfigurowania) komputerów osobistych, sklasyfikowanego w 62.90.Z,
- instalacji oprogramowania, sklasyfikowanej w 62.90.Z,
- odzyskiwania danych z uszkodzonych komputerów, sklasyfikowanego w 62.90.Z,
- ogólnych szkoleń z zakresu cyberbezpieczeństwa, sklasyfikowanych w 85.59.B.

62.9 Pozostała działalność usługowa w zakresie technologii informatycznych i komputerowych

62.90.Z Pozostała działalność usługowa w zakresie technologii informatycznych i komputerowych

Podklasa ta obejmuje pozostałą działalność związaną z technologią informatyczną i komputerową, gdzie indziej niesklasyfikowaną, na przykład:
- odzyskiwanie danych z uszkodzonych komputerów,
- instalowanie (konfigurację) komputerów osobistych,
- instalowanie oprogramowania.

Podklasa ta nie obejmuje:
- instalacji komputerów dużej mocy i podobnych, sklasyfikowanej w 33.20.Z,
- działalności w zakresie programowania, sklasyfikowanej w 62.10.A, 62.10.B,
- doradztwa informatycznego, sklasyfikowanego w 62.20.A, 62.20.B,
- zarządzania sprzętem komputerowym, sklasyfikowanego w 62.20.A, 62.20.B,
- zapewnienia infrastruktury informatycznej, przetwarzania danych i *hostingu*, sklasyfikowanego w 63.10.D.

DZIAŁ 63 Działalność usługowa w zakresie infrastruktury obliczeniowej, przetwarzania danych, zarządzania stronami internetowymi (hosting) i pozostała działalność usługowa w zakresie informacji

Dział ten obejmuje:
- przetwarzanie danych,
- działalność *hostingu*,
- pozostałą działalność usługową w zakresie informacji.

Dział ten nie obejmuje:
- wydawania oprogramowania, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach działu 58,
- działalności agencji informacyjnych i udostępniania witryn internetowych z grami online/grami komputerowymi, niezwiązanych z wydawaniem ich treści, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 60,
- działalności telekomunikacyjnej, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 61,
- działalności w zakresie programowania komputerów, projektowania systemów komputerowych i zarządzania urządzeniami informatycznymi, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 62,

- prowadzenia witryn internetowych hazardowych, sklasyfikowanego w 92.00.Z,
- naprawy i konserwacji komputerów i sprzętu (tele)komunikacyjnego, sklasyfikowanych w 95.10.Z.

63.1 Działalność usługowa w zakresie infrastruktury obliczeniowej, przetwarzania danych, zarządzania stronami internetowymi (hosting) i działalności powiązane

63.10.A Działalność w zakresie kolokacji centrów danych oraz przetwarzania w chmurze

Podklasa ta obejmuje:
- przetwarzanie w chmurze (z wyłączeniem wydawania oprogramowania i projektowania systemów komputerowych), nawet z zapewnieniem infrastruktury,
- działalność w zakresie kolokacji centrów danych (to jest wynajem powierzchni serwerowej i sieciowej w centrach danych, w tym rutynowe monitorowanie serwerów).

63.10.B Działalność usługowa w zakresie DNS

Podklasa ta obejmuje:
- działalność dostarczania usług DNS, w tym świadczenie dostępnych publicznie rekurencyjnych usług rozpoznawania nazw domen na rzecz ogółu użytkowników końcowych Internetu lub autorytatywne usługi rozpoznawania nazw domen do użytku osób trzecich, z wyłączeniem głównych serwerów nazw.

63.10.C Działalność w zakresie serwerów sieci dostarczania treści (content delivery network)

Podklasa ta obejmuje:
- działalność w zakresie sieci dystrybucji treści, w tym dostarczanie sieci rozproszonych geograficznie serwerów służących zapewnieniu wysokiej i łatwej dostępności treści i usług cyfrowych lub ich szybkiego dostarczania na rzecz użytkowników Internetu w imieniu dostawców treści i usług, z wyłączeniem przedsiębiorców komunikacji elektronicznej.

63.10.D Pozostała działalność usługowa w zakresie infrastruktury obliczeniowej, przetwarzania danych, zarządzania stronami internetowymi (hosting) i działalności powiązane

Podklasa ta obejmuje:
- zapewnianie infrastruktury technicznej związane z usługami transmisji strumieniowej (streaming), usługami przetwarzania danych i działalności powiązane:
• pełne przetwarzanie danych dostarczonych przez klientów,
• generowanie specjalistycznych raportów na podstawie danych dostarczonych przez klientów,
• działalność związaną z przetwarzaniem danych w technologii blockchain / technologii rozproszonego rejestru (DLT);
- działalność w zakresie specjalistycznych usług hostingowych, takich jak:

• hosting stron internetowych,
• hosting aplikacji;
- udostępnianie klientom wysokowydajnych urządzeń obliczeniowych (mainframe) w oznaczonym czasie (typu time-share),
- digitalizację plików (w celu dalszego przetwarzania danych),
- wprowadzanie danych,
- przechowywanie danych cyfrowych,
- emisję aktywów kryptograficznych bez odpowiadającego im zobowiązania (nie prowadzoną przez organ monetarny).

Podklasa ta nie obejmuje:
- wydawania oprogramowania, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 58.2,
- udostępniania aplikacji do pobrania z Internetu lub korzystania online, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 58.2,
- postprodukcji w zakresie przekształcania treści wideo na formaty strumieniowe, sklasyfikowanej w 59.12.Z,
- postprodukcji w zakresie przekształcania treści audio na formaty strumieniowe, sklasyfikowanej w 59.20.Z,
- dystrybucji nagrań dźwiękowych poprzez przesyłanie strumieniowe (streaming) lub do pobrania niezwiązanych z ich wydawaniem, sklasyfikowanej w 60.10.Z,
- dystrybucji nagrań wideo poprzez przesyłanie strumieniowe (streaming) i do pobrania, niezwiązanej z wydawaniem, sklasyfikowanej w 60.20.Z,
- projektowania systemów komputerowych, sklasyfikowanego w 62.20.B,
- elektronicznego przechowywania materiałów archiwalnych do publicznego dostępu, sklasyfikowanego w 91.12.Z,
- naprawy i konserwacji komputerów i sprzętu (tele)komunikacyjnego, sklasyfikowanych w 95.10.Z.

63.9 Działalność wyszukiwarek internetowych oraz pozostała działalność usługowa w zakresie informacji

Grupa ta obejmuje:
- działalność serwisów internetowych (portali wyszukiwania internetowego), wykorzystujących wyszukiwarkę do generowania i utrzymywania rozbudowanych baz danych, adresów internetowych i treści w łatwym do przeszukiwania formacie,
- pozostałą działalność usługową w zakresie informacji, gdzie indziej niesklasyfikowaną, taką jak:
• telefoniczne usługi informacyjne,
• wyszukiwanie informacji/wycinków (na przykład przez *webscraping*).

Grupa ta nie obejmuje:
- pośrednictwa w sprzedaży detalicznej, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 47.9,
- pośrednictwa w transporcie pasażerskim, sklasyfikowanego w 52.32.Z,
- pośrednictwa w zakresie zakwaterowania, sklasyfikowanego w 55.40.Z,
- działalności wydawniczej, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 58,

- działalności nadawczej, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 60,
- działalności syndykatów informacyjnych i agencji informacyjnych, sklasyfikowanej w 60.31.Z,
- działalności centrów obsługi telefonicznej, sklasyfikowanej w 82.20.Z.

63.91.Z Działalność wyszukiwarek internetowych

Podklasa ta obejmuje:
- działalność serwisów internetowych wykorzystujących wyszukiwarkę do generowania i utrzymywania rozbudowanych baz danych, adresów internetowych i treści w łatwym do przeszukiwania formacie; te portale wyszukiwania nie są odpowiedzialne za treść,
- działalność stron internetowych porównujących ceny, specyfikację produktów i tym podobnych wraz z udostępnianiem linków do innych stron internetowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- pośrednictwa w zakresie specjalistycznych usług budowlanych, sklasyfikowanego w 43.60.Z,
- pośrednictwa w sprzedaży detalicznej, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 47.9,
- pośrednictwa w transporcie, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 52.3,
- pośrednictwa dotyczącego działalności pocztowej i kurierskiej, sklasyfikowanego w 53.30.Z,
- pośrednictwa w zakwaterowaniu, sklasyfikowanego w 55.40.Z,
- pośrednictwo w zakresie działalności usługowej związanej z wyżywieniem, sklasyfikowanej w 56.40.Z,
- działalności wydawniczej, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 58,
- działalności nadawczej, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 60,
- działalności syndykatów informacyjnych i agencji informacyjnych, sklasyfikowanej w 60.31.Z,
- pośrednictwa telekomunikacyjnego, sklasyfikowanego w 61.20.Z,
- pośrednictwa dotyczącego obrotu nieruchomościami, sklasyfikowanego w 68.31.Z,
- pośrednictwa w wynajmie i dzierżawie dóbr materialnych i niefinansowych wartości niematerialnych i prawnych, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 77.5,
- działalności centrów obsługi telefonicznej, sklasyfikowanej w 82.20.Z,
- pośrednictwa dotyczącego usług wspomagających prowadzenie działalności gospodarczej, gdzie indziej niesklasyfikowanej, sklasyfikowanego w 82.40.Z,
- pośrednictwa dotyczącego prowadzenia kursów i korepetycji, sklasyfikowanego w 85.61.Z,
- pośrednictwa dotyczącego usług medycznych, dentystycznych i pozostałych usług w zakresie opieki zdrowotnej, sklasyfikowanego w 86.97.Z,
- pośrednictwa dotyczącego pomocy społecznej z zakwaterowaniem, sklasyfikowanego w 87.91.Z,

- pośrednictwa dotyczącego naprawy i konserwacji komputerów osobistych i artykułów użytku osobistego i domowego oraz pojazdów silnikowych, w tym motocykli, sklasyfikowanego w 95.40.Z,
- pośrednictwa dotyczącego usług indywidualnych, sklasyfikowanego w 96.40.Z.

63.92.Z Pozostała działalność usługowa w zakresie informacji

Podklasa ta obejmuje:
- pozostałą działalność usługową w zakresie informacji, gdzie indziej niesklasyfikowaną, taką jak:
• wyszukiwanie informacji wykonywane na zlecenie (na przykład przez *webscraping*),
• wyszukiwanie informacji/wycinków i tym podobnych,
• opracowanie informacji lub katalogów na zlecenie,
• telefoniczne usługi informacyjne.

Podklasa ta nie obejmuje:
- pośrednictwa w zakresie specjalistycznych usług budowlanych, sklasyfikowanego w 43.60.Z,
- pośrednictwa w sprzedaży detalicznej, sklasyfikowanego w 47.9,
- pośrednictwa w transporcie, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 52.3,
- pośrednictwa dotyczącego działalności pocztowej i kurierskiej, sklasyfikowanego w 53.30.Z,
- pośrednictwa w zakwaterowaniu, sklasyfikowanego w 55.40.Z,
- pośrednictwo w zakresie działalności usługowej związanej z wyżywieniem, sklasyfikowanej w 56.40.Z,
- działalności wydawniczej, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 58,
- działalności nadawczej, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 60,
- działalności syndykatów informacyjnych i agencji informacyjnych, sklasyfikowanej w 60.31.Z,
- pośrednictwa telekomunikacyjnego, sklasyfikowanego w 61.20.Z,
- pośrednictwa dotyczącego obrotu nieruchomościami, sklasyfikowanego w 68.31.Z,
- pośrednictwa w wynajmie i dzierżawy dóbr materialnych i niefinansowych wartości niematerialnych i prawnych, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 77.5,
- działalności centrów obsługi telefonicznej, sklasyfikowanej w 82.20.Z,
- pośrednictwa dotyczącego usług wspomagających prowadzenie działalności gospodarczej, gdzie indziej niesklasyfikowanej, sklasyfikowanego w 82.40.Z,
- pośrednictwa dotyczącego prowadzenia kursów i korepetycji, sklasyfikowanego w 85.61.Z,
- pośrednictwa dotyczącego usług medycznych, dentystycznych i pozostałych usług w zakresie opieki zdrowotnej, sklasyfikowanego w 86.97.Z,
- pośrednictwa dotyczącego pomocy społecznej z zakwaterowaniem, sklasyfikowanego w 87.91.Z,
- pośrednictwa dotyczącego naprawy i konserwacji komputerów osobistych i

artykułów użytku osobistego i domowego oraz pojazdów silnikowych, w tym motocykli, sklasyfikowanego w 95.40.Z,
- pośrednictwa dotyczącego usług indywidualnych, sklasyfikowanego w 96.40.Z.

SEKCJA L DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA

Sekcja ta obejmuje:
- działalność związaną z usługami finansowymi, ubezpieczeniami oraz działalność wspomagającą usługi finansowe, niezależnie od rodzaju technologii wykorzystywanych do prowadzenia tych działalności,
- działalność spółek holdingowych, spółek pozyskujących finansowanie na rzecz innych podmiotów, trustów, funduszów i podobnych podmiotów finansowych (dział 64), jak również działalność w zakresie reasekuracji i funduszów emerytalnych (dział 65).

W tej sekcji sklasyfikowane są trzy podstawowe rodzaje działalności: gromadzenie, pozyskiwanie i zapewnianie środków finansowych w odpowiednich podklasach działu 64, dzielenie/dywersyfikowanie ryzyka poprzez gwarantowanie/reasekurację ubezpieczeń i świadczeń funduszów emerytalnych w odpowiednich podklasach działu 65 oraz specjalistyczną działalność usługową ułatwiającą lub wspomagającą usługi finansowe lub ubezpieczeniowe w odpowiednich podklasach działu 66.

Sekcja ta nie obejmuje:
- działalności wspomagającej działalność finansową, niemającej charakteru finansowego (na przykład informatyczną wspomagającą działalność bankową).

DZIAŁ 64 Finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych

Dział ten obejmuje:
- działalność związaną z pozyskiwaniem i redystrybucją środków finansowych innych niż fundusze ubezpieczeniowe, emerytalne, rentowe lub obowiązkowe ubezpieczenia społeczne.
- działalność spółek holdingowych i spółek pozyskujących finansowanie na rzecz innych podmiotów oraz działalność trustów, funduszów i podobnych podmiotów finansowych, których działalność nie stanowi działalności w myśl zasad metodycznych klasyfikacji w odniesieniu do produkcji gospodarczej. Podmioty gospodarcze sklasyfikowane w odpowiednich podklasach działu 64.2 i 64.3 zazwyczaj nie generują przychodów ze sprzedaży produktów i zwykle nie zatrudniają pracowników (ich działalność opisana jest w punkcie 74 zasad metodycznych klasyfikacji) i zostały włączone w celu ułatwienia klasyfikacji podmiotów gospodarczych w statystycznych rejestrach.

Dział ten nie obejmuje:
- działalności instytucji promujących rozwój gospodarczy poprzez inwestycje długoterminowe na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym, działających z ramienia rządu w celu wykonywania polityki publicznej, sklasyfikowanej w 84.13.Z.

64.1 Pośrednictwo pieniężne

Grupa ta obejmuje pozyskiwanie i redystrybucję funduszów w formie zbywalnych depozytów lub bliskich substytutów depozytów, to jest

funduszów, które są wyrażone w jednostkach pieniężnych, pozyskiwanych w bieżącej działalności oraz dystrybucję tych funduszów.

64.11.Z Działalność banku centralnego

Podklasa ta obejmuje:
- emisję krajowych znaków pieniężnych i waluty cyfrowej oraz zarządzanie nimi,
- prowadzenie polityki pieniężnej, w tym monitorowanie wielkości podaży pieniądza,
- działalności na rzecz stabilności systemu finansowego,
- przyjmowanie depozytów, które są wykorzystywane do rozliczeń pomiędzy monetarnymi instytucjami finansowymi,
- nadzorowanie bankowych lub niebankowych operacji pieniężnych, o ile nie są nadzorowane przez inny podmiot,
- utrzymywanie krajowych rezerw dewizowych i rezerw metali szlachetnych na przykład złota,
- prowadzenie bankowej obsługi budżetu państwa,
- działalność systemu banków centralnych, rad walutowych i centralnych agencji monetarnych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności organu nadzoru finansowego, nieprowadzonej przez bank centralny i władze publiczne, sklasyfikowanej w 66.11.Z,
- działalności nadzoru finansowego w zakresie ubezpieczeń i funduszów emerytalnych, nieprowadzonej przez bank centralny, sklasyfikowanej w 66.29.Z,
- wdrażania regulacji finansowych dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej i ochrony konsumentów oraz wdrażanie pozostałych regulacji finansowych, sklasyfikowanego w 84.13.Z,
- działalności organizacji międzynarodowych (na przykład Banku Światowego), sklasyfikowanej w 99.00.Z.

64.19.Z Pozostałe pośrednictwo pieniężne

Podklasa ta obejmuje:
- działalność związaną z przyjmowaniem depozytów i/lub bliskich substytutów depozytów oraz udzielaniem kredytów lub innych form pożyczania środków. Udzielenie kredytu może przybierać różne formy (na przykład pożyczki, kredyty hipoteczne, kredyty w karcie kredytowej i tym podobne). Działalność ta jest na ogół wykonywana przez monetarne instytucje finansowe inne niż bank centralny, na przykład:
- banki,
- kasy oszczędnościowe,
- towarzystwa i unie kredytowe,
- działalność banków pocztowych, związana z operacjami finansowymi (obsługa kredytów, oszczędności, giro) realizowana za pośrednictwem poczty,
- działalność w zakresie udzielania kredytów (na przykład mieszkaniowych lub rolniczych) przez specjalistyczne instytucje przyjmujące depozyty,
- działalność agencji bankowych i punktów pobierania opłat,
- działalność związaną z obsługą przekazów pieniężnych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności związanej z udzielaniem kredytów (na przykład mieszkaniowych) przez specjalistyczne instytucje nieprzyjmujące depozytów, sklasyfikowanej w 64.92.B,
- działalności związanej z przetwarzaniem i rozliczaniem transakcji kartami płatniczymi, sklasyfikowanej w 66.19.Z.

64.2 Działalność spółek holdingowych i spółek pozyskujących finansowanie na rzecz innych podmiotów

Grupa ta obejmuje działalność spółek holdingowych i spółek pozyskujących finansowanie na rzecz innych podmiotów. Są to wewnętrzne podmioty finansowe grup korporacyjnych, to jest podmioty gospodarcze utworzone przez grupę finansową lub niefinansową w celu prowadzenia określonej działalności finansowej, których głównym zadaniem jest odpowiednio posiadanie grupy lub działanie jako narzędzie do organizowania i kierowania przepływu funduszów w ramach grupy.

Grupa ta nie obejmuje:
- działalności w zakresie faktoringu, sklasyfikowanej w 64.92.B,
- działalności inwestycyjnej na własny rachunek dokonywaną poprzez lokatę kapitału za pośrednictwem, na przykład przedsiębiorstw wysokiego ryzyka, klubów inwestycyjnych, sklasyfikowanej w 64.99.Z,
- aktywnego zarządzania spółkami i podmiotami gospodarczymi, planowania strategicznego i procesów podejmowania decyzji w zakresie podmiotów gospodarczych, sklasyfikowanego w 70.10.A,
- pozostałej działalności wewnętrznych podmiotów finansowych grup korporacyjnych, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach klasyfikacji.

64.21.Z Działalność spółek holdingowych

Podklasa ta obejmuje:
- działalność spółek holdingowych, to jest jednostek, które posiadają aktywa (są w posiadaniu odpowiedniej ilości udziałów, która zapewnia im kontrolę) w co najmniej jednej jednostce zależnej i których jedynym celem jest posiadanie jednostek zależnych. Spółki holdingowe należące do tej klasy nie świadczą żadnych innych usług na rzecz przedsiębiorstw, w których posiadają udziały kapitałowe, to jest, nie zarządzają ani nie administrują innymi jednostkami.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności spółek kapitałowych, nieposiadających kontrolnego pakietu w kapitale własnym, sklasyfikowanej w 64.32.Z,
- działalności inwestycyjnej na rynkach finansowych na własny rachunek, sklasyfikowanej w 64.99.Z,
- działalności związanej z zarządzaniem aktywami wykonywanej na zlecenie, sklasyfikowanej w 66.30.Z,
- działalności usługowej związanej z zarządzaniem (na przykład planowaniem strategicznym, lub organizacyjnym oraz procesem podejmowania decyzji oraz usługami administracyjnymi biur głównych), sklasyfikowanej w 70.10.A,

- aktywnego zarządzania spółkami i podmiotami gospodarczymi, planowania strategicznego, lub organizacyjnego oraz procesów podejmowania decyzji w zakresie podmiotów gospodarczych, sklasyfikowanego w 70.10.A.

64.22.Z Działalność spółek pozyskujących finansowanie na rzecz innych podmiotów

Podklasa ta obejmuje:
- działalność podmiotów tworzonych przez grupę finansową lub niefinansową w celu gromadzenia lub pożyczania środków (często na wolnym rynku) i przekazywania tych środków jednostce macierzystej lub innemu podmiotowi w ramach grupy,
- działalność zależnych instytucji finansowych zaangażowanych w kredytowanie wewnątrzgrupowe,
- działalność spółek zajmujących się pozyskiwaniem środków finansowych i przekazujących te środki do jednostki macierzystej, której właścicielem jest pośrednio lub bezpośrednio podmiot gospodarczy niebędący rezydentem, którego dużą część bilansu stanowią roszczenia i zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych niebędących rezydentami, oraz który zatrudnia niewielu lub nie zatrudnia w ogóle pracowników i ma niewielką lub zerową fizyczną reprezentację w miejscu, w którym podmiot gospodarczy został zarejestrowany.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności związanej z zarządzaniem funduszami publicznymi i zadłużeniem publicznym, sklasyfikowanej w 84.11.Z.

64.3 Działalność trustów, funduszy i podobnych instytucji finansowych

Grupa ta obejmuje działalność osób prawnych (na przykład funduszów, trustów) lokujących w papiery wartościowe lub inne aktywa finansowe w imieniu akcjonariuszy lub beneficjentów bez zarządzania nimi ani administrowania nimi. Portfele papierów wartościowych są konstruowane tak, aby osiągnąć określone zyski z inwestycji uwzględniając następujące kryteria (na przykład dywersyfikację, ryzyko, stopę zwrotu, niestabilność cen). Te podmioty inwestycyjne dające dywidendy i pozostałe dochody z tytułu własności, mają niewielkie (lub zerowe) zatrudnienie oraz niewiele lub żadnych zysków ze sprzedaży swoich usług.

Grupa ta nie obejmuje:
- działalności podmiotów uzyskujących przychody ze sprzedaży towarów lub usług, które są klasyfikowane zgodnie z ich przeważającą działalnością w odpowiednich podklasach innych działów (na przykład w dziale 66 dla zarządzania funduszami, w dziale 68 dla wynajmu i obsługi nieruchomości lub w dziale 77 dla wynajmu i dzierżawy statków lub samolotów),
- przeprowadzania transakcji sekurytyzacyjnych poprzez emisję instrumentów finansowych, sklasyfikowanej w 64.92.B,
- transakcji sekurytyzacji aktywów innych niż kredyty i pożyczki poprzez emisję instrumentów finansowych, sklasyfikowanej w 64.99.Z,
- działalności rachunków powierniczych, rachunków nieruchomości i rachunków agencyjnych, które uzyskują przychody ze sprzedaży towarów lub

usług, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach klasyfikacji zgodnie z ich podstawową działalnością.

64.31.Z Działalność funduszy rynku pieniężnego i funduszy inwestycyjnych niebędących funduszami rynku pieniężnego

Podklasa ta obejmuje:
- działalność funduszów inwestycyjnych rynku pieniężnego i funduszów inwestycyjnych niebędących funduszami rynku pieniężnego, to jest programów zbiorowego inwestowania, które gromadzą fundusze poprzez publiczną emisję akcji lub jednostek uczestnictwa, z których wpływy są inwestowane głównie w aktywa finansowe (w tym aktywa krótkoterminowe):
• funduszów inwestycyjnych otwartych,
• funduszów inwestycyjnych zamkniętych,
• powierniczych funduszów inwestycyjnych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności spółek holdingowych, sklasyfikowanej w 64.21.Z,
- działalności spółek z udziałem mniejszościowym, nieprzekraczającym poziomu kontrolującego kapitał zakładowy, sklasyfikowanej w 64.32.Z,
- działalności trustów i rachunków powierniczych niedziałających w ramach programów zbiorowego inwestowania, sklasyfikowanej w 64.32.Z,
- działalności przedsiębiorstw wysokiego ryzyka, sklasyfikowanej w 64.99.Z,
- funduszów emerytalnych, sklasyfikowanych w 65.30.Z,
- działalności związanej z zarządzaniem funduszami, sklasyfikowanej w 66.30.Z.

64.32.Z Działalność instytucji powierniczych

Podklasa ta obejmuje działalność osób prawnych (na przykład funduszów, trustów), niedziałających w ramach programów zbiorowego inwestowania, lokujących w papiery wartościowe, nieruchomości i inne aktywa finansowe w imieniu akcjonariuszy lub beneficjentów, z wyłączeniem zarządzania. Portfele papierów wartościowych są konstruowane tak, aby osiągnąć określone zyski z inwestycji uwzględniając następujące kryteria (na przykład dywersyfikację, ryzyko, stopę zwrotu, niestabilność cen). Te przedsięwzięcia inwestycyjne dające dywidendy i pozostałe dochody z tytułu własności, mają niewielkie lub zerowe zatrudnienie oraz niewiele lub żadnych zysków ze sprzedaży swoich usług.

Podklasa ta obejmuje:
- działalność trustów, funduszów powierniczych zarządzanych w imieniu akcjonariuszy lub beneficjentów, zgodnie z warunkami umów powierniczych, oświadczeniami woli lub umowami agencyjnymi,
- działalność spółek z udziałem mniejszościowym, nieprzekraczającym poziomu kontrolującego kapitał zakładowy,
- działalność przedsiębiorstw wysokiego ryzyka, których jedynym źródłem finansowania są udziały i które nie pobierają żadnych opłat.

Podklasa ta nie obejmuje:
- gromadzenia funduszów poprzez emisję akcji lub jednostek uczestnictwa

oraz działalności w ramach programów zbiorowego inwestowania, sklasyfikowanych w 64.31.Z.

64.9 Pozostała finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych

Grupa ta obejmuje:
- finansową działalność usługową (z wyłączeniem działalności ubezpieczeniowej i funduszów emerytalnych), inną niż działalność prowadzoną przez monetarne instytucje finansowe, spółki holdingowe i spółki pozyskujące finansowanie na rzecz innych podmiotów oraz trusty, fundusze i podobne instytucje finansowe.

Grupa ta nie obejmuje:
- działalności związanej z ubezpieczeniami i funduszami emerytalnymi i rentowymi, sklasyfikowanych w odpowiednik podklasach działu 65.

64.91.Z Leasing finansowy

Podklasa ta obejmuje:
- działalność związaną z leasingiem finansowym, umową, na mocy której leasingodawca jako prawny właściciel składnika aktywów przekazuje ryzyko i korzyści wynikające z posiadania składnika aktywów leasingobiorcy. W ramach leasingu finansowego uznaje się, że leasingodawca udziela leasingobiorcy pożyczki, wraz z którą leasingobiorca nabywa wszystkie korzyści ekonomiczne i ryzyko związane z leasingiem. Następnie przedmiot leasingu wykazuje się w bilansie leasingobiorcy, a nie leasingodawcy; odpowiadająca mu pożyczka jest wykazywana jako składnik aktywów leasingodawcy i zobowiązanie leasingobiorcy.
- leasing finansowy dóbr trwałych (na przykład pojazdów).

Podklasa ta nie obejmuje:
- leasingu operacyjnego, w zależności od rodzaju leasingowanych towarów, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach działu 77.

64.92.A Działalność lombardów

Podklasa ta obejmuje działalność polegającą na udzielaniu konsumenckiej pożyczki lombardowej, w tym na zawieraniu umów konsumenckiej pożyczki lombardowej oraz sprzedaży przedmiotu zabezpieczenia lombardowego.

64.92.B Pozostałe formy udzielania kredytów, gdzie indziej niesklasyfikowane

Podklasa ta obejmuje:
- finansową działalność usługową polegającą głównie na pośrednictwie w zaciąganiu zobowiązań w formach innych niż gotówka, depozyty lub bliskich substytutach depozytów, gdzie udzielanie kredytów może przybierać różne formy (na przykład pożyczki, kredyty hipoteczne, kredyty w karcie kredytowej), w ramach której wykonywane jest:
 • udzielanie kredytów konsumpcyjnych przez instytucje nieprzyjmujące depozytów,
 • finansowanie handlu międzynarodowego,
 • zapewnienie długoterminowego finansowania działalności przemysłowej,

• działalność o charakterze parabankowym, poza systemem bankowym, w kooperacji z licencjonowanym bankiem,
• udzielanie pożyczek pieniężnych poza systemem bankowym,
• udzielanie kredytów (na przykład mieszkaniowych), przez wyspecjalizowane instytucje nieprzyjmujące depozytów,
• sekurytyzacja kredytów i pożyczek,
- działalność w zakresie faktoringu i finansowania łańcucha dostaw.

Podklasa ta nie obejmuje:
- udzielania kredytów przez wyspecjalizowane instytucje przyjmujące depozyty, sklasyfikowanego w 64.19.Z,
- leasingu finansowego, sklasyfikowanego w 64.91.Z,
- działalności lombardów, sklasyfikowanej w 64.92.A,
- sekurytyzacji aktywów innych niż kredyty i pożyczki, sklasyfikowanej w 64.99.Z,
- leasingu operacyjnego, w zależności od rodzaju leasingowanych towarów, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach działu 77,
- działalności związanej z przyznawaniem dotacji przez organizacje członkowskie, sklasyfikowanej w 94.99.Z.

64.99.Z Pozostała finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych, gdzie indziej niesklasyfikowana

Podklasa ta obejmuje:
- pozostałą finansową działalność usługową związaną głównie z dystrybucją środków finansowych, w inny sposób niż udzielanie pożyczek:
• wystawianie *swapów*, opcji oraz zawieranie transakcji zabezpieczających,
• działalność podmiotów gospodarczych, które odkupują polisy ubezpieczeniowe na życie i osiągają swój zysk po śmierci zbywcy,
- działalność inwestycyjną i handlową na własny rachunek (za pośrednictwem na przykład przedsiębiorstw wysokiego ryzyka, klubów inwestycyjnych),
- działanie w charakterze kontrahenta do celów rozliczenia i rozrachunku transakcji,
- działalność inwestycyjną na rynkach finansowych na własny rachunek,
- obrót wierzytelnościami na własny rachunek,
- działalność podmiotów gospodarczych, działających na własny rachunek, prowadzących transakcje papierami wartościowymi i instrumentami pochodnymi,
- działalność spółek finansowych specjalnego przeznaczenia w zakresie innym niż dotyczącym sekurytyzacji,
- transakcje sekurytyzacji aktywów innych niż kredyty i pożyczki poprzez emisję instrumentów finansowych,
- obrót *swapami* lub opcjami na własny rachunek,
- obrót kontraktami towarowymi na własny rachunek,
- emisję aktywów kryptograficznych z odpowiadającym im zobowiązaniem (nieprowadzoną przez władze monetarne),
- obrót aktywami kryptograficznymi z odpowiadającym im zobowiązaniem na własny rachunek,
- wymianę waluty na własny rachunek.

Podklasa ta nie obejmuje:
- emisji aktywów kryptograficznych bez odpowiadającego im zobowiązania (nieprowadzonej przez organ monetarny), sklasyfikowanej w 63.10.D,
- leasingu finansowego, sklasyfikowanego w 64.91.Z,
- sekurytyzacji kredytów i pożyczek, sklasyfikowanej w 64.92.B,
- obrotu papierami wartościowymi i towarami giełdowymi w imieniu innych osób (działalność maklerska), sklasyfikowanego w 66.12.Z,
- wymiany walut na podstawie opłat (na przykład działalności kantorów wymiany walut), sklasyfikowanej w 66.12.Z,
- pośrednictwa w obrocie aktywami kryptograficznymi z zobowiązaniami kwalifikującymi się jako papiery wartościowe, sklasyfikowanego w 66.12.Z,
- pośrednictwa dotyczącego kredytów hipotecznych, sklasyfikowanego w 66.19.Z,
- zarządzania funduszami inwestycyjnymi, sklasyfikowanego w 66.30.Z,
- sprzedaży, leasingu i wynajmu nieruchomości, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 68,
- inkasowania należności z tytułu roszczeń, bez przejęcia długów, sklasyfikowanego w 82.91.Z,
- przyznawania dotacji przez organizacje członkowskie, sklasyfikowanego w 94.99.Z.

DZIAŁ 65 Działalność w zakresie ubezpieczeń, reasekuracji oraz funduszy emerytalnych, z wyłączeniem obowiązkowego ubezpieczenia społecznego

Dział ten obejmuje:
- zapewnienie dochodów emerytalnych, rentowych i ubezpieczeniowych na przykład poprzez bezpośrednie ubezpieczenia na życie i dożycie, ubezpieczenia na życie z funduszem kapitałowym i pozostałe rodzaje ubezpieczeń) oraz inwestowanie składek w celu utworzenia portfela aktywów finansowych do wykorzystania poprzez gromadzenie i lokowanie funduszów na poczet przyszłych roszczeń lub świadczeń,
- działalność w zakresie ubezpieczeń bezpośrednich, funduszów emerytalnych i reasekuracji.

Dział ten nie obejmuje:
- działalności związanej z ubezpieczeniami świadczonymi na zlecenie, sklasyfikowanej w odpowiednik podklasach działu 66.

65.1 Działalność w zakresie ubezpieczeń

Grupa ta obejmuje działalność w zakresie ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń na życie z oszczędnościami jako elementem składowym lub bez oszczędności oraz pozostałych ubezpieczeń osobowych i ubezpieczeń majątkowych oraz reasekuracji,
- działalność zakładów ubezpieczeń na własny rachunek,
- łączenie i przejmowanie ryzyka ubezpieczeniowego,
- działalność związaną z ubezpieczeniami firmowymi, typu *captive*.

Grupa ta nie obejmuje:
- działalności agentów i brokerów ubezpieczeniowych, sklasyfikowanej w 66.22.Z.

65.11.Z Działalność w zakresie ubezpieczeń na życie

Podklasa ta obejmuje działalność w zakresie:
- terminowych i bezterminowych ubezpieczeń na życie,
- ubezpieczeń rentowych i ubezpieczeń na życie, ubezpieczeń na wypadek inwalidztwa, ubezpieczeń na wypadek śmierci, pogrzebu i rozłąki (z oszczędnościami jako elementem składowym lub bez oszczędności),
- ubezpieczeń dodatkowych zawieranych w uzupełnieniu ubezpieczeń na życie, w szczególności ubezpieczeń od następstw nieszczęśliwych wypadków, które obejmują między innymi, niezdolność do pracy, śmierć wskutek nieszczęśliwego wypadku oraz inwalidztwo spowodowane nieszczęśliwym wypadkiem lub chorobą,
- stałych ubezpieczeń zdrowotnych niepodlegających unieważnieniu.

65.12.Z Działalność w zakresie pozostałych ubezpieczeń osobowych oraz ubezpieczeń majątkowych

Podklasa ta obejmuje działalność w zakresie:
- ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie:
 • ubezpieczeń wypadkowych,
 • ubezpieczeń medycznych i zdrowotnych,
 • ubezpieczeń na czas podróży,
 • ubezpieczeń mienia od szkód spowodowanych ogniem i innymi żywiołami,
 • ubezpieczeń od innych szkód majątkowych,
 • ubezpieczeń pojazdów silnikowych, taboru kolejowego, statków, samolotów i innych środków transportu,
- ubezpieczeń przewożonych towarów,
 • ubezpieczeń strat finansowych i odpowiedzialności cywilnej,
- ubezpieczeń kredytu,
- ubezpieczeń ochrony prawnej,
- ubezpieczeń na wypadek utraty dochodu,
- ubezpieczeń od wypadków przy pracy.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności w zakresie obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, sklasyfikowanych w 84.30.Z.

65.2 Działalność w zakresie reasekuracji

65.20.Z Działalność w zakresie reasekuracji

Podklasa ta obejmuje:
- działalność polegającą na ponoszeniu całego lub częściowego ryzyka związanego z istniejącymi polisami ubezpieczeniowymi wydawanymi przez innych ubezpieczycieli,
- działalność związaną z reasekuracją ograniczoną.

65.3 Działalność w zakresie funduszy emerytalnych

65.30.Z Działalność w zakresie funduszy emerytalnych

Podklasa ta obejmuje działalność w zakresie:
- świadczeń emerytalnych wyłącznie dla pracowników lub członków funduszu

oraz innych produktów ubezpieczeniowych regulowanych jako fundusze związane z pracodawcą, obejmujące programy emerytalne z określonymi świadczeniami, jak również ze zdefiniowanymi składkami,
- działalność programów świadczeń pracowniczych,
- działalność pracowniczych programów emerytalnych,
- działalność funduszów emerytalnych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- zarządzania funduszami emerytalnymi, sklasyfikowanego w 66.30.Z,
- działalności w zakresie obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, sklasyfikowanej w 84.30.Z.

DZIAŁ 66 Działalność wspomagająca usługi finansowe, ubezpieczenia i fundusze emerytalne

Dział ten obejmuje działalność wspomagającą lub związaną z zawieraniem transakcji finansowych w zakresie aktywów i pasywów finansowych, bez przejmowania własności aktywów i pasywów finansowych będących przedmiotem transakcji, wykonywaną za pośrednictwem różnych środków przekazu, na przykład poprzez Internet.

66.1 Działalność wspomagająca usługi finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych

Grupa ta obejmuje:
- działalność polegającą na dostarczaniu fizycznych lub elektronicznych platform handlowych w celu ułatwienia transakcji kupna i sprzedaży akcji, opcji na akcje, obligacji lub kontraktów towarowych, a także handlu aktywami kryptograficznymi z zobowiązaniami,
- różnorodną działalność wspomagającą usługi finansowe, w tym doradztwo finansowe, zarządzanie aktywami lub zapewnianie finansowania dłużnego i kapitałowego.

66.11.Z Zarządzanie rynkami finansowymi

Podklasa ta obejmuje prowadzenie operacji i nadzoru nad rynkiem finansowym przez czynniki inne niż banki centralne i organy publiczne, na przykład:
- giełdy kontraktów towarowych,
- giełdy kontraktów terminowych, typu *futures*,
- giełdy papierów wartościowych,
- giełdy opcji na akcje lub towary giełdowe,
- giełdy aktywów kryptograficznych,
- administrowanie rynkami finansowymi z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszów emerytalnych,
- działalność organów nadzoru finansowego w zakresie usług finansowych, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszów emerytalnych (nieprowadzonej przez bank centralny).

Podklasa ta nie obejmuje:
- handlu i wymiany mocy wytwórczych, możliwości przesyłowych lub

dystrybucji energii elektrycznej, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach działu 35,
- administrowania rynkami finansowymi w zakresie ubezpieczeń i funduszów emerytalnych, sklasyfikowanego w 66.29.Z,
- działalności organów nadzoru finansowego nad ubezpieczeniami i funduszami emerytalnymi (nieprowadzonej przez bank centralny), sklasyfikowanej w 66.29.Z,
- wdrażania regulacji finansowych dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej i ochrony konsumentów oraz wdrażanie pozostałych regulacji finansowych, sklasyfikowanego w 84.13.Z.

66.12.Z Działalność maklerska związana z rynkiem papierów wartościowych i towarów giełdowych

Podklasa ta obejmuje:
- działalność na rynkach finansowych w imieniu innych osób (na przykład pośrednictwo w obrocie akcjami) i działalności pokrewne,
- pośrednictwo w zakresie obrotu papierami wartościowymi,
- pośrednictwo w zakresie obrotu jednostkami uczestnictwa funduszów inwestycyjnych,
- pośrednictwo w zakresie obrotu standaryzowanymi kontraktami na rynku towarowym,
- handel walutami w imieniu innych osób,
- pośrednictwo w obrocie aktywami kryptograficznymi z zobowiązaniami kwalifikującymi się jako papiery wartościowe,
- działalność w zakresie wymiany walut na podstawie opłat (na przykład działalność kantorów wymiany walut),
- społecznościowe finansowanie udziałowe (crowdfunding udziałowy),
- społecznościowe finansowanie pożyczek lub zakupu papierów wartościowych (crowdfunding dłużny),
- pośrednictwo w obrocie papierami wartościowymi dla projektów inwestycyjnych (na przykład farm wiatrowych lub solarnych).

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności na rynkach finansowych wykonywanej na własny rachunek, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 64,
- wymiany walut na własny rachunek, sklasyfikowanej w 64.99.Z,
- zarządzania portfelem papierów wartościowych, wykonywanego na zlecenie, sklasyfikowanego w 66.30.Z,
- kupna i sprzedaży projektów w zakresie nieruchomości (na przykład farm wiatrowych lub solarnych), sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach działu 68,
- społecznościowego finansowania opartego na darowiznach, sklasyfikowanego w 82.99.A,
- handlu i pośrednictwa w obrocie aktywami kryptograficznymi bez zobowiązań, sklasyfikowanego w 82.99.B.

66.19.Z Pozostała działalność wspomagająca usługi finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych

Podklasa ta obejmuje działalność wspomagającą usługi finansowe, gdzie indziej niesklasyfikowaną:
- działalność związaną z przetwarzaniem i rozliczaniem transakcji finansowych, w tym płatności elektronicznych (lub internetowych), włączając obsługę transakcji dokonywanych za pomocą kart płatniczych,
- doradztwo dotyczące inwestycji, z uwzględnieniem zrobotyzowanych usług doradztwa,
- działalność doradczą i maklerską w zakresie hipotek i kredytów,
- działalność dostawców cyfrowych portfeli walutowych,
- działalność doradców finansowych w zakresie usług związanych z fuzjami i przejęciami,
- walidację i wydobywanie aktywów kryptograficznych uznanych za aktywa finansowe,
- powiernictwo papierów wartościowych,
- tokenizację aktywów cyfrowych, w tym oferty tokenów bezpieczeństwa, oferowanie kryptowalut w celu pozyskania kapitału na sfinansowanie przedsięwzięcia,
- działalność biur zwrotu podatków,
- pośrednictwo w zakresie kredytów konsumpcyjnych,
- działalność dostawców usług płatniczych (na przykład usług w zakresie transferu środków elektronicznych), w tym płatności typu *peer-to-peer*,
- analizę rynków finansowych jako działalność usługową związaną z doradztwem.

Podklasa ta nie obejmuje:
- wydawania analiz rynków finansowych, sklasyfikowanego w 58.19.Z,
- wyszukiwania informacji dotyczących rynków finansowych, wykonywanego na zlecenie, sklasyfikowanego w 63.92.Z,
- prowadzenia giełd aktywów kryptograficznych, sklasyfikowanego w 66.11.Z,
- działalności maklerskiej związanej z rynkiem papierów wartościowych i towarów giełdowych, sklasyfikowanej w 66.12.Z,
- działalności agentów i brokerów ubezpieczeniowych, sklasyfikowanej w 66.22.Z,
- zarządzania funduszami, sklasyfikowanego w 66.30.Z,
- działalności windykacyjnej polegającej na ściąganiu długów i obsługą zagrożonych kredytów, sklasyfikowanej w 82.91.Z,
- pośrednictwa w obrocie aktywami kryptograficznymi bez zobowiązań, sklasyfikowanego w 82.99.B.

66.2 Działalność wspomagająca ubezpieczenia i fundusze emerytalne

Grupa ta obejmuje:
- działalność agentów i brokerów w zakresie sprzedaży polis ubezpieczeniowych (w tym rentowych) lub świadczenia innych usług związanych ze świadczeniami pracowniczymi, ubezpieczeniami oraz emeryturami (na przykład likwidacji szkód, administracyjnej obsługi ubezpieczeń na zlecenie).

Grupa ta nie obejmuje:
- łączenia i przejmowania ryzyka ubezpieczeniowego poprzez gwarantowanie emisji, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach działu 65.

66.21.Z Działalność związana z oceną ryzyka i szacowaniem poniesionych strat

Podklasa ta obejmuje administracyjną obsługę ubezpieczeń w zakresie:
- szacowania roszczeń ubezpieczeniowych:
 • oceny roszczeń ubezpieczeniowych,
 • oceny ryzyka,
 • obliczenia ryzyka i poniesionych szkód,
 • likwidacji szkód,
- dochodzenia roszczeń ubezpieczeniowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- wyceny nieruchomości, sklasyfikowanej w 68.32.A,
- wyceny wykonywanej w innych celach, sklasyfikowanej w 74.99.Z,
- działalności detektywistycznej, sklasyfikowanej w 80.01.Z.

66.22.Z Działalność agentów i brokerów ubezpieczeniowych

Podklasa ta obejmuje:
- działalność agentów i brokerów ubezpieczeniowych zajmujących się sprzedażą oraz prowadzeniem negocjacji dotyczących polis ubezpieczeniowych i umów reasekuracyjnych,
- działalność akwizycyjną na rzecz otwartych funduszów emerytalnych.

66.29.Z Działalność wspomagająca ubezpieczenia i fundusze emerytalne, gdzie indziej niesklasyfikowana

Podklasa ta obejmuje:
- działalność związaną lub ściśle powiązaną z ubezpieczeniami i funduszami emerytalnymi, z wyłączeniem pośrednictwa finansowego, oceny roszczeń i działalności agentów ubezpieczeniowych:
 • zarządzanie dobrami powypadkowymi,
 • działalność usługowa aktuarialna,
 • działalność w zakresie doradztwa emerytalnego i ubezpieczeniowego,
 • zarządzanie rynkami finansowymi w zakresie ubezpieczeń i funduszów emerytalnych.
- działalność w zakresie nadzoru finansowego nad ubezpieczeniami i funduszami emerytalnymi (nie przez bank centralny).

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności wydawniczej w zakresie aplikacji biznesowych, sklasyfikowanej w 58.29.Z.

66.3 Działalność związana z zarządzaniem funduszami

66.30.Z Działalność związana z zarządzaniem funduszami

Podklasa ta obejmuje działalność związaną z zarządzaniem portfelem papierów wartościowych i funduszami, na przykład podejmowanie decyzji o

tym, które inwestycje kupić lub sprzedać, wykonywaną na zlecenie osób indywidualnych, podmiotów gospodarczych i innych jednostek, na przykład:
− zarządzanie funduszami lokacyjnymi,
- zarządzanie powierniczymi funduszami inwestycyjnymi
- zarządzanie pozostałymi funduszami inwestycyjnymi,
- zarządzanie funduszami emerytalnymi,
- działalność w zakresie zarządzania aktywami, wykonywaną na zlecenie,
- działalność powiernictwa i nadzoru, wykonywaną na zlecenie.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności na rynkach finansowych wykonywanej na własny rachunek, sklasyfikowanej w 64.99.Z,
- działalności związanej z zarządzaniem nieruchomościami, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 68,
- działalności związanej z zarządzaniem środkami publicznymi i długiem publicznym, sklasyfikowanej w 84.11.Z.

SEKCJA M DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI

Sekcja ta obejmuje:
- działalność związaną z obsługą rynku nieruchomości na własny rachunek, wynajmowaniem, kupowaniem, sprzedawaniem nieruchomości,
- działalność różnego rodzaju podmiotów inwestycyjnych działających na rynku nieruchomości, na przykład spółek inwestycyjnych, funduszów inwestycyjnych nieruchomości, w tym funduszów REIT (Spółki Rynku Wynajmu Nieruchomości (SRWN)), firm zarządzających aktywami nieruchomości, firm deweloperskich lub zajmujących się handlem nieruchomościami, spółdzielni mieszkaniowych,
- działalność agentów i/lub maklerów w zakresie co najmniej jednego z następujących obszarów: kupna lub sprzedaży nieruchomości, wynajmowania nieruchomości, świadczenia innych usług związanych z nieruchomościami (na przykład wyceny nieruchomości lub działalności w charakterze agenta depozytowego),
- zarządzanie nieruchomościami,
- realizację projektów budowlanych własnych budynków oraz obiektów inżynierii lądowej i wodnej (w tym renowację i przebudowę) w celu ich późniejszej sprzedaży lub wynajmu.

Działalność objęta tą sekcją może być prowadzona na własnej lub dzierżawionej nieruchomości lub wykonywana na zlecenie.

Sekcja ta nie obejmuje:
- robót ogólnobudowlanych i specjalistycznych w zakresie budownictwa, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach sekcji F "Budownictwo".

DZIAŁ 68 Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości

68.1 Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości na własny rachunek oraz realizacja projektów budowlanych

Grupa ta obejmuje:
- działalność w zakresie kupna i sprzedaży nieruchomości własnych oraz realizację projektów budowlanych.

Grupa ta nie obejmuje:
- robót ogólnobudowlanych i specjalistycznych w zakresie budownictwa, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach sekcji F,
- działalności w zakresie architektury i inżynierii, związanego z nią doradztwa technicznego oraz zarządzania projektami budowlanymi, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach grupy 71.1.

68.11.Z Kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek

Podklasa ta obejmuje:
- kupno i sprzedaż nieruchomości własnych, na przykład:
  • budynków i lokali mieszkalnych,
  • budynków niemieszkalnych, w tym budynków biurowych, budynków przemysłowych, magazynów (w tym samoobsługowych), hoteli i innych obiektów wypoczynkowych, obiektów wystawowych, budynków sklepowych,

centrów handlowych i centrów danych,
• gruntów,
- podział nieruchomości na parcele, bez ulepszania gruntów.

Podklasa ta nie obejmuje:
- realizacji projektów budowlanych budynków mieszkalnych lub niemieszkalnych, w celu ich późniejszej sprzedaży, sklasyfikowanej w 68.12.A, 68.12.B,
- podziału własnych gruntów i ich ulepszenia w celu sprzedaży, sklasyfikowanego w 68.12.C.

68.12.A Realizacja projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków mieszkalnych

Podklasa ta obejmuje:
- realizację projektów budowlanych (w tym przebudowę) obejmujących przedsięwzięcia finansowe, techniczne i rzeczowe w celu przygotowania własnych budynków mieszkalnych do późniejszej sprzedaży.

Podklasa ta nie obejmuje:
- robót budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków niemieszkalnych, a także ich całkowitą przebudowę lub renowację, obejmującą kilka działalności specjalistycznych robót budowlanych, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach działu 41,
- działalności w zakresie malowania i szklenia wykonywanej w ramach naprawy i konserwacji, sklasyfikowanej w 43.34.Z,
- robót budowlanych związanych z zagospodarowaniem przestrzennym, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach sekcji F,
- realizacji projektów budowlanych na cele własne, na przykład w celu wynajmu powierzchni w budynkach, sklasyfikowanej w 68.20.Z,
- działalności w zakresie architektury i inżynierii oraz zarządzania projektami budowlanymi, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach grupy 71.1.

68.12.B Realizacja projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków niemieszkalnych

Podklasa ta obejmuje:
- realizację projektów budowlanych (w tym przebudowę) obejmujących przedsięwzięcia finansowe, techniczne i rzeczowe w celu przygotowania własnych budynków niemieszkalnych do późniejszej sprzedaży.

Podklasa ta nie obejmuje:
- robót budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków mieszkalnych, a także ich całkowitą przebudowę lub renowację, obejmującą kilka działalności specjalistycznych robót budowlanych, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach działu 41,
- działalności w zakresie malowania i szklenia wykonywanej w ramach naprawy i konserwacji, sklasyfikowanej w 43.34.Z,
- robót budowlanych związanych z zagospodarowaniem przestrzennym, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach sekcji F,
- realizacji projektów budowlanych na cele własne, na przykład w celu

wynajmu powierzchni w budynkach, sklasyfikowanej w 68.20.Z,
- działalności w zakresie architektury i inżynierii oraz zarządzania projektami budowlanymi, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach grupy 71.1.

68.12.C Realizacja pozostałych projektów budowlanych

Podklasa ta obejmuje:
- podział własnych gruntów i ich ulepszenie w celu sprzedaży,
- realizację projektów budowlanych (w tym przebudowę) obejmujących przedsięwzięcia finansowe, techniczne i rzeczowe w celu przygotowania pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej do późniejszej sprzedaży.

Podklasa ta nie obejmuje:
- realizację projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków mieszkalnych lub niemieszkalnych, sklasyfikowanych w 68.12.A, 68.12.B.

68.2 Wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi

68.20.Z Wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi

Podklasa ta obejmuje:
- wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi:
 • budynkami i lokalami mieszkalnymi,
 • budynkami niemieszkalnymi, w tym budynkami biurowymi, budynkami przemysłowymi, magazynami (w tym samoobsługowymi), hotelami i innymi obiektami wypoczynkowymi, obiektami wystawowymi, budynkami sklepowymi, centrami handlowymi i centrami danych,
 • gruntami, w tym gruntami rolnymi i leśnymi,
- wynajem domów, mieszkań i apartamentów (w tym umeblowanych), na dłuższy okres użytkowania, to znaczy w cyklu rocznym lub dłuższym,
- wynajem miejsc pod przewoźne domy będące głównym miejscem zamieszkania,
- realizację projektów budowlanych na cele własne, na przykład wynajmu powierzchni w budynkach,
- wynajem powierzchni na dachach (na przykład pod instalacje słoneczne),
- wynajem zakładów przemysłowych i fabryk, w tym maszyn i urządzeń,
- wynajem miejsca w schroniskach wyłącznie dla zwierząt gospodarskich.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności hoteli (w tym hoteli apartamentowych), letnich domów, wynajmu pokoi gościnnych, pól namiotowych, kempingowych, pozostałych obiektów i miejsc zakwaterowania na krótkie pobyty (w tym akademików i innych zakwaterowań dla studentów) na okres krótszy niż rok, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach działu 55,
- realizacji projektów budowlanych budynków mieszkalnych lub niemieszkalnych, w celu ich późniejszej sprzedaży, sklasyfikowanej w 68.12.A i 68.12.B,
- zarządzania nieruchomościami (na przykład zarządzania budynkami lub lokalami mieszkalnymi stanowiącymi współwłasność), sklasyfikowanego w 68.32.B,

- wynajmu maszyn i urządzeń, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 77.3,
- pomocy społecznej z zakwaterowaniem dla osób w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych zapewniającej całodobowy nadzór i opiekę, sklasyfikowanej w 87.30.Z.

68.3 Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości wykonywana na zlecenie

68.31.Z Pośrednictwo w obrocie nieruchomościami

Podklasa ta obejmuje pośrednictwo w kupnie, sprzedaży, wynajmie i dzierżawie nieruchomości, polegające na kojarzeniu klientów i sprzedawców lub usługodawców za opłatą lub prowizją.
Pośrednictwo może być wykonywane drogą elektroniczną (przez Internet, platformy cyfrowe, e-mail) lub w inny sposób (poprzez kontakt bezpośredni, obwoźnie, telefonicznie, drogą pocztową i tym podobne). Opłata lub prowizja może pochodzić od klienta, sprzedawcy nieruchomości lub dostawcy usług związanych obrotem nieruchomościami. Przychody z tytułu pośrednictwa mogą obejmować inne źródła przychodów (na przykład przychody z reklam).

Podklasa obejmuje:
- działalność agencji i niezależnych pośredników obrotu nieruchomościami w zakresie pośrednictwa w kupnie, sprzedaży, wynajmie i dzierżawie nieruchomości, wykonywaną na zlecenie,
- działalność usługową w zakresie sporządzania ofert nieruchomości.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności agentów depozytowych w zakresie nieruchomości, sklasyfikowanej w 68.32.C,
- działalności prawniczej, sklasyfikowanej w 69.10.Z.

68.32.A Działalność związana z wyceną nieruchomości

Podklasa ta obejmuje:
- działalność w zakresie określania wartości nieruchomości, a także maszyn i urządzeń trwale związanych z nieruchomością.

68.32.B Działalność związana z zarządzaniem nieruchomościami wykonywanym na zlecenie

Podklasa ta obejmuje:
- zarządzanie nieruchomościami (na przykład zarządzanie budynkami lub lokalami mieszkalnymi stanowiącymi współwłasność).

Podklasa ta nie obejmuje:
- zarządzania nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi, sklasyfikowanego w 68.20.Z.

68.32.C Pozostała działalność związana z obsługą rynku nieruchomości wykonywana na zlecenie, gdzie indziej niesklasyfikowana

Podklasa ta obejmuje:
- działalność agencji zajmujących się pobieraniem czynszu,
- działalność agentów depozytowych w zakresie nieruchomości,
- działalność doradczą wykonywaną na zlecenie, związaną z kupnem, sprzedażą i wynajmem nieruchomości.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności prawniczej, sklasyfikowanej w 69.10.Z,
- działalności w zakresie zarządzania aktywami w ramach doradztwa zarządzania finansami, sklasyfikowanej w 70.20.Z,
- działalności w zakresie świadczenia połączonych usług związanych z utrzymaniem porządku w budynkach (na przykład sprzątanie wnętrz, konserwację i drobne naprawy, usuwanie śmieci, usługi ochrony), sklasyfikowanej w 81.10.Z.

SEKCJA N DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA

Sekcja ta obejmuje działalność profesjonalną, naukową i techniczną, wymagającą wysokiego stopnia wyszkolonych specjalistów, którzy udostępniają użytkownikom specjalistyczną wiedzę i umiejętności.

DZIAŁ 69 Działalność prawnicza, rachunkowo-księgowa i doradztwo podatkowe

Dział ten obejmuje:
- reprezentację prawną interesów jednej strony wobec drugiej strony, niezależnie od tego, czy odbywa się przed sądami lub innymi organami orzekającymi, pod nadzorem osób, które są członkami adwokatury, prowadzącymi na przykład doradztwo i reprezentację w sprawach cywilnych, doradztwo i reprezentację w sprawach karnych, doradztwo i reprezentację w związku ze sporami pracowniczymi,
- przygotowanie dokumentów prawnych (na przykład w zakresie umów i porozumień zawieranych między podmiotami gospodarczymi i innych dokumentów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, dokumentacją patentową i prawami autorskimi, testamentami, aktami darowizn, udzielaniem pełnomocnictw i tym podobnych),
- działalność notariuszy, komorników, sędziów polubownych, rzeczników patentowych, radców prawnych,
- działalność rachunkowo-księgową (na przykład usługowe prowadzenie ksiąg rachunkowych, ksiąg podatkowych i innych ewidencji do celów podatkowych, sporządzanie sprawozdań finansowych) oraz działalność w zakresie audytu finansowego (na przykład badanie i przeglądy sprawozdań finansowych, a także inne usługi świadczone przez biegłego rewidenta).
Działalności tego działu mogą być również świadczone online.

69.1 Działalność prawnicza

69.10.Z Działalność prawnicza

Podklasa ta obejmuje:
- reprezentację prawną interesów jednej strony przeciwko drugiej stronie, przed sądami lub innymi organami orzekającymi, prowadzone przez osoby będące członkami adwokatury lub pod ich nadzorem:
 • doradztwo i reprezentacja w sprawach cywilnych,
 • doradztwo i reprezentacja w sprawach karnych,
 • doradztwo i reprezentacja w związku ze sporami pracowniczymi,
- doradztwo prawne i ogólne konsultacje, przygotowywanie dokumentów prawnych w
zakresie:
 • statutów, umów, porozumień i innych dokumentów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej,
 • dokumentacji patentowej i praw autorskich,
 • przygotowywanie innych dokumentów prawnych, na przykład testamentów, pełnomocnictw,
- działalność notariuszy, komorników, sędziów polubownych, rzeczników patentowych,
radców prawnych,
- działalność w zakresie mediacji prawnej,

- działalność wyznaczonych opiekunów prawnych, bez zapewnienia opieki domowej.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności sądów, sklasyfikowanej w 84.23.Z,
- mediacji społecznej, sklasyfikowanej w 88.99.Z,
- działalności wyznaczonych opiekunów prawnych, z zapewnieniem opieki domowej, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 87.

69.2 Działalność rachunkowo-księgowa; doradztwo podatkowe

69.20.A Działalność rachunkowo-księgowa

Podklasa ta obejmuje:
- księgowanie wszelkiego rodzaju transakcji gospodarczych, wykonywane na zlecenie, w tym usługowe prowadzenie ksiąg rachunkowych, ksiąg podatkowych i innych ewidencji do celów podatkowych oraz udzielanie pomocy w tym zakresie,
- czynności księgowe w zakresie rachunkowości finansowej i księgowości płacowej i tym podobnej, w tym sporządzanie i interpretację sprawozdań finansowych oraz innych raportów,
- sporządzanie w imieniu i na rzecz podatników, płatników i inkasentów, zeznań i deklaracji podatkowych lub udzielanie im pomocy w tym zakresie,
- podpisywanie deklaracji w imieniu podatnika, płatnika lub inkasenta.

Podklasa ta nie obejmuje:
- wydawania oprogramowania księgowego, sklasyfikowanego w 58.29.Z,
- tworzenia oprogramowania księgowego, sklasyfikowanego w 62.10.B,
- reprezentowania w postępowaniu przed organami administracji publicznej i w zakresie sądowej kontroli, sklasyfikowanego w 69.20.B,
− działalności w zakresie audytu finansowego, sklasyfikowanej w 69.20.C,
- doradztwa w zakresie zarządzania, na przykład systemami księgowymi, procedurami kontroli budżetowej, sklasyfikowanego w 70.20.Z,
- ściągania należności płatniczych, sklasyfikowanego w 82.91.Z.

69.20.B Doradztwo podatkowe

Podklasa ta obejmuje:
- działalność związaną z doradztwem w zakresie obowiązków podatkowych i celnych oraz w sprawach egzekucji administracyjnej związanej z obowiązkami podatkowymi i celnymi,
- reprezentowanie podatników, płatników i inkasentów w postępowaniu przed organami administracji publicznej i w zakresie sądowej kontroli,
- wykonywanie niezależnego audytu funkcji podatkowej,
- pozostałe doradztwo podatkowe.

Podklasa ta nie obejmuje:
− działalności rachunkowo – księgowej, sklasyfikowanej w 69.20.A,
− działalności w zakresie audytu finansowego, sklasyfikowanej w 69.20.C.

69.20.C Działalność w zakresie audytu finansowego

Podklasa ta obejmuje:
- badanie sprawozdań finansowych,
- przeglądy sprawozdań finansowych,
- inne usługi atestacyjne określone przepisami prawa, zastrzeżone dla biegłego rewidenta,
- inne usługi atestacyjne określone przepisami prawa, niezastrzeżone dla biegłego rewidenta,
- usługi pokrewne świadczone przez biegłych rewidentów.

Podklasa ta nie obejmuje:
− działalności rachunkowo – księgowej, sklasyfikowanej w 69.20.A,
− działalności w zakresie doradztwa podatkowego, sklasyfikowanej w 69.20.B.

DZIAŁ 70 Działalność central (head offices) oraz doradztwo związane z zarządzaniem

Dział ten obejmuje:
- doradztwo i bezpośrednią pomoc dla podmiotów gospodarczych i innych jednostek w kwestiach związanych z zarządzaniem (na przykład planowania strategicznego i organizacyjnego, planowania finansowego i budżetowego, polityki marketingowej, praktyki i planowania w zakresie zasobów ludzkich, planowania produkcji, planowania kontroli),
- nadzorowanie i zarządzanie innymi jednostkami tego samego podmiotu gospodarczego lub grupy podmiotów gospodarczych, to jest działalność central (*head offices*).

70.1 Działalność central (head offices)

70.10.A Działalność biur głównych

Podklasa ta obejmuje nadzorowanie i zarządzanie innymi jednostkami tego samego podmiotu gospodarczego lub grupy podmiotów gospodarczych, to jest:
- pełnienie funkcji centrali,
- planowanie strategiczne lub organizacyjne oraz procesy podejmowania decyzji w działalności gospodarczej klienta,
- sprawowanie kontroli operacyjnej i zarządzanie codziennymi operacjami powiązanych jednostek.

Działalności te są takie same niezależnie od tego, jakie działalności wykonują zarządzane jednostki (finansowanie, produkcja, handel i tym podobne).

Podklasa ta obejmuje działalność:
- holdingów, z wyłączeniem działalności holdingów finansowych,
- zarządów spółek,
- zarządów jednostek lokalnych i regionalnych,
- zarządów filii przedsiębiorstw.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności spółek holdingowych, niezwiązanej z działalnością central, sklasyfikowanej w 64.21.Z.

70.10.B Działalność central usług wspólnych

Podklasa ta obejmuje działalność, która ma na celu centralizację i standaryzację procesów biznesowych oraz usług wewnątrz organizacji, jest skoncentrowana w jednym miejscu, co pozwala na zwiększenie efektywności i oszczędności kosztów. W ramach działalności central usług wspólnych można znaleźć różnorodne funkcje i działalności usługowe, takie jak finanse i księgowość, obsługa klienta, zarządzanie zasobami ludzkimi, zakupy i zaopatrzenie, IT, marketing czy logistyka.

70.2 Doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i pozostałe doradztwo w zakresie zarządzania

70.20.Z Doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i pozostałe doradztwo w zakresie zarządzania

Podklasa ta obejmuje:
- udzielanie porad, wskazówek oraz pomocy operacyjnej podmiotom gospodarczym i innym jednostkom w kwestiach związanych z zarządzaniem, na przykład w zakresie:
• planowania strategicznego i organizacyjnego,
• reorganizacji procesów biznesowych,
• zarządzania zmianą,
• redukcji kosztów i innych kwestii finansowych,
• strategii i działalności marketingowych,
• zarządzania zasobami ludzkimi, doradztwa personalnego,
• polityki wynagrodzeń i emerytur,
• planowania i kontroli produkcji,
• doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej podmiotom gospodarczym i służbom publicznym, między innymi poprzez udzielanie porad,
- wskazówek i pomocy operacyjnej w zakresie:
• projektowania metod lub procedur rachunkowości,
• programów związanych z kalkulowaniem kosztów,
• procedur dotyczących kontroli budżetu,
• procedur dotyczących zamówień publicznych,
• rozpoczynania działalności gospodarczej,
• planowania, organizacji, wydajności i kontroli informacji zarządczych i tym podobnych,
• certyfikację zarządzania (na przykład poprzez audyty zarządzania),
• działalność jednostki zarządzającej w zakresie pełnienia funkcji dyrektorskiej lub kierowniczej.

Podklasa ta nie obejmuje:
- projektowania oprogramowania komputerowego dla systemów księgowych, sklasyfikowanego w 62.10.B,
- doradztwa i reprezentacji prawnej, sklasyfikowanego w 69.10.Z,
- działalności rachunkowo-księgowej, doradztwa podatkowego oraz

działalności w zakresie audytu finansowego, sklasyfikowanych odpowiednio w podklasach 69.20.A, 69.20.B oraz 69.20.C,
- działalności nadzorczej i zarządzania innymi jednostkami tego samego podmiotu gospodarczego lub grupy podmiotów gospodarczych, sklasyfikowanej w 70.10.A,
- działalności w zakresie doradztwa architektonicznego i inżynieryjnego, sklasyfikowanej w 71.11.Z, 71.12.B,
- doradztwa, poradnictwa i pomocy operacyjnej w zakresie *public relations* i komunikacji, sklasyfikowanych w 73.30.B,
- doradztwa w zakresie ochrony środowiska, agronomii i tym podobnych, sklasyfikowanego w 74.99.Z,
- działalności związanej z doradztwem w zakresie pośrednictwa pracy dla kadry kierowniczej, sklasyfikowanej w 78.10.Z,
- działalności agentów kastingowych, sklasyfikowanej w 78.10.Z,
- działalności związanej z doborem personelu, sklasyfikowanej w 78.10.Z,
- działalności w zakresie doradztwa edukacyjnego, sklasyfikowanej w 85.69.Z.

DZIAŁ 71 Działalność w zakresie architektury i inżynierii; badania i analizy techniczne

Dział ten obejmuje:
- działalność w zakresie architektury, inżynierii, projektowania inżynierskiego, inspekcji budowlanej,
- działalność w zakresie usług geodezyjnych i kartograficznych,
- wykonywanie badań fizycznych, chemicznych i innych badań analitycznych,
- certyfikację techniczną.

71.1 Działalność w zakresie architektury i inżynierii oraz związane z nią doradztwo techniczne

Dział ten obejmuje:
- działalność w zakresie architektury, inżynierii, projektowania inżynierskiego, inspekcji budowlanej,
- działalność w zakresie usług geodezyjnych i kartograficznych i tym podobnych.

71.11.Z Działalność w zakresie architektury

Podklasa ta obejmuje:
- działalność w zakresie doradztwa architektonicznego:
 • projektowania i planowania budynków,
 • planowania urbanistycznego i architektury krajobrazu,
- działalność architektoniczną wspomagającą konserwację i renowację obiektów dziedzictwa kulturowego,
- architekturę wnętrz, to jest przeprojektowanie struktury i układu wnętrza budynku.

Podklasa ta nie obejmuje:
- robót budowlanych związanych z konserwacją i ochroną miejsc i budynków historycznych, sklasyfikowanych w 43.99.Z,

- działalności związanej z doradztwem w zakresie informatyki, sklasyfikowanej w 62.20.A, 62.20.B,
- planowania lub nadzoru w zakresie konserwacji zabytkowych obiektów inżynierii lądowej i wodnej, sklasyfikowanych w 71.12.B,
- dekorowania wnętrz, sklasyfikowanego w 74.13.Z,
- działalności w zakresie konserwacji i renowacji oraz pozostałej działalności wspomagającej na rzecz dziedzictwa kulturowego, sklasyfikowanej w 91.30.Z.

71.12.A Działalność w zakresie geodezji i kartografii

Podklasa ta obejmuje:
- pomiary geodezyjne i opracowanie ich wyników,
- pomiary fotogrametryczne (na przykład zbieranie danych za pomocą dronów),
- działalność geodezyjną na potrzeby budownictwa,
- działalność w zakresie informacji przestrzennej,
- opracowanie i redakcję map oraz działalność w zakresie kartografii,
- działalność związaną z teledetekcją,
- działalność w zakresie badania gleb i gleboznawczej klasyfikacji gruntów,
- działalność związaną z batymetrią.

71.12.B Pozostała działalność w zakresie inżynierii i związane z nią doradztwo techniczne

Podklasa ta obejmuje:
- projektowanie inżynierskie (to jest stosowanie praw fizycznych i zasad inżynierii w projektowaniu maszyn, materiałów, przyrządów, struktur, procesów i systemów) oraz doradztwo związane z:
  • maszynami, procesami przemysłowymi i obiektami przemysłowymi,
  • projektowaniem w zakresie inżynierii lądowej i wodnej, inżynierii hydrotechnicznej i inżynierii ruchu drogowego,
  • infrastrukturą opartą na przyrodzie,
- projektowanie systemów informatycznych budynków (na przykład związanych z systemami ogrzewania, systemami przeciwpożarowymi),
- opracowywanie i nadzorowanie projektów z zakresu elektrotechniki i elektroniki, inżynierii chemicznej, inżynierii mechanicznej, inżynierii przemysłowej i inżynierii systemów,
- opracowywanie i nadzorowanie projektów w zakresie instalacji klimatyzacyjnych, chłodniczych, sanitarnych oraz kontroli zanieczyszczeń, zaopatrzenia w wodę, oczyszczania ścieków, inżynierii strukturalnej, morskiej i lądowej, inżynierii zdrowia i bezpieczeństwa, inżynierii akustycznej i tym podobne,
- badania geofizyczne, geologiczne i sejsmiczne,
- nadzór budowlany,
- działalność w zakresie inżynierii środowiska i pokrewną działalność doradczą,
- działalność w zakresie inżynierii lądowej,
- działalność w zakresie inżynierii redukcji hałasu,
- działalność w zakresie inżynierii rozwiązań dla gospodarki o obiegu zamkniętym,

- projektowanie planów komputerowych do druku 3D,
- zarządzanie projektami związanymi z inżynierią.

Podklasa ta nie obejmuje:
- wierceń próbnych związanych z działalnością górniczą, sklasyfikowanych w 09.10.Z, 09.90.Z,
- wydawania oprogramowania, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 58.2,
- opracowywania i programowania oprogramowania, sklasyfikowanych w 62.10.A, 62.10.B
- działalności związanej z doradztwem w zakresie informatyki, sklasyfikowanej w 62.20.A, 62.20.B,
- realizacji projektów budowlanych budynków mieszkalnych, niemieszkalnych i pozostałych obiektów, w celu ich późniejszej sprzedaży, sklasyfikowanego w 68.12.A, 68.12.B, 68.12.C,
- działalności związanej z wyceną nieruchomości, sklasyfikowanej w 68.32.A,
- badań technicznych, sklasyfikowanych w 71.20.B, 71.20.C,
- przeprowadzania okresowych badań technicznych pojazdów silnikowych, sklasyfikowanego w 71.20.C,
- działalności badawczo-rozwojowej związanej z inżynierią, sklasyfikowanej w 72.10.Z,
- działalności związanej z pozostałymi usługami projektowymi, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 74.1,
- fotografii lotniczej, sklasyfikowanej w 74.20.Z,
- działalności rzeczoznawczej inną niż w zakresie nieruchomości i ubezpieczeń (antyków, biżuterii i tym podobnych), sklasyfikowanej w 74.99.Z.

71.2 Badania i analizy techniczne

71.20.A Badania i analizy związane z jakością żywności

Podklasa ta obejmuje:
- wykonywanie badań w dziedzinie higieny żywności, w tym badań i kontroli w odniesieniu do produkcji żywności (na przykład pasz dla zwierząt),
- badanie zwierząt rzeźnych przed ubojem i mięsa po uboju,
- certyfikację towarów konsumpcyjnych,
- działalność związaną z badaniem pochodzenia żywności i oceną jej jakości.

Podklasa ta nie obejmuje:
- wykonywania badań próbek zwierzęcych dla celów sanitarnych, niezwiązanego z produkcją żywności, sklasyfikowanego w 75.00.Z,
- działalności związanej z diagnostyką obrazową, badaniami medycznymi i dentystycznymi, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 86.

71.20.B Kontrola i wydawanie opinii o stanie technicznym przewodów kominowych oraz wentylacyjnych

Podklasa ta obejmuje działalność związaną z kontrolą i wydawaniem opinii o stanie technicznym przewodów kominowych oraz wentylacyjnych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- inspekcji przewodów kominowych oraz wentylacyjnych, związanej z ich naprawą lub instalacją, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach sekcji F.

71.20.C Pozostałe badania i analizy techniczne

Podklasa ta obejmuje:
- wykonywanie badań fizycznych, chemicznych i innych badań analitycznych wszystkich rodzajów materiałów i produktów, na przykład:
 • badań akustycznych i wibracyjnych,
 • badań składu i czystości minerałów,
 • badań właściwości fizycznych i wydajności materiałów, na przykład wytrzymałości, grubości, trwałości, radioaktywności,
 • badań na zgodność z wymaganiami i niezawodność,
 • badań wydajności kompletnych maszyn: silników, samochodów, sprzętu elektronicznego i tym podobnych,
 • badań radiograficznych spawów i spoin,
 • analizy błędów i awarii,
 • badań i pomiarów wskaźników środowiskowych: zanieczyszczenia powietrza i wody i tym podobnych,
 • badań jakości paliw,
- certyfikację produktów, w tym pojazdów silnikowych, samolotów, pojemników ciśnieniowych, elektrowni jądrowych i tym podobnych (z wyłączeniem towarów konsumpcyjnych),
- wydawanie atestów dla pojazdów silnikowych, statków, samolotów, pojemników ciśnieniowych, elektrowni jądrowych i tym podobnych,
- wydawanie certyfikatów energetycznych budynków lub części budynków,
- przeprowadzanie okresowych badań technicznych pojazdów silnikowych,
- przeprowadzanie badań z wykorzystaniem modeli lub makiet (na przykład samolotów, statków, zapór),
- prowadzenie laboratoriów policyjnych lub kryminalistycznych,
- działalność związaną z badaniem pochodzenia produktu i oceną jego jakości (z wyłączeniem żywności),
- inspekcję rur wodociągowych i gazowych, niezwiązaną z ich naprawą lub instalacją.

Podklasa ta nie obejmuje:
- inspekcji rur wodociągowych i gazowych, związanej z ich naprawą lub instalacją, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach sekcji F,
- sprawdzania jakości i ważenia towarów jako części operacji przeładunku towarów, sklasyfikowanej w 52.25.Z,
- testowania penetracyjnego systemów komputerowych, etycznego hakowania i cyberbezpieczeństwa, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach działu 62,
- działalności doradczej wykonywanej przez podmioty gospodarcze lub specjalistów w celu uzyskania atestu/certyfikatu, sklasyfikowanej w 70.20.Z,
- sekwencjonowania DNA w celu prowadzenia ogólnych badań nad procesami biologicznymi, sklasyfikowanego w 72.10.Z,
- wykonywania badań próbek zwierzęcych, dla celów sanitarnych, niezwiązanych z produkcją żywności, sklasyfikowanego w 75.00.Z,

- działalności związanej z diagnostyką obrazową, badaniami medycznymi i dentystycznymi, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 86,
- sekwencjonowania DNA w celu wykluczenia lub potwierdzenia określonej choroby, sklasyfikowanego w 86.91.B.

DZIAŁ 72 Badania naukowe i prace rozwojowe

Podział ten obejmuje:
- badania podstawowe obejmujące działalność badawczą, eksperymentalną lub teoretyczną podejmowaną w celu zdobycia nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów, nieukierunkowaną na bezpośrednie zastosowanie w praktyce,
- badania stosowane obejmujące działalność badawczą podejmowaną w celu zdobycia nowej wiedzy, ukierunkowaną na zastosowanie w praktyce,
- prace rozwojowe - systematyczne prace, wykorzystujące dotychczasową wiedzę zdobytą w wyniku badań i/lub doświadczenia praktycznego, prowadzone w celu wytworzenia nowych lub udoskonalenia istniejących materiałów, wyrobów, urządzeń, usług,
procesów, systemów lub metod,
- opracowywanie i produkcję prototypów, których głównym celem jest wprowadzanie dalszych ulepszeń, niezależnie od tego, czy jest to związane z ich produkcją.

Działalności badawczej i rozwojowej w tym dziale nie należy traktować jako działalności pomocniczej. Są one podzielone na dwie następujące kategorie: nauki przyrodnicze i inżynieryjne; nauki społeczne i humanistyczne.

Dział ten nie obejmuje:
- badań rynku i opinii publicznej, sklasyfikowanych w 73.20.Z.

72.1 Badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie nauk przyrodniczych i technicznych

72.10.Z Badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie nauk przyrodniczych i technicznych

Podklasa ta obejmuje:
- prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych w zakresie nauk:
  • przyrodniczych,
  • technicznych,
  • medycznych, o zdrowiu i życiu oraz weterynaryjnych,
  • biotechnologii,
  • rolniczych, leśnych i rybactwa,
  • interdyscyplinarnych z przewagą nauk przyrodniczych i technicznych,
- sekwencjonowanie DNA do ogólnych badań nad procesami biologicznymi,
- organizowanie, koordynowanie i nadzorowanie badań klinicznych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sekwencjonowania DNA w celu wykluczenia lub potwierdzenia określonej choroby, sklasyfikowanego w 86.91.B.

72.2 Badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych

72.20.Z Badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych

Podklasa ta obejmuje prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych w dziedzinie nauk:
-społecznych (na przykład ekonomii i finansów, psychologii, pedagogiki, nauk socjologicznych, nauk prawnych, nauk o polityce i administracji, nauk o komunikacji społecznej i mediach, geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej),
- humanistycznych (na przykład nauk o sztuce, historii, archeologii, literaturoznawstwa oraz językoznawstwa, filozofii),
- interdyscyplinarnych z przewagą nauk społecznych i humanistycznych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- badań rynku i opinii publicznej, sklasyfikowanych w 73.20.Z.

DZIAŁ 73 Działalność w zakresie reklamy, badania rynku i public relations

Dział ten obejmuje:
- tworzenie kampanii reklamowych i umieszczanie takich reklam w czasopismach, gazetach, radiu, telewizji, Internecie lub innych mediach, a także projektowanie miejsc i witryn reklamowych, te działania reklamowe często świadczone są za pośrednictwem agencji reklamowych i przedstawicieli mediów,
- badania rynku i opinii (na przykład dotyczące postaw, wartości i zachowań ludności oraz różnych grup społeczno-demograficznych i społeczno-ekonomicznych w odniesieniu do kwestii gospodarczych, społecznych i politycznych),
- działalność w zakresie *public relations* i komunikacji.

Dział ten nie obejmuje:
- sprzedaży czasu lub miejsca reklamowego bezpośrednio przez właścicieli czasu lub miejsca (na przykład wydawców), sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach dotyczących ich działalności.

73.1 Reklama

Grupa ta obejmuje:
- pełną ofertę kampanii reklamowej (to znaczy od możliwości wewnątrz firmy po zadania zlecane podwykonawcom) zawierającą:
 • strategie i planowanie mediów,
 • projektowanie reklam, ilustracji i plakatów,
 • pisanie scenariuszy do filmów reklamowych, umieszczanie ich w mediach,
 • doradztwo,
 • usługi kreatywne,
 • planowanie materiałów reklamowych (bez ich produkcji),
 • marketing bezpośredni i reklama bezpośrednia,
- działalność związaną z reprezentowaniem mediów:

• pośrednictwo w sprzedaży miejsca i czasu na cele reklamowe w różnych mediach,
• pośrednictwo w odsprzedaży miejsca i czasu na cele reklamowe w różnych mediach.

73.11.Z Działalność agencji reklamowych

Podklasa ta obejmuje:
- działalność polegającą na świadczeniu pełnego zakresu usług reklamowych (to jest od możliwości wewnątrz działalności gospodarczej po zadania zlecane podwykonawcom), w tym doradztwo, usługi kreatywne, produkcję materiałów reklamowych,
- planowanie i organizowanie kampanii reklamowych i marketingowych,
- umieszczanie reklam w mediach,
- prace koncepcyjne nad przekazami reklamowymi,
- zarządzanie przebiegiem kampanii reklamowych,
- tworzenie i realizację kampanii reklamowych:
• projektowanie, planowanie i umieszczanie reklam, planowanie kampanii marketingowych w mediach drukowanych (w gazetach, czasopismach), radiu, telewizji, Internecie oraz innych mediach,
• projektowanie, planowanie i umieszczanie reklam zewnętrznych (na przykład billboardów, paneli, biuletynów i gablot, oklejanie witryn, projektowanie salonów sprzedaży, oklejanie samochodów i autobusów),
• reklam lotniczych,
• dystrybucję i doręczanie prospektów i próbek reklamowych,
• projektowanie/design stoisk oraz innych konstrukcji i miejsc wystawowych,
- prowadzenie kampanii marketingowych i pozostałe usługi reklamowe:
• promocja wyrobów,
• *merchandising*,
• marketing w punktach sprzedaży,
• bezpośrednia reklama korespondencyjna,
• doradztwo marketingowe,
• marketing realizowany przez influencerów.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji materiałów reklamowych, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach sekcji C w zależności od rodzaju użytych materiałów,
- produkcji stoisk targowych i wystawowych oraz ekspozycji produktów, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach sekcji C w zależności od rodzaju użytych materiałów,
- montażu stoisk targowych i wystawowych, sklasyfikowanego w 43.32.Z,
- działalności wydawniczej dotyczącej materiałów reklamowych, sklasyfikowanej w 58.19.Z,
- produkcji reklam dla telewizji i filmu, sklasyfikowanej w 59.11.Z,
- działalności związanej z produkcją filmów o produktach oferowanych do sprzedaży (w tym związaną z produkcją filmów dla portali społecznościowych) sklasyfikowanej w 59.11.Z,
- wydawania treści zawierających wideo (na przykład przez influencerów, blogerów i vlogerów), sklasyfikowanego w 59.11.Z,
- produkcji wiadomości handlowych dla radia, sklasyfikowanej w 59.20.Z,

- działalności platform dystrybucji (udostępniania) treści, w tym blogów i serwisów typu wiki, portali społecznościowych oraz prowadzenia stron internetowych z grami online / grami komputerowymi, niezwiązanego z ich wydawaniem, sklasyfikowanych w 60.39.Z,
- badań rynku i opinii publicznej, sklasyfikowanych w 73.20.Z,
- fotografii reklamowej, sklasyfikowanej w 74.20.Z,
- działalności związanej z obsługą poczty, tym poczty elektronicznej, sklasyfikowanej w 82.10.Z,
- organizacji targów i wystaw, sklasyfikowanej w 82.30.Z,
- działalności reklamowej, służącej do finansowania przeważającej działalności podmiotu gospodarczego, która może być świadczona nieodpłatnie, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach zgodnie z działalnością przeważającą podmiotu.

73.12.Z Reklama poprzez środki masowego przekazu

Podklasa ta obejmuje:
- reklamę poprzez środki masowego przekazu, czyli sprzedaż lub odsprzedaż czasu i miejsca dla różnych mediów zabiegających o reklamę,
- sprzedaż miejsca na cele reklamowe świadczona na zlecenie.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności w zakresie *public relations* i komunikacji, sklasyfikowanej w 73.30.B,
- sprzedaży czasu lub miejsca na reklamę bezpośrednio przez właściciela tego czasu i miejsca (na przykład wydawcę), sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach zgodnie z wykonywaną działalnością.

73.2 Badanie rynku i opinii publicznej

73.20.Z Badanie rynku i opinii publicznej

Podklasa ta obejmuje:
- prowadzenie badań rynku dotyczących wpływu zastosowanej reklamy produktów i usług na opinię publiczną, badanie opinii publicznej w zakresie rozwoju, sposobu wykorzystania, kształtowania cen,
- prowadzenie badań opinii publicznej w kwestiach jakości oraz stylu życia, uczestnictwa społecznego i politycznego, preferencji partii politycznych i zachowań wyborczych,
- prowadzenie badań rynku i opinii z wykorzystaniem metod naukowych:
 • jakościowej i ilościowej orientacji metodologicznej,
 • reaktywnych i niereaktywnych metod badawczych,
 • zbieranie danych badawczych poprzez zadawanie pytań, obserwację, pomiary i liczenie,
 - przeprowadzanie wywiadów bezpośrednich, telefonicznych, internetowych oraz za pośrednictwem poczty w celu zebrania danych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności związanej z reklamą, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 73.1,

- działalności w zakresie *public relations* i komunikacji, sklasyfikowanej w 73.30.B,
- przeprowadzania wywiadów telefonicznych na potrzeby badań rynku i opinii wykonywanych na zlecenie, sklasyfikowanego w 82.20.Z.

73.3 Działalność w zakresie public relations i komunikacji

73.30.A Działalność lobbingowa

Podklasa ta obejmuje działalność lobbingową prowadzoną na rzecz osób trzecich w celu uwzględnienia w procesie stanowienia prawa interesów tych osób.

73.30.B Działalność pozostała w zakresie public relations i komunikacji

Podklasa ta obejmuje:
- udzielanie porad, wskazówek i pomocy operacyjnej podmiotom gospodarczym w zakresie *public relations* i komunikacji,
- działalność przedstawicieli handlowych w celach promocyjnych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności agencji reklamowych i działalności usługowej w zakresie środków masowego przekazu, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach grupy 73.1,
- badań rynku i opinii publicznej, sklasyfikowanych w 73.20.Z,
- projektowania i doradztwa w zakresie komunikacji wizualnej, sklasyfikowanych w 74.12.Z.

DZIAŁ 74 Pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna

Dział ten obejmuje działalność polegającą na świadczeniu profesjonalnych usług naukowych i technicznych (z wyłączeniem działalności prawniczej i księgowej; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; działalności związanej z zarządzaniem i doradztwem w zakresie zarządzania; działalności badawczo-rozwojowej i reklamowej).

74.1 Działalność w zakresie specjalistycznego projektowania

74.11.Z Działalność w zakresie wzornictwa przemysłowego i projektowania mody

Podklasa ta obejmuje:
- projektowanie mody związanej z tekstyliami, odzieżą, obuwiem, biżuterią, meblami i innymi elementami wystroju i dekoracji wnętrz oraz pozostałe wzornictwo wyrobów użytku osobistego i gospodarstwa domowego,
- projektowanie w zakresie wzornictwa przemysłowego, wykonywane również za pomocą specjalistycznego oprogramowania, to jest tworzenie i rozwijanie projektów i specyfikacji, które optymalizują wykorzystanie, wartość, opakowanie i wygląd produktów, w tym określenie materiałów, mechanizmu, kształtu, koloru i wykończenia powierzchni produktu, z uwzględnieniem cech i potrzeb ludzkich, bezpieczeństwa, atrakcyjności rynkowej w zakresie dystrybucji, użytkowania i konserwacji.

Podklasa ta nie obejmuje:
- projektowania inżynierskiego (to jest zastosowania praw fizycznych i zasad inżynierskich w projektowaniu maszyn, materiałów, instrumentów, konstrukcji, procesów i systemów), sklasyfikowanego w 71.12.B,
- działalności projektowania planów komputerowych do druku 3D, sklasyfikowanej w 71.12.B.

74.12.Z Działalność w zakresie projektowania graficznego i komunikacji wizualnej

Podklasa ta obejmuje:
- działalność projektantów graficznych,
- projektowanie graficzne stron internetowych,
- działalność projektantów komunikacji wizualnej,
- działalność specjalistyczną w zakresie projektowania przekazu informacyjnego, uwzględniającą cechy i potrzeby ludzi, cele podmiotu gospodarczego, atrakcyjność rynku oraz środki rozpowszechniania,
- projektowanie i doradztwo w zakresie treści i wyglądu zewnętrznego kampanii i komunikacji treści, koncepcji i projektowania obrazów wizualnych, projektowanie i aktualizacja marki, określanie wizualizacji (formy, koloru, ilustrację dydaktyczną złożonych typografii publikacji, graficzne przedstawianie treści).

Podklasa ta nie obejmuje:
- projektowania grafiki komputerowej na potrzeby animacji, sklasyfikowanego w 59.11.Z,
- projektowania struktury i zawartości, pisanie, modyfikowanie (w tym aktualizacje i poprawki), testowanie oraz utrzymanie oprogramowania i aplikacji, sklasyfikowanego w 62.10.A, 62.10.B.

74.13.Z Działalność w zakresie projektowania wnętrz

Podklasa ta obejmuje:
- działalność dekoratorów wnętrz,
- projektowanie wnętrz (na przykład planowanie i projektowanie przestrzeni wewnętrznych w celu zaspokojenia estetycznych i funkcjonalnych potrzeb ludzi, skupiając się głównie na dekoracjach i dodatkach do wnętrz, meblach i paletach kolorów),
- sporządzanie projektów dekoracji wnętrz.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności w zakresie opracowywania projektów architektonicznych, sklasyfikowanej w 71.11.Z.

74.14.Z Pozostała działalność w zakresie specjalistycznego projektowania

Podklasa ta nie obejmuje:
- projektowania grafiki komputerowej na potrzeby animacji, sklasyfikowanego w 59.11.Z.

74.2 Działalność fotograficzna

74.20.Z Działalność fotograficzna

Podklasa ta obejmuje:
- działalność fotograficzną w zakresie:
 • fotografii portretowej, zdjęć paszportowych, zdjęć do legitymacji, zdjęć z uroczystości ślubnych i tym podobnych,
 • fotografii komercyjnej, na potrzeby reklam, wydawnictw, mody, nieruchomości lub turystyki,
 • fotografii lotniczej i podwodnej,
 • wideofilmowania wydarzeń: ślubów, spotkań i tym podobnych,
- obróbkę materiałów fotograficznych:
 • wywoływanie i wykonywanie odbitek zdjęć, drukowanie i powiększanie z negatywów i taśm filmowych przyjętych od klienta,
 • wywoływanie i wykonywanie odbitek zdjęć przez laboratoria fotograficzne,
 • wywoływanie zdjęć (w godzinę) przez punkty zajmujące się ich ekspresowym wywoływaniem (z wyłączeniem sklepów sprzedających sprzęt fotograficzny),
 • montaż slajdów,
 • kopiowanie, restaurowanie i retuszowanie fotografii,
 • działalność fotoreporterów,
- działalność związaną z fotografią artystyczną,
- mikrofilmowanie dokumentów,
- digitalizację zdjęć, przesyłanie wideo do chmury,
- skanowanie obiektów w 3D.

Podklasa ta nie obejmuje:
- drukowania zdjęć (z telefonów komórkowych, kart pamięci, *pendrive'a* (pamięci USB) i innych nośników elektronicznych), sklasyfikowanego w 18.12.Z,
- obróbki taśm filmowych związanej z przemysłem filmowym i telewizją, sklasyfikowanej w 59.12.Z,
- działalności kartograficznej oraz w zakresie informacji przestrzennej, sklasyfikowanej w 71.12.A,
- działalności w zakresie pomiarów fotogrametrycznych, sklasyfikowanej w 71.12.A,
- udostępniania kabin fotograficznych za opłatą, sklasyfikowanego w 96.99.Z.

74.3 Działalność związana z tłumaczeniami

74.30.Z Działalność związana z tłumaczeniami

Podklasa ta obejmuje:
- tłumaczenie pisemne i ustne w zakresie wszystkich języków, w tym języka migowego,
- działalność tłumaczy przysięgłych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- wydawania oprogramowania do tłumaczeń, sklasyfikowanego w 58.29.Z,

- opracowywania narzędzi tłumaczeniowych i doskonalenia oprogramowania tłumaczeniowego, sklasyfikowanych w 62.10.B,
- działalności związanej z nauczaniem języków obcych, sklasyfikowanej w 85.59.A.

74.9 Pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, gdzie indziej niesklasyfikowana

74.91.Z Działalność rzeczników patentowych i działalność marketingowa

Podklasa ta obejmuje:
- działalność rzeczników patentowych i działalność marketingowa w zakresie patentów,
- zarządzanie prawami do własności przemysłowej (patenty, licencje, znaki towarowe, franszyza i tym podobne),
- zarządzanie prawami własności intelektualnej (na przykład prawami autorskimi i związanymi z nimi dochodami).

Podklasa ta nie obejmuje:
- dzierżawy własności intelektualnej oraz podobnych produktów, sklasyfikowanej w 77.40.A, 77.40.B.

74.99.Z Wszelka pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, gdzie indziej niesklasyfikowana

Podklasa ta obejmuje działalność polegającą na świadczeniu szerokiego zakresu usług na rzecz podmiotów gospodarczych. Obejmuje ona działania, dla których wymagany jest bardziej zaawansowany poziom umiejętności zawodowych, naukowych i technicznych, ale nie obejmuje bieżących, rutynowych funkcji biznesowych, które są zazwyczaj krótkotrwałe.

Podklasa ta obejmuje:
- pośrednictwo w interesach to jest organizowanie zaopatrzenia lub sprzedaży dla podmiotów gospodarczych, w tym praktyk zawodowych, z wyłączeniem pozostałego pośrednictwa wymienionego w poszczególnych podklasach klasyfikacji,
- działalność rzeczoznawczą inną niż w zakresie nieruchomości i ubezpieczeń (antyków, biżuterii i tym podobnych),
- kontrolę dokumentów przewozowych, informacje dotyczące stawek za fracht,
- działalność związaną z prognozowaniem pogody,
- doradztwo w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w miejscu pracy,
- działalność agronomów i ekonomistów rolnych,
- doradztwo w sprawach środowiska naturalnego,
- doradztwo w zakresie oszczędzania energii,
- pozostałe doradztwo techniczne,
- działalność prowadzoną przez agentów lub agencji występujących w imieniu indywidualnych osób, w celu zaangażowania do filmu, teatru oraz innej działalności artystycznej lub sportowej, a także wydawania książek, nagrań muzycznych, scenariuszy sztuk, prac artystycznych, fotografii i tym podobnych, przez wydawców, producentów,
- działalność ekonomistów budowlanych w zakresie projektów budowlanych,

- działalność rad nadzorczych,
- działalność w zakresie planowania i opracowywania projektów w obszarze gospodarki łowieckiej,
- działalność związaną z szacowaniem liczby zwierząt łownych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności domów aukcyjnych i aukcji internetowych, dla sprzedaży hurtowej, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 46.1,
- działalności domów aukcyjnych i aukcji internetowych, dla sprzedaży detalicznej, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 47.9,
- pośrednictwa w obrocie nieruchomościami, sklasyfikowanego w 68.31.Z,
- działalności rachunkowo-księgowej, sklasyfikowanej w 69.20.A,
- doradztwa w zakresie zarządzania, sklasyfikowanego w 70.20.Z,
- działalności doradców w zakresie architektury i inżynierii, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 71.1,
- działalności w zakresie inżynierii środowiska, sklasyfikowanej w 71.12.B,
- działalności geodezyjnej, sklasyfikowanej w 71.12.A,
- projektowania maszyn, urządzeń i obiektów przemysłowych, sklasyfikowanego w 71.12.B, 74.11.Z,
- badań weterynaryjnych i nadzoru związanego z produkcją żywności, sklasyfikowanych w 71.20.A,
- projektowania i realizowania kampanii reklamowych, sklasyfikowanych w 73.11.Z,
- działalności usługowej w zakresie promocji sprzedaży, sklasyfikowanych w 73.11.Z,
- pośrednictwa w zakupie lub sprzedaży patentów, sklasyfikowanego w 74.91.Z,
- zarządzania prawami do własności przemysłowej (patenty, licencje, znaki towarowe, franczyzy i tym podobne), sklasyfikowanego w 74.91.Z,
- doradztwa do spraw bezpieczeństwa mienia i osób, sklasyfikowanej w 80.09.Z,
- działalności związanej z organizowaniem targów, wystaw, sklasyfikowanej w 82.30.Z,
- zarządzania programami lojalnościowymi, sklasyfikowanego w 82.99.B,
- konsultacji lekarskich, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach grupy 86.2,
- poradnictwa w zakresie zaciągania kredytów i spłacania długów, sklasyfikowanego w 88.99.Z.

DZIAŁ 75 Działalność weterynaryjna

Dział ten obejmuje zapewnienie opieki zdrowotnej i ochrony zdrowia dla zwierząt gospodarskich lub domowych. Działalności te są wykonywane przez wykwalifikowanych lekarzy weterynarii w klinikach weterynaryjnych, a także podczas wizyt w gospodarstwach, hodowlach lub domach, we własnych gabinetach konsultacyjnych i zabiegowych lub w innych miejscach. Obejmuje również działalność pogotowia dla zwierząt.

75.0 Działalność weterynaryjna

75.00.Z Działalność weterynaryjna

Podklasa ta obejmuje:
- opiekę zdrowotną dla zwierząt gospodarskich i domowych,
- działalność asystentów weterynaryjnych lub innego pomocniczego personelu weterynaryjnego,
- działalność kliniczno-patologiczną i inną działalność diagnostyczną dotyczącą zwierząt,
- działalność pogotowia dla zwierząt,
- działalność w zakresie chiropraktyki zwierzęcej,
- działalność w zakresie dietetyki zwierzęcej.

Działalności te mogą być prowadzone w klinikach weterynaryjnych, a także w formie wizyt w gospodarstwach, hodowlach lub domach, w gabinetach konsultacyjnych i zabiegowych lub w innych miejscach.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności schronisk dla zwierząt gospodarskich, bez zapewnienia opieki weterynaryjnej, sklasyfikowanej w 01.62.Z,
- strzyżenia owiec, sklasyfikowanego w 01.62.Z,
- opieki nad stadem, wypasania cudzego inwentarza, trzebienia kogutów, sklasyfikowanych w 01.62.Z,
- sztucznego unasienniania, sklasyfikowanego w 01.62.Z,
- wykonywania badań i analiz związanych z jakością żywności, to jest badań zwierząt rzeźnych przed ubojem, sklasyfikowanego w 71.20.A,
- badań naukowych w zakresie genetyki zwierząt, sklasyfikowanych w 72.10.Z,
- działalności schronisk dla zwierząt domowych, bez zapewnienia opieki weterynaryjnej, sklasyfikowanej w 96.99.Z.

SEKCJA O DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA

Sekcja ta obejmuje wiele rodzajów działalności wspomagających działalność gospodarczą,
ale niewymagających specjalistycznej wiedzy.

DZIAŁ 77 Wynajem i dzierżawa

Dział ten obejmuje wynajem i dzierżawę (tak zwany leasing operacyjny) aktywów materialnych i innych niż finansowe niematerialnych oraz pośrednictwo w tym zakresie. W przypadku działalności leasingowej do działu tego zalicza się wyłącznie świadczenie usług leasingu operacyjnego. Najemca lub wydzierżawiający ponosi ryzyko ekonomiczne za przekazywane dobra materialne i inne niż finansowe niematerialne, natomiast pośrednik nie ponosi ryzyka ekonomicznego za przekazywane za jego pośrednictwem dobra materialne i inne niż finansowe niematerialne.
W dziale tym zawarty jest szeroki asortyment dóbr materialnych (na przykład pojazdy, komputery, towary konsumpcyjne, maszyny i urządzenia przemysłowe), za opłatą za czasowy wynajem lub dzierżawę.

Dział ten nie obejmuje:
- wynajmu maszyn i urządzeń z obsługą, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach według działalności na nich wykonywanej (na przykład w budownictwie (sekcja F), transporcie (sekcja H)),
- przesyłania strumieniowego (*streaming*) treści (na przykład oprogramowania i książek, wykonywanego przez ich wydawców), sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach działu 58,
- przesyłania strumieniowego (*streaming*) audiobooków, niezwiązanego z ich wydawaniem, sklasyfikowanej w 60.10.Z,
- leasingu finansowego, sklasyfikowanego w 64.91.Z,
- wynajmu nieruchomości, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach sekcji M.

77.1 Wynajem i dzierżawa pojazdów silnikowych

77.11.Z Wynajem i dzierżawa samochodów osobowych i lekkich pojazdów silnikowych, w tym motocykli

Podklasa ta obejmuje:
- wynajem i dzierżawę pojazdów samochodowych (o dopuszczalnej masie całkowitej 3,5 tony lub mniejszej), bez kierowcy, bez względu na długość okresu wynajmu oraz sposób płatności (na przykład abonament):
 • samochodów osobowych, kamperów i innych lekkich pojazdów silnikowych, bez kierowcy,
- wynajem samochodów na zasadzie *carsheringu*,
- wynajem i dzierżawę własnego samochodu osobowego bez kierowcy,
- wynajem i dzierżawę motocykli.

Podklasa ta nie obejmuje:
- wynajmu oraz dzierżawy samochodów osobowych i lekkich pojazdów silnikowych z kierowcą, sklasyfikowanych w 49.33.Z,

- działalności usługowej związanej z pośrednictwem w zakresie wynajmu oraz dzierżawy samochodów osobowych i lekkich pojazdów silnikowych, sklasyfikowanej w 77.51.Z.

77.12.Z Wynajem i dzierżawa samochodów ciężarowych

Podklasa ta obejmuje wynajem i dzierżawę:
- samochodów ciężarowych, kamperów i pozostałych pojazdów samochodowych (o dopuszczalnej masie całkowitej większej niż 3,5 tony), bez kierowcy,
- przyczep i naczep towarowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- wynajmu i dzierżawy samochodów ciężarowych i pozostałych pojazdów samochodowych do przewozu towarów, z kierowcą, sklasyfikowanych w 49.41.Z, 49.42.Z,
- wynajmu i dzierżawy środków transportu lądowego (innych niż pojazdy silnikowe) bez kierowcy (na przykład przyczep kempingowych), sklasyfikowanych w 77.39.Z.

77.2 Wypożyczanie i dzierżawa artykułów użytku osobistego i domowego

Grupa ta obejmuje wypożyczanie i dzierżawę artykułów użytku osobistego i domowego, sprzętu rekreacyjnego i sportowego oraz płyt wideo, zazwyczaj na krótki termin, jednakże w niektórych przypadkach wypożyczanie lub dzierżawa może być dokonywana na dłuższy okres.

77.21.Z Wypożyczanie i dzierżawa sprzętu rekreacyjnego i sportowego

Podklasa ta obejmuje wypożyczanie i dzierżawę sprzętu rekreacyjnego i sportowego, na przykład:
- łodzi wypoczynkowych, ruchomych łodzi mieszkalnych, kajaków, żaglówek i jachtów, bez załogi,
- rowerów, w tym rowerów ze wspomaganiem elektrycznym,
- nart.

Podklasa ta nie obejmuje:
- wynajmu łodzi wypoczynkowych i jachtów wraz z załogą, sklasyfikowanego w 50.10.Z, 50.30.Z,
- zapewnienia krótkotrwałego zakwaterowania w "domach na wodzie" (*houseboats*), sklasyfikowanego w 55.20.Z,
- wynajmu "domów na wodzie" (*houseboats*), będących głównym miejscem zamieszkania, sklasyfikowanego w 68.20.Z,
- wypożyczania kaset wideo i płyt, sklasyfikowanego w 77.22.Z,
- wypożyczania pozostałych artykułów użytku osobistego i domowego, sklasyfikowanego w 77.22.Z,
- wynajmu i dzierżawy środków transportu wodnego pasażerskiego lub towarowego (na przykład łodzi, statków, poduszkowców, bez załogi), sklasyfikowanych w 77.34.Z,
- wypożyczania sprzętu wypoczynkowego i rekreacyjnego, będącego integralną częścią obiektów rekreacyjnych, sklasyfikowanego w 93.29.A, 93.29.B.

77.22.Z Wypożyczanie i dzierżawa pozostałych artykułów użytku osobistego i domowego

Podklasa ta obejmuje:
- wypożyczanie i dzierżawę różnych artykułów użytku osobistego i domowego (z wyłączeniem sprzętu rekreacyjnego i sportowego), gospodarstwom domowym lub podmiotom gospodarczym:
 • tkanin, odzieży i obuwia (na przykład zasłon, sukni ślubnych i butów),
 • mebli, wyrobów szklanych i ceramicznych, zastawy kuchennej i stołowej, urządzeń
elektrycznych i artykułów gospodarstwa domowego,
 • biżuterii, instrumentów muzycznych, elementów dekoracyjnych i kostiumów,
 • książek, magazynów i czasopism,
 • maszyn i urządzeń stosowanych przez amatorów (na przykład sprzętu do majsterkowania),
 • kwiatów i roślin,
 • sprzętu elektronicznego do użytku domowego,
- wypożyczanie gier wideo, płyt i nagrań wideo i tym podobnych,
- wynajem altan i konstrukcji namiotowych bez wykonywania dodatkowych usług.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności usługowej w zakresie zakwaterowania w namiotach, sklasyfikowanej w 55.30.Z,
- działalności związanej z udostępnianiem gier online przez wydawcę (nie tylko przez umożliwienie jednorazowego zakupu gry, lecz także wykupu subskrypcji, jak również zakupów w grach online i w aplikacjach), sklasyfikowanej w 58.21.Z,
- prowadzenia witryn internetowych z grami online / grami komputerowymi, niezwiązanego z ich wydawaniem, sklasyfikowanego w 60.39.Z,
- wynajmu samochodów osobowych, motocykli, samochodów ciężarowych i pozostałych pojazdów samochodowych oraz kempingowych, bez kierowcy, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 77.1,
- wypożyczania sprzętu sportowego i rekreacyjnego, sklasyfikowanego w 77.21.Z,
- wynajmu mebli biurowych, sklasyfikowanego w 77.33.Z,
- wynajmu przyczep kempingowych, sklasyfikowanego w 77.39.Z,
- wynajmu namiotów imprezowych, sklasyfikowanego w 77.39.Z.

77.3 Wynajem i dzierżawa pozostałych maszyn, urządzeń oraz dóbr materialnych

77.31.Z Wynajem i dzierżawa maszyn i urządzeń rolniczych

Podklasa ta obejmuje wynajem i dzierżawę maszyn i urządzeń rolniczych i leśnych bez obsługi:
- wynajem maszyn i urządzeń rolniczych i leśnych, wytwarzanych w ramach produkcji (podklasa 28.30.Z), na przykład ciągników rolniczych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- wynajmu maszyn i urządzeń rolniczych i leśnych z obsługą, sklasyfikowanego w 01.61.Z, 02.40.Z.

77.32.Z Wynajem i dzierżawa maszyn i urządzeń budowlanych

Podklasa ta obejmuje wynajem i dzierżawę maszyn i urządzeń budowlanych oraz inżynierii lądowej i wodnej bez obsługi między innymi:
- dźwigów samochodowych,
- rusztowań i platform roboczych, bez ich montażu i demontażu.

Podklasa ta nie obejmuje:
- wynajmu maszyn i urządzeń budowlanych, inżynierii lądowej i wodnej, z obsługą, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach działu 43,
- wynajmu i dzierżawy rusztowań i platform roboczych, wraz z ich montażem i demontażem, sklasyfikowanych w 43.99.Z,
- wynajmu i dzierżawy maszyn i urządzeń górniczych, sklasyfikowanych w 77.39.Z.

77.33.Z Wynajem i dzierżawa maszyn i urządzeń biurowych oraz komputerów

Podklasa ta obejmuje wynajem i dzierżawę maszyn i urządzeń biurowych bez obsługi:
- komputerów i sprzętu peryferyjnego,
- urządzeń kopiujących, maszyn do pisania i urządzeń do przetwarzania tekstów,
- maszyn i urządzeń księgujących: kas sklepowych, kalkulatorów elektronicznych i tym podobnych,
- mebli biurowych.

77.34.Z Wynajem i dzierżawa środków transportu wodnego

Podklasa ta obejmuje wynajem i dzierżawę środków transportu wodnego pasażerskiego lub towarowego, bez załogi:
- łodzi, statków i poduszkowców.

Podklasa ta nie obejmuje:
- wynajmu środków transportu wodnego z załogą, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach działu 50,
- wynajmu łodzi wypoczynkowych bez załogi, sklasyfikowanego w 77.21.Z.

77.35.Z Wynajem i dzierżawa środków transportu lotniczego

Podklasa ta obejmuje wynajem i dzierżawę środków transportu lotniczego bez załogi, między innymi:
- samolotów,
- balonów,
- helikopterów.

Podklasa ta nie obejmuje:
- wynajmu środków transportu lotniczego z załogą, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach działu 51.

77.39.Z Wynajem i dzierżawa pozostałych maszyn, urządzeń oraz dóbr materialnych, gdzie indziej niesklasyfikowane

Podklasa ta obejmuje:
- wynajem i dzierżawę pozostałych maszyn i urządzeń bez obsługi, zazwyczaj będących środkami produkcji:
 • silników i turbin,
 • obrabiarek,
 • urządzeń górniczych oraz do wydobywania ropy naftowej,
 • profesjonalnego sprzętu radiowego, telewizyjnego i komunikacyjnego,
 • sprzętu do produkcji filmów,
 • sprzętu kontrolno-pomiarowego,
 • pozostałych maszyn i urządzeń stosowanych do badań naukowych, w handlu i przemyśle,
- wynajem i dzierżawę środków transportu lądowego bez kierowcy (z wyłączeniem pojazdów samochodowych):
 • przyczep kempingowych,
 • pojazdów szynowych,
- dzierżawę opon,
- wynajem sprzętu na imprezy, targi i wystawy (na przykład do montażu sprzętu zasilającego, oświetleniowego, nagłaśniającego i scenicznego),
- wynajem mebli na imprezy, targi i wystawy,
- wynajem sprzętu medycznego/szpitalnego,
- wynajem i dzierżawę automatów do gier,
- wynajem kontenerów mieszkalnych lub biurowych,
- wynajem zwierząt (na przykład koni wyścigowych),
- wynajem pozostałych kontenerów,
- wynajem palet.

Podklasa ta nie obejmuje:
- wynajmu motocykli, sklasyfikowanego w 77.11.Z,
- wynajmu rowerów, sklasyfikowanego w 77.21.Z,
- wynajmu maszyn i urządzeń rolniczych i leśnych bez obsługi, sklasyfikowanego w 77.31.Z,
- wynajmu maszyn i urządzeń budowlanych oraz inżynierii lądowej i wodnej bez obsługi, sklasyfikowanego w 77.32.Z,
- wynajmu maszyn i urządzeń biurowych (włącznie z komputerami) bez obsługi, sklasyfikowanego w 77.33.Z.

77.4 Dzierżawa własności intelektualnej i podobnych produktów, z wyłączeniem prac chronionych prawem autorskim

77.40.A Działalność związana z dzierżawą i rejestracją nazw domen internetowych

- działalność w zakresie domen, w tym rejestratorów nazw domen najwyższego poziomu (TLD) i podmiotów świadczących usługę rejestracji nazw domen.

77.40.B Pozostała dzierżawa własności intelektualnej i podobnych produktów, z wyłączeniem prac chronionych prawem autorskim

Podklasa ta obejmuje działalności związane z dzierżawą własności intelektualnej i podobnych produktów, za którą pobierane są opłaty w formie tantiem lub opłat licencyjnych dla ich właściciela. Dzierżawa tych produktów może dotyczyć, na przykład zezwolenia na reprodukcję, wykorzystywania w późniejszych procesach lub produktach, koncesji autoryzowanej dystrybucji (franczyzy).
Wydzierżawiający mogą, ale nie muszą, być twórcami tych produktów.

Podklasa ta obejmuje:
- dzierżawę własności intelektualnej, z wyłączeniem prac chronionych prawem autorskim (na przykład książek lub oprogramowania komputerowego),
- tantiemy lub opłaty licencyjne płacone za prawo do korzystania z:
 • prawa do patentu,
 • znaków towarowych lub znaków usługowych i nazw marek,
 • prawa do badania i oceny minerałów,
 • franczyzy,
 • praw do zaprojektowanych lub stworzonych gier planszowych,
- tantiemy lub opłaty licencyjne płacone za prawo do korzystania z wyników badań naukowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- uzyskiwania praw do wydawania, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach działów 58 i 59,
- produkcji, powielania i dystrybucji prac chronionych prawem autorskim (książek, oprogramowania komputerowego, filmów), sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach działów 58 i 59,
- przesyłania strumieniowego (*streaming*) treści (na przykład oprogramowania i książek, wykonywanego przez ich wydawców), sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach działu 58,
- przesyłania strumieniowego (*streaming*) audiobooków, niezwiązanego z ich wydawaniem, sklasyfikowanego w 60.10.Z,
- dzierżawy nieruchomości, sklasyfikowanej w 68.20.Z,
- dzierżawy aktywów materialnych, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grup 77.1, 77.2, 77.3.

77.5 Pośrednictwo w wynajmie i dzierżawie dóbr materialnych oraz niefinansowych wartości niematerialnych i prawnych

77.51.Z Pośrednictwo w wynajmie i dzierżawie samochodów osobowych, samochodów kempingowych i przyczep

Podklasa ta obejmuje pośrednictwo w zakresie wynajmu i dzierżawy samochodów osobowych, motocykli, kamperów, przyczep kempingowych i tym podobnych, polegające na kojarzeniu klientów i usługodawców za opłatą lub prowizją, bez świadczenia przez pośrednika usług wynajmu i dzierżawy będących przedmiotem pośrednictwa.
Pośrednictwo może być wykonywane drogą elektroniczną (przez Internet,

platformy cyfrowe, e-mail) lub w inny sposób (poprzez kontakt bezpośredni, obwoźnie, telefonicznie, drogą pocztową i tym podobne). Opłata lub prowizja może pochodzić od klienta lub dostawcy usługi wynajmu i dzierżawy.
Przychody z tytułu pośrednictwa mogą obejmować inne źródła przychodów (na przykład przychody z reklam).
Podklasa ta obejmuje również działalność usługową w zakresie rezerwacji wynajmu samochodów.

Podklasa ta nie obejmuje:
- wynajmu lekkich pojazdów silnikowych bez kierowcy, sklasyfikowanego w 77.11.Z,
- wynajmu samochodów ciężarowych i samochodów kempingowych, bez kierowcy, sklasyfikowanego w 77.12.Z,
- wynajmu przyczep kempingowych, sklasyfikowanego w 77.39.Z.

77.52.Z Pośrednictwo w wynajmie i dzierżawie pozostałych dóbr materialnych oraz niefinansowych wartości niematerialnych i prawnych

Podklasa ta obejmuje pośrednictwo w zakresie wynajmu i dzierżawy pozostałych dóbr materialnych oraz niefinansowych wartości niematerialnych i prawnych, polegające na kojarzeniu klientów i usługodawców za opłatą lub prowizją, bez świadczenia przez pośrednika usług wynajmu i dzierżawy będących przedmiotem pośrednictwa.
Pośrednictwo może być wykonywane drogą elektroniczną (przez Internet, platformy cyfrowe, e-mail) lub w inny sposób (poprzez kontakt bezpośredni, obwoźnie, telefonicznie, drogą pocztową i tym podobne). Opłata lub prowizja może pochodzić od klienta lub dostawcy usługi wynajmu i dzierżawy.
Przychody z tytułu pośrednictwa mogą obejmować inne źródła przychodów (na przykład przychody z reklam).
Podklasa ta obejmuje również pośrednictwo pomiędzy gospodarstwami domowymi, które oferują swoje dobra/towary do wynajmu, a gospodarstwami domowymi wynajmującymi te dobra/towary (na przykład kosiarki do trawy, drabiny, rowery).

Podklasa ta nie obejmuje:
- wynajmu i dzierżawy artykułów użytku osobistego i domowego, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach grupy 77.2,
- wynajmu i dzierżawy pozostałych maszyn, urządzeń i dóbr materialnych i/lub niefinansowych wartości niematerialnych i prawnych, wykonywanych przez ich właścicieli, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach grupy 77.3 lub w 77.40.B.

DZIAŁ 78 Działalność związana z zatrudnieniem

Dział ten obejmuje działalności związane z pozyskiwaniem ofert pracy, wyszukiwania pracowników oraz kierowania ich do pracy, przy czym osoby te nie są pracownikami urzędu pracy / agencji zatrudnienia.
Dział ten obejmuje także działalności w zakresie udostępniania pracowników na określony czas w celu uzupełnienia siły roboczej w działalności gospodarczej klienta oraz dostarczania innych pracowników.

Dział ten obejmuje:
- wyszukiwanie i kierowanie do pracy personelu,
- działalność agencji zajmujących się obsadą ról teatralnych,
- działalność agencji rekrutacyjnych,
- działalność w zakresie *headhuntingu*.

Dział ten nie obejmuje:
- działalności agentów występujących w imieniu indywidualnych artystów, sklasyfikowanej w 74.99.Z.

78.1 Działalność związana z wyszukiwaniem miejsc pracy i pozyskiwaniem pracowników

78.10.Z Działalność związana z wyszukiwaniem miejsc pracy i pozyskiwaniem pracowników

Podklasa ta obejmuje działalność w zakresie pozyskiwania ofert pracy, poszukiwania pracowników oraz kierowania ich do pracy, przy czym osoby te nie są pracownikami urzędu/agencji pracy.

Podklasa ta obejmuje również:
- wyszukiwanie pracowników, weryfikację kandydatów, kierowanie do pracy, w tym wyszukiwanie i kierowanie do pracy personelu kierowniczego,
- działalność biur i agencji kastingowych (na przykład agencji zajmujących się obsadą ról teatralnych, agencji modelingowych),
- działalność związaną z poszukiwaniem miejsc pracy i pozyskiwaniem pracowników przez Internet,
- działalność w zakresie *headhuntingu*.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności agentów występujących w imieniu indywidualnych artystów, sklasyfikowanej w 74.99.Z,
- działalności agencji zapewniających opiekunki do dzieci i *au pair* dla gospodarstw domowych, sklasyfikowanej w 78.20.Z.

78.2 Działalność agencji pracy tymczasowej i pozostała działalność związana z udostępnianiem pracowników

78.20.Z Działalność agencji pracy tymczasowej i pozostała działalność związana z udostępnianiem pracowników

Podklasa ta obejmuje:
— działalność związana z kierowaniem pracowników do pracodawców na określony czas, w celu zastępstwa lub uzupełnienia pracowników w działalności gospodarczej klienta, w przypadku gdy dostarczane osoby są pracownikami jednostki świadczącej usługi pomocy tymczasowej, jednak to klient prowadzi bezpośredni nadzór nad personelem w miejscach pracy
- działalność związaną z udostępnianiem pracowników dla działalności gospodarczej klientów.
Podmioty gospodarcze tu klasyfikowane wykonują szeroki zakres czynności związany z udostępnianiem pracowników oraz zarządzaniem personelem. Reprezentują pracodawcę w sprawach związanych z listami płac, podatkami

oraz innymi zagadnieniami fiskalnymi dotyczącymi pracowników, ale nie są one odpowiedzialne za kierowanie i nadzór nad pracownikami.

DZIAŁ 79 Działalność organizatorów turystyki, agentów turystycznych oraz pozostała działalność usługowa w zakresie rezerwacji i działalności z nią związane

Dział ten obejmuje:
- działalność agentów zajmujących się głównie sprzedażą i obsługą standardowych lub niestandardowych pakietów turystycznych obejmujących transport, zakwaterowanie, rozrywkę, przewodnictwo turystyczne i podobne usługi dla klientów indywidualnych i podmiotów gospodarczych,
- działalność polegającą na organizowaniu i oferowaniu imprez turystycznych sprzedawanych za pośrednictwem agentów turystycznych lub bezpośrednio przez organizatorów turystyki,
- pozostałą działalność związaną z turystyką, w tym usługi w zakresie rezerwacji,
- działalność przewodników turystycznych oraz działalność w zakresie promocji turystyki,
- pośrednictwo turystyczne.

Dział ten nie obejmuje:
- pośrednictwa wyłącznie w transporcie pasażerskim, sklasyfikowanego w 52.32.Z,
- pośrednictwa wyłącznie w zakwaterowaniu, sklasyfikowanego w 55.40.Z,
- pośrednictwa w zakresie działalności usługowej związanej z wyżywieniem, sklasyfikowanego w 56.40.Z,
- pośrednictwa w wynajmie samochodów osobowych, samochodów i przyczep kempingowych, sklasyfikowanego w 77.51.Z,
- pośrednictwa w zakresie rezerwacji biletów na wydarzenia rozrywkowe i widowiskowe, imprezy sportowe oraz przedstawienia teatralne, sklasyfikowanego w 82.40.Z.

79.1 Działalność agentów turystycznych oraz organizatorów turystyki

Grupa ta obejmuje:
- działalność agentów zajmujących się głównie sprzedażą standardowych lub niestandardowych pakietów turystycznych obejmujących transport, zakwaterowanie, przewodnictwo turystyczne i podobne usługi dla klientów indywidualnych i podmiotów gospodarczych,
- działalność polegającą na organizowaniu i oferowaniu imprez turystycznych sprzedawanych za pośrednictwem agentów turystycznych lub bezpośrednio przez organizatorów turystyki,
- działalność organizatorów turystyki.

79.11.Z Działalność agentów turystycznych

Podklasa ta obejmuje:
- działalność agentów, zajmujących się głównie sprzedażą imprez turystycznych i rejsów wycieczkowych, klientom indywidualnym i podmiotom gospodarczym, włącznie z dodatkowym doradztwem i opiniowaniem spraw w zakresie zakwaterowania:

• działalność związaną z rezerwacją gotowych pakietów turystycznych, krajowych i międzynarodowych,
• działalność związaną z rezerwacją niestandardowych pakietów turystycznych dla grup, krajowych lub międzynarodowych,
- pośrednictwo związane z zawieraniem umów o świadczenie usług turystycznych na rzecz organizatorów turystyki,
- pośrednictwo w zakresie usług turystycznych w miejscu docelowym.

Podklasa ta nie obejmuje:
- pośrednictwa wyłącznie w transporcie pasażerskim, sklasyfikowanego w 52.32.Z,
- pośrednictwa wyłącznie w zakwaterowaniu, sklasyfikowanego w 55.40.Z,
- działalności polegającej na wykonywaniu na zlecenie klienta, czynności faktycznych i prawnych, związanych z zawieraniem umów o świadczenie usług turystycznych, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 69,
- sprzedaży usług turystycznych z odroczonym terminem: forma dystrybucji usługi w zakresie turystyki, która może mieć dowolny charakter (związana z hotelami, restauracjami, opieką osobistą, zajęciami rekreacyjnymi i tym podobne), sklasyfikowanego w 82.99.B.

79.12.Z Działalność organizatorów turystyki

Podklasa ta obejmuje:
- działalność związaną z organizowaniem, oferowaniem i sprzedażą imprez turystycznych:
• standardowych pakietów turystycznych, krajowych i międzynarodowych,
• niestandardowych pakietów turystycznych dla grup, krajowych i międzynarodowych.
Impreza turystyczna obejmuje pakiet, w którego skład wchodzi zazwyczaj transport pasażerów i bagażu, zakwaterowanie, wyżywienie i usługi związane ze zwiedzaniem. Organizatorzy turystyki są zaangażowani w obsługę pakietów turystycznych sprzedawanych przez agentów turystycznych, w tym organizację i kombinację zróżnicowanych usług w ramach pakietów turystycznych. Mogą oni być zatrudnieni, mieć podpisany kontrakt z agentami turystycznymi lub działać jako niezależni organizatorzy turystyczni.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży imprez turystycznych przez agentów turystycznych, sklasyfikowanej w 79.11.Z.

79.9 Pozostała działalność usługowa w zakresie rezerwacji oraz działalności z nią związane

79.90.Z Pozostała działalność usługowa w zakresie rezerwacji oraz działalności z nią związane

Podklasa ta obejmuje:
- działalność usługową związaną ze świadczeniem pomocy turystom:
• udzielanie informacji turystycznej,
• działalność niezależnych przewodników turystycznych,
- działalność związaną z promocją turystyki.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności związanej z rezerwacją transportu pasażerskiego, wykonywanej za opłatą, sklasyfikowanej w 52.32.Z,
- działalności usługowej w zakresie rezerwacji nieruchomości, będących we współwłasności (typu *timeshare*), sklasyfikowanej w 55.40.Z,
- działalności agentów turystycznych, sklasyfikowanej w 79.11.Z,
- działalności organizatorów turystyki, sklasyfikowanej w 79.12.Z,
- działalności związanej z organizacją i zarządzaniem wydarzeniami, takimi jak spotkania, targi, wystawy, kongresy, włącznie z transportem, zakwaterowaniem, sprzedażą biletów, gdy zarządza nimi sam organizator, sklasyfikowanej w 82.30.Z,
- pośrednictwa w zakresie rezerwacji biletów na przedstawienia teatralne, imprezy sportowe oraz wydarzenia rozrywkowe i widowiskowe, sklasyfikowanego w 82.40.Z.

DZIAŁ 80 Działalność detektywistyczna i ochroniarska

Dział ten obejmuje działalność usługową związaną z ochroną bezpieczeństwa:
- działalność dochodzeniową i detektywistyczną w zakresie prawa prywatnego, handlowego, korporacyjnego, ubezpieczeniowego i karnego w celu dochodzenia praw w sądzie,
- działalność usługową związaną z ochroną i patrolowaniem,
- działalność ochroniarską związaną z transportem pieniędzy, papierów wartościowych lub innych wartościowych rzeczy wraz z personelem i sprzętem do ochrony mienia podczas transportu,
- działalność usługową w zakresie systemów bezpieczeństwa oraz obsługi i monitorowania elektronicznych systemów bezpieczeństwa (na przykład alarmów przeciwwłamaniowych i przeciwpożarowych), a także w zakresie zdalnego monitorowania i systemów nadzoru wideo, wraz z ich sprzedażą, instalacją i naprawą, ale tylko w przypadku, gdy są świadczone łącznie z niniejszą działalnością,
- działalność ochroniarską związaną z prewencją i bezpieczeństwem osób na imprezach i w obiektach publicznych,
- działalność ochroniarską w zakresie przewozów samochodami opancerzonymi.

Dział ten nie obejmuje:
- działalności związanej z bezpieczeństwem w zakresie informatyki, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 62.

80.0 Działalność detektywistyczna i ochroniarska

Grupa ta obejmuje działalność związaną z ochroną bezpieczeństwa, która zazwyczaj wykonywana jest przez podmioty prywatne (niepubliczne).

80.01.Z Działalność detektywistyczna i działalność ochroniarska w zakresie ochrony osobistej

Podklasa ta obejmuje:
- działalność dochodzeniową i detektywistyczną,
- działalność usługową związaną z ochroną i patrolowaniem,
- działalność ochroniarską wspomagającą usługi odbiorów gotówki,

depozytów, niszczenia danych,
- działalność ochroniarską w zakresie przewozów samochodami opancerzonymi,
- działalność w zakresie usług ochroniarskich (na przykład dla sklepów, centrów handlowych),
- działalność usługową związaną z kontrolą bagażu i pasażerów na lotniskach, dworcach kolejowych i tym podobnych miejscach,
- działalność ochroniarską świadczoną podczas imprez, koncertów, targów i wystaw.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności usługowej związanej z analizą ryzyka, doradztwem i konsultacjami w zakresie ochrony bezpieczeństwa, sklasyfikowanej w 80.09.Z,
- działalności usługowej w zakresie nadzoru zdalnego, sklasyfikowanej w 80.09.Z,
- działalności recepcyjnej, dozorowania i związanej z prowadzaniem portierni, sklasyfikowanych w 81.10.Z, 82.10.Z,
- działalności w zakresie porządku i bezpieczeństwa publicznego, sklasyfikowanej w 84.24.Z,
- szkoleń w zakresie bezpieczeństwa, w tym cyberbezpieczeństwa, sklasyfikowanych w 85.59.C.

80.09.Z Działalność ochroniarska, gdzie indziej niesklasyfikowana

Podklasa ta obejmuje:
- doradztwo w zakresie bezpieczeństwa mienia i osób,
- działalność centrów powiadamiania ratunkowego lub centrów odbiorczych alarmów (ARC),
- działalność ochroniarską w zakresie obsługi i monitorowania elektronicznych systemów bezpieczeństwa (na przykład alarmów przeciwwłamaniowych, systemów nadzoru wideo i alarmów przeciwpożarowych),
- działalność ochroniarską w zakresie obsługi i monitorowania mechanicznych lub elektronicznych urządzeń zamykających, sejfów i skarbców,
- instalowanie i konserwację elektronicznych systemów bezpieczeństwa (na przykład alarmów przeciwwłamaniowych lub przeciwkradzieżowych, systemów nadzoru wideo i alarmów przeciwpożarowych), jeżeli są świadczone łącznie z ich późniejszą obsługą i monitorowaniem,
- instalowanie, naprawę, modyfikację i adaptację mechanicznych lub elektronicznych urządzeń zamykających, elektronicznych systemów bezpieczeństwa, sejfów i skarbców, jeżeli są świadczone łącznie z ich późniejszą obsługą i monitorowaniem.

Podklasa ta nie obejmuje:
- instalowania systemów bezpieczeństwa (na przykład alarmów antywłamaniowych, systemów nadzoru i alarmów przeciwpożarowych), bez ich późniejszej obsługi i monitorowania, sklasyfikowanego w 43.21.Z,
- sprzedaży detalicznej systemów alarmowych, mechanicznych lub elektronicznych urządzeń zamykających, sejfów i skarbców, bez ich

późniejszej obsługi, instalacji lub konserwacji, sklasyfikowanej w 47.52.Z,
- doradztwa w zakresie cyberbezpieczeństwa, sklasyfikowanego w 62.20.A,
- działalności w zakresie porządku i bezpieczeństwa publicznego (na przykład działalności policji), sklasyfikowanej w 84.24.Z,
- dorabiania kluczy, sklasyfikowanego w 95.29.Z.

DZIAŁ 81 Działalność usługowa związana z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni

Dział ten obejmuje:
- sprzątanie wewnątrz i na zewnątrz budynków wszelkich typów,
- czyszczenie maszyn przemysłowych,
- mycie pociągów, autobusów, samolotów i tym podobnych,
- czyszczenie od wewnątrz cystern i tankowców,
- dezynfekcję, dezynsekcję i deratyzację budynków, statków, pociągów i tym podobnych,
- mycie butelek,
- zamiatanie ulic, usuwanie śniegu i lodu,
- działalność usługową związaną z pielęgnacją i utrzymaniem terenów zieleni.

81.1 Działalność pomocnicza związana z utrzymaniem porządku w budynkach

81.10.Z Działalność pomocnicza związana z utrzymaniem porządku w budynkach

Podklasa ta obejmuje działalność w zakresie świadczenia kompleksowych usług związanych z utrzymywaniem porządku w budynkach klienta, poprzez:
- ogólne sprzątanie wnętrz, - konserwację,
- prowadzenie portierni oraz dozorowanie,
- działalności recepcyjne, pralnicze i podobne działalności pomocnicze.

Podklasa ta nie obejmuje:
- zarządzania i obsługi systemów komputerowych i/lub urządzeń do przetwarzania danych na miejscu u klienta, sklasyfikowanych w 62.20.B,
- zarządzania nieruchomościami (na przykład zarządzania budynkami lub lokalami mieszkalnymi stanowiącymi współwłasność), sklasyfikowanego w 68.32.B,
- działalności ochroniarskiej, sklasyfikowanej w 80.01.Z,
- prowadzenia zakładów karnych wykonywanego na zlecenie, sklasyfikowanego w 84.23.Z,
- działalności w zakresie wykonywania tylko jednego rodzaju usług pomocniczych (na przykład jedynie usług sprzątania wnętrz) lub zajmowania się wykonywaniem pojedynczych zadań (na przykład ogrzewania), sklasyfikowanej w odpowiedniej podklasie zgodnie z prowadzoną działalnością usługową.

81.2 Sprzątanie obiektów

Grupa ta obejmuje sprzątanie ogólne (niespecjalistyczne), specjalistyczne i pozostałe sprzątanie obiektów, które rozróżnia się według rodzaju wykonywanych usług sprzątania i nie zależy od typu danego klienta.
Grupa ta obejmuje:
- sprzątanie wewnątrz budynków wszelkich typów,

- sprzątanie na zewnątrz budynków,
- specjalistyczne czyszczenie budynków lub inne specjalistyczne czyszczenia,
- czyszczenie maszyn przemysłowych,
- mycie wnętrz cystern i tankowców,
- dezynfekcję, dezynsekcję i deratyzację budynków lub maszyn przemysłowych,
- mycie butelek,
- zamiatanie ulic i usuwanie śniegu i lodu.

Grupa ta nie obejmuje:
- zwalczania szkodników w rolnictwie, sklasyfikowanego w 01.61.Z,
- prania dywanów, wykładzin, zasłon i firanek, sklasyfikowanego w 96.10.Z.

81.21.Z Niespecjalistyczne sprzątanie budynków

Podklasa ta obejmuje działalności związane z ogólnym (niespecjalistycznym) sprzątaniem budynków wszelkich typów, na przykład:
- biur,
- prywatnych lokali, posiadłości (na przykład domów i mieszkań),
- fabryk,
- sklepów,
- instytucji,
- pozostałych obiektów przemysłowych i budynków wielomieszkaniowych.

Działalności niespecjalistycznego sprzątania obejmują głównie sprzątanie wnętrz budynków, ale mogą również obejmować sprzątanie powiązanych obszarów zewnętrznych (na przykład okien czy chodników).

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności związanej z czyszczeniem kominów, kominków, palenisk, pieców (w tym spalarni śmieci), kotłów, przewodów wentylacyjnych i kanałów wylotowych, sklasyfikowanej w 81.22.A.

81.22.A Czyszczenie kominów i palenisk, pieców, przewodów wentylacyjnych

Podklasa ta obejmuje:
- czyszczenie kominów i kominków, palenisk, pieców (w tym spalarni), kotłów, przewodów wentylacyjnych i kanałów wylotowych.

81.22.B Pozostałe sprzątanie budynków i obiektów przemysłowych, gdzie indziej niesklasyfikowane

Podklasa ta obejmuje:
- zewnętrzne czyszczenie budynków wszelkich typów (na przykład biur, fabryk, sklepów, szkół i pozostałych instytucji, obiektów przemysłowych i budynków wielomieszkaniowych),
- działalność w zakresie specjalistycznego sprzątania dla podmiotów gospodarczych z branży spożywczej, w tym w obszarze produkcji, handlu detalicznego, restauracji i tym podobnych,
- działalność w zakresie specjalistycznego sprzątania budynków (na przykład mycie elewacji i okien),
- sterylizację przedmiotów i pomieszczeń,
- specjalistyczne czyszczenie przemysłowe (na przykład maszyn

przemysłowych),
- czyszczenie rurociągów wodociągowych,
- pozostałą działalność w zakresie specjalistycznego sprzątania budynków i obiektów przemysłowych, gdzie indziej niesklasyfikowaną,
- czyszczenie nowych budynków bezpośrednio po zakończeniu budowy,
- czyszczenie elewacji obiektów budowlanych za pomocą pary, piaskowania i podobnych metod.

81.23.A Działalność usługowa związana z dezynfekcją, dezynsekcją i deratyzacją

Podklasa ta obejmuje
- działalność związaną z odkażaniem, dezynfekcją, dezynsekcją i deratyzacją.

Podklasa ta nie obejmuje:
- zwalczania szkodników w rolnictwie, sklasyfikowanego w 01.61.Z.

81.23.B Pozostała działalność związana ze sprzątaniem, gdzie indziej niesklasyfikowana

Podklasa ta obejmuje:
- czyszczenie i utrzymanie w czystości basenów,
- mycie pociągów, autobusów, samolotów i tym podobnych,
- czyszczenie wnętrz cystern i tankowców,
- mycie butelek,
- zamiatanie i polewanie ulic oraz usuwanie śniegu i lodu, w tym usuwanie śniegu i lodu z dachów budynków,
- pozostałą działalność w zakresie sprzątania, gdzie indziej niesklasyfikowaną.

Podklasa ta nie obejmuje:
- zwalczania szkodników w rolnictwie, sklasyfikowanego w 01.61.Z,
- czyszczenia i mycia pojazdów silnikowych (z wyłączeniem motocykli), sklasyfikowanych w 95.31.B.

81.3 Działalność usługowa związana z zagospodarowaniem terenów zieleni

81.30.Z Działalność usługowa związana z zagospodarowaniem terenów zieleni

Podklasa ta obejmuje:
- dokonywanie zasadzeń, pielęgnację i utrzymanie parków i ogrodów:
  • przy domach prywatnych i domach wielomieszkaniowych,
  • przy budynkach użyteczności publicznej i częściowo publicznej (szkół, szpitali, budynków administracyjnych, kościołów i tym podobnych),
  • na terenach miejskich (parków miejskich, stref zieleni, cmentarzy i tym podobnych),
  • przy budynkach przemysłowych i handlowych,
- dokonywanie zasadzeń, pielęgnację i utrzymanie zieleni na potrzeby:
  • dróg (na przykład autostrad, ulic), dróg kolejowych i tramwajowych, brzegów dróg wodnych, w portach,
  • budynków (zieleni na elewacji, ogrodów na dachach oraz wewnątrz budynków i tym podobnych),
  • terenów sportowych (boisk do piłki nożnej, pól golfowych i tym podobnych), terenów przeznaczonych do gier i zabaw na świeżym powietrzu i

innych terenów rekreacyjnych (na przykład trawników przeznaczonych do zażywania kąpieli słonecznych),
• wód stojących i płynących (zbiorników wodnych, bagien, stawów, basenów kąpielowych, fos, strumyków, potoków, rzek, systemów oczyszczania ścieków),
- zagospodarowanie terenów zieleni i dokonywanie zasadzeń w celu ochrony przed hałasem, wiatrem, erozją, oślepianiem lub dla ułatwienia widoczności,
- ochronę i przywracanie krajobrazu naturalnego (na przykład parków, ogrodów),
- prace w zakresie inżynierii ekologicznej w celu ochrony terenów,
- przywracanie środowiska naturalnego (na przykład prace w zakresie inżynierii roślinnej, renaturalizacja ekosystemów i tym podobne),
- działalność związaną z kontrolą erozji na obszarach górskich, tarliskach i brzegach rzek,
- tworzenie i przenoszenie siedlisk gatunków (na przykład budek lęgowych, schronień, miejsc zimowania),
- zapobieganie, kontrolę oraz reagowanie na wtargnięcie i rozprzestrzenianie się gatunków inwazyjnych w faunie lub florze,
- zarządzanie środowiskiem (na przykład prowadzenie działań ochronnych i pielęgnacyjnych na wydmach, wrzosowiskach, terenach podmokłych lub innych obszarach wrażliwych, pastwiskach ekologicznych).

Podklasa ta nie obejmuje:
- ochrony lub rekultywacji gruntów rolnych i leśnych, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach działów 01 i 02,
- uprawy i dokonywania zasadzeń w celu sprzedaży roślin, drzew, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach działów 01 i 02,
- działalności szkółek roślin, w tym szkółkarstwa leśnego, sklasyfikowanej w 01.30.Z, 02.10.Z,
- utrzymania terenów rolniczych w dobrym stanie ekologicznym, sklasyfikowanego w 01.61.Z,
- odbudowy ekosystemów morskich, sklasyfikowanej w 03.30.Z,
- działalności budowlanej w celu zaprojektowania krajobrazu, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach sekcji F,
- działalności w zakresie architektury i projektowania krajobrazu, sklasyfikowanej w 71.11.Z,
- działalności parków narodowych, rezerwatów przyrody i tym podobnych, w tym ich konserwację i utrzymanie, sklasyfikowanej w 91.42.Z.

DZIAŁ 82 Działalność związana z administracyjną obsługą biura i pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej

Dział ten obejmuje:
- działalność związaną z codzienną administracyjną obsługą biura, jak również wykonywanie regularnych, rutynowych zadań w zakresie obsługi biurowej, wykonywaną na zlecenie,
- pomocniczą działalność wspomagającą prowadzenie działalności gospodarczej, gdzie indziej niesklasyfikowaną.

82.1 Działalność związana z administracyjną obsługą biura, włączając działalność wspomagającą

82.10.Z Działalność związana z administracyjną obsługą biura, włączając działalność wspomagającą

Podklasa ta obejmuje działalność w zakresie świadczenia kompleksowych usług związanych z codzienną administracyjną obsługą biura (na przykład recepcja, planowanie finansowe, obsługa personelu, obsługa poczty, w tym poczty elektronicznej), wykonywaną na zlecenie.

Podklasa ta obejmuje również:
- przygotowywanie dokumentów (na przykład edycję, korektę, pisanie na maszynie, komputerowe redagowanie tekstu i wstępną archiwizację),
- pozostałe usługi sekretarskie,
- przepisywanie dokumentów,
- pisanie listów lub streszczeń,
- działalność usługową w zakresie wynajmu skrzynki pocztowej oraz obsługę poczty, w tym poczty elektronicznej (na przykład w zakresie sortowania wstępnego, adresowania),
- powielanie, skanowanie, kserowanie dokumentów,
- cyfryzacja dokumentów (bez dalszego przetwarzania danych),
- formatowanie e-booków.

Podklasa ta nie obejmuje:
- drukowania dokumentów (drukowania offsetowego i tym podobnego), sklasyfikowanego w 18.12.Z,
- działalności usługowej związanej z przygotowaniem do druku, sklasyfikowanej w 18.13.Z,
- przechowywania dokumentacji niezwiązanego z archiwizacją, sklasyfikowanego w 52.10.B,
- działalności kurierskich, sklasyfikowanych w 53.20.Z,
- przetwarzania danych i cyfryzacji dokumentów związanych z dalszym przetwarzaniem danych, sklasyfikowanych w 63.10.D,
- przechowywania dokumentów z danymi, sklasyfikowanego w 63.10.D,
- wynajmu niewyposażonych biur, miejsc w przestrzeni współdzielonych (miejsc *coworkingowych*) i w pełni wyposażonych biur, sklasyfikowanego w 68.20.Z,
- działalności central usług wspólnych, obejmującej działania strategiczne i zarządcze (scentralizowane), sklasyfikowanej w 70.10.B,
- realizowania i organizowania kampanii reklamowej, sklasyfikowanych w 73.11.Z,
- wynajmu kontenerów przeznaczonych na biura, sklasyfikowanego w 77.39.Z,
- działalności usługowej w zakresie stenografii oraz specjalistycznych usług stenotypii (na przykład relacji sądowych), sklasyfikowanych w 82.99.B,
- archiwizacji dokumentów (w formie papierowej lub elektronicznej), sklasyfikowanej w 91.12.Z.

82.2 Działalność centrów telefonicznych (call center)

82.20.Z Działalność centrów telefonicznych (call center)

Podklasa ta obejmuje:
- działalność centrów telefonicznych obsługujących zgłoszenia przychodzące za pośrednictwem pracowników z serwisu operatorskiego lub przy zastosowaniu automatycznego rozdziału zgłoszeń, zintegrowanych systemów komputerowo-telefonicznych lub interaktywnych systemów głosowych lub podobnych metod do przyjmowania zamówień, dostarczania informacji o produkcie, obsługi klienta lub rozpatrywania skarg,
- działalność centrów telefonicznych obsługujących zgłoszenia wychodzące, prowadzących działalność związaną ze sprzedażą i promocją towarów lub usług skierowaną do klienta, przeprowadzania ankiet telefonicznych na potrzeby badań rynku i opinii, marketingiem bezpośrednim, weryfikacją adresów, wykonywaną na zlecenie,
- działalność centrów zajmujących się obsługą klienta lub rozpatrywaniem skarg za pośrednictwem Internetu i pozostałych kanałów komunikacji.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności brokerów i agentów w zakresie energii elektrycznej i gazu ziemnego, sklasyfikowanej w 35.40.Z,
- pośrednictwa w zakresie specjalistycznych usług budowlanych, sklasyfikowanego w 43.60.Z,
- pośrednictwa w sprzedaży detalicznej, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 47.9,
- pośrednictwa w transporcie, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 52.3,
- pośrednictwa w zakresie działalności pocztowej i kurierskiej, sklasyfikowanego w 53.30.Z,
- pośrednictwa w zakwaterowaniu, sklasyfikowanego w 55.40.Z,
- pośrednictwa w zakresie działalności usługowej związanej z wyżywieniem, sklasyfikowanego w 56.40.Z,
- pośrednictwa w wydawaniu oprogramowania gier komputerowych, sklasyfikowanego w 58.21.Z,
- pośrednictwa w wydawaniu i sprzedaży oprogramowania do pobrania, sklasyfikowanego w 58.29.Z,
- pośrednictwa w telekomunikacji, sklasyfikowanego w 61.20.Z,
- pośrednictwa finansowego i ubezpieczeniowego, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach sekcji L (na przykład 66.22.Z Działalność agentów i brokerów ubezpieczeniowych),
- pośrednictwa w obrocie nieruchomościami, sklasyfikowanego w 68.31.Z,
- badań rynku i opinii publicznej oraz ich analiz statystycznych, sklasyfikowanych w 73.20.Z,
- pośrednictwa w obrocie patentami, sklasyfikowanego w 74.91.Z,
- pośrednictwa w wynajmie i dzierżawie dóbr materialnych oraz niefinansowych wartości niematerialnych i prawnych, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 77.5,
- działalności agentów turystycznych, sklasyfikowanej w 79.11.Z,
- pośrednictwa w zakresie działalności wspomagającej prowadzenie

działalności gospodarczej (z wyłączeniem pośrednictwa finansowego), gdzie indziej niesklasyfikowanej, sklasyfikowanego w 82.40.Z,
- pośrednictwa w prowadzeniu kursów i szkoleń, sklasyfikowanego w 85.61.Z,
- pośrednictwa związanego z działalnością lekarską, dentystyczną i pozostałą działalnością w zakresie opieki zdrowotnej, sklasyfikowanego w 86.97.Z,
- pośrednictwa w zakresie pomocy społecznej z zakwaterowaniem, sklasyfikowanego w 87.91.Z,
- pośrednictwa w naprawie i konserwacji komputerów, artykułów użytku osobistego i domowego oraz pojazdów silnikowych i motocykli, sklasyfikowanego w 95.40.Z,
- pośrednictwa w zakresie usług indywidualnych, sklasyfikowanego w 96.40.Z.

82.3 Działalność związana z organizacją targów, wystaw i kongresów

82.30.Z Działalność związana z organizacją targów, wystaw i kongresów

Podklasa ta obejmuje organizację, promocję i/lub zarządzanie wydarzeniami, takimi jak:
- targi biznesowe i handlowe,
- imprezy firmowe,
- wystawy ogólne lub specjalistyczne,
- konferencje i zjazdy,
- seminaria, sympozja i warsztaty,
- targi rolnicze i rzemieślnicze.

Podklasa ta obejmuje również zarządzanie i zapewnienie personelu do obsługi obiektów, w których odbywają się wyżej wymienione wydarzenia, gdy są świadczone łącznie z organizowaniem i ich promocją.

Podklasa ta nie obejmuje:
- wznoszenia stoisk wystawowych w zależności od rodzaju wykonywanej instalacji, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach działu 43,
- organizacji wydarzeń kulturalnych (na przykład festiwali filmowych, muzycznych lub tanecznych), sklasyfikowanej w 90.39.Z,
- planowania technicznego, dostarczania, instalowania i obsługi sprzętu audiowizualnego i efektów specjalnych związanych z organizacją przedstawień artystycznych, sklasyfikowanych w 90.39.Z,
- organizowania imprez sportowych, sklasyfikowanego w 93.19.Z,
- planowania technicznego, dostarczania, instalowania i obsługi sprzętu audiowizualnego i efektów specjalnych związanych z organizacją wydarzeń innych niż artystyczne, sklasyfikowanych w 93.29.A, 93.29.B,
- organizowania ceremonii lub uroczystości o charakterze osobistym, w tym wesel, przyjęć związanych z narodzinami dziecka, przyjęć urodzinowych i tym podobnych, sklasyfikowanego w 96.99.Z.

82.4 Pośrednictwo w zakresie działalności wspomagającej prowadzenie działalności gospodarczej, gdzie indziej niesklasyfikowane

82.40.Z Pośrednictwo w zakresie działalności wspomagającej prowadzenie działalności gospodarczej, gdzie indziej niesklasyfikowane

Podklasa ta obejmuje pośrednictwo w zakresie działalności wspomagającej prowadzenie działalności gospodarczej, gdzie indziej niesklasyfikowane, polegające na kojarzeniu klientów i usługodawców za opłatą lub prowizją. Pośrednictwo może być wykonywane drogą elektroniczną (przez Internet, platformy cyfrowe, e-mail) lub w inny sposób (poprzez kontakt bezpośredni, obwoźnie, telefonicznie, drogą pocztową i tym podobne). Opłata lub prowizja może pochodzić od klienta lub dostawcy usług wspomagających prowadzenie działalności gospodarczej. Przychody z tytułu pośrednictwa mogą obejmować inne źródła przychodów (na przykład przychody z reklam).

Podklasa ta obejmuje również:
- działalność usługową w zakresie rezerwacji biletów na przedstawienia teatralne, imprezy sportowe oraz wydarzenia rozrywkowe i widowiskowe,
- pośrednictwo w zakresie gier loteryjnych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności brokerów i agentów w zakresie energii elektrycznej i gazu ziemnego, sklasyfikowanej w 35.40.Z,
- pośrednictwa w zakresie specjalistycznych usług budowlanych, sklasyfikowanego w 43.60.Z,
- pośrednictwa w sprzedaży detalicznej, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 47.9,
- pośrednictwa w transporcie, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 52.3,
- pośrednictwa w zakresie działalności pocztowej i kurierskiej, sklasyfikowanego w 53.30.Z,
- pośrednictwa w zakwaterowaniu, sklasyfikowanego w 55.40.Z,
- pośrednictwa w zakresie działalności usługowej związanej z wyżywieniem, sklasyfikowanego w 56.40.Z,
- pośrednictwa w wydawaniu oprogramowania gier komputerowych, sklasyfikowanego w 58.21.Z,
- pośrednictwa w wydawaniu i sprzedaży oprogramowania do pobrania, sklasyfikowanego w 58.29.Z,
- pośrednictwa w telekomunikacji, sklasyfikowanego w 61.20.Z,
- pośrednictwa finansowego i ubezpieczeniowego, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach sekcji L (na przykład w podklasie 66.22.Z),
- pośrednictwa w obrocie nieruchomościami, sklasyfikowanego w 68.31.Z,

- działalności usługowej rzeczników patentowych, sklasyfikowanej w 74.91.Z,
- pośrednictwa w wynajmie i dzierżawie dóbr materialnych oraz niefinansowych wartości niematerialnych i prawnych, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 77.5,
- działalności agentów turystycznych, sklasyfikowanej w 79.11.Z,

- pośrednictwa w zakresie prowadzenia kursów i szkoleń, sklasyfikowanego w 85.61.Z, - rezerwacji wizyt lekarskich, sklasyfikowanej w 86.97.Z,
- pośrednictwa związanego z działalnością lekarską, dentystyczną i pozostałą działalnością w zakresie opieki zdrowotnej, sklasyfikowanego w 86.97.Z,
- pośrednictwa w zakresie pomocy społecznej z zakwaterowaniem, sklasyfikowanego w 87.91.Z,
- pośrednictwa w naprawie i konserwacji komputerów, artykułów użytku osobistego i domowego oraz pojazdów silnikowych i motocykli, sklasyfikowanego w 95.40.Z,
- pośrednictwa w zakresie usług indywidualnych, sklasyfikowanego w 96.40.Z.

82.9 Działalność komercyjna, gdzie indziej niesklasyfikowana

Grupa ta obejmuje działalność agencji inkasa, biur kredytowych, agencji informacji gospodarczej oraz wszelką działalność wspomagającą prowadzenie działalności gospodarczej, gdzie indziej niesklasyfikowaną, świadczoną głównie na rzecz podmiotów gospodarczych.

82.91.Z Działalność świadczona przez agencje inkasa i biura kredytowe

Podklasa ta obejmuje:
- ściąganie należności płatniczych z tytułu roszczeń, odbiór płatności (na przykład rachunków lub długów),
- opracowywanie i dostarczanie informacji (na przykład historii kredytowych czy dotyczących zatrudnienia), dla instytucji finansowych, sprzedawców detalicznych i innych podmiotów, które muszą ocenić zdolność kredytową osób fizycznych lub podmiotów gospodarczych,
- działalność agencji *ratingowych*,
- działalność związaną z odzyskiwaniem mienia.

Podklasa ta nie obejmuje:
- faktoringu, sklasyfikowanego w 64.92.B.

82.92.Z Działalność związana z pakowaniem

Podklasa ta obejmuje działalność związaną z pakowaniem wykonywaną na zlecenie, nawet z zastosowaniem technik zautomatyzowanych:
- butelkowanie płynów lub wyrobów gazowanych, w tym napojów i płynnej żywności,
- pakowanie żywności,
- pakowanie wyrobów w postaci stałej (w folię termokurczliwą, owijanie folią i tym podobne),
- pakowanie wyrobów farmaceutycznych,
- etykietowanie, stemplowanie i nadrukowywanie,
- pakowanie paczek i prezentów,
- sterylizację wyrobów związaną z pakowaniem.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji napojów bezalkoholowych i wód mineralnych, sklasyfikowanej w 11.07.Z,
- pakowania związanego z transportem, sklasyfikowanego w 52.26.Z.

82.99.A Finansowanie społecznościowe dla przedsięwzięć gospodarczych

Podklasa ta obejmuje działalności usługowe pomocnicze, takie jak:
- działalność dostawców usług finansowania społecznościowego (crowdfunding) dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom.

82.99.B Działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej, gdzie indziej niesklasyfikowana

Podklasa ta obejmuje działalności usługowe pomocnicze, takie jak:
- sporządzenie protokołów z przebiegu postępowania sądowego oraz usługi stenotypii,
- działalność usługową związaną ze stenografią, ogólnie dostępną,
- tworzenie napisów w czasie rzeczywistym (symultanicznie) ze spotkań, konferencji,
- wykonywanie kodów kreskowych,
- wdrukowywanie kodów kreskowych,
- zbieranie monet z parkomatów,
- obsługiwanie wiz i pozwoleń na pracę,
- obsługiwanie bonów restauracyjnych,
- świadczenie pomocy w rejestracji pojazdów samochodowych,
- działalność usługową w zakresie relokacji,
- zarządzanie pakietami upominkowymi związanymi z rekreacją,
- wydawanie i obsługa kart podarunkowych,
- działalność usługowa domicylacji firm,
- odczytywanie wskazań gazomierzy, liczników wody i elektryczności, w tym podziału kosztów,
- administrowanie programami lojalnościowymi,
- sprzedaż usług turystycznych z odroczonym terminem: forma dystrybucji usługi w zakresie turystyki, która może mieć dowolny charakter (związana z hotelami, restauracjami, opieką osobistą, zajęciami rekreacyjnymi i tym podobne),
- obrót i pośrednictwo w zakresie aktywów kryptograficznych bez zobowiązań.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności domów aukcyjnych oraz działalności związanej z aukcjami internetowymi, w zakresie sprzedaży hurtowej, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 46.1,
- działalności domów aukcyjnych oraz działalności związanej z aukcjami internetowymi, w zakresie sprzedaży detalicznej, sklasyfikowanej odpowiednich podklasach grupy w 47.9,
- opracowywania napisów na taśmach filmowych, sklasyfikowanego w 59.12.Z,
- działalności central usług wspólnych, obejmującej działania strategiczne i zarządcze (scentralizowane), sklasyfikowanej w 70.10.B,
- doradztwa w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i pozostałego doradztwa w zakresie zarządzania, sklasyfikowanych w 70.20.Z,
- działalności centrów usług wspólnych, obejmującej dwa lub więcej

połączonych rodzajów działalności (zestaw usług administracyjnych) zapewniających zadania operacyjne dla całego przedsiębiorstwa lub grupy (na przykład recepcję, planowanie finansowe, fakturowanie i prowadzenie dokumentacji, usługi kadrowe i obsługa poczty, w tym poczty elektronicznej dla tej samej grupy przedsiębiorstw), sklasyfikowanej w 82.10.Z,
- przepisywania dokumentów, sklasyfikowanego w 82.10.Z,
- pośrednictwa w zakresie działalności wspomagającej prowadzenie działalności gospodarczej, gdzie indziej niesklasyfikowanego, sklasyfikowanego w 82.40.Z.

SEKCJA P ADMINISTRACJA PUBLICZNA I OBRONA NARODOWA; OBOWIĄZKOWE UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE

Sekcja ta obejmuje:
- działalność ustawodawczą i wykonawczą prowadzoną przez centralne i naczelne organy administracji państwowej, terenowe organy administracji rządowej i organy samorządowe w zakresie sprawowania funkcji wewnętrznej państwa w sferze finansowej, podatkowej, gospodarczej, kulturalnej, edukacji, ochrony zdrowia i pozostałej socjalnej,
- działalność wykonawczą związaną ze sprawowaniem funkcji zewnętrznych państwa w sferze spraw zagranicznych, imigracyjnych i obronności,
- działalność w sferze ochrony bezpieczeństwa państwa oraz porządku i bezpieczeństwa publicznego,
- działalność wymiaru sprawiedliwości łącznie z wykonywaniem wyroków sądowych, z wyłączeniem działalności komorników,
- działalność straży pożarnej finansowaną ze środków społecznych,
- działalność związaną z obowiązkowymi zabezpieczeniami społecznymi.

W sekcji P nie została ujęta cała działalność prowadzona przez organy administracji publicznej, na przykład:
- działalność w zakresie kierowania realizacją programów dotyczących edukacji ujęta jest w niniejszej sekcji, ale proces edukacji mieści się w odpowiednich podklasach sekcji Q "Edukacja",
- kierowanie ochroną zdrowia mieści się w niniejszej sekcji, ale działalność szpitali, w tym szpitali wojskowych i więziennych ujęta jest w odpowiednich podklasach sekcji R "Opieka zdrowotna i pomoc społeczna".

Niektóre rodzaje działalności opisane w tej sekcji mogą być prowadzone przez organy administracji publicznej innej niż rządowa.

DZIAŁ 84 Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne

84.1 Administracja publiczna oraz polityka gospodarcza, społeczna i w zakresie ochrony środowiska

Grupa ta obejmuje działalność ogólno-administracyjną (na przykład wykonawczą, ustawodawczą, finansową i tym podobną, na wszystkich szczeblach władzy) i nadzór w zakresie polityki społecznej, gospodarczej i środowiskowej.

84.11.Z Kierowanie podstawowymi rodzajami działalności publicznej

Podklasa ta obejmuje:
- działalność ustawodawczą i wykonawczą prowadzoną przez naczelne i centralne organy administracji państwowej oraz terenowe organy administracji publicznej,
- publiczną działalność ogólno-administracyjną na poziomach krajowych i regionalnych,
- zarządzanie i nadzór nad sprawami podatkowymi w zakresie:
  • funkcjonowania systemu podatkowego,
  • poboru cła/podatków oraz prowadzenie dochodzeń w sprawach o naruszenie prawa podatkowego,

• działalność służb celnych,
- realizowanie budżetu państwa oraz zarządzanie funduszami publicznymi i zadłużeniem publicznym:
• zbieranie i gromadzenie środków pieniężnych oraz kontrola w zakresie ich dystrybucji,
- działalność związaną z ogólną (społeczną) polityką dotyczącą badań naukowych i prac rozwojowych oraz zarządzanie związanych z nią funduszami,
- działalność związaną z ogólnopaństwowym planowaniem społeczno-gospodarczym,
- działalność służb statystycznych na różnych szczeblach administracji publicznej.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności banku centralnego, sklasyfikowanej w 64.11.Z,
- działalności związanej z zarządzaniem budynkami stanowiącymi własność rządową lub zajmowanymi przez rząd, sklasyfikowanej w 68.20.Z lub w odpowiednich podklasach grupy 68.3,
- prowadzenia polityki w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych dotyczących poprawy warunków życia ludności i zarządzania funduszami przeznaczonymi na te cele, sklasyfikowanego w 84.12.Z,
- prowadzenia polityki w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych dotyczących poprawy efektywności gospodarowania oraz konkurencyjności, sklasyfikowanego w 84.13.Z,
- prowadzenia polityki w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych dotyczących obrony narodowej i zarządzania funduszami przeznaczonymi na te cele, sklasyfikowanego w 84.22.Z,
- działalności archiwów państwowych, sklasyfikowanej w 91.12.Z.

84.12.Z Kierowanie działalnością usługową w zakresie ochrony zdrowia, edukacji, kultury oraz pozostałych usług społecznych

Podklasa ta obejmuje:
- działalność administracji publicznej w zakresie kierowania realizacją programów mających na celu poprawę warunków życia ludności:
• związaną z opieką zdrowotną i profilaktyką zdrowotną,
• dotyczącą edukacji,
• mającą na celu zapewnienie społeczeństwu świadczeń kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych,
• mającą na celu ochronę środowiska naturalnego,
• związaną z budownictwem mieszkaniowym,
• związaną z pozostałą działalnością na rzecz społeczeństwa,
- działalność administracji publicznej związane z badaniami naukowymi, pracami rozwojowymi i funduszami przeznaczonymi na te cele,
- dofinansowywanie działalności rekreacyjnej i kulturalnej,
- rozdział grantów publicznych dla artystów,
- kierowanie programami wspomagającymi w zakresie dostawy wody pitnej,
- kierowanie działaniami w zakresie zbierania i usuwania odpadów,
- kierowanie programami związanymi z ochroną środowiska,
- kierowanie programami związanymi z gospodarką mieszkaniową.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności związanej z usuwaniem ścieków, nieczystości, wywozem śmieci i rekultywacją, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działów 37, 38, 39,
- obowiązkowego ubezpieczenia społecznego, sklasyfikowanego w 84.30.Z,
- opieki zdrowotnej, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 86,
- działalności muzeów oraz innych obiektów kulturalnych, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 91,
- działalności publicznych bibliotek i archiwów państwowych, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 91.1,
- działalności sportowej i rekreacyjnej, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 93,
- edukacji, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach sekcji Q.

84.13.Z Kierowanie w zakresie efektywności gospodarowania

Podklasa ta obejmuje:
- działalność administracji publicznej w zakresie kierowania przedsięwzięciami, włącznie z przyznawaniem subwencji różnym sektorom gospodarki, na przykład związanymi z:
  • rolnictwem,
  • gospodarką gruntami,
  • energetyką, kopalnictwem i wydobywaniem,
  • infrastrukturą,
  • transportem,
  • komunikacją,
  • hotelarstwem i turystyką,
  • handlem hurtowym i detalicznym,
- działalność związaną z polityką dotyczącą badań naukowych i prac rozwojowych, której celem jest poprawa efektywności gospodarowania,
- działalność związaną z rynkiem pracy,
- wdrażanie środków regionalnej polityki rozwojowej (na przykład w celu zredukowania bezrobocia),
- działalność krajowych agencji do spraw bezpieczeństwa cybernetycznego,
- wdrażanie regulacji finansowych dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej i ochrony konsumentów oraz wdrażanie pozostałych regulacji finansowych,
- ewidencję pojazdów i wydawanie praw jazdy,
- prowadzenie państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego,
- prowadzenie państwowych ewidencji i rejestrów publicznych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności organu nadzoru monetarnego prowadzonej przez bank centralny, sklasyfikowanej w 64.11.Z,
- działalności organu nadzoru finansowego w zakresie usług finansowych, z wyłączeniem ubezpieczeń i transakcji w toku (nie prowadzonej przez bank centralny), sklasyfikowanej w 66.11.Z,
- działalności organu nadzoru finansowego ubezpieczeń i funduszów

emerytalnych (nie prowadzonej przez bank centralny), sklasyfikowanej w 66.29.Z,
- badań naukowych i prac rozwojowych, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach działu 72.

84.2 Działalność usługowa na rzecz całego społeczeństwa

Grupa ta obejmuje działalność w zakresie spraw zagranicznych, obrony narodowej, wymiaru sprawiedliwości, działalność związaną z porządkiem i bezpieczeństwem publicznym.

84.21.Z Sprawy zagraniczne

Podklasa ta obejmuje:
- kierowanie i wykonywanie prac Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz misji dyplomatycznych i konsularnych znajdujących się poza granicami kraju lub w siedzibach organizacji międzynarodowych,
- kierowanie, wykonywanie i wspieranie działalności informacyjnej i kulturalnej prowadzonej za granicą,
- udzielanie pomocy innym krajom niezależnie od tego, czy jest ona organizowana przez instytucje międzynarodowe, czy nie,
- pomoc militarną na rzecz innych krajów,
- prowadzenie polityki w zakresie handlu zagranicznego, finansów międzynarodowych oraz międzynarodowej współpracy technicznej.

Podklasa ta nie obejmuje:
- pomocy dla uchodźców, którzy ucierpieli w wyniku katastrof lub konfliktów, sklasyfikowanej w 88.99.Z,
- działalności organizacji i organów eksterytorialnych, sklasyfikowanej w 99.00.Z.

84.22.Z Obrona narodowa

Podklasa ta obejmuje:
- kierowanie i nadzór nad działalnością związaną z obronnością (wojskami lądowymi, morskimi i powietrznymi) obejmujące na przykład:
 • bojowe formacje wojsk lądowych, marynarki i wojsk lotniczych,
 • jednostki inżynieryjne, transportowe, łączności, wywiadu, zaopatrzenia materiałowego, kadrowego i inne formacje niebojowe,
 • obronne formacje pomocnicze i rezerwy,
 • wojskowe jednostki logistyczne (zaopatrzenie w sprzęt, jednostki budowlane i tym podobne),
 • działalność polowych szpitali wojskowych,
- kierowanie, funkcjonowanie i wspieranie sił obrony cywilnej,
- działalność w zakresie opracowania strategii na wypadek sytuacji kryzysowej oraz przeprowadzanie ćwiczeń w tym zakresie, w które zaangażowane są cywilne instytucje i ludność,
- działalność związana z polityką dotyczącą badań naukowych i prac rozwojowych w zakresie obronności oraz zarządzanie funduszami na te cele.

Podklasa ta nie obejmuje:
- badań naukowych i prac rozwojowych, sklasyfikowanych w odpowiednich

podklasach działu 72,
- udzielania pomocy wojskowej innym krajom, sklasyfikowanego w 84.21.Z,
- działalności sądów wojskowych, sklasyfikowanej w 84.23.Z,
- zapewnienia bezpieczeństwa na wypadek zagrożenia wewnętrznego w czasie pokoju, klęsk żywiołowych, sklasyfikowanego w 84.24.Z,
- działalności edukacyjnej prowadzonej przez szkoły, uczelnie i akademie wojskowe, sklasyfikowanej w 85.40.Z,
- działalności szpitali wojskowych, sklasyfikowanej w 86.10.Z.

84.23.Z Wymiar sprawiedliwości

Podklasa ta obejmuje:
- działalność Sądu Najwyższego oraz Trybunałów: Konstytucyjnego i Stanu,
- działalność powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, sądów powszechnych, sądów administracyjnych, sądów karnych oraz wojskowych prokuratur i sądów,
- arbitraż w sprawach cywilnych,
- działalność w zakresie administracji i usług wykonawczych związanych z więziennictwem, w tym usługi resocjalizacyjne,
- działalność rehabilitacyjną w przypadku niesłusznie skazanych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- doradztwa prawnego i reprezentowania w sprawach cywilnych, karnych i innych, sklasyfikowanych w 69.10.Z,
- działalności szkół w zakładach karnych, zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 85,
- działalności szpitali w zakładach karnych, sklasyfikowanej w 86.10.Z.

84.24.Z Bezpieczeństwo państwa, porządek i bezpieczeństwo publiczne

Podklasa ta obejmuje:
- kierowanie oraz nadzór nad działalnością regularnych i pomocniczych sił policyjnych finansowanych ze środków publicznych,
- kierowanie oraz nadzór nad działalnością straży granicznej i straży przybrzeżnej,
- kierowanie oraz nadzór nad działalnością jednostek rejestracji cudzoziemców,
- zapewnienie bezpieczeństwa na wypadek zagrożenia wewnętrznego, w przypadkach klęsk żywiołowych i innych zagrożeń, w czasie pokoju,
- działalność dobrowolnych stowarzyszeń, które zapewniają ochronę bezpieczeństwa publicznego.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności laboratoriów policyjnych, sklasyfikowanej w 71.20.C,
- korzystania z usług pracowników ochrony podczas imprez, koncertów, targów i wystaw, sklasyfikowanego w 80.01.Z,
- działalności wojskowych sił zbrojnych, sklasyfikowanej w 84.22.Z.

84.25.Z Ochrona przeciwpożarowa

Podklasa ta obejmuje:
− działalność regularnych i ochotniczych jednostek straży pożarnej w zakresie ochrony przeciwpożarowej, gaszenia pożarów, ratowania ludzi i zwierząt, pomocy w przypadkach klęsk żywiołowych i innych zagrożeń (klęski cywilizacyjne, powodzie, wypadki drogowe i tym podobne),
- działalność w zakresie ochrony przeciwpożarowej wykonywanej na zlecenie,
- działalność ratowników wodnych,
- działalność ratowniczą na wodach otwartych i w górach.

Podklasa ta nie obejmuje:
− ochrony lasu przed pożarami i gaszenia pożarów w lasach, prowadzonych przez niewyspecjalizowane jednostki, sklasyfikowanych w 02.40.Z,
− działalności związanej z ochroną przeciwpożarową i gaszeniem pożarów na terenach wydobycia ropy naftowej i gazu ziemnego, prowadzonej przez niewyspecjalizowane jednostki, sklasyfikowanej w 09.10.Z,
− działalności związanej z ochroną przeciwpożarową i gaszeniem pożarów na lotniskach, prowadzonej przez niewyspecjalizowane jednostki, sklasyfikowanej w 52.23.Z.

84.3 Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne

84.30.Z Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne

Podklasa ta obejmuje finansowanie i administrowanie programów rządowych związanych z ubezpieczeniami społecznym, na przykład emerytalnymi, rentowymi, chorobowymi, wypadkowymi z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, na wypadek bezrobocia, z tytułu urlopu rodzicielskiego.

Podklasa ta nie obejmuje:
- uzupełniających lub dodatkowych ubezpieczeń zdrowotnych, sklasyfikowanych w 65.12.Z,
- zapewniania świadczeń emerytalnych wyłącznie dla pracowników lub członków funduszów, sklasyfikowanego w 65.30.Z,
- administrowania usługami opieki zdrowotnej i społecznej, sklasyfikowanych w 84.12.Z,
- działalności ośrodków pomocy społecznej, z zakwaterowaniem, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 87,
- działalności ośrodków pomocy społecznej bez zakwaterowania, sklasyfikowanej w 88.10.Z, 88.99.Z.

SEKCJA Q EDUKACJA

Sekcja ta obejmuje:
− edukację w szkołach publicznych i niepublicznych wszystkich typów, prowadzonych przez organy administracji rządowej, jednostki samorządu terytorialnego lub inne osoby prawne lub fizyczne w ramach obowiązującego sytemu oświaty i szkolnictwa wyższego,
− edukację w formie: stacjonarnej, zaocznej lub na odległość,
− edukację prowadzoną na różnych poziomach kształcenia, w tym kształcenie specjalne,
- edukację dla dorosłych prowadzoną na poziomie szkół podstawowych, szkół ponadpodstawowych, w tym liceów ogólnokształcących, branżowych szkół II stopnia i szkół policealnych oraz w formach pozaszkolnych (w tym edukację prowadzoną w publicznych i niepublicznych placówkach kształcenia ustawicznego, centrach kształcenia zawodowego, branżowych centrach umiejętności oraz na kwalifikacyjnych kursach zawodowych),
− kształcenie w szkołach wojskowych i akademiach wojskowych,
− edukację w szkołach przy zakładach karnych i aresztach śledczych oraz w szkołach w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich na odpowiednich poziomach nauczania,
− pozaszkolne formy dokształcania i doskonalenia zawodowego,
− pozaszkolne formy edukacji związane głównie ze sportem, rekreacją, sztuką,
− działalność usługową wspomagającą edukację,
- działalność edukacyjną prowadzoną przez pracujących na zasadzie samozatrudnienia / na własny rachunek / indywidualnych / niezależnych wykładowców (opiekunów, nauczycieli akademickich, tutorów, korepetytorów i instruktorów),
- działalność związaną z administrowaniem, kontrolowaniem, prowadzeniem lub wspieraniem szkół i innych instytucji zapewniających edukację, jak również koordynację programów sportowych.

Sekcja ta nie obejmuje:
- dziennej opieki nad dziećmi, sklasyfikowanej w 88.91.Z.

DZIAŁ 85 Edukacja

85.1 Placówki wychowania przedszkolnego

85.10.Z Placówki wychowania przedszkolnego

Podklasa ta obejmuje:
- wychowanie przedszkolne, czyli początkowy etap nauczania, zazwyczaj dla dzieci w wieku od 3 do 6 lat, którego celem jest wspieranie rozwoju dziecka i przygotowanie go do rozpoczęcia nauki w szkole. Wychowanie przedszkolne jest prowadzone w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz innych formach wychowania przedszkolnego.

Podklasa ta nie obejmuje:
- dziennej opieki nad dziećmi, sklasyfikowanej w 88.91.Z.

85.2 Szkoły podstawowe

85.20.Z Szkoły podstawowe

Podklasa ta obejmuje:
- edukację na poziomie podstawowym, zapewniającą uczniom zdobycie umiejętności w zakresie czytania, pisania i liczenia oraz podstawowych umiejętności i wiedzy w zakresie takich przedmiotów jak: język polski, język obcy nowożytny, matematyka, historia, wiedza o społeczeństwie, przyroda, fizyka, chemia, geografia, biologia, plastyka, muzyka, technika, informatyka, edukacja w zakresie bezpieczeństwa i wychowanie fizyczne,
- edukację w szkołach artystycznych niedających uprawnień zawodowych (I stopnia) realizującą pierwszy etap kształcenia artystycznego, którego ukończenie nie daje zawodu,
- realizację programów edukacyjnych w ramach systemu szkolnego lub poza nim, które są równoważne pod względem treści z programami w szkołach podstawowych, ale są przeznaczone dla osób powyżej 18 roku życia, na przykład programy alfabetyzacji dla dorosłych, programy drugiej szansy lub reintegracji.

Podklasa ta nie obejmuje:
- edukacji pozaszkolnej oraz kształcenia bez względu na wiek lub dziedzinę nauki, określonych i sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach grupy 85.5,
- dziennej opieki nad dziećmi, sklasyfikowanej w 88.91.Z.

85.3 Szkoły ponadpodstawowe i placówki kształcenia policealnego

Grupa ta obejmuje:
- edukację na poziomie zasadniczym zawodowym, zasadniczym branżowym, średnim branżowym lub średnim ogólnym,
- realizację programów edukacyjnych w ramach systemu szkolnego lub poza nim, które są równoważne pod względem treści z programami w szkołach ponadpodstawowych, ale są przeznaczone dla osób powyżej 18 roku życia, na przykład programy drugiej szansy lub reintegracji.

Grupa ta nie obejmuje:
- pozaszkolnych form edukacji, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach grupy 85.5.

85.31.Z Szkoły średnie ogólnokształcące

Podklasa ta obejmuje:
- edukację w czteroletnich liceach ogólnokształcących, do których warunkiem formalnym przyjęcia jest ukończenie szkoły podstawowej. Ukończenie liceum ogólnokształcącego umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego.

Podklasa ta nie obejmuje:
- pozostałych form edukacji, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach grupy 85.5.

85.32.A Technika

Podklasa ta obejmuje:
- edukację w technikum, którego ukończenie umożliwia uzyskanie dyplomu zawodowego po zdaniu egzaminów zawodowych, a także umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego, co pozwala na kontynuowanie nauki na studiach. Absolwenci techników po ukończeniu klasy programowo najwyższej uzyskują wykształcenie średnie, co daje im możliwość ubiegania się o przyjęcie do szkół policealnych; po zdaniu egzaminu maturalnego uzyskują prawo do ubiegania się o przyjęcie na studia, kształcenie w technikum mogą podejmować absolwenci szkół podstawowych,
- edukację w szkołach artystycznych w tym realizujące program ogólnokształcący)
dających uprawnienia zawodowe.

85.32.B Branżowe szkoły I stopnia

Podklasa ta obejmuje:
- edukację w branżowej szkole I stopnia, której ukończenie umożliwia uzyskanie dyplomu zawodowego po zdaniu egzaminu zawodowego, a także dalsze kształcenie w branżowej szkole II stopnia lub liceum ogólnokształcącym dla dorosłych. Kształcenie w branżowej szkole I stopnia mogą podejmować absolwenci szkół podstawowych.

85.32.C Branżowe szkoły II stopnia

Podklasa ta obejmuje:
- edukację w branżowej szkole II stopnia, której ukończenie umożliwia uzyskanie dyplomu zawodowego w zawodzie nauczanym na poziomie technika po zdaniu egzaminu zawodowego, a także umożliwia otrzymanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego. Absolwenci po ukończeniu klasy programowo najwyższej uzyskują wykształcenie średnie branżowe, co daje im możliwość ubiegania się o przyjęcie do szkół policealnych. Natomiast po uzyskaniu świadectwa dojrzałości będą mogli kontynuować naukę na studiach wyższych.
Kształcenie w branżowej szkole II stopnia mogą podejmować absolwenci branżowych szkół I stopnia.

85.32.D Szkoły specjalne przysposabiające do pracy

Podklasa ta obejmuje:
- edukację w szkołach specjalnych przysposabiających do pracy uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi. Absolwent otrzymuje świadectwo ukończenia szkoły przysposabiającej do pracy. Jest to typ szkoły, której ukończenie nie przewiduje kontynuowania nauki w systemie szkolnym.

85.33.A Szkoły policealne

Podklasa ta obejmuje:
- edukację w szkołach policealnych przygotowujących do wykonywania zawodu, której ukończenie umożliwia uzyskanie dyplomu zawodowego po

zdaniu egzaminów zawodowych. Okres kształcenia, w zależności od zdobywanego zawodu, określa klasyfikacja zawodów szkolnictwa branżowego. Warunkiem przyjęcia do szkoły policealnej jest posiadanie wykształcenia średniego lub średniego branżowego,
- edukację w szkołach artystycznych, dających uprawnienia zawodowe.

85.33.B Kolegia pracowników służb społecznych

Podklasa ta obejmuje:
- edukację w kolegiach pracowników służb społecznych. Kolegia kształcą w zawodzie pracownika socjalnego w systemie dziennym, wieczorowym lub zaocznym. Słuchaczem kolegium może być osoba, która posiada świadectwo dojrzałości oraz uzyskała pozytywny wynik w postępowaniu rekrutacyjnym.

85.4 Szkoły wyższe

85.40.Z Szkoły wyższe

Podklasa ta obejmuje:
- kształcenie w uczelniach publicznych i niepublicznych prowadzone na poziomie:
 • studiów pierwszego stopnia, na które przyjmowani są kandydaci posiadający świadectwo dojrzałości i kończące się uzyskaniem przez absolwentów tytułu zawodowego licencjata, inżyniera albo równorzędnego,
 • studiów drugiego stopnia, na które przyjmowani są kandydaci posiadający dyplom ukończenia studiów i kończące się uzyskaniem przez absolwentów tytułu zawodowego magistra, magistra inżyniera albo równorzędnego,
 • jednolitych studiów magisterskich, na które przyjmowani są kandydaci posiadający świadectwo dojrzałości i kończące się uzyskaniem przez absolwentów tytułu zawodowego magistra, magistra inżyniera albo równorzędnego,
 • studiów podyplomowych, na które przyjmowani są kandydaci posiadający dyplom ukończenia studiów co najmniej pierwszego stopnia i kończące się uzyskaniem kwalifikacji podyplomowych,
 • szkół doktorskich, do których są przyjmowane osoby posiadające tytuł zawodowy magistra, magistra inżyniera albo równorzędny, albo – w wyjątkowych przypadkach, uzasadnionych najwyższą jakością osiągnięć naukowych – osoby będące absolwentami studiów pierwszego stopnia lub studentami, którzy ukończyli trzeci rok jednolitych studiów magisterskich, przygotowujące do uzyskania stopnia doktora,
 • inne formy kształcenia, opierające się zwykle na praktycznej nauce, właściwej dla wykonywania danego zawodu i przygotowujące do wejścia na rynek pracy lub do innych programów kształcenia wyższego,
- nadawanie stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki oraz tytułu profesora.

Kształcenie może odbywać się w systemie studiów stacjonarnych lub niestacjonarnych.

Podklasa ta obejmuje również:
- działalność edukacyjną szkół artystycznych prowadzących kształcenie na

poziomie wyższym.

Podklasa ta nie obejmuje:
- pozostałych form edukacji, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach grupy 85.5.

85.5 Pozostałe formy edukacji

Do tej grupy zalicza się edukację (w tym nieformalną), która nie jest częścią kształcenia w regularnym systemie szkolnym. Edukacja na tym poziomie obejmuje szkolenie dla celów zawodowych, hobbystycznych lub w celu samorozwoju zarówno dla dzieci, jak i dorosłych, w tym nieformalne kształcenie ustawiczne i zawodowe.
Grupa ta obejmuje obozy i szkoły oferujące grupom i osobom indywidualnym, kursy z języków obcych, zajęcia artystyczne, teatralne lub muzyczne, zajęcia sportowe a także inne zajęcia lub szkolenia specjalistyczne, inne niż ujęte w odpowiednich podklasach grup od 85.1 do 85.4.
Do tej grupy zalicza się również działalność edukacyjną prowadzoną przez pracujących na zasadzie samozatrudnienia, na własny rachunek lub indywidualnych, niezależnych wykładowców (opiekunów, nauczycieli akademickich, tutorów, korepetytorów i instruktorów).

Grupa ta nie obejmuje:
- szkolnych form edukacji określonych w grupach od 85.1 do 85.4, to jest wychowania przedszkolnego, edukację w szkołach podstawowych, ponadpodstawowych i policealnych oraz w szkołach wyższych.

85.51.Z Pozostałe formy edukacji sportowej oraz zajęć sportowych i rekreacyjnych

Podklasa ta obejmuje kursy, zajęcia sportowe i rekreacyjne dla grup lub osób indywidualnych. Zajęcia mogą być prowadzone przez Internet lub w szkołach, na obozach, obiektach własnych jednostek nauczających, obiektach klienta lub innych obiektach, w tym z zakwaterowaniem.
Kursy i zajęcia ujęte w tej podklasie mają charakter formalnie zorganizowany, ale nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji na poziomach od podstawowego do wyższego.
Podklasa ta obejmuje:
- zajęcia sportowe,
- obozy sportowe,
- zajęcia gimnastyczne,
- szkoły nauki jazdy konnej,
- naukę pływania,
- kursy sztuk walki, kursy jogi, pilatesu,
- kursy gry w karty (na przykład w brydża),
- kursy gier planszowych,
- szkolenia w zakresie e-sportu.

Podklasa ta obejmuje również:
- działalność profesjonalnych sportowych instruktorów, nauczycieli i trenerów.

Podklasa ta nie obejmuje:
- edukacji na poziomie szkół wyższych, sklasyfikowanej w 85.40.Z,
- pozaszkolnej formy edukacji artystycznej, sklasyfikowanej w 85.52.Z,
- treningów sportowych prowadzonych przez kluby sportowe, sklasyfikowanych w 93.12.Z,
- nauki fitnessu prowadzonej przez centra i kluby fitness, studia jogi i podobne obiekty służące poprawie kondycji fizycznej, sklasyfikowanej w 93.13.Z.

85.52.Z Pozostałe formy edukacji artystycznej

Podklasa ta obejmuje kursy i zajęcia w zakresie sztuki, teatru oraz muzyki. Jednostki prowadzące ten rodzaj nauczania mogą być nazywane „szkołami", „studiami", „klasami" i tym podobnymi. Zapewniają one formalnie zorganizowane zajęcia związane z hobby, rekreacją lub rozwojem własnym. Nie prowadzą one do uzyskania dyplomu zawodowego, licencjata czy stopnia naukowego.
Podklasa ta obejmuje:
- naukę gry na instrumentach muzycznych i inne zajęcia muzyczne,
- zajęcia z dziedziny sztuki,
- kursy tańca,
- szkoły teatralne,
- szkoły sztuk pięknych,
- szkoły sztuk widowiskowych,
- kursy fotograficzne.

Podklasa ta obejmuje również:
- działalność profesjonalnych instruktorów i nauczycieli w zakresie edukacji artystycznej.

Podklasa ta nie obejmuje:
- szkół artystycznych nie dających uprawnień zawodowych, sklasyfikowanych w 85.20.Z,
- szkół plastycznych, sztuk pięknych oraz sztuk widowiskowych zaliczanych do szkół artystycznych dających uprawnia zawodowe, sklasyfikowanych w 85.40.Z lub odpowiednich podklasach grupy 85.3,
- szkół fotograficznych, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach grupy 85.3,
- szkół wyższych artystycznych, sklasyfikowanych w 85.40.Z,
- nauczania języków obcych, sklasyfikowanego w 85.59.A,
- działalności w zakresie mediacji, sklasyfikowanej w 88.99.Z.

85.53.Z Pozostałe formy edukacji z zakresu nauki jazdy i pilotażu

Podklasa ta obejmuje:
- naukę jazdy,
- szkoły pilotażu, żeglarstwa, nawigacji morskiej inne niż wydające zawodowe certyfikaty i uprawnienia.

Podklasa ta nie obejmuje:
- nauki jazdy i pilotażu realizowanej w szkołach dla zawodowych kierowców oraz pilotów, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 85.3.

85.59.A Nauka języków obcych

Podklasa ta obejmuje:
- kursy języków obcych oraz kursy nauczania umiejętności prowadzenia konwersacji w języku obcym.

85.59.B Kursy i szkolenia związane ze zdobywaniem wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych w formach pozaszkolnych

Podklasa ta obejmuje:
- działalność placówek prowadzących kształcenie zawodowe i ustawiczne to jest placówek kształcenia ustawicznego, centrów kształcenia zawodowego oraz branżowych centrów umiejętności,
- pozostałe pozaszkolne formy edukacji związane głównie z rozwijaniem własnych zainteresowań, uzyskiwaniem i uzupełnianiem wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych w formach pozaszkolnych oraz doskonaleniem zawodowym, w tym:
 • kwalifikacyjne kursy zawodowe,
 • kursy umiejętności zawodowych,
 • kursy kompetencji ogólnych,
 • turnusy dokształcania teoretycznego młodocianych pracowników,
 • branżowe szkolenia zawodowe,
 • kursy inne umożliwiające uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub zmianę kwalifikacji zawodowych, realizowane w ramach kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych.

Podklasa ta obejmuje również:
- działalność profesjonalnych instruktorów i nauczycieli w zakresie edukacji innej niż sportowa, artystyczna, nauka języków obcych, nauka jazdy i pilotażu.

Podklasa ta nie obejmuje:
- edukacji w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 85.3.

85.59.C Placówki doskonalenia nauczycieli

Podklasa ta obejmuje:
- edukację w placówkach doskonalenia nauczycieli, której celem jest doskonalenie zawodowe nauczycieli,
- działalność placówek doskonalenia nauczycieli na rzecz doskonalenia systemu oświaty, zgodnie z polityką oświatową państwa, w zakresie określonym w statutach tych placówek, oraz wykonywanie przez nie zadań związanych z podnoszeniem jakości edukacji.

85.59.D Pozostałe pozaszkolne formy edukacji, gdzie indziej niesklasyfikowane

Podklasa ta obejmuje:
- edukację, w której nie da się zdefiniować poziomu nauczania,
- udzielanie korepetycji,
- kursy przygotowujące do egzaminu z wiedzy zawodowej,
- działalność ośrodków prowadzących kursy wyrównawcze,
- kursy komputerowe (na przykład ogólnej obsługi komputera, kursy programowania, korzystania z aplikacji komputerowych),
- kursy relaksacji (na przykład kursy medytacji, techniki oddychania, kursy świadomości poprzez ruch, kursy technik łagodzenia stresu i lęku),
- kursy szycia,
- kursy w zakresie enologii,
- szkolenia dla rodziców, na przykład w zakresie doskonalenia relacji rodzic-dziecko,
- szkolenia w zakresie środków ochrony roślin,
- kursy udzielania pierwszej pomocy,
- szkoły przetrwania,
- szkolenia w zakresie wystąpień publicznych,
- kursy szybkiego czytania.

Podklasa ta nie obejmuje:
- programów alfabetyzacji dla dorosłych, sklasyfikowanych w 85.20.Z,
- edukacji w liceach ogólnokształcących, sklasyfikowanej w 85.31.Z,
- edukacji w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 85.3,
- działalności rozrywkowej i rekreacyjnej w domach opieki społecznej, sklasyfikowanej w 93.29.A.

85.6 Działalność wspomagająca edukację

85.61.Z Pośrednictwo w zakresie prowadzenia kursów i korepetycji

Podklasa ta obejmuje pośrednictwo w zakresie prowadzenia kursów i korepetycji, polegające na kojarzeniu klientów i usługodawców za opłatą lub prowizją, bez świadczenia przez pośrednika usług prowadzenia kursów i korepetycji będących przedmiotem pośrednictwa.
Pośrednictwo może być wykonywane drogą elektroniczną (przez Internet, platformy cyfrowe, e-mail) lub w inny sposób (poprzez kontakt bezpośredni, obwoźnie, telefonicznie, drogą pocztową i tym podobne).
Opłata lub prowizja może pochodzić od klienta lub dostawcy usług kursów i korepetycji. Przychody z tytułu pośrednictwa mogą obejmować inne źródła przychodów (na przykład przychody z reklam).

85.69.Z Działalność wspomagająca edukację, gdzie indziej niesklasyfikowana

Podklasa ta obejmuje:
- działalność usługową niezwiązaną z nauczaniem, która wspiera procesy lub systemy edukacyjne, taka jak:
 • doradztwo edukacyjno-zawodowe,
 • działalność w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym działalność ekspercką w zakresie badania zdolności uczenia się,

• działalność dotycząca oceny szkoleń,
• działalność komisji egzaminacyjnych,
• organizowanie programów wymiany studenckiej,
• działalność edukacyjna zespołów przedszkoli i szkół,
• przeprowadzanie egzaminów i testów w zakresie zawodów regulowanych, na przykład pilotów,
• tworzenie programów nauczania.

Podklasa ta nie obejmuje:
- badań naukowych i prac rozwojowych w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych, sklasyfikowanych w 72.20.Z.

SEKCJA R OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA

Sekcja ta obejmuje działalność związaną z ochroną zdrowia i pomocą społeczną, o szerokim zakresie działań prywatnych i publicznych, to jest:
- opiekę zdrowotną świadczoną przez wyszkolonych pracowników medycznych w szpitalach lub innych placówkach, w tym placówkach ambulatoryjnych,
- działalność w zakresie fizjoterapii,
- pomoc społeczną z zakwaterowaniem, która wymaga w pewnym stopniu opieki medycznej,
- pomoc społeczną z zakwaterowaniem (na przykład działalność tymczasowych schronisk dla bezdomnych),
- pomoc społeczną bez zakwaterowania niewymagającą opieki medycznej.

DZIAŁ 86 Opieka zdrowotna

Dział ten obejmuje:
- działalność szpitali, prewentoriów, domów opieki medycznej, szpitali psychiatrycznych, centrów rehabilitacyjnych oraz pozostałych placówek medycznych, zapewniających zakwaterowanie, wyżywienie, krótko- lub długoterminową opiekę medyczną, diagnostykę i lecznicze, w tym usługi lekarskie, pielęgniarskie i pozostałe usługi zdrowotne, dla pacjentów hospitalizowanych z szerokim zakresem schorzeń,
- porady lekarskie, diagnostykę i leczenie świadczone przez lekarzy ogólnych oraz lekarzy specjalistów,
- praktykę dentystyczną o charakterze ogólnym lub specjalistycznym, w tym działalność ortodontyczną,
- działalność pielęgniarek i położnych,
- działalność związaną z leczeniem, rehabilitacją lub profilaktyką, prowadzoną przez fizjoterapeutów lub inne uprawnione osoby wykonujące zawód medyczny,
- pozostałą działalność związaną z opieką zdrowotną (na przykład działalność laboratoriów medycznych, banków krwi, spermy, organów i tkanek do przeszczepów i tym podobnych, w tym ich przechowywanie, katalogowanie oraz wysyłanie).

Dział ten nie obejmuje:
- działalności weterynaryjnej, sklasyfikowanej w 75.00.Z.

86.1 Działalność szpitali

86.10.Z Działalność szpitali

Podklasa ta obejmuje działalność na rzecz zdrowia ludzkiego, prowadzoną przez szpitale.

Podklasa ta obejmuje:
- działalność szpitali ogólnych oraz specjalistycznych (na przykład lokalnych, regionalnych, szpitali non-profit, uniwersyteckich, szpitali zdrowia psychicznego, szpitali psychiatrycznych, wojskowych i w zakładach karnych), zapewniających zakwaterowanie, wyżywienie, krótko- lub długoterminową opiekę medyczną, diagnostykę i lecznicze, w tym usługi lekarskie,

pielęgniarskie i pozostałe usługi zdrowotne na rzecz pacjentów szpitali,
- działalność prewentoriów, sanatoriów, centrów rehabilitacyjnych i pozostałych placówek medycznych zapewniających pacjentom zakwaterowanie i wyżywienie.

Działalność tych placówek nastawiona jest głównie na obsługę pacjentów przebywających w szpitalach oraz prowadzona jest pod bezpośrednim nadzorem lekarzy i obejmuje między innymi:
- usługi personelu medycznego,
- działalność prowadzoną przez laboratoria, pracownie techniczne, w tym działalność radiologów oraz anestezjologów,
- działalność izb przyjęć,
- obsługę sal operacyjnych, usługi farmaceutyczne, usługi wyżywienia oraz pozostałe usługi szpitalne,
- działalność ośrodków planowania rodziny, zapewniających zakwaterowanie i opiekę medyczną.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży detalicznej wyrobów farmaceutycznych prowadzonej w aptekach, sklasyfikowanej w 47.73.Z,
- badań i analiz laboratoryjnych innych niż medyczne, sklasyfikowanych w 71.20.C,
- działalności weterynaryjnej, sklasyfikowanej w 75.00.Z,
- działalności polowych szpitali wojskowych, sklasyfikowanej w 84.22.Z,
- porad i konsultacji świadczonych przez lekarzy osobom chorym, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach grupy 86.2,
- praktyki dentystycznej o charakterze ogólnym lub specjalistycznym (na przykład periodontologii, endodoncji i stomatologii dziecięcej); patologii jamy ustnej, działalności ortodontycznej, sklasyfikowanej w 86.23.Z,
- działalności w zakresie diagnostyki obrazowej i działalności samodzielnych laboratoriów medycznych, sklasyfikowanych w 86.91.A, 86.91.B,
- transportu pacjentów przez pogotowie ratunkowe, sklasyfikowanego w 86.92.Z.

86.2 Praktyka lekarska i dentystyczna

Grupa ta obejmuje konsultacje medyczne i leczenie, wykonywane przez lekarzy ogólnych
i specjalistów medycznych (na przykład lekarzy medycyny, dentystów), prawnie uznanych do leczenia pacjentów.
Działalność ta może być prowadzona w ramach praktyki prywatnej, praktyki grupowej, w przychodniach szpitalnych, a także w przychodniach działających, na przykład przy zakładach, szkołach, domach opieki dla osób starszych, organizacjach pracowniczych i innych, jak również w domach pacjentów.

Obejmuje również działalność usługową prywatnych konsultacji dla pacjentów hospitalizowanych.

86.21.Z Praktyka lekarska ogólna

Podklasa ta obejmuje:
- porady lekarskie i leczenie w zakresie medycyny ogólnej świadczone przez lekarzy ogólnych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności szpitali stacjonarnych, sklasyfikowanej w 86.10.Z,
- praktyki lekarskiej specjalistycznej, sklasyfikowanej w 86.22.Z,
- działalności pielęgniarskiej i położniczej, sklasyfikowanej w 86.94.Z,
- działalności w zakresie fizjoterapii, sklasyfikowanej w 86.95.Z,
- działalności w zakresie medycyny tradycyjnej, komplementarnej i alternatywnej, sklasyfikowanej w 86.96.Z.

86.22.Z Praktyka lekarska specjalistyczna

Podklasa ta obejmuje:
- porady, diagnostykę i leczenie świadczone przez lekarzy specjalistów, w tym chirurgów,
- działalność ośrodków planowania rodziny świadczących usługi medyczne, bez zakwaterowania,
- działalność w zakresie chirurgii plastycznej wykonywaną przez lekarzy specjalistów,
- działalność ambulatoriów lub klinik dziennych dla pacjentów dochodzących (na przykład wykonywanie dializ, chemioterapia, terapia insulinowa, terapia oddechowa, radioterapia),
- wykonywanie analiz i opisów obrazów medycznych (rentgenowskich, elektrokardiogramowych, endoskopowych i tym podobnych),
- działalność psychiatrów,
- działalność punktów szczepień (immunizacja, inokulacja),
- działalność ośrodków leczenia zakrzepicy.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności szpitali stacjonarnych, sklasyfikowanej w 86.10.Z,
- działalności pielęgniarskiej i położniczej, sklasyfikowanej w 86.94.Z,
- działalności w zakresie fizjoterapii, sklasyfikowanej w 86.95.Z,
- zabiegów upiększających, wykonywanych przez kosmetologów i tym podobnych, niebędących pracownikami medycznymi, sklasyfikowanych w 96.22.Z.

86.23.Z Praktyka dentystyczna

Podklasa ta obejmuje:
- praktykę dentystyczną o charakterze ogólnym lub specjalistycznym (na przykład w zakresie: periodontologii, endodoncji, stomatologii dziecięcej, ortodoncji, operacji dentystycznych, chorób jamy ustnej).

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji sztucznych zębów, protez zębowych i aparatów ortodontycznych przez techników, którzy ich nie dopasowują pacjentom, sklasyfikowanej w 32.50.A,

- działalności szpitali stacjonarnych, sklasyfikowanej w 86.10.Z,
- pomocniczej działalności dentystycznej (na przykład higienistek i asystentek dentystycznych), sklasyfikowanej w 86.99.D.

86.9 Pozostała działalność w zakresie opieki zdrowotnej

Grupa ta obejmuje działalność medyczną, leczniczą, rehabilitacyjną lub profilaktyczną (bez zakwaterowania) prowadzoną przez osoby wykonujące zawód medyczny (w tym ratowników medycznych) lub osoby uprawnione do wykonywania zawodu w ramach działalności leczniczej, z wyłączeniem działalności szpitali oraz praktyk lekarskich i dentystycznych.

86.91.A Działalność w zakresie diagnostyki obrazowej

Podklasa ta obejmuje:
- działalność pracowni rentgenowskich i pozostałych pracowni diagnostyki obrazowej.

Podklasa ta nie obejmuje:
- wykonywania analiz i opisów obrazów medycznych (rentgenowskich, elektrokardiogramowych, endoskopowych i tym podobnych), sklasyfikowanego w 86.22.Z.

86.91.B Działalność samodzielnych laboratoriów medycznych

Podklasa ta obejmuje:
- działalność samodzielnych laboratoriów medycznych w zakresie analizy lub diagnostyki (z wyłączeniem analizy medycznej i opisów obrazów medycznych), w tym analizy płynów ustrojowych lub badań genetycznych, dla pacjentów dochodzących z lub bez skierowania, na przykład:
  • działalność laboratoryjną w zakresie analizy krwi,
  • sekwencjonowanie DNA w celu potwierdzenia lub wykluczenia określonej choroby,
- laboratoryjne czynności w zakresie kontroli antydopingowej.

Podklasa ta nie obejmuje:
- badań i analiz związanych z jakością żywności, działalności laboratoriów innych niż medyczne, działalności laboratoriów kryminalistycznych, sklasyfikowanych w 71.20.A, 71.20.C,
- działalności centrów danych genomowych, banków krwi i organów do transplantacji, sklasyfikowanej w 86.99.D.

86.92.Z Transport pacjentów karetką

Podklasa ta obejmuje:
- działalność pogotowia ratunkowego w zakresie transportu pacjentów, w tym transportu lotniczego. Pojazdy pogotowia przewożą ratowników medycznych / lekarzy i są zwykle wyposażone w sprzęt ratujący życie,
- pierwszą pomoc udzielaną poszkodowanym przez ratowników medycznych lub lekarzy podczas transportu pojazdem pogotowia ratunkowego.

Podklasa ta nie obejmuje:
- transportu pacjentów pojazdami bez zespołów ratownictwa medycznego i

sprzętu ratującego życie, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach działów 49, 50,
- transportu lotniczego bez zespołów ratownictwa medycznego i sprzętu ratującego życie, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach działu 51,
- transportu krwi i organów/płynów ustrojowych, sklasyfikowanego w 86.99.D.

86.93.Z Działalność psychologiczna i psychoterapeutyczna, z wyłączeniem lekarskiej

Podklasa ta obejmuje:
- działalność psychologów i psychoterapeutów (na przykład psychologów klinicznych, psychologów zdrowia) w zakresie porad i leczenia zdrowia psychicznego, z wyłączeniem lekarzy,
- zajęcia z muzykoterapii prowadzone przez psychoterapeutów/psychologów.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności psychiatrów, sklasyfikowanej w 86.22.Z.

86.94.Z Działalność pielęgniarska i położnicza

Podklasa ta obejmuje działalność w zakresie pielęgniarstwa i położnictwa, niewykonywaną przez lekarzy, na przykład:
- indywidualną działalność pielęgniarską we własnych gabinetach lub w domach pacjentów,
- działalność placówek położniczych, bez stałego nadzoru lekarzy medycyny,
- działalność opiekunów świadczących opiekę pielęgniarską,
- działalność w zakresie paliatywnej opieki pielęgniarskiej dla pacjentów ambulatoryjnych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności oddziałów położniczych w szpitalach, pod bezpośrednim nadzorem lekarzy, sklasyfikowanej w 86.10.Z,
- pomocy społecznej z zakwaterowaniem zapewniającej opiekę pielęgniarską, sklasyfikowanej w 87.10.Z,
- opieki domowej dla osób starszych lub osób z niepełnosprawnościami, sklasyfikowanej w 88.10.Z.

86.95.Z Działalność w zakresie fizjoterapii

Podklasa ta obejmuje:
- indywidualną i grupową działalność fizjoterapeutyczną, prowadzoną w celu zapobiegania lub łagodzenia procesów chorobotwórczych lub likwidacji skutków, a także przywrócenia funkcji ciała lub zmniejszenia bólu u pacjenta, w takich zakresach jak: fizykoterapia, kinezyterapia, masaż leczniczy,
– prowadzenie działalności fizjoprofilaktycznej.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności w zakresie osteopatii, chiropraktyki, sklasyfikowanej w 86.96.Z,
- działalności praktyków w zakresie *shiatsu*, masażu tajskiego, *watsu*, *qigong tui na,* sklasyfikowanej w 86.99.D,
- działalności salonów spa, sklasyfikowanej w 96.23.Z.

86.96.Z Działalność w zakresie medycyny tradycyjnej, uzupełniającej i alternatywnej

Podklasa ta obejmuje działalność usługową w zakresie profilaktycznej, leczniczej lub rehabilitacyjnej opieki zdrowotnej, wykonywaną przez pracowników medycznych. Korzyści zdrowotne wynikające z przeprowadzania tych czynności nie są oparte na danych naukowych dotyczących diagnozowania i leczenia chorób i jak dotąd nie zostały w pełni ocenione w sposób, który może być powszechnie akceptowane jako oparte na dowodach.

Podklasa ta obejmuje:
- działalność w zakresie medycyny tradycyjnej, szeregu długotrwałych i wciąż ewoluujących praktyk, opracowanych w różnych społeczeństwach przed lub w trakcie rozwoju nowoczesnej medycyny (na przykład tradycyjnej medycyny chińskiej, takiej jak akupunktura i chińskie leki ziołowe, Unani, a także za pomocą tradycyjnych leków afrykańskich),
- działalność w zakresie medycyny uzupełniającej (na przykład terapii Alexandra, aromaterapii, terapii Bacha i innych terapii kwiatowych, terapii ciała, *ajurwedy*, ziołolecznictwa, naturopatii, terapii żywieniowej),
- działalność w zakresie medycyny alternatywnej (na przykład homeopatii, chiropraktyki, osteopatii, terapii kryształami, irydologii, kinezjologii, radioniki),
- działalność uzdrowicieli,
- działalność w zakresie hipnoterapii, refleksologii, terapii korygującej metodą Cesara i Mensendiecka, naprapatii.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności praktyków w zakresie *shiatsu*, masażu tajskiego, *watsu*, *qigong tui na,* sklasyfikowanej w 86.99.D.

86.97.Z Pośrednictwo związane z działalnością lekarską, dentystyczną i pozostałą działalnością w zakresie opieki zdrowotnej

Podklasa ta obejmuje pośrednictwo związane z działalnością lekarską, dentystyczną i pozostałą działalnością w zakresie opieki zdrowotnej, polegające na kojarzeniu klientów i usługodawców za opłatą lub prowizją, bez świadczenia przez pośrednika usług w zakresie opieki zdrowotnej będących przedmiotem pośrednictwa.
Pośrednictwo może być wykonywane drogą elektroniczną (przez Internet, platformy cyfrowe, e-mail) lub w inny sposób (poprzez kontakt bezpośredni, obwoźnie, telefonicznie, drogą pocztową i tym podobne). Opłata lub prowizja może pochodzić od klienta lub dostawcy usługi w zakresie opieki zdrowotnej.

Przychody z tytułu pośrednictwa mogą obejmować inne źródła przychodów (na przykład przychody z reklam).

Podklasa ta obejmuje również działalność w zakresie rezerwacji terminów wizyt lekarskich, dentystycznych i pozostałych związanych z opieką zdrowotną.

Podklasa ta nie obejmuje:
- pośrednictwa w zakresie pomocy społecznej z zakwaterowaniem, sklasyfikowanego w 87.91.Z.

86.99.A Opieka farmaceutyczna

Podklasa ta obejmuje działalność związaną z opieką farmaceutyczną będącą świadczeniem zdrowotnym udzielanym przez farmaceutę i stanowiącym dokumentowany proces. Farmaceuta, współpracując z pacjentem i lekarzem prowadzącym leczenie pacjenta, a w razie potrzeby z przedstawicielami innych działalności związanych z medycyną, czuwa nad prawidłowym przebiegiem indywidualnej farmakoterapii. Działalność ta obejmuje między innymi:
- wykonywanie przeglądów lekowych wraz z oceną farmakoterapii,
- opracowywanie indywidualnego planu opieki farmaceutycznej.

86.99.B Działalność dietetyczna

Podklasa ta obejmuje:
- działalność dietetyków i specjalistów promocji zdrowia.

86.99.C Działalność logopedyczna

Podklasa ta obejmuje:
- działalność logopedyczną, rozwijającą prawidłową mowę oraz poprawiającą zaburzenia mowy.

86.99.D Działalność w zakresie pozostałej opieki zdrowotnej

Podklasa ta obejmuje:
- pozostałą działalność w zakresie opieki zdrowotnej wykonywaną przez pracowników medycznych innych niż lekarze, w takich dziedzinach jak: optometria, ortoptyka, hydroterapia, hydrokolonoterapia, podiatria/podologia, terapia skóry,
- działalność w zakresie leczniczych i profilaktycznych zabiegów estetycznych, do wykonywania której wymagana jest wiedza specjalistyczna,
- pomocniczą działalność dentystyczną, na przykład działalność higienistek lub asystentek dentystycznych (osoby te mogą pracować samodzielnie, lecz co jakiś czas są kontrolowane przez lekarzy dentystów),
- działalność banków krwi, spermy, organów i tkanek do transplantacji, w tym przechowywanie, katalogowanie i wysyłanie,
- działalność rejestrów dawców szpiku kostnego,
- działalność w zakresie monitorowania stanu zdrowia (żywienie niemowląt, zdrowie dzieci),
- działalność w zakresie profilaktyki zdrowotnej i wykrywania chorób (raka, gruźlicy, chorób wenerycznych),
- transport krwi oraz organów / płynów ustrojowych,
- działalność praktyków w zakresie *shiatsu*, masażu tajskiego, *watsu, qigong tui na,*
- działalność w zakresie terapii przy pomocy zwierząt (na przykład hipoterapii),

- działalność w zakresie terapii tańcem i ruchem, terapii sztuką.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji sztucznych zębów, protez zębowych i aparatów ortodontycznych przez techników, którzy ich nie dopasowują pacjentom, sklasyfikowanej w 32.50.A,
- działalności laboratoriów innych niż medyczne, sklasyfikowanej w 71.20.C,
- badań i analiz związanych z jakością żywności, sklasyfikowanych w 71.20.A,
- działalności szpitali stacjonarnych, sklasyfikowanej w 86.10.Z,
- działalności w zakresie praktyki lekarskiej i dentystycznej, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 86.2,
- działalności w zakresie chirurgii plastycznej wykonywanej przez lekarzy specjalistów, sklasyfikowanej w 86.22.Z,
- działalności w zakresie diagnostyki obrazowej i działalności laboratoriów medycznych, sklasyfikowanych w 86.91.A, 86.91.B,
- transportu pacjentów przez pogotowie ratunkowe, sklasyfikowanego w 86.92.Z,
- działalności w zakresie zdrowia psychicznego świadczonej przez psychologów i psychoterapeutów, z wyłączeniem praktyki lekarskiej, sklasyfikowanej w 86.93.Z,
- działalności pielęgniarskiej i położniczej, sklasyfikowanej w 86.94.Z,
- działalności w zakresie fizjoterapii, sklasyfikowanej w 86.95.Z,
- działalności w zakresie masażu leczniczego, sklasyfikowanej w 86.95.Z,
- działalności w zakresie medycyny tradycyjnej, uzupełniającej i alternatywnej, sklasyfikowanej w 86.96.Z,
- pomocy społecznej z zakwaterowaniem zapewniającej opiekę pielęgniarską, sklasyfikowanej w 87.10.Z,
- działalności w zakresie zabiegów kosmetologii estetycznej wykonywanych przez kosmetologów i tym podobnych, niemających uprawnień medycznych i niebędących pracownikami medycznymi, sklasyfikowanej w 96.22.Z,
- działalności salonów spa, sklasyfikowanej w 96.23.Z.

DZIAŁ 87 Pomoc społeczna z zakwaterowaniem

Dział ten obejmuje:
- pomoc społeczną z zakwaterowaniem zapewniającą pomoc medyczną (głównie opiekę pielęgniarską) lub innego typu pomoc świadczoną osobom jej potrzebującym.
Zapewniane opieki socjalnej dotyczy także osób, które mogą przebywać w miejscu jej sprawowania nawet tymczasowo.
- działalność ośrodków opieki (zapewniających regularną opiekę w miejscach specjalnie zbudowanych lub przystosowanych dla niektórych grup docelowych). Jednostki są klasyfikowane w zależności od grup docelowych.

Dział ten nie obejmuje:
- działalności pielęgniarskiej bez zakwaterowania, sklasyfikowanej w 86.94.Z,
- pomocy społecznej bez zakwaterowania, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 88.

87.1 Pomoc społeczna z zakwaterowaniem zapewniająca opiekę pielęgniarską

87.10.Z Pomoc społeczna z zakwaterowaniem zapewniająca opiekę pielęgniarską

Podklasa ta obejmuje pomoc społeczną zapewniającą zakwaterowanie, opiekę pielęgniarską (wykonywaną przez licencjonowane pielęgniarki), opiekę w zakresie rehabilitacji, podawanie leków, stawianie diagnoz oraz opatrywanie ran, zazwyczaj realizowaną bez nadzoru lekarza w:
- domach pomocy społecznej dla osób starszych zapewniających opiekę pielęgniarską,
- domach rehabilitacyjnych, innych niż ośrodki zdrowia psychicznego i ośrodki dla osób uzależnionych,
- sanatoriach uzdrowiskowych,
- placówkach opieki pielęgnacyjnej,
- domach opieki / hospicjach.

Podklasa ta nie obejmuje:
- paliatywnej opieki pielęgniarskiej dla pacjentów ambulatoryjnych., sklasyfikowanej w 86.94.Z,
- pomocy społecznej realizowanej w domach pomocy społecznej z minimalną opieką
pielęgniarską lub bez opieki pielęgniarskiej, sklasyfikowanej w 87.30.Z,
- pozostałej pomocy społecznej z zakwaterowaniem (wykonywanej na przykład w internatach i schroniskach dla dzieci, tymczasowych schroniskach dla bezdomnych oraz pieczy zastępczej prowadzonej w formie instytucjonalnej lub rodzinnej), sklasyfikowanej w 87.99.Z.

87.2 Pomoc społeczna z zakwaterowaniem dla osób z zaburzeniami psychicznymi lub uzależnieniami

87.20.Z Pomoc społeczna z zakwaterowaniem dla osób z zaburzeniami psychicznymi lub uzależnieniami

Podklasa ta obejmuje pomoc społeczną zapewniającą zakwaterowanie, wyżywienie, nadzór
ochronny, pomoc i opiekę medyczną w pewnym stopniu, świadczoną osobom żyjącym z chorobą psychiczną lub u których zdiagnozowano chorobę psychiczną, niepełnosprawność intelektualną lub uzależnienie, niezależnie od ich wieku, w placówkach innych niż szpitale, takich jak:
- placówki dla osób uzależnionych,
- domy mieszkalne dla osób z zaburzeniami emocjonalnymi,
- placówki dla osób opóźnionych umysłowo,
- ośrodki zdrowia psychicznego,

- placówki opiekuńcze dla osób z rozpoznaniem niepełnosprawności intelektualnej.

Podklasa ta nie obejmuje:
- szpitali psychiatrycznych, sklasyfikowanych w 86.10.Z,
- pomocy społecznej i rehabilitacji, z zakwaterowaniem, dla osób innych niż z zaburzeniami psychicznymi lub uzależnieniami, sklasyfikowanej w 87.10.Z, 87.30.Z,
- pozostałej pomocy społecznej z zakwaterowaniem (wykonywanej na

przykład w tymczasowych schroniskach dla bezdomnych), sklasyfikowanej w 87.99.Z,
- działalności w zakresie pomocy społecznej bez zakwaterowania dla osób z zaburzeniami psychicznym (wykonywanej na przykład w ośrodkach zdrowia psychicznego), sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 88.

87.3 Pomoc społeczna z zakwaterowaniem dla osób starszych lub osób z niepełnosprawnościami ruchowymi

87.30.Z Pomoc społeczna z zakwaterowaniem dla osób starszych lub osób z niepełnosprawnościami ruchowymi

Podklasa ta obejmuje pomoc społeczną zapewniającą całodobową opiekę, w tym zakwaterowanie, wyżywienie, nadzór ochronny, pomoc w codziennym życiu (na przykład w obowiązkach domowych), świadczoną osobom starszym lub osobom z niepełnosprawnościami ruchowymi, o ograniczonej zdolności radzenia sobie samemu, realizowaną w:
- domach emeryta,
- domach pomocy społecznej z minimalną opieką pielęgniarską,
- domach spokojnej starości bez opieki pielęgniarskiej.

Opieka pielęgniarska może być świadczona podopiecznym w oddzielnych placówkach.

Podklasa ta nie obejmuje:
- pomocy społecznej z zakwaterowaniem zapewniającej opiekę pielęgniarską dla osób starszych, sklasyfikowanej w 87.10.Z,
- pomocy społecznej z zakwaterowaniem dla osób z zaburzeniami psychicznymi lub uzależnieniami, sklasyfikowanej w 87.20.Z,
- pomocy społecznej z zakwaterowaniem, w której opieka medyczna, edukacja i działalność rehabilitacyjna odgrywają rolę marginesową, sklasyfikowanej w 87.99.Z.

87.9 Pozostała pomoc społeczna z zakwaterowaniem

87.91.Z Pośrednictwo w zakresie pomocy społecznej z zakwaterowaniem

Podklasa ta obejmuje pośrednictwo w zakresie pomocy społecznej z zakwaterowaniem, polegające na kojarzeniu klientów i usługodawców za opłatą lub prowizją, bez świadczenia przez pośrednika pomocy społecznej będącej przedmiotem pośrednictwa.
Pośrednictwo może być wykonywane drogą elektroniczną (przez Internet, platformy cyfrowe, e-mail) lub w inny sposób (poprzez kontakt bezpośredni, obwoźnie, telefonicznie, drogą pocztową i tym podobne). Opłata lub prowizja może pochodzić od klienta lub dostawcy usług w zakresie pomocy społecznej z zakwaterowaniem. Przychody z tytułu pośrednictwa mogą obejmować inne źródła przychodów (na przykład przychody z reklam).

Podklasa ta nie obejmuje:
- pośrednictwa związanego z działalnością lekarską, dentystyczną i pozostałą działalnością w zakresie opieki zdrowotnej, sklasyfikowanego w 86.97.Z.

87.99.Z Pozostała pomoc społeczna z zakwaterowaniem, gdzie indziej niesklasyfikowana

Podklasa ta obejmuje pomoc społeczną z zakwaterowaniem zapewniającą całodobową opiekę dzieciom oraz osobom o ograniczonej zdolności radzenia sobie samemu (z wyłączeniem osób starszych i niepełnosprawnych), w której opieka medyczna, edukacja i działalność rehabilitacyjna odgrywają rolę marginesową, realizowaną przez instytucje administracji publicznej, organizacje prywatne lub społeczne w takich placówkach, jak:
- internaty i schroniska dla dzieci,
- specjalne ośrodki wychowawcze,
- domy dla bezdomnych, uchodźców, imigrantów i tym podobne,
- domy dla samotnych matek z dziećmi,
- ośrodki pomocy dla osób z problemami społecznymi lub osobistymi,
- pozostałe ośrodki mieszkaniowe wspierające rodzinę, państwowe lub prywatne.

Podklasa ta obejmuje również pieczę zastępczą prowadzoną w formie instytucjonalnej lub rodzinnej.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności w zakresie obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, sklasyfikowanej w 84.30.Z,
- pomocy społecznej z zakwaterowaniem zapewniającej opiekę pielęgniarską, sklasyfikowanej w 87.10.Z,
- pomocy społecznej z zakwaterowaniem dla osób z zaburzeniami psychicznymi lub uzależnieniami, sklasyfikowanej w 87.20.Z,
- pomocy społecznej z zakwaterowaniem dla osób z rozpoznaniem niepełnosprawności intelektualnej, sklasyfikowanej w 87.20.Z,
- pomocy społecznej z zakwaterowaniem dla osób starszych lub osób z niepełnosprawnościami ruchowymi, sklasyfikowanej w 87.30.Z,
- opieki dziennej nad dziećmi, sklasyfikowanej w 88.91.Z,
- działalności związanej z adopcją, sklasyfikowanej w 88.99.Z.

DZIAŁ 88 Pomoc społeczna bez zakwaterowania

Dział ten obejmuje świadczenie różnorodnych usług pomocy społecznej bezpośrednio klientom.

88.1 Pomoc społeczna bez zakwaterowania dla osób starszych lub osób z niepełnosprawnościami

88.10.Z Pomoc społeczna bez zakwaterowania dla osób starszych lub osób z niepełnosprawnościami

Podklasa ta obejmuje działalność poradni, schronisk i pozostałą pomoc społeczną bez zakwaterowania świadczoną osobom w podeszłym wieku i osobom niepełnosprawnym, realizowaną przez instytucje administracji publicznej, organizacje o zasięgu ogólnopolskim lub lokalnym oraz przez specjalistów udzielających porad, między innymi poprzez:
- odwiedzanie osób starszych i chorych,
- dzienną opiekę oraz pomoc dla osób starszych lub dorosłych osób niepełnosprawnych,

- działalność związaną z przystosowaniem zawodowym osób upośledzonych umysłowo lub
niepełnosprawnych fizycznie; w działalności tego typu czynnik edukacyjny powinien występować w ograniczonym zakresie,
- działalność opiekunów domowych,
- opiekę domową,
- działalność usługową w zakresie pomocy domowej, taka jak wykonywanie prac domowych, świadczona na rzecz osób z rozpoznaniem tymczasowego uszczerbku na zdrowiu.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności w zakresie obowiązkowych zabezpieczeń ubezpieczeń społecznych, sklasyfikowanej w 84.30.Z,
- pomocy społecznej z zakwaterowaniem dla osób starszych lub osób z niepełnosprawnościami ruchowymi, sklasyfikowanej w 87.30.Z,
- opieki dziennej nad dziećmi niepełnosprawnymi, sklasyfikowanej w 88.91.Z.

88.9 Pozostała pomoc społeczna bez zakwaterowania

88.91.Z Opieka dzienna nad dziećmi

Podklasa ta obejmuje:
- dzienną opiekę nad dziećmi, świadczoną w domach prywatnych lub ośrodkach opieki dziennej,
- opiekę pozaszkolną,
- opiekę dzienną nad dziećmi niepełnosprawnymi.

Podklasa ta nie obejmuje:
- wychowania przedszkolnego, sklasyfikowanego w 85.10.Z.

88.99.Z Pozostała pomoc społeczna bez zakwaterowania, gdzie indziej niesklasyfikowana

Podklasa ta obejmuje działalność poradni, schronisk, pomoc specjalną i pozostałą pomoc społeczną bez zakwaterowania świadczoną osobom i rodzinom w ich domach lub poza nimi, realizowaną przez instytucje administracji publicznej, organizacje niosące pomoc ofiarom klęsk żywiołowych, organizacje o zasięgu ogólnopolskim lub lokalnym, w tym organizacje prywatne oraz przez specjalistów udzielających porad.

Działalność ta realizowana jest między innymi poprzez:
- pomoc społeczną i poradnictwo dla dzieci i młodzieży,
- działalność usługową związaną z adopcją,
- działalność prewencyjną przeciwko przemocy wobec dzieci oraz inną działalność tego rodzaju,
- konsultacje i doradztwo związane z planowaniem budżetów domowych, działalność poradni małżeńskich i rodzinnych, poradnictwo w zakresie zaciągania kredytów i spłacania długów,
- działalność społeczną lokalną i sąsiedzką,
- działalność polegającą na niesieniu pomocy ofiarom klęsk żywiołowych,

katastrof, uchodźcom, imigrantom i tym podobną,
- działalność związaną z przystosowaniem zawodowym osób bezrobotnych, przy czym w działalności tego typu czynnik edukacyjny powinien występować w ograniczonym zakresie,
- działalność polegającą na określeniu, czy ubiegający się o wsparcie spełniają warunki potrzebne do przyznania pomocy finansowej lub rzeczowej,
- placówki dzienne dla osób bezdomnych oraz innych osób potrzebujących pomocy,
- działalność polegającą na gromadzeniu funduszów lub inne formy wspierania finansowego w ramach pomocy społecznej,

- działalność w zakresie mediacji kulturowej i międzykulturowej, której celem jest niesienie pomocy osobom dorosłym doświadczającym trudności w integracji społecznej i na rynku pracy, usuwanie marginalizacji społecznej dzieci i młodzieży, przywrócenie do normalnego funkcjonowania osób dorosłych i nieletnich przebywających w zakładach karnych, bądź przebywających na zwolnieniu warunkowym i poza zakładami karnymi oraz reintegracja wykluczonych osób dorosłych do aktywnego życia,
- działania przesiedleńcze na rzecz uchodźców.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności w zakresie mediacji prawnej, sklasyfikowanej w 69.10.Z,
- działalności w zakresie obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, sklasyfikowanej w 84.30.Z,
- działalności w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, sklasyfikowanej w 85.69.Z,
- działalności pomocy społecznej z zakwaterowaniem, gdzie indziej niesklasyfikowanej, sklasyfikowanej w 87.99.Z.

SEKCJA S DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ, SPORTEM I REKREACJĄ

Sekcja ta obejmuje szeroki zakres działalności kulturalnych, rozrywkowych i sportowych związanych z różnymi zainteresowaniami ogółu społeczeństwa.

Sekcja ta obejmuje:
- działalność obiektów dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego,
- działalność rekreacyjną (w tym organizację imprez rozrywkowych) oraz gry hazardowe,
- działalność usługową, która wspomaga organizowanie imprez rozrywkowych i występów na żywo.

DZIAŁ 90 Działalność twórcza i działalność związana z wystawianiem przedstawień artystycznych

Dział ten obejmuje:
- działalność twórczą i związaną z wystawianiem przedstawień artystycznych,
- funkcjonowanie obiektów i świadczenie usług związanych z zainteresowaniami kulturalnymi i rozrywkowymi klientów,
- produkcję, promocję i udział w występach na żywo, wydarzeniach lub wystawach przeznaczonych dla powszechnych odbiorców, zapewnienie odpowiedniego poziomu artystycznego, twórczego i umiejętności technicznych niezbędnych przy produkcji artystycznej, występów i wydarzeń na żywo.

Dział ten nie obejmuje:
- produkcji/dystrybucji filmów i nagrań wideo, sklasyfikowanych w 59.11.Z, 59.12.Z, 59.13.Z,
- projekcji filmów, sklasyfikowanej w 59.14.Z,
- nadawania programów radiowych i telewizyjnych, sklasyfikowanych w 60.10.Z, 60.20.Z,
- działalności fotograficznej, sklasyfikowanej w 74.20.Z,
- edukacji kulturalnej (z wyłączeniem edukacji szkolnej), w tym działalności nauczania gry na instrumentach, malarstwa, aktorstwa, tańca i tym podobnych, sklasyfikowanej w 85.52.Z,
- działalności muzeów wszelkiego rodzaju, stanowisk archeologicznych, działalności ogrodów botanicznych i zoologicznych, ochrony miejsc historycznych, działalności rezerwatów przyrody, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 91,
- działalności w zakresie konserwacji i renowacji na rzecz dziedzictwa kulturowego, sklasyfikowanej w 91.30.Z,
- działalności związanej z grami hazardowymi, sklasyfikowanej w 92.00.Z,
- działalności związanej ze sportem, rozrywką i rekreacją, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 93.

90.1 Działalność twórcza

Grupa ta obejmuje działalność literacką i działalność związaną z komponowaniem muzyki, działalność twórczą w zakresie sztuk wizualnych i pozostałą działalność twórczą.

90.11.Z Działalność literacka i działalność związana z komponowaniem muzyki

Podklasa ta obejmuje:
- działalność indywidualnych pisarzy wszystkich dziedzin, w tym pisanie beletrystyki i tym podobne,
- komponowanie muzyki,
- pisanie teksów i kompozycji w czyimś imieniu,
- działalność związaną z pisaniem scenariuszy,
- działalność dziennikarzy niebędących wydawcami własnych treści,
- działalność blogerów niebędących wydawcami własnych treści.

Podklasa ta nie obejmuje:
- (re)produkcji, dystrybucji książek i muzyki, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach sekcji J,
- działalności tłumaczy pracujących przy redagowaniu książek, sklasyfikowanej w 74.30.Z,
- działalności niezależnych muzyków i aktorów występujących w nagraniach wideo i nagraniach audiowizualnych, sklasyfikowanej w 90.20.C.

90.12.Z Działalność twórcza w zakresie sztuk wizualnych

Podklasa ta obejmuje:
- działalność związaną z tworzeniem i produkcją dzieł sztuk wizualnych,
- działalność niezależnych artystów (na przykład rzeźbiarzy, malarzy, rysowników, kaligrafów, grawerów, akwaforcistów, kwasorytników),
- tworzenie cyfrowych form sztuk wizualnych,
- tworzenie sztuki z wykorzystaniem instalacji świetlnych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji statuetek z kamienia, innych niż oryginały artystyczne, sklasyfikowanej w 23.70.B,
- produkcji filmów kinowych i nagrań wideo, sklasyfikowanej w 59.11.Z, 59.12.Z,
- działalności związanej z projekcją filmów w kinach, sklasyfikowanej w 59.14.Z,
- działalności fotograficznej, sklasyfikowanej w 74.20.Z,
- działalności agentów lub agencji teatralnych lub artystycznych, występujących w imieniu indywidualnych artystów, sklasyfikowanej w 74.99.Z,
- działalności biur i agencji kastingowych, sklasyfikowanej w 78.10.Z,
- pośrednictwa w zakresie rezerwacji biletów na przedstawienia teatralne, imprezy sportowe, wydarzenia rozrywkowe i widowiskowe, sklasyfikowanego w 82.40.Z,
- działalności choreograficznej, sklasyfikowanej w 90.13.Z,
- działalności w zakresie tworzenia i prezentacji widowisk świetlnych i dźwiękowych, sklasyfikowanej w 93.29.B.

90.13.Z Pozostała działalność twórcza

Podklasa ta obejmuje:
- działalność choreograficzną,

- pozostałą działalność twórczą, gdzie indziej niesklasyfikowaną.

Podklasa ta nie obejmuje:
- renowacji, odnawiania, rekonstrukcji i doposażania historycznych oraz archeologicznych miejsc i budynków, sklasyfikowanych w 43.99.Z,
- prowadzenia wszelkiego rodzaju muzeów, sklasyfikowanego w 91.21.A,
- naprawy mebli nieuznawanych za dziedzictwo kulturowe i historyczne, sklasyfikowanej w 95.24.Z.

90.2 Działalność związana z wystawianiem przedstawień artystycznych

90.20.A Działalność artystyczna filharmonii, orkiestr i chórów

Podklasa ta obejmuje:
- działalność związaną z wystawianiem koncertowych przedstawień artystycznych wykonywanych przez filharmonie, orkiestry i chóry.

Podklasa ta nie obejmuje:
- wydawania tekstów i zdjęć oraz innych treści przez influencerów lub blogerów, z wyłączeniem nagrań wideo, sklasyfikowanego w 58.19.Z,
- produkcji nagrań wideo i nagrań audiowizualnych, sklasyfikowanych w 59.11.Z,
- działalności agentów lub agencji artystycznych, występujących w imieniu indywidualnych artystów, sklasyfikowanej w 74.99.Z,
- działalności biur i agencji kastingowych, sklasyfikowanej w 78.10.Z,
- pośrednictwa w zakresie rezerwacji biletów na imprezy filharmonii, sklasyfikowanej w 82.40.Z,
- działalności blogerów, niebędących wydawcami własnych treści, sklasyfikowanej w 90.11.Z,
- działalności niezależnych artystów wykonawców, sklasyfikowanej w 90.20.C.

90.20.B Działalność teatralna

Podklasa ta obejmuje:
- działalność teatrów, w tym dramatycznych, lalkowych oraz muzycznych, oper, operetek, baletów, teatrów tańca, innych teatrów muzycznych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- wydawania tekstów i zdjęć oraz innych treści przez influencerów lub blogerów, z wyłączeniem nagrań wideo, sklasyfikowanego w 58.19.Z,
- produkcji nagrań wideo i nagrań audiowizualnych, sklasyfikowanych w 59.11.Z,
- działalności agentów lub agencji artystycznych, występujących w imieniu indywidualnych artystów, sklasyfikowanej w 74.99.Z,
- działalności biur i agencji kastingowych, sklasyfikowanej w 78.10.Z,

- pośrednictwa w zakresie rezerwacji biletów na imprezy teatralne, sklasyfikowanej w 82.40.Z,
- działalności blogerów, niebędących wydawcami własnych treści, sklasyfikowanej w 90.11.Z,

- działalności niezależnych artystów wykonawców, sklasyfikowanej w 90.20.C.

90.20.C Pozostała działalność związana z wystawianiem przedstawień artystycznych

Podklasa ta obejmuje:
- pozostałą działalność związaną z wystawianiem przedstawień artystycznych oraz działalność pokrewną,
- działalność grup widowiskowych, cyrkowych,
- działalność komików stand-up, tancerzy,
- działalność fotomodeli/fotomodelek,
- działalność niezależnych aktorów, muzyków, tym dyrygentów i pozostałych artystów wykonawców,
- działalność niezależnych aktorów, muzyków i pozostałych artystów wykonawców występujących we wszelkiego rodzaju nagraniach wideo i nagraniach audiowizualnych,
- działalność influencerów występujących we vlogach, niebędących wydawcami własnych treści.

Podklasa ta nie obejmuje:
- wydawania tekstów i zdjęć oraz innych treści przez influencerów lub blogerów, z wyłączeniem nagrań wideo, sklasyfikowanego w 58.19.Z,
- produkcji nagrań wideo i nagrań audiowizualnych, w tym vlogów, sklasyfikowanych w 59.11.Z,
- działalności agentów lub agencji artystycznych, występujących w imieniu indywidualnych artystów, sklasyfikowanej w 74.99.Z,
- działalności biur i agencji kastingowych, sklasyfikowanej w 78.10.Z,
- działalności blogerów, niebędących wydawcami własnych treści, sklasyfikowanej w 90.11.Z,
- działalności artystycznej filharmonii, orkiestr i chórów, sklasyfikowanej w 90.20.A,
- działalności teatralnej, sklasyfikowanej w 90.20.B.

90.3 Działalność wspomagająca działalność twórczą i związaną z wystawianiem przedstawień artystycznych

Grupa ta obejmuje działalność wspomagającą działalność twórczą i sztuki widowiskowe, w tym działalność wspomagającą produkcję przedstawień teatralnych, operowych i baletowych, musicali, imprez i tym podobnych, działalność producentów przedstawień artystycznych w pomieszczeniach lub poza nimi.

90.31.A Działalność centrów kultury, domów i ośrodków kultury, klubów i świetlic

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności barów, pubów i podobnych obiektów, zajmujących się głównie podawaniem napojów, które mogą również zapewniać muzykę na żywo oraz prowadzić działalność taneczną, sklasyfikowanej w 56.30.Z,
- pośrednictwa w zakresie rezerwacji biletów na imprezy rozrywkowe i widowiskowe, sklasyfikowanej w 82.40.Z,

- działalności sal tanecznych i balowych, w których podawanie napojów nie jest główną działalnością, sklasyfikowanej w 93.29.A.

90.31.B Działalność pozostałych obiektów kulturalnych

Podklasa ta obejmuje:
- działalność pozostałych obiektów kulturalnych, w tym obiektów artystycznych, które wspierają twórczość artystyczną w zakresie sztuk wizualnych,
- działalność planetariów, centrów nauki i wiedzy.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży detalicznej obrazów i rzeźb (działalności komercyjnych galerii sztuki), sklasyfikowanej w 47.69.B,
- działalności barów, pubów i podobnych obiektów, zajmujących się głównie podawaniem napojów, które mogą również zapewniać muzykę na żywo oraz prowadzić działalność taneczną, sklasyfikowanej w 56.30.Z,
- działalności związanej z projekcją filmów w kinach, sklasyfikowanej w 59.14.Z,
- pośrednictwa w zakresie rezerwacji biletów na przedstawienia teatralne, imprezy sportowe, wydarzenia rozrywkowe i widowiskowe, sklasyfikowanego w 82.40.Z,
- działalności muzeów i kolekcji, sklasyfikowanej w 91.21.A, 91.21.B, 91.21.C,
- działalności sal tanecznych i balowych, w których podawanie napojów nie jest główną działalnością, sklasyfikowanej w 93.29.A.

90.39.Z Pozostała działalność wspomagająca działalność twórczą i działalność związaną z wystawianiem przedstawień artystycznych

Podklasa ta obejmuje:
- działalność wspomagającą sztuki widowiskowe w zakresie produkcji prezentacji scenicznych na żywo (na przykład teatralnych, koncertowych, operowych, tanecznych i innych produkcji scenicznych):
  • działalność producentów, scenografów, oświetleniowców i tym podobnych,
- organizację imprez kulturalnych i rozrywkowych (na przykład festiwali filmowych, festiwali muzyki i tańca),
- działalność reżyserów, dramaturgów, promotorów filmowych i twórców programów,
- działalność producentów lub promotorów w zakresie imprez artystycznych na żywo,
- planowanie techniczne, dostawę, ustawienie i obsługę sprzętu audiowizualnego i efektów specjalnych związanych z organizacją wydarzeń artystycznych na żywo.

Podklasa ta nie obejmuje:
- produkcji filmów (w tym dystrybucji cyfrowej), przeznaczonych do bezpośredniej projekcji w kinach lub do nadawania lub przesyłania strumieniowego (*streaming*), sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 59.1,
- nadawania przedstawień i wydarzeń na żywo, sklasyfikowanego w 60.20.Z,

- działalności agentów lub agencji artystycznych, występujących w imieniu indywidualnych artystów, sklasyfikowanej w 74.99.Z,
- działalności biur i agencji kastingowych, sklasyfikowanej w 78.10.Z,
- działalności związanej z organizacją targów, wystaw i kongresów, sklasyfikowanej w 82.30.Z,
- działalności grup widowiskowych i niezależnych artystów wykonawców, sklasyfikowanej w 90.20.C,
- działalności producentów lub promotorów imprez sportowych z własnymi obiektami lub bez, sklasyfikowanej w 93.19.Z,
- planowania technicznego, dostawy, montażu oraz obsługi sprzętu audiowizualnego i efektów specjalnych, związanych z organizacją imprez o charakterze innym niż artystyczny, sklasyfikowanych w 93.29.A, 93.29.B.

DZIAŁ 91 Działalność bibliotek, archiwów, muzeów oraz pozostała działalność związana z kulturą

Dział ten obejmuje:
- działalność bibliotek i archiwów,
- działalność wszystkich rodzajów muzeów,
- zbiory dziedzictwa kulturowego wszystkich typów, w tym dokumenty biblioteczne i archiwalne,
- działalność ogrodów botanicznych i zoologicznych,
- działalność związaną z ochroną miejsc lub budynków historycznych,
- działalność rezerwatów przyrody,
- identyfikację, gromadzenie, inwentaryzację, konserwację/odtwarzanie i pośrednictwo w zakresie dziedzictwa kulturowego lub naturalnego, materialnego i niematerialnego,
- utrzymywanie i ochronę obiektów wystawienniczych, miejsc i pomników natury o znaczeniu historycznym, kulturalnym lub edukacyjnym (na przykład miejsca na liście światowego dziedzictwa).

Dział ten nie obejmuje:
- produkcji instrumentów muzycznych, sklasyfikowanej w 32.20.Z,
- renowacji, odnawiania, rekonstrukcji i wyposażania historycznych i archeologicznych miejsc i budynków, sklasyfikowanych w 43.99.Z,
- sprzedaży detalicznej obrazów i rzeźb (działalności komercyjnych galerii sztuki), sklasyfikowanej w 47.69.B,
- sprzedaży detalicznej wyrobów używanych, sklasyfikowanej w 47.79.A, 47.79.B, 47.79.C,
- działalności transportowej i magazynowania, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 52,
- działalności ubezpieczeniowej, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 66,
- działalności architektonicznej wspomagającej konserwację i renowację obiektów dziedzictwa kulturowego, sklasyfikowanej w 71.11.Z,
- działalności badawczej, nauk konserwatorskich poświęconych dziedzictwu kulturowemu, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 72,
- działalności przewodników turystycznych, sklasyfikowanej w 79.90.Z,
- działalności związanej ze sportem, rozrywką i rekreacją (na przykład

działalności parków rekreacyjnych i plaż), sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 93,
- naprawy instrumentów muzycznych nieuznawanych za dziedzictwo kulturowe i historyczne, sklasyfikowanej w 95.29.Z.

91.1 Działalność bibliotek i archiwów

Grupa ta obejmuje:
- działalność związaną z zarządzaniem, konserwacją, opieką nad zbiorami, kategoryzowanie bibliotek i archiwów,
- działalność dokumentacyjną i informacyjną bibliotek i archiwów wszystkich rodzajów (w tym czytelni, pomieszczeń do odsłuchiwania i oglądania), świadczoną dla ogółu społeczeństwa lub specjalnych grup odbiorców (na przykład studentów, naukowców, nauczycieli),
- prowadzenie archiwów publicznych (na szczeblu rządowym, regionalnym lub lokalnym) lub archiwów prywatnych (archiwów artystów, historyków, pisarzy i tym podobnych),
- działalność zbiorów bibliotecznych, specjalistycznych i niespecjalistycznych, katalogowanie zbiorów,
- wypożyczanie i przechowywanie książek, map, czasopism, filmów, płyt, taśm i tym podobnych,
- wyszukiwanie informacji z posiadanych zbiorów i tym podobne.

Grupa ta nie obejmuje:
- działalności w zakresie konserwacji i renowacji na rzecz dziedzictwa kulturowego, sklasyfikowanej w 91.30.Z.

91.11.Z Działalność bibliotek

Podklasa ta obejmuje:
- działalność dokumentacyjną i informacyjną bibliotek wszystkich typów (w tym bibliotek cyfrowych), czytelni, pomieszczeń do odsłuchiwania i oglądania:
• gromadzenie zbiorów, specjalistycznych i niespecjalistycznych,
• katalogowanie zbiorów,
• wypożyczanie i przechowywanie książek, map, czasopism, filmów, płyt, taśm, prac artystycznych i tym podobnych,
• wyszukiwanie informacji z posiadanych zbiorów i tym podobne.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności w zakresie konserwacji i renowacji na rzecz dziedzictwa kulturowego, sklasyfikowanej w 91.30.Z.

91.12.Z Działalność archiwów

Podklasa ta obejmuje:
- działalność polegającą na gromadzeniu, w tym nabywaniu, przechowywaniu i zabezpieczaniu dokumentów fizycznych lub cyfrowych w celu tworzenia zbiorów archiwalnych,
- działalność związaną z identyfikacją, klasyfikacją, kwalifikacją, ewidencjonowaniem, inwentaryzacją, opisem oraz opracowaniem zbiorów archiwalnych,

- archiwizację dokumentów (w formie papierowej lub elektronicznej),
- działalność związaną z bezpieczeństwem i konserwacją zbiorów (monitorowaniem stanu ich zachowania i warunków przechowywania, zapewnianiem bezpieczeństwa i ochrony),
- digitalizację dokumentów archiwalnych na potrzeby zabezpieczania ich treści oraz tworzenia cyfrowych zbiorów archiwalnych,
- działalność związaną z udostępnianiem zbiorów archiwalnych różnym grupom interesariuszy (na przykład studentom, naukowcom, genealogom, nauczycielom, pracownikom) na miejscu lub zdalnie.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży detalicznej rękopisów, sklasyfikowanej w 47.69.C,
- przechowywania plików danych na zlecenie, sklasyfikowanego w 63.10.D,
- digitalizacji plików (związanej z dalszym przetwarzaniem danych) na zlecenie, sklasyfikowanej w 63.10.D,
- digitalizacji plików (bez późniejszego ich przetwarzania/obróbki) na zlecenie, sklasyfikowanej w 82.10.Z,
- działalności w zakresie konserwacji i renowacji na rzecz dziedzictwa kulturowego, sklasyfikowanej w 91.30.Z.

91.2 Działalność muzeów oraz działalność związana z opieką nad zbiorami muzealnymi, miejscami historycznymi i pomnikami

Grupa ta obejmuje:
- działalność związaną z obsługą, zarządzaniem, konserwacją, wystawianiem i wyceną dziedzictwa kulturowego: materialnego, niematerialnego i cyfrowego w różnego rodzaju kolekcjach (zarówno prywatnych, jak i publicznych),
- działalność związaną z miejscami dziedzictwa kulturowego będącymi wynikiem ingerencji człowieka w jego otoczenie, od krajobrazów po ogrody, od stanowisk historycznych i archeologicznych po budynki.

Grupa ta nie obejmuje:
- renowacji, odnowy, rekonstrukcji oraz doposażenia historycznych i archeologicznych miejsc i budynków, sklasyfikowanych w 43.99.Z,
- sprzedaży detalicznej obrazów i rzeźb (działalności komercyjnych galerii sztuki), sklasyfikowanej w 47.69.B,
- działalności architektonicznej wspomagającej konserwację i renowację obiektów dziedzictwa kulturowego, sklasyfikowanej w 71.11.Z,
- działalności w zakresie konserwacji i renowacji na rzecz dziedzictwa kulturowego, sklasyfikowanej w 91.30.Z.

91.21.A Działalność muzeów

Podklasa ta obejmuje:
- prowadzenie, zarządzanie, konserwację, wycenę i wystawianie kolekcji muzeów wszystkich rodzajów:
  • muzeów, w tym muzeów sztuki, muzeów rzemiosła sztuki użytkowej i wzornictwa (na przykład biżuterii, mebli, kostiumów, ceramiki, wyrobów ze srebra),
  • muzeów historii naturalnej, nauki i techniki, muzeów historycznych, w tym muzeów wojskowych,

• innych muzeów wyspecjalizowanych,
- działalność muzeów na wolnym powietrzu, skansenów, ekomuzeów oraz muzeów cyfrowych i wirtualnych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży detalicznej obrazów i rzeźb (działalności komercyjnych galerii sztuki), sklasyfikowanej w 47.69.B,
- działalności w zakresie konserwacji i renowacji na rzecz dziedzictwa kulturowego, sklasyfikowanej w 91.30.Z,
- naprawy mebli nieuznawanych za dziedzictwo kulturowe i historyczne, sklasyfikowanej w 95.24.Z.

91.21.B Działalność galerii sztuki

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży detalicznej obrazów i rzeźb (działalności komercyjnych galerii sztuki), sklasyfikowanej w 47.69.B.

91.21.C Działalność pozostałych podmiotów prezentujących kolekcje dzieł sztuki

Podklasa ta obejmuje:
- działalność związaną ze zbiorami w domach historycznych, działalność centrów interpretacji sztuki etnograficznej, religijnej i ludowej (na poziomie lokalnym lub regionalnym).

Podklasa ta nie obejmuje:
- sprzedaży detalicznej obrazów i rzeźb (działalności komercyjnych galerii sztuki), sklasyfikowanej w 47.69.B,
- działalności bibliotek, sklasyfikowanej w 91.11.Z,
- działalności archiwów, sklasyfikowanej w 91.12.Z,
- działalności w zakresie konserwacji i renowacji na rzecz dziedzictwa kulturowego, sklasyfikowanej w 91.30.Z,
- naprawy mebli nieuznawanych za dziedzictwo kulturowe i historyczne, sklasyfikowanej w 95.24.Z.

91.22.Z Działalność związana z miejscami historycznymi i pomnikami

Podklasa ta obejmuje:
- funkcjonowanie miejsc dziedzictwa kulturowego powstałych w wyniku ludzkiej ingerencji w otoczenie, od krajobrazów po ogrody, od budynków po miejsca historyczne (dziedzictwo naturalne i zbudowane),
- obsługę i ochronę miejsc i budynków historycznych,
- obsługę i ochronę stanowisk archeologicznych dostępnych dla zwiedzających.

Podklasa ta nie obejmuje:
- renowacji, odnowy, rekonstrukcji oraz doposażenia historycznych i archeologicznych miejsc i budynków, sklasyfikowanych w 43.99.Z,
- działalności w zakresie konserwacji i renowacji na rzecz dziedzictwa kulturowego, sklasyfikowanej w 91.30.Z,
- działalności architektonicznej wspomagającej konserwację i renowację obiektów dziedzictwa kulturowego, sklasyfikowanej w 71.11.Z,

- wykopalisk archeologicznych, sklasyfikowanych w 72.20.Z.

91.3 Działalność w zakresie konserwacji i renowacji oraz pozostała działalność wspomagająca na rzecz dziedzictwa kulturowego

91.30.Z Działalność w zakresie konserwacji i renowacji oraz pozostała działalność wspomagająca na rzecz dziedzictwa kulturowego

Podklasa ta obejmuje:
- konserwację i renowację obiektów historycznych i archeologicznych ze wszystkich rodzajów materiałów, zarówno ruchomych, jak i nieruchomych, z wyłączeniem prac mających charakter robót budowlanych,
- działalności niezbędne do digitalizacji obiektów dziedzictwa kulturowego, na przykład gromadzenie informacji i danych potrzebnych do tworzenia wirtualnych replik.

Podklasa ta nie obejmuje:
- renowacji, odnowy, rekonstrukcji oraz doposażenia historycznych i archeologicznych miejsc i budynków, sklasyfikowanych w 43.99.Z,
- działalności architektonicznej wspomagającej konserwację i renowację obiektów dziedzictwa kulturowego, sklasyfikowanej w 71.11.Z,
- działalności badawczej, nauk konserwatorskich poświęconych dziedzictwu kulturowemu, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach działu 72,
- wykopalisk archeologicznych, sklasyfikowanych w 72.20.Z,
- naprawy mebli nieuznawanych za dziedzictwo kulturowe i historyczne, sklasyfikowanej w 95.24.Z,
- naprawy instrumentów muzycznych nieuznawanych za dziedzictwo kulturowe i historyczne, sklasyfikowanej w 95.29.Z.

91.4 Działalność ogrodów botanicznych i zoologicznych oraz obszarów i obiektów ochrony przyrody

91.41.A Działalność ogrodów botanicznych

Podklasa ta obejmuje:
- działalność ogrodów botanicznych,
- działalność arboretów.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności związanej z zagospodarowaniem terenów zieleni, sklasyfikowanej w 81.30.Z.

91.41.B Działalność ogrodów zoologicznych

Podklasa ta obejmuje:
- działalność ogrodów zoologicznych, w tym mini zoo,
- działalność akwariów i oceanariów.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności związanej z zagospodarowaniem terenów zieleni, sklasyfikowanej w 81.30.Z,
- działalności łowisk dla wędkarstwa sportowego oraz działalności terenów łowieckich, sklasyfikowanej w 93.19.Z.

91.42.Z Działalność obszarów i obiektów ochrony przyrody

Podklasa ta obejmuje:
- działalność rezerwatów przyrody, w tym ochronę dzikiej przyrody i tym podobne,
- działalność usługową w zakresie konserwacji i utrzymania parków narodowych, parków przyrodniczych i rezerwatów.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności w zakresie ochrony lub przywracania gruntów rolnych, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 01,
- działalności w zakresie ochrony lub przywracania terenów leśnych, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 02,
- ochrony i przywracania krajobrazu naturalnego (na przykład parków, ogrodów), sklasyfikowanej w 81.30.Z,
- działalności łowisk dla wędkarstwa sportowego oraz działalności terenów łowieckich, sklasyfikowanej w 93.19.Z.

DZIAŁ 92 Działalność związana z grami hazardowymi

Dział ten obejmuje:
- działalność obiektów, takich jak kasyna gry, salony gry w bingo pieniężne, punkty przyjmowania zakładów wzajemnych, salony gry na automatach,
- działalność związaną z grami losowymi,
- działalność związaną z zakładami wzajemnymi (totalizatory oraz bukmacherstwo),
- działalność związaną z grami w karty: gry black jack, poker i baccarat, jeżeli są rozgrywane o nagrody pieniężne lub rzeczowe,
- działalność związaną z grami na automatach.

Dział ten nie obejmuje:
– udostępniania automatów do gier zręcznościowych, za opłatą, sklasyfikowanego w 93.29.B.

92.0 Działalność związana z grami hazardowymi

92.00.Z Działalność związana z grami hazardowymi

Podklasa ta obejmuje działalność w zakresie gier hazardowych, na przykład:
- działalność bukmacherską oraz pozostałą działalność w zakresie zakładów wzajemnych (totalizatory) stacjonarną lub przez Internet,
- działalność kasyn gry, w tym kasyn gry zlokalizowanych na pełnomorskich statkach pasażerskich i promach pasażerskich o polskiej przynależności,
- sprzedaż losów na loterie,
- działalność w zakresie gier na automatach w kasynach gry,
- organizowanie loterii promocyjnych, w tym przez Internet,
- prowadzenie witryn internetowych z grami hazardowymi – służących do przyjmowania zakładów wzajemnych albo organizowania loterii promocyjnych albo do urządzania innych gier hazardowych przez sieć Internet.

Podklasa ta nie obejmuje:
- prowadzenia klubów sportowych gier karcianych (na przykład klubów brydżowych), sklasyfikowanego w 93.12.Z.

DZIAŁ 93 Działalność sportowa, rozrywkowa i rekreacyjna

Dział ten obejmuje:
- działalność sportową rozumianą, jako każdą formę aktywności fizycznej podejmowaną okazjonalnie lub w sposób zorganizowany, w celu wypracowania i poprawy sprawności fizycznej i samopoczucia psychicznego oraz nawiązania więzi społecznych lub osiągnięcia wyników w zawodach na wszystkich poziomach,
- działalność w zakresie rekreacji i rozrywki,
- organizację imprez sportowych.

Dział ten nie obejmuje:
- działalności związanej z wystawianiem sztuk dramatycznych, muzyki oraz pozostałej działalności artystycznej (na przykład produkcji przedstawień teatralnych, koncertów, przedstawień operowych, baletowych i pozostałych produkcji scenicznych), sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 90,
- działalności wszelkiego rodzaju muzeów, działalności związanej ze stanowiskami archeologicznymi i miejscami historycznymi oraz pomnikami, działalności bibliotek, archiwów, ogrodów botanicznych i zoologicznych; działalności w zakresie ochrony miejsc historycznych; działalności obszarów i obiektów ochrony przyrody; sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach działu 91.

93.1 Działalność związana ze sportem

Grupa ta obejmuje:
- prowadzenie obiektów sportowych,
- działalność drużyn i klubów sportowych oraz niezależnych sportowców biorących udział głównie w imprezach sportowych na żywo,
- działalność związaną ze szkoleniem zwierząt do celów sportowych lub rozrywkowych,
- działalność trenerów sportowych świadczących specjalistyczne usługi dla uczestników imprez i zawodów sportowych,
- działalność związaną z prowadzeniem hal sportowych i stadionów,
- pozostałą działalność w zakresie organizowania, promowania i zarządzania imprezami sportowymi, gdzie indziej niesklasyfikowaną.

Grupa ta nie obejmuje:
- działalności edukacyjnej w zakresie sportu i rekreacji, sklasyfikowanej w 85.51.Z.

93.11.Z Działalność obiektów sportowych

Podklasa ta obejmuje:
- działalność obiektów sportowych na otwartym powietrzu lub halowych (otwartych, zamkniętych lub zadaszonych, z miejscami siedzącymi dla

widzów lub bez), w tym:
• zarządzanie i zapewnienie personelu do obsługi obiektów sportowych,
• dostarczenie sprzętu do obsługi obiektów sportowych,
• działalność terenów sportowych, która może obejmować obsługę kolejek linowych, wyciągów narciarskich i wyciągów krzesełkowych,
• zarządzanie terenami wyposażonymi w urządzenia sportowe na otwartym powietrzu,
- organizowanie i przeprowadzanie imprez sportowych dla sportowców zawodowych lub amatorów przez jednostki (inne niż kluby sportowe) we własnych, otwartych lub zamkniętych obiektach sportowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- transportu kolejkami linowymi, wyciągami narciarskimi i wyciągami krzesełkowymi, który może obejmować przygotowanie stoków narciarskich, sklasyfikowanego w 49.34.Z,
- wypożyczania sprzętu rekreacyjnego i sportowego, sklasyfikowanego w 77.21.Z,
- organizowania i przeprowadzania imprez sportowych dla sportowców zawodowych lub amatorów przez kluby sportowe, we własnych, otwartych lub zamkniętych obiektach sportowych, sklasyfikowanych w 93.12.Z,
- działalności klubów fitness, sklasyfikowanej w 93.13.Z,
- organizowania i przeprowadzania imprez sportowych dla sportowców zawodowych lub amatorów przez jednostki (inne niż kluby sportowe) nieposiadające własnych, otwartych lub zamkniętych obiektów sportowych, sklasyfikowanych w 93.19.Z,
- działalności związanej z prowadzeniem parków rekreacyjnych i plaż, sklasyfikowanej w 93.29.B.

93.12.Z Działalność klubów sportowych

Sklasyfikowanie klubów sportowych (które zazwyczaj są podmiotami non-profit) do działu 93, uzasadnione jest przez dominujący cel prowadzonej działalności, to jest dający możliwość uprawiania sportu swoim członkom. Działalności edukacyjne, prowadzenie szkoleń i sprzedaż miejsca na cele reklamowe lub inne usługi związane z działalnością klubów sportowych, są traktowane jako czynności pomocnicze, w odniesieniu do przeważającego celu prowadzonej działalności.

Podklasa ta obejmuje:
- działalność klubów sportowych zawodowych lub amatorskich, na przykład:
• klubów piłkarskich,
• klubów kręglarskich,
• klubów pływackich,
• klubów golfowych,
• klubów bokserskich,
• klubów sportów zimowych,
• klubów szachowych,
• klubów lekkoatletycznych,
• klubów strzeleckich,
• klubów e-sportowych,

• klubów gier karcianych (na przykład klubów brydżowych),
- organizowanie i przeprowadzanie imprez sportowych dla sportowców zawodowych lub amatorów przez kluby sportowe, we własnych, otwartych lub zamkniętych obiektach sportowych,
- prowadzenie treningów sportowych lub inne usługi związane z działalnością klubów sportowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- instruktażu sportowego prowadzonego przez indywidualnych nauczycieli/trenerów, sklasyfikowanych w 85.51.Z,
- działalności obiektów sportowych, sklasyfikowanej w 93.11.Z,
- działalności indywidualnych sportowców, sędziów, chronometrażystów i tym podobnych, sklasyfikowanej w 93.19.Z,
- działalności indywidualnych uczestników e-sportu działających na własny rachunek, sklasyfikowanej w 93.19.Z,
- działalności federacji sportowych, sklasyfikowanej w 93.19.Z.

93.13.Z Działalność klubów fitness

Podklasa ta obejmuje:
- działalność klubów fitness,
- działalność studiów jogi,
- działalność studiów pilates,
- działalność studiów tai chi,
- instruktaż prowadzony przez kluby fitness, studia jogi i podobne obiekty.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności indywidualnych nauczycieli/trenerów, sklasyfikowanej w 85.51.Z.

93.19.Z Działalność sportowa, gdzie indziej niesklasyfikowana

Podklasa ta obejmuje:
- działalność producentów wydarzeń sportowych, w obiektach lub poza nimi,
- działalność indywidualnych sportowców, sędziów, chronometrażystów i tym podobnych,
- działalność indywidualnych uczestników e-sportu działających na własny rachunek,
- działalność federacji sportowych i organów zarządzających sportem,
- działalność związaną z organizacją lig sportowych,
- działalność związaną z promocją imprez sportowych,
- działalność stajni wyścigowych, ośrodków hodowli i tresury psów wyścigowych,
- działalność łowisk dla wędkarstwa sportowego oraz działalności terenów łowieckich,
- działalność przewodników górskich,
- działalność wspomagającą łowiectwo i wędkarstwo sportowe lub rekreacyjne,
- działalność tuneli aerodynamicznych,
- działalność związaną z tresurą zwierząt do celów sportowych lub rozrywkowych,

- organizowanie i przeprowadzanie imprez sportowych dla sportowców zawodowych lub amatorów przez jednostki (inne niż kluby sportowe) nieposiadające własnych, otwartych lub zamkniętych obiektów sportowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- nadawania przedstawień i wydarzeń na żywo, sklasyfikowanego w 60.20.Z,
- wypożyczania sprzętu sportowego, sklasyfikowanego w 77.21.Z,
- działalności związanej z organizacją targów, wystaw i kongresów, sklasyfikowanej w 82.30.Z,
- obozów sportowych i szkółek sportowych związanych z pozaszkolnymi formami edukacji, sklasyfikowanych w 85.51.Z,
- kursów gry w karty związanych z pozaszkolnymi formami edukacji, sklasyfikowanych w 85.51.Z,
- działalności indywidualnych instruktorów, nauczycieli i trenerów sportowych, sklasyfikowanej w 85.51.Z,
- planowania technicznego, dostawy, ustawiania i obsługi sprzętu audiowizualnego i efektów specjalnych związanych z organizacją wydarzeń artystycznych, 90.39.Z,
- udostępniania personelu i sprzętu w ramach organizacji i obsługi imprez sportowych (z wyłączeniem związanych z działalnościami klubów sportowych), we własnych obiektach sportowych, sklasyfikowanych w 93.11.Z,
- działalności klubów e-sportowych, sklasyfikowanej w 93.12.Z,
- organizowania i przeprowadzania imprez sportowych dla sportowców zawodowych lub amatorów przez kluby sportowe, we własnych, otwartych lub zamkniętych obiektach sportowych, sklasyfikowanych w 93.12.Z,
- technicznego planowania, dostawy, ustawiania i obsługi sprzętu audiowizualnego oraz efektów specjalnych związanych z organizacją imprez rozrywkowych i rekreacyjnych, sklasyfikowanych w 93.29.A, 93.29.B,
- działalności związanej z prowadzeniem parków rekreacyjnych i plaż, sklasyfikowanej w 93.29.B.

93.2 Działalność rozrywkowa i rekreacyjna

Grupa ta obejmuje podmioty gospodarcze, które prowadzą obiekty lub świadczą usługi w zakresie zaspokajania potrzeb rekreacyjnych swoich klientów. Obejmuje ona organizowanie różnych atrakcji rozrywkowych i rekreacyjnych (na przykład zjazdów kolejkami górskimi, zjazdów wodnych, gier, pokazów, wystaw tematycznych i imprez plenerowych, w tym festynów i innych imprez rekreacyjnych).

Grupa ta nie obejmuje:
- działalności twórczej związanej z wystawianiem sztuk dramatycznych, muzyki i pozostałej działalności twórczej, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 90,
- działalności związanej ze sportem, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 93.1,
- działalności związanej z infrastrukturą i obiektami sportowymi (na przykład basenów, placów zabaw), sklasyfikowanej w 93.11.Z.

93.21.Z Działalność wesołych miasteczek i parków rozrywki

Podklasa ta obejmuje:
- działalność wesołych miasteczek i parków rozrywki zlokalizowanych na wyznaczonych obszarach z płatnym wstępem,
- organizowanie różnych atrakcji rozrywkowych i rekreacyjnych (na przykład zjazdów kolejkami górskimi, karuzel, gier, strzelnic, pokazów, wystaw tematycznych i imprez plenerowych),
- działalność parków wodnych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności związanej z grami hazardowymi, sklasyfikowanej w 92.00.Z,
- obsługi urządzeń rekreacyjnych, gier i pokazów przez niezależne podmioty (na przykład na jarmarkach, festiwalach i jarmarkach bożonarodzeniowych), sklasyfikowanej w 93.29.B.

93.29.A Działalność pokojów zagadek, domów strachu, miejsc do tańczenia i w zakresie innych form rozrywki lub rekreacji organizowanych w pomieszczeniach lub w innych miejscach o zamkniętej przestrzeni

Podklasa ta obejmuje:
- działalność pokojów zagadek (*escape rooms*),
- działalność tak zwanych domów strachu (*horror houses*),
- działalność miejsc do tańczenia w pomieszczeniach lub w innych miejscach o zamkniętej przestrzeni, w tym parkietów tanecznych i sal balowych, gdzie podawanie napojów nie jest działalnością przeważającą,
- działalność sal komputerowych do grania w gry komputerowe,
- działalność sal bilardowych,
- działalność kręgielni,
- planowanie techniczne, dostawę, konfigurację i obsługę sprzętu audiowizualnego i efektów specjalnych związanych z organizacją imprez rozrywkowych i rekreacyjnych, w pomieszczeniach lub w innych miejscach o zamkniętej przestrzeni,
- działalność producentów lub podmiotów gospodarczych zajmujących się organizacją imprez rozrywkowych i rekreacyjnych na żywo, w obiektach, w pomieszczeniach lub w innych miejscach o zamkniętej przestrzeni.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności barów, pubów i podobnych obiektów, zajmujących się głównie podawaniem napojów, które mogą również zapewniać muzykę na żywo oraz prowadzić działalność taneczną, sklasyfikowanej w 56.30.Z,
- działalności grup teatralnych i cyrkowych, sklasyfikowanej w 90.20.B, 90.20.C,
- działalności niezależnych muzyków i aktorów występujących we wszelkiego rodzaju nagraniach wideo i nagraniach audiowizualnych, sklasyfikowanej w 90.20.C,
- działalności obiektów artystycznych (na przykład sal koncertowych, sal teatralnych, domów muzyki, klubów muzycznych i podobnych obiektów, w których występują artyści), sklasyfikowanej w 90.31.A, 90.31.B,
- planowania technicznego, dostawy, instalacji oraz obsługi sprzętu audiowizualnego i efektów specjalnych związanych z organizacją wydarzeń

artystycznych, sklasyfikowanych w 90.39.Z,
- działalności obiektów sportowych, na przykład basenów, torów łyżwiarskich, sklasyfikowanej w 93.11.Z.

93.29.B Pozostała działalność rozrywkowa i rekreacyjna, gdzie indziej niesklasyfikowana

Podklasa ta obejmuje:
− udostępnianie automatów do gier zręcznościowych, za opłatą,
− wypożyczanie sprzętu rekreacyjnego stanowiącego integralną część obiektu rekreacyjnego,
- działalność związaną z obsługą urządzeń rekreacyjnych, gier i pokazów przez niezależne podmioty (na przykład na terenie targów, festynów, jarmarkach bożonarodzeniowych),
- działalność plaż, w tym wynajmowanie przebieralni, wypożyczanie leżaków, parasoli i tym podobnych,
- działalność niezależnych animatorów w obiektach rozrywkowo-rekreacyjnych,
- udostępnianie samoobsługowych urządzeń rozrywkowych (na przykład bujanych foteli, koni, samochodów, statków kosmicznych),
- działalność kortów airsoftowych i paintballowych,
- udostępnianie gier do wirtualnej rzeczywistości,
- działalność przystani związaną z usługami rekreacyjno-rozrywkowymi,
- tworzenie i prezentacja pokazów świetlnych i dźwiękowych,
- działalność przewodników wycieczek podwodnych,
- tworzenie i prezentację pokazów fajerwerków,
- prowadzenie terenów piknikowych,
- udostępnianie gier laserowych,
- działalność producentów lub podmiotów gospodarczych zajmujących się organizacją imprez rozrywkowych i rekreacyjnych na żywo, poza pomieszczeniami i innymi miejscami o zamkniętej przestrzeni,
- planowanie techniczne, dostawę, konfigurację i obsługę sprzętu audiowizualnego i efektów specjalnych związanych z organizacją imprez rozrywkowych i rekreacyjnych, poza pomieszczeniami i innymi miejscami o zamkniętej przestrzeni.

Podklasa ta nie obejmuje:
- transportu kolejkami linowymi, wyciągami narciarskimi i wyciągami krzesełkowymi, który może obejmować przygotowanie stoków narciarskich, sklasyfikowanej w 49.34.Z,
- rejsów wędkarskich, sklasyfikowanych w 50.10.Z, 50.30.Z,
- zapewnienia przestrzeni i urządzeń do krótkiego pobytu gości w parkach rekreacyjnych, lasach i na polach kempingowych, sklasyfikowanego w 55.30.Z,
- obozowisk rekreacyjnych, obozów łowieckich i wędkarskich, pól kempingowych, sklasyfikowanych w 55.30.Z,
- działalności w zakresie mobilnych usług gastronomicznych, sklasyfikowanej w 56.12.Z,
- działalności ochroniarskiej świadczonej podczas imprez, koncertów, targów i wystaw, sklasyfikowanej w 80.01.Z,

- działalności związanej z organizacją targów, wystaw i kongresów, sklasyfikowanej w 82.30.Z,
- działalności usługowej świadczonej podczas targów, wystaw i kongresów, związanej z porządkiem i bezpieczeństwem publicznym, sklasyfikowanej w 84.24.Z,
- działalności grup teatralnych i cyrkowych, sklasyfikowanej w 90.20.B, 90.20.C,
- planowania technicznego, dostawy, instalacji oraz obsługi sprzętu audiowizualnego i efektów specjalnych związanych z organizacją wydarzeń artystycznych, sklasyfikowanych w 90.39.Z,
- działalności związanej z grami hazardowymi, sklasyfikowanej w 92.00.Z,
- działalności obiektów sportowych, na przykład basenów, torów łyżwiarskich, sklasyfikowanej w 93.11.Z,
- działalności klubów sportów wodnych (kajakarskich, wioślarskich, żeglarskich i tym podobnych), sklasyfikowanej w 93.12.Z,
- działalności wesołych miasteczek i parków rozrywki, sklasyfikowanej w 93.21.Z.

SEKCJA T POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA

Sekcja ta obejmuje:
- działalność organizacji członkowskich,
- naprawę komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego
- naprawę i konserwację pojazdów silnikowych i motocykli,
- różnorodną indywidualną działalność usługową, gdzie indziej niesklasyfikowaną.

DZIAŁ 94 Działalność organizacji członkowskich

Dział ten obejmuje:
- działalność organizacji, których członkowie reprezentują interesy pewnych grup społecznych lub promują różne idee wśród ogółu społeczeństwa. Działalność tych organizacji może przynosić korzyści również osobom, które nie są ich członkami.

Podział tego działu określony jest przez cele, którym działalność tych organizacji ma służyć, to jest interesom pracodawców, osobom pracującym na własny rachunek oraz środowiskom naukowym (odpowiednie podklasy grupy 94.1), interesom pracowników (odpowiednie podklasy grupy 94.2) oraz propagowaniu działalności religijnej, politycznej, kulturalnej, edukacyjnej lub rekreacyjnej (odpowiednie podklasy grupy 94.9).

Dział ten nie obejmuje:
- działalności gospodarczej prowadzonej przez organizacje członkowskie, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach niniejszej klasyfikacji (na przykład w zakresie edukacji - odpowiednie podklasy sekcji Q, a w zakresie opieki zdrowotnej - odpowiednie podklasy sekcji R).

94.1 Działalność organizacji komercyjnych, pracodawców oraz organizacji profesjonalnych

Grupa ta obejmuje działalności promujące interesy członków organizacji przedsiębiorców i organizacji pracodawców.
W przypadku zawodowych organizacji członkowskich, obejmuje również działalności promujące interesy ich członków.

94.11.Z Działalność organizacji komercyjnych i pracodawców

Podklasa ta obejmuje:
- działalność organizacji, których członkowie zainteresowani są rozwojem i dobrą koniunkturą określonych grup przemysłu i handlu, włączając rolnictwo, lub wzrostem gospodarczym i ogólnym pewnych regionów, bez względu na branżę,
- działalność federacji i stowarzyszeń,
- działalność izb handlowych, zrzeszeń kupieckich i podobnych organizacji,
- działalność informacyjną, reprezentowanie interesów członków organizacji przed instytucjami rządowymi, w stosunkach międzyludzkich (*public relations*), przy negocjacjach biznesowych i przed organizacjami pracodawców.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności członkowskich organizacji zawodowych, sklasyfikowanej w 94.12.Z,
- działalności związków zawodowych, sklasyfikowanej w 94.20.Z,
- działalności pozostałych organizacji członkowskich, gdzie indziej niesklasyfikowanej, sklasyfikowanej w 94.99.Z,
- działalności organizacji międzynarodowych o charakterze administracyjnym, sklasyfikowanej w 99.00.Z.

94.12.Z Działalność członkowskich organizacji zawodowych

Podklasa ta obejmuje:
- działalność organizacji, których członkowie zainteresowani są określoną dyscypliną nauki lub pewną dziedziną zawodową (na przykład działalność stowarzyszeń lekarzy, prawników, księgowych, inżynierów, architektów),
- działalność stowarzyszeń, których członkowie (na przykład pisarze, malarze, aktorzy, dziennikarze) zaangażowani są w działalność naukową, akademicką lub kulturalną,
- działalność informacyjną, ustalanie i nadzór nad praktykowanymi zasadami działalności zawodowej, reprezentowanie interesów członków organizacji przed instytucjami rządowymi, działalność organizacji profesjonalno-zawodowych w zakresie stosunków międzyludzkich (*public relations*),
- działalność stowarzyszeń naukowych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- edukacji prowadzonej przez członkowskie organizacje zawodowe, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 85,
- działalności organizacji zrzeszających podmioty gospodarcze i pracodawców, sklasyfikowanej w 94.11.Z,
- działalności związków zawodowych, sklasyfikowanej w 94.20.Z,
- działalności pozostałych organizacji członkowskich, gdzie indziej niesklasyfikowanej, sklasyfikowanej w 94.99.Z.

94.2 Działalność związków zawodowych

94.20.Z Działalność związków zawodowych

Podklasa ta obejmuje:
- reprezentowanie interesów zorganizowanych związków zawodowych i pracowników,
- działalność stowarzyszeń, których członkami są pracownicy zainteresowani głównie reprezentowaniem ich poglądów dotyczących wynagrodzenia i sytuacji w pracy, a także wspólnym działaniem poprzez organizację.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności edukacyjnej prowadzonej przez związki zawodowe, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 85,
- działalności członkowskich organizacji zawodowych, sklasyfikowanej w 94.12.Z.

94.9 Działalność pozostałych organizacji członkowskich

Grupa ta obejmuje działalność jednostek (z wyłączeniem organizacji przedsiębiorców i pracodawców, organizacji zawodowych i związków zawodowych), które reprezentują interesy swoich członków.

94.91.Z Działalność organizacji religijnych

Podklasa ta obejmuje:
- działalność organizacji religijnych lub osób indywidualnych świadczących usługi bezpośrednio wiernym w kościołach, meczetach, świątyniach, synagogach lub w innych miejscach,
- działalność klasztorów i zakonów,
- działalność rekolekcyjną,
- praktyki religijne związane z uroczystościami pogrzebowymi.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności edukacyjnej prowadzonej organizacje religijne, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 85,
- działalności w zakresie ochrony zdrowia prowadzonej przez organizacje religijne, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 86,
- działalności w zakresie pomocy społecznej prowadzonej przez organizacje religijne, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działów 87, 88.

94.92.Z Działalność organizacji politycznych

Podklasa ta obejmuje:
- działalność organizacji politycznych i pomocniczych (na przykład organizacji młodzieżowych związanych z partią polityczną). Organizacje te są głównie zaangażowane w uzyskiwanie wpływu na decyzje podejmowane w instytucjach rządowych przez delegowanie swoich członków lub sympatyków do funkcji politycznych oraz działalność informacyjną, związaną ze stosunkami międzyludzkimi (*public relations*), zbieraniem funduszów i tym podobnych.

94.99.Z Działalność pozostałych organizacji członkowskich, gdzie indziej niesklasyfikowana

Podklasa ta obejmuje:
- działalność organizacji niezwiązanych bezpośrednio z partią polityczną, wspierających inicjatywy społeczne poprzez edukację, wpływy polityczne, gromadzenie funduszów i tym podobnych:
 • organizacji wspierających inicjatywy mieszkańców lub ruchy protestacyjne,
 • organizacji ekologicznych i działających w celu ochrony środowiska,
 • organizacji wspierających działalność stowarzyszeń regionalnych i edukacyjnych, gdzie indziej niesklasyfikowanych,
 • organizacji mających na celu ochronę i poprawę sytuacji pewnych grup specjalnych (na przykład grup etnicznych i mniejszościowych),
 • stowarzyszeń patriotycznych, w tym stowarzyszeń kombatantów wojennych,
 • stowarzyszeń mających na celu promowanie zdrowia,
 • stowarzyszeń na rzecz ochrony zwierząt,

• stowarzyszeń konsumentów,
- działalność związków motorowych (innych niż sportowe),
- działalność stowarzyszeń kultywujących kontakty towarzyskie (na przykład kluby rotariańskie, loże),
- działalność stowarzyszeń młodzieżowych (na przykład stowarzyszeń harcerskich, związków młodzieżowych, organizacji studenckich, klubów i bractw żeńskich i męskich),
- działalność stowarzyszeń agitujących do działalności kulturalnej, rekreacyjnej oraz hobbystycznej, innej niż sporty i gry (na przykład koła poetyckie i literackie, kluby książki, kluby historyczne, koła działkowców, kluby filmowe, koła fotograficzne, muzyczne i artystyczne, kluby rzemieślnicze i kolekcjonerskie, kluby środowiskowe),
- działalność związaną z przyznawaniem dotacji przez organizacje członkowskie i inne,
- działalność pośredników filantropijnych i działalność promującą wolontariat,
- działalność związaną ze współpracą międzynarodową i solidarnościową,
- działalność wspierającą myślistwo i łowiectwo.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności charytatywnej związanej ze zbieraniem funduszów na działalność społeczną, sklasyfikowanej w 88.99.Z,
- działalności klubów sportowych, sklasyfikowanej w 93.12.Z,
- działalności federacji i stowarzyszeń sportowych, sklasyfikowanej w 93.19.Z,
- działalności członkowskich organizacji zawodowych, sklasyfikowanej w 94.12.Z,
- działalności organizacji międzynarodowych na mocy umów międzynarodowych zawartych między państwami, sklasyfikowanej w 99.00.Z.

DZIAŁ 95 Naprawa i konserwacja komputerów, artykułów użytku osobistego i domowego oraz pojazdów silnikowych, w tym motocykli

Dział ten obejmuje:
- naprawę i utrzymanie komputerów i peryferyjnych urządzeń komputerowych,
- naprawę sprzętu (tele)komunikacyjnego, elektronicznego sprzętu powszechnego użytku,
- naprawę sprzętu domowego i ogrodniczego,
- naprawę obuwia i wyrobów skórzanych, mebli i wyposażenia domu, odzieży, artykułów sportowych, instrumentów muzycznych i innych artykułów użytku osobistego i domowego,
- naprawę i konserwację pojazdów silnikowych i motocykli.

Dział ten nie obejmuje:
- specjalistycznej konserwacji i naprawy maszyn i urządzeń przemysłowych, produkcyjnych, zawodowych i tym podobnych, nieużywanych w gospodarstwach domowych, sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach działu 33.

95.1 Naprawa i konserwacja komputerów i sprzętu (tele)komunikacyjnego

95.10.Z Naprawa i konserwacja komputerów i sprzętu (tele)komunikacyjnego

Podklasa ta obejmuje naprawę i konserwację sprzętu elektronicznego, maszyn komputerowych, urządzeń peryferyjnych i (tele)komunikacyjnych:
− komputerów stacjonarnych,
− komputerów przenośnych (laptopów),
- napędów dysków magnetycznych, dysków przenośnych (*flash*),
− napędów dysków optycznych,
- renowacji dysków,
− drukarek,
− monitorów,
− klawiatur,
- kamer internetowych,
- zestawów słuchawkowych, w tym dousznych bezprzewodowych zestawów słuchawkowych,
− akcesoriów typu mysz, *joystick* i manipulator kulkowy (*trackball*),
− wewnętrznych i zewnętrznych modemów komputerowych,
− wyspecjalizowanych terminali komputerowych,
− serwerów komputerowych,
− skanerów, w tym skanerów kodów kreskowych,
− czytników kart magnetycznych (*smart cards*),
− kasków (hełmów) / zestawów słuchawkowych do kreowania rzeczywistości wirtualnej,
− rzutników komputerowych,
- telefonów bezprzewodowych,
- smartfonów i tabletów,
- sprzętu do transmisji łączności (na przykład pomostów, routerów i przejść),
- krótkofalówek,
- profesjonalnych kamer telewizyjnych i wideo,
- terminali komputerowych, na przykład bankomatów (ATM) i terminali kasowych (POS), które nie są obsługiwane mechanicznie,
- podręcznych komputerów przenośnych typu *hand-held* (osobistych asystentów cyfrowych PDA).

Podklasa ta nie obejmuje:
- uzupełniania pojemników z tuszem i tonerem przez sprzedawców detalicznych, sklasyfikowanego w 47.40.Z,
- naprawy i konserwacji elektronicznego sprzętu powszechnego użytku, sklasyfikowanej w 95.21.Z.

95.2 Naprawa i konserwacja artykułów użytku osobistego i domowego

Grupa ta obejmuje naprawę i konserwację sprzętu powszechnego użytku.

95.21.Z Naprawa i konserwacja elektronicznego sprzętu powszechnego użytku

Podklasa ta obejmuje naprawę i konserwację elektronicznego sprzętu powszechnego użytku, na przykład:
- telewizorów, radioodbiorników,
- odtwarzaczy audio i wideo,

- kamer wideo i sprzętu fotograficznego użytku domowego,
- urządzeń do gier komputerowych.

95.22.Z Naprawa i konserwacja urządzeń gospodarstwa domowego oraz sprzętu do użytku domowego i ogrodniczego

Podklasa ta obejmuje:
- naprawę i konserwację urządzeń gospodarstwa domowego:
 • lodówek, pieców, pralek, suszarek ubraniowych/bębnowych, urządzeń klimatyzacyjnych i tym podobnych,
- naprawę i konserwację sprzętu użytku domowego i ogrodniczego:
 • kosiarek do trawy, przycinarek, dmuchaw do śniegu, dmuchaw do liści, podkaszarek i tym podobnych.

Podklasa ta nie obejmuje:
- naprawy ręcznych narzędzi mechanicznych i przemysłowych urządzeń chłodniczych, sklasyfikowanej w 33.12.Z,
- naprawy centralnych systemów klimatyzacyjnych, sklasyfikowanej w 43.22.Z.

95.23.Z Naprawa i konserwacja obuwia i wyrobów skórzanych

Podklasa ta obejmuje naprawę i konserwację:
- obuwia, toreb bagażowych i podobnych wyrobów skórzanych,
- dopasowywanie, montaż obcasów.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności usługowej czyścibutów, sklasyfikowanej w 96.99.Z.

95.24.Z Naprawa i konserwacja mebli i wyposażenia domowego

Podklasa ta obejmuje:
- obróbkę wykańczającą związaną z odnawianiem mebli, tapicerowanie, naprawę, renowację mebli i wyposażenia domowego, w tym mebli biurowych,
- montaż mebli wolnostojących.

95.25.Z Naprawa i konserwacja zegarów, zegarków oraz biżuterii

Podklasa ta obejmuje:
- naprawę zegarków, zegarów i ich części (na przykład kopert i obudów z dowolnego materiału),
- naprawę biżuterii.

Podklasa ta nie obejmuje:
- naprawy zegarów kontrolnych, datowników, zamków z regulatorem czasowym i podobnej aparatury do rejestrowania czasu, sklasyfikowanej w 33.13.Z.

95.29.Z Naprawa i konserwacja artykułów użytku osobistego i domowego, gdzie indziej niesklasyfikowana

Podklasa ta obejmuje:
- naprawę i konserwację artykułów użytku osobistego i domowego:

• naprawę i konserwację elektrycznych lub nieelektrycznych, na przykład rowerów, monocykli, deskorolek, hulajnóg,
• naprawę i drobne przeróbki odzieży,
• naprawę artykułów sportowych (z wyłączeniem broni sportowej) i sprzętu kempingowego,
• renowację książek,
• naprawę niezabytkowych instrumentów muzycznych,
• naprawę zabawek i podobnych artykułów,
• naprawę pozostałych artykułów użytku osobistego i domowego,
• strojenie fortepianów i pianin,
• ostrzenie noży,
• dorabianie kluczy,
• grawerowanie "na poczekaniu".

Podklasa ta nie obejmuje:
- przemysłowego grawerowania metali, sklasyfikowanego w 25.53.Z,
- naprawy broni sportowej i rekreacyjnej, sklasyfikowanej w 33.11.Z,
- naprawy ręcznych narzędzi mechanicznych, sklasyfikowanej w 33.12.Z,
- działalności ślusarskiej, wykonywanej łącznie z działalnością ochroniarską, sklasyfikowanej w 80.09.Z.

95.3 Naprawa i konserwacja pojazdów silnikowych, w tym motocykli

Grupa ta obejmuje naprawę i konserwację pojazdów silnikowych i motocykli

95.31.A Naprawa mechaniczna i serwisowa pojazdów silnikowych, z wyłączeniem motocykli

Podklasa ta obejmuje:
- naprawy mechaniczne i serwisowe pojazdów silnikowych, z wyłączeniem motocykli:
• naprawy mechaniczne,
• naprawy elektryczne,
• naprawy elektronicznych układów wtryskowych,
• obsługę serwisową,
• naprawy części pojazdów silnikowych,
• naprawy i wymiany szyb i okien pojazdów silnikowych,
• naprawy siedzeń pojazdów silnikowych,
• naprawy i diagnostyki układów mechatronicznych,
- naprawy opon i dętek, zakładanie lub wymiana,
- wykonywanie zabiegów antykorozyjnych części mechanicznych,
- instalowanie części i akcesoriów niebędących częścią procesu produkcji,
- naprawę i konserwację amfibii przeznaczonych do użytku cywilnego,
- naprawę i konserwację części mieszkalnych przyczep kempingowych i kamperów.

Podklasa ta nie obejmuje:
- bieżnikowania i regeneracji opon, sklasyfikowanych w 22.11.Z,
- wyposażania przyczep kempingowych i kamperów, sklasyfikowanego w 29.20.Z,

- naprawy wózków widłowych i ciągników rolniczych, sklasyfikowanej w 33.12.Z,
- przeprowadzania okresowych badań technicznych pojazdów silnikowych, sklasyfikowanego w 71.20.C,
- naprawy i konserwacji motocykli, sklasyfikowanych w 95.32.Z.

95.31.B Naprawa blacharsko-lakiernicza oraz konserwacja pojazdów silnikowych, z wyłączeniem motocykli

Podklasa ta obejmuje:
- naprawy blacharsko-lakiernicze oraz konserwację pojazdów silnikowych, z wyłączeniem motocykli,
- naprawy karoserii,
- mycie, polerowanie i tym podobne,
- lakierowanie i malowanie,
- wykonywanie zabiegów antykorozyjnych części blacharskich.

Podklasa ta nie obejmuje:
- naprawy i konserwacji motocykli, sklasyfikowanych w 95.32.Z.

95.31.C Działalność usługowa detailingu pojazdów silnikowych, z wyłączeniem motocykli

Podklasa ta obejmuje:
działalność usługową w zakresie *detailingu*, w tym: aplikacja folii ochronnych oraz winylowych, aplikacja powłok chroniących lakier, renowacja lakieru, czyszczenie, renowacja oraz zabezpieczanie wnętrza, mycie pojazdów.

95.32.Z Naprawa i konserwacja motocykli

Podklasa ta obejmuje:
- naprawę i konserwację motocykli,
- lakierowanie i malowanie części motocyklowych,
- naprawę karoserii motocykli,
- czynności, takie jak mycie, polerowanie motocykli.

Podklasa ta nie obejmuje:
- naprawy i konserwacji rowerów, w tym rowerów elektrycznych, sklasyfikowanych w 95.29.Z.

95.4 Pośrednictwo w naprawie i konserwacji komputerów, artykułów użytku osobistego i domowego oraz pojazdów silnikowych, w tym motocykli

95.40.Z Pośrednictwo w naprawie i konserwacji komputerów, artykułów użytku osobistego i domowego oraz pojazdów silnikowych, w tym motocykli

Podklasa ta obejmuje pośrednictwo w zakresie naprawy i konserwacji komputerów, artykułów użytku osobistego i domowego, pojazdów silnikowych, w tym motocykli, polegające na kojarzeniu klientów i usługodawców za opłatą lub prowizją, bez świadczenia przez pośrednika usług naprawy i konserwacji będących przedmiotem pośrednictwa. Pośrednictwo może być wykonywane drogą elektroniczną (przez Internet, platformy cyfrowe, e-mail) lub w inny sposób (poprzez kontakt bezpośredni,

obwoźnie, telefonicznie, drogą pocztową i tym podobne). Opłata lub prowizja może pochodzić od klienta lub dostawcy usług naprawy i konserwacji. Przychody z tytułu pośrednictwa mogą obejmować inne źródła przychodów (na przykład przychody z reklam).

DZIAŁ 96 Działalność usługowa indywidualna

Dział ten obejmuje wszystkie rodzaje działalności w zakresie usług indywidualnych, niewymienionej gdzie indziej w klasyfikacji. W szczególności obejmuje usługi, takie jak pranie i czyszczenie chemiczne wyrobów włókienniczych i futrzarskich, działalność w zakresie usług fryzjerskich, kosmetycznych, spa i podobnych oraz działalność pogrzebową i pokrewną.

96.1 Pranie i czyszczenie wyrobów tekstylnych i futrzarskich

96.10.Z Pranie i czyszczenie wyrobów tekstylnych i futrzarskich

Podklasa ta obejmuje:
− pranie i czyszczenie chemicznie, prasowanie i tym podobne wszystkich rodzajów odzieży (w tym odzieży futrzanej) i wyrobów tekstylnych, wykonywane za pomocą urządzeń mechanicznych lub ręcznie, pranie samoobsługowe w urządzeniach za opłatą,
− pranie dywanów, pledów, zasłon i firan, wykonywane również u klienta,
- kompleksową działalność usługową wypożyczania i pielęgnacji, w tym pranie i czyszczenie tekstyliów (na przykład bielizny pościelowej, odzieży roboczej i podobnych wyrobów).

Podklasa ta nie obejmuje:
− naprawy i drobnych przeróbek odzieży, sklasyfikowanych w 95.29.Z.

96.2 Działalność w zakresie usług fryzjerskich, pielęgnacji urody, spa i podobnych

96.21.Z Działalność fryzjerska

Podklasa ta obejmuje:
− mycie włosów, przycinanie, strzyżenie i układanie, farbowanie, ondulowanie, prostowanie włosów i podobne czynności,
- stylizację włosów,
− golenie i przycinanie brody.

Podklasa ta nie obejmuje:
− produkcji peruk, sklasyfikowanej w 32.99.Z.

96.22.Z Działalność w zakresie pielęgnacji urody i pozostała działalność kosmetyczna

Podklasa ta obejmuje:
- zabiegi upiększające, takie jak masaż twarzy, manicure, pedicure, makijaż permanentny, depilacje, opalanie oraz pozostałe działalności w zakresie zabiegów kosmetologii estetycznej wykonywane przez kosmetologów i tym podobnych, niemających uprawnień medycznych i niebędących

pracownikami medycznymi.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności w zakresie chirurgii plastycznej wykonywanej przez lekarzy specjalistów, sklasyfikowanej w 86.22.Z.

96.23.Z Działalność spa, saun i łaźni parowych

Podklasa ta obejmuje:
- działalność łaźni tureckich, saun i łaźni parowych, dziennego spa, solariów, salonów oferujących zabiegi wyszczuplające oraz redukujące tkankę tłuszczową i tym podobnych,
- działalność salonów masażu relaksacyjnego.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności usługowej związanej z poprawą kondycji fizycznej w ramach działalności związanej z zakwaterowaniem, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 55,
- masażu leczniczego, sklasyfikowanego w 86.95.Z,
- działalności praktyków w zakresie *shiatsu*, masażu tajskiego, *watsu*, *qigong tui na,* sklasyfikowanej w 86.99.D,
- działalności klubów i obiektów związanych ze zdrowiem, fitnessem i kulturystyką, sklasyfikowanej w 93.13.Z.

96.3 Pogrzeby i działalność pokrewna

96.30.Z Pogrzeby i działalność pokrewna

Podklasa ta obejmuje:
− pochówek i kremację zwłok ludzkich i zwierzęcych oraz działalność pokrewną:
• przygotowanie zwłok do pochówku lub kremacji, balsamowanie zwłok,
• działalność zakładów pogrzebowych,
• przeprowadzenie pogrzebu lub kremacji,
• wynajmowanie przygotowanego miejsca w domach pogrzebowych,
− dzierżawę lub sprzedaż grobów,
− opiekę i utrzymywanie grobów i mauzoleów,
- transport ludzkich zwłok.

Podklasa ta nie obejmuje:
− utrzymania terenów zieleni na cmentarzach, sklasyfikowanego w 81.30.Z,
− działalności usługowej w zakresie praktyk religijnych związanych z uroczystościami pogrzebowymi, sklasyfikowanej w 94.91.Z.

96.4 Pośrednictwo w zakresie usług indywidualnych

96.40.Z Pośrednictwo w zakresie usług indywidualnych

Podklasa ta obejmuje pośrednictwo w zakresie usług indywidualnych, polegające na kojarzeniu klientów i usługodawców za opłatą lub prowizją, bez świadczenia przez pośrednika usług indywidualnych będących przedmiotem pośrednictwa.
Pośrednictwo może być wykonywane drogą elektroniczną (przez Internet,

platformy cyfrowe, e-mail) lub w inny sposób (poprzez kontakt bezpośredni, obwoźnie, telefonicznie, drogą pocztową i tym podobne). Opłata lub prowizja może pochodzić od klienta lub dostawcy usług indywidualnych. Przychody z tytułu pośrednictwa mogą obejmować inne źródła przychodów (na przykład przychody z reklam).

96.9 Pozostała indywidualna działalność usługowa

96.91.Z Działalność usługowa na rzecz osób w miejscu zamieszkania

Podklasa ta obejmuje działalność w zakresie kompleksowych usług świadczonych na rzecz osób w miejscu zamieszkania, takich jak gotowanie, pranie, sprzątanie i prasowanie.
Działalność w zakresie wykonywania tylko jednego rodzaju powyższych usług, klasyfikowana jest w odpowiedniej podklasie zgodnie ze świadczoną usługą.

Podklasa ta nie obejmuje:
- niespecjalistycznego sprzątania budynków, sklasyfikowanego w 81.21.Z,
- dziennej opieki oraz pomocy dla osób starszych lub dorosłych osób niepełnosprawnych, sklasyfikowanej w 88.10.Z,
- dziennej opieki nad dziećmi, świadczonej w domach prywatnych lub ośrodkach opieki dziennej, sklasyfikowanej w 88.91.Z,
- opieki pozaszkolnej, sklasyfikowanej w 88.91.Z.

96.99.Z Pozostała działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana

Podklasa ta obejmuje pozostałą działalność usługową świadczoną głównie na rzecz osób fizycznych:
- działalność astrologiczną i spirytystyczną,
- działalność biur towarzyskich, biur matrymonialnych, serwisów randkowych, wykonywana stacjonarnie lub w sieci,
- działalność agencji hostess,
- działalność związaną ze świadczeniem lub organizowaniem usług seksualnych oraz działalność agencji towarzyskich,
- działalność usługową obejmującą opiekę, nad zwierzętami domowymi (na przykład w zakresie wyżywienia, pielęgnowania, strzyżenia i tresury),
- strzyżenie i pielęgnacja zwierząt domowych,
- działalność schronisk dla zwierząt,
- działalność związaną z badaniem genealogii,
- działalność studiów piercingu,
- wykonywanie tatuaży,
- działalność usługową czyścibutów, portierów, bagażowych, parkingowych i tym podobną działalność,
- udostępnianie automatów usługowych uruchamianych za opłatą (na przykład kabin fotograficznych, wag i szafek),
- udostępnianie fotokiosków do drukowania zdjęć (na przykład z telefonu, karty pamięci, dysków przenośnych, *flash*),
- działalność behawiorystów koni,
- działalność związaną z planowaniem ślubów.

Podklasa ta nie obejmuje:
- działalności weterynaryjnej, sklasyfikowanej w 75.00.Z,
- działalności związanej z niespecjalistycznym sprzątaniem domów, sklasyfikowanej w 81.21.Z,
- kursów jogi lub pilatesu, sklasyfikowanego w 85.51.Z,
- działalności w zakresie medycyny alternatywnej (na przykład homeopatii, chiropraktyki, osteopatii, terapii kryształami, irydologii, kinezjologii i radioniki), sklasyfikowanych w 86.96.Z,
- działalności uzdrowicieli i działalności w zakresie hipnoterapii, sklasyfikowanych w 86.96.Z,
- działalności praktyków w zakresie *shiatsu*, masażu tajskiego, *watsu*, *tui na qigong*, sklasyfikowanej w 86.99.D,
- dziennej opieki oraz pomocy dla osób starszych lub dorosłych osób niepełnosprawnych, sklasyfikowanej w 88.10.Z,
- dziennej opieki nad dziećmi, świadczonej w domach prywatnych lub ośrodkach opieki dziennej, sklasyfikowanej w 88.91.Z,
- opieki pozaszkolnej, sklasyfikowanej w 88.91.Z.
- udostępniania automatów do gier za opłatą, sklasyfikowanego w 92.00.Z,
- prania samoobsługowego w urządzeniach za opłatą, sklasyfikowanego w 96.10.Z.

SEKCJA U GOSPODARSTWA DOMOWE ZATRUDNIAJĄCE PRACOWNIKÓW ORAZ GOSPODARSTWA DOMOWE PRODUKUJĄCE WYROBY I ŚWIADCZĄCE USŁUGI NA WŁASNE POTRZEBY

Sekcja ta obejmuje:
- wyłącznie działalność gospodarstw domowych, jako pracodawców personelu domowego,
- różnorodną działalność gospodarstw domowych związaną z produkcją wyrobów i wykonywaniem usług, na własne potrzeby.

Gospodarstwa domowe klasyfikowane są w tej Sekcji tylko wtedy, gdy niemożliwe jest zidentyfikowanie ich podstawowej działalności.
W przypadku, gdy gospodarstwa domowe prowadzą działalność rynkową, są one sklasyfikowane zgodnie z przeważającą działalnością rynkową.

DZIAŁ 97 Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników

Dział ten obejmuje wyłącznie działalność gospodarstw domowych, jako pracodawców personelu domowego.
Ta sama działalność, gdy jest wykonywana przez niezależnych usługodawców (w przeciwieństwie do personelu domowego zatrudnionego i opłacanego przez gospodarstwo domowe), nie jest tutaj klasyfikowana (na przykład opieka nad dziećmi (podklasa 88.91.Z), pranie artykułów włókienniczych (podklasa 96.10.Z) i pozostała działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana (podklasa 96.99.Z)).

97.0 Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników

97.00.Z Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników

Podklasa ta obejmuje zatrudnienie personelu domowego (na przykład kucharzy, sprzątaczy, ogrodników, szoferów, dozorców, opiekunki do dzieci, asystentów osobistych) przez gospodarstwa domowe. Umożliwia to zatrudnionemu personelowi domowemu, wskazanie działalności pracodawcy do rejestracji w spisach powszechnych lub badaniach, nawet jeśli pracodawca jest osobą fizyczną.
Wyroby wytworzone w ramach działalności prywatnych gospodarstw domowych, ulegają konsumpcji przez te gospodarstwa.

Podklasa ta nie obejmuje działalności w zakresie usług indywidualnych i usług związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego (na przykład sprzątanie, prasowanie, gotowanie, prace ogrodnicze) przez usługodawców (nastawionych na zysk, nienastawionych na zysk, organizacje publiczne lub samozatrudnionych), sklasyfikowanych w odpowiednich podklasach według rodzaju wykonywanych działalności.

DZIAŁ 98 Gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby

Dział ten obejmuje różnorodną działalność gospodarstw domowych związaną z produkcją wyrobów i usługami na własne potrzeby.
Gospodarstwa domowe powinny być klasyfikowane tutaj tylko wtedy, gdy niemożliwe jest zidentyfikowanie podstawowej działalności gospodarstwa domowego.

W przypadku, gdy gospodarstwa domowe prowadzą działalność rynkową, są one sklasyfikowane zgodnie z przeważającą działalnością rynkową.

98.1 Gospodarstwa domowe produkujące wyroby na własne potrzeby

98.10.Z Gospodarstwa domowe produkujące wyroby na własne potrzeby

Podklasa ta obejmuje działalność gospodarstw domowych produkujących różne wyroby na własne potrzeby.
Działalności te obejmują między innymi polowanie, zbieractwo i rolnictwo.
Jeżeli gospodarstwa domowe są również zaangażowane w produkcję towarów wprowadzanych do obrotu, są one sklasyfikowane w odpowiednich podklasach związanych z ich produkcją. Jeżeli zajmują się one głównie produkcją konkretnych/sprecyzowanych towarów na własne potrzeby, są one sklasyfikowane w odpowiednich podklasach związanych z ich produkcją (tych towarów).

98.2 Gospodarstwa domowe świadczące usługi na własne potrzeby

98.20.Z Gospodarstwa domowe świadczące usługi na własne potrzeby

Podklasa ta obejmuje działalność gospodarstw domowych świadczących różnorodne usługi na własne potrzeby, na przykład gotowanie, nauczanie i inne działalności.

SEKCJA V ORGANIZACJE I ZESPOŁY EKSTERYTORIALNE

Sekcja ta obejmuje:
- prowadzoną na podstawie traktatów międzynarodowych działalność organizacji międzynarodowych i zespołów eksterytorialnych, takich jak: Organizacja Narodów Zjednoczonych (ONZ) oraz jej wyspecjalizowane agendy, oddziały regionalne i tym podobne, Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW), Bank Światowy, Światowa Organizacja Celna (WCO), Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), Organizacja Krajów Eksportujących Ropę Naftową (OPEC), Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu (EFTA),
- działalność instytucji i organów Unii Europejskiej (UE),
- działalność instytucji rządowych innych krajów, na przykład ambasad, konsulatów, baz wojskowych, baz naukowych, agencji rządowych, na terenie Polski.

DZIAŁ 99 Organizacje i zespoły eksterytorialne

99.0 Organizacje i zespoły eksterytorialne

99.00.Z Organizacje i zespoły eksterytorialne

Podklasa ta obejmuje:
- prowadzoną na podstawie traktatów międzynarodowych działalność organizacji międzynarodowych i zespołów eksterytorialnych, takich jak: Organizacja Narodów Zjednoczonych (ONZ) oraz jej wyspecjalizowane agendy, oddziały regionalne, Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW), Bank Światowy, Światowa Organizacja Celna (WCO), Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), Organizacja Krajów Eksportujących Ropę Naftową (OPEC), Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu (EFTA),
- działalność instytucji i organów Unii Europejskiej (UE),
- działalność instytucji rządowych innych krajów na przykład ambasad, konsulatów, baz wojskowych, baz naukowych, agencji rządowych, które znajdują się na terenie Polski.